DOCUMENT RESUME

ED 023 072 48 AL 001 409

By-Anthony, Edward M.; And Others
Foundations of Thai. Book II.
Pittsburgh Univ., Pa.
Spons Agency-Office of Education (DHEW), Washington, D.C. Bureau of Research.
Bureau No-BR-7-0045
Pub Date Jun 68
Contract-OEC-1-7-070045-2639
Note-568p.; In three sections, Part 1 (286p), Part 2 (274p), and Final Report (8p).
Available from-Dr. Udom Warotamasikkhadit, 225 Sukhumwit 31, Bangkok 11, Thailand.
EDRS Price MF-$2.25 HC-$28.50
Descriptors-*Audiolingual Methods, Audiolingual Skills, Cultural Context, *Language Instruction, *Pattern Drills (Language), Reading Materials, Tape Recordings, *Thai
Identifiers-Bangkok Dialect

This text is intended for use in second-year university level Thai courses after completion of Foundation of Thai, Book I" (ED 014 690, ED 014 691) in the first year. Twenty lessons comprise the core of the text. Much carefully selected material is introduced in the dialogs, and each dialog is followed by a list of new expressions appearing in it. The teacher may wish to make judgements about which items are to be presented for recognition and which are to be presented for both recognition and production. A key to suggested techniques for dialog presentation is always included. New patterns, whether lexical, grammatical, or both are regularly presented in frames which graphically contrast the points at issue. Following pattern drills are aimed at making the choices outlined in the frames automatic. Appended are (1) a selective grammar review, (2) grammar addenda, and (3) miscellaneous addenda on the Thai writing system. Over twenty hours of tapes accompany the course. Persons interested in copying the tapes should write to the Department of General Linguistics, 312 Flannery Building, University of Pittsburgh, Pittsburgh, Pennsylvania 15213. (DO)

BR-7-0045

2639

PA-45

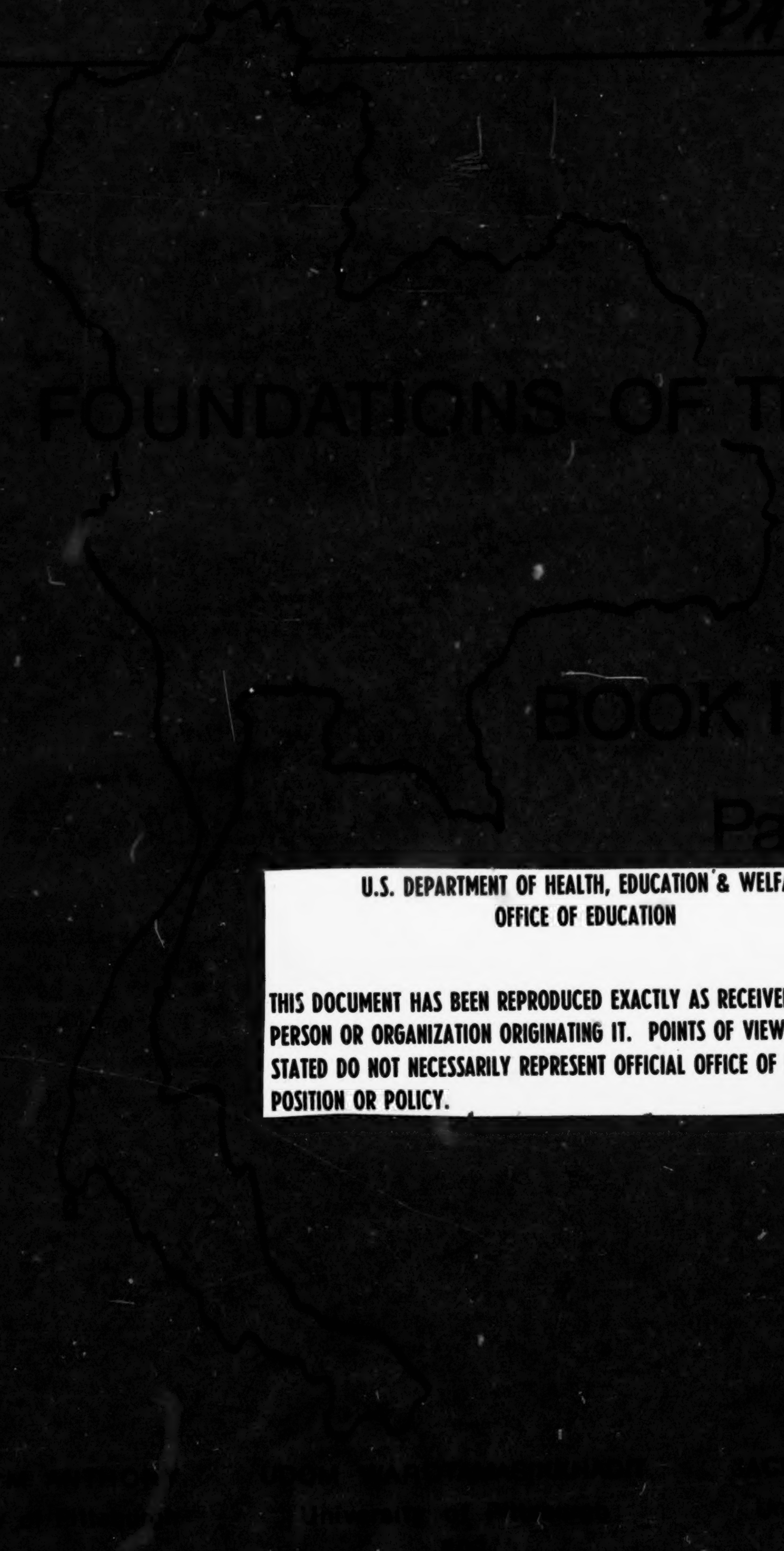

FOUNDATIONS OF THAI

BOOK II

Part 1

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

[illegible]

ED 023072

AL 001 409

Foundations of Thai

Book II

Part 1

Edward M. Anthony
University of Pittsburgh

Jackson T. Gandour, Jr.
University of Pittsburgh

Udom Warotamasikkhadit
University of Pittsburgh
and
College of Education, Bangkok

The research reported herein was performed pursuant to Contract OEC-1-7-070045-2639 with the United States Department of Health, Education, and Welfare, Office of Education, under the provisions of the National Defense Education Act, P.L. 85-864, Title VI, Section 602, as amended, and P.L. 81-152, Title III, Section 302(c)(15) as amended.

ACKNOWLEDGMENTS

Book II of Foundations of Thai reflects the devoted efforts of a number of people whose work merits recognition. Professor Udom Warotamasikkhadit deserves major credit for his accomplishments in the linguistic analysis of the Thai language and for his painstaking and detailed descriptions of Thai grammar and lexicon, some of which have never before been dealt with in Thai language texts.

Jackson T. Gandour, former Peace Corps Volunteer to Pang-nga, Thailand accepted primary responsibility for the selection of subjects for the dialogue materials and for the extensive lexical presentations and drills found throughout the text. His indefatigable energy and his willingness to experiment with new methods brought to his work new and fresh ways to treat reading passages and writing exercises.

Faye Orlove, who typed the final version and contributed in many ways to the administration of the project, brought to the team a unique sense of dedication, patience, and responsibility.

Doris Gold, former Peace Corps Volunteer to Trang, Thailand, and sometime Escort Interpreter for the Department of State, joined the team in the final stages of its work and contributed freely of her knowledge and time. Her efforts in checking lessons and in arranging and carrying out recording assignments deserve special mention.

The principal Thai voice heard on the tapes is that of Phaisan Phipatanakul. Other speakers heard are Kamala Mallikamas, Wismai Succhaveta, Siriporn Kanchanavasita, Somprad Saovapaiboon, Thannarong Wibulsanti, Chavalit Siriprom, and Insorn Metah. Most of these graciously participated in the project without remuneration, and the members of the project team are most appreciative of their services.

Mary Lilly provided the excellent pictorial material that appears in the book. Ubolphan Srisomboon typed the material in the Thai alphabet with meticulous care.

We are grateful as well to Professor Russell N. Campbell of the University of California, Los Angeles and to Dr. William Smalley of the American Bible Society who acted as consultants during the preparation of Book II.

The project team is deeply appreciative of the assistance of Dr. Carl Epstein, the key man in project dealings with the U.S. Office of Education, who showed sympathetic understanding of the problems of project development and execution.

Generous funding was provided under the terms of the National Defense Education Act, P.L. 85-864, Title VI, and P.L. 81-152, Title III as amended, under Contract OEC-1-7-070045-2639.

Edward M. Anthony
Pittsburgh, Pennsylvania
June, 1968

INTRODUCTION

The principles underlying the present volume are, as in Book I, those of the aural-oral approach. Some significant differences in methodology, however, distinguish Book II from the earlier text. As students become more adept in using a new language, more options are open to the teacher in guiding the progress of a class and his dependence upon a textbook lessens. Marckwardt's comment in another connection is pertinent here. He characterizes a competent teacher as 'one who is able to use his textbooks as tools rather than one who must permit his textbook to control him.'[1] Foundations of Thai, Book II is constructed to allow the teacher rather wide latitude in selection of drills, procedures of dialogue utilization, and rate of presentation -- in short to encourage techniques which reflect the individual teacher, his artistry, and his interaction with a specific class.

A beginning text accomplishes the segmentation of a new language into phonology, grammar, lexicon, and calligraphy with relative ease. The borders between such segments tend to blur, however, as more advanced work with the language continues. This state of affairs is not undesirable, for it tends to reinforce reliance on relationships within the target language and to diminish dependence on native language categories, thus hopefully bringing the classroom situation closer to real language-use circumstances. The symbols used in the table of contents for each lesson[2] describe the focus of the lesson segment in terms of Thai, and of course are not to be taken to mean that the segment described deals solely with the keyed language category. Sections are captioned either by a citation of the form, phrase, or pattern under attention or by the type of presentation -- dialogue, summary, or reading.

New patterns, whether lexical, grammatical or both, are regularly presented in frames which graphically contrast the points at issue. Following drills are aimed at making the choices outlined in the frames automatic.

Much carefully selected material is introduced in the dialogues. Each dialogue is followed by a list of new expressions appearing in the dialogue. The teacher may wish to make judgements about which items are to be presented for recognition and which for both recognition and production. A key

---

[1] Albert H. Marckwardt, 'Don't Ask; Inquire,' College English Volume 29, Number 5 (Feb. 1968, 393)

[2]

V	Vocabulary	AC	Aural Comprehension
G	Grammar	R	Reading
P	Pronunciation	C	Calligraphy

to suggested techniques for dialogue presentation is always included. The upper line outlines the teacher's role, the lower the student's.

The teacher may:

Read the dialogue aloud with LONG PAUSES between phrases (LP)
Read the dialogue with minimal or NO PAUSES between phrases (NP)
Read the beginning portion of each utterance, an ABBREVIATED VERSION (AV)
Read the NAMES of the participants ONLY (NO)

In response to the teacher's cues, the student may:

LISTEN only, without reference to the text (L)
LISTEN, while reading the LEARNER'S ALPHABET version (L L/A)
LISTEN, while reading a THAI ALPHABET version (L T/A)
READ the dialgoue from the LEARNER'S ALPHABET (R L/A)
READ the dialogue from the THAI ALPHABET (R T/A)
Read or repeat from memory SIMULTANEOUSLY with the teacher (S)
Repeat the dialogue WITHOUT cues (W/O)
COPY the dialogue in the Thai alphabet (C)
Write the dialogue from DICTATION (D)

Because dialogues are a most difficult type of language drill to use effectively, the teacher is encouraged to modify, omit, or substitute for, the suggested techniques.

Each lesson characteristically includes a summary which illustrates the more important matters covered in the lesson.

TABLE OF CONTENTS

Part 1

Acknowledgements i

Introduction iii

Lesson One 1

- Dialogue: A Visit from a Relative
- Dialogue: Before Dinner
- More Kinship Terms
- Dialogue: At Dinner
- Dialogue: After Dinner
- s̍adu̍ak, lamb̍aak
- $\overset{3}{\text{r}}$uus̍uk
- $\overset{3}{\text{r}}$uus̍uk pen y̍aaŋray $\overset{2}{\text{b}}$aaŋ
- $\overset{2}{\text{T}}$ii + $\overset{2}{\text{T}}$awray or a Number
- $\overset{3}{\text{l}}$ææw in Negative Sentences
- Summary

Lesson Two 18

- Dialogue: At the Bus Stop
- Dialogue: On the Bus
- Dialogue: At the Dry Goods Store
- Dialogue: At the Restaurant
- kr̍amaŋ
- Compounds with bay
- Compounds with $\overset{3}{\text{r}}$aan
- $\overset{+}{\text{s}}$ia Followed by Certain Time Expressions
- An Alternate Position for Place Expressions Introduced by $\overset{2}{\text{T}}$ii
- $\overset{2}{\text{k}}$ɔ between Verb Repetitions
- Three Uses of ʔeeŋ
- Review and Summary

Lesson Three 39
More Descriptive Verbs
$\overset{2}{\text{Paak}}$
$\overset{'}{\text{haaŋ}}$
$\overset{'}{\text{yaaŋ}}$ $\overset{3}{\text{nan}}$
Piaŋ and $\overset{2}{\text{Taw}}\overset{3}{\text{nan}}$
The Secondary Verb $\overset{3}{\text{way}}$
Dialogue: Travel to Korat
Dialogue: The Farmer and His Work
Dialogue: Recreation in the Country
Dialogue: City Life and Country Life
Conversation Practice
Review and Summary

Lesson Four 59
Dialogue: Two Kinds of Markets
$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ as a Second Verb Construction
Dialogue: The Fresh Food Market
Sentences Connected by $\overset{2}{\text{Taa}}$...$\overset{2}{\text{kɔ}}$
Dialogue: The Floating Market
Noun Compounds Introduced by $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$
Additional Uses of cay
Dialogue: The Weekend Market
$\overset{3}{\text{way}}$ followed by $\overset{2}{\text{hay}}$
Summary

Lesson Five 79
Reading Passage: The Thai School System
Dialogue: Graduation and University Entrance Examinations
Dialogue: Major Subjects
Thai School Rooms
Months
Dialogue: Beginning of the Term
The Preverbs $\overset{3}{\text{mak}}$, cuan, $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$; $\overset{+}{\text{saa}}\overset{2}{\text{maat}}$...$\overset{2}{\text{day}}$

Dialogue: After Class
The Noun Modifier $\overset{3}{\text{y}}\text{ə}$ $\overset{3}{\text{y}}\text{æ}$
Dialogue: Hazing of Freshmen
Summary
Review

Lesson Six 102
More Clothing Terms
Some Exclamatory Expressions
Dialogue: Getting Dressed
Dialogue: Choosing a Dress
Two Way Verbs and Two Way Verbs with $\overset{2}{\text{d}}\text{uay}$
$\overset{2}{\text{K}}\text{uŋ}$ and loŋ
Compounds with $\overset{2}{\text{K}}\text{ii}$
Dialogue: Getting a Dress Made
Dialogue: Taking a Bath
Reading Passage: The Thai $\overset{2}{\text{P}}\text{a}\overset{+}{\text{a}}\text{Kaa}\overset{3}{\text{w}}\text{maa}$
Summary

Lesson Seven 126
Reading Passage: Thai Gestures and Body Positions
Sitting and Kneeling
Dialogue: A Farewell Party
Dialogue: Outdoor Movies
$\overset{2}{\text{r}}\text{ia}\overset{3}{\text{p}}\text{rɔɔy}$
$\overset{2}{\text{T}}\text{ii}$ $\overset{'}{\text{c}}\text{a}$ Between Verbs and Between a Preverb and a Verb
Noun Compounds introduced by $\overset{2}{\text{K}}\text{aa}$
Dialogue: A Trip to the Seashore
Summary

Lesson Eight 150
Reading Passage: The Thai Language
Nominalizations Introduced by Kam
Dialogue: A Thai Studies English
The Preverb $\overset{2}{\text{C}}\text{aaŋ}$

The Preverb $\overset{2}{\text{K}}$ɔy ($\overset{2}{\text{m}}$ay $\overset{2}{\text{K}}$ɔy)
Dialogue: The Thai Southern Dialect
$\overset{3}{\text{n}}$ak in Negative Sentences
ciŋ, ciŋ ciŋ, and caŋ
Dialogue: An American Student in Thailand
Summary

Lesson Nine 173
A Rice Farm - The Growing Cycle
Reading Passage: Rice Farming in Thailand
Dialogue: The Advent of Planting Season
$\overset{2}{\text{m}}$ʋay, $\overset{\prime}{\text{n}}$ʋay, Plia
Dialogue: Planting Rice
Compounds introduced by $\overset{2}{\text{T}}$ii
con as a Sentence Connective -- Cause and Result
con $\overset{+}{\text{T}}$ʋŋ, con k$\overset{\prime}{\text{w}}$aa, con k$\overset{\prime}{\text{r}}a\overset{2}{\text{T}}$aŋ as Sentence Connectives -- Time
kaan$\overset{2}{\text{T}}$ii
Dialogue: Preparation for the Harvest
Summary

Lesson Ten
Reading Passage: Water 200
Dialogue: Climate in Thailand
$\overset{2}{\text{T}}$awray in Negative Responses
$\overset{2}{\text{m}}$ay $\overset{\prime}{\text{k}}$ii Followed by a Classifier
Dialogue: A Rainy Day
Some $\overset{3}{\text{n}}$aam Compounds
Tam $\overset{2}{\text{h}}$ay as a Causative
dooy Followed by Certain Descriptive Verbs
dooy $\overset{2}{\text{m}}$ay Followed by Certain Verbs and Verb Constructions
Dialogue: Winter in America
Summary

Lesson Eleven 224
More Verb Compounds with cay
Reading Passage: Going Away to School
Dialogue: A Trip to Chiengmai
Kon, Puu, nak
Special Puu Compounds
Dialogue: On the Train
Dialogue: At the Lopburi Railroad Station
Noun Compounds introduced by Kruaŋ
dooy (Tii) as a Sentence Connective
Taŋ Taŋ Tii as a Sentence Connective
Summary

Lesson Twelve 246
Cana, Pææ, saməə
Dialogue: At a Soccer Game
Reading Passage: A Letter to Dad
day priap, sia priap
hat, fʉk, sɔɔm
Dialogue: Boxing in Thailand
An Additional Use of yuu
yaŋ...yuu and a Descriptive Verb
Dialogue: American Football
Summary

Part 2

Lesson Thirteen 273
The Organization of the Government of Thailand
$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ Introducing the First of Two Sentences
Three Functions of t̍aaŋ h̍aak
Dialogue: Applying for a Job
Reading Passage: A Diary Entry
b̍ɔɔk, $\overset{2}{\text{law}}$
$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{saap}}$ in Polite Questions
Dialogue: An Unscheduled Office Appointment
Dialogue: Reporting a Theft
Summary

Lesson Fourteen 294
Compounds Introduced by $\overset{2}{\text{caw}}$
Dialogue: Wedding Preparations
Dialogue: The Forthcoming Marriage
Reading Passage: Courtship and Marriage in Thailand
$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ Between Two Sentences
t̍aaŋ k̍ap, t̍aaŋ kan
t̍aaŋ Kon t̍aaŋ
Dialogue: At the Wedding
Dialogue: Marital Obligations
diaw kan and Kon $\overset{3}{\text{la}}$
Summary

Lesson Fifteen 317
Thai Musical Instruments
Reading Passage: Entering a Buddhist Monastery
Dialogue: Becoming a Novice
Pronouns for Use with Buddhist Monks
Dialogue: A Conversation with a Monk
Dialogue: A Conversation about the Evening before Ordination

Special Phrases with ^{2}naa
^{3}na after Statements and Questions
^{2}la, ^{2}na, and ^{2}na ^{2}si after Sentences
Summary

Lesson Sixteen 343
Theatrical Entertainment
Reading Passage: A Thai Funeral
Congratulatory and Consolatory Expressions
Dialogue: Planning to Attend Funeral Services
ŋaan Compounds
Dialogue: Customary Attire for Funerals
Dialogue: At the Wake
^{3}Kraŋ ^{2}rææk and ^{3}Kraŋ ˈsut^{3}Taay
^{2}Kɔn ^{2}Kaaŋ
ˈnɯŋ...day (day...ˈnɯŋ)
^{2}may...^{2}kɔ
Summary

Lesson Seventeen 369
Dancing in Thailand
^{2}may ^{2}Cay ^{3}Prɔ...ˈtææ ^{3}Prɔ as Sentence Connectives
The Verb taam
Dialogue: Planning a Boat Excursion
Reading Passage: A Friendly Letter
Three Additional Uses of pen
Dialogue: Making a Kratong
ˈyaak...^{2}kɔ as a Sentence Connective
Dialogue: At Night
Summary

Lesson Eighteen 399
- A Transitive Verb Followed by tua
- Reading Passage: The Legend of Pra Pathom Chedi
- Various Words for 'to carry'
- Dialogue: Opening Day of a Temple Fair
- $\overset{\prime}{\text{ʔ}}$ɔɔk used as a Transitive Verb
- $\overset{\prime}{\text{k}}$ææ as a Preverb
- Dialogue: At the Fair
- The Use of $\overset{\prime}{\text{c}}$a Plus a Verb Expression after $\overset{2}{\text{t}}$ɔŋkaan, $\overset{\prime}{\text{p}}$raat$\overset{\prime}{\text{T}}a\overset{+}{\text{n}}$aa, and $\overset{+}{\text{h}}$en
- Dialogue: Fairs in America and Thailand
- Summary

Lesson Nineteen 426
- Shapes and Contours
- Dialogue: A Spooky Night
- $\overset{2}{\text{y}}$iŋ...($\overset{2}{\text{k}}$ɔ) $\overset{2}{\text{y}}$iŋ
- Reading Passage: A Thai Ghost Story
- Some Combinations with $\overset{+}{\text{m}}$ɔɔ
- Dialogue: A Thai Spirit House
- Dialogue: Superstitions
- Two Uses of $\overset{2}{\text{k}}$ɔ mii
- pay...pay and Plaaŋ...Plaaŋ
- Summary

Lesson Twenty 453
- More Fruits and Crops
- Useful mii Expressions
- Reading Passage: The Economy of the Regions of Thailand
- Some Compounds with $\overset{2}{\text{l}}$uuk
- Dialogue: A Family in the Northeast
- Dialogue: Going Fishing
- Deletion of First or Second Person Pronouns
- Dialogue: Flooding
- Summary

Appendix A 480
Selective Grammatical Review

Appendix B 510
Grammar Addenda

Appendix C 514
The Thai Writing System: Miscellaneous Addenda

LESSON ONE

Dialogue: A Visit from a Relative	1: 1	AC
Dialogue: Before Dinner	1: 2	AC/C
More Kinship Terms	1: 3 - 1: 5	V
Dialogue: At Dinner	1: 6	P/AC
Dialogue: After Dinner	1: 7	AC
' ' ' saduak, lambaak	1: 8 - 1:10	V/G
3 ' ruusuk	1:11 - 1:14	V/G
3 ' ' 2 ruusuk pen yaaŋray baaŋ	1:15 - 1:16	V/G
2 2 Tii + Tawray or a Number	1:17 - 1:18	V/G
3 lææw in Negative Sentences	1:19	V/G
Summary	1:20	C

1: 1 Dialogue - A Visit from a Relative

' 3 ' ' 3
supPaCay: sawatdii Krap

' ' ' 3 + 2
sakdaa: sawatdii Krap maa Tuŋ muaray

' 3 2 ' 2 3
supPaCay: mua ta kii nii ʔeeŋ 1.

' ' 2 2 ' +
sakdaa: pen yaaŋray baaŋ Taaŋ baan sabaay dii ruu

' 3 3 ' 3
supPaCay: Tuk Kon sabaay dii Krap

' 2 2 3
sakdaa: Cəən Kaaŋ nay si Krap

	[1]	
Teacher:	NP	LP
Student:	L/LA	L

New Expressions:

2 ' 2 3
1. mua ta kii nii ʔeeŋ 'just a moment ago'

---

[1] For the meaning of these symbols, see the explanation in the Introduction.

1: 2 Dialogue - Before Dinner

ศักดา เชิญนั่งซิครับ แหมไม่ได้พบกันเสียนาน
ศุภชัย ครับ หลานๆไม่อยู่หรือครับ 1.
ศักดา ลูกสาวคนโตไปตลาดกับแม่ คนอื่นเล่นอยู่หลังบ้าน 2.
ศุภชัย คุณพี่ผู้หญิงสบายดีหรือครับ 3.
ศักดา สบายดีครับ เดี๋ยวนี้คุณทำอะไรอยู่ที่ไหน
ศุภชัย ผมไปเปิดร้านขายของอยู่ที่อยุธยา

Teacher:	LP	NP
Student:	L T/A	C

New Expressions:

1. laan 'nephew,' or 'niece,' laan laan 'nephews and/or nieces' (+ above each laan)
2. Kon too 'the oldest child'
3. Kun Pii Puuyiŋ 'wife,' a term used by relatives; otherwise Kun Puuyiŋ or the woman's name is used. (2 2 + above Kun Pii Puuyiŋ; 2 + above Puuyiŋ)

More Kinship Terms (See Book 1, Lesson 4.)

	2 2 yaat Taaŋ Pɔɔ	2 2 + 2 yaat Taaŋ Pɔɔ ruu mææ		2 2 yaat Taaŋ mææ
	Grandparents' Generation			
2 PuuCaay	puu			taa
2 + Puuyiŋ	2 yaa			yaay
Parents' Generation				
		2 PuuCaay	2 + Puuyiŋ	
2 Pii		luŋ	2 paa	
3 nɔɔŋ	ʔaa			3 naa

Note:

1. $\overset{2}{\text{yaat}}$ is a general word for 'relative.'

$\overset{2}{\text{yaat}}$ Taaŋ $\overset{2}{\text{Pɔɔ}}$ $\overset{2}{\text{(mææ)}}$ is 'a relative on the father's (mother's) side.'

2. Words for grandparents indicate the sex of the grandparent and whether on the mother's or the father's side:

$\overset{'}{\text{puu}}$	male, father's side	'grandfather'
taa	male, mother's side	'grandfather'
$\overset{2}{\text{yaa}}$	female, father's side	'grandmother'
yaay	female, mother's side	'grandmother'

3. Words for parents' older siblings indicate the sex of the older sibling; but not whether maternal or paternal:

luŋ	male, older sibling	'uncle'
$\overset{2}{\text{paa}}$	female, older sibling	'aunt'

4. Words for parents' younger siblings do not indicate the sex of the younger sibling; but do show whether the relationship is maternal or paternal:

ʔaa	father's younger sibling	'uncle or aunt'
$\overset{3}{\text{naa}}$	mother's younger sibling	'uncle or aunt'

1: 3 Restate the kinship terms given below. Two answers are sometimes possible.

Teacher: $\overset{'}{\text{puu}}$
Student: $\overset{2}{\text{Pɔɔ}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{2}{\text{Pɔɔ}}$

Continue the drill:

1. $\overset{2}{\text{yaa}}$
2. taa
3. yaay
4. luŋ
5. $\overset{2}{\text{paa}}$
6. $\overset{3}{\text{naa}}$
7. $\overset{'}{\text{puu}}$
8. luŋ
9. $\overset{2}{\text{paa}}$
10. ʔaa
11. $\overset{2}{\text{yaa}}$
12. $\overset{3}{\text{naa}}$
13. taa
14. yaay
15. $\overset{'}{\text{puu}}$
16. ʔaa

1: 4 Answer the following questions.
               '   2   +
     Teacher: puu pen yaat Taaŋ nay
               '   2   2
     Student: puu pen yaat Taaŋ Pɔɔ

Continue the drill:

  1. luŋ
  2. ʔaa
  3. taa
      2
  4. paa
  5. yaay
      2
  6. yaa
      '
  7. puu
      3
  8. naa
  9. luŋ
      2
 10. paa

1: 5 Give the term for the relationship described.
               2   +   2
     Teacher: mææ Kɔɔŋ Pɔɔ
               2
     Student: yaa

Continue the drill:

      2   +   2
  1. Pɔɔ Kɔɔŋ Pɔɔ
      2   +   2
  2. PiiCaay Kɔɔŋ Pɔɔ
      2   +   2
  3. mææ Kɔɔŋ mææ
      3   +   +   2
  4. nɔɔŋsaaw Kɔɔŋ mææ
      2   +   2
  5. PiiCaay Kɔɔŋ mææ
      2   +   2
  6. Pɔɔ Kɔɔŋ mææ
      2   +   2
  7. mææ Kɔɔŋ mææ
      2   +   2
  8. mææ Kɔɔŋ Pɔɔ
      2   +   2
  9. Pɔɔ Kɔɔŋ Pɔɔ
      3   +   +   2
 10. nɔɔŋsaaw Kɔɔŋ Pɔɔ
      2 +   +   2
 11. Piisaaw Kɔɔŋ mææ
      2 +   +   2
 12. Piisaaw Kɔɔŋ Pɔɔ

1: 6 Dialogue - At Dinner
                  ' 3   2   '   3   2   2   '
  priiyaa: Kun supPaCay Cuay sɔŋ naamplaa hay Pii nɔy   1.
  ' 3   2   3   2
  supPaCay: nii Krap Kun Pii
                                 '   3   +
  priiyaa: Kun lɔɔŋ Taan kææŋPet nii ruu yaŋ
  ' 3   3   3   ' '   2   3
  supPaCay: lɔɔŋ lææw Krap   ʔarɔy maak Krap
                      +   2   2   3 3
  priiyaa: Taan ʔaahaan maak maak na Ka
  ' 3   3   +   2   2   3
  supPaCay: Krap Pom kɔ Taan maak lææw

2 ' ' 2 3
priiyaa: ʔaw Kaaw ʔiik nɔy si Ka
' 3 3 + ' 2 + 2 ' '
supPaCay: Krap Pom ca tɔŋ Kɔɔ Kaaw təəm ʔiik nɔy 2.

(Priya puts some rice on Suppachai's plate.)
' 3 2 3 3 ' 3
supPaCay: maak pay lææw Krap KɔɔpKun Krap 3.

'
priiyaa: (addressing one of her children) dææŋ sɔŋ
' ' 2 2 3
PatPet maa hay Kun ʔaa si Ka
' 3 2 ' ' ' 3
supPaCay: may pen ray rɔɔk dææŋ ʔaa ca ʔim lææw 4.
+ 2
(addressing the group) Pom may Kəəy Taan
2 2 + 3
Kaaw maak muan wan nii ləəy

Teacher:	LP, NP	NP	LP	
Student:	L L/A	L	S	R L/A

New Expressions:

1.	2 ' ' Cuay sɔŋ...nɔy	'please pass'
2.	' ' təəm ʔiik nɔy	'a little more'
3.	2 3 maak pay lææw	'that's too much'
4.	' ʔim	'full'

1: 7 Dialogue - After Dinner

Note:

There may be a number of unfamiliar words and combinations of words in this dialogue. Your teacher will read the sections of the dialogue to you a number of times. Try to grasp the gist of the conversation. Do not be too concerned about understanding every word. After several readings of the material, your teacher will ask you the questions following each section. Answer them in Thai using expressions you already know, but do not hesitate to use new phrases from the dialogue if you have an approximate notion of their meanings. Your teacher will answer your questions after the exercise is finished.

I.

' 3 2 2 ' 2 '
supPaCay: Kun Pii Kəəy pay yiam Kun puu Tii Ciaŋmay 1.
2 + ' 3
baaŋ ruu plaaw Krap
2 2 2 3 ' + 2 ' 2
Kun Pii: may day pay naan lææw diCan day Kaaw waa
2 2 '
Tan may sabaay
' 3 2 2 ' 3
supPaCay: Kun Pii saap caak Kray Krap
2 2 2 ' 2 2 + '
Kun Pii: Kun yaa hay dek Tii baan Kian maa bɔɔk
' 3 + 2 2 2 2 2 +
supPaCay: Pom kɔ may day pay yiam Tan sia naan

Teacher: LP
Student: L L/A, L

New Expressions:

2
1. yiam 'to visit'

Answer the following questions.

2 2 + 2 +
1. Kun Pii pen Puuyiŋ Cay may
' ' +
2. Kun puu sabaay dii ruu
2 + 2 ' 2 ' +
3. baan Kɔɔŋ Kun Pii yuu Tii Ciaŋmay ruu
2 ' +
4. mii Kray may sabaay ruu
2 '
5. Kray may sabaay
2 2 ' 2 +
6. Kun Pii pay yiam Kun puu maa Cay may
2 2 ' '
7. Kun Pii day Kaaw caak Kray
2 2 ' +
8. Kun yaa may sabaay ruu
' 3 2 ' ' +
9. supPaCay pay yiam Kun puu bɔy ruu

II.

2 + + ' + 3 '
Kun Pii: laan laan sabaay dii ruu Ka Kon too Koŋ ca
2 3 2 2 3 + ' 3
too maak lææw may day Pop sia kuap pii lææw

```
  '  3               '  2                3   3     3
  supPaCay:  Kon too ca Kaw rooŋrian pii nii lææw Krap
             2          2   '  2      '  3  3     2
             mʊaray Kun Pii ca Kʊn pay ˀayutTayaa baaŋ
             2   3
             la Krap
      2      2      2   '      '   2   2       '
  Kun Pii:   taŋcay waa ca pay tææ may day pay sak Tii   1.,2.
  '  3            3   3     2      2  2    2    2
  supPaCay:  Cəən na Krap   mʊaray kɔ day  luuk luuk
             +   '   +               2   ' +
             Pom bon Tʊŋ Kun luŋ Kun paa saməə           3.
```

Teacher: LP

Student: L L/A, L

New Expressions:

```
      2
  1.  taŋcay  'to intend'

  2.  Tii     'time, occasion'
      '
  3.  bon     'to talk about, mention often'
```

Answer the following questions.

```
               2    3
  1.  Kray too maak lææw
          2   2   2   3   2    '  3              2
  2.  Kun Pii may day Pop luuk supPaCay maa naan Tawray
      3
      lææw
      2    +    '  3     '   2   +
  3.  baan Kɔɔŋ supPaCay yuu Tii nay
              '  2                3   +
  4.  Kon too ca Kaw rooŋrian pii nii rʊʊ
          2              2    2    '  3     2   +
  5.  Kun Pii kamlaŋ pay yiam baan supPaCay Cay may
           '   +               2   ' +
  6.  Kray bon Tʊŋ Kun luŋ Kun paa saməə
```

III.

```
      2          '  3          ' '    2      2   3   '
  Kun Pii:   Kun supPaCay Kɔŋ ca nʊay maak  Pruŋ nii ca  1.
             2           3 3  '
             tɔŋ pay Tam Tura ˀiik                       2.
  '  3       2   '     3     +        '   ' +
  supPaCay:  may rɔɔk Krap   Pom nɔɔn dʊk saməə
```

2 ' + 3 2 2 3 '
Kun Pii: diCan Kit waa hay Kun nɔɔn Pak dii kwaa
' 3 3 2 ' 2
Cəən taam sabaay na Ka tɔŋkaan ˀaray kɔ 3.
' 2 3
bɔɔk raw kɔ lææw kan

Teacher: LP
Student: L L/A, L

New Expressions:

1.	' nuay	'tired'
2.	3 3 Tura	'business, errands'
3.	' taam sabaay	'to be at ease'

Answer the following questions.

' 3 ' +
1. supPaCay nuay may
2 3 ' 3 ' 2 '
2. Pruŋ nii supPaCay ca tɔŋ Tam ˀaray
' 3 ' ' + +
3. supPaCay nɔɔn duk saməə ruu

' ' '
The Descriptive Verbs saduak and lambaak

2
Observe the position of day at the end of a sentence-
' '
subject, and its privileges of occurrence with saduak
'
and lambaak.

	Sentence as Subject			
		2 (day)	2 may	Main Verb
' + Tanon dii	+ Kaw dəən Taaŋ	2 day		' ' saduak
' + 2 Tanon may dii	+ Kaw dəən Taaŋ	2 day	2 may	' ' saduak
' + 2 Tanon may dii	+ Kaw dəən Taaŋ			' lambaak
' + Tanon dii	+ Kaw dəən Taaŋ	2 day	2 may	' lambaak

Note:

1. $\overset{\prime}{\text{sa}}\overset{\prime}{\text{duak}}$ means 'convenient,' 'easy'; $\text{lam}\overset{\prime}{\text{baak}}$ means troublesome,' 'with difficulty.'

2. The situation in the first and fourth sentences might be described in English this way: 'The road is good. They are able to travel easily.'

3. The situation in the second and third sentences might be described in English this way: 'The road is bad. It's hard going.'

4. $\overset{2}{\text{day}}$ is optional and is frequently omitted with no significant change in meaning.

5. $\overset{2}{\text{day}}$ can be used before $\text{lam}\overset{\prime}{\text{baak}}$ in affirmative sentences when describing a limited set of situations such as the following: 'He hacks a cab during the day and moonlights as a service station attendant at night in order to provide for his family.' $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{+}{\text{haa}}$ ŋən maa $\overset{2}{\text{day}}$ $\text{lam}\overset{\prime}{\text{baak}}$

1: 8 Add $\text{lam}\overset{\prime}{\text{baak}}$ to the following sentences.

Teacher: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ pay
Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ pay $\text{lam}\overset{\prime}{\text{baak}}$

Continue the drill:

1. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ dəən pay rooŋrian
2. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{riit}}$ $\overset{2}{\text{Paa}}$ (to iron)
3. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\text{Tam}\overset{+}{\text{maa}}\text{haakin}$ (to earn a living)
4. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ pay $\overset{2}{\text{Tiaw}}$
5. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{\prime}{\text{Kii}}$ $\overset{\prime}{\text{cak}}\overset{\prime}{\text{kra}}\text{yaan}$

2 ' '
1: 9 Repeat 1: 8 adding day and saduak.

' ' '
1:10 Add saduak or lambaak, whichever is more appropriate, to the following:

+ ' +
Teacher: fon tok, Kaw pay
+ '
Student: Kaw pay lambaak

Continue the drill:
' + 2 +
1. Tanon may dii, Kaw dəən Taaŋ
2 + +
2. mii ŋaan maak, Kaw Tammaahaakin
' +
3. rooŋrian yuu klay, Kaw dəən pay rooŋrian
2 + + +
4. mii Kruaŋbin laay saay, Kaw dəən Taaŋ
+ ' + 2
5. fon tok, Kaw pay Tiaw
' 2 +
6. rooŋrian yuu klay, Kaw dəən pay rooŋrian
' + +
7. Tanon dii, Kaw dəən Taaŋ
2 + 2 +
8. kruŋTeep mii rooŋnaŋ maak, Kon pay duu naŋ
2 + ' 2 + + 2
9. baan Kaw yuu klay, raw pay haa Kaw day
+ ' ' ' 3
10. fon tok nak, raw Kap rot

3 '
ruusuk

2
Observe that the position of may depends on whether
3 ' 2
ruusuk is followed directly by a descriptive verb or by waa and a sentence. Note also that a repeated subject is optional:

I.

	2 may		Descriptive Verb
+ Pom		3 ' ruusʊk	3 rɔɔn
+ Pom	2 may	3 ' ruusʊk	3 rɔɔn [2]

II.

Subject 1		Subject 2	2 may	Verb
+ Pom	3 ' 2 ruusʊk waa	' ʔaakaat		3 rɔɔn
+ Pom	3 ' 2 ruusʊk waa	' ʔaakaat	2 may	3 rɔɔn
+ Pom	3 ' 2 ruusʊk waa	+ (Pom)		3 rɔɔn

Note:

3 '
The verb ruusʊk is used in situations such as the English sentences in the frames above describe:

I. 'I feel warm.'
'I don't feel warm.'

II. 'I think that the weather is hot.'
'It's my opinion that the weather isn't hot.'
'I feel warm.'

1:11 Add the descriptive verb supplied to the pattern sentence.

+
Teacher: naaw
+ ' + 3 ' +
Student: Pom (diCan) ruusʊk naaw

---

[2] This negative pattern predominates. There are some exceptions which use may (2) before the second verb. (e.g. + Pom 3 ' ruusʊk 2 may ' sabaay) Second verbs of this type include:

2 Cɔɔp	' sabaaycay
' sabaay	+ Kæŋrææŋ

Continue the drill:

'
1. cepcay
+
2. siacay
3
3. rɔɔn
+
4. ŋaw (lonely)
3
5. nɔɔycay
6. klua
'
7. nʊay
'
8. tokcay
+
9. naaw
2
10. ŋʊaŋnɔɔn (drowsy)

1:12 Negate the sentences in 1:11 above.

+ ' + 3 ' +
Teacher: Pom (diCan) ruusʊk naaw
+ ' + 2 3 ' +
Student: Pom (diCan) may ruusʊk naaw

Continue the drill.

+ ' + 3 ' 2
1:13 Add the sentences given below to Pom (diCan) ruusʊk waa.

' 3
Teacher: ʔaakaat rɔɔn
+ ' + 3 ' 2 ' 3
Student: Pom (diCan) ruusʊk waa ʔaakaat rɔɔn

Continue the drill:

+ '
1. Kaw ca pen Kon dii
2 + 3 + ' 2
2. Puuyiŋ Kon nan suay kwaa Pʊan
+ ' 2 3 2
3. Pom ca pay Kɯn rotmee may Tan
2 ' 3
4. KaawPat nii Kem pay
+ 2 3 2
5. Kaw Puut Prɔ (sweet sounding) maak
3 3 2
6. Kon nan ʔaayu maak
2 3 '
7. sʊa tua nii Koŋ ca Pææŋ
+ ' 2 '
8. Pom ca Tam ŋaan may set
3 + ' 2 2
9. Kɯɯn nii Pom ca may waaŋ
+ ' ' + ' 2 2
10. Pom ca sɔɔp Paasaa ʔaŋkrit may day

                                          3 '   3 '
1:14 Construct a sentence using either ruusʊk or ruusʊk
2
waa according to the cue.

          +
Teacher: naaw
          + 3 ' +
Student: Pom ruusʊk naaw

Continue the drill:

   +
1. siacay
             3 +
2. Kruu Kon nan sɔɔn dii

3. diicay
   2   +   3   2   3
4. Puuyiŋ Kon nan Puut Prɔ
   '
5. nʊay
   3
6. nɔɔycay
       '   +
7. ʔaakaat naaw
   3
8. rɔɔn
   +   '   2   2   2
9. Pom ca pay Tiaw may day
    '
10. sabaaycay
        '   2   3
11. ʔaakaat may rɔɔn
    +   '   2   2
12. Pom ca Tam may day

3 '   '   2
ruusʊk (pen) yaaŋray baaŋ

    2   '   3 '   '   2
pay Tiaw Ciaŋmay maa   Kun ruusʊk pen yaaŋray baaŋ
          2   ' +   '   3 '   '   2
Tam ŋaan Tii saTaanii tamruat Kun ruusʊk pen yaaŋray baaŋ
'   '   3 '   '   2
yuu nay mʊaŋ yay   Kun ruusʊk pen yaaŋray baaŋ

Note:

   3 '   '   3
1. ruusʊk pen yaaŋray baaŋ is used to ask someone his feelings about a particular experience. The three sentences above might be translated:

'How was your trip to Chiengmai?'

'How do you like working in the police station?'

'How do you feel about living in a big city?'

                         3 '   '   2
2. When used alone, Kun ruusʊk pen yaaŋray baaŋ is an inquiry about the health of the person addressed--'How are you feeling?' Among close friends this is shortened to pen yaŋŋay.

```
                                3  '       '       2
1:15 Construct a question using ruusuk pen yaaŋray baaŋ in
```

conjunction with the case given.

```
                   2    2   2
     Teacher:  pay Tiaw baannɔɔk
                   2    2   2        3  '       '
     Student:  pay Tiaw baannɔɔk Kun ruusuk pen yaaŋray
               2    3
               baaŋ Krap
```

Continue the drill:

```
               2   +
  1.  Tam ŋaan Tii saan
      '       +       '
  2.  sɔɔp Paasaa ʔaŋkrit
          2    '             '
  3.  pay Tiaw kɔ (island) Puuket
              +
  4.  Taan ʔaahaan Tay
      '   3
  5.  ʔaapnaam yen
      +       +       '   2            3
  6.  sɔɔn Paasaa ʔaŋkrit Tii rooŋrian nan
                      '2
  7.  dəən Taaŋ nay praTeet ʔindia
      3   2  +
  8.  Pop Puuyiŋ Tay
      '           2
  9.  yuu nay kruŋTeep

 10.  pay duu muay Tay
```

1:16 Repeat 1:15. This time, however, the teacher will ask the questions, the student responding with a meaningful answer.

```
                            2   +          3  '
     Teacher:  Kun Tam ŋaan Tii saan   Kun ruusuk pen
               '       2    3
               yaaŋray baaŋ Krap
               +   3  '   2   2   +      2    3
     Student:  Pom ruusuk waa naa soncay maak Krap
```

```
2               2
```

Tii followed by Tawray or a Number

Observe the questions and possible answers:

Question			Answer	
	Classifier		Classifier	
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ pen	Kon	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$	Kon	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{\text{'}}{\text{nʊŋ}}$
			Kon	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$
			Kon	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{saam}}$
wan $\overset{3}{\text{nii}}$	wan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$	wan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{\text{'}}{\text{cet}}$
			wan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sip}}$
			wan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{yii}}\overset{\text{'}}{\text{sip}}\overset{\text{'}}{\text{pææt}}$
dʊan $\overset{3}{\text{nii}}$	dʊan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$	dʊan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$
			dʊan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{kaaw}}$
			dʊan	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sip}}\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$

1:17 Use $\overset{2}{\text{Tii}}$ plus a number to answer the teacher's questions.

Teacher: Kon $\overset{3}{\text{nii}}$ pen Kon $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$, $\overset{\text{'}}{\text{pææt}}$

Student: Kon $\overset{3}{\text{nii}}$ pen Kon $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{\text{'}}{\text{pææt}}$

Continue the drill:

1. 4
2. 2
3. 12
4. 19
5. 24
6. 36
7. 17
8. 22
9. 8
10. 5
11. 13
12. 46
13. 39
14. 52
15. 27

1:18 Using a current calendar, identify the day and date indicated by the teacher.

Teacher: (points to date on calendar)

Student: wan can, wan $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{haa}}$

Continue the drill.

3
lææw in Negative Sentences

	Negative		3 lææw
+ ' fon ca	2 may	' tok	3 lææw
+ Pom	2 may	+ 2 hiw Kaaw	3 lææw
	2 may	+ mii panhaa	3 lææw

Note:
3
lææw used in negative sentences describes situations that were presumed to be true but are no longer so presumed. The situations in which the three Thai sentences above could be used are as follows:

'A little while ago it looked like rain to me. Now the sky has cleared and I no longer think it's going to rain.'

'I was hungry when I came into this restaurant. But after I saw how they prepare the food, I've lost my appetite.'

'I thought it was a real problem (panhaa), but it seems now that it isn't.'

1:19 Negate the following sentences and add lææw. If you have any questions about the meanings of your sentences, ask your teacher to describe the situations in which they might be used.

3 ' '
Teacher: naa ʔaat ca maa
3 ' ' 2 3
Student: naa ʔaat ca may maa lææw

Continue the drill:

' ' 2
1. puu Koŋ soŋ ŋən maa hay raw
' '
2. luŋ Kuan ca Tam ŋaan nak
+ + + ' 2
3. laansaaw Pom kamlaŋ ca pay Tiaw
+ ' 2
4. Kun ʔaa Pom kamlaŋ ca pay Tiaw

```
         +   '         ' +   2   +
 5.  yaay Kaw yaak Taan Kanom Tii Kaw Tam
     2    '   '  2   2       '
 6.  paa ?aat ca hay Pii pay kap raw
     2        '   +
 7.  yaa Koŋ puat hua
     +         2   2        +           3
 8.  mɔɔ Kuan hay luukCaay Pom kin yaa nan
         '        3   +   2   2
 9.  raw ?aat pay rap Kaw Tii baan
     +   2  '    '  '    +  +   2   3
10.  Pom kɔ yaak ca ?aan naŋsuu lem nan
```

1:20 Summary

Below are some sentences which include new words presented in this lesson written in the Thai alphabet. Copy them until you know them. Your teacher may give them to you as a dictation exercise during the next lesson.

1. หลานๆไม่อยู่หรือ
2. ช่วยส่งน้ำปลาให้พี่หน่อย
3. ญาติทางแม่มาเยี่ยม
4. ปู่และตาเป็นผู้ชาย
5. ย่าและยายเป็นผู้หญิง
6. ลุงเป็นพี่ชายของพ่อหรือแม่
7. ป้าเป็นพี่ของพ่อหรือแม่
8. ถนนดีเขาเดินทางได้สะดวก
9. ถนนไม่ดีเขาเดินทางลำบาก
10. ผมรู้สึกหนาว
11. ไปเที่ยวมาคุณรู้สึกเป็นอย่างบ้าง
12. ฝนจะไม่ตกแล้ว

LESSON TWO

Dialogue: At the Bus Stop	2: 1	P/AC
Dialogue: On the Bus	2: 2	P/AC
Dialogue: At the Dry Goods Store	2: 3	P/AC
Dialogue: At the Restaurant	2: 4	P/C
$\overset{'}{\text{kramaŋ}}$	2: 5 - 2: 6	V
Compounds with bay	2: 7 - 2: 9	V/G
Compounds with $\overset{3}{\text{raan}}$	2:10 - 2:11	V/G
$\overset{+}{\text{sia}}$ Followed by Certain Time Expressions	2:12 - 2:13	V/G
An Alternate Position for Place Expressions Introduced by $\overset{2}{\text{Tii}}$	2:14	G
$\overset{2}{\text{kɔ}}$ between Verb Repetitions	2:15	V/G
Three Uses of ʔeeŋ	2:16 - 2:17	G
Review and Summary	2:18 - 2:19	C

2: 1 Dialogue - At the Bus Stop

```
  2           2    +   2   3   +    +       2    ' +  1 2
  ləət:   Kun saap may waa rot saay nay pay raatprasoŋ  baaŋ
  '               2   +    +     3     +       +
  ʔudom:  Kun pay day laay saay Krap   saay 35 saay 60
          +   +       2  2
          ruu saay 25 kɔ day
  2       3          ' +   +    3
  ləət:   rotmee maa saməə ruu Krap
  '       3   '           3         3     '       2   +
  ʔudom:  Tuk sip naaTii Krap   Kun rawaŋ yaa pay Kun saay
             3   3     +       2       2    ' +
          36 na Krap   saay 36 may pay raatprasoŋ
```

```
    2    ' +
[1] raatprasoŋ is an intersection in Bangkok noted for its
    modern hotels, shops and restaurants.
```

```
  2       +       +    '     3
  ləət:   saay 36 sii ʔaray Krap
  '       +   +     3
  ʔudom:  sii lʊaŋ Krap
  2       '        3          3        2   +   3
  ləət:   KɔɔpKun Krap   naan lææw yaŋ may hen rot maa ləəy
           3
          Krap
  '       +           2   3     3
  ʔudom:  saay 60 maa nan lææw Krap
  2           2   2    3   3     +            +        '
  ləət:   Kon næn maak na Krap   Pom Kɔɔy Kan laŋ dii kwaa
```

Teacher:	NP	LP, NP	LP	
Student:	L L/A	L	S	R/LA

2: 2 Dialogue - On the Bus

I.

```
  2         ' '       3             3          '      +    3
  ləət:     sawatdii Krap   Kun ruamrak kamlaŋ ca pay nay Krap
      3     '       2   ' +   2
  ruamrak:  ca pay raatprasoŋ Ka
  2         +   2  '      2    ' +   +
  ləət:     Pom kɔ ca pay raatprasoŋ mʊan kan
      3     +   3
  ruamrak:  rʊʊ Ka
  2         2         3   3         3       2       3
  ləət:     look klom na Krap   maa Pop Kun day bon rotmee     1.
      3         2    '      3   +    +   3
  ruamrak:  Kun ləət ca pay sʊʊ Kɔɔŋ rʊʊ Ka
  2          '     3             3   2   3
  ləət:     plaaw Krap   Kun ruamrak la Krap
      3         2 '      3   2   2   +       3   2    ' +
  ruamrak:  ruam  ca pay sʊʊ Paa Tii suunkaanKaa raatprasoŋ
            2       2   2
            hay Kun mææ Ka
```

Teacher:	NP	LP, NP	LP, NP
Student:	L L/A	L	S

New Expressions:

```
      2
  1.  look klom  'The world is round, i.e. it's a small world.'
```

```
2    3
 ruamrak is using ruam, a shortened form of her name, as a
nickname to replace the first person singular pronoun.  This
is often done by Thai women when speaking informally with
close friends.
```

Answer the following questions.

```
              3       2       2   +
  1.  Kun ruamrak pen PuuCaay Cay may
              3   '      +
  2.  Kun ruamrak ca pay nay
          2    '      2    ' +   +        +
  3.  Kun ləət ca pay raatprasoŋ mʊan kan rʊʊ
           '      3   +
  4.  Kray ca pay sʊʊ Kɔɔŋ
      +       3   '   2   +
  5.  suunkaanKaa yuu Tii nay
              3   '      3    '    2   2
  6.  Kun ruamrak ca pay sʊʊ ʔaray hay mææ
          2    '  2       3   2   +        +
  7.  Kun ləət ca tɔŋ pay sʊʊ Paa mʊan kan rʊʊ
```

II.

```
  2         2   2      '              2             '
  ləət:     Taa may raŋkiat Cəən Taan Kaaw klaaŋwan kap   1.
            +   2   +    3
            Pom day may Krap
      3     '        2    3            '     '
  ruamrak:  yaa ləəy Ka   ropkuan Kun plaaw plaaw         2.
  2         2   3       '     3
  ləət:     may ropkuan rɔɔk Krap
                 '  2       3   2   3  +    '    '    '
  ruamrak:  ruam ca tɔŋ pay sʊʊ Paa læ Kɔɔŋ yaaŋ ʔʊʊn ʔiik
```

Teacher:	NP	LP, NP	LP, NP	
Student:	L L/A	L	S	W

New Expressions:

1.	' raŋkiat	'to mind'
2.	3 ropkuan	'to trouble, bother'

Answer the following questions.

```
              3          2   '         2    '       2
  1.  Kun ruamrak Tammay may yaak Taan Kaaw kap Kun ləət
          2       '            3   +    '
  2.  Kun ləət raŋkiat Kun ruamrak rʊʊ plaaw
          2         2             3    +
  3.  Kun ləət Taan Kaaw klaaŋwan lææw rʊʊ yaŋ
              3   '  2       3   2   '         +
  4.  Kun ruamrak ca tɔŋ pay sʊʊ Paa yaaŋ diaw rʊʊ
```

III.
2 + 2 ' 3 2 2
lǝǝt: Pom pay dǝǝn duu Paa kap Kun ruamrak duay kɔ
2
day
3 + + 2 3 ' ' 2
ruamrak: diaw sia weelaa Kun Ka lææw Kun ca bʉa duay 1.
2 2
kɔ day
2 ' ' ' ' 2 ' '
lǝǝt: pay kapˌKon Kuy keŋ keŋ yaaŋ Kun may bʉa rɔɔk
3 3 3
Krap tokloŋ na Krap
3 ' 2
ruamrak: KɔɔpKun Ka

Teacher:	NP	LP, NP	LP, NP	
Student:	L L/A	L	S	W/O

New Expressions:

1. bʉa 'bored'

Answer the following questions.

3 2 ' 2 2 2
1. Tammay Kun ruamrak may yaak hay Kun lǝǝt pay duay
3 2 ' 2 +
2. Kray Kit waaˌca Tam hay Kray sia weelaa
2 ' ' +
3. Kun lǝǝt ca bʉa may
2 3 2 3 ' +
4. Kun lǝǝt Kit waa Kun ruamrak Kuy keŋ may

2: 3 Dialogue - At the Dry Goods Store
3 ' + 3
ruamrak: bʉa rʉʉ yaŋ Ka
2 2 ' ' 3 ' '
lǝǝt: may bʉa rɔɔk Krap sanuk dii
3 ' 2 ' 3 3 + 2 2
ruamrak: yaa Pǝŋˌbʉaˌna Ka Kɔɔ ruam pay duu Paa Tii 1.
3 2 ' ' 3 3
raanyiipun nɔy na Ka
2 ' 3 3 2 2 2 3
lǝǝt: taam sabaay na Krap mayˌtoŋ riiprɔɔn 2.
3 2 2
ruamrak: ruam waa Kun lǝǝt Koŋ ca Ket may yɔɔm maa 3.,4.
3 2 ' 2 + ' 2 3
dǝǝn suu Paa kap Puuyiŋ ʔiik lææw

```
2          2    '   '    3              '    2        '
ləət:      may Ket rɔɔk Krap   Kun maa ʔiik mʊaray bɔɔk
           +    2    3   3
           Pom duay na Krap
    3      2       '   3     +           2     '  +   2
ruamrak:   Tiaŋ kwaa lææw diaw Kun ləət ca hiw Kaaw
2               '       3           '       3     '     '     2
ləət:      yaŋ rɔɔk Krap   duu ʔaray raan ʔʊʊn ʔiik kɔ
           2    3
           day Krap
    3      '         2        +       2          '
ruamrak:   yaa ləəy Ka   wan laŋ ruam Kɔy maa may            5.
```

Teacher:	NP	LP	LP
Student:	L L/A	L	S

New Expressions:

```
     2
1.   Pəŋ             'just now'
     2   3
2.   riiprɔɔn        'to hurry'
     '
3.   Ket             'to dread'

4.   yɔɔm            'to consent, agree'
     2          '
5.   Kɔy maa may     'will come again'
```

2: 4 Dialogue - At the Restaurant

รวมรัก	ร้านนี้เย็นสบายดีนะคะ	
เลิศ	คุณรวมรักชอบทานอะไรครับ	
รวมรัก	คุณเลิศคิดว่าอะไรอร่อยบ้างล่ะคะ	
เลิศ	ผมชอบทานบะหมี่แห้งครับ	1.
รวมรัก	รวมคงจะสั่งก๋วยเตี๋ยวน้ำ	2.
	...	
รวมรัก	คุณเลิศคงทานเผ็ดเก่งนะคะ	
เลิศ	ผมชอบทานเผ็ดครับ	
รวมรัก	รวมก็เหมือนกัน	

เลิศ	คุณรวมรักอย่าเพิ่งอิ่มนะครับผมจะสั่งบะหมี่อีกชาม คุณรวมรักเอาอะไรครับคราวนี้	3.
รวมรัก	รวมไม่ไหวแล้วค่ะ	
เลิศ	ทานเป็นเพื่อนผมอีกชามซิครับ	4.
รวมรัก	ให้รวมนั่งดูคุณดีกว่าค่ะ	
เลิศ	ยังงั้น[3]คุณรวมรักทานขนมก่อนซิครับ	
รวมรัก	ไม่เป็นไรค่ะรวมจะรอทานพร้อมๆคุณเลิศ	5.,6.

Teacher:	LP	LP, NP	
Student:	L	L T/A	C

New Expressions:

1.	$\overset{\prime}{\text{ba}}\overset{\prime}{\text{mii}}$ $\overset{2}{\text{hææŋ}}$	'boiled yellow noodles with meat but without broth'
2.	$\overset{+}{\text{kuay}}\overset{+}{\text{tiaw}}$ $\overset{3}{\text{naam}}$	'Chinese white noodles with meat, vegetables, and broth'
3.	Kraaw $\overset{3}{\text{nii}}$	'this time'
4.	pen $\overset{2}{\text{Puan}}$	'as company'
5.	rɔɔ	'to wait'
6.	$\overset{3}{\text{Prɔɔm}}$ $\overset{3}{\text{Prɔɔm}}$	'together at the same time'

---

[3] ยังงั้น is a shortened form of อย่างนั้น

ˈ 3 3
kramaŋ (lamaŋ)

ˈ
Observe that the position of kramaŋ immediately precedes
3 3
Krap and Ka.

+ 3 Kaw pen nakkiilaa	ˈ kramaŋ	3 Ka
+ ˈ 3 Kaw ʔɔɔk pay lææw	3 3 lamaŋ	
+ ˈ Kaw pay kɔɔn	ˈ kramaŋ	3 Krap

ˈ
kramaŋ is used to label preceding sentences as the speaker's opinions or deductions. The three sentences in the frame reflect situations which in English might elicit:

'He's an athlete, I think.'
'I suspect he's already left.'
'He's gone ahead, most likely.'

ˈ 3 3
2: 5 Add kramaŋ (or lamaŋ).
+ ˈ 2 2 3
Teacher: Kaw ʔɔɔk pay Kaaŋ nɔɔk lææw
+ ˈ 2 2 3 ˈ 3
Student: Kaw ʔɔɔk pay Kaaŋ nɔɔk lææw kramaŋ Krap

Continue the drill:

+
1. Kaw pen fææn (boy or girl friend) kan
+
2. Kaw lʊʊm pay
+ ˈ
3. Kaw pay kɔɔn
+ 2
4. Kaw pen yaat kan
+ 3
5. Kaw pay lææw
+ ˈ
6. Kaw pen Caaysoot (bachelor)
+ ˈ ˈ ˈ 2
7. Kaw pay talaat kap Puan
+ 2 2 + ˈ
8. Kaw may Cɔɔp ʔaahaan Pet
+ ˈ 3 3
9. Kaw Kap rot pen lææw
+ 3 + ˈ ˈ
10. Kaw ʔaayu saamsip kwaa

```
2: 6  Repeat the question your teacher gives.  He will then
                                                   '
answer the question.  Respond meaningfully using kramaŋ.
               +       +
     Teacher:  Kaw pay nay
               +       +
     Student:  Kaw pay nay
               2   2     3
     Teacher:  may saap Krap
               +                        '
     Student:  Kaw Koŋ pay kin kaafææ kramaŋ

Continue the drill:
      '       2    3   +
  1.  paakkaa daam nii Kɔɔŋ Kray
          +  +       +
  2.  Kun saaKaa pay nay
      +          2       +  +
  3.  Kaw Tammay may ʔaw naŋsuu maa
      +             +
  4.  Kaw mii fææn may
      +      3  2
  5.  Kaw ʔaayu Tawray
      +   '    2   +    '
  6.  Kaw sɔɔp day ruu plaaw
      +           +    '   2   +
  7.  Kaw Taan ʔaahaan Pet day may
      +          2   '        2
  8.  Kaw Tammay may ʔɔɔk maa Tiaw
```

Compounds with bay

Observe the relationship in meanings between the words or phrases in Column I and the names of documents in Column II.

I			II			
				Compound as Noun		
	Verb	Noun		bay -	Verb -	Noun
finish	' set		receipt	bay	' set	
apply	' ' samak		application	bay	' ' samak	
permit	' 3 2 ʔanuyaat		permit	bay	' 3 2 ʔanuyaat	
drive	' ' KapKii		driver's license	bay	' ' KapKii	
promise	+ sanyaa		contract	bay	+ sanyaa	
order medicine	' saŋ	yaa	prescription	bay	' saŋ	yaa
receive money	3 rap	ŋən	receipt	bay	3 rap	ŋən
withdraw money	' bəək	ŋən	withdrawal slip	bay	' bəək	ŋən
wood		3 maay	leaf	bay		3 maay
medicine, drug		yaa	tobacco leaf	bay		yaa
boat		rʊa	sail	bay		rʊa

2: 7 Form a bay compound with the word your teacher gives. Be sure you understand the meaning of both the word you are given and the one you form.

Teacher: KapKii
Student: bayKapKii

Continue the drill:

' 3 2
1. ʔanuyaat
+
2. sanyaa
' '
3. samak
'
4. set
' '
5. KapKii
'
6. saŋ yaa
'
7. bəək ŋən
3
8. rap ŋən
' '
9. samak
' 3 2
10. ʔanuyaat
' '
11. KapKii
'
12. bəək ŋən
'
13. saŋ yaa
'
14. set

2:8 Substitute the word given in any appropriate position.

Teacher: mii
+ ' 3 2
Student: Kaw mii bayʔanuyaat

Continue the drill:

+
1. Pom
2
2. day
' '
3. bayKapKii
3
4. rap
'
5. baysaŋyaa
+
6. Kɔɔ
' '
7. baysamak
+
8. Kian
+
9. baysanyaa
'
10. baybəəkŋən
+
11. Kɔɔ
'
12. bayset
3
13. rap
+
14. Kaw

2:9 Your teacher will mention a place. Respond with a bay compound which has a meaning appropriate to that place. In some cases more than one answer may be possible.

3 +
Teacher: raanKaayyaa
'
Student: baysaŋyaa

Continue the drill:

1. raanKaayKɔɔŋ
   (3 + +)
2. TanaaKaan
   (3)
3. raanmɔɔ
   (3 +)
4. saTaanii tamruat
   (' + ')
5. raanKaayyaa
   (3 +)
6. Teetsabaan (municipal building)
   (2 ')
7. rooŋrian
8. saalaaklaaŋ (provincial building)
   (+)
9. raanKaaynaŋsuu
   (3 + + +)
10. TanaaKaan
    (3)

Compounds with raan (3)

Observe how raan (3), followed by verbs and/or nouns, forms compound nouns designating business establishments:

3 raan	Transitive Verb	Noun	Number + Classifier
3 raan	3 sak	2 Paa	+ 3 sɔɔŋ raan
3 raan	' tat	+ Pom	
3 raan	' Taay	2 ruup	
3 raan	+ Kaay	+ Kɔɔŋ	
3 raan		+ ʔaahaan	
3 raan		kaafææ	
3 raan		2 ' yiipun	

Note:

The business establishments named in the frame above are respectively:

a laundry	(wash clothes)
a barbershop	(cut hair)
a photographic studio	(take pictures)
a shop	(sell things)
a restaurant	
a coffee shop	
a Japanese store	

2:10 Form raan (3) compounds with the phrases your teacher supplies. Do not use Kaay (+) if it is not necessary. Use the classifier raan (3) in your answer.

```
            +     +
Teacher:    Kaay ˀaahaan
            3       +    3    '
Student:    raanˀaahaan raan nʊŋ
```

Continue the drill:

```
        '  2
   1.   Taay ruup
        '  +
   2.   tat Pom
        +
   3.   Kaay yaa
        +
   4.   Kaay kaafææ
        +    +
   5.   Kaay Kɔɔŋ

   6.   ciin
        '  2
   7.   tat sʊa

   8.   Tay
```

```
        +     +
   9.   Kaay ˀaahaan
        '  2
  10.   Taay ruup
        +
  11.   Kaay kaafææ
        '  +
  12.   dat Pom (to get a permanent wave)
        2  '
  13.   yiipun
        '  2
  14.   tat sʊa
        +    +  +
  15.   Kaay naŋsʊʊ
        3  2
  16.   sak Paa
```

```
                 3
2:11  Use a raan compound in response to the following sentences.
```

```
            +   '          '
Teacher:    Pom ca Taan kææŋkay
            +   '      3     +
Student:    Pom ca pay raanˀaahaan
```

Continue the drill:

```
        '  '       3
   1.   ca duʊm ˀooliaŋ
        '  3    3
   2.   ca sʊʊ naamplaa
        '       3          '   +
   3.   ca Paa nɔɔŋsaaw pay dat Pom
        '       2        '
   4.   ca ˀaw ruup pay ˀat (to print)
        '      2       '   2
   5.   ca ˀaw Paa pay tat sʊa
        '       3         '   +
   6.   ca Paa nɔɔŋCaay pay tat Pom
        '  3
   7.   ca sʊʊ yaa
        '  '
   8.   ca duʊm ˀoowantin (Ovaltine)
        '  3      +
   9.   ca sʊʊ yaasiifan
        '      2 +        '   '
  10.   ca ˀaw Paamay pay tat kraprooŋ
        '      3
  11.   ca pay sʊʊ fiim (film)
        '  3       2   '   3
  12.   ca sʊʊ yaa kææ puat Tɔɔŋ
```

Some Uses of $\overset{+}{\text{sia}}$

I. $\overset{+}{\text{sia}}$ followed by certain time expressions--past to present time.

	$\overset{+}{\text{sia}}$	Time Expression
$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{3}{\text{Pop}}$ Kun	$\overset{+}{\text{sia}}$	naan
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ pay $\overset{'}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$	$\overset{+}{\text{sia}}$	$\overset{+}{\text{laay}}$ wan
raw Kuan $\overset{'}{\text{(ca)}}$ pay kan	$\overset{+}{\text{sia}}$	Tii

Note:

In these expressions in which $\overset{+}{\text{sia}}$ precedes time expressions, $\overset{+}{\text{sia}}$ focuses on a lapse in time from past to present. With the words naan 'long in duration,' $\overset{+}{\text{laay}}$ wan 'many days,' and Tii 'a time, an instant, an occasion, a short duration of time' the three sentences in the frame mean approximately:

'I haven't run into you for quite a while.'

'He has been going there for some days.'

'We should go together right now (at this time.)'

2:12 Finish the sentences your teacher gives you with $\overset{+}{\text{sia}}$ and an appropriate time expression.

Teacher: Kun Tammay $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{'}{\text{tæŋtua}}$

Student: Kun Tammay $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{'}{\text{tæŋtua}}$ $\overset{+}{\text{sia}}$ Tii

Continue the drill:

1. raw $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$ duu $\overset{+}{\text{naŋ}}$
2. wan $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{yii}}\overset{'}{\text{si}}\overset{+}{\text{psɔɔŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ pay $\overset{2}{\text{yiam}}$ yaay
3. raw Kəəy $\overset{'}{\text{lambaak}}$
4. $\overset{2}{\text{mʊaray}}$ $\overset{2}{\text{paa}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{+}{\text{haay}}$ $\overset{'}{\text{puat}}$ $\overset{+}{\text{hua}}$
5. $\overset{2}{\text{Pɔɔ}}$ $\overset{2}{\text{pen}}$ Kay

    3   '   '   2   2
6. nɔɔŋ ca pay yuu baannɔɔk
    2   ' + 2
7. Pii Kuan ca huŋ Kaaw
    +   2   '
8. Kaw tɔŋ dəən Taaŋ lambaak
           2   2
9. Tammay Puan Kun yaŋ may maa
    +   2   2   +   '   +   +
10. Pom may day Kian cotmaay Tuŋ Kun
      2   +
11. raw tɔŋ Kɔɔy Kaw

     +
II. sia meaning 'it's about time' - present or future time

	Present or Future Verb		+ sia	
Kun	kin	2 Kaaw	+ sia	2 si
raw	' ' ca bɔɔk	+ Kaw	+ sia	

Note:

+
sia in present or future sentences often carries the meaning 'it's about time.' The two sentences above are used in the following situations.

You've been working since lunch time without eating. Your friend comes in and says 'It's about time you had
                                          2   +   2
something to eat.' Kun kin Kaaw sia si.

We have some news to tell Sakha, and are waiting for a good opportunity to mention it. The opportunity arrives and you say to me 'It's about time we told her.'
 '   '   +   +
raw ca bɔɔk Kaw sia.

    +
III. sia signalling dissatisfaction with an event - past time.

mii	Kon	3 sʊʊ	2 baan	+ laŋ	3 nan	+ sia	3 lææw
	raw	' bɔɔk	+ Kaw			+ sia	3 lææw

Note:
+
sia in past sentences often describes a dissatisfaction with a past event. The two sentences above are used in the following situations:

I was interested in buying that house. When I inquired I found out that unfortunately someone had already purchased
3 2 + 3 + 3
the house. mii Kon sʊʊ baan laŋ nan sia lææw

My mother told my sister and me not to tell our friend how old she is. We tell our mother 'Oh dear, we told him
' + + 3
already.' raw bɔɔk Kaw sia lææw
+
Note that sia II and III are found at the ends of sentences
3 2
and can be followed only by lææw, si, a question word or
3 2 +
words like Krap and Ka. sia may precede or follow an expression of place, as in the Example in 2:13 below.

+
2:13 Below are sentences to which sia II or III can be added.
+
Because sia is a rather difficult word be sure you understand the meanings of the sentences you construct. Be prepared to describe (in English) situations in which they can be used.

2 ' 2
Teacher: ʔaw sʊa pay kep nay tuu
2 ' 2 +
Student: ʔaw sʊa pay kep nay tuu sia

Continue the drill:

' 3 + +
1. raw Kuan ca Cay ŋən Kaw rʊʊ
2 2
2. Təə maa Tii nii

+ 2 ' + + 2 2 +
3. Kaw naa ca ʔaw naŋsuu lem Tii sɔɔŋ pay
2 ' + 2
4. Puut kap Kaw si
' +
5. yip kaaŋkeeŋ Kɔɔŋ Kun pay
+ 2 ' 2 + +
6. Pom naa ca waa Kaw ruu
' ' 2 2
7. ʔɔɔk pay caak Tii nii
2 ' ' 2 2 2 '
8. Taa Kun yaak ca mii luuk kɔ riip tæŋŋaan
' 2
9. bɔɔk Kun Pɔɔ Kun
3 ' 3 2 ' 3
10. wan nii ʔaakaat rɔɔn maak pay ʔaapnaam
' '
11. yaa kroot kan dii kan
2
12. Tam kaanbaan
+ + + + ' 3
13. Kaw ʔaw naŋsuu Pom pay ʔaan lææw
+ + 2 ' + ' + ' ' 3 2
14. saaKaa naa ca Kian cotmaay bɔɔk puu læ yaa

An alternate position for some place expressions

Observe the two possible positions for place expressions introduced by 2 Tii or nay. Note that 2 Tii or nay is optional in Position 1 only if it is followed by a noun.

Position 1	mii		Position 2
	mii	3 2 nakrian maak	2 3 nay hɔŋ nii
2 3 (nay) hɔŋ nii	mii	3 2 nakrian maak	
	mii	3 2 nakrian maak	2 2 Tii nii
2 2 Tii nii	mii	3 2 nakrian maak	

2:14 Shift the position of the 2 Tii or nay phrases in the following sentences and delete 2 Tii or nay if possible.

' 2 2 +
Teacher: mii Kon sip Kon Tii baan Kaw
2 + '
Student: baan Kaw mii Kon sip Kon

Continue the drill:

1. mii $\overset{2}{\text{mææ}}\overset{3}{\text{Kaa}}$ kamlaŋ $\overset{+}{\text{Kaay}}$ $\overset{ˈ}{\text{Ka}}\overset{+}{\text{nom}}$ $\overset{ˈ}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ $\overset{ˈ}{\text{Ta}}\overset{+}{\text{non}}$
2. mii liŋ (monkey) $\overset{+}{\text{laay}}$ tua nay $\overset{ˈ}{\text{paa}}$
3. Koŋ $\overset{ˈ}{\text{ca}}$ mii ŋən $\overset{2}{\text{maak}}$ nay $\overset{ˈ}{\text{kra}}\overset{+}{\text{paw}}$ bay $\overset{3}{\text{nan}}$
4. mii $\overset{ˈ}{\text{dek}}$ $\overset{+}{\text{laay}}$ Kon $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{ˈ}{\text{sa}}\overset{+}{\text{Taanii}}$ $\overset{3}{\text{rotfay}}$
5. mii $\overset{3}{\text{nok}}$ $\overset{+}{\text{laay}}$ tua $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$
6. $\overset{2}{\text{may}}$ mii $\overset{+}{\text{mɔɔ}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ rooŋ$\overset{3}{\text{Pa}}$yaabaan $\overset{3}{\text{nii}}$
7. mii tam$\overset{ˈ}{\text{ruat}}$ yʊʊn $\overset{ˈ}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{ˈ}{\text{sii}}$ $\overset{2}{\text{yææk}}$ (intersection)
8. mii $\overset{2}{\text{Puu}}$dooy$\overset{+}{\text{saan}}$ (passenger) $\overset{2}{\text{maak}}$ nay $\overset{2}{\text{Krʊaŋ}}$bin lam $\overset{3}{\text{nan}}$
9. $\overset{2}{\text{may}}$ mii Kray $\overset{ˈ}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{baan}}$
10. mii $\overset{3}{\text{ma}}\overset{2}{\text{muaŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaay}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nii}}$

$\overset{2}{\text{kɔ}}$ separating verb repetitions in responses

Observe the patterns of verb repetitions in the answers to the $\overset{+}{\text{may}}$ and $\overset{+}{\text{rʊʊ}}$ questions below:

Question			
	Verb	Object	$\overset{+}{\text{may}}$ or $\overset{+}{\text{rʊʊ}}$
Kun $\overset{ˈ}{\text{ca}}$	pay		$\overset{+}{\text{may}}$
Kun $\overset{ˈ}{\text{yaak}}$ $\overset{ˈ}{\text{ca}}$	kin	$\overset{2}{\text{Kaaw}}$	$\overset{+}{\text{may}}$
Kun $\overset{2}{\text{may}}$	$\overset{ˈ}{\text{ʔaap}}\overset{3}{\text{naam}}$		$\overset{+}{\text{rʊʊ}}$

Answer		
Verb	$\overset{2}{\text{kɔ}}$	Verb
pay	$\overset{2}{\text{kɔ}}$	pay
kin	$\overset{2}{\text{kɔ}}$	kin
$\overset{ˈ}{\text{ʔaap}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$	$\overset{ˈ}{\text{ʔaap}}$

Note:

The answers in the frame above reflect apathetic agreement: pay $\overset{2}{\text{kɔ}}$ pay 'I'd just as soon go,' 'I might as well go.'

```
                                              2
2:15 Answer the following questions by using kɔ between
repetitions of the appropriate verb.
                   '      '       +
     Teacher:  Kun ca pay kap raw may
                   2
     Student:  pay kɔ pay

Continue the drill:
         '      3   2   '       +
 1.  Kun ca pay sʊʊ sʊa kap raw may
         '  2           3    3   +
 2.  Kun ca Kaw pay nay raan nan may
         '  +    3   2   +   +
 3.  Kun ca Kaay rot hay Kaw may
         '  +   2    +
 4.  Kun ca huŋ Kaaw rʊʊ yaŋ
         2   '   2  +    +
 5.  Kun may say sʊanaaw rʊʊ
         2                              +    2   +
 6.  Kun may Cuan (to invite, persuade) Kaw duay rʊʊ
         '  2   '    +   +
 7.  Kun ca may bɔɔk Kaw rʊʊ
         '  +    '  +    +   +   +
 8.  Kun ca Kian cotmaay Tʊŋ Kaw may
         2      3 '       +   +   +
 9.  Kun may Toorasap pay haa Kaw rʊʊ
         '  2       3        +
10.  Kun ca may ʔaw naamtaan rʊʊ
         '           +
11.  Kun ca dəən pay may
         '      2   3       +
12.  Kun ca pay len futbɔɔn may
         '  '   3    +
13.  Kun ca ʔaapnaam may
         '  3       3     '   +
14.  Kun ca sʊʊ rɔɔŋTaaw may may
```

__Three__ __uses__ __of__ __ʔeeŋ__

Observe the three positions of ʔeeŋ in the frame below, and the sentence constituents they follow.

Subject	ʔeeŋ 1	Verb Constituent				ʔeeŋ 2	Time Expression	ʔeeŋ 3
+ Kaw	ʔeeŋ	pay					2 3 mʊa waan nii	
+ Kaw		pay				ʔeeŋ		
+ Kaw		pay		2 2 Tii nan			2 3 mʊa waan nii	ʔeeŋ
+ Kaw		Tam	+ ʔaahaan		2 day	ʔeeŋ		

Note:

1. ʔeeŋ 1 is used to signal a type of emphasis shown in the English explanations of the first sentence in the frame above:

'He didn't send anyone else, yesterday he went *himself*.'
or 'He didn't write a letter, he went *in person* yesterday.'

2. The meaning of ʔeeŋ 2 in the second and fourth sentences in the frame is explained as follows:

'Nobody went with him, he went *all by himself*.'
or 'She didn't need any help in going, she went *by herself*.'
'They can prepare food *without help*.'

3. ʔeeŋ 3, in the third sentence reflects a situation which might be described in English:

'She went there *just* yesterday.'

2:16 Add ʔeeŋ after the subject of the following sentences.

+ 2 ' 2 2
Teacher: Kaw may yaak pay Tii nan
+ 2 ' 2 2
Student: Kaw ʔeeŋ may yaak pay Tii nan

Continue the drill:

2 2 2 2 2 + +
1. Pɔɔ kɔ may Kəəy pay Tii nan mʊan kan rʊʊ
+ ' '
2. Kaw yaak ca kin kaafææ
+ 2 2
3. raw haa ŋən yaŋ may day
+ ' ' +
4. Pom Kuan ca bɔɔk Kaw
' + 2 '
5. diCan Tam may Tuuk
2 2 3
6. Pɔɔ Cɔɔp Taan ŋɔ
2 ' + ' 2
7. Pii tæŋtua suay tææ may mii ŋən
2 ' 2 2 ' ' '
8. mææ bon (to complain) waa may sabaay tææ yaŋ Tam ŋaan nak
+ + + ' ' ' 3
9. Kruu sɔɔn naŋsʊʊ Pit tææ du nakrian
2 2 2 2 ' 3
10. Pɔɔ kɔ may Cɔɔp dek Kon nan

2:17 Insert ʔeeŋ in the sentence your teacher supplies. Be prepared to describe the situation (in English) in which your sentence could be used.

```
                    '           2   2
     Teacher:  Kray ca dəən pay Tii nan
                    '           2   2
     Student:  Kray ca dəən pay Tii nan ʔeeŋ

Continue the drill:
      +   2             +    +
  1.  Pom Cɔɔp Tam ŋaan Kɔɔŋ Pom
                   2   2   +
  2.  Kun Kəəy maa Tii nii ruu
               '      2       2   2
  3.  Kun Kuan ca ʔaw sua pay hay mææ
      2   '   2
  4.  Pii tat sua
              +   2   '  2   3
  5.  raw maa Tuŋ mua ta kii nii
          '  '    +  +
  6.  raw ca ʔaan naŋsuu
      2       2       2   2   '  3
  7.  Pii pay mua wan Tii yiisip nii
          '   2   3 3
  8.  luŋ kap paa Talɔ kan
      2   2   +   2
  9.  yaa tɔŋ huŋ Kaaw
          2        '
 10.  raw may Kuan ca kin yaa
       3                 2   '              2   +   2
 11.  Prɔ (because) yaay may sabaay taa cuŋ tɔŋ huŋ Kaaw
      2           '       2        '  2
 12.  mua Kun Tam Pit Kun may Kuan ca Toot (to blame) Kray
      +       2   3    3
 13.  Kaw pay mua Caaw nii
      +       '  2       +   2  '
 14.  Tuŋ Kun ca may pay Pom kɔ ca pay
      +       2       '    +     +   2
 15.  Pom yaŋ may Tan bɔɔk Kaw   Kaw kɔ dəən pay
          2   3   3          2    ' 3   3        3
 16.  luŋ paa naa læ ʔaa pay Tiaw ʔayutTayaa wan nii
               '  +    +
 17.  Kun Kuan ca Taam Kaw
          '       2   3
 18.  ʔaa ca maa Pruŋ nii
```

2:18 Review

Your teacher will dictate the summary sentences from Lesson One. Write them in the Thai alphabet.

2:19 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Two. Copy them until you know them.

1. คุณเบื่อหรือยัง
2. ผมจะรอทานข้าวพร้อมๆคุณ
3. เขาไปก่อนกระมัง
4. เขาไปขอใบอนุญาตที่เทศบาล
5. ผมจะไปซื้อฟิล์มที่ร้านถ่ายรูป
6. เมื่อไรป้าจะหายปวดหัวเสียที
7. มีน้ำส้มขายที่นี่
8. เขาไปเมื่อวานนี้เอง
9. ผมก็จะไปตลาดเหมือนกัน
10. มีคนซื้อบ้านหลังนั้นเสียแล้ว

LESSON THREE

More Descriptive Verbs	3: 1 - 3: 3	V
$\overset{2}{\mathrm{P}}$aak	3: 4 - 3: 6	V
$\overset{'}{\mathrm{h}}$aaŋ	3: 7 - 3: 9	V/G
$\overset{'}{\mathrm{y}}$aaŋ $\overset{3}{\mathrm{n}}$an	3:10	V/G
Piaŋ and $\overset{2}{\mathrm{T}}$aw$\overset{3}{\mathrm{n}}$an	3:11	V/G
The Secondary Verb $\overset{3}{\mathrm{w}}$ay	3:12	V/G
Dialogue: Travel to Korat	3:13	P/AC
Dialogue: The Farmer and His Work	3:14	P/AC
Dialogue: Recreation in the Country	3:15	P/AC
Dialogue: City Life and Country Life	3:16	P/AC
Conversation Practice	3:17	P/R
Review and Summary	3:18 - 3:19	C

More Descriptive Verbs

1.	มะม่วง ดิบ	green
2.	มะม่วง สุก	ripe
3.	ผ้า แห้ง	dry
4.	ผ้า เปียก	wet
5.	เมือง นี้ เงียบ	quiet
6.	เมือง นี้ อึกทึก	noisy
7.	ถนน นี้ แคบ	narrow
8.	ถนน นี้ กว้าง	wide

9.	ฟ้า มืด	dark
10.	ฟ้า สว่าง	bright
11.	หนังสือ ชุด นี้ ครบ[1]	This set of books is complete.
12.	หนังสือ ชุด นี้ ขาด	This set of books is incomplete.
13.	ดอกไม้ นี้ หอม	This flower is sweet-smelling.
14.	ดอกไม้ นี้ เหม็น	This flower is bad-smelling.
15.	ทราย นี้ หยาบ	This sand is coarse.
16.	ทราย นี้ ละเอียด	This sand is fine.

Note:

1. The following words may be difficult to read.

a. อึกทึก 'noisy' is pronounced $\overset{'}{\text{ʔυk}}\overset{'}{\text{ka}}\overset{3}{\text{Tυk}}$. ก is pronounced as the final consonant of the first syllable and as the first consonant of the second, intruded syllable. See Book 1, Lesson 20.

b. ถนน 'street' is pronounced $\overset{'}{\text{Ta}}\overset{+}{\text{non}}$. See Book 1, Lesson 19.

c. ดอกไม้ 'flower' is pronounced $\overset{'}{\text{dɔɔk}}\overset{3}{\text{maay}}$. The symbol ไ usually represents a short vowel.

d. ทราย 'sand' is pronounced saay. See Book 1, Lesson 20.

2. ขาด 'incomplete' is frequently followed by a number and a classifier to show the extent of incompleteness:

		Number	Classifier
$\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{sυυ}}$ $\overset{3}{\text{Cut}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$	$\overset{'}{\text{Kaat}}$	$\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$	$\overset{2}{\text{lem}}$
This set of books	is short	two	volumes

---

[1] ชุด 'set' is a classifier

3. หยาบ 'coarse' describes sand in the example sentence above. It can also be used to describe coarse cloth (using $\overset{3}{\text{nʊa}}$ to mean 'texture')--$\overset{2}{\text{Paa}}$ $\overset{3}{\text{nʊa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{yaap}}$: to describe complexion--Kon $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{+}{\text{Piw}}$ $\overset{\text{'}}{\text{yaap}}$: and various kinds of coarse or crude behavior--$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{\text{'}}{\text{yaap}}$, $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{\text{'}}{\text{pra}}\overset{3}{\text{Prʊt}}$ 'behaves' $\overset{\text{'}}{\text{yaap}}$.

4. สุก when used with fruits means 'ripe,' and the opposite is ดิบ 'green.' When it refers to cooked meat, it means 'well done,' and the opposite is ไม่สุก. ไข่สุก are cooked eggs.

3: 1 Your teacher will write the sixteen sentences above on the blackboard in the Thai alphabet. He will then pronounce them for you. Imitate his pronunciation, then copy the words from the blackboard. The teacher will from time to time erase one of the sentences. Continue the drill until you are able to write the sentences directly from his dictation.

3: 2 Replace the negative verb phrases in the following sentences with one of the descriptive verbs above.

Teacher: $\overset{3}{\text{ma}}\overset{2}{\text{muaŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{\text{'}}{\text{dip}}$

Student: $\overset{3}{\text{ma}}\overset{2}{\text{muaŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{\text{'}}{\text{suk}}$

Continue the drill:

1. $\overset{2}{\text{kæw}}$ $\overset{3}{\text{Cʊt}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{3}{\text{Krop}}$
2. $\overset{\text{'}}{\text{sa}}\overset{\text{'}}{\text{buu}}$ $\overset{2}{\text{kɔɔn}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{+}{\text{hɔɔm}}$
3. $\overset{3}{\text{faa}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sa}}\overset{\text{'}}{\text{waaŋ}}$
4. $\overset{2}{\text{Paa}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{hææŋ}}$
5. $\overset{2}{\text{mææ}}\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{+}{\text{saay}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{kwaaŋ}}$
6. $\overset{\text{'}}{\text{muu}}$ $\overset{2}{\text{baan}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{\text{'}}{\text{ʔʊk}}\overset{\text{'}}{\text{ka}}\overset{3}{\text{Tʊk}}$
7. $\overset{2}{\text{som}}$ $\overset{2}{\text{luuk}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{\text{'}}{\text{suk}}$
8. saay $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{3}{\text{la}}\overset{\text{'}}{\text{ʔiat}}$

         3   3   2   '
9.   caan Cut nii may Kaat
     3   +   3   2   +
10. naamhɔɔm (perfume) nii may men
       2   2   2
11. kruŋTeep may ŋiap
     +   2 +   3   2   +
12. Piw Puuyiŋ Kon nan may suay
     2   3   2   2
13. hɔŋrian nii may muʊt
                2   '
14. kaaŋkeeŋ may piak
     ' +   +   3   2   2
15. Tanon saay nan may Kææp
      3 '   3   2   '
16. Prikpon (ground hot pepper) nii may yaap

3: 3 Replace the descriptive verb in each of the sentences below by its opposite.

                      3   '
Teacher: saay nii yaap
                      3   3 '
Student: saay nii laʔiat

Continue the drill:

     3   2   3   +
1.   manaaw luuk nii men
           '
2.   plaa dip
     3   3   ' 2   '
3.   nakkiilaa nay Tiim baatsaketbɔɔn Kaat
      3 '   3   3 '
4.   Prikpon nii laʔiat
     2   2   ' ' 3
5.   baannɔɔk ʔʊkkaTʊk
               3   2
6.   rʊa lam nii Kææp
           3   3   '
7.   Caam Cut nii Kaat
     2   3   '
8.   sʊa tua nii piak
      2   +   3   +
9.   kluay wii nii men
           3   ' ' 3
10. mʊaŋ lek ʔʊkkaTʊk
     2   3   ' '
11. hɔŋ nii sawaaŋ
     + 3 3   2   3   '
12. Ponlamaay luuk nii dip
     2 3   +   3   2
13. PaaCettua Puʊn nii hææŋ
     ' +   2
14. sanaamkiilaa (athletic field) Kææp

3 3 '
15. nʊawua nii suk
3 +
16. Turian hɔɔm[1]
3 2
17. paaknaam (river mouth) kwaaŋ
2 3 ' 2
18. hɔŋrapKææk mʊʊt
2 3 '
19. Paa nʊa yaap
' 2
20. mʊaŋ yay ŋiap

2
The Regions of Thailand: Paak

Thailand is traditionally divided into four regions,
2
or Paak:

2 + Paak nʊa	northern region (around Chiengmai)
2 ' + Paak ʔisaan	northeastern region (around Ubol)
2 Paak klaaŋ	central region (around Bangkok)
2 2 Paak taay	southern region (the peninsula) ' 2 (sometimes pak taay)

3: 4 Your teacher will name one of the regions of Thailand. Respond as indicated in the example.

2
Teacher: Paak klaaŋ
+ ' 2
Student: Pom maa caak Paak klaaŋ

Continue the drill:

2
1. Paak klaaŋ
2 ' +
2. Paak ʔisaan
2 2
3. Paak taay
2 +
4. Paak nʊa
2
5. Paak klaaŋ
' 2
6. pak taay
2 ' +
7. Paak ʔisaan
2 +
8. Paak nʊa

---

1 3
[1] Turian 'durian' is a large tropical fruit about which
3 + 3 +
opinions differ; Turian hɔɔm for some people, Turian men for others.

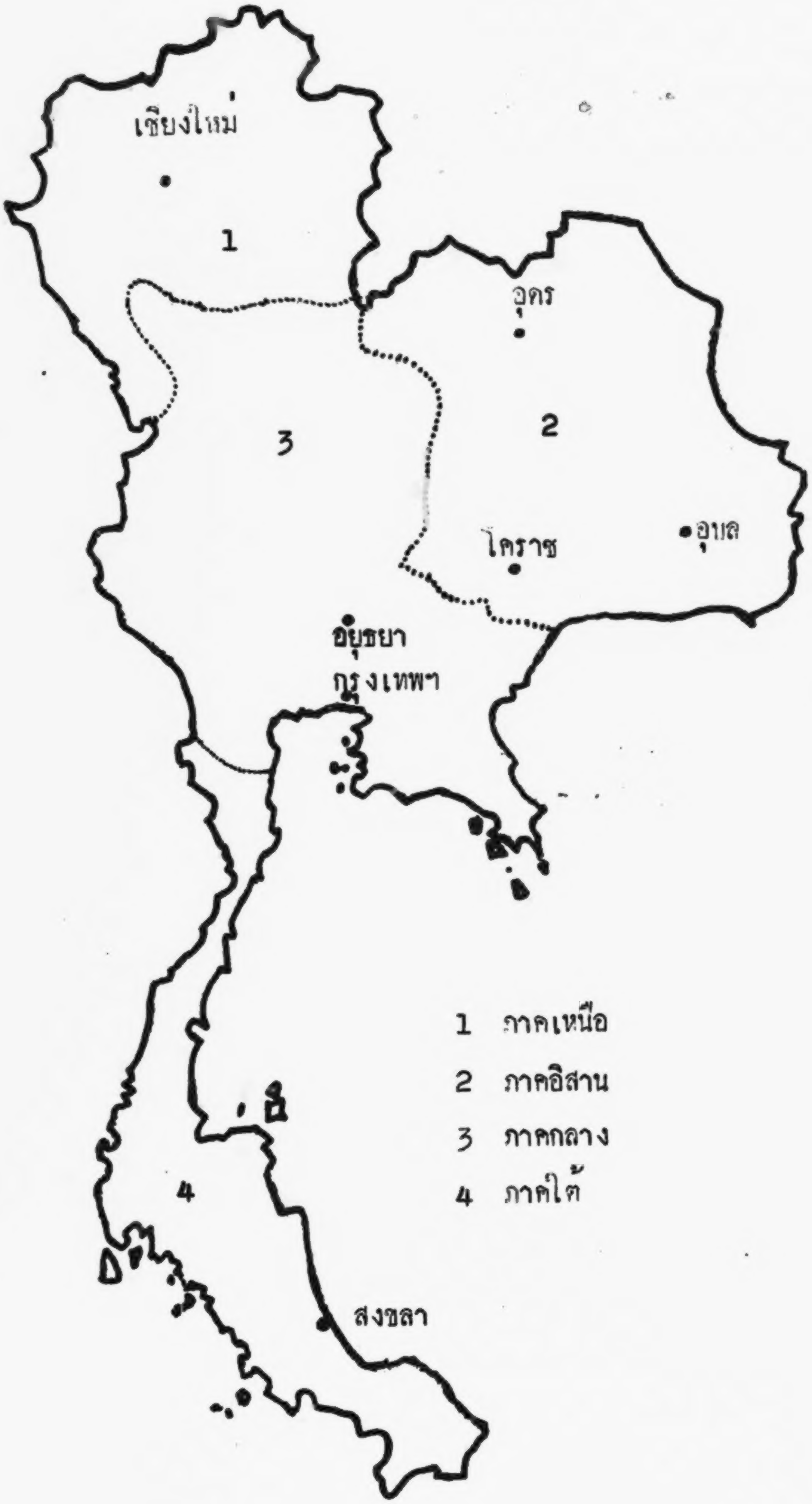
เชียงใหม่
1
อุดร
2
3
โคราช
อุบล
อยุธยา
กรุงเทพฯ
1 ภาคเหนือ
2 ภาคอิสาน
3 ภาคกลาง
4 ภาคใต้
4
สงขลา

3: 5 Repeat 3: 4 answering the questions as in the example.

' +
Teacher: Kun maa caak nay
+ ' 2 +
Student: Pom maa caak Paak nua

Continue the drill.

3: 6 Your teacher will point to the following major cities on a map of Thailand and pronounce their names for you. Identify the region of their locations by answering his questions.

2 ' 2 '
Teacher: Kooraat yuu nay Paak ?aray
2 ' 2 ' +
Student: Kooraat yuu nay Paak ?isaan

Continue the drill:

'
1. Ciaŋmay
2
2. kruŋTeep
2
3. Kooraat
+ +
4. soŋKlaa
' 3 3
5. ?ayutTayaa
2
6. Kooraat
2
7. kruŋTeep
'
8. Ciaŋmay
'
9. ?udɔɔn
'
10. ?ubon

'
haaŋ

Observe the position of haaŋ in the frame. Note how the order of constituents differs from English.

Location 1	' haaŋ	Location 2	Distance Measurement	
2 ' Kooraat (yuu)	' klay caak	2 kruŋTeep		
2 ' Kooraat (yuu)	' ' haaŋ caak	2 kruŋTeep	+ 3 ' ' sɔɔŋrɔɔy cetsip	' 3 kiloomet
' 3 3 ' ?ayutTayaa (yuu)	' ' haaŋ caak	2 kruŋTeep	' ' 2 pæætsiphaa	' 3 kiloomet
' 3 3 ' ?ayutTayaa (yuu)	2 ' klay kap	2 kruŋTeep		

Location 1	Distance Measurement		Location 2
Korat is	270 kilometers	from	Bangkok

Note:

2 '
In contrast to klay 'far' and klay 'near,' haaŋ does not imply relative distance.

3: 7 Substitute the measurement phrase as in the example below.

' ' 3
Teacher: sip kiloomet
3 ' ' 2 ' ' 3
Student: muaŋ nii haaŋ caak kruŋTeep sip kiloomet

Continue the drill:

2 ' 3
1. haa kiloomet
'
2. sip may (miles)
2 ' 2 '
3. haasiphaa kiloomet
' ' ' 3
4. pæætsip kiloomet
+ 3 ' 3
5. sɔɔŋrɔɔy kiloomet
' 3 2 ' ' 3
6. siirɔɔy kaawsip kiloomet
' +
7. sipsaam may
' ' ' ' 3
8. cetsiphok kiloomet
' ' '
9. siisipʔet may
2 ' ' ' 3
10. kaawsipcet kiloomet
2 ' ' ' 3
11. yiisippææt kiloomet
+ 3 + ' + ' 3
12. saamrɔɔy saamsipsɔɔŋ kiloomet
' ' ' 3
13. hoksip kiloomet
3 ' 2 ' 3
14. rɔɔy siphaa kiloomet

3: 8 Substitute the location given as in the example below.

3
Teacher: muaŋ nii
3 ' ' 2 +
Student: muaŋ nii haaŋ caak kruŋTeep laay may

Continue the drill:

'
1. ʔudɔɔn
2
2. Kooraat
3. tookiaw
3 '
4. saanfraansitsakoo
3 2
5. CiKaakoo
2 2
6. yaaŋkuŋ
3 3
7. manilaa
+ +
8. soŋKlaa
2
9. hoŋkoŋ
2 2
10. sayŋɔn
3
11. Panompen
+ '
12. siŋkapoo
13. piinaŋ
' 3 3
14. ʔayutTayaa

3: 9 Repeat 3:7, answering the questions as in the example below.

                         3   '   '   '   2   2
Teacher: mʊaŋ nii yuu haaŋ caak kruŋTeep Tawray (or)
                         3   '   '   '   2   '   '   3
                  mʊaŋ nii yuu haaŋ caak kruŋTeep kii kiloomet
                         3   '   '   '   2   '   '   3
Student: mʊaŋ nii yuu haaŋ caak kruŋTeep sip kiloomet

Continue the drill.

'   3
yaaŋ nan

                                        '   3
Observe the position of yaaŋ nan in relation to the verb,
                                                                 '   +
object, time expression, and phrases like kap Pom:

		Verb	Object		' 3 yaaŋ nan	Time
+ Kaw	2 may Kuan	2 Puut			' 3 yaaŋ nan	
+ Tammay Kaw		dəən			' 3 yaaŋ nan	3 wan nii
+ Kaw pen Kon		Tam	2 ŋaan maak		' 3 yaaŋ nan	' + saməə
+ Kaw		2 Cɔɔp	2 3 ' Paa nʊa yaap		' 3 yaaŋ nan	
+ Tammay Kaw		Tam		' + kap Pom	' 3 yaaŋ nan	

Note:
      '   3
1. yaaŋ nan means 'like that,' 'that way.' The first sentence in the frame could be stated: 'He shouldn't talk that way.'
      '   3   2   3   2   3
2. yaaŋ nii, Cen nan, and Cen nii may be used in the same way
      '   3
as yaaŋ nan.

                 '   3   3   2   3   3
3:10 Add yaaŋ nan(nii) or Cen nan(nii) to the following sentences.

                 2   2   2   2   +   2
Teacher: Pii may Cɔɔp hay Pom Puut
                 2   2   2   2   +   2   '   3
Student: Pii may Cɔɔp hay Pom Puut yaaŋ nan

Continue the drill:

```
    +   2        +    +
1.  Pom may Kuan Taam Kaw ləəy
        2   2    '   +
2.  raw tɔŋ Puut kap Kaw
    +   2   2   '  3
3.  Kaw may naa ca Kit
        2               +    '   '
4.  Kun may Kuan kin ʔaahaan dip dip
    ' +   2    2   3   3 '
5.  diCan Cɔɔp Paa nua laʔiat
    ' +   2        +   '   3     +   2
6.  diCan may Kəəy hen dɔɔkmaay men maak
    '   '        ' '
7.  yaa pəət fay sawaaŋ
    2    2   2        2     '
8.  mææ may Cɔɔp Kon Puut yaap
           ' +       2
9.  Tammay Tanon cuŋ Kææp
           2       2
10. Tammay hɔŋrian muut
    +   2        +   2   +   2
11. Pom may Kəəy hen Tii nay ŋiap
```

Piaŋ and $\overset{2\ 3}{\text{Tawnan}}$

Observe the direction and scope of modification and the relative position of Piaŋ and $\overset{2\ 3}{\text{Tawnan}}$.

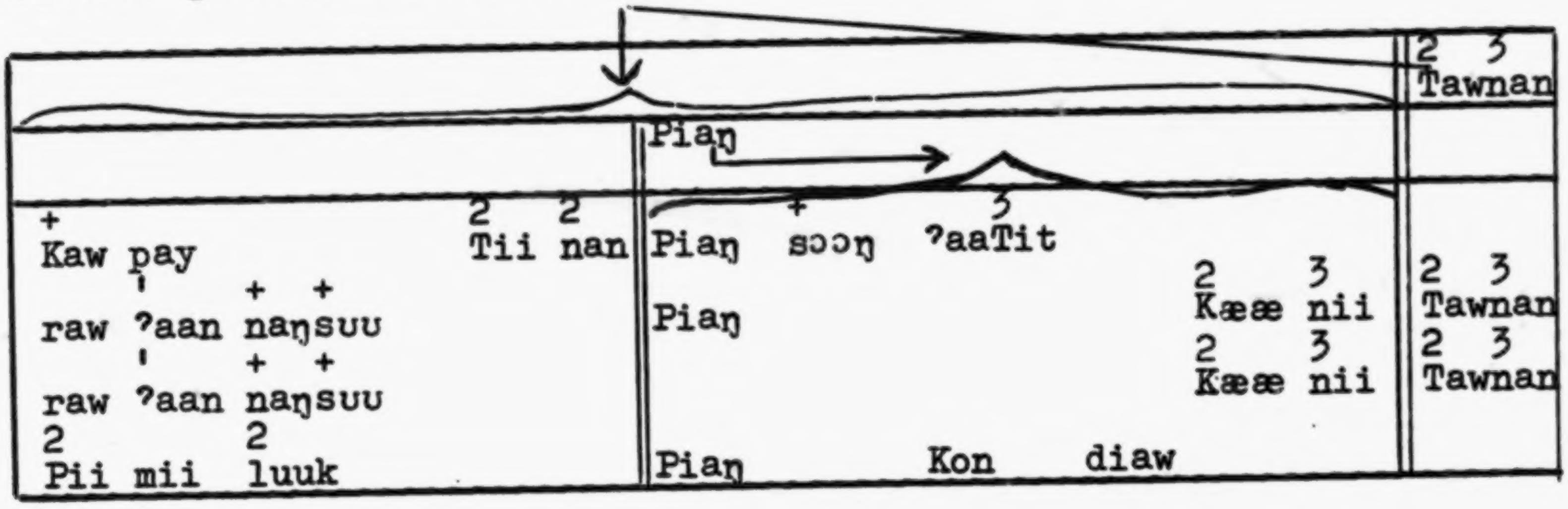

Note:

1. Both Piaŋ and $\overset{2\ 3}{\text{Tawnan}}$ are used in situations where English uses 'just,' 'only.'

2. $\overset{2}{\text{Kææ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ is similar to English 'in an amount equal to,' 'this many.' The second sentence in the frame means 'We read up to here (this many pages) in the book.'

2 3
3:11 By adding Piaŋ and/or Tawnan to the following, give three versions of the sentence your teacher supplies.

+ 2
Teacher: Kaw mii luuk Kon diaw
+ 2
Student: Kaw mii luuk Piaŋ Kon diaw
+ 2 2 3
Kaw mii luuk Kon diaw Tawnan
+ 2 2 3
Kaw mii luuk Piaŋ Kon diaw Tawnan

Continue the drill:

+ 2 3
1. Pom mii ŋən Kææ nii
3 +
2. nɔɔŋ kin ʔaahaan caan diaw
2 3 + 3 + 2
3. Pii mii ŋən suu TuŋTaaw saam Kuu
2 ' 2
4. mææ ʔaw kraprooŋ maa haa tua
+ 2 + 3
5. Pom Kəəy pay Paak nua Kraŋ diaw
' '
6. raw ca pay yuu duan diaw
+ 3 +
7. Pom mii nɔɔŋ sɔɔŋ Kon
3 + 2 2 3
8. wan nii Pom Tam ŋaan day Kææ nii
' ' 2 3 2
9. tamruat Kon diaw cap Puuraay day
+ ' 2 + 3 '
10. Pom soŋ ŋən pay hay Kaw rɔɔy baat

3
The secondary verb way

3
Observe the position of way in relation to verbs, objects, and object classifiers:

	Verb	Object	3 way		Object Classifier	
+ ' Kaw Kuan ca	faŋ		3 way			
+ Pom	' saŋ	+ Kaw	3 way			3 lææw
' Kun Kuan ca	mii	ŋən	3 way			
2 mææ	3 suu	+ wææn	3 way	+ sɔɔŋ	woŋ	

Note:

1. $\overset{3}{\text{way}}$ is used in sentences which place emphasis upon preservation--maintaining something or someone in the same condition or location. The situations out of which the four sentences in the frame might arise can be described as follows:

   'He ought to keep on listening.'

   'I gave him his instructions already, and he is keeping them in mind.'

   'You should hang on to your money, you'll need it later.'

   'Mother bought two rings and intends to keep them for some time.'

2. Other verbs commonly used with $\overset{3}{\text{way}}$ are: Tam, cam, $\overset{'}{\text{kep}}$, $\overset{'}{\text{pəət}}$, ʔaw, $\overset{'}{\text{bææk}}$, $\overset{3}{\text{rap}}$, $\overset{3}{\text{yok}}$, $\overset{'}{\text{faak}}$, $\overset{2}{\text{taŋ}}$ ('to put, to place, to establish') and $\overset{3}{\text{liaŋ}}$ ('to raise, to bring someone up, to take care of ').

3:12 Add $\overset{3}{\text{way}}$ to the following sentences. Be prepared to describe a possible circumstance in which the sentence might be used.

Teacher: $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{2}{\text{tɔŋ}}$ cam

Student: $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{2}{\text{tɔŋ}}$ cam $\overset{3}{\text{way}}$

Continue the drill:

1. $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{faak}}$ ŋən $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{3}{\text{TanaaKaan}}$
2. Kun $\overset{'}{\text{kep}}$ $\overset{+}{\text{wææn}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{nay}}$
3. $\overset{3\ +}{\text{nisaa}}$ $\overset{3}{\text{liaŋ}}$ $\overset{3}{\text{nok}}$ $\overset{+}{\text{laay}}$ tua
4. $\overset{2}{\text{mææ}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{2}{\text{tɔŋ}}$ Tam $\overset{+}{\text{ʔaahaan}}$
5. $\overset{2}{\text{naŋ}}$ $\overset{2}{\text{klay}}$ $\overset{2}{\text{klay}}$ kan
6. $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{'}{\text{saŋ}}$ $\overset{2}{\text{Puan}}$ Kun
7. Kun $\overset{3}{\text{yok}}$ $\overset{2}{\text{kaw}}\overset{2}{\text{ʔii}}$ $\overset{'}{\text{kɔɔn}}$
8. $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{taŋ}}$ $\overset{2}{\text{kæw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{mua}}$ waan $\overset{3}{\text{nii}}$
9. $\overset{2}{\text{Taa}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{'}{\text{soŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ maa $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{3}{\text{rap}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{2}{\text{hay}}$ Kun

3:13 Dialogue - Travel to Korat

```
  +  +      2        '   2   +   3
  saaKaa:  baan Kun yuu Tii nay Krap
  ' 3         2     3
  suPot:   Kooraat Krap
  +  +         2   '   '    '        2    '    2      3
  saaKaa:  Kooraat yuu haaŋ caak kruŋTeep sak Tawray Krap
  ' 3           +  3      '  '  '   3     3
  suPot:   raaw sɔɔŋrɔɔy cetsip kiloomet Krap
  +  +        2     '       2          2   +   3
  saaKaa:  Kooraat yuu nay Paak klaaŋ Cay may Krap
  ' 3      2   2   3      '        2   '+      3
  suPot:   may Cay Krap   yuu nay Paak ʔisaan Krap
  +  +     2   3   '             '   2       +    3
  saaKaa:  naŋ rotpracamTaaŋ pay kii Cuamooŋ Tʊŋ Krap
  ' 3           '    2       3
  suPot:   raaw hok Cuamooŋ Krap
  +  +               3     2   +    3
  saaKaa:  pay Taaŋ rotfay day may Krap
  ' 3      2    3               2       2  2    3
  suPot:   day Krap   pay Taaŋ Krʊaŋbin kɔ day Krap
  +  +             2     3    2       3  '   '        2
  saaKaa:  maa kruŋTeep Kraŋ rææk Kun ruusʊk yaaŋray baaŋ  1.
            3
           Krap
  ' 3          2        3    '   '   2          2  2       3
  suPot:   kruŋTeep mii raan yay yay maak   Kon kɔ maak   rot
           2  2           +   2  2
           kɔ maak   rooŋnaŋ kɔ maak
  +  +     '       2    2       3 +    '   3      2
  saaKaa:  tææ kruŋTeep may mii Tahaan ʔameerikan maak
           +       2
           mʊan Kooraat
  ' 3      '   2      ' '   2   3    +        3  3
  suPot:   tææ kɔ mii faraŋ may nɔɔy mʊan kan na Krap
```

Teacher:	LP	NP		NP
Student:	L, L L/A	L	R L/A	S

New Expressions:

```
       3   2
  1.  Kraŋ rææk      'the first time'
```

3:14 Dialogue - The Farmer and His Work

สาขา   ชาวบ้านส่วนมากมีอาชีพอะไรครับ

สุพจน์   ส่วนมากก็ทำนาครับ

สาขา ชาวนาทำนากันปีละกี่ครั้งครับ

สุพจน์ ครั้งเดียวครับ

สาขา เวลาไม่ทำนาชาวบ้านทำอะไรกันครับ

สุพจน์ บางคนก็มาหางานทำในกรุงเทพฯ หรือในเมือง บางคนก็ไม่ทำอะไร

สาขา ที่จังหวัดคุณมีคนจีนมากไหมครับ

สุพจน์ ไม่มากเหมือนกรุงเทพฯครับ

สาขา คนจีนมีอาชีพอะไรครับ

สุพจน์ ขายของหรือทำไร่ครับ 1.

สาขา เด็กหนุ่มๆสาวๆทำอะไรครับ 2.

สุพจน์ เรียนหนังสือและช่วยพ่อแม่ทำนาแต่ส่วนมากอยากเข้ามาเรียนต่อหรือมาหางาน 3.
ทำในกรุงเทพฯครับ

Teacher:	LP	NP	AV	NO	
Student:	L, L T/A	L T/A	R T/A	R T/A	C

New Expressions:

1.	2 ray	'large fruit or vegetable farms' are found at higher elevations and do not border waterways. +suan, on the other hand, are found at or near sea level and characteristically border bodies of water.'
2.	' ' + + num num saaw saaw	'young men and women'
3.	' tɔɔ	'to continue,' rian 'tɔɔ 'to continue studies'

3:15 Dialogue - Recreation in the Country

```
 + +              2          '            3
saaKaa:  weelaa waaŋ Kun Tam ʔaray kan Krap
 ' 3             2       +    3  3 3        3
suPot:   raw naŋ Kuy ruu faŋ witTayu kan Krap
```

```
+  +     2   2    +    3
saaKaa:  Tii baan rʊʊ Krap
' 3               2  2   2             2  2   3
suPot:   baaŋ Tii kɔ Tii baan baaŋ Tii kɔ Tii wat         1.
+  +     '    '   3         2        2   +
saaKaa:  suan yay lææw Kon Cɔɔp pay Tii nay
' 3      2   3            3      3  2   2   3
suPot:   Tii raankaafææ  Krap   Prɔ waa Tii raankaafææ
                 2    3      3  3 3      2
         mii Kon maak læ mii witTayu faŋ duay
+  +     +            2           3        3
saaKaa:  Pom Kəəy pay naŋ Taan ʔooliaŋ nay raankaafææ
         2   ' 3  3       2   +   2  +       2
         Tii ʔayutTayaa   may hen Puuyiŋ maa naŋ nay
         3
         raankaafææ ləəy
' 3           3     2  +   2       2   2   3
suPot:   ciŋ Krap   Puuyiŋ may pay naŋ Tii raankaafææ
         2   '    3   3    3              +    +
         nɔɔkcaak nan lææw raankaafææ yaŋ Kaay Kɔɔŋ     2.
         '  ' '   '    2
         bettalet ʔiik duay                               3.
+  +     2   '     2     3
saaKaa:  Cen ʔaray baaŋ Krap                              4.
' 3      2   2    +   ' '      +   ' +   2    2    3
suPot:   Cen daay Kem samut dinsɔɔ Kanom hææŋ hææŋ læ  5.,6.
         '    '    '     3
         ʔʊʊn ʔʊʊn ʔiik Krap
+  +     2   2  +   '                2    '      '
saaKaa:  Taa Puuyiŋ yaak Taan kaafææ baaŋ ca Tam yaaŋray
         2  3
         la Krap
' 3      3            2   2    +   2              '
suPot:   sʊʊ pay Taan Tii baan rʊʊ naŋ Taan   Pɔɔ set
         3    2  2    3
         lææw kɔ riip luk pay                             7.
```

Teacher:	LP	NP	P	NP
Student:	L L/A	L L/A	S	S

New Expressions:

```
1.   baaŋ Tii     'sometimes'
     2 '
2.   nɔɔkcaak     'besides'
     ' ' '
3.   bettalet     'small and varied, miscellaneous'
     2
4.   Cen          'such as, for example'
     2
5.   daay         'cotton thread'
     +
6.   Kem          'needle'
     3
7.   luk          'to get up'
```

3:16 Dialogue - City Life and Country Life

I.

```
  ' '                         2        2   3   2       3
  ʔatsawin:  Tammay Kon kruŋTeep cuŋ may yim hay kan læ kən 1.
             '        2   2
             yaaŋ Kon baannɔɔk
  + +         3       2            2
  saaKaa:    Prɔ kruŋTeep mii Kon maak
  ' '        +   +   2    '     2    2          '   2     '
  ʔatsawin:  Pom hen waa plææk maak Tii Kon yuu baan tit    2.
                 '   2   3  '
             kan tææ may ruucak kan
  + +            3
  saaKaa:    ciŋ Krap
  ' '        +   '    2           2    2   2    '    3
  ʔatsawin:  Pom yaak hay Kun pay Tiaw baannɔɔk sak Kraŋ
                       2    2       +    '  ' 3   '
             klaaŋKuun ŋiap may mii siaŋ ʔukkaTuk yaaŋ nay
                 2            '   +          3    3
             kruŋTeep     mii tææ siaŋ tuamalææŋ  læ       3.
             '   3    2  3
             sat rɔɔŋ Tawnan                                4.
```

Teacher:	LP	NP		AV	NO
Student:	L, L L/A	L, L L/A	R L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

```
                3
  1.   kan læ kan     'each other, one another'
       '
  2.   tit            'adjoining'
            3
  3.   tuamalææŋ      'insects'
       '
  4.   sat            'animal'
```

Answer the following questions.

```
           2   2    3   2       3    2   +
  1.  Konbaannɔɔk yim hay kan læ kan Cay may
                        2       2   3   2       3
  2.  Tammay Kon kruŋTeep cuŋ may yim hay kan læ kan
          2         +    '  ' 3   +
  3.  kruŋTeep mii siaŋ ʔukkaTuk ruu
      2       '   2   2                        '  2
  4.  Taa Kun yuu baannɔɔk tɔɔn klaaŋKuun Kun ca dayyin
      +     '     2
      siaŋ ʔaray baaŋ
           '  +  3                  3   '  '
  5.  nay botsonTanaa (dialogue) nii ʔatsawin Kəəy pay
      2    2   2    3    +
      Tiaw baannɔɔk lææw ruu yaŋ
```

```
II.
  +  +       +    2          2      '      '       '
  saaKaa:    Pom dayyin maa waa Kontaaŋcaŋwat[1] tuun kan
             '    3
             tææ Caaw
  '  '           2   2        +        '    2    '
  ʔatsawin:  raw tɔŋ riip pay Tay naa waan Kaaw kɔɔn        1.,2.
              3     3   2
             PraʔaaTit Kun
  +  +       +    2      '           3 '   2
  saaKaa:    Pom waa ʔaakaat Koŋ bɔɔrisut maak              3.
  '  '        3    3   2    '    '    '          3  2
  ʔatsawin:  Krap Prɔ baan yuu haaŋ haaŋ[2] kan læ may mii

             rooŋŋaan
```

Teacher:	LP	NP		AV	NO
Student:	L, L L/A	L, L L/A	R L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

```
      +
1.    Tay       'to plow'
      '
2.    waan      'to sow'
         3 '
3.    bɔɔrisut 'clean, pure'
```

Answer the following questions.

```
         '      '   '        +    +
1.   Kontaaŋcaŋwat tuun kan saay ruu
                '      '   '    '  3
2.   Tammay Kontaaŋcaŋwat tuun tææ Caaw
         '    2   2   2        '
3.   ʔaakaat Tii baannɔɔk pen yaaŋray
                '    2    2   2          3 '
4.   Tammay ʔaakaat Tii baannɔɔk cuŋ bɔɔrisut
     2            2     '   '    '         '    2    2
5.   baan nay kruŋTeep yuu haaŋ haaŋ kan yaaŋ baannɔɔk
     2    +
     Cay may
```

```
                                               '
[1] A polite expression for those who live in caŋwat outside
                         2   2
    of Bangkok.  Konbaannɔɔk is used politely only by the country
                                            2   2
    people to refer to themselves.  Konbaannɔɔk, used by a
    Bangkok Thai, tends to be mildly insulting.

     '    '
[2] haaŋ haaŋ here means 'rather widely separated.'
```

III.

+ + 2 2 2 3 3
saaKaa: Kun Koŋ may Cɔɔp kruŋTeep na Krap
' ' + 3 2 3 2 2 3
ʔatsawin: Pom Kit waa Tuk Kon Cɔɔp kruŋTeep Prɔ mii
' ' + ' ' ' 3 '
Kwaamsaduak laay yaaŋ yaak ca suu ʔaray
2 2 ' + 2 3 2
kɔ day ca pay nay kɔ rew fayfaa kɔ
' ' + 2 2
sawaaŋ rooŋnaŋ kɔ maak
+ + ' ' 2 + 3 ' 2
saaKaa: tææ yaa luum waa Kɔɔŋ Tuk yaaŋ nay kruŋTeep
Pææŋ
' ' ' 2 ' 2 ' ' + +
ʔatsawin: tææ Kun kɔ yuu baan yuu tuk suay suay 1.
+ 2 2 3 ' 2
kin ʔaahaan dii dii Kun kɔ tɔŋ Caycaay maak 2.
3
pen Tammadaa 3.

Teacher:	LP	NP		AV	NO
Student:	L, L L/A	L, L L/A	R L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	tuk	'building'
2.	Caycaay	'to spend'
3.	pen Tammadaa	'as a general rule'

Answer the following questions.

' ' 3 2 2 2 2 2 +
1. ʔatsawin Kit waa may mii Kray Cɔɔp kruŋTeep Cay may
3 2 2
2. Tammay Tuk Kon cuŋ Cɔɔp kruŋTeep
2 + 2 +
3. kruŋTeep mii rooŋnaŋ maak may
2 3 ' 2 + '
4. Kon kruŋTeep Caycaay maak ruu plaaw

3:17 Below is a dialogue which requires you to respond to questions on the basis of information in the chart. Learn this dialogue so well that you can react immediately regardless of shifts in information.

	ห่างจากกรุงเทพฯ	ไปทางรถไฟ	ไปทางรถประจำทาง
อยุธยา	85 ก.ม.[3]	1 1/2 ช.ม.[4]	2 ช.ม.
โคราช	270 ก.ม.	5 ช.ม.	6 ช.ม.
เชียงใหม่	820 ก.ม.	15 ช.ม.	20 ช.ม.

ก. บ้านคุณอยู่ที่ไหน
ข. —— ครับ
ก. —— อยู่ห่างจากกรุงเทพฯสักเท่าไรครับ
ข. —— กิโลเมตรครับ
ก. นั่ง —— ไปกี่ชั่วโมงถึงครับ
ข. ราว —— ครับ
ก. นั่ง —— ไปกี่ชั่วโมงถึงครับ
ข. ราว —— ครับ

3:18 Review

Your teacher will dictate the summary sentences from Lesson Two. Write them in the Thai alphabet.

---

[3] ก.ม. is an abbreviation for $\overset{'}{\text{ki}}$loo$\overset{3}{\text{met}}$.

[4] ช.ม. is an abbreviation for $\overset{2}{\text{Cua}}$mooŋ.

3:19 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Three. Copy them until you know them.

1. หนังสือชุดนี้ขาดสองเล่ม
2. ทรายนี้ละเอียด
3. ผมมาจากภาคอิสาน
4. เมืองนี้อยู่ห่างจากกรุงเทพฯสองร้อยเจ็ดสิบกิโลเมตร
5. เขาเป็นคนทำงานมากอย่างนั้นเสมอ
6. เราอ่านหนังสือเพียงแค่นี้เท่านั้น
7. เด็กหนุ่มๆ สาวๆ เรียนหนังสือ
8. เขาเลี้ยงนกไว้หลายตัว
9. เขามีลูกเพียงคนเดียวเท่านั้น
10. อากาศคงบริสุทธิ์มาก

LESSON FOUR

Dialogue: Two Kinds of Markets	4: 1	P/AC
2 ' may ʔɔɔk as a Second Verb Construction	4: 2 4: 3 4: 4	P/AC V/G G
Dialogue: The Fresh Food Market	4: 5	P/AC
2 2 Sentences Connected by Taa...kɔ	4: 6 - 4: 7	G
Dialogue: The Floating Market	4: 8	P/AC
2 Noun Compounds Introduced by Caaŋ	4: 9 - 4:11	V/G
Additional Uses of cay	4:12 - 4:13	V/G
Dialogue: The Weekend Market	4:14	P/AC
3 2 way followed by hay	4:15 - 4:16	V/G
Summary	4:17	R

4: 1 Dialogue - Two Kinds of Markets

' '

3 2

faraŋ: raw yaak pay duu talaat Kun Kit waa raw Kuan

' 2 +

ca pay Tii nay dii

' ' ' 3 + ' ' ' 2 3

KonTay: Kun yaak duu talaat nat ruu talaat sot la Krap

' ' ' ' 3

faraŋ: man taaŋ kan yaaŋray Krap

' ' 3 ' ' 2 3 3 2 ' 3
KonTay talaat nat Kυυ talaat Tii nat kan way waa ca sυυ
+ + + + 2 ' ' 3
Kaay kan wan nay rυυ weelaa nay Cen talaat nat
2 ' + + ' 3 + 3 3
Tii sanaam luaŋ[1] mii CaPɔ wan saw læ wan ʔaaTit 1.
' ' + 2 2 2 ' ' 3
faraŋ: Pom Kəəy dayyin waa kruŋTeep mii talaat naam
' ' 3 2 ' ' 3 ' '
KonTay talaat naam kɔ pen talaat nat yaaŋ nυŋ mii
' 3 3
CaPɔ tɔɔn Caaw
' ' ' ' ' 2 3
faraŋ: talaat sot la Krap
' ' ' 2 ' ' 2 + ' 3 '
KonTay talaat sot kɔ Kυυ talaat Tii Kaay Pak nυa kay
3 + ' '
plaa læ ʔaahaan taaŋ taaŋ
' ' + ' 3 2 2 2 ' 3 2 + 3
faraŋ: mυan kap suppəəmaaket Tii ʔameerikaa Cay may Krap
3 ' 2 2 2 ' 3 '
KonTay Klaay kap faamməə maaket maək kwaa Krap tææ
' ' ' ' 2 2 '
sokkaprok kwaa maak Kun Koŋ may yaak pay duu
' ' ' 3
faraŋ: yaak pay Krap

Teacher:	LP	NP	NP	NP	NO
Student:	L	L	L L/A	L	R/LA

New Expressions:

' 3
1. CaPɔ 'only, exclusively'

2 '
may ʔɔɔk as a Second Verb Construction

2 '
Observe the position of may ʔɔɔk.

Subject			2 ' may ʔɔɔk
3 + Kun nisaa	faŋ	+ Paasaa ciin	2 ' may ʔɔɔk
+ + Kun saaKaa	' pəət	' pratuu	2 ' may ʔɔɔk
' ' Kun ʔatsawin	3 rɔɔŋ		2 ' may ʔɔɔk

' + +
[1] sanaam luaŋ 'the Royal Field' is a large open area in Bangkok. It is used not only as a market place but also for various ceremonial activities including royal cremations. It is often referred to in English as the Pramane Grounds, from its more formal Thai name Tuŋ Prameen.
(tone marks: 2 over Tuŋ, 3 over Prameen)

Note:

2 '
1. may ʔɔɔk is used as a second verb to describe an unsuccessful attempt to accomplish something. The sentences in the frame above arise out of situations like the following:

> Nisa listened and listened to the man speaking Chinese, but couldn't make anything out of it.
>
> Sakha tugged at the door but it wouldn't budge.
>
> When Atsawin saw the tiger running toward him he tried to yell for help, but no sound came out of his throat.

2 '
2. may ʔɔɔk can be used with a limited list of main verbs which are more frequently transitive than intransitive.

3. The affirmative use of this second verb in statements is rare.

2
4. Note that Kun and loŋ also fit this pattern. For example,
+ 2 2
Kaw naŋ may loŋ 'He can't sit down.' (because he's wearing tight
+ 3 2 2
pants), Kaw luk may Kun 'He can't get up.' (because he has a cramp in his leg).

4: 2 Describe (in English) situations in which the following sentences might be used. Repeat the Thai sentence when you have finished the description.

' + + 2 ' 2 '
1. Kun ʔaarii ʔaan naŋsuu yiipun may ʔɔɔk
' 3 3 2 '
2. Kun ʔubon Taay (to guess) ʔaayu Kon nan may ʔɔɔk
' 2 3 2 '
3. Kun ʔudom duu ruup nan may ʔɔɔk
' ' 3
4. Kun sawat Kit (to solve) coot (mathematical problem)
3 2 '
nan may ʔɔɔk
' ' 3 2 '
5. Kun sucit nuk (to recall) may ʔɔɔk
3 + + ' + 2 '
6. Kun nisaa Kian cotmaay may ʔɔɔk
+ ' 2 2 '
7. Kaw pɔɔk (to peel, pare) som may ʔɔɔk
+ + ' ' ' 2 '
8. saaKaa Ciik (to tear) kradaat may ʔɔɔk

                                                                                              '
4: 3 Your teacher will ask a series of questions with ʔɔɔk
+
may. Answer them negatively, first including subject and

object, then omitting them.

                     '   '   '   +
Teacher: Kun pəət pratuu ʔɔɔk may
               +   '   '   2   '
Student: Pom pəət pratuu may ʔɔɔk
               '   2   '
               pəət may ʔɔɔk

Continue the drill:

              '   2   '   +
1. Kun pɔɔk somʔoo ʔɔɔk may
      +   2 3 2   '   +
2. Kaw duŋ (to pull) PaaCetnaa ʔɔɔk may
                         +   '   +
3. Kun ʔaarii Kian riaŋKwaam (essay) ʔɔɔk may
      +   +   '   ' '   '   +
4. saaKaa Ciik kradaat ʔɔɔk may
      '   '   3 2   '   +
5. ʔudom pɔɔk mamuaŋ ʔɔɔk may
      +   '   +   '   +
6. Kaw Ciik tua ʔɔɔk may
      +   '   3   3   '   +
7. Kaw pəət linCak (drawer) ʔɔɔk may
                                  '   +
8. Kun duŋ kuncææ ʔɔɔk may
      ' '   '   ' +   '   +
9. ʔatsawin pəət krapaw ʔɔɔk may
      +   '   ' ' 3   '   +
10. Kaw pɔɔk sapparot ʔɔɔk may
              '   +   + +   '   +
11. Kun ʔubon Kian naŋsuu ʔɔɔk may
              '   '   '   +
12. Kun pəət Kuat ʔɔɔk may

4: 4 Your teacher will supply the main verbs and the objects
                                                     '   +
in 4:3 above. Form a question using ʔɔɔk may, for one of your classmates to answer. Continue the drill as a chain exercise according to the example below.

                              '   2
Teacher: pɔɔk som?oo
                                  '   2   '   +
First Student: Kun pɔɔk somʔoo ʔɔɔk may
                              +   '   2   '
Second Student: Pom pɔɔk may ʔɔɔk
                                   2   3 2
Teacher: duŋ PaaCetnaa
                                          2   3   2   '   +
Second Student: Kun duŋ PaaCetnaa ʔɔɔk may
                             +   2   '
Third Student: Pom duŋ may ʔɔɔk
                             +
Teacher: Kian riaŋKwaam

Continue the drill.

4: 5 Dialogue - The Fresh Food Market

I.

+ +   3   ' '   '   2   2
saaKaa: pen yaŋŋay Krap talaat sot Tii nii
                  2   +   3   '   ' '   '   2
cɔɔn: naa soncay Krap   tææ sokkaprok yaaŋ Kun waa
+ +   +   '   3   2   '
saaKaa: Pom bɔɔk Kun lææw waa yaa maa ləəy
                  '   3   +   3 3   2   2   '   3   3
cɔɔn: Pak læ Ponlamaay Tii nii sot dii na Krap
+ +   3 2   '   +   '   '   3
saaKaa: Prɔ Pəŋ maa caak suan may may Krap

Teacher:	LP	NP	AV	NO	NP	NO	
Student:	L	L	R L/A	R L/A	S	W/O	W/O

Answer the following questions.

            3 + +   2   +
1. cɔɔn læ saaKaa Kuy kan Tii nay
                +   ' '   '   +
2. cɔɔn soncay talaat sot ruu
     ' '   '   '   '   '   +
3. talaat sot sokkaprok may
                  +   +   2   '   2   ' '   '
4. Tammay saaKaa cuŋ may yaak hay cɔɔn maa talaat sot
                   '   3   +   3 3   '
5. Tammay Pak læ Ponlamaay cuŋ sot dii

II.

+ 2 2 3 ' 3 2
cɔɔn: Tammay Kaw cuŋ may Cææ yen nua kay læ kuŋ kan 1.
2 3
la Krap

+ + 3 2 ' ' ' ' 3 3
saaKaa: Prɔ mææKrua maa caay talaat kan tææ Caaw Tuk 2.
3 ' 2 + ' '
wan Tuk Kon yaak day Kɔɔŋ sot sot

3 3 2 3 ' +
cɔɔn: dii na Krap Tii Cay baytɔɔŋ hɔɔ Kɔɔŋ 3.,4.

+ + + 2 3 + ' ' + + 3
saaKaa: baaŋ Tii Kaw kɔ Cay Tuŋ kradaat naŋsuuPim Krap 5.

Teacher:	LP	NP	AV	NO
Student:	L	L	R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	2 Cææ yen	'to chill, to refrigerate'
2.	' ' ' caay talaat	'to buy one's daily groceries'
3.	baytɔɔŋ '	'banana leaf'
4.	hɔɔ	'to wrap up'
5.	\+ ' ' + + Tuŋ kradaat naŋsuuPim	'bags made of newspaper'

Answer the following questions.

2 3 2 3 3 ' + ' ' 3 +
1. PɔɔKaa Cææ yen nua læ kay muan yaaŋ nay ˀameerikaa ruu
2 ' ' ' +
2. mææKrua pay caay talaat kan weelaa nay
2 ' ' ' ' 3
3. Tammay mææKrua cuŋ pay caay talaat kan tææ Caaw
2 2 3 3 ' ' +
4. Tii muaŋ Tay mææKaa Cay ˀaray hɔɔ Kɔɔŋ

III.

```
           3   2   2   +         3  2
  cɔɔn:    nʊa Tii nii Kaay pɔɔn la Tawray
  +  +     +   +        '      3              2  '   '
  saaKaa:  Kaw Kaay pen kiloo Krap   Koŋ raaw yiisip baat
            '      3
           kramaŋ Krap
           '       '     '   2    3   3
  cɔɔn:    kay Koŋ Tuuk kwaa maak na Krap
  +  +     2   2    3     2   2            2    '
  saaKaa:  may Cay Krap   Tii nii troŋ kan Kaam kap           1.
           '    3       '          '   +     +
           ʔameerikaa   kay Pææŋ  kwaa muu   muu Pææŋ
            '   3
           kwaa nʊa
```

Teacher:	LP	NP	AV	NO
Student:	L	L	R L/A	R L/A

New Expressions:

```
               2    '
  1.  troŋ kan Kaam kap    'in contrast to'
```

Answer the following questions.

```
      2  3   +    3   '
  1.  PɔɔKaa Kaay nʊa yaaŋray
      3   '     3  2
  2.  nʊa kiloo la Tawray
      '          '    +
  3.  kay raaKaa Tuuk may
      +          '   '   +
  4.  muu Pææŋ  kwaa kay rʊʊ
      2   +   +    '   '      2   '    3     +    ' 2
  5.  Tii nay Kaay kay Tuuk   Tii ʔameerikaa rʊʊ praTeet

      Tay
```

```
                       2     2
Sentences connected by Taa...kɔ
```

```
                           2     2
A.  Obligatory elements in Taa...kɔ sentences
```

```
     Observe that the second sentence in the pairs below
                             '
repeats verbs, preverbs, and ca.
```

First Sentence					Second Sentence					
		Pre-verb	' ca	Verb			Pre-verb	' ca		Verb
2 Taa	+ Kaw		' ca	kin	2 Kaaw	+ 2 Pom kɔ		' ca	2 may	kin
2 Taa	2 Pɔɔ	' yaak	' ca	pay duu	+ naŋ	2 2 mææ kɔ	' yaak	' ca		pay(duu)

2 2
4: 6 Join the following pairs of sentences with Taa...kɔ.
'
Add ca to the second sentence if necessary. Repeat only required elements in the second sentence.

+ + ' 2 '
Teacher: Kaw faŋ Paasaa ʔaŋkrit may ʔɔɔk
+ + ' 2 '
Pom faŋ Paasaa ʔaŋkrit may ʔɔɔk
2 + + ' 2 '
Student: Taa Kaw faŋ Paasaa ʔaŋkrit may ʔɔɔk
+ 2 2 '
Pom kɔ faŋ may ʔɔɔk

Continue the drill:

2 3 2 2 ' 2 3 2 2 '
1. mææ nuk Cuu Kruu may ʔɔɔk   Pɔɔ nuk Cuu Kruu may ʔɔɔk
+ 3 3 2 ' ' 3 3 2 '
2. Kaw duŋ linCak may ʔɔɔk   Kon ʔuun duŋ linCak may ʔɔɔk
2 ' 3 2 3 3 2 '
3. Pii ca kin mamuaŋ dip   nɔɔŋ kin mamuaŋ dip
+ 2 ' 2 2 ' ' 3 3 2
4. saamii Cɔɔp yuu muaŋ Tii may ʔukkaTuk   Panrayaa Cɔɔp
' 2 2 ' ' 3
yuu muaŋ Tii may ʔukkaTuk
2 ' ' 2 + 2 ' 2
5. Pii ca pay pak taay   Pom may pay pak taay
3 3 3 3 ' 2 + 3
6. nakrɔɔŋ Kon nan rɔɔŋ Pleeŋ keŋ   luukCaay Kaw Koŋ rɔɔŋ
'
Pleeŋ keŋ
+ + ' ' + + 3 ' + ' + + 3 2
7. saaKaa ca saŋ kuaytiaw naam   diCan saŋ kuaytiaw naam duay
+ ' 2 2 + ' + 2 ' 2 2 +
8. Kaw yaak day Paamay   diCan may yaak day Paamay
+ ' ' 2 + 2 ' 2
9. Kaw ca ʔaw ŋən caak Pɔɔ   Pom may ʔaw ŋən caak Pɔɔ
' 2 + 3 2 2 '
10. Kun soŋ ŋən pay hay Kaw lææw   Kun may toŋ soŋ ŋən pay
2 + '
hay Kaw ʔiik

'   2   2   2
B. The use of ca in a sentence following Taa...may...kɔ

'
Observe the use of ca in the frame below.

First Sentence				Second Sentence				
2 Taa		2 may			2 kɔ		' ca	
2 Taa	Kruu		' du	3 nakrian	2 kɔ		' ca	rian
2 Taa	Kruu	2 may	' du	3 nakrian	2 kɔ		' ca	son
2 Taa	Kruu	2 may	' du	3 nakrian	2 kɔ	Koŋ	' (ca)	son

Note:
'
ca is optional if a preverb occurs in the second sentence.

                                                      2   2
4: 7 Join the following pairs of sentences with Taa...kɔ.
2 2 2 3
Teacher: Pɔɔ may Tam ŋaan raw may mii ŋən Cay
2 2 2 2 ' 2 3
Student: Taa Pɔɔ may Tam ŋaan raw kɔ ca may mii ŋən Cay

Continue the drill:
3 2 ' + 2
1. Kon nan may dat Pom hay Kun
' ' + 2
Kon ʔuun Koŋ dat Pom hay Kun
+ 2 ' 3
2. Kaw may ʔaapnaam
' + ' +
diCan sa Pom
+ 2
3. Kaw may maa
+
Pom pay Tam ŋaan
2 + 2 2
4. sua Kaw may hææŋ
+ ' 2 2
Kaw Koŋ pay kap Kun may day
+ 2 2 '
5. Kaw may Puut yaap
+ 2 3
Kaw pen Kon naa rak

+ + 3 3 2 3
6. naŋsuu Cut nii may Krop
+ 2 + + 3 3
Pom may ʔaw naŋsuu Cut nii
2 ' ' ' '
7. Kun may yaak pay talaat sot
' ' 3
Kun Kuan pay duu talaat nat
+ 2
8. Kaw may mii ŋən
+ 2 + ' 2 2
Kaw pay Tiaw siŋkapoo may day
2 3 3 3
9. Kun may duŋ linCak nan
' + 2 2
Kun yip dinsɔɔ may day
+ 2 ' 2
10. mɔɔ may Ciit yaa hay raw
2 +
raw may haay

4: 8 Dialogue - The Floating Market

3 + 2 2 3 3 3 2
nisaa: duu nan si Ka rua lam lek nit diaw naa klua 1.
' 2
ca lom 2.
+ + 3 + + 3
saaKaa: Krap Kun hiw ruu yaŋ Krap
3
(to a coffee vendor) kaafææ kaafææ maa Taaŋ nii
'
nɔy
3 + 3 2 + 3 + + '
nisaa: rua lam nan na ruu Ka Kaay kaafææ Kun Taan Tə
2 ' + ' ' '
Ka diCan ca Taan yaaŋ ʔuun
+ + 3 ' 2
saaKaa: (to the coffee vendor) kaafææ rɔɔn nuŋ Tuay
3 2 + +
læ paaTɔŋkoo saam ʔan 3.
3 + + + + +
nisaa: (to a noodle vendor) kuaytiaw kuaytiaw maa Taaŋ
3 '
nii nɔy
+ + + + ' 3 + 3
saaKaa: Taan kuaytiaw tææ Caaw Tiaw ruu Krap 4.
3 + ' + 2 2 + + ' '
nisaa: diCan dayyin maa waa kuaytiaw rua ʔarɔy
+ + + ' 3 3 2 + ' ' + '
saaKaa: duu sia kɔɔn na Krap waa Kaw Tam saʔaat ruu plaaw
+ 2 ' 2 3 +
Pom may yaak hay Kun Tɔɔŋ sia

3 +   2   2   +   3
nisaa: Kun may ʔaw baaŋ ruu Ka
+   +   '   '   2   +   '   '   ' +
saaKaa: ʔiik sak Kruu Pom ʔaat ca Taan Kanom ciin   5.,6.
3 +   2   2   2   2   +   3   '
nisaa: luan rua pay Kaaŋ Kaaŋ rua Tii Kaay Turian nɔy   7.
              2   +   3
              day may Ka
+   +   +   +   3   2   '   2   '   2
saaKaa: Kɔɔ Pom suu somʔoo pay faak Kun mææ kɔɔn day
              +   3
              may Krap
3 +   2 ' '   2   2   '   3   3   ' '
nisaa: Cəən Ka   yaa Pəŋ riip klap na Ka   sanuk dii

Teacher:	NP	LP	NP
Student:	L	R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	3 nit diaw	'a little bit'
2.	2 lom	'to capsize'
3.	2 + paaTɔŋkoo	'a double crescent-shaped pastry'
4.	Tiaw	'really' (see also Ciaw, Lesson 8)
5.	' ' 2 ʔiik sak Kruu	'soon, in a little while'
6.	' + Kanom ciin	'vermicelli noodles served with curry sauce and fresh vegetables'
7.	2 luan	'to move'

Noun Compounds Introduced by $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$

Observe that $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ compounds with a following transitive verb plus an object or a noun.

	Transitive Verb	Noun Object	
$\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{'}{\text{tat}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$	$\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{'}{\text{keŋ}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{'}{\text{Taay}}$	$\overset{2}{\text{ruup}}$	$\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{'}{\text{keŋ}}$

	Compound as Noun		
	$\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	Verb	Noun
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ Tam ŋaan pen	$\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	$\overset{'}{\text{tat}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ Tam ŋaan pen	$\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	$\overset{'}{\text{Taay}}$	$\overset{2}{\text{ruup}}$

	Noun	
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{3}{\text{Cay}}$	$\overset{3}{\text{maay}}$	Tam $\overset{3}{\text{to}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{'}{\text{tit}}\overset{2}{\text{taŋ}}$	fay$\overset{3}{\text{faa}}$	$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{baan}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$

	$\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	Noun
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ Tam ŋaan pen	$\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	$\overset{3}{\text{maay}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ Tam ŋaan pen	$\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	fay$\overset{3}{\text{faa}}$

Note:

1. Compounds with $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ are used as names for practitioners of skilled trades or crafts--barbers, photographers, carpenters, electricials and the like. (Review $\overset{3}{\text{nak}}$ Book 1, Lesson 22.)
2. $\overset{'}{\text{tit}}\overset{2}{\text{taŋ}}$ means 'to install.'

4: 9 Use $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ with the word or phrase supplied, as in the example.

Teacher: $\overset{3}{\text{maay}}$
Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ Tam ŋaan pen $\overset{2}{\text{Caaŋ}}\overset{3}{\text{maay}}$

Continue the drill.

```
     '   +
1.   dat Pom
       3
2.   fayfaa
     '
3.   lek (iron)
     '   2
4.   tat sua
     '   +
5.   dat Pom
     2                3 '
6.   sɔm (to repair) Toorasap
     '    2
7.   Taay ruup
     '   +
8.   tat Pom
       3
9.   fayfaa
     '
10.  lek
     3
11.  maay
     2   3  3 3
12.  sɔm witTayu
     2     3 '
13.  sɔm Toorasap
     '   +
14.  tat Pom
     2   3  3 3
15.  sɔm witTayu
       3
16.  fayfaa
```

4:10 Your teacher will ask a question about a person's

```
                          2
activity.  Reply with a Caaŋ compound.
```

```
                   3   2    3 '  2   +
    Teacher:  Kon nan sɔm Toorasap Cay may
              2   3     +        2   2     3 '
    Student:  Cay Krap   Kaw pen CaaŋsɔmToorasap
```

Continue the drill:

```
          3   2
1.   Kon nan Tam miit
          3   '
2.   Kon nan tat kaaŋkeeŋ
          3   '   +   2
3.   Kon nan tat Pom PuuCaay
          3   2   3  3 3
4.   Kon nan sɔm witTayu
          3   ' 2     3
5.   Kon nan tittaŋ fayfaa
          3   '   +   2  +
6.   Kon nan dat Pom Puuyiŋ
          3   ' 2     3
7.   Kon nan tittaŋ fayfaa
          3   '   '
8.   Kon nan tat kraprooŋ
          3       3
9.   Kon nan Tam to
          3   '                +     3
10.  Kon nan tit (to connect) saay fayfaa
          3   2      3 '
11.  Kon nan sɔm Toorasap
          3   2   3  3 3
12.  Kon nan sɔm witTayu
          3   2
13.  Kon nan sɔm TiiWii (TV)
```

3 2 3 3 3
14. Kon nan sɔm witTayu
3 2 3 '
15. Kon nan sɔm Toorasap
3 2 3 3
16. Kon nan sɔm TooraTat (television)
3 ' 2
17. Kon nan Taay ruup
3 3 2
18. Kon nan laaŋ ruup (to develop pictures)
3 ' 2
19. Kon nan ʔat ruup
3 ' 2
20. Kon nan Taay ruup

2 3
4:11 Choose Caaŋ or nak to answer the teacher's questions.

+ + + + +
Teacher: Kaw Kian naŋsʊʊ rʊʊ
2 3 + 3 +
Student: Cay Krap Kaw pen nakKian

Continue the drill:

+ 2
1. Kaw len kiilaa
+ 2 2
2. Kaw pen Kon Tam kawʔii
+ 3
3. Kaw rɔɔŋ Pleeŋ
+ ' 2
4. Kaw pen Kon Taay ruup
+ 2
5. Kaw pen Kon Tam miit
+ + + +
6. Kaw Kian naŋsʊʊ
+ ' + 2 +
7. Kaw dat Pom Puuyiŋ
+ ' 2
8. Kaw pen Kon tat sʊa
+ '
9. Kaw tɔy muay
+ 2 3 3
10. Kaw sɔm TooraTat
+ 2
11. Kaw Puut
+ 3
12. Kaw Tam to
+ 2
13. Kaw pen Kon len dontrii
+ 2 3 3 3
14. Kaw sɔm witTayu

Additional Uses of cay

Review cay in Book 1, Lesson 22.

	cay	Descriptive Verb		cay	2 may	Descriptive Verb
3 + nisaa	cay	2 kwaaŋ	' + + tææ saaKaa	cay	2 may	2 kwaaŋ
+ + saaKaa	cay	dam	' 3 + tææ nisaa	cay	2 may	dam
ʔaarii	cay	+ Kæŋ	' ' tææ ʔudom	cay	2 may	+ Kæŋ
' ' ʔatsawin	cay	' ʔɔɔn	' tææ ʔaarii	cay	2 may	' ʔɔɔn
3 nakrian	cay	lɔɔy	' tææ ʔaacaan	cay	2 may	lɔɔy

Note:

' + 2
1. Tanon kwaaŋ 'The road is wide.'

3 + 2
2. nisaa cay kwaaŋ 'Nisaa is generous.'

+
3. maa dam 'The dog is black.'

+ +
4. saaKaa cay dam 'Sakha is selfish.'

+ + '
5. sii Kiaw ʔɔɔn 'The color is soft green.'

' ' '
6. ʔatsawin cay ʔɔɔn 'Atsawin is irresolute' OR 'Atsawin is a softy.'

7. rʊa lɔɔy 'The boat floats.'

3
8. nakrian cay lɔɔy 'The student is inattentive--oblivious to what goes on.'[2]

+ +
9. hin Kæŋ 'The stone is hard.'

+
10. ʔaarii cay Kæŋ 'Aree is strong-willed.'

4:12 Construct a sentence, as in the chart above, using the words given.

Teacher: dam

3 ' 3 2
Student: Kon nii cay dam tææ Kon nan cay may dam

Continue the drill.

'
1. ʔɔɔn

+
2. Kæŋ

3. dam

4. lɔɔy

2
5. kwaaŋ

6. dam

+
7. Kæŋ

8. lɔɔy

'
9. ʔɔɔn

2
10. kwaaŋ

11. dii

+
12. sia

3
13. nɔɔy

14. yen

3
15. rɔɔn

---

[2] ตัวเขาอยู่ที่นี่แต่ใจไปอยู่ที่อื่น

4:13 Your teacher will describe a situation in Thai.

Summarize the situation using a cay compound as in the example.

```
               3           3    2           2    2   '
     Teacher:  nakrian Kon nan naŋ mɔɔŋ pay nɔɔk naataaŋ
               +
     Student:  Kaw cay lɔɔy
```

Continue the drill:

```
      +   2   '    2        '
  1.  Kaw may yaak Cuay Kon ʔuun
      +   2   2      2        2
  2.  Kaw may dayyin Tii Kruu Puut
      +   3                 +     2    '   '
  3.  Kaw liaŋ (to treat) ʔaahaan Puan bɔy bɔy
          +   2   '   '
  4.  cay Kaw may yuu kap tua
          +   +   2    3   2      +   2  3   2    2
  5.  Pɔɔ Kaw hen Puan rɔɔŋhaay   Kaw kɔ rɔɔŋhaay duay
      +   2    '  '    2            +   2  2   '
  6.  Tuŋ Puan ca duum law (liquor) Kaw kɔ may duum
      +   '          2        3   2      '        2
  7.  Tuŋ ca mii kaanbaan Kon nan kɔ yaŋ ʔɔɔk pay Tiaw
      +       '    '  3   2    +   2  2   3
  8.  Tuŋ Kon ʔuun ca rɔɔŋhaay Kaw kɔ may rɔɔŋ
      +          2    2    ' +
  9.  Kaw yindii Cuay Puan saməə
      +   2        '              ' +   2   2
 10.  Kaw may yɔɔm bæŋ (to share) Kanom hay Puan
```

4:14 Dialogue - The Weekend Market

จอห์น คนแน่นอย่างนี้ทุกวันหรือครับ

สาขา ตอนเย็นคนไม่แน่นมากเหมือนตอนเช้าหรอกครับ

จอห์น ทำไมคนจึงชอบมาซื้อของที่นี่กันครับ

สาขา เพราะมีตลาดเพียงอาทิตย์ละสองวันเท่านั้น และที่นี่มีของเกือบทุกอย่างขาย

จอห์น ราคาของที่นี่ถูกหรือแพงครับ

สาขา ถ้าคุณรู้จักต่อราคาก็ถูกกว่าที่อื่น ถ้าไม่รู้จักต่อก็อาจจะแพงกว่าที่อื่น 1.

จอห์น เราลองเดินรอบๆสนามหลวงกันสักรอบไหมครับ ผมอยากดูว่ามีอะไรขายบ้าง 2.

สาขา ไปซิครับ แต่ระวังอย่าเข้าไปในบริเวณที่มีคนแน่นมากๆนะครับ 3.

จอห์น ทำไมล่ะครับ

สาขา คุณอาจจะถูกล้วงกระเป๋า 4.

Teacher:	LP	LP	NP	NO		
Student:	L T/A	R T/A	R T/A	R T/A	R T/A	C

New Expressions:

1.	' tɔɔ raaKaa	'to bargain'
2.	2 rɔɔp	'around'
3.	3 bɔɔriween	'grounds, environs'
4.	3 ' + luaŋ krapaw	'to pick pockets'

3   2
way followed by hay

                     3   2
Observe that way hay may be followed by either a descriptive verb or a noun.

	Main Verb	Noun One	3 way	2 hay	Descriptive Verb	Noun Two	Place	Time	Number	Noun One Classifier
Kun	cam		3 way	2 hay	dii(dii)					
+ Kaw	3 Pap	2 Paa	3 way	2 hay	2 3 riaprɔɔy					

+ Kaw	' kep	' + Kanom	3 way	2 hay		2 luuk				
2 mææ	' tat	2 sua	3 way	2 hay		2 Pii		3 læ æw	+ sɔɔŋ	tua
+ Kaw	' faak	nən	3 way	2 hay		2 luuk	2 2 Tii nan	3 læ æw	+ sɔɔŋ Pan	' baat

Note:

                                   3
The secondary verb way supplies a meaning of preservation or continuation (see Book 2, Lesson 3). The sentences in the frame describe the following situations:

'Keep that in mind. You ought to remember it well.'

'The cloth was wrinkled. She folded it up more neatly.'

'He saves the desserts for his children.'

'Mother's made two blouses to keep to give to her sister.'

'He's deposited 2,000 baht there to be held for his children.'

4:15 Your teacher will supply a descriptive verb and a sentence. Insert the descriptive verb in the sentence along with $\overset{2}{\text{hay}}$. (You may reduplicate the descriptive verb if it has one syllable.)

```
          '              '       +  +   3
Teacher:  keŋ - Kun Kuan ca rian naŋsuu way
                   '       +  +   3   2   '   '
Student:  Kun Kuan ca rian naŋsuu way hay keŋ(keŋ)
```

Continue the drill:

```
    '        +   2   '  '      3
1.  set -    Kaw naa ca tæŋtua way
    2                 3   +    3
2.  maak -   raw Kuan suu Kɔɔŋ way
                          +   3
3.  dii -    Təə Kuan faŋ Kaw way
             +   2   '  2           3
4.  yen -    Kaw naa ca Cææ tææŋmoo way
    3        2       2          +    3
5.  rɔɔn -   mææKrua tɔŋ Tam ʔaahaan way
    ' '      3         3   2   3
6.  saʔaat - nɔɔŋ Kuan sak Paa way
                 '    '  '    3      ' +   2       2   3     3
7.  dii -    Kun ʔaat ca Tuuk luaŋ krapaw Taa Kun may rawaŋ way
    '            '  '    '   2       2   3
8.  keŋ -    Təə ca sɔɔp tok Taa Təə may Payaayaam rian
             +  +   3
             naŋsuu way
    +        +   +   '              '    +   '  2
9.  Kæŋ -    Tuŋ Kaw ca pen Kon cay ʔɔɔn Kaw ca tɔŋ Tam
                 3
             cay way
             3   +                    +       '    +
10. dii -    Prɔ Kaw pen Kon cay lɔɔy Pom cuŋ bɔɔk Kaw
             2   '   +  +   2   3   3
             hay kep naŋsuu lem nan way
```

4:16 Insert $\overset{2}{\text{hay}}$ and an appropriate noun in the sentences supplied.

```
          +   '   2   '   3   '
Teacher:  Pom saŋ KaawPat way nuŋ caan
          +   '   2   '   3   2       '
Student:  Pom saŋ KaawPat way hay Kun nuŋ caan
```

Continue the drill:

```
      +       2        '   3
  1.  Pom ʔaw ruup pay ʔat way
      2       2    2        3   3   3
  2.  mææKrua tɔŋ riip pay sʊʊ nʊa way
          '        3   2   3
  3.  raw faak ŋən way Tii TanaaKaan
      2   '   2   3    2       3    2    3   '
  4.  Pɔɔ saŋ Caaŋmaay hay Tam tokinKaaw way nʊŋ tua
      2    +      +    3
  5.  mææ huŋ ʔaahaan way
      2   '  2   3   2   3   +    +
  6.  Caaŋtatsʊa sʊʊ Paa way saam Pʊʊn
              +  3 3    3   2   +
  7.  Kun ʔaw Ponlamaay way Cay may
      3    '    3 2    3   +    2
  8.  nɔɔŋ pɔɔk mamuaŋ way saam luuk
      2   '       2    3   3
  9.  Caaŋlek Tam miit way lææw
      2   2     3 3   '      3 3   3   +    '
 10.  CaaŋsɔmTooraTat faak TooraTat way rʊʊ plaaw
```

4:17 Summary

Read the following sentences aloud. Be sure you understand them.

1. ตลาดที่สนามหลวงมีเฉพาะตอนเช้า
2. คุณอุบลทายอายุคนนั้นไม่ออก
3. คุณคิดโจทย์นั้นไม่ออก
4. นึกไม่ออก
5. เขาเปิดลิ้นชักไม่ออก
6. คุณอารีเขียนเรียงความ
7. ขอมะพร้าวแช่เย็น
8. แม่ครัวไปจ่ายตลาด
9. เขาใช้ใบตองห่อของ แต่บางทีก็ใช้ถุงกระดาษหนังสือพิมพ์ใส่ของ
10. ที่นี่ตรงข้ามกับอเมริกา ไก่แพงกว่าหมู
11. ถ้าครูไม่ดุนักเรียนก็จะซน
12. อีกสักครู่ผมอาจจะทานขนมจีน
13. เลื่อนเรือนั้นไปหน่อย

14. เขาซ่อมวิทยุ โทรศัพท์และโทรทัศน์
15. เพื่อนเขาเป็นช่างเหล็ก
16. นิสาใจไม่กว้าง
17. อารีใจอ่อน
18. เขาไม่ยอมแบ่งขนมให้เพื่อน

LESSON FIVE

Reading Passage - The Thai School System	5: 1 5: 2 5: 3 5: 4 - 5: 5	R V V/G R
Dialogue - Graduation and University Entrance Examinations	5: 6	P/AC
Dialogue - Major Subjects	5: 7	P/AC
Thai School Rooms	5: 8 - 5:10	V
Months	5:11	V
Dialogue - Beginning of the Term	5:12	P/AC
The Preverbs $\overset{3}{\text{mak}}$, cuan, $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$; $\overset{+\ 2}{\text{saamaat}}$...$\overset{2}{\text{day}}$	5:13 - 5:17	V/G
Dialogue - After Class	5:18	P/AC
The Noun Modifier $\overset{3}{\text{yə}}$ $\overset{3}{\text{yæ}}$	5:19 - 5:20	V/G
Dialogue - Hazing of Freshmen	5:21	P/AC
Summary	5:22	C
Review	5:23	C

5: 1 Reading Passage - The Thai School System

เด็กไทยทุกคนเริ่มเข้าเรียนเมื่ออายุ ๗ ขวบ ต้องเรียนจนจบชั้นประถมปีที่ ๔ หรือจน 1.
อายุ ๑๕ ปี ปัจจุบันนี้มีนักเรียนชั้นประถมศึกษามากกว่า ๔ ล้านคน การศึกษาระดับประถมศึกษา 2.
แบ่งออกเป็น ประถมศึกษาตอนต้น ๔ ปี และประถมศึกษาตอนปลาย ๓ ปี โรงเรียนประถมศึกษา 3.
ขึ้นอยู่กับเทศบาลหรือหน่วยบริหารส่วนท้องถิ่น 4.

เมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาแล้ว อาจจะเข้าเรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา หรือ

อาชีวศึกษาก็ได้ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแบ่งออกเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น ๓ ปี มัธยมศึกษาตอน
ปลาย ๒ ปี นักเรียนเรียนอาทิตย์ละ ๓๐ ชั่วโมง วิชาที่เรียนก็มี คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา 5.
ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

นอกจากนั้นยังมีโรงเรียนฝึกหัดครู วิทยาลัยครู และวิทยาลัยวิชาการศึกษาเพื่อเตรียม 6.
นักเรียนให้ออกไปเป็นครูอีก

นักเรียนที่จบหลักสูตรประถมศึกษาได้รับประกาศนียบัตรประถมศึกษา 7.

นักเรียนที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษาได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษา

นักเรียนที่จบหลักสูตร ๒ ปีของโรงเรียนฝึกหัดครูได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

นักเรียนที่จบหลักสูตร ๔ ปีของวิทยาลัยครูได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

นิสิตที่จบหลักสูตร ๔ ปีของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับปริญญาตรีทางการศึกษา 8.

กระทรวงศึกษาธิการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ฝึกหัดครู และวิทยาลัยวิชา 9.
การศึกษา

ในกรุงเทพมีมหาวิทยาลัย ๕ แห่ง คือ

จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

รัฐบาลได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นใหม่ที่ เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา มหาวิทยาลัย 10.
ศิลปากรก็ขยายไปอยู่ที่นครปฐมเป็นบางคณะ 11.

	ปี	ชื่อ	จบแล้ว เรียนต่อ[1]	ได้รับ
1. Lower Primary	4	ประถมศึกษาตอนต้น	2	–
2. Upper Primary	3	ประถมศึกษาตอนปลาย	3,6	ประกาศนียบัตร
3. Lower Secondary	3	มัธยมศึกษาตอนต้น	4,6	–
4. Upper Secondary	2	มัธยมศึกษาตอนปลาย	5,6,9	ประกาศนียบัตร
5. University	4+	มหาวิทยาลัย	ปริญญาโท	ปริญญาตรี
6. Vocational Schools	3+	อาชีวศึกษา	9	ประกาศนียบัตร
7. Teacher Training Schools	2	ฝึกหัดครู	8,9	ประกาศนียบัตร (ป.กศ.)
8. Teacher Training Colleges	2-4	วิทยาลัยครู	9	ประกาศนียบัตร (ป.กศ. สูง)
9. College of Education	4	วิทยาลัยวิชาการศึกษา	ปริญญาโท	ปริญญาตรี

12.

New Expressions:

1.	con	'until'
	3 Can	'grade'
2.	' ' patcuban	'at present, now'
	' + kaansuksaa	'education'
	3 ' radap	'level'
3.	' bæŋ	'to be divided up into'
4.	2 ' Kun yuu	'to fall under'
	' 3 + ' 3 ' nuay bɔɔrihaan suan TɔɔŋTin	'local government'
5.	3 wiCaa	'subject'

---

[1] The numbers in this column correspond to the numbered levels of education in Column 1.

	3 3 ' ' Kanittasaat	'mathematics'
	3 3 ' witTayaasaat	'sciences'
	+ 3 ' + saŋKommasʋksaa	'social sciences'
6.	triam	'to prepare, make ready'
7.	' ' laksuut	'curriculum, course of study'
	' ' 3 ' prakaasaniiyabat	'certificate, diploma'
8.	3 ' nisit	'students of colleges and universities'
	' parinyaatrii	'bachelor's degree'
9.	' ' + 3 krasuaŋ sʋksaaTikaan	'Ministry of Education'
	' cat	'to manage, take care of'
10.	3 ' ratTabaan	'government'
	' 2 2 cat taŋ...Kʋn	'to set up, establish'
	+ ' Kɔɔnkææn	'a city in northeast Thailand'
11.	' + Kayaay	'to expand, branch out'
	3 ' + naKɔɔnpaTom	'a city west of Bangkok'
	baaŋ	'some'
	3 3 Kana	'faculty, special group'
12.	' parinyaaToo	'master's degree'

5: 2 Substitute the phrase your teacher gives in the pattern sentence.

                   ' +
Teacher: rooŋrian praTom
            3 +   '   ' +
Student: tɔɔn nii Kaw rian yuu nay rooŋrian praTom

Continue the drill:

3
1. rooŋrian ʔaaCiiwa
' '
2. rooŋrian fukhatKruu
3 + 3 3
3. mahaawitTayaalay
3 3
4. rooŋrian matTayom
' +
5. rooŋrian praTom
3
6. rooŋrian ʔaaCiiwa
3 + 3 3
7. mahaawitTayaalay
' +
8. rooŋrian praTom
' '
9. rooŋrian fukhatKruu
3 3
10. rooŋrian matTayom

5: 3 Using the list in 5:2, substitute the phrase your teacher gives in the pattern sentence.

' +
Teacher: rooŋrian praTom
+ ' ' ' +
Student: Kaw rian cop caak rooŋrian praTom

Continue the drill.

5: 4 Your teacher will give a person's occupation or activity. Respond with a sentence describing the type of education the person probably has by using the following pattern.

Teacher: เขาเป็นครู

Student: เขาจบจากโรงเรียนฝึกหัดครู

Continue the drill:

1. เขาเป็นหมอ
2. เขาเป็นคนขับรถ
3. เขาเป็นเสมียน
4. เขาเป็นนางพยาบาล
5. เขาเป็นอาจารย์
6. เขาเป็นหมอฟัน
7. เขาเป็นทหาร
8. เขาเป็นคนงาน
9. เขาเป็นคนสวน
10. เขาเป็นภารโรง
11. เขาเป็นครู
12. เขาเป็นพ่อค้า

5: 5 Answer the following questions.

3 3 3 3 2 '
Teacher: nakrian rian Can matTayom tɔɔn ton kii pii
+
Student: saam pii

Continue the drill:
3   3   ' +   2   '
1. nakrian rian Can praTom tɔɔn ton kii pii
3   3 3 3   '
2. nakrian rian Can matTayom tɔɔn plaay kii pii
3 '   3 + 3 3   '
3. nisit rian mahaawitTayaalay kii pii
3   3   ' +   '
4. nakrian rian Can praTom tɔɔn plaay kii pii
3   ' '   '
5. nakrian rian rooŋrian fʊkhatKruu kii pii
3   3 3 3   2   '
6. nakrian rian Can matTayom tɔɔn ton kii pii
3   3   '
7. nakrian rian rooŋrian ʔaaCiiwa kii pii
3 '   3 + 3 3   '
8. nisit rian mahaawitTayaalay kii pii
3 ' +   3 3   '
9. naksʊksaa rian witTayaalayKruu kii pii
3   3 3   3   ' +   '
10. nisit rian witTayaalaywiCaakaansʊksaa kii pii

5: 6 Dialogue - Graduation and University Entrance Examinations

+ +   '   '   2 + 3
saaKaa: Kun rian cop maa caak Tii nay Krap
3 +   ' 2 2
nisaa: rooŋrian triam ʔudom[2] Ka
+ +   ' '   2 3 + 3 3   2   2   3
saaKaa: Kun ca sɔɔp Kaw mahaawitTayaalay wan Tii Tawray Krap
3 +   2   2 ' +   3 2
nisaa: wan Tii yiisiphaa plaay duan nii Ka 1.
+ +   2   3 3
saaKaa: Cook dii na Krap 2.
3 +   '   2
nisaa: KɔɔpKun Ka

Teacher:	NP	NO
Student:	L L/A	R L/A

New Expressions:

1. plaay 'end (of anything)'
2
2. Cook 'luck, fortune'

'
[2] triam ʔudom is the name of the most famous upper secondary school in Bangkok.

5: 7 Dialogue - Major Subjects

```
3 +          '                  3     '    3
nisaa:   Kun ca rian ?aray pen wiCaa ?eek Ka                 1.
+  +     +   '               3
saaKaa:  Pom ca rian Keemii Krap                             2.
3 +      +   2         2    2    3  3
nisaa:   ruu Ka   Koŋ yaak maak na Ka
+  +     2   '     3          3      '         ' '    +
saaKaa:  may rɔɔk Krap   man lææw tææ KwaamTanat Kɔɔŋ    3.,4.
         '    3
         tææ la Kon                                         5.
```

Teacher:	NP	NO
Student:	L L/A	R L/A

New Expressions:

```
        3     '
  1.  wiCaa ?eek      'major subject'

  2.  Keemii          'chemistry'
      3     '
  3.  lææw tææ        'depends on, is up to'
              ' '
  4.  KwaamTanat      'ability, skill, aptitude, talent'
      '    3
  5.  tææ la          'each, every'
```

Thai School Rooms

```
                                            2
Observe the definitions of the following hɔŋ compounds:
```

ห้องสมุด คือ ห้องหรืออาคาร(building) ที่เก็บหนังสือมากๆและให้คนเข้าไปอ่าน
และค้นคว้า (to research)

ห้องประชุม คือ ห้องที่ใช้ในการประชุม (to meet)

ห้อง**เรียน คือ** ห้องที่นักเรียนเรียนหนังสือ

ห้องพยาบาล คือ ห้องที่ให้คนไม่สบายเข้าไปรับการพยาบาลและพักชั่วคราว (temporarily)

ห้องพักครู คือ ห้องที่เป็นที่ทำงานของครู

ห้องวิทยาศาสตร์ คือ ห้องที่ใช้ในการทำการทดลอง (to experiment)

2
5: 8 Add hɔŋ compounds to the pattern in the example.

2 ' '
Teacher: hɔŋsamut
3 3 2 ' '
Student: nakrian Kon nan pay hɔŋsamut

Continue the drill:

2 3 3 '
1. hɔŋwitTayaasaat
2
2. hɔŋrian
2 3
3. hɔŋPayaabaan
2 ' '
4. hɔŋsamut
2 '
5. hɔŋpraCum
2 3
6. hɔŋPakKruu
2 3 3 '
7. hɔŋwitTayaasaat
2
8. hɔŋrian
2 ' '
9. hɔŋsamut
2 '
10. hɔŋpraCum

5: 9 Substitute the word or phrase given in its appropriate position in the pattern as in the example.

2 3
Teacher: hɔŋPakKruu
3 2 3
Student: Kruu Kon nan pay hɔŋPakKruu

Continue the drill:

2 ' '
1. hɔŋsamut
3
2. nakrian
2 3 3 '
3. hɔŋwitTayaasaat
3 +
4. Kun nisaa
2
5. hɔŋrian
2 3
6. hɔŋPakKruu
' '
7. Kun ʔatsawin
2 3
8. hɔŋPayaabaan
3 +
9. nakrian laay Kon
2 ' '
10. hɔŋsamut

5:10 In the exercise below you will find a list of situations. Respond with the appropriate room where this would be likely to take place.

3 + +
Teacher: nakrian pay yuum naŋsuu
2 ' '
Student: hɔŋsamut

Continue the drill:

3 + '
1. nakrian Kian kradaandam

+
2. **Kruu triam kaansɔɔn**

+ 3 '
3. Kruu sɔɔn Puummisaat (geography)

3 + + 3
4. nisaa pay haa naaŋPayaabaan

' 3
5. Kruu praCum nakrian

3 3 2 2 2 '
6. nakrian rawaŋ may hay kæw tææk

+ ' 2 +
7. mɔɔ Ciit yaa hay Kaw

3 '
8. **Kruu PakPɔɔn** (to rest)

3 3 3
9. nakrian Cay naamyaa Keemii (chemical solution)

3 + +
10. nakrian pay rian naŋsɯɯ

Months - duan

January[3]	duan	3 ' mokkaraa[4]	Kom	July	duan	' 3 ' karakadaa	Kom
February	duan	kumPaa	Pan	August	duan	+ + siŋhaa	Kom
March	duan	miinaa	Kom	September	duan	kanyaa	yon
April	duan	+ meesaa	yon	October	duan	' tulaa	Kom
May	duan	3 ' PrutsaPaa	Kom	November	duan	3 ' ' Prutsacikaa	yon
June	duan	3 ' miTunaa	yon	December	duan	Tanwaa	Kom

---

2 '
[3] Although the Thai year officially begins wan Tii nɯŋ duan
3 '
mokkaraaKom, many Thai people, especially in rural areas, retain an older calendar.

3 '
[4] This word is also pronounced makaraaKom

Note:

1. The names of the months are usually preceded by the word duan 'month.'

2. The names of months with 31 days terminate with Kom. The names of months with 30 days terminate with yon. February terminates with Pan.

3. Kom, yon, and Pan are frequently omitted: $\overset{+}{\text{Pom}}$ ca $\overset{\prime}{\text{pay}}$ duan $\overset{3}{\text{mok}}\overset{\prime}{\text{ka}}$raa

5:11 Learning the names of months is a matter of memorizing twelve words in a particular order and in a particular relationship. The several drills below may be used until students have mastered them.

a. You will be given the name of a Thai month. Respond with the number of days in that month.

Teacher: duan miinaaKom

Student: duan miinaaKom mii $\overset{+}{\text{saam}}\overset{\prime}{\text{sip}}\overset{\prime}{\text{ʔet}}$ wan

Continue the drill.

b. Repeat 5:11 a. This time give the number of the month.

Teacher: duan mee$\overset{+}{\text{saa}}$yon

Student: duan $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{\prime}{\text{sii}}$

Continue the drill.

c. Complete the drill following the numerical sequencing below.

                    2
Teacher: duan Tii 1
                    3 '
Student: duan mokkaraaKom

Continue the drill:

         2
1. duan Tii 1, 2, 1, 2, 3
         2
2. duan Tii 2, 3, 2, 3, 4
         2
3. duan Tii 3, 4, 3, 4, 5
         2
4. duan Tii 4, 5, 4, 5, 6
         2
5. duan Tii 5, 6, 5, 6, 7
         2
6. duan Tii 6, 7, 6, 7, 8
         2
7. duan Tii 7, 8, 7, 8, 9
         2
8. duan Tii 8, 9, 8, 9, 10
         2
9. duan Tii 9, 10, 9, 10, 11
          2
10. duan Tii 10, 11, 10, 11, 12
          2
11. duan Tii 11, 12, 11, 12, 1
          2
12. duan Tii 1, 2, 1, 2, ...

d. You will be given the name of a Thai month. Respond with the two months which immediately follow it.

                    '
Teacher: duan tulaa
                    3 ' '
Student: duan Prutsacikaa

            duan Tanwaa

Continue the drill.

e. You will be given the name of a Thai month. Respond with the name of the month which precedes it.

                    '
Teacher: duan tulaa

Student: duan kanyaa

Continue the drill.

5:12 Dialogue - Beginning of the Term

3 +   '   2   2   3
nisaa: rooŋrian pəət wan Tii Tawray Ka
+ +   2   2 ' +   2   3
saaKaa: wan Tii yiisipsɔɔŋ duan naa Krap
3 +   3   '   3   '   2   3
nisaa: Təəm nii Kun ca rian wiCaa ʔaray baaŋ Ka

$\overset{+\ +}{\text{saaKaa}}$: $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{ˈ}{\text{ca}}$ rian $\underline{\overset{ˈ\ ˈ\ ˈ\ ˈ}{\text{prawattisaat}}}$ $\overset{3\ 3\ ˈ\ ˈ}{\text{Kanittasaat}}$ $\overset{3}{\text{læ}}$ Keemii 1.

Kun $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{Krap}}$ rian $\overset{ˈ}{\text{ʔaray}}$ $\overset{2}{\text{baaŋ}}$

$\overset{3\ +}{\text{nisaa}}$: yaŋ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{saap}}$ ləəy $\overset{2}{\text{Ka}}$

Teacher:	NP	NO
Student:	L L/A	R L/A

New Expressions:

1. $\overset{ˈ\ ˈ\ ˈ\ ˈ}{\text{prawattisaat}}$ 'history'

The preverbs $\overset{3}{\text{mak}}$, cuan and $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$; $\overset{+\ 2}{\text{saamaat}}$...$\overset{2}{\text{day}}$

Some Thai words are difficult to grasp because their meanings seem to English speakers to be adverbial, but are associated with verb constructions in Thai. The preverbs $\overset{3}{\text{mak}}$, cuan, and $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ are examples.

A. $\overset{3}{\text{mak}}$

raw	$\overset{3}{\text{mak}}$	$\overset{ˈ}{\text{(ca)}}$		$\overset{3}{\text{Pop}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ dəən $\overset{ˈ}{\text{kap}}$ $\overset{3\ +}{\text{nisaa}}$
$\overset{2}{\text{Pii}}$	$\overset{3}{\text{mak}}$	$\overset{ˈ}{\text{(ca)}}$	$\overset{2}{\text{may}}$	pay $\overset{ˈ}{\text{kap}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$

Note:

1. The meaning of the preverb $\overset{3}{\text{mak}}$ is signalled in English by adverbs like 'often,' 'likely,' 'probably.' It is used in situations which are habitual or repeated. One might translate the first sentence above in a number of ways:

'We are likely to find him walking with Nisa (because he is often to be found walking with her).'

'We'll probably find him taking a walk with Nisa.'

'We often find him walking with Nisa.'

```
    '
2.  ca does not signal future time here.
    3                            ' +
3.  mak can accompany words like samәә 'always,' in which case
3                                  ' +
mak tends to weaken the meaning of samәә.
  +   3   '      2   2   ' +
  Kaw mak ca maa Tii nii samәә

  'He comes here repeatedly.' or 'He comes here very often.'

          3      3   '
5:13  Add mak or mak ca to the following sentences.
               +       3   '
     Teacher:  maa tua nan haw (to bark) weelaa klaaŋKuʊn
               +       3   3   '  '
     Student:  maa tua nan mak ca haw weelaa klaaŋKuʊn

Continue the drill:
           '  3       2   2           2
  1.  Kruu du nakrian Tii may Tam kaanbaan
      2    2       2    '    2  2
  2.  luuk may kin Kaaw kɔɔn Pɔɔmææ
      3 +                + '  +
  3.  nisaa maa rooŋrian saay samәә
      +  +       3   +    2   3    3   '   '
  4.  saaKaa pay suʊ Kɔɔŋ Tii raan nan bɔy bɔy
      '               '   2
  5.  kraprooŋ Pææŋ kwaa sʊa
                  +       2   2   2          3
  6.  mii Kon maa haa Kun Pɔɔ Tii TiiTamŋaan Tuk wan
      3               3   2
  7.  TanaayKwaam Kon nan riak ŋәn Pææŋ
      +   2   '    '        2      2
  8.  mɔɔ may yaak Ciit yaa hay KonKay
      2   +            '   +   '    +
  9.  mʊa Pom Tam ŋaan nak Pom puat hua
      2   +          +    '   +   '    3
 10.  Taa Kaw kin ʔaahaan Pet Kaw puat Tɔɔŋ
      3           2         3 3 ' '
 11.  nakrianCaay Cɔɔp rian Kanittasaat
      +   2   3                           ' +
 12.  Kaw day Kanææn (grades, marks) dii samәә
```

B. cuan and $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$

$\overset{2}{\text{mææ}}$		cuan	$\overset{'}{\text{(ca)}}$	$\overset{'}{\text{set}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$
$\overset{2}{\text{mææ}}$	Koŋ	cuan	$\overset{'}{\text{(ca)}}$	$\overset{'}{\text{set}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$
$\overset{2}{\text{mææ}}$		$\overset{2}{\text{Pəŋ}}$	$\overset{'}{\text{(ca)}}$	$\overset{'}{\text{tυυn}}$	
$\overset{2}{\text{mææ}}$	Koŋ	$\overset{2}{\text{Pəŋ}}$	$\overset{'}{\text{(ca)}}$	$\overset{'}{\text{tυυn}}$	

1. cuan is a Thai preverb the meaning of which is similar to the English 'almost' (see $\overset{'}{\text{kυap}}$ Book 1, Lesson 7):

   $\overset{2}{\text{mææ}}$ cuan $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{'}{\text{set}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$ 'Mother is almost ready.'

2. a. $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ is a Thai preverb with a meaning similar to the English 'just' in its time sense:

   $\overset{2}{\text{mææ}}$ $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{'}{\text{tυυn}}$ 'Mother just got up.'

   b. A sentence with $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ never finishes with $\overset{3}{\text{lææw}}$.

3. $\overset{'}{\text{ca}}$ does not signal future time in these sentences.

4. Koŋ (see Book 1, Lesson 7) is a preverb which signifies a strong possibility and can be translated in a number of ways:

   $\overset{2}{\text{mææ}}$ Koŋ cuan $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{'}{\text{set}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$ 'Mother is very possibly almost ready.' OR 'I think mother's almost ready.'

5. Constructions with Koŋ cuan, Koŋ $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ and Koŋ $\overset{'}{\text{kυap}}$ are never negated.

6. Koŋ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ is also possible.

5:14 Insert cuan or $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ in the following sentences. Omit $\overset{3}{\text{lææw}}$ when you use $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$. Your teacher may ask you a question in English to be sure you understand the meanings of your sentences.

Teacher: $\overset{2}{\text{Pɔɔ}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$: cuan
Student: $\overset{2}{\text{Pɔɔ}}$ cuan $\overset{'}{\text{ca}}$ kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$

Teacher: Has he finished eating? Student: No

Continue the drill:

     +   2   '   3   2
  1. Kaw Tam kaanbaan set lææw: Pəŋ
     +   ' '   3 + 3 3   3
  2. Pom ca cop mahaawitTayaalay lææw: cuan
     3   ' 2   3 3   '   3   2
  3. nɔɔŋ ca rəəm rian witTayaasaat pii nii: Pəŋ
     +   ' '   3   2
  4. Kaw Koŋ ca Kap rot pen: Pəŋ
     +   ' 2   '   +   3   2
  5. Pom ca day ŋən caak Kaw lææw: Pəŋ
     +   ' '   2   2   3   3   2
  6. Kaw samak Kaw rian Tii rooŋrian nan wan nii: Pəŋ
     +   3   2   + +   3
  7. Pom Kit waa saaKaa Koŋ maa lææw: cuan
     +   '   3 '   2
  8. Kaw Koŋ ca Toorasap pay: Pəŋ
     +   '   '   2   2 ' '   3   2
  9. Pom ʔɔɔk caak baan pay hɔŋsamut lææw: Pəŋ
     3 '   ' '   '
 10. nisit Koŋ ca sɔɔp set: cuan

5:15 (optional) Below are a set of English variations on one
                                       2
sentence. Using Koŋ, cuan, or Pəŋ, give the meaning of the
                                                    2
English sentence in Thai. The basic Thai sentence is mææ
'   3
set lææw.

     Teacher: She's not quite ready.
               2   '   '   3
     Student: mææ cuan ca set lææw

Continue the drill:

1. I think she's ready.
2. She's just finished getting ready.
3. She's almost prepared.
4. I suppose she's ready.
5. She ought to be ready by now, I think.
6. I believe she's prepared.
7. Mother just got ready.
8. She's just about ready.
9. She's not quite ready.
10. Mother just finished.
11. Mom's about ready.
12. She's just completed getting ready.

2 2 + +
5:16 Repeat 5:14 using Pɔɔ, Pii, or saaKaa as the subject of the basic Thai sentence.

+ 2 2
C. saamaat...day

	Preverb Group A	Negative	Preverb Group B			
+ Pom	Koŋ		+ 2 saamaat	' 3 (ca) maa Pop Kun	2 day	3 Tuk wan
+ Kaw	yaŋ	2 may	+ 2 saamaat	' + + (ca) kin ʔaahaan Kæŋ	2 day	

Note:

2 + 2
1. day, which has about the same meaning as saamaat normally
+ 2
accompanies saamaat in the position shown above.
' + 2
2. ʔaat replaces saamaat in literary or very formal style.

+ 2 2
5:17 Add saamaat...day to the following sentences.
2 ' ' 2 2
Teacher: mææ ca tat sʊa hay Kun
2 + 2 ' ' 2 2 2
Student: mææ saamaat ca tat sʊa hay Kun day

Continue the drill:

3 3 ' + + 2 2
1. nakrian Kon nan ʔaan naŋsʊʊ yaak yaak
2 2 ' ' '
2. Pɔɔ ləək suup burii
+ ' 2 3 + 3 3
3. Kaw sɔɔp Kaw mahaawitTayaalay
+ 2
4. Pom Koŋ Cuay Kun Tam ŋaan
+ ' ' 3
5. Kaw maa rooŋrian kɔɔn cet mooŋ Caaw
+ '
6. raw kin ʔaahaan Pet
3 2 + + +
7. nɔɔŋ yaŋ may kin ʔaahaan Kæŋ Kæŋ
2 ' 3 '
8. PuuCaay kææ Kon nan Tam ŋaan nak
+ 3 ' ' 2 + + 2
9. Tʊŋ Puummisaat ca yaak saaKaa kɔ rian
+ 3 2 + + ' + '
10. Pom Kit waa Pom Koŋ Kian cotmaay maa bɔɔk Kun

5:18 Dialogue - After Class

' 3 ' 3 '
suPot: pay duum ʔoolian kan Tə
+ + 3 + ' 2 3 3 ' ' + 3
saaKaa: dii Krap laŋ caak Cuamooŋ Kanittasaat Pom mak
' + 3 ' +
ca hiw naam saməə
' 3 + 3 3 + + + 3 2
suPot: Kɔɔy diaw na Krap Pom luum naŋsuu way nay hoŋrian
+ + 2 3 + ' ' 2 2
saaKaa: may pen ray Krap Pom ca rɔɔ Kun yuu Tii nii

Teacher:	NP	NO
Student:	L L/A	R L/A

3 3
The Noun Modifier yə yæ

3 3
Observe the position of yə yæ in relation to the Noun (or Noun + Modifier) it modifies:

Subject of Intransitive Verb	Verb	Object of Transitive Verb	3 3 yə yæ
	mii	Kon	3 3 yə yæ
	mii	Kon dii	3 3 yə yæ
+ fon	' tok		3 3 yə yæ

Note:

3 3
1. yə yæ is an informal but very common word meaning 'a lot of, a large quantity of.' It may be shortened to either
3 3
yə or yæ.

3 3
2. Although yə yæ never modifies the subject of a descriptive verb, it may modify a noun plus a descriptive verb when the combination is itself a noun (as in the second example in the frame.)

    3 3   2   '
3. yə yæ may itself be modified by a preceding taŋ or ʔiik:

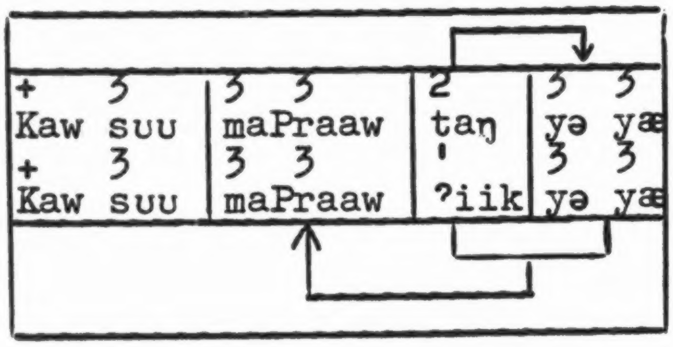

+   3   3   3   2   3   3
Kaw suu   maPraaw   taŋ   yə yæ
+   3   3   3   '   3   3
Kaw suu   maPraaw   ʔiik   yə yæ

'He bought a whole lot of coconuts.'

'He bought a lot more coconuts.

              3 3   2
5:19 Substitute yə yæ for maak or a numeral and classifier in the following sentences, where possible.

               +   3   3 2   2
     Teacher: Kaw suu mamuaŋ maa maak
               +   3   3 2   3 3
     Student: Kaw suu mamuaŋ maa yə yæ

Continue the drill:

        +   3   2
  1.   Kaw suu tææŋmoo maak
        2   3   2
  2.   Pɔɔ Cay ŋən maak
                          +   2
  3.   mii Kon pay duu naŋ maak
        3 + 3 3   3   3 '   2
  4.   mahaawitTayaalay nii mii nisit maak
        2   +   +   2 2   2
  5.   Pɔɔ Kaw Kaay suaPaa maak
        +   +   '   '
  6.   mii laay tua yuu nay paa
            ' '   '   3   +   +   +   2
  7.   Kun ʔatsawin ca pay suu naŋsuu laay lem
        3 3 ' '   2   2
  8.   Kanittasaat yaak maak
            '   3   +   2
  9.   mii dek maa suu dinsɔɔ maak
           2   3   2
 10.   kruŋTeep mii rot maak
        2   3   +   2
 11.   mææ suu Kɔɔŋ maak
        3   3   +   2
 12.   nakrianCaay Kon nan suuŋ maak
              '   2
 13.   muaŋ yay mii Kon maak
        +   2   '   '
 14.   mɔɔ mii ŋən haa muun baat
                           3   2
 15.   mii Kon pay duu futbɔɔn maak

```
      2   2   2              2
 16.  Tii baannɔɔk mii Kwaay maak
      '   '3   2    3   '   2
 17.  sapparot luuk nan yay maak
      +   3  '   2  +   +    +
 18.  Kaw ruucak Puuyiŋ suay laay Kon
      '   2    +   '   2
 19.  pak taay fon tok maak
          2    2  '           +   +   2   2
 20.  mii Pʊan yiisip Kon maa haa Pom Tii baan
```

```
                           2      '           3  3
5:20  Repeat 5:19.  Insert taŋ or ʔiik before yə yæ
```

according to the meaning of the sentence, where possible.

In some cases, either may be used.

```
               +   3   3 2        3  3
     Teacher:  Kaw sʊʊ mamuaŋ maa yə yæ
               +   3   3 2        2   3  3
     Student:  Kaw sʊʊ mamuaŋ maa taŋ yə yæ
```

Continue the drill.

5:21 Dialogue - Hazing of Freshmen

I.

```
  +  +        3   3   '          3  3   '   2   3 +  3  3
  saaKaa:  ʔaaTit nii ca mii ŋaanrapnɔɔŋmay Tii mahaawitTayaalay 1.
           +   '                 2    2
           Pom yaak Cəən Kun pay Tiaw duay
  3 +      ' +       2   2    2   '      2   +    3  2
  nisaa:   diCan yaŋ may saap waa ca pay day may Prɔ Tii
           3 +  3  3        ' +   2  '    '           +
           mahaawitTayaalay diCan kɔ ʔaat ca mii ŋaan mʊan kan
  +  +         3 +  3  3        +   ' '    '    3
  saaKaa:  pay mahaawitTayaalay Pom sanuk kwaa Krap
  3 +      '      '         2    3
  nisaa:   ca mii ʔaray kan baaŋ Ka
  +  +          '            3  3   '     2   2   3   '
  saaKaa:  tɔɔn baay mii kaanrapnɔɔŋmay   Cen hay nɔɔŋmay
           3          2       2      2      2       2
           rɔɔŋ Pleeŋ hay faŋ baaŋ   tenram hay duu baaŋ         2.
                    2    2  '   2      +       2   3   '
           baaŋ Tii Puak Piikaw kɔ ʔaw sii Taa naa nɔɔŋmay       3.,4.
           +   '   3   '        3    2
           rʊʊ cap nɔɔŋmay yoon naam baaŋ                        5.
```

3 + ' + + 2 3 3 ' 3 2
nisaa: diCan hen waa kaanrapnɔɔŋmay baaŋ Kraŋ kɔ
runræəŋ kəən pay 6.
+ + 2 ' 3
saaKaa: may runræəŋ rɔɔk Krap

Teacher:	LP	NP	AV	NO
Student:	L, L L/A	L, L L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

1. ŋaanrapnɔɔŋmay (3 3 ')	'freshman orientation, hazing'
2. baaŋ...baaŋ (2 2)	'a little...a little'
3. Puak (2)	'group'
4. Piikaw (2 ')	'upperclassmen'
5. yoon	'to throw (into), toss'
6. runræəŋ	'severe, violent'

Answer the following questions.

3 3 ' ' 2 3 + 3 3
1. ʔaaTit nii ca mii ʔaray Tii mahaawitTayaalay
2. Kray pen Kon Cəən Kray
3 + 2 2 2 ' ' + +
3. Tammay nisaa cʊŋ may saap waa ca pay kap saaKaa
2 + 2
day rʊʊ may
' 3 3 ' +
4. ca mii kaanrapnɔɔŋmay weelaa nay
2 2 ' ' ' 3 ' 2
5. Puak Piikaw Tam ʔaray kap nɔɔŋmay baaŋ
3 + 3 ' 2 3 3 ' '
6. nisaa ruusʊk waa kaanrapnɔɔŋmay pen yaaŋray
+ + + 2 ' + + 3 + +
7. saaKaa hen duay kap Kwaamhen Kɔɔŋ nisaa may

II.

3 + 3 + 3 3 2 ' 2 + 2
nisaa: mahaawitTayaalay naa ca KuapKum sia baaŋ 1.
+ + ' 2 2 + 3 ' + 2 '
saaKaa: Kun yaa luum waa mʊa Pom pen nɔɔŋmay Pom kɔ Tuuk
' 3 +
Tam yaaŋ nan mʊan kan

```
3 +      '        2   2       +    '    2       '
nisaa:   tææ Kun tɔŋ may Tam muan yaaŋ Tii Kun Tuuk Tam
         2
         si
+  +          2  2  ' '    2  3
saaKaa:  man kɔ may sanuk si Krap
3 +           3   +   2   3   '   '  ' '   '
nisaa:   Kun Kit ruu waa nɔɔŋmay ca sanuk yaaŋ Kun
                  2   2   3    2   +   2       3  '
         Kun cam may day lææw Cay may waa Kun ruusuk
         '        2           3   '
         yaaŋray mua Kun pen nɔɔŋmay
+  +          2   3      +   +   2      2    2  3
saaKaa:  cam day Krap   Pom Kɔɔ kæætua baaŋ si Krap      2.
3 +                              '       '     +   '
nisaa:   tɔɔn klaaŋKuun mii kaansadææŋ ʔaray ruu plaaw   3.
         3
         Ka
+  +          +    '    3          '       +   3  3
saaKaa:  mii laay yaaŋ Krap   Kun pay kap Pom na Krap
```

Teacher:	LP	NP	AV	NO
Student:	L, L L/A	L, L L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

```
        2
   1.   KuapKum          'to supervise'
        2
   2.   kæætua           'to get even with'
           '
   3.   kaansadææŋ       'show, skit'
```

Answer the following questions.

```
    3 +   3  '   2   3 +  3  3                 '
1.  nisaa ruusuk waa mahaawitTayaalay Kuan Tam yaaŋray
    +  +        '    2   '  2   3   '             +
2.  saaKaa Kəəy Tuuk Piikaw tɔɔnrap yaaŋ runrææŋ muan
        +
    kan ruu
    3 +   '    2   +  +                '   3   '   +
3.  nisaa yaak hay saaKaa Tam runrææŋ kap nɔɔŋmay may
    +  +       2   +   2   +   3  '   '       2
4.  saaKaa cam day may waa Kaw ruusuk yaaŋray mua pen
    3   '
    nɔɔŋmay
                    '      '
5.  tɔɔn klaaŋKuun ca mii ʔaray kan
```

5:22 Summary

The sentences below are taken from Lesson Five. Copy them until you know them.

1. ตอนนี้เขาเรียนอยู่ในโรงเรียนประถม
2. เขาเรียนจบจากมหาวิทยาลัย
3. ห้องวิทยาศาสตร์คือห้องที่ใช้ในการทำการทดลอง
4. เดือนมกราคมมีสามสิบเอ็ดวัน
5. นิสามักจะมาโรงเรียนสายเสมอ
6. นิสิตคงจวนจะสอบเสร็จ
7. นักเรียนเพิ่งทำการบ้านเสร็จ
8. เราไม่สามารถจะกินอาหารเผ็ดได้
9. คุณซื้อมะพร้าวตั้งเยอะแยะ
10. ผมลืมหนังสือไว้ในห้องเรียน

5:23 Review

Below is a cumulative assortment of sentences illustrating new words and patterns introduced in Lessons One - Four. Write the sentences from dictation.

1. ย่าและยายเป็นผู้หญิง
2. ถนนดี เขาเดินทางได้สะดวก
3. ผมรู้สึกหนาว
4. เขาไปก่อนกระมัง
5. เมื่อไรป้าจะหายปวดหัวเสียที
6. ผมก็จะไปตลาดเหมือนกัน
7. ทรายนี้ละเอียด
8. เขามีลูกเพียงคนเดียวเท่านั้น
9. ผมมาจากภาคอิสาน
10. ที่นี่ตรงข้ามกับอเมริกา ไก่แพงกว่าหมู

11. อีกสักครู่ผมอาจจะทานขนมจีน
12. เขาไม่ยอมแบ่งขนมให้เพื่อน
13. เขาเปิดลิ้นชักไม่ออก
14. หนังสือชุดนี้ขาดสองเล่ม
15. เขาไปเมื่อวานนี้เอง

LESSON SIX

More Clothing Terms	6: 1 - 6: 3	V
Some Exclamatory Expressions	6: 4	V
Dialogue: Getting Dressed	6: 5	P/AC
Dialogue: Choosing A Dress	6: 6	P/AC
Two Way Verbs and Two Way Verbs with $\overset{2}{\text{d}}$uay	6: 7 - 6: 9	V/G
$\overset{2}{\text{K}}$ʊŋ and loŋ	6:10 - 6:12	V/G
Compounds with $\overset{2}{\text{K}}$ii	6:13 - 6:14	V/G
Dialogue: Getting a Dress Made	6:15	P/AC
Dialogue: Taking a Bath	6:16	P/AC
Reading Passage - The Thai $\overset{2}{\text{P}}$aa$\overset{+}{\text{K}}$aaw$\overset{3}{\text{m}}$aa	6:17 - 6:18	R
Summary	6:19	C

More Clothing Terms

Below are some additional words for clothing. Note that some are used with $\overset{'}{\text{s}}$ay and others with $\overset{2}{\text{n}}$uŋ. (See Book 1, Lesson 6.)

$\overset{+}{\text{K}}$aw $\overset{'}{\text{s}}$ay	$\overset{2}{\text{s}}$ʊa$\overset{3}{\text{C}}$əət$\overset{+}{\text{K}}$ææn$\overset{2}{\text{s}}$an $\overset{2}{\text{s}}$ʊa$\overset{3}{\text{C}}$əət$\overset{+}{\text{K}}$æænyaaw	$\overset{+}{\text{K}}$ææn 'the arm of the shirt, sleeve'
	$\overset{2}{\text{s}}$ʊa$\overset{+}{\text{f}}$on $\overset{2}{\text{s}}$ʊanɔɔn	'pajama tops'
	rɔɔŋ$\overset{3}{\text{T}}$aaw$\overset{'}{\text{t}}$æ rɔɔŋ$\overset{3}{\text{T}}$aaw$\overset{+}{\text{n}}$aŋ	'sandals, slippers' $\overset{+}{\text{n}}$aŋ 'leather, hide'

	kaaŋkeeŋPrææ	'Chinese silk trousers'
	kaaŋkeeŋnɔɔn	'pajama bottoms'
+ 2 Kaw nuŋ	+ 2 kaaŋkeeŋKaasan	
	+ kaaŋkeeŋKaayaaw	
	' ' sarooŋ	
	2 + 3 PaaKaawmaa	

Note:

' '
1. sarooŋ is a tube of colored cloth in variegated patterns, overlapped and knotted at the waist in front. It is worn by both men and women. tua is used as the classifier.

2 + 3
2. PaaKaawmaa is a rectangle of patterned cloth, overlapped and knotted at the waist in front. It is worn only by men.
+ 2 + 3
Puun is the classifier. The PaaKaawmaa is an all purpose cloth used as towel, turban, bathing trunks, carrying device, rope, etc.

' 2
6: 1 Choose say or nuŋ in responding to the teacher's cue in the manner shown:

2
Teacher: suanɔɔn
+ ' 2
Student: Kaw say suanɔɔn

Continue the drill:

1. kaaŋkeeŋnɔɔn
2 3 + 2
2. suaCəətKæænsan
+ 2
3. kaaŋkeeŋKaasan
2 +
4. suafon
3 +
5. rɔɔŋTaawnaŋ

' '
6. sarooŋ
2 3 +
7. suaCəətKæænyaaw
8. kaaŋkeeŋPrææ
2 + 3
9. PaaKaawmaa
3 '
10. rɔɔŋTaawtæ

2
11. sʋanɔɔn
2 +
12. sʋafon
3 '
13. rɔɔŋTaawtæ
2 + 3
14. PaaKaawmaa
' '
15. sarooŋ
2 3 +
16. sʋaCəətKææenyaaw
+
17. kaaŋkeeŋKaayaaw
18. kaaŋkeeŋnɔɔn
2 3 + 2
19. sʋaCəətKææensan
2 + 3
20. PaaKaawmaa

6: 2 Repeat the exercise above, adding tua, Puʋn, or Kuu and the number nʋŋ.
(+ above Puʋn, 2 above Kuu, ' under tua)

2
Teacher: sʋanɔɔn
+ ' 2 '
Student: Kaw say sʋanɔɔn tua nʋŋ

6: 3 Optional review exercise. Describe your clothing or the clothing of one of your classmates, using some of the terms introduced in this lesson and those presented in Book 1, Lesson 6.

Some Exclamatory Expressions

Observe the use of waa, ˀəə, and ˀɔɔ in response to the following situations expressed in English.
(3 above waa, 2 above ˀɔɔ)

A. Those who were expected to help you fail to show up.
3 + ' 2
waa Pom ca tɔŋ Tam ˀeeŋ

B. Someone reminds you of a meeting you have to attend.
2 + 3
ˀəə ciŋ si Pom lʋʋm pay lææw

C. You've been laboring over a math problem and suddenly discover the right solution.
2 + 2 3
ˀɔɔ Pom Tam day lææw

Note:

1. $\overset{3}{\text{waa}}$ is an expression of disappointment or disgust. In some similar situations in English we might use 'Damn!'
2. ʔəə is an expression of awareness or agreement. In English we might say 'Why, that's right!' Note that ʔəə is used among friends only.
3. $\overset{2}{\text{ʔɔɔ}}$ is an expression of surprised discovery. We would probably use 'Aha!' in similar situations in English.

6: 4 (optional) You will be given a list of situations described in English followed by a sentence in Thai. Begin the Thai sentence with $\overset{3}{\text{waa}}$, ʔəə, or $\overset{2}{\text{ʔɔɔ}}$, whichever is appropriate. Be prepared to explain your choice in each case.

Teacher: a. Your keys have disappeared.
b. kuncææ $\overset{+}{\text{haay}}$ pay $\overset{+}{\text{nay}}$ $\overset{3}{\text{na}}$
Student: $\overset{3}{\text{waa}}$ kuncææ $\overset{+}{\text{haay}}$ pay $\overset{+}{\text{nay}}$ $\overset{3}{\text{na}}$

Continue the drill:

1. a. It occurs to you that he'll be going along too.
   b. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ pay $\overset{'}{\text{kap}}$ raw $\overset{2}{\text{duay}}$
2. a. You thought an important letter was missing, but later find it beneath a stack of papers.
   b. $\overset{'}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{nii}}$ ʔeeŋ
3. a. You've looked everywhere but still can't find the shirt you want.
   b. $\overset{2}{\text{sua}}$ $\overset{+}{\text{haay}}$ pay $\overset{+}{\text{nay}}$
4. a. The school cafeteria seems to serve the same thing for lunch everyday.

```
            3       '  2    '    3
    b.  wan nii mii kayTɔɔt ʔiik lææw

5.  a.  You finally recall his telephone number.
        +   3   '    3
    b.  Pom nυk ʔɔɔk lææw

6.  a.  You would have forgotten if your friend hadn't

        mentioned it.
        +   2   3   2   2       '    2
    b.  Pom Pəŋ nυk day mυa Kun bɔɔk nii ʔeeŋ

7.  a.  Your friend gives you some sound advice.
            '        2
    b.  ciŋ yaaŋ Kun waa

8.  a.  You see someone throwing rocks at windows.
               +       '    3
    b.  Tammay Kaw Tam yaaŋ nan

9.  a.  You plan to go shopping downtown on a holiday.
        +            2       3   3    '
    b.  Can lυυm pay waa wan nii raan pit

10. a.  Someone reminds you that you've already seen that movie.
            2  3
    b.  ciŋ si na

11. a.  You've run out of ink.
        '   '   '    3
    b.  mυk mot ʔiik lææw

12. a.  Your bus leaves the terminal at 5:05 p.m.
        2        3       +           2
    b.  haa mooŋ lææw    Pom Koŋ pay may Tan

13. a.  You didn't expect him to be able to come along.
                2    +        +
    b.  Kun maa duay mυan kan rυυ
```

6: 5 Dialogue (for male speakers) - Getting Dressed

```
+  +         '      '   +
saaKaa:  Kun tæŋtua set rυυ yaŋ
'            3      2   3   2            '   2   +
sakdaa:  yaŋ Krap   may rυυ waa kaaŋkeeŋ yuu Tii nay
+  +             2   +   2           '    '      '
saaKaa:  duu nay tuu Pom si baaŋ Tii ʔaat ca maa yuu nay   1.
         2   +
         tuu Pom
'
         3   3     3      3     2   3        2    3
sakdaa:  Pop lææw  Krap   waa   sυa nii Kray riit na
         2   2
         may riap ləəy                                     2.
```

```
+  +     '  '         2        2       2   2    +   2   2
saaKaa:  yaa bon ləəy na  pen PuuCaay sua riap ruu may riap
         2  2           '
         kɔ may pen ray rɔɔk
'        +  3    2  '   3           2    '    '   2
sakdaa:  TuŋTaaw kɔ mot lææw   Kun Cuay bɔɔk dek hay ʔaw maa
         2   '   2   +
         hay nɔy day may
+  +     2         +    3
saaKaa:  day   rɔɔ diaw na
'                2  +       +    '      '        3   +   '  '
sakdaa:  Kun ʔaw suafon pay ruu plaaw  baay wan nii fon ca tok
+  +             3     '         2         2    '   2
saaKaa:  ʔaw maa lææw tææ luum rom   Kun Cuay yip rom maa
         '    +   2
         faak Pom duay
'        +   +   +   '
sakdaa:  Kɔɔ wii Pom nuŋ naaTii
```

Teacher:	LP	NP		
Student:	L, L L/A	R L/A	R L/A	W/O

New Expressions:

```
      2
  1.  tuu     'wardrobe, cabinet'
      2
  2.  riap    'smooth, neat'
```

6: 6 Dialogue (for female speakers) - Choosing a Dress

I.

```
    3         2   +        '  '   2   3   +       3
ruamrak:  Təə waa Can Kuan ca say sua Cut nay dii na
3 +       3   +   3   2       2   '   '   2
nisaa:    Cut sii faa Tii Təə Pəŋ tat may si
    3     3   3   2   2   '      +   '  '           3
ruamrak:  Cut nan may day rɔɔk   Can ca say pay ŋaanliaŋ   1.
          2   2        '  '
          Tii baan Kun ʔatsawin
3 +          3   3   +   +    '    2
nisaa:    yaŋŋan Cut sii Kiaw ʔɔɔn si
    3     +   '   3   3       +    +   3       3   +
ruamrak:  Can say Cut nan maa laay hon lææw    Cut luaŋ   2.
          2
          nii pen yaŋŋay
3 +           +   +    '    2            2    2
nisaa:    Təə hen ruu plaaw waa mii rɔɔy puan Tii Caay    3.,4.
           '

          kraprooŋ
```

Teacher:	LP	NP	
Student:	L, L L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	ŋaan$\overset{3}{\text{liaŋ}}$	'party'
2.	$\overset{+}{\text{hon}}$	'time (classifier)'
3.	rɔɔy $\overset{2}{\text{pʊan}}$	'stain, soiled spot'
4.	Caay	'hem'

Answer the following questions.

```
    3 +   3   2       3        '  '   3   +
1.  nisaa Kit waa ruamrak Kuan ca say Cut nay
        3   '  '   3   +   3   +
2.  ruamrak ca say Cut sii faa rʊʊ
               3       2   '   3   +   3
3.  Tammay ruamrak cʊŋ may say Cut sii faa
        3              2   '    '   3   +   +    '
4.  ruamrak Tammay cʊŋ may yaak say Cut sii Kiaw ʔɔɔn
     '       3   +    +        3       '
5.  kraprooŋ Cut lʊaŋ Kɔɔŋ ruamrak pen yaaŋray
```

II.

```
    3     3     +   2   3   '  '   '     3
ruamrak:  waa   Can may ruu ca say ʔaray lææw
3 +           2        2       2   +   2    2    3
nisaa:    Təə lʊak duu sʊa nay tuu Can si   Cɔɔp Cut       1.
          +   2          '
          nay kɔ ʔaw pay say
    3     2       3    +          3   2   '  '   3   +
ruamrak:  may ʔaw la   Can kamlaŋ Kit waa ca say Cut nay dii
          3   +          2       2
          Cut sii ComPuu nii Təə waa pen yaŋŋay            2.
3 +       +   2   +
nisaa:    Can waa suay dii
```

Teacher:	LP	NP	
Student:	L, L L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	$\overset{2}{\text{lʊak}}$	'to pick out, choose'
2.	ComPuu	'pink'

Answer the following questions.

2 3 ' ' '
1. Kray may ruu ca say ʔaray
3 + 3 2 3 '
2. nisaa nænam hay ruamrak Tam ʔaray
3 ' ' + 3 + +
3. ruamrak say kraproon Kɔɔŋ nisaa ruu
2 ' 3 ' 3 +
4. nay Tiisut ruamrak say Cut nay
3 + 2 3 + '
5. nisaa waa Cut sii ComPuu pen yaaŋray

III.

3 ' + 2 ' + 2 2 ' 3 3
ruamrak: tææ Can may mii krapaw Tii Kaw kap Cut nii 1.
3 + ' + + 2 + ' +
nisaa: ʔaw krapaw Can pay si Təə mii KemKat ruu yaŋ
3 3 + 2 + 2 3 + '
ruamrak: ʔəə na Can luum pay waa Can tɔŋ Cay KemKat
' ' 3 3
kap kraproon Cut nii
3 + + ' 3 + 3 3
nisaa: han maa duu nɔy si suay lææw la 2.

Teacher:	LP	NP	
Student:	L, L L/A	R L/A	R L/A

New Expressions:

2 '
1. Kaw kap 'to go with, match'
+
2. han 'to turn around'

Answer the following questions.

3 ' + 2 2 ' 3 + +
1. ruamrak mii krapaw Tii Kaw kap Cut sii ComPuu may
3 + 2 3 '
2. nisaa hay ruamrak yuum ʔaray pay
3 2 3
3. ruamrak may Tam taam Kamnænam (suggestion, advice)
3 + 2 +
nisaa Cay may
3 2 2 3 + + ' ' 3 +
4. ruamrak may tɔŋ Cay KemKat kap kraproon Cut sii
+
ComPuu ruu
3 + 3 2 3 + +
5. nisaa Kit waa ruamrak suay may

Two-way Verbs

A. Note that certain English verbs exhibit the type of versatility illustrated below:

They	sell	good books		(rapidly)
		Good books	sell	(rapidly)
She	tore	her dress		(badly)
		Her dress	tore	(badly)

Observe the pairs of Thai sentences below which show a similar versatility:

Animate	Verb	Inanimate	Descriptive Verbs	Verb	Descriptive Verb
$\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{+}{\text{Kaay}}$	$\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{suu}}$	$(\overset{\prime}{\text{mot}})$		
		$\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{suu}}$		$\overset{+}{\text{Kaay}}$	$\overset{\prime}{\text{mot}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{2}{\text{saaŋ}}$	$\overset{2}{\text{baan}}$	$(\overset{\prime}{\text{may}})$		
		$\overset{2}{\text{baan}}$		$\overset{2}{\text{saaŋ}}$	$\overset{\prime}{\text{may}}$

Note:

1. The list of Thai two-way verbs overlaps but does not duplicate the list of English two-way verbs. A partial list of Thai verbs of this type follows:

$\overset{\prime}{\text{tat}}$	$\overset{\prime}{\text{Taay}}$	'to photograph'
Tam	$\overset{2}{\text{waat}}$	'to draw, paint'
Kap	$\overset{\prime}{\text{cat}}$	'to arrange'
$\overset{\prime}{\text{soŋ}}$	$\overset{\prime}{\text{sadææŋ}}$	'to act, show'
Pim	$\text{baŋ}\overset{3}{\text{Kap}}$	'to control'
Taa	Tɔɔ	'to weave'
$\overset{\prime}{\text{hɔɔ}}$	$\overset{\prime}{\text{tæŋ}}$	'to compose'
$\overset{\prime}{\text{ʔa}}\overset{3}{\text{Ti}}\text{baay}$	plææ	'to translate'

2. The two pairs of Thai sentences above might be translated in English this way:

He sold all the books. The books all sold.

He built a new house. The house was newly built.

3. Note that while rapidly and badly are optional in both members of the English pairs, the descriptive verbs $\overset{\prime}{\text{mot}}$ and $\overset{\prime}{\text{may}}$ are grammatically optional in Thai only in the sentences with animate subjects. They are grammatically obligatory in the sentences with inanimate subjects, except in the circumstances described in sections B and C below.

6: 7 Combine the following pairs of sentences.

Teacher: $\overset{+}{\text{Kaw}}\ \overset{\prime}{\text{ʔaan}}\ \overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{suu}}\ \overset{2}{\text{lem}}\ \overset{3}{\text{nii}}$

$\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{suu}}\ \overset{2}{\text{lem}}\ \overset{3}{\text{nii}}\ \overset{2}{\text{yaak}}$

Student: $\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{suu}}\ \overset{2}{\text{lem}}\ \overset{3}{\text{nii}}\ \overset{\prime}{\text{ʔaan}}\ \overset{2}{\text{yaak}}$

Continue the drill:

      +   +   3
1. Kaw Tam ʔaahaan nii
       +   3   ' '
    ʔaahaan nii ʔarɔy
      +   '   '   +   ' ' 3
2. Kaw soŋ cotmaay Cabap nan
      ' +   ' '   3   3
    cotmaay Cabap nan Caa
      3   '   2   3
3. nɔɔŋ tat sʊa tua nii
      2   3
    sʊa tua nii dii
      2   '   +   '   3
4. mææ hɔɔ Kɔɔŋ hɔɔ nii
      +   '   3   +   2
    Kɔɔŋ hɔɔ nii suay maak
      2   '   2   3
5. Pɔɔ Taay ruup nii
      2   3   3
    ruup nii Cat dii
           ' 3   +
6. Kruu ʔaTibaay panhaa
         + 2
    panhaa yaak
      2 +   '   3   3
7. Puuyiŋ Kap rot Kan nan
      3   3   3
    rot Kan nan Caa
      +   2   2   3
8. mɔɔ saaŋ baan nii
      2   3   2   '
    baan nii naa yuu
      +   +   + +   2   3
9. Kaw Kian naŋsʊʊ lem nan
      + +   2   3
    naŋsʊʊ lem nan dii
      2   2   2   3
10. mææ waat ruup nii
      2   3   +
    ruup nii suay

                        2
B. A phrase with duay can replace the obligatory descriptive verb in sentences using a two-way verb after an inanimate subject:

Inanimate Subject	Verb	2 duay	Inanimate Noun
2 + 3 baan laŋ nii	Tam	2 duay	3 maay
' + + cotmaay Kaw	+ Kian	2 duay	+ dinsɔɔ

Note:
2
duay here can often be translated 'with,' 'of,' 'by means of,' 'by using,' etc. The two sentences above mean:

'That house is made of wood (with wood, by using wood).'

'His letter was written with a pencil (by using a pencil).'

6: 8 Construct a new sentence with an inanimate subject from the sentence given. Add duay (2) and the appropriate noun.

+ 3 ' + ' +
Teacher: Kaw Cay muk Kian cotmaay
' + + 2 '
Student: cotmaay Kian duay muk

Continue the drill:

+ 3 + 2 2 3
1. Kaw Cay dinsɔɔ waat ruup nii
+ 3 ' ' ' ' +
2. Kaw Cay kradaat hɔɔ Kanom
+ 3 + 2 2
3. Kaw Cay hin saaŋ baan
+ 3 2 + +
4. Kaw Cay Kaaw Tam kuaytiaw
+ 3 2 3 2
5. Kaw Cay reedaa (radar) baŋKap Kruaŋbin
+ 3 3 3
6. Kaw Cay naamman (varnish) Taa to
+ 3 + 2 + 3
7. Kaw Cay may Tam PaaKaawmaa
+ 3 2 +
8. Kaw Cay muu Tɔɔ Paamay Tay
+ 3 + + 2
9. Kaw Cay sii Kaaw Taa baan
+ 3 3 3
10. Kaw Cay maay Tam to

C. A phrase with dooy can also replace the obligatory descriptive verb in sentences using a two-way verb after an inanimate subject. dooy is always followed by an animate noun.

Inanimate Subject	Verb	dooy	Animate Noun
2 3 ruaŋ nii	' tæŋ	dooy	+ + saaKaa
+ 3 naŋ nan	2 saaŋ	dooy	3 ' 2 ditsanii

Note:

dooy here can often be translated 'by.' The two sentences above mean:

'This was composed by Sakha.'

'That picture was produced by Disney.'

6: 9 Construct a new sentence with an inanimate subject using dooy from the sentence given. Add dooy and the appropriate noun.

3 + ' ' 2 3
Teacher: nisaa ʔɔɔkbææp (to design) sυa tua nii
2 3 ' ' 3 +
Student: sυa tua nii ʔɔɔkbææp dooy nisaa

Continue the drill.

+ + ' 2 3
1. saaKaa Taay ruup nii

2 + + 2 3
2. heemiŋwee Kian naŋsυυ lem nii

3 3 + ' + 2 3
3. rɔk hatsan sadææŋ naŋ ruaŋ nii

3 ' + 2 2 + 3
4. bɔɔrisat (company) Pom saaŋ baan laŋ nan

+ + ' + + 2 3
5. saaKaa tæŋ naŋsυυ lem nii

2 2 3
6. Kray waat ruup nii

3 ' ' 3 3
7. nakrian cat dɔɔkmaay nii

' ' + + 2 3
8. ʔatsawin plææ naŋsυυ lem nan

$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ and loŋ as Secondary Verbs

Observe that $\overset{2}{\text{Kɯn}}$ and loŋ may function as main verbs (Book I, Lesson 7) or as secondary verbs.

$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ and loŋ as main verbs:

Subject	$\overset{2}{\text{may}}$	Main Verb	Object
$\overset{'}{\text{dek}}$ $\overset{'}{\text{dek}}$		$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ loŋ	$\overset{3}{\text{rotyon}}$ rɯa
$\overset{'}{\text{dek}}$ $\overset{'}{\text{dek}}$	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{may}}$	$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ loŋ	$\overset{3}{\text{rotyon}}$ rɯa

Note:

1. A noun ($\overset{'}{\text{dek}}$) may function as the subject of $\overset{2}{\text{Kɯn}}$ or loŋ in these examples where the two verbs describe entering or leaving a form of transport.
2. $\overset{2}{\text{Kɯn}}$ and loŋ are negated by a preceding $\overset{2}{\text{may}}$.

$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ and loŋ as secondary verbs:

Subject	$\overset{2}{\text{may}}$	Main Descriptive Verb	Secondary Verb $\overset{2}{\text{Kɯn}}$ or loŋ
$\overset{'}{\text{dek}}$ $\overset{3}{\text{ruamrak}}$		$\overset{2}{\text{ʔuan}}$ + Pɔɔm	$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ loŋ
$\overset{'}{\text{dek}}$ $\overset{3}{\text{ruamrak}}$	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{may}}$	$\overset{2}{\text{ʔuan}}$ + Pɔɔm	$\overset{2}{\text{Kɯn}}$ loŋ

Note:

1. Both $\overset{2}{\text{Kɯn}}$ and loŋ as secondary verbs signal an increase in the condition recorded by the main descriptive verb:

```
'   2    2
dek ʔuan Kɯn  'The child is getting fatter (fattening up).'
'   +
dek Pɔɔm loŋ  'The child is getting thinner (slimming down).'
```

2. If the condition recorded by the main descriptive verb is itself considered a positive quality (e.g. ^{2}ʔuan) ^{2}Kɯn is used.

3. If the condition recorded by the main descriptive verb is itself considered a negative quality (e.g. $^{+}$Pɔɔm) loŋ is used.

4. ^{2}Kɯn and loŋ, as secondary verbs, cannot be negated. Only the main verb can be negated, as in the last two examples in the frame.

6:10 The main descriptive verbs in the sentences below all describe a positive quality of some sort. Therefore add ^{2}Kɯn to them as in the example.

```
               2            3   2
     Teacher:  PuuCaay Kon nan ʔuan
               2            3   2    2
     Student:  PuuCaay Kon nan ʔuan Kɯn
```

Continue the drill:

```
       '
  1.   dek tua too
       2   2  +        3
  2.   naa Puuyiŋ Kon nan dææŋ
       +   2      2
  3.   Kaw day ŋən maak
           +      +  +
  4.   Kruu sɔɔn naŋsɯɯ dii
       3     +     +   +
  5.   nɔɔŋsaaw Pom suay
       2        +   +
  6.   PiiCaay Kaw suuŋ
       2  3       3   2
  7.   mææKaa Kon nan ʔuan
       2          3   '
  8.   PuuCaay Kon nan lɔɔ (handsome)
```

      '   3
9. ʔaakaat rɔɔn
   2 +
10. Paamay raaKaa Pææŋ
      '
11. ʔaakaat dii
   +   ' 2
12. fon tok maak
   +   3
13. maa tua nan too
      '   +
14. ʔaakaat naaw

6:11 The main descriptive verbs in the sentences below all describe a negative quality of some sort. Therefore add loŋ to them as in the example.

Teacher: PuuCaay Kon nan Pɔɔm
2 3 +
Student: PuuCaay Kon nan Pɔɔm loŋ
2 3 +

Continue the drill:

     +   3   2
1. dinsɔɔ nii san
   3 + +
2. nisaa Pɔɔm
     3   '
3. naalikaa raaKaa Tuuk
     2   '
4. KonKay ʔɔɔnPlia (weak)
   +   ' 3
5. fon tok nɔɔy
   3 2   3 2
6. Cɔk Tæŋ nii san
      '
7. ʔaakaat yen
       2   3   2
8. Tian lem nii san
   +   2   3
9. Kaw kin Kaaw nɔɔy
                      3
10. Paanrooŋ Tam ŋaan Caa
   '   3   ' 3
11. dek Kon nan praPrut leew
     3   '
12. rɔɔŋTaaw raaKaa Tuuk

6:12 The main descriptive verbs in the sentences below may describe either positive or negative characteristics.

Choose $\overset{2}{\text{Kun}}$ or loŋ to add to each of them, as in the example.

```
                   3   +   '   3     '       2   3
     Teacher:  pii nii fon tok nɔɔy kwaa pii Tii lææw
                   3   +   '   3
     Student:  pii nii fon tok nɔɔy loŋ
```

Continue the drill:

```
      +           2     '       2   3
  1.  Kaw mii ŋən maak kwaa pii Tii lææw
      3   '            +   3     '       2   3
  2.  naamnak (weight) Kaw nɔɔy kwaa pii Tii lææw
         '    3     '       2   3
  3.  ʔaakaat rɔɔn kwaa pii Tii lææw
              3   +     '       2   3
  4.  Kun ruamrak suay kwaa pii Tii lææw
               3   +     '       2   3
  5.  Kruu Kon nan Pɔɔm kwaa pii Tii lææw
      3        +            '       2   3
  6.  nɔɔŋCaay Pom tua too kwaa pii Tii lææw
      '                 '       2   3
  7.  kay raaKaa Pææŋ kwaa pii Tii lææw
      '       3   +     '       2   3
  8.  dek Kon nan suuŋ kwaa pii Tii lææw
      3             3   2   3    '       2   3
  9.  nakkiilaa Kon nan wiŋ Caa kwaa pii Tii lææw
      2  +    +   3           3   '       2   3
 10.  Piisaaw Pom rɔɔŋ Pleeŋ Prɔ kwaa pii Tii lææw
      3           3    '  3        '       2   3
 11.  nakrian Kon nan praPrut dii kwaa pii Tii lææw
          3   +     '       2   3
 12.  pii nii naaw kwaa pii Tii lææw
      2    2       +   '    '       2   3
 13.  Puan PuuCaay Pom lɔɔ kwaa pii Tii lææw
      2   3      3   2     '       2   3
 14.  mææKaa Kon nan ʔuan kwaa pii Tii lææw
```

Compounds with $\overset{2}{\text{Kii}}$

A. Observe that $\overset{2}{\text{Kii}}$ compounds with a following verb or noun.

	Verb	Noun		Subject	Compound as Descriptive Verb			
					2 Kii	Verb	Noun	
2 Kaaw	+ niaw		sticky rice	3 ruamrak	2 Kii	+ niaw		Ruamrak is stingy.
+ + saaKaa	ʔaay		Sakha is shy.	+ + saaKaa	2 Kii	ʔaay		He's painfully shy.
3 + nisaa	+ naaw		Nisa is cold.	3 + nisaa	2 Kii	+ naaw		She gets cold easily.
3 + nisaa	3 rɔɔn		Nisa is hot.	3 + nisaa	2 Kii	3 rɔɔn		She suffers from heat.
ʔaarii	' bon		Aree complains.	ʔaarii	2 Kii	' bon		She's a chronic grumbler.
+ Pom	luum		I forgot.	+ Pom	2 Kii	luum		I'm forgetful.
' dek	2 len		The children play.	' dek	2 Kii	2 len		Children are playful.
Kruu	+ + soŋsay		The teacher is doubtful.	Kruu	2 Kii	+ + soŋsay		Teachers are skeptical.
+ Kaw	2 Cɔɔp kin	2 law	He likes to drink liquor.	+ Kaw	2 Kii		2 law	He drinks.
+ Kaw	pen	2 rook ' pɔɔt	He has lung disease.	+ Kaw	2 Kii		2 rook	He's sickly.

Note:

2
When Kii compounds with certain following verbs or nouns, the resulting compound verb pejoratively describes a habitual characteristic. The meaning is somewhat specialized. Observe
2
also another common Kii compound in the following sentence:

2 3 2 ' 2
PuuCaay Kon nan Kiikiat maak 'That man is very lazy.'

6:13 Follow the example below and give affirmative and negative responses using compounds with $\overset{2}{\text{Kii}}$.

Teacher: $\overset{'}{\text{bon}}$
Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ pen Kon $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{'}{\text{bon}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ Kon $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{'}{\text{bon}}$

Continue the drill:

1. $\overset{+}{\text{soŋ}}\overset{+}{\text{say}}$
2. $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{'}{\text{kiat}}$
3. $\overset{2}{\text{len}}$
4. lʊʊm
5. $\overset{2}{\text{law}}$
6. $\overset{'}{\text{bon}}$
7. $\overset{+}{\text{niaw}}$
8. $\overset{+}{\text{naaw}}$
9. lʊʊm
10. $\overset{2}{\text{len}}$
11. $\overset{3}{\text{rɔɔn}}$
12. $\overset{2}{\text{rook}}$
13. ʔaay
14. $\overset{+}{\text{niaw}}$
15. $\overset{+}{\text{soŋ}}\overset{+}{\text{say}}$
16. $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{'}{\text{kiat}}$
17. $\overset{+}{\text{niaw}}$
18. $\overset{+}{\text{naaw}}$
19. $\overset{2}{\text{len}}$
20. $\overset{2}{\text{rook}}$
21. $\overset{3}{\text{rɔɔn}}$
22. lʊʊm
23. ʔaay
24. $\overset{2}{\text{law}}$

B. $\overset{2}{\text{Kii}}$ also functions as an independent noun:

$\overset{2}{\text{Kii}}$ $\overset{+}{\text{huu}}$	'ear wax'
$\overset{2}{\text{Kii}}$ $\overset{'}{\text{bu}}\overset{'}{\text{rii}}$	'cigarette ashes'
$\overset{2}{\text{Kii}}$ wua	'cow manure'

Note:

1. $\overset{2}{\text{Kii}}$ followed by certain nouns means 'residue, excrement.'

2. The Thai taboo on the use of this term is less stringent than in an analogous English language situation:
$\overset{3}{\text{Prik}}\overset{2}{\text{Kii}}\overset{+}{\text{nuu}}$ ($\overset{+}{\text{nuu}}$ 'rat') is a common type of pepper.
$\overset{+}{\text{Kiaw}}\overset{2}{\text{Kii}}\overset{3}{\text{maa}}$ 'olive drab' is an acceptable color description.

6:14 Below is a series of sentences each of which describes a person having certain characteristics. Use an appropriate
2
Kii compound to respond to the description as in the example.

                 + 2 2
Teacher: Kaw may Cɔɔp Tam ŋaan
                 + 2 '
Student: Kaw Kiikiat

Continue the drill:

+   2   2   '
1. Kaw may Cɔɔp caay ŋən
2   3   2   2
2. PuuCaay Kon nan may Cʉa (to believe) Kray
+   '   2   3
3. Kaw dʉʉm law Tuk wan
+   2   2   '   +
4. Kaw may Cɔɔp ʔaakaat naaw
2   3   '   '   '
5. PuuCaay Kon nan pen wat bɔy bɔy
'   3   2   2   3 2   + 3
6. dek Kon nan Cɔɔp len læ Cɔɔp huarɔ
+   '   3
7. Kaw bon Tuk wan
2   3   2   3
8. PuuCaay Kon nan may yɔɔm Cay mʉʉ Tam ŋaan ləəy
            3   3   3 ' +
9. Kruu Kon nan lʉʉm kuncææ way bon to saməə
+   2   2   ,   3
10. Kaw may Cɔɔp ʔaakaat rɔɔn
,   3   + +   ' +
11. dek Kon nan lʉʉm ʔaw naŋsʉʉ maa rooŋrian saməə
+   2   '   '   '
12. Kaw may sabaay bɔy bɔy
+   2   '
13. Kaw Cɔɔp bon
3   +   2   2   '   3
14. nɔɔŋCaay Pom Cɔɔp len kap Tuk Kon
+   2
15. Kaw may Tam ŋaan

6:15 Dialogue (for female speakers) - Getting a Dress Made

3   '   3 3 '   +   2   '
ruamrak: kraprooŋ Təə Cut nii tat suay maak   Təə tat
          2   +   3
          Tii nay na
3 +   2   3   '   2   2   ' +   +   2
nisaa: Tii raantatsʉa Tii Tanon saaTɔɔn Tii Təə Kəəy
              '   +   2
          pay kap Can yaŋŋay la

```
    3     3    3   '    '       3   2      +   2  '
ruamrak:  raan nan tat kraprooŋ Caa maak   Can Kiikiat Kɔɔy
3 +       2       '    '      '     +    +          2  2
nisaa:    Taa Təə yaak say kraprooŋ suay suay   Təə kɔ tɔŋ
               '
          Kɔɔy nɔy
    3     2   '   2   2   3    3        '
ruamrak:  Kaa tat sua Tii raan nan Pææŋ ʔɔɔk              1.,2.
3 +       '   2  +        '        2
nisaa:    yaa Kiiniaw pay nɔy ləəy na
    3              +   '    '      '   '   3   '
ruamrak:  baaŋ Tii Can ʔaat ca pay tat sak Cut nuŋ
3 +                '    '       +       '    2  2
nisaa:    Təə lɔɔŋ say kraprooŋ Can duu kɔɔn si waa Təə
          '  2    +
          ca Cɔɔp may
    3     +       '    '           2   2   3    3   +
ruamrak:  Can Koŋ say kraprooŋ Təə may day lææw Prɔ Can
          2    2
          ʔuan Kun
3 +           +     +   3   2       +        +   '
nisaa:    ciŋ ruu   Can Kit waa Təə Pɔɔm loŋ sia ʔiik
    3     '       2    2   +          '
ruamrak:  yaa maa Puut hay Can diicay nɔy ləəy
3 +       +   '    2    '   2    2   '
nisaa:    Can yaak ʔuan tææ may ʔuan sak Tii
    3         2        3   +
ruamrak:  Təə Cook dii ruu may
```

Teacher:	LP	NP	
Student:	L, L L/A	L L/A	R L/A

New Expressions:

```
      2   '  2
1.  Kaa tat sua 'price for making a dress'
    '
2.  ʔɔɔk         'very'
```

6:16 Dialogue - Taking A Bath

เลิศ วันนี้ต้องอาบน้ำบ่อนะครับ ที่นี่ไม่มีน้ำประปาอย่างกรุงเทพฯ 1.,2.

อัศวิน ไม่เป็นไรครับ ผมเคยอาบน้ำบ่อหลายหนแล้ว ผมกำลังหาผ้าขาวม้า อ้อ ! อยู่นี่เอง

เลิศ อย่าลืมเอาขันน้ำไปด้วยนะครับ 3.

อัศวิน ไม่ลืมหรอกครับ

เลิศ อาบน้ำเสร็จแล้วหรือครับ

อัศวิน เสร็จแล้วครับ วันนี้อากาศร้อนนะครับ

เลิศ คุณนุ่งโสร่งเป็นไหมครับ

อัศวิน ผมไม่เคยนุ่งครับ

เลิศ อากาศร้อนๆนุ่งโสร่งสบายดีนะครับ

อัศวิน ผมจะลองดูครับ แต่คงจะต้องใช้เข็มขัดคาดด้วย

เลิศ โสร่งไหมลื่นมากนะครับ ถึงจะคาดเข็มขัดแล้วคุณก็ต้องระวัง 4.

Teacher:	LP	NP	
Student:	L, L T/A	R T/A	R T/A

New Expressions:

1.	' bɔɔ	'well'
2.	3 ' naamprapaa	'city water'
3.	+ Kan	'a metal or plastic bowl used for dipping'
4.	2 luun	'liable to slip off'

6:17 Reading Passage - The Thai PaaKaawmaa
2 + 3

บ้านไทยส่วนมากไม่มีห้องน้ำอย่างบ้านฝรั่ง จึงต้องอาบน้ำกันกลางแจ้ง เป็นต้นว่า 1.
อาบน้ำบนนอกชาน อาบน้ำข้างๆบ่อ อาบน้ำในแม่น้ำหรือลำคลอง ผู้หญิงนุ่งผ้าถุงอาบน้ำ 2.
ผู้ชายนุ่งผ้าขาวม้าอาบน้ำ ผ้าขาวม้าทำด้วยด้ายหรือไหม แต่ส่วนมากทำด้วยด้าย มีขาย
ทั่วไป ราคาผืนละ ๒๐ หรือ ๓๐ บาท แต่ใช้ประโยชน[1]ได้หลายอย่าง นอกจากใช้นุ่งอาบน้ำ 3.

---

[1] ประโยชน์ is pronounced prayoot. It is an exception to Tone Rule 6. See Book I, Lesson 13.

แล้วยังใช้เช็ดตัวเช็ดหน้า แทนผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้าได้อีก บางทีจะเห็นว่าผู้ชายบางคนใช้ 4.
ผ้าขาวม้าคาดเอว[2]แทนเข็มขัด เวลาแดดร้อนผ้าขาวม้าก็ใช้โพกหัวได้ นอกจากนั้นแล้วยังใช้ 5.
ห่อของ รองนั่ง และแทนเชือกได้อีก ผู้หญิงบางคนใช้ผ้าขาวม้าของสามีคลุมหัวหรือห่ม 6.
อย่างไรก็ตามผู้ชายใช้ผ้าขาวม้ามากกว่าผู้หญิง

ผู้ชายไทยนิยมใช้ผ้าขาวม้ากันมากเพราะว่ามันใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง ราคาก็ไม่แพง 7.
ซักก็ง่าย แห้งเร็ว จะเห็นว่าเกือบทุกบ้านมีผ้าขาวม้าอย่างน้อยหนึ่งผืน

New Expressions:

1.	klaaŋ$\overset{2}{\text{cææŋ}}$	'outdoors, in the open'
2.	lamKlɔɔŋ	'canal'
	$\overset{2}{\text{Paa}}\overset{+}{\text{Tuŋ}}$	'a tube of cloth worn by women'
3.	$\overset{3}{\text{Cay}}$ $\overset{'}{\text{pra}}\overset{'}{\text{yoot}}$	'to use advantageously'
	$\overset{2}{\text{Tua}}$pay	'all over'
4.	Tææn	'in place of, instead of'
5.	ʔew	'waist'
	$\overset{2}{\text{Pook}}$ $\overset{+}{\text{hua}}$	'to wear a turban'
6.	rɔɔŋ $\overset{2}{\text{naŋ}}$	'to spread out to sit upon'
	Klum	'to cover over'
	$\overset{'}{\text{hom}}$	'to wrap around'
7.	$\overset{3}{\text{ni}}$yom	'to like, be very popular'

6:18 Answer the following questions based on the reading passage above.

---

[2] เอว is written long, but pronounced ʔew.

1. บ้านไทยส่วนมากมีห้องน้ำอย่างบ้านฝรั่งไหม
2. คนไทยส่วนมากอาบน้ำกันที่ไหน
3. ทำไมคนไทยส่วนมากจึงอาบน้ำที่กลางแจ้ง
4. ผู้หญิงนุ่งอะไรอาบน้ำ
5. ผู้ชายนุ่งผ้าถุงอาบน้ำใช่ไหม ถ้าไม่ใช่ นุ่งอะไร
6. ผ้าขาวม้าทำด้วยอะไร
7. ผ้าขาวม้าใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง
8. ผู้หญิงใช้ผ้าขาวม้าทำอะไร
9. ใครใช้ผ้าขาวม้ามาก ผู้ชายหรือผู้หญิง
10. ผ้าขาวม้าราคาแพงไหม ประมาณผืนละเท่าไร

6:19 Summary

Below are sentences illustrating material presented in Lesson Six. Copy them until you know them.

1. เขาใส่เสื้อนอนตัวหนึ่ง
2. เขาสร้างบ้านใหม่
3. อาหารนี้ทำอร่อย
4. ขนมห่อด้วยกระดาษ
5. รูปนี้ถ่ายโดยสาขา
6. เขากินข้าวน้อยลง
7. พี่ชายเขาไม่สูงขึ้น
8. เขาขี้เหนียว
9. ค่าตัดเสื้อที่ร้านนั้นแพงออก
10. ฉันอยากอ้วนแต่ไม่อ้วนสักที

LESSON SEVEN

Reading Passage: Thai Gestures and Body Positions	7: 1 - 7: 4	R
Sitting and Kneeling	7: 5	V
Dialogue: A Farewell Party	7: 6	P/AC
Dialogue: Outdoor Movies	7: 7 - 7: 8	AC/C
$\overset{2}{\text{ria}}\overset{3}{\text{prɔɔy}}$	7: 9 - 7:13	V/G
$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ between verbs and between a preverb and a verb	7:14 - 7:16	G
Noun Compounds introduced by $\overset{2}{\text{Kaa}}$	7:17 - 7:21	V/G
Dialogue: A Trip to the Seashore	7:22	P/AC
Summary	7:23	C

7: 1 Reading Passage - Thai Gestures and Body Positions

In Thailand, as in other countries, traditional gestures and ways of carrying the body have significance within the culture. The reading passage below explains some of them. Your teacher will demonstrate as he reads with you. Only those words which are not easily demonstrated are glossed at the end of the passage.

การไหว้เป็นประเพณีอย่างหนึ่งของชาวไทย ถือกันว่าเด็กหรือผู้น้อยควรไหว้ผู้ใหญ่ก่อน และ 1.
คนธรรมดาควรไหว้พระ ถ้าท่านเป็นผู้ไหว้ ท่านควรก้มศีรษะเล็กน้อย ยกมือทั้งสองขึ้นประนมให้ปลาย 2.
นิ้วชี้จดปลายจมูก หรืออาจจะก้มศีรษะให้มากขึ้น จนหน้าผากจดปลายนิ้วก็ได้ หากท่านเป็นผู้รับไหว้ ท่าน 3.
เพียงยกมือประนมตอบแต่มือที่ประนมไม่จำเป็นจะต้องอยู่สูงเหมือนอย่างผู้ไหว้

เรื่องอื่นที่ควรรู้เกี่ยวกับประเพณีไทยว่าท่านควรทำหรือไม่ควรทำมีดังนี้ 4.

ควรทำ

๑ เมื่อมีคนไหว้ท่าน ท่านควรไหว้ตอบ
๒ ก้มหลังน้อยๆ เมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ 5.
๓ ใช้มือขวารับ และส่งของ
๔ รวบช้อนซ่อมเสีย เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว 6.
๕ เมื่อเข้าบ้าน ถอดรองเท้า แต่ไม่จำเป็นต้องถอดถุงเท้า
๖ เดินค่อยๆ
๗ ปิดประตู หน้าต่างค่อยๆ
๘ ยืนขึ้น เมื่อครูเข้าห้องเรียน

ไม่ควรทำ

๑ อย่าใช้เท้าเล่นกับผู้อื่น
๒ อย่าใช้เท้าชี้ หรือเตะของส่งให้ผู้อื่น
๓ อย่าเหยียดเท้าไปทางผู้ใหญ่ 7.
๔ อย่านั่งไขว่ห้าง หรือเอาเท้าวางบนโต๊ะ 8.
๕ อย่านั่งสูงกว่าผู้ใหญ่
๖ อย่าจับหัวผู้อื่น
๗ อย่าส่งของ หรือหยิบของข้ามหัวผู้อื่น 9.
๘ อย่าเดินกินขนม หรืออาหาร
๙ อย่าเดินนำหน้าผู้ใหญ่
๑๐ อย่าเท้าสะเอว หรือเอามือไพล่หลัง เมื่อพูดกับผู้ใหญ่ 10.
๑๑ อย่าตักอาหารทีละมากๆ 11.
๑๒ อย่าเลียนิ้ว แม้จะมีอาหารติด 12.
๑๓ อย่าแสดงความรักในที่สาธารณะ
๑๔ อย่าถูกเนื้อต้องตัวผู้หญิงที่ท่านไม่รู้จักดี 13.

New Expressions:

1.	' praPeenii	'custom, tradition'
	+ 2 Tuu kan waa	'it is held that..., it is expected that'
2.	3 Tammadaa	'ordinary'
	2 + ' kom siisa	'to bend the head'
	' pranom	'hands placed together'
	plaay	'tip'
3.	' cot	'to touch'
	' haak	'if'
4.	3 daŋnii	'like this,' 'as follows'
5.	' Paan	'to pass'
6.	2 ruap	'to put together'
7.	' yiat	'to stretch out'
8.	waaŋ	'to put'
9.	2 Kaam	'to cross,' 'across'
10.	3 ' Taaw saˀew	'to put the hands on the hips'
	2 + Play laŋ	'to clasp hands behind the back'
11.	' tak	'to scoop up'
12.	lia	'to lick'
13.	' 3 2 Tuuk nʊa tɔŋ tua	'to touch' ('touch flesh, touch body')

2

7: 2 Describe the way in English. Demonstrate.

7: 3 Answer the following questions with information from the Reading Passage.

2 2 2 2 '

Teacher: mʊa mii Kon way Tan Tan Kuan Tam yaaŋray

+ ' + 2 ' 3 2

Student: Pom (diCan) Kuan way tɔɔp Krap (Ka)

Continue the drill:

```
      2        '    2  '
  1.  mʊa dəən Paan Puuyay
      2   2   2
  2.  mʊa Kaw baan
      2        2   2
  3.  mʊa Kruu Kaw hɔŋrian
      2   '    '     2  '
  4.  mʊa pit pratuu naataaŋ
      2            2
  5.  mʊa dəən nay baan
      2   3   '         +     '   3
  6.  mʊa rappraTaan ʔaahaan set lææw
      2   3   +   '   +    2
  7.  mʊa rap rʊʊ soŋ Kɔɔŋ duay mʊ̣ʊ
      2       2   2
  8.  mʊa Kon way Tan
```

7: 4 Answer the following questions.

```
                         2    '    2  '   +   2  3
    Teacher:  Kray Kuan way kɔɔn Puuyay rʊʊ Puunɔɔy
              2  3          2    2   '   '
    Student:  Puunɔɔy Kuan way Puuyay kɔɔn
```

Continue the drill:

```
      '   +   2  '
  1.  dek rʊʊ Puuyay
      2  '   +    3
  2.  Puuyay rʊʊ Pra
      3       +
  3.  nakrian rʊʊ Kruu
      2  3    +    3
  4.  Puunɔɔy rʊʊ Pra
          +   +
  5.  luŋ rʊʊ laan
```

```
       3  +   3
  6.  Pra rʊʊ TanaayKwaam
      2   +   2
  7.  Pɔɔ rʊʊ luukCaay
           +    3
  8.  Kruu rʊʊ Pra
             '   +
  9.  ʔaacaanyay rʊʊ ʔaacaan
      2       +   3   +
 10.  PiiCaay rʊʊ nɔɔŋsaaw
```

Sitting and Kneeling

As noted in instructions 3 and 4 labelled $\overset{2}{\text{may}}$ Kuan Tam above, the position of the legs and feet while sitting is especially important. Below are illustrated six common ways of sitting or kneeling.

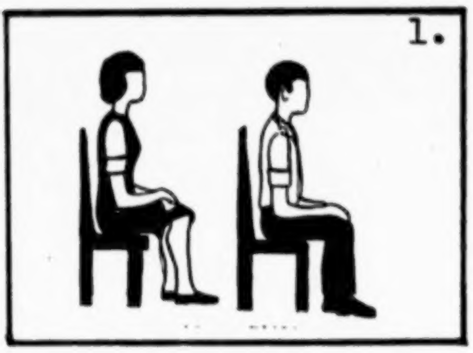

3 2 2 3
nakrian naŋ riaprɔɔy

These students are sitting properly. They have their feet together flat on the floor.

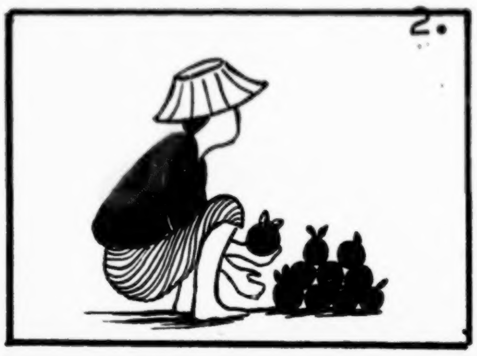

2 3 2
mææKaa naŋ yɔɔŋ yɔɔŋ

The vender is crouching with feet flat on the ground. The position is commonly used by workers, market people and others in informal situations.

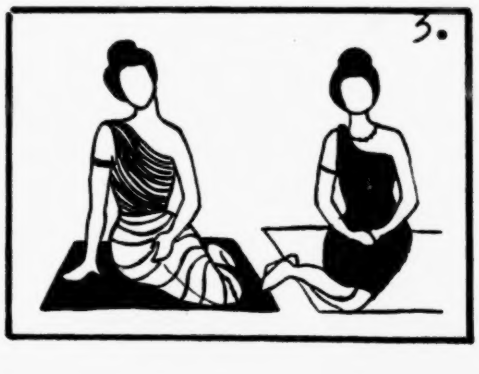

2 + 2 3 2
Puuyiŋ naŋ PapPiap

These women are sitting on the floor with soles of the feet away from each other. Men also may adopt this posture when sitting on the floor in the presence of their superiors

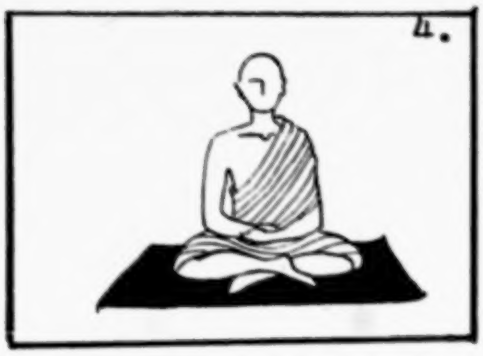

3 2 ' ' '
Pra naŋ Katsamaat

The monk is sitting cross-legged on the floor. A characteristic posture of Buddhist monks, but also frequently adopted by men who are not monks.

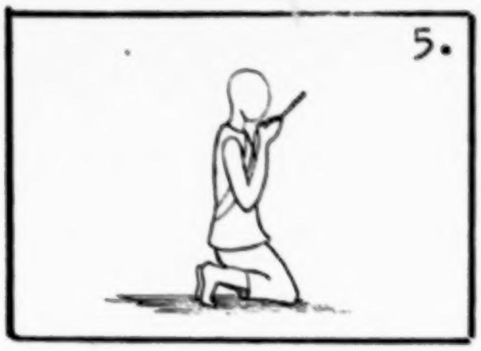

3 '
naaŋCii Kuk Kaw

The Buddhist nun is kneeling.

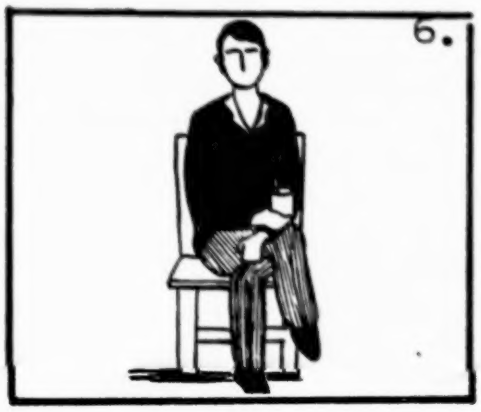

2 3 2 ' 2
PuuCaay Kon nii naŋ Kwayhaaŋ

This man is sitting with one leg crossed over the other. This is an informal sitting position used by men.

7: 5 Identify the pictures by number.

Teacher: 2 + 2 3 2
Puuyiŋ naŋ PapPiap

Student: 2 +
ruup saam

Continue the drill:

1. 3 '
naaŋCii Kuk Kaw

2. 3 2 2 3
nakrian naŋ riaprɔɔy

3. 3 2 ' ' '
Pra naŋ Katsamaat

4. 2 3 2
mææKaa naŋ yɔɔŋ yɔɔŋ

5. 2 + 2 3 2
Puuyiŋ naŋ PapPiap

6. 2 2 ' 2
PuuCaay naŋ Kwayhaaŋ

7. 2 + 2 3 2
Puuyiŋ naŋ PapPiap

8. 3 2 2 3
nakrian naŋ riaprɔɔy

```
        3  2   '  ' '
  9.  Pra naŋ Katsamaat
               3   '
 10.  naaŋCii Kuk Kaw
      2   3   2
 11.  mææKaa naŋ yɔɔŋ yɔɔŋ
      2        2   '   2
 12.  PuuCaay naŋ Kwayhaaŋ
```

7: 6 Dialogue - A Farewell Party

I.

```
       3            '   '                '    3        3    2
  ruamrak:  ʔaacaanyay ca dəən Taaŋ pay ʔameerikaa ʔaaTit naa
            ' +    3   2            '  '       3   '   2
            diCan Kit waa raw Kuan ca cat ŋaanliaŋsoŋ Tan       1.
  2         +   +    2     3         +                 '
  ləət:     Pom hen duay Krap    Kun Taam ʔaacaan Kon ʔʉʉn
            +
            rʉʉ yaŋ
       3    +     3   2
  ruamrak:  Taam lææw Ka
```

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

```
           3   '
  1.  ŋaanliaŋsoŋ    'farewell party'
```

Answer the following questions.

```
            '                '    3
  1.  Kray ca dəən Taaŋ pay ʔameerikaa
              '   '  '              2
  2.  ʔaacaanyay ca ʔɔɔk dəən Taaŋ mʉaray
           3   3   2   3            '  '   '     2          '
  3.  ruamrak Kit waa nakrian Kuan ca cat ʔaray hay ʔaacaanyay
      2     +   2    '       3   +
  4.  ləət hen duay kap ruamrak may
           3   +                '    3     +
  5.  ruamrak Taam ʔaacaan Kon ʔʉʉn lææw rʉʉ yaŋ
```

II.

```
   2         +   2               3
  ləət:     Kaw waa yaŋŋay kan Krap
       3     3       +   2    2
  ruamrak:  Tuk Kon hen duay Ka
   2             '  2       '         2    2   3
  ləət:     raw ca tɔŋ Tam ʔaray kan baaŋ la Krap
```

3 ' 2 2 3 2 ' ' + 2
ruamrak: raw Koŋ ca tɔŋ hay nakrian Cuay cat saTaanTii 1.
3 + 2
læ Tam ʔaahaan Ka
2 2 2 3
ləət: Puak ʔaacaan la Krap
3 2 3 2
ruamrak: Koŋ Kɔɔy KuapKum nakrian Ka
2 ' 2 ' + + 2 2 3
ləət: raw ca hay ʔaray pen KɔɔŋKwan Tan la Krap 2.
3 3 2 3 + 3 2 +
ruamrak: Kun Kit waa nekTay may Tay læ KruaŋTom 3.
' 3
pen yaaŋray Ka

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

1.	' + 2 saTaanTii	'place, site'
2.	+ + KɔɔŋKwan	'gift, present'
3.	2 + KruaŋTom	'niello ware'

Answer the following questions:

' 2 + 2 ' 3 +
1. ʔaacaan Kon ʔʊʊn may hen duay kap ruamrak rʊʊ
3 ' 2 ' 2
2. nakrian ca tɔŋ Tam ʔaray kan baaŋ
2 ' '
3. Puak ʔaacaan ca Tam ʔaray
2 ' 2 ' + + '
4. Puak ʔaacaan ca hay ʔaray pen KɔɔŋKwan ʔaacaanyay

III.

2 3 + 3 2 '
ləət: dii Krap Pom Kit waa Kun Kuan pen Kon catkaan 1.
2 3 3 2 + '
ruaŋ nii Prɔ Kun luak Kɔɔŋ keŋ
3 ' 2 ' ' + ' 2 ' 2
ruamrak: KɔɔpKun Ka tææ diCan yaak hay Kon ʔʊʊn pay Cuay
2 2
luak duay

```
2         2            2        3        2   2
ləət:     Puut kan maa taŋ naaŋ læew yaŋ may saap ləəy
          2   '          3    2
          waa ca mii ŋaanliaŋ mʊaray
    3              +   3   2        2    2    '
ruamrak:  Kʊʊn wan saw nii Ka   Kun ləət Cuay catkaan
          2            2   +   3
          ruaŋ dontrii day may Ka
2         2   3
ləət:     day Krap
```

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expression:

```
    '
1.  catkaan     'to make arrangements'
```

Answer the following questions:

```
           2        3   2       3                3
1.  Tammay ləət cʊŋ Kit waa ruamrak Kuan pen Kon suu
    +   +
    KɔɔŋKwan
        3   '        2    +   +         +
2.  ruamrak yaak pay lʊak KɔɔŋKwan ʔeeŋ rʊʊ
    +   '  3    '          '       2
3.  Kaw ca liaŋ soŋ ʔaacaanyay kan mʊaray
        3   +   2   2    2        '     2
4.  ruamrak Kɔɔ hay ləət Cuay Tam ʔaray baaŋ
    2    2        2        3   +
5.  ləət may yɔɔm Cuay ruamrak rʊʊ
    2        '       2            3    +
6.  ləət pay catkaan ruaŋ dontrii læew rʊʊ yaŋ
```

7: 7 Dialogue - Outdoor Movies

```
+  +            3           +
saaKaa:    Kʊʊn nii pay duu naŋklaaŋplææŋ               1.
           2   3       +
           Tii wat kan may
'  '
               2    '        2
ʔatsawin:  pay si   kii mooŋ la
+  +       +    2                '       +
saaKaa:    sɔɔŋ Tum pen yaŋŋay   dʊk pay may
'  '       '    '  '             '       '    3 3
                             2
ʔatsawin:  ʔaat ca dʊk pay   Tum nʊŋ dii kwaa lamaŋ
+  +           +
saaKaa:    dii mʊan kan

                     2   3
                    (Tii wat)
'  '           2    '  2   +   2   2   2    3
ʔatsawin:  Kun Cɔɔp Tuatom rʊʊ KaawPootKua Krap          2.,3.
```

```
+  +        2    3   +    '     3         3   '   2
saaKaa:     Cɔɔp Taŋ sɔɔŋ yaaŋ Krap   Kun sʊʊ Tua si
            +   '  3   2   2
            Pom ca sʊʊ KaawPoot
' '         2    '    '       '        '    3
ʔatsawin:   naŋ haaŋ haaŋ cɔɔ nɔy dii kwaa na                4.
+  +                  ' '             2   +
saaKaa:     lʊʊm ʔaw kradaat maa rɔɔŋ naŋ diaw kaaŋkeeŋ
            2    '
            pʊan mot
' '         +       2  3  2       +    +         +    +   2
ʔatsawin:   Pom ʔaw PaaCetnaa maa sɔɔŋ Pʊʊn  ʔaw Kɔɔŋ Pom si
+  +        2       '                  3   '       3 +   2
saaKaa:     may pen ray rɔɔk   Kun ruamrak kap Kun nisaa naŋ
            '   2    2
            yʊʊ noon næ
' '         +   2
ʔatsawin:   nay la
+  +        +            +    2        2   2    2    +
saaKaa:     han pay Taaŋ Kwaa si   pay naŋ klay klay sɔɔŋ
                2   '
            Kon nan Tə
' '             2
ʔatsawin:   pay kɔ pay
+  +        ' '      3            3       3 +     2   2
saaKaa:     sawatdii Krap Kun ruamrak Kun nisaa   naŋ duay
                2   +   3
            Kon day may Krap
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A

New Expressions:

```
     +
1.   naŋklaaŋplææŋ     'outdoor movie'
     '  2
2.   Tuatom            'boiled peanuts'
     2   2   2
3.   KaawPootKua       'popcorn'

4.   cɔɔ               'screen'
```

7: 8 Copy the following sentences.

1. คืนนี้ไปดูหนังกลางแปลงที่วัดกันไหม
2. คุณชอบถั่วต้มหรือข้าวโพดคั่วครับ
3. นั่งห่างๆจอหน่อยดีกว่านะ
4. ลืมเอากระดาษมารองนั่ง เดี๋ยวกางเกงเปื้อนหมด

2   3
riaprɔɔy

                                  2   3
The descriptive verb riaprɔɔy is used in Thai to show
that its subject is, in some way, in good order. The subject
   2   3
of riaprɔɔy may be either animate or inanimate. In similar
situations English tends to use different descriptive words
to correlate with animate and inanimate subjects. In the
first two examples, in the frame below, the subject of the
first is animate, the subject of the second inanimate. In
the last three examples, a sentence itself is the subject.

Subject		2 may	Main Verb	
3 + nisaa			2 3 riaprɔɔy	'Nisa is well-behaved.'
3 3 to nan		2 may	2 3 riaprɔɔy	'The table isn't neat.'
3 + nisaa	' tæŋtua		2 3 riaprɔɔy	'Nisa dresses neatly.'
+ Kaw	2 Puut		2 3 riaprɔɔy	'She speaks nicely.'
2 ləət	' 3 praPrut	2 may	2 3 riaprɔɔy	'Lert isn't well-behaved.'

2 3
7: 9 Use riaprɔɔy in sentences introduced by the following
2 3
words. Be sure you understand the meaning of riaprɔɔy in
each example.

' '
Teacher: ʔatsawin
' ' 2 3
Student: ʔatsawin riaprɔɔy (Atsawin is well-behaved.)

Continue the drill:

2 3
1. hɔŋ nan
3 +
2. nisaa
2
3. baan
+ +
4. saaKaa
3
5. bɔɔriween rooŋrian
2 3 '
6. hɔŋrapKææk
7. Krua
2
8. ləət
3 + + +
9. toKiannaŋsuu
3
10. nɔɔŋCaay

7:10 Negate the sentences in the preceding exercise.

' '
Teacher: ʔatsawin
' ' 2 2 3
Student: ʔatsawin may riaprɔɔy

Continue the drill.

2 3
7:11 Use riaprɔɔy as a main verb in the following
sentences:

' ' '
Teacher: ʔatsawin tæŋtua
' ' ' 2 3
Student: ʔatsawin tæŋtua riaprɔɔy

Continue the drill:

3 ' 3
1. nakrian praPrut
+
2. Kaw Tam ŋaan
2
3. PiiCaay Kun yuun
+ + 2
4. saaKaa Puut
3 ' + + +
5. nisit Kian naŋsuu
2 '
6. ləət tæŋtua
3 2
7. nɔɔŋCaay Kun Puutcaa (to talk)
2 +
8. Piisaaw Kun dəən
' + 3 +
9. dek sɔɔŋ Kon nan kin ʔaahaan
' 3 2
10. dek Kon nan naŋ

7:12 Negate the sentences in the preceding exercise.

               '   '   '   2   3
Teacher: ʔatsawin tæŋtua riaprɔɔy
               '   '   '   2   2   3
Student: ʔatsawin tæŋtua may riaprɔɔy

Continue the drill.

                                                                     2   3
7:13 Answer the following questions using riaprɔɔy and
3
lææw as in the example.
               3 +   '   +
Teacher: nisaa tæŋtua rʉʉ yaŋ
               3 +   '   2   3   3
Student: nisaa tæŋtua riaprɔɔy lææw

Continue the drill:

        +   '   +
1. ʔaahaan set rʉʉ yaŋ
        2   '   +
2. kaanbaan set rʉʉ yaŋ
    + +   '   +
3. saaKaa Tam ŋaan set rʉʉ yaŋ
                2   2   +   +
4. Kun ʔaw sʉa pay hay Kaw rʉʉ yaŋ
    2   2   '   +
5. baan saaŋ set rʉʉ yaŋ
    ' '   '   +   +
6. ʔatsawin kep Kɔɔŋ rʉʉ yaŋ
    3 '   +   '   +
7. nisit Kian riaŋKwaam set rʉʉ yaŋ
          2   '   +   +
8. Kruu Puut kap Kaw rʉʉ yaŋ
    +   3   +
9. Kaw laaŋ Caam rʉʉ yaŋ
    ' +   '   +
10. cotmaay Pim set rʉʉ yaŋ

2   '
Tii ca between verbs and between a preverb and a verb

Observe the following.

	2 may	Preverb	Verb	2 ' (Tii) ca	
+ Kaw	2 may	Kuan		2 ' Tii ca	2 Tam ŋaan maak
2 mææ		2 naa		2 ' Tii ca	' 3 du nɔɔŋ
raw		' yaak		2 ' Tii ca	2 + Cua Kaw
+ Kaw			diicay	2 ' Tii ca	2 3 day Pop Kun
raw	2 may		2 tɔŋkaan	2 ' Tii ca	3 + ropkuan Kaw

Note:

2 2 ' '
1. Tii is optional after a preverb Kuan, naa, yaak, ʔaat
3 2
or mak. When present Tii gives emphasis to the preverb:

' 3 3
Kun Kuan ca Prɔɔm lææw
2 ' 3 3
Kun Kuan Tii ca Prɔɔm lææw 'You really should be ready!'

2
2. Tii is optional after verbs belonging to the following list:

	3
Pɔɔcay	Kit
+ soncay	2 tɔŋkaan
2 taŋcay	+ waŋ
3 Payaayaam	yindii
3 Prɔɔm	

Other less frequently used members of this list are:

2 reŋ	'to put pressure on (someone or something)'
' + prasoŋ	'to want'
' ' + praatTanaa	'to wish'

2
3. Tii is obligatory after verbs belonging to the following list:

diicay

$\overset{2}{\text{klaa}}$

ʔaay

$\overset{3}{\text{ruu}}\overset{'}{\text{cak}}$

$\overset{3}{\text{rak}}$

$\overset{2}{\text{Cɔɔp}}$

and the preverb:

Kəəy

4. The subject of the preverb or verb before $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ is the same as the subject of the verb after $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$.

7:14 Add $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ to the following sentences.

Teacher: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ maa $\overset{3}{\text{læ}}$æw

Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ maa $\overset{3}{\text{læ}}$æw

Continue the drill:

1. $\overset{'}{\text{dek}}$ Kuan $\overset{2}{\text{way}}$ $\overset{2}{\text{Puu}}\overset{'}{\text{yay}}$ $\overset{'}{\text{kɔɔn}}$
2. $\overset{3}{\text{ni}}\overset{+}{\text{saa}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{'}{\text{kroot}}$ $\overset{+}{\text{saa}}\overset{+}{\text{Kaa}}$
3. $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ Kəəy Tam $\overset{2}{\text{hay}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{'}{\text{kroot}}$

```
      2         3   +   2    '   2
  4.  mææ Kuan rak Pom maak kwaa Pii
      +        '        '    +   '    '       2   2
  5.  Pom ʔeeŋ yaak Tam yaaŋ Kaw bɔɔk tææ Tam may day
      2   +   2        3   3   2   '
  6.  Pii Pom may Kəəy Cay Taaw len kap Kray
          2        '   +   2   '
  7.  Kun may Kuan cap hua Puu ʔʊʊn
          2   2   '   +    2    +   +
  8.  Təə may naa soŋ Kɔɔŋ Kaam hua Kaw
               '        3    2   2   2
  9.  raw Kuan Tɔɔt rɔɔŋTaaw mʊa Kaw baan
      3    2       2   2   2   3       +    3   +
 10.  nɔɔŋ naa cam day waa tɔŋ Cay mʊʊ Kwaa rap Kɔɔŋ
          2   '        '   +   2   3   2
 11.  raw may ʔaat Tam kap Kaw Cen nan day
      +       2                 ' +        ' +
 12.  Pom yaŋ may Kəəy dəən kin Kanom taam Tanon
      3 +   2            2   +  +   '
 13.  nisaa may Kəəy Tam hay saaKaa cepcay
          2        3   3    3
 14.  raw may Kuan Cay Taaw Cii
```

```
             2   '
7:15  Insert Tii ca between two verbs.
               2   2   2             2
     Teacher:  Pii may Cɔɔp Tam ŋaan maak
               2   2   2    2   '           2
     Student:  Pii may Cɔɔp Tii ca Tam ŋaan maak
```

Continue the drill:

```
      +       2                +    +
  1.  Kaw maa reŋ ʔaw kaaŋkeeŋ Kɔɔŋ Kaw
      '  '     2            +
  2.  ʔatsawin Cɔɔp pay duu naŋklaaŋplææŋ
          2   2           2   +   +
  3.  raw may tɔŋkaan Tam hay Kaw siacay
      ' +   2   '    ' +   3   +   '
  4.  diCan may praatTanaa Pop Kaw ʔiik
      +          2    '        +   2  2
  5.  Pom Pɔɔcay Puut kap Kray Pom kɔ Puut
      2       +          3       2    3
  6.  PiiCaay Pom yindii Pop Kun Pruŋ nii
                     2        3     '
  7.  raw Pɔɔcay pay Tiaw CaayTalee kap Kun
      +   '  +   2   3        2   +   '
  8.  Kaw prasoŋ day rap KwaamCuaylʊa caak Kun
      2   +   3            '       +   2   2       2
  9.  Taa Kaw rak Tam ŋaan kap raw Kaw tɔŋ may kin law
      +   +   2       2   +   2   2  '   2   2
 10.  Tʊŋ Kaw reŋ ʔaw sʊa Kaw Pii kɔ tat hay may Tan
      '       3   2   +           +  +
 11.  dek Kon nan may soncay rian naŋsʊʊ
```

    +   +   2 3   ' +
12. Kaw yindii sɔɔn Kun waaynaam samɘɘ
    3 + 3 ' 2
13. nisaa ruucak Puut
    + 2   +
14. Pom taŋcay maa haa Kun

                                           2 '
7:16 Combine the following sentences with Tii ca.

            + 2 2
Teacher: Pom may klaa
            + ' + 2
            Pom saŋ Kaw hay Tam ŋaan
            + 2   2   2 ' ' + 2
Student: Pom may klaa Tii ca saŋ Kaw hay Tam ŋaan
            2   +
Teacher: PiiCaay Pom Pɔɔcay
            2   + '   + +
            PiiCaay Pom ʔaan naŋsɯɯ pen wan wan
            2   +   2 ' '   + +
Student: PiiCaay Pom Pɔɔcay Tii ca ʔaan naŋsɯɯ pen wan wan

Continue the drill:

    2 +
1. mææ waŋ
    2 ' 2 + 2   '
    mææ ca day hen luuk mii Kwaamsuk
    + 2
2. Pom tɔŋkaan
    + 2 2 '   ' 2 +
    Pom ca day tæŋŋaan kap Puuyiŋ dii dii
    2 +
3. Kun Pɔɔ Pom yindii
    2   2   3
    Kun Pɔɔ Paa raw pay Tiaw CaayTalee (seashore)
    2 3
4. raw may Kit
    ' 2 ' + '
    raw ca Puut kap Kaw ʔiik
    2
5. Kun mææ yindii
    2 ' 2 + + 2 2 3
    Kun mææ ʔɔɔk Kaa naŋsɯɯ hay luuk Tuk Kon
    2 2
6. raw may Cɔɔp
    2 + 2 ' ' +
    raw tɔŋ sia Kaa soŋ cotmaay Pææŋ Pææŋ
    3 + 3 '
7. nisaa ruucak
    3 +   + +
    nisaa ʔawcay (to please) saaKaa
    3 + +
8. nɔɔŋsaaw Pom ʔaay
    3 + + 2 ' 2
    nɔɔŋsaaw Pom Puut kap PuuCaay

        3
9. raw Payaayaam
        +   + 2   2   3
    raw sɔɔn Kaw hay pen Kon riaprɔɔy
    3 +   2   2
10. nisaa may klaa
    3 +   ' '   2   3
    nisaa ca ʔɔɔk pay waaynaam Kon diaw
        3   3
11. ruamrak Payaayaam
        3   2   3   '   ' '
    ruamrak Tam naa rak kap ʔatsawin
    3 +   2
12. nisaa may ʔaay
    3 +   '   + +   2   2   3   2
    nisaa bɔɔk saaKaa waa waaynaam may pen

13. raw yindii
                   +   '
    raw Tam taam mɔɔ saŋ
    +   2   3
14. Pom may Kit
    +   '   +
    Pom ruay yaaŋ Kaw

Noun Compounds Introduced by $\overset{2}{\text{Kaa}}$

$\overset{2}{\text{Kaa}}$ 'fee, price, payment' serves as the first and principal element of a number of noun compounds, some with specialized meanings. Observe the differing structure in the examples below:

		A	B	C	
	2 Kaa	Verb + Object	Two Verbs	Noun + Verb	
+ ' ' + 2 ' Kaw soŋ cotmaay Tii praysanii + + Kaw sia	2 Kaa	' ' + soŋ cotmaay			'postage'
+ ' 2 2 3 Kaw kin yuu Tii baan nan + 2 Kaw hay	2 Kaa		' kin yuu		'board an room'
+ 2 2 ' + Kaw naŋ Tii sanaamkiilaa + ' Kaw caay	2 Kaa			2 2 Tiinaŋ	'a fee fo a seat, ticket price'

Note:

                                       2
1. Other examples of Kaa compounds are:

A.	2 2 2 Kaa Caw baan	'payment for renting a house, rent'
	2 2 3 Kaa Caw rot	'fee for car hire'
	2 + 2 Kaa dooysaan Kruaŋbin	'fee to be a passenger in an airplane, plane fare'
B.	2 3 ' Kaa Caycaay	'expenses'
C.	2 2 3 Kaa TiiPak	'cost of lodging'

2

2. Kaa compounds often serve as the object of verbs like the following.

2 3 ' 2 2 3 PuuCaay Kon nan kep Kaa Caw rot	'He collected the payment.'
2 day	'He received it.'
' caay	'He spent it.'
+ sia	'He paid it out.'

                                         2
3. One verb used with Kaa compounds deserves special comment.

'

ʔɔɔk, when used to mean 'pay' always implies payment on behalf of someone else:

+ ' 2 + 2 2 2 Kaw ʔɔɔk Kaa dooysaan Kruaŋbin hay Puan	'He paid for his friend's air ticket.'
+ ' 2 + 2 Kaw ʔɔɔk Kaa dooysaan Kruaŋbin	'He paid the plane fare (for somebody else).'

                                                      2   2 3
4. Nouns are also commonly combined with Kaa: Kaa naam 'cost

                              2   3
of water, water bill,' and Kaa fayfaa 'cost of electricity, electric bill.'

                2   2
7:17 Add Tawray to the Kaa compound that your teacher supplies.

2 3 '
Teacher: Kaa Caycaay
2 3 ' 2
Student: Kaa Caycaay Tawray

Continue the drill:

2 ' ' +
1. Kaa soŋ cotmaay
2 2 2
2. Kaa Tiinaŋ
2 2 3
3. Kaa Caw rot
2 2 3
4. Kaa TiiPak
2 3 '
5. Kaa Caycaay
2 '
6. Kaa kinyuu
2 + 2
7. Kaa dooysaan Kruaŋbin
2 3 2
8. Kaa sak Paa
2 ' 2
9. Kaa Taay ruup
2 3
10. Kaa naam
2 + 3
11. Kaa dooysaan rotfay
2 2 '
12. Kaa Tiiyuu
2 2 3
13. Kaa Caw rotmee
2 3 2
14. Kaa sak Paa
2 2 2
15. Kaa Caw baan
2 ' '
16. Kaa tat kraprooŋ
2 2 3
17. Kaa TiiPak
2 ' 2
18. Kaa tat sua
2 ' + +
19. Kaa soŋ naŋsuuPim
2 2
20. Kaa Caw rua

7:18 Substitute the word given by your teacher in the pattern sentence.

+ ' 2 3 ' +
Teacher: Kaw caay Kaa Caycaay: sia
+ + 2 3 '
Student: Kaw sia Kaa Caycaay

Continue the drill:

'
1. caay
2 2 2
2. Kaa Caw baan
2 ' + +
3. Kaa soŋ naŋsuuPim
'
4. kep
+
5. sia
2 ' 2
6. Kaa Taay ruup
2
7. hay
2 2 3
8. Kaa TiiPak
'
9. caay
2 2 3
10. Kaa Caw rotmee
+
11. sia
2 2 2
12. Kaa Tiinaŋ
'
13. caay
2 ' '
14. Kaa tat kraprooŋ

2 3
15. Kaa naam
2 '
16. Kaa kinyuu
3
17. Kit

2
18. day
' 2 3
19. ʔɔɔk...hay nɔɔŋ
2 + 3
20. Kaa dooysaan rotfay

7:19 Substitute the word given by your teacher in the pattern sentence.

+ 2 3 ' 3 2
Teacher: Kun sia Kaa Caycaay wan la Tawray: duan
+ 2 3 ' 3 2
Student: Kun sia Kaa Caycaay duan la Tawray

Continue the drill:

1. wan
2 ' ' +
2. Kaa soŋ cotmaay
3. pii
2 2 2
4. Kaa Caw baan
5. duan
3
6. ʔaaTit
2 '
7. Kaa kinyuu
2 3 2
8. Kaa sak Paa
9. wan

2 2 3
10. Kaa TiiPak
11. duan
2 3 '
12. Kaa Caycaay
2
13. Cuamooŋ
14. pii
3
15. ʔaaTit
2 2 3
16. Kaa TiiPak
17. Kuun

7:20 Substitute the Kaa (2) compound provided for the one in the pattern sentence. All the compounds will exemplify the pattern
2
Kaa + transitive verb + object. If necessary, change the classifier to correspond with that object.

+ + 2 ' ' ' ' 3 2
Teacher: Kaw sia Kaa soŋ cotmaay Cabap la Tawray:
2 2 3
Kaa Caw rot
+ + 2 2 3 3 2
Student: Kaw sia Kaa Caw rot Kan la Tawray

Continue the drill:

2 ' + +
1. Kaa soŋ naŋsuuPim
2 2 2
2. Kaa Caw baan
2 2
3. Kaa Caw rua
2 2 3
4. Kaa Caw rot
2 ' 2
5. Kaa Taay ruup
2 ' 2
6. Kaa tat sua
2 ' ' +
7. Kaa soŋ cotmaay
2 2
8. Kaa Caw rua
2 ' + +
9. Kaa soŋ naŋsuuPim
2 ' 2
10. Kaa Taay ruup
2 ' +
11. Kaa soŋ Kɔɔŋ
2 '
12. Kaa tat kaaŋkeeŋ

7:21 Substitute the words given by your teacher in the pattern sentence.

2 2 3 3 2 2 '
Teacher: Kaa TiiPak Kon la Tawray: Kaa kinyuu
2 ' 3 2
Student: Kaa kinyuu Kon la Tawray

Continue the drill:

' '
1. kii baat
2 3 '
2. Kaa Caycaay
2
3. Tawray
2 + 2
4. Kaa dooysaan Kruaŋbin
2 2 3
5. Kaa TiiPak
' '
6. kii baat
2 2 2
7. Kaa Tiinaŋ
2
8. Tawray
2 3 '
9. Kaa Caycaay
' '
10. kii baat

7:22 Dialogue - A Trip to the Seashore

3 + 3 + 3
nisaa: rot maa ruu yaŋ Ka
+ + + 3
saaKaa: diaw Koŋ maa Krap
3 + ' + 3 2 ' ' 3 3 3
nisaa: diCan Kit waa Koŋ sanuk Prɔ mii Kon pay yə yæ
+ + ' ' 2 3 2 ' 3 3
saaKaa: sanuk si Krap Kun may luum ʔaray na Krap
3 + 2 ' 2 2 ' 2 '
nisaa: may luum rɔɔk Ka Kaaw hɔɔ Kruaŋduum 1.,2.
+ 3 3 3 3 '
Ponlamaay mii Prɔɔm Tuk yaaŋ 3.

```
+  +     3   '    3   2    3
saaKaa:  Cut ʔaapnaam la Krap
3 +               3    2        2  3
nisaa:   ʔaw maa læw Ka   Kun la Ka
+  +     +        2  +   3       3     3
saaKaa:  Pom ʔaw PaaKaawmaa maa læw Krap
3 +      2   3   3        +  +   2   3          3  3
nisaa:   Kʉn rot læw Kun saaKaa tɔŋ rɔɔŋ Pleeŋ na Ka
+  +     '          3         '   3  3    +
saaKaa:  ʔaray kan Krap   maa kap nakrɔɔŋ siaŋ Tɔɔŋ                4.
         '        3 +     +   2    2   3    '     3
         yaaŋ Kun nisaa   Pom may klaa rɔɔŋ rɔɔk Krap
3 +      +        +  +   3   '
nisaa:   siaŋ Kun saaKaa Prɔ ʔɔɔk
+  +     3       3      +   '      '     2   3       2
saaKaa:  rot maa læw   Pom ca pay bɔɔk hay Tuk Kon Kʉn
         3     '    2  2   3   2  +    2   3   3
         rot   kep Tiinaŋ way hay Pom duay na Krap
3 +      2
nisaa:   Ka
+  +     3   3     2       3   3     2   2       3
saaKaa:  rot nii kwaaŋ dii na Krap   Kaa Caw wan la Pan
         '    2  2        '      2      '  3          2
         baat kɔ may Pææŋ rɔɔk   mʉaray ca rɔɔŋ Pleeŋ la
          3
         Krap
3 +          '                  +         ' '   2  3
nisaa:   Kun yaak faŋ Pleeŋ Tay rʉʉ Pleeŋ faraŋ la Ka
+  +           '     2  2    3
saaKaa:  Pleeŋ ʔaray kɔ day Krap
3 +      +   3    +   3
nisaa:   Tʉŋ læw rʉʉ Ka   rew caŋ
+  +         2   3    3         +    3
saaKaa:  pay len naam Talee kan may Krap
3 +          2        2   '    2    2    ' +   3  3
nisaa:   pay Ka   Kun tɔŋ yuu klay klay diCan na Ka
         ' +   2   3    2
         diCan waaynaam may pen
+  +     +   '  +    2    3     3       2       2
saaKaa:  Pom ca sɔɔn hay Krap   raprɔɔŋ waa Kun may                 5.
             3    2
         com naam nææ                                              6.,7.
```

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L L/A	R L/A

New Expressions:

```
     2    '
1.   Kaaw hɔɔ   'rice (with meat and vegetables) wrapped
                 in banana leaves'
       2  '
2.   Krʉaŋdʉʉm  'drinks, beverages'
```

3.	mii $\overset{3}{\text{Prɔɔm}}$	'to have ready'
4.	$\overset{+}{\text{siaŋ}}$ Tɔɔŋ	'lovely (golden) voice'
5.	$\overset{3}{\text{raprɔɔŋ}}$	'to guarantee'
6.	com	'to drown'
7.	$\overset{2}{\text{nææ}}$	'certain, sure'

7:23 Summary

Below are sentences illustrating material presented in Lesson Seven. Copy them until you know them.

1. อาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว
2. เขาน่าที่จะมาแล้ว
3. เราไม่ควรที่จะใช้เท้าชี้
4. เขาเสียค่ากินอยู่
5. เราไม่ต้องการที่จะทำให้เขาเสียใจ
6. คุณเสียค่าใช้จ่ายเดือนละเท่าไร
7. การไหว้เป็นประเพณีอย่างหนึ่งของชาวไทย
8. คนธรรมดาควรไหว้พระก่อน
9. คุณถามอาจารย์คนอื่นแล้วหรือยัง
10. เราคงจะต้องให้นักเรียนช่วยจัดสถานที่

LESSON EIGHT

Reading Passage - The Thai Language	8: 1 8: 2 - 8: 3 8: 4 - 8: 5 8: 6	R R/C C R
Nominalizations Introduced by Kam	8: 7 - 8: 8	V/G
Dialogue - A Thai Studies English	8: 9	P/AC
The Preverb $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$	8:10 - 8:12	V/G
The Preverb $\overset{2}{\text{Kɔy}}$ ($\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Kɔy}}$)	8:13 - 8:14	V/G
Dialogue - The Thai Southern Dialect	8:15	P/AC
$\overset{3}{\text{nak}}$ in Negative Sentences	8:16 - 8:19	V/G
ciŋ, ciŋ ciŋ, and caŋ	8:20 - 8:21	V/G
Dialogue - An American Student in Thailand	8:22	P/AC
Summary	8:23	

8: 1 Reading Passage - *The Thai Language*

ภาษาไทยแบ่งออกเป็น *ภาษากลาง*[1] ภาษาปักษ์ใต้ ภาษาเหนือ และภาษาอิสาน 1.
ภาษากลางใช้เป็น*ภาษาราชการ* คนไทยที่พูดภาษากลางอาจจะไม่เข้าใจ*ภาษาถิ่น*อื่นเลย 2.
เพราะว่าคำบางคำใช้ไม่เหมือนกันหรือ*ออกเสียง*ต่างกัน ภาษาอิสานใกล้กับภาษาลาว ภาษา 3.
ปักษ์ใต้มักจะตัดเสียง*พยางค์*แรกของคำสองพยางค์ออก เช่น ทะเล ก็*เหลือ*เพียง เล 4.
ภาษาเหนือเป็นภาษาไทยที่ยังมีคำไทย*โบราณ*อยู่มาก คนไทยมักคิดว่าภาษาเหนือเพราะที่สุด 5.

---

[1] $\overset{+}{\text{Paa}}$saa may refer to either a language or a dialect.

ภาษาไทยได้รับอิทธิพลจากภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น ภาษาจีน อย่างใน 6.
คำว่า โอเลี้ยง ก๋วยเตี๋ยว ภาษาบาลีและสันสกฤต อย่างในคำว่า ธนบัตร ครู บิณฑบาต
ไปรษณีย์ ภาษาเขมร อย่างในคำว่า กำลัง ฉบับ ถนน เดิน ภาษามลายู อย่างในคำว่า
ทุเรียน ภาษาเปอร์เซีย อย่างในคำว่า องุ่น ภาษาโปรตุเกส อย่างในคำว่า สบู่ ภาษา 7.
อังกฤษ อย่างในคำว่า ชอล์ค เน็คไท ฟุตบอล เป็นต้น 8.

ภาษาบาลีมีอิทธิพลมากเพราะเป็นภาษาที่ใช้ในพุทธศาสนา ภาษาสันสกฤตเข้ามาทาง 9.
ศาสนาพราหมณ์ แต่ในระยะหลังนี้ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญขึ้นเพราะศัพท์ทางวิชาการมักจะใช้ 10.
เป็นภาษาอังกฤษทั้งนั้น

ภาษาที่คล้ายกับภาษาไทยก็มี ภาษาลาวพูดในลาว ภาษาฉานหรือไทยใหญ่พูดในพม่า 11.
ภาษาไทยขำตี ไทยอาหม พูดในอินเดีย ภาษาไทยดำ ไทยแดง ไทยขาว ไทยย้อย พูดใน
เวียดนามเหนือ ภาษาไทยนุง ไทยขาว ไทยย้อย พูดในตอนใต้ของจีน และไทยลาย พูดใน
เกาะไหหลำ 12.

New Expressions:

1.	$\overset{+}{\text{Paasaa}}$ klaaŋ	'central Thai dialect'
2.	$\overset{+}{\text{Paasaa}}\ \overset{2}{\text{raat}}\overset{3}{\text{Ca}}\text{kaan}$	'official government language'
	$\overset{+}{\text{Paasaa}}\ \overset{'}{\text{Tin}}$	'regional dialect'
3.	$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}\ \overset{+}{\text{siaŋ}}$	'to pronounce'
4.	$\overset{3}{\text{Pa}}\text{yaaŋ}$	'syllable'
	$\overset{+}{\text{lɯa}}$	'to be left over, remaining'
5.	booraan	'ancient, old'
6.	$\overset{'}{\text{ʔit}}\overset{3}{\text{Ti}}\text{Pon}$	'influence'
7.	$\overset{+}{\text{Paasaa}}\ \text{proo}\overset{'}{\text{tu}}\overset{'}{\text{keet}}$	'Portuguese'
8.	$\text{pen}\ \overset{2}{\text{ton}}$	'for example'
9.	$\overset{3}{\text{Put}}\overset{3}{\text{Ta}}\overset{'}{\text{saat}}\overset{'}{\text{sa}}\overset{+}{\text{naa}}$	'Buddhism'
10.	$\overset{'}{\text{saat}}\overset{'}{\text{sa}}\overset{+}{\text{naa}}\ \text{Praam}$	'Brahmanism'
	$\text{nay}\ \overset{3}{\text{ra}}\overset{3}{\text{ya}}\ \overset{+}{\text{laŋ}}\ \overset{3}{\text{nii}}$	'recently'
	$\overset{'}{\text{bot}}\overset{'}{\text{baat}}$	'role'
	$\overset{'}{\text{sap}}$	'vocabulary'

	$\overset{3}{\text{w}}\text{iCaakaan}$	'technology, knowledge'
11.	$\text{K}\overset{3}{\text{l}}\text{aay}$	'to be closely related to, similar to'
	$\overset{+}{\text{C}}\text{aan}$	'Shan' (a state in northwestern Burma)
12.	$\overset{+}{\text{h}}\text{aylam}$	'Hainan'

8:2 Write the word(s) in the Thai alphabet for the language(s) described in the following.

1. the four major dialects in Thailand
2. the official government language
3. the dialect closely related to Laotian
4. the dialect characterized by dropping of the first syllable
5. the dialect characterized by 'old' Thai words
6. the foreign languages that Thai has borrowed from
7. the ecclesiastical language used in Buddhist services
8. the languages closely related to Thai.

8:3 Below is a list of borrowed words in Thai. Write the word in the Thai alphabet. Identify the source language. Write it in Thai.

1. $\overset{3}{\text{T}}\text{urian}$
2. kamlaŋ
3. $\text{bin}\overset{3}{\text{T}}\text{a}\overset{'}{\text{b}}\text{aat}$
4. $\overset{+}{\text{k}}\text{uay}\overset{+}{\text{t}}\text{iaw}$
5. $\overset{3}{\text{n}}\text{ekTay}$
6. $\overset{'}{\text{ʔ}}\text{a}\overset{'}{\text{ŋ}}\text{un}$
7. $\text{pray}\overset{'}{\text{s}}\text{anii}$
8. $\overset{'}{\text{s}}\text{a}\overset{'}{\text{b}}\text{uu}$
9. dəən

' '
10. Cabap

11. Kruu
3
12. Cɔk

8: 4 Write the following words in the Thai alphabet.
'
1. sap

2. booraan
3 3 ' ' +
3. PutTasaatsanaa
' 3
4. ʔitTiPon
+ ' '
5. sansakrit
3
6. Payaaŋ

8: 5 Substitute as many words as you can in the model sentences given.

1. ____ คล้ายกับภาษาไทย

2. ภาษาไทยได้รับอิทธิพลจาก ____

3. ____ เป็นภาษาต่างประเทศ

8: 6 Answer the following questions as in the example.

+ 2 ' 2 +
Teacher: Paasaa ciin Puut nay praTeet nay
+ 2 ' 2
Student: Paasaa ciin Puut nay praTeet ciin

Continue the drill:

+ 3
1. Paasaa malaayuu
+
2. Paasaa laaw
+ +
3. Paasaa Caan
+ '
4. Paasaa ʔaŋkrit
+
5. Paasaa pəəCia
+ ' '
6. Paasaa prootukeet
+ ' +
7. Paasaa Kameen
+ +
8. Paasaa Tay ʔaahom
+ '
9. Paasaa Tay yay
+ 3
10. Paasaa Tay yɔɔy
+
11. Paasaa laaw
+
12. Paasaa Tay klaaŋ

Nominalizations Introduced by Kam

Observe the change in meaning which accompanies the formation of Kam compounds:

+ sanyaa	'to promise'	+ Kamsanyaa	'(a) promise'
Cəən	'to invite'	KamCəən	'invitation'
+ Taam	'to ask'	+ KamTaam	'(a) question'
+ 2 KɔɔToot	'to beg pardon'	+ 2 KamKɔɔToot	'apology'
2 Puut	'to speak'	2 KamPuut	'spoken word'
3 nænam	'to advise, suggest'	3 Kamnænam	'advice, suggestion'

Note:

1. Verbs which describe oral utterances are those most frequently nominalized by Kam. (A frequent meaning of Kam used alone is 'word.') Compare Kam nominalizations and Kwaam nominalizations, Book 1, Lesson 21.

2. Kam as an independent form functions as a regular noun:
     2
Kam yaak 'a difficult word, the word is difficult'; Kam
' 2
suPaap 'polite words, the words are polite.'
                                    3 2
3. Kam Tay, Kam ciin, Kam Pamaa and the like also appear.

8: 7 Combine Kam with the verb or noun provided. Note that some examples are compounds and some are not.

Teacher: 2
Puut

Student: 2 2
nan pen KamPuut

Continue the drill:

1. + 2
KɔɔToot
2. +
waan
3. 2
yaak
4. Tay
5. Cəən
6. +
sanyaa
7. '
yaap
8. ' 2
suPaap
9. +
Taam

    '
10. tɔɔp
    3
11. nænam

    '
12. saŋ
    ' 3
13. ʔaTibaay

14. plææ

15. ciin

8: 8 Using the following model sentence, substitute the word or expression provided.

    + +   2   2   +   +
    saaKaa may faŋ KamPuut Kɔɔŋ Kaw
                3
    Teacher: Tuk Kon
                3   2   2   +   +
    Student: Tuk Kon may faŋ KamPuut Kɔɔŋ Kaw

Continue the drill:

        '
1. Kamsaŋ
   2
2. dayyin
      +
3. KamTaam

4. faŋ
   +   3   3
5. Kɔɔŋ nakrian Kon nan
      + 2
6. KamKɔɔToot
       +
7. Kam waan
   +   +
8. Kɔɔŋ Kaw

        '
9. Kam yaap
       3
10. Kamnænam
        '
11. Kamsaŋ
    2
12. dayyin
        ' 2
13. Kam suPaap
       +
14. KamTaam
    2
15. Kawcay
    +
16. Kɔɔŋ Kruu

8: 9 Dialogue - A Thai Studies English

I.

    2   '   +   ' '   +   ' 2   3
    ləət: Tam yaaŋray Pom ca keŋ Paasaa ʔaŋkrit la Krap
                   2   ' +   2   2
    cɔɔn: Kun tɔŋ suksaa maak maak 1.
    2   +   ' ' +   2   2   +   2   2   2
    ləət: Tuŋ ca suksaa maak maak Pom kɔ yaŋ Puut may
           2   '
           day yuu dii
               '   2   '   2   '   3 +   3   '   '
    cɔɔn: Kun ca tɔŋ fuk faŋ Puut ʔaan læ Kian Taŋ sii yaaŋ
    2   '   3 2   2   +   '   2   '   2
    ləət: ʔaan nan may yaak Pom fuk ʔeeŋ day tææ faŋ Puut
           3 +   2 3   2
           læ Kian si Krap yaak

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

       ' +
1. suksaa 'to study'

Answer the following questions:

       3   2 2   '   ' '   +
1. cɔɔn næ̦nam hay ləət Tam yaaŋray cuŋ ca keŋ Paasaa
   '
   ʔaŋkrit
   2 2   ' +   2   + ' 2   +   '   2
2. Taa ləət suksaa maak Kaw ca Puut Paasaa ʔaŋkrit day
       +
   dii ruu
        '   2   2   '   '   2
3. cɔɔn bɔɔk hay ləət fuk ʔaray baaŋ
   2   3   2 ' '   +   '   3 2   +
4. ləət Kit waa fuk ʔaan Paasaa ʔaŋkrit nan yaak ruu
   2   3   2   2   3   +   +
5. ləət Kit waa kaanfaŋ kaanPuut læ kaanKian Paasaa
   ' 3   '   2   2   +
   ʔaŋkrit nan fuk day ŋaay ruu

II.

           3   '   ' ' 2   +
cɔɔn: ciŋ Krap Kun Kuan hat faŋ faraŋ Puut ruu faŋ 1.
           3 3 3 ' ' 2   2   '
      raaykaan witTayu taaŋpraTeet Tii soŋ pen 2.
       +   ' 2 3
      Paasaa ʔaŋkrit si Krap
2   +   3   '   2   2   +
ləət: Pom Kəəy faŋ Krap tææ Puut rew maak Pom faŋ
      2
      may Tan
       ' ' 2   2 '
cɔɔn: faŋ bɔy bɔy Kaw Kun kɔ ca Cin pay ʔeeŋ 3.
2   + ' 3   3   '   2 2 3
ləət: Pom ca Payaayaam Krap tææ Puut la Krap
       2   ' + 2
cɔɔn: maa Puut kap Pom si

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

1.	' hat	'to practice'
2.	raaykaan	'program'
3.	Cin	'to get used to'

Answer the following questions.

```
            3     2   2    '          +       '   '
  1.  cɔɔn nænam hay ləət hat faŋ Paasaa ʔaŋkrit yaaŋray
      2                       3  3 3  2   '          +
  2.  ləət Kəəy faŋ raaykaan witTayu Tii sɔŋ pen Paasaa
           '   +
      ʔaŋkrit may
              2                     3  3 3  2
  3.  Tammay ləət cuŋ faŋ raaykaan witTayu may Tan
      2     '  3                     3     +         +
  4.  ləət ca Payaayaam Tam taam Kamnænam Kɔɔŋ cɔɔn ruu
            '    2    2       2    '   +   +
  5.  cɔɔn bɔɔk ləət hay maa Puut kap Kaw ruu
```

III.

```
   2      2        '   '    3     3     +   '  2    '
  ləət:  mua Kun klap ʔameerikaa  læɛw  Pom ca Puut kap
               2   3
         Kray la Krap
           '   +   '   '       2      '  '   3
  cɔɔn:  kwaa Pom ca klap Kun kɔ  Kɔŋ ca keŋ læɛw           1.
   2      +   '    '  3   3    +   '   +      +       '
  ləət:  Pom yaak ca suu  Teep ruu Pænsiaŋ Paasaa ʔaŋkrit   2.,3.
                        2        +
         maa faŋ   man kɔ  Pæɛŋ  lua kəən                   4.
          +   +       3             '   +          +
  cɔɔn:  Pom hencay  Krap   maa Kuy kap Pom pen Paasaa      5.
              '   '   '   2  3
         ʔaŋkrit bɔy bɔy  kɔ  læɛw  kan
```

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

1.	' kwaa	'by the time that, before'
2.	3 Teep	'recording tape'

3.	' + Pænsiaŋ	'phonograph record'
4.	+ lʊa kəən	'exceedingly, extremely'
5.	+ hencay	'to sympathize with'

Answer the following questions.

' 2 ' ' 3 ' 3 +
1. cɔɔn ca may klap ʔameerikaa ʔiik lææw rʊʊ

2 ' ' 3 ' 2
2. ləət yaak ca sʊʊ ʔaray baaŋ

2 ' ' 2 3 + ' + + '
3. ləət yaak ca day Teep rʊʊ Pænsiaŋ Paasaa ʔaŋkrit maa
'
Tam ʔaray

3 3 ' + + ' +
4. Teep læ Pænsiaŋ Paasaa ʔaŋkrit Pææŋ may

+ 2
5. Tammay cɔɔn cʊŋ hencay ləət

The Preverb 2 Caaŋ

		Descriptive Verb		
Subject	2 may	Preverb	Verb	Verb Modifier
+ + saaKaa		2 Caaŋ	Kuy	2 maak
+ Kaw		2 Caaŋ	+ Taam	
2 + 3 Puuyiŋ Kon nan	2 may	2 Caaŋ	3 sʊʊ	
+ Kaw		2 Caaŋ	+ suay	+ sia ciŋ ciŋ

Note:

2
1. Caaŋ followed directly by a verb attributes a special ability in the notion expressed by the verb to the subject of the sentence. The first three sentences in the frame might be translated:

'Sakha is a raconteur.'

'She is full of questions.'

'That girl is not a discriminating shopper.'

2. $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ may be followed by an intransitive verb ($\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ Kuy, $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$), a transitive verb ($\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ $\overset{3}{\text{suu}}$), or a descriptive verb ($\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ $\overset{+}{\text{suay}}$). The resulting compound is, however, itself a descriptive verb.

3. When the verb component of a $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ compound is a descriptive verb, the compound is always modified, as in the last sentence in the frame, which means 'She is really beautiful!'

4. Rather specialized meanings characterize some of these compounds:

$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ $\overset{3}{\text{Kit}}$	'He's extremely analytical.'
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ $\overset{3}{\text{Kit}}$ $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ $\overset{'}{\text{ʔaan}}$	'He's full of ideas.'

8:10 Construct simple sentences using the verb given.

Teacher: Kuy
Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Caaŋ}}$ Kuy

Continue the drill:

1. $\overset{+}{\text{Taam}}$
2. kin
3. $\overset{'}{\text{ʔaan}}$
4. $\overset{+\ \ '}{\text{saŋkeet}}$ (to observe)
5. $\overset{3}{\text{Kit}}$
6. $\overset{+\ \ '}{\text{saŋkeet}}$
7. $\overset{+\ \ +}{\text{soŋsay}}$
8. $\overset{+\ \ '}{\text{saŋkeet}}$
9. $\overset{3}{\text{suu}}$
10. $\overset{+\ \ '}{\text{saŋkeet}}$
11. Tam
12. $\overset{2}{\text{waat}}$
13. $\overset{2}{\text{Puut}}$
14. $\overset{2}{\text{waat}}$
15. $\overset{+}{\text{Taam}}$
16. $\overset{2}{\text{waat}}$

17. kin
2
18. waat
+ '
19. saŋkeet
'
20. ʔaan
2
21. waat
3
22. Kit
2
23. Puut
2
24. waa (to speak disparagingly)
2
25. waat
3
26. sʊʊ
2
27. waa
28. Kuy

2
29. waa
'
30. ti (to criticize)
3
31. sʊʊ
'
32. ti
2
33. waat
'
34. ti
35. Tam
3 '
36. Kit ʔaan (to plan,think)
'
37. ti
3 '
38. Kit ʔaan
+ '
39. saŋkeet
3 '
40. Kit ʔaan

8:11 Negate the sentences in 8:10 above:

+ 2
Teacher: Kaw Caaŋ Kuy
+ 2 2
Student: Kaw may Caaŋ Kuy

Continue the drill.

2
8:12 Paraphrase the following descriptions using a Caaŋ compound affirmatively or negatively.

' 3 2 '
Teacher: dek Kon nii Puut keŋ
' 3 2 2
Student: dek Kon nii Caaŋ Puut

Continue the drill:

3 + 2 2 ' + +
1. nɔɔŋCaay Pom may Cɔɔp ʔaan naŋsʊʊ
3 + 2 2 +
2. nisaa pen Kon Tii Cɔɔp Taam
+ + '
3. Kaw kin ʔaahaan keŋ
2 ' ' ' +
4. ləət ti Kon ʔʊʊn saməə

```
     2             3    +  '    3   '
 5.  PuuCaay Kon nan saŋkeet Tuk yaaŋ
     3    +    +   3    +    2
 6.  nɔɔŋsaaw Pom sʊʊ Kɔɔŋ may pen
     '  '         '
 7.  ʔatsawin Kuy keŋ
     +  +    3  '    3   3  '    '
 8.  saaKaa ruucak Kit ruucak ʔaan
     3             3   2   3
 9.  nakrian Kon nan Puut nɔɔy
     3             '   +  +   2
10.  TanaayKwaam ʔaan naŋsʊʊ maak
```

2 2 2

The Preverb Kɔy (may Kɔy)

2 2

Observe the position of may Kɔy in the sentences below:

	2 2 may Kɔy	Other Preverbs		Verb	
+ Kaw	2 2 may Kɔy			' kææ	
+ Pom	2 2 may Kɔy	' yaak	' ca	2 Puut	' + kap Kaw
+ Kaw	2 2 may Kɔy	Kəəy		2 day kin	' ʔaray

Note:

2 2

1. may normally precedes Kɔy.

2 2

2. may Kɔy is used in situations where English uses 'hardly ever,' 'scarcely,' 'not very.' The frame sentences might be translated:

'He isn't really old.'

'I hardly ever want to talk to him.'

'He hardly ever ate anything.'

2 2

3. A sentence may serve as the subject of may Kɔy and a verb:

Sentence as subject	
2 3 ' 3 PuuCaay Kon nan Kap rot	2 2 may Kɔy rew
+ + Kaw haa ŋən	2 2 2 may Kɔy day

2 2
4. Kɔy Kɔy may be used affirmatively to mean 'gradually' 'slowly':

2 2 2 2
Krʊaŋbin Kɔy Kɔy Kʊn pay — 'The plane ascended gradually.'

2 ' 2 2 2 +
Kon may sabaay tɔŋ Kɔy Kɔy kin ʔaahaan — 'Sick people have to eat slowly.'

2 2
8:13 Add may Kɔy to the following:

2 3 +
Teacher: sʊa tua nan suay
2 3 2 2 +
Student: sʊa tua nan may Kɔy suay

Continue the drill:

2 + ' 2
1. raw Kəəy Puut Paasaa pak taay
+ 3 '
2. Pom ruu Kam kaw
3 ' ' 2 2 3 '
3. nɔɔŋ yaak Kuy kap Kon Tii may ruucak
+ 2
4. Paasaa Tay yaak
+ 2 ' + +
5. Pom day ʔaan naŋsʊʊ
+ ' 2 +
6. Kaw yaak Puut Paasaa ciin
+ '
7. Kaw sabaay
2 3 ' + +
8. raw Kəəy day Toorasap pay haa Kaw
3 2 ' ' 3
9. wan ʔaaTit Pɔɔ ca tuun Caaw
3 3
10. rot Kan nii raaKaa Pæəŋ
3 + ' ' + 3 2 2
11. Prɔ Kaw yaak tæŋtua Kaw cʊŋ sʊʊ sʊaPaa
+ + ' + 2
12. Tʊŋ Kaw ca mii ŋən Kaw kɔ pen Kon dii

2 2
8:14 Add may Kɔy to the following sentences.

+ 2 + '
Teacher: Kaw Puut Paasaa klaaŋ keŋ
+ 2 + 2 2 '
Student: Kaw Puut Paasaa klaaŋ may Kɔy keŋ

Continue the drill:
     3   +   2
 1. nɔɔŋCaay Pom Tam ŋaan day
     +   2 3
 2. Kaw yaŋ waaynaam pen
     +   '   3 2   3   2
 3. Kaw faak ŋən way Tii TanaaKaan maak
     +   +
 4. Kaw dəən way
     +   2
 5. Kaw Puut rew
     2   +   2   +   2 '   2
 6. mææ Pom Puut Paasaa yiipun day dii
     +
 7. Kaw dəən daŋ
     3   3   '   ' '
 8. raan nan pəət fay sawaaŋ
     +   +   + +   +
 9. Kaw Kian naŋsɯɯ suay
     +   '   + 2
 10. Pom puat hua maak
        +   2
 11. Paasaa Tay rian yaak
     2   +   3 '   +
 12. Puuyiŋ Kon nan tæŋtua suay

8:15 Dialogue - The Thai Southern Dialect
 3 +   +   2   +   '   3   ' +   2   2
 nisaa: Kaw Puut Paasaa ʔaray kan Ka   diCan may Kawcay ləəy
 + +   +   ' 2   3
 saaKaa: Paasaa pak taay Krap
 3 +   +   ' 2   2   +   +
 nisaa: Paasaa pak taay kɔ pen Paasaa Tay mɯan kan
                  ' +   2   2   3
           Tammay diCan may Kawcay Ka
 + +   +   ' 2   '   +   '   +
 saaKaa: Paasaa pak taay kap Paasaa klaaŋ ʔɔɔk siaŋ
           '   3
           taaŋ kan Krap   1.
 3 +   ' +   3   2   2   2   '   '   +   '
 nisaa: diCan Kit waa may Cay tææ kaanʔɔɔksiaŋ yaaŋ
                  ' 2   '   '   '   2
           diaw   ca tɔŋ mii yaaŋ ʔɯɯn taaŋ kan duay
 + +   3   2 3   '   3   '
 saaKaa: ciŋ Krap   Kam baaŋ Kam kɔ Cay taaŋ kan læ suan
           ' 3   +   '   2   '   3   2   +
           yay lææw Paasaa pak taay tat Payaaŋ rææk Kɔɔŋ
               '
           Kam ʔɔɔk

3 +   2 2 3   ' +   2 3 2   +   2   '
nisaa: nan si Ka   diCan cuŋ may ruu waa Kaw Puut ʔaray kan
+ +   '   '   '   3   2   2
saaKaa: Kun faŋ dii dii Kun ʔaat ca Pɔɔ cap Kaw day baaŋ   2.
3 +   '   2   2   2   3 3
nisaa: Kon pak taay nii Puut rew ciŋ ciŋ na Ka
+ +   ' 2   2   '   3   +   2   3
saaKaa: Koŋ ca may Cay rɔɔk Krap Pom ʔeeŋ kɔ Kəəy Kit
         2   ' '   2   +   '   ' '
         waa faraŋ Puut Paasaa ʔaŋkrit rew   faraŋ baaŋ Kon
         2 ' 2   2   +   2
         kɔ bon waa Kon Tay Puut Paasaa Tay rew   Taa Kun
             +   '   2   '   ' 2   3   ' 2
         faŋ Paasaa pak taay ʔɔɔk   Kun ca may ruusuk waa
             '   2   2
         Kon pak taay Puut rew ləəy
3 +   + 3   '   ' + 3 2   '   2   2
nisaa: ruu Ka   tææ diCan Kit waa Kon pak taay Puut rew
         2   2   2
         nææ nææ Ciaw[2] Ka   3.

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L L/A	S	S

New Expressions:

1. taaŋ (')   'to be different'
2. cap Kaw (' 3)   'to get the idea'
3. Ciaw   'really, very, indeed'

3 nak in negative sentences

Observe how nak (3) is used in sentences with the negatives may (2) and yaa (')...(ləəy):

---

[2] Ciaw is the contracted form of Tii diaw. This expression is emphatic in meaning, and is often best rendered in English by an emphatic intonation.

2
may

		Descriptive Verb	3 nak	
' + 3 Kanom nii	2 may	+ waan	3 nak	
+ + 2 3 naŋsʊʊ lem nii	2 may	2 yaak	3 nak	

'
yaa...(ləəy)

' yaa	2 Puut	2 maak	3 nak	ləəy
' yaa		' ' ' sokkaprok	3 nak	ləəy
' yaa	3 Cay ŋən	2 maak	3 nak	

Note:

1. In sentences with may (2) or yaa...(ləəy) ('), nak (3) tends to soften the negative meaning. Compare the following:

' + 3 2 + Kanom nii may waan	'This pastry isn't sweet!'
' + 3 2 + 3 Kanom nii may waan nak	'This pastry isn't too sweet.'
' 2 2 yaa Puut maak ləəy	'Don't talk so much!'
' 2 2 3 yaa Puut maak nak ləəy	'Don't talk quite so much.'

The other sentences in the frames might be translated:

'This book's not too hard.'

'Now don't get yourself too dirty.'

'Don't spend too much.'

2. nak (3) tends to be used with those descriptive verbs which can regularly be nominalized by Kwaam.

8:16 Negate answers to the following questions and add
3
nak as in the example.

' +   3   +   +
Teacher: Kanom nii waan may
' +   3   2   +
Student: Kanom nii may waan
' +   3   2   +   3
Kanom nii may waan nak

Continue the drill:

2   '
1. baan yay
+   ' '
2. naŋ sanuk
+   ' '
3. ʔaahaan ʔarɔy
'   3   ' +
4. dek Kon nan Kayan (diligent)
+ + 2
5. naŋsuu yaak
3
6. Pleeŋ Prɔ
+ +
7. Kaw suuŋ
' +   +
8. Kanom waan
3   ' '
9. futbɔɔn sanuk
'   +
10. ʔaakaat naaw
' 3   3 +
11. dɔɔkmaay nii hɔɔm
2 +   3 +
12. Puuyiŋ Kon nii suay
3   '
13. Kruu Kon nan kææ
3   2   3   2
14. manaaw luuk nii priaw

8:17 Using the following model sentence, substitute the word or expression provided.

+   3   2   +   3
ʔaahaan nii may waan nak
' +   3
Teacher: Kanom nii
' +   3   2   +   3
Student: Kanom nii may waan nak

Continue the drill:

' '
1. ʔarɔy
+   3
2. ʔaahaan nii
3. yen
'
4. ʔaakaat
5. dii
2   3
6. PuuCaay Kon nan
+
7. suuŋ
'   3
8. tuk nan
'
9. kaw
10. dii
2   3
11. PuuCaay Kon nan
'
12. kææ
2
13. ʔuan
3   +
14. nɔɔŋCaay Pom

8:18 Add $\overset{3}{\text{nak}}$ to the following sentences.

Teacher: $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$

Student: $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$ $\overset{3}{\text{nak}}$

Continue the drill:

1. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{tuun}}$ $\overset{+}{\text{saay}}$
2. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Tiaw}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
3. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{du}}$
4. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{+}{\text{sia}}\text{cay}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
5. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ klua ləəy
6. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ Tam $\overset{\text{'}}{\text{sok}}\overset{\text{'}}{\text{ka}}\overset{\text{'}}{\text{prok}}$
7. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{3}{\text{nɔɔy}}\text{cay}$
8. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{duum}}$ $\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
9. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{nɔɔn}}$ duk
10. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{tok}}\text{cay}$ ləəy
11. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{wiŋ}}$ rew
12. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ kin $\text{ʔaa}\overset{+}{\text{haan}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$

8:19 Delete Kun and add $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ and $\overset{3}{\text{nak}}$ to the following sentences. You may also add ləəy if you wish.

Teacher: Kun $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$

Student: $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$ $\overset{3}{\text{nak}}$ (ləəy)

Continue the drill:

1. Kun $\overset{+}{\text{sia}}\text{cay}$
2. Kun $\overset{3}{\text{suu}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
3. Kun dəən $\overset{3}{\text{Caa}}$
4. Kun $\overset{\text{'}}{\text{kroot}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
5. Kun Tam $\text{ʔaa}\overset{+}{\text{haan}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
6. Kun $\overset{\text{'}}{\text{Kap}}$ $\overset{3}{\text{rot}}$ rew
7. Kun $\overset{+}{\text{Tuu}}$ $\overset{\text{'}}{\text{kra}}\overset{+}{\text{paw}}$ bay $\overset{\text{'}}{\text{yay}}$
8. Kun pay $\overset{2}{\text{Tiaw}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$

cin, cin cin, and can

Observe that cin, cin cin, and can follow descriptive verbs:

	2 may	Descriptive Verb	ciŋ
+ Kaw		dii	ciŋ (ciŋ)
+ Kaw	2 may	dii	ciŋ
+ Kaw		dii	caŋ
+ 2 Kaw Puut		2 maak	ciŋ

Note:

1. ciŋ intensifies the meaning of a preceding descriptive verb. For special emphasis ciŋ is reduplicated. Compare the following:

+ 2 2 Kaw Puut maak	'She talks a lot.'
+ 2 2 Kaw Puut maak ciŋ	'She really talks a lot.'
+ 2 2 Kaw Puut maak ciŋ ciŋ	'Does she ever talk a lot!'

2. Normally ciŋ is not reduplicated in negative sentences.

3. A variant caŋ is sometimes heard in place of ciŋ in affirmative sentences. It is never reduplicated.

8:20 Use ciŋ ciŋ with the following sentences.

2   3
Teacher: PuuCaay Kon nan leew
2   3
Student: PuuCaay Kon nan leew ciŋ ciŋ

Continue the drill:

+
1. Kaw pen Kon dii
3   + +   '
2. nɔɔŋ Kun rian naŋsuu keŋ
+   2
3. Kaw naa tii
+   3   2   +   3
4. Pom Kit waa Kaw cay raay (wicked)
+   2   3
5. Kaw pen Kọn naa rak
+   2
6. Kaw mii ŋən maak
3   +   +   3   '
7. rot Kɔɔŋ mɔɔ Kan nan yay

        3   3
8. Kun rɔɔŋ Pleeŋ Prɔ
    '   3   +
9. dek Kon nii Tam siaŋ daŋ
    2   +   '   3
10. Pɔɔ Pom Kap rot rew
            '   +
11. kææŋcʊʊt Kɔɔŋ Kun Kem
    +   2   3   ' '
12. naŋ rʊaŋ nii sanuk

8:21 Add ciŋ or ciŋ ciŋ to your answers to the following questions.

                        '   +   +   '   +
Teacher: kææŋPet Kɔɔŋ Pom Pet may
                        '   +   '
Student: kææŋPet Kɔɔŋ Kun Pet ciŋ ciŋ

Continue the drill:

    2   +   '   +
1. baan Kaw yay may
    +   2   +   2   '   +
2. Kaw Puut Paasaa Tay may keŋ rʊʊ
      3   3   ' '   +
3. fayfaa duaŋ nii sawaaŋ rʊʊ
       3   2   +   ' '   +
4. wan nii mææ Tam ʔaahaan ʔarɔy may
    ' +   +   3   2   +
5. Tanon saay nii yaaw Cay may
       3   '   2   3   2   +
6. wan nii ʔaakaat may rɔɔn Cay may
    '   3   2   3   2   +
7. dek Kon nan naa rak Cay may
    +   3   +
8. Kaw Tam ŋaan Caa may
      +   2   +
9. Paasaa Tay yaak may
      '   +   2   +
10. Kamsap nay Paasaa Tay mii maak may
    +   3   3   +
11. Kaw rɔɔŋ Pleeŋ Prɔ rʊʊ
    +   2   +   '   2   2   +
12. Kaw Puut Paasaa pak taay rew Cay may
    +   2   2   +   2   +
13. Kaw naataa (features) may suay Cay may
        3   3   +
14. Kon nan raay rʊʊ

8:22 Dialogue - An American Student in Thailand

อัศวิน	คุณพูดภาษาไทยได้ไหมครับ	
แจ๊ค	พูดได้นิดหน่อยครับ	
อัศวิน	คุณเรียนภาษาไทยที่ไหนครับ	
แจ๊ค	ที่มหาวิทยาลัยพิตตสเบิร์กครับ	
อัศวิน	คุณเรียนอยู่กี่ปีครับ	
แจ๊ค	สองปีเท่านั้นเองครับ	
อัศวิน	คุณพูดได้ดีมากทีเดียวครับ	
แจ๊ค	ขอบคุณครับ ผมยังจะต้องเรียนอีกมาก ผมอ่านยังไม่ค่อยได้	
อัศวิน	อ่านไม่ค่อยยากหรอกครับ	
แจ๊ค	คุณอาจจะคิดว่าไม่ยากแต่ที่จริงยากทีเดียว	
อัศวิน	คุณฝึกอ่านด้วยตนเองได้ง่ายกว่าฝึกพูดด้วยตนเอง	1.,2.
แจ๊ค	ผมก็พยายามอ่านเสมอ แต่อ่านหนังสือหน้าหนึ่ง ไม่รู้ศัพท์เสียยี่สิบคำ มันก็ท้อใจครับ	3.,4.
อัศวิน	ไม่รู้ศัพท์ก็เดาเอาซิครับ ถ้าไม่รู้จริงๆจึงค่อยเปิดพจนานุกรม	5.,6.

Teacher:	LP	NP	LP	NP, AV, NO	NO
Student:	L	L	L L/A	R L/A	W/O

New Expressions:

1.	' fʊk	'to practice'
2.	2 duay ton ʔeeŋ	'by -self (e.g. by yourself)'
3.	2 naa	'page'
4.	3 Tɔɔcay	'to be discouraged'
5.	daw	'to guess'
6.	3 ' 3 Potcanaaanukrom	'dictionary'

8: 23 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Eight. Copy them until you know them.

1. ภาษากลางเป็นภาษาราชการ
2. ภาษาลาวคล้ายกับภาษาไทย
3. เขาช่างสวยเสียจริงๆ
4. ผู้ชายคนนั้นขับรถไม่ค่อยเร็ว
5. ขนมนี้ไม่หวานนัก
6. น้องไม่ค่อยอยากพูดกับคนที่ไม่รู้จัก
7. อย่าไปเที่ยวมากนักเลย
8. ทุกคนไม่ได้ยินคำถามของเขา
9. คุณร้องเพลงเพราะจริงๆ
10. ผู้หญิงคนนั้นช่างซื้อ

LESSON NINE

A Rice Farm - The Growing Cycle	9: 1 - 9: 4	V
Reading Passage - Rice Farming in Thailand	9: 5	R
	9: 6 - 9:11	C
	9:12 - 9:13	R/C
	9:14	P/C
Dialogue - The Advent of Planting Season	9:15	P/AC
2 ' muay, nuay, Plia	9:16 - 9:19	V
Dialogue - Planting Rice	9:20	P/AC
2 Compounds introduced by Tii	9:21 - 9:22	V/G
con as a Sentence Connective -- Cause and Result	9:23	V/G
+ ' ' 2 con Tuŋ, con kwaa, con kraTaŋ as Sentence Connectives -- Time	9:24	V/G
2 kaanTii	9:25	V/G
Dialogue - Preparation for the Harvest	9:26	P/AC
Summary	9:27	C

A Rice Farm - The Growing Cycle

The essential phases of the Thai rice-growing cycle are illustrated here. Note that rice fields can be seeded in two ways.

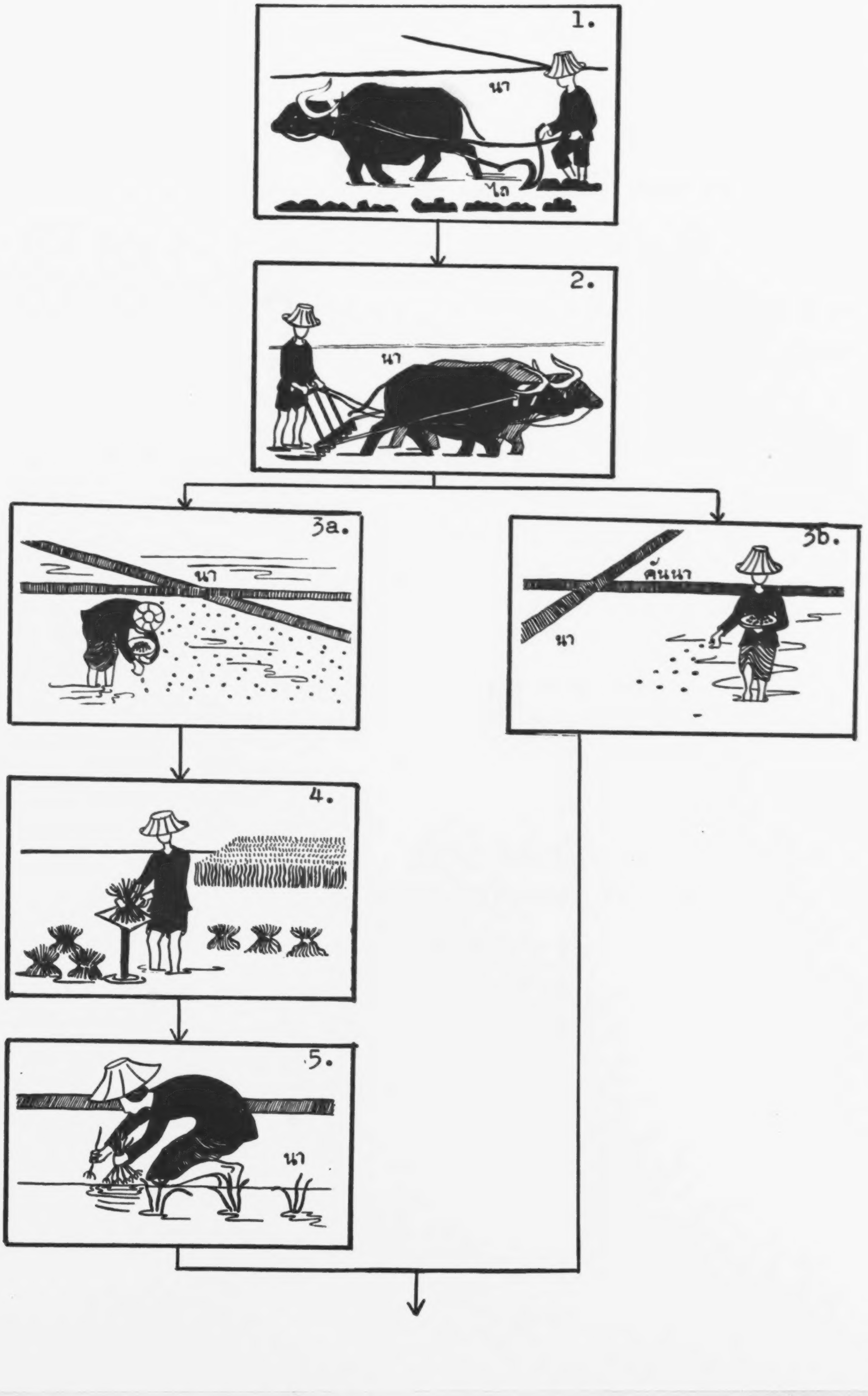
1.
นา
ไถ
2.
นา
3a.
นา
3b.
คันนา
นา
4.
5.
นา

1. เขาไถนา

He's plowing.

2. เขาคราดนา

He's harrowing.

3a. เขาหว่านกล้า

She's sowing the rice
(in a seedling bed).

3b. เขาหว่านข้าว

She's broadcasting
the rice.

4. เขาถอนกล้า

She's uprooting the seedlings
(from the seedling bed).

5. เขาดำนา

She's transplanting the seedlings
to the paddy field.

6. เขาทดน้ำ

They are irrigating.

7. เขาเกี่ยวข้าว

He's harvesting.

8. เขานวดข้าว

He is threshing the rice.

9. เขากวัดข้าว

They are winnowing the rice.

10. เขาเอาข้าวไปโรงสี

They're taking the rice to the mill.

New Expressions:

1.	นา	'rice field'
2.	คันนา	'earthen dike between rice fields'
3.	เคียว	'sickle'
4.	กองฟาง	'haystack'

```
9: 1  Your teacher will provide two activities of the rice
                    '
growing cycle.  Use kɔɔn to show which activity occurs first.
                        +
     Teacher:  dam naa, Tay naa
               +       '
     Student:  Tay naa kɔɔn dam naa
```

Continue the drill:

```
               '     2             '     2    +     2
  1.  dam naa, waan klaa        9. waan klaa, Tɔɔn klaa
      2    2      2                         '     2
  2.  nuat Kaaw, Kraat naa     10. dam naa, waan klaa
      +        '    2              +     2
  3.  Tay naa, kiaw Kaaw       11. Tɔɔn klaa, dam naa
      '    2     +                 '    2     '    2
  4.  waan Kaaw, Tay naa       12. kiaw Kaaw, waan Kaaw
       '   2     +   2             2    2     +   2
  5.  kwat Kaaw, sii Kaaw      13. nuat Kaaw, sii Kaaw
      2    2     '    2                     '    2
  6.  nuat Kaaw, kiaw Kaaw     14. dam naa, kiaw Kaaw
      +   2     3   3               2         +
  7.  sii Kaaw, Tot naam       15. Kraat naa, Tay naa
      3   3     2    2              '   2     2    2
  8.  Tot naam, nuat Kaaw      16. kwat Kaaw, nuat Kaaw
```

9: 2 Give the number of the picture which describes the activity.

```
               +   +
     Teacher:  Kaw Tay naa
               2    '
     Student:  ruup nuŋ
```

Continue the drill:

```
      +    2                       +   +   2
  1.  Kaw Kraat naa             9. Kaw sii Kaaw
      +   '     2                  +   3   3
  2.  Kaw waan klaa            10. Kaw Tot naam
      +   +     2                  +   +
  3.  Kaw Tɔɔn klaa            11. Kaw Tay naa
      +                            +    2
  4.  Kaw dam naa              12. Kaw Kraat naa
      +   '    2                   +
  5.  Kaw waan Kaaw            13. Kaw dam naa
      +   '    2                   +   +     2
  6.  Kaw kiaw Kaaw            14. Kaw Tɔɔn klaa
      +   2    2                   +   '    2
  7.  Kaw nuat Kaaw            15. Kaw waan Kaaw
      +    '   2                   +   '    2
  8.  Kaw kwat Kaaw            16. Kaw kiaw Kaaw
```

9: 3 Answer the questions below as in the example.

```
                '    2                    '
     Teacher:  kɔɔn Kraat naa Caawnaa Tam ʔaray
                        +
     Student:  Caawnaa Tay naa
```

Continue the drill:

```
      '    +     2               '
  1.  kɔɔn Tɔɔn klaa Caawnaa Tam ʔaray
       '   2    '   3                '
  2.  kwat Kaaw set lææw Caawnaa Tam ʔaray
      '    2    2                '
  3.  kɔɔn nuat Kaaw Caawnaa Tam ʔaray
       +    2   '   3                '
  4.  Tɔɔn klaa set lææw Caawnaa Tam ʔaray
      '    '    2                '
  5.  kɔɔn waan Kaaw Caawnaa Tam ʔaray
      +       '   3                '
  6.  Tay naa set lææw Caawnaa Tam ʔaray
      '                        '
  7.  kɔɔn dam naa Caawnaa Tam ʔaray
       2        '   3                '
  8.  Kraat naa set lææw Caawnaa Tam ʔaray
      2    2    '   3                '
  9.  nuat Kaaw set lææw Caawnaa Tam ʔaray
      '     '   2                '
 10.  kɔɔn kwat Kaaw Caawnaa Tam ʔaray
```

9: 4 Your teacher will give the number of one of the pictures above. Answer his questions.

```
                                                             '
     Teacher:  (pointing at the first picture)  Caawnaa Tam ʔaray
               +   +
     Student:  Kaw Tay naa
```

Continue the drill.

9: 5 Reading Passage - Rice Farming in Thailand

ข้าวเป็นอาหารสำคัญของคนไทยและคนอาเชีย คนไทยส่วนมากมีอาชีพทำนา ชาวนา
ต้องทำงานหนัก เริ่มแต่ ไถนา คราดนา หว่านกล้า ดำนา ทดน้ำ เกี่ยวข้าว และนวด
ข้าว ประเทศไทยส่งข้าวออกไปขายต่างประเทศ เช่น ฮ่องกง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น และ
เกาหลี ปีละมากๆ ข้าวไทยได้รับการยกย่องว่าเป็นข้าวที่ดีที่สุดในโลก 1.

ข้าวที่ปลูกในประเทศไทยมีทั้งข้าวเจ้า[1] และข้าวเหนียว ภาคเหนือและภาคอิสาน 2.
นิยมปลูกข้าวเหนียวเพราะชาวเหนือและชาวอิสานชอบกินข้าวเหนียวมากกว่าข้าวเจ้า ส่วนภาค 3.
กลางและภาคใต้ปลูกข้าวเจ้า ข้าวที่ส่งออกไปขายต่างประเทศเกือบทั้งหมดเป็นข้าวเจ้า

ชาวนาปลูกข้าวกันเพียงปีละครั้ง รัฐบาลพยายามสนับสนุนให้ชาวนาปลูกข้าวปีละสอง 4.
ครั้งหรือปลูกพืชอย่างอื่นเมื่อเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว ทั้งนี้เพื่อจะเพิ่มรายได้ให้แก่ชาวนา และทำให้ 5.
ดินดีขึ้นเพราะพืชบางอย่างเช่น ถั่ว เป็นปุ๋ยไปด้วยในตัว 6.

ชาวนาไทยใช้ควายไถนา คราดนา และนวดข้าว ไม่ใช้ม้าหรือแทร็คเตอร์อย่างใน
ต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะที่ดินเป็นน้ำเป็นโคลนไม่เหมาะแก่ธรรมชาติของม้าและแทรคเตอร์ 7.
แต่ควายเป็นสัตว์ที่ชอบน้ำ ควายอาจจะนอนแช่น้ำโคลนอยู่ได้เป็นวันๆ 8.

ฝนมีประโยชน์แก่ชาวนามาก ชาวนาได้อาศัยน้ำฝนทำให้ดินชุ่มและใช้น้ำฝนหล่อเลี้ยง 9.
ต้นข้าว ตั้งแต่เริ่มปลูกจนออกรวง พอถึงฤดูเก็บเกี่ยวก็หมดหน้าฝนพอดี รัฐบาลช่วยเหลือ 10.
ชาวนาเกี่ยวกับการทดน้ำ สร้างเขื่อน และขุดคลอง 11.

ชาวนาไทยมีความเป็นอยู่ง่ายๆ มีนิสัยโอบอ้อมอารี รักสนุก และยิ้มเสมอ ถึง 12.
แม้จะต้องทำงานหนักอยู่กลางแดดกลางฝนตลอดเวลา ชาวนาได้รับการยกย่องว่าเป็นกระดูก 13.
สันหลังของประเทศ

---

[1] เจ้า is written short but pronounced long.

New Expressions:

1.	3 2 yokyɔŋ	'to praise'
2.	' pluuk	'to plant, cultivate'
	2 2 Kaawcaaw	'non-glutinous rice'
	2 + Kaawniaw	'glutinous (sticky) rice'
3.	' suan	'as for, on the part of'
4.	' ' ' + sanapsanun	'to support, back, encourage'
5.	2 Puut	'plants'
	3 3 Taŋ nii	'all this'
	2 Pəəm	'to increase'
	2 raaydaay	'income, earnings'
6.	din	'soil'
	+ puy	'fertilizer'
	nay tua	'in itself'
7.	Kloon	'mud'
	' mɔ	'suitable, appropriate'
	3 2 TammaCaat	'nature'
8.	2 Cææ	'to wallow'
9.	' ' prayoot	'usefulness, benefit, advantage'
	+ ʔaasay	'to depend on'
	2 Cum	'moist, wet'
	' 3 lɔɔliaŋ	'to nourish'
10.	2 2 tonKaaw	'rice stalk'
	ruaŋ	'ear of paddy'
11.	' ' kiaw kap	'to be concerned with, related to, about'
	2 saaŋ	'to build, construct'

	' Kʊan	'dam, dike, levee'
	' Kut	'to dig'
12.	' Kwaampenyuu	'way of life'
	3 + nisay	'habit, disposition, characteristic trait'
	' 2 ʔoopʔɔɔmʔaarii	'generous, thoughtful, kind'
13.	' ' + + kraduuksanlaŋ	'backbone'

9: 6 Write in the Thai alphabet the following words taken from the reading passage above.

' ' ' +
1. sanapsanun

2
2. Pʊʊt

+
3. puy

4. Kloon

2
5. saaŋ

' ' + +
6. kraduuksanlaŋ

2 +
7. Kaawniaw

2 2
8. Kaawcaaw

9: 7 Write the second paragraph of the reading passage from dictation in the Thai alphabet.

9: 8 Fill in the blanks in the following sentences taken from the reading passage. Copy them until you know them.

1. คนไทยส่วนมากมี __________ ทำนา
2. ชาวนาปลูกข้าวกันเพียง ________
3. รัฐบาลพยายามสนับสนุน ________ ชาวนาปลูกข้าวปีละสองครั้ง
4. ชาวนาไทย ________ ควายไถนา
5. ฝนมี ________ แก่ชาวนามาก

9: 9 Substitute as many words as you can for $\overset{\prime}{\text{T}}$ua in the following sentence:

ถั่วเป็นพืชชนิดหนึ่ง

for Kwaay in the following sentence:

ควายเป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง

for $\overset{\prime}{\text{?}}oob\overset{2}{\text{?}}$ɔɔm?aarii in the following sentence:

ผู้ชายคนนั้นมีนิสัยโอบอ้อมอารี

9:10 Construct new sentences with the words given as in the example. Use $\overset{3}{\text{C}}$ay as the verb.

Teacher: ชาวนาไทย ____ ไถนา
Student: ชาวนาไทยใช้ควายไถนา

Continue the drill:

1. นักเรียน ____ เขียนหนังสือ
2. คนไทย ____ ทานข้าว
3. นักฟุตบอล ____ เตะฟุตบอล
4. ช่างไม้ ____ ทำโต๊ะ
5. คนงาน ____ ยกของ

9:11 Transform the sentences in Drill 9:10 to questions. Do not use ไหม or หรือ.

9:12 Write responses in the Thai alphabet to the following descriptions in English.

1. ____ staple food in Thailand and Southeast Asia
2. ____ two varieties of rice grown in Thailand
3. ____ variety of rice widely grown in the north and northeast region
4. ____ variety of rice grown on the central plain and southern peninsula.
5. ____ variety of rice exported to foreign countries
6. ____ names of inhabitants of regions which grow glutinous rice
7. ____ animal used to plow the paddy fields
8. ____ metereological phenomenon on which rice farmers depend greatly
9. ____ season during which rice is cultivated
10. ____ the phrase which is translated into English as 'way of life'

9:13 Answer the following questions based on the reading passage above. Give your answers orally, then write them in the Thai alphabet.

1. คนไทยส่วนมากมีอาชีพอะไร
2. ประเทศไทยส่งข้าวออกไปขายประเทศไหนบ้าง
3. ข้าวที่ปลูกในประเทศไทย มีกี่ชนิด อะไรบ้าง
4. ข้าวเหนียวปลูกในภาคไหน
5. ชาวนาปลูกข้าวกันปีละกี่ครั้ง
6. รัฐบาลพยายามสนับสนุนให้ชาวนาทำอะไรบ้าง
7. ชาวนาไทยใช้อะไรไถนา

8. ทำไมชาวนาไม่ใช้ม้าไถนา
9. ฝนไม่มีประโยชน์แก่ชาวนาหรือ
10. ชาวนาไทยมีความเป็นอยู่อย่างไร
11. ชาวนาไทยมีนิสัยอย่างไร
12. รัฐบาลช่วยเหลือชาวนาเกี่ยวกับอะไรบ้าง

9:14 Rewrite the second paragraph of the narrative text as a dialogue. Memorize and recite with a classmate.

9:15 Dialogue - The Advent of Planting Season

I.

' 2 + 2 3
cɔɔn: luŋ[2] ca rəəm Tay naa muaray Krap
2 2 + ' ' 3 3
cəəm: tɔŋ rɔɔ hay fon tok kɔɔn Krap tɔɔn nii din yaŋ
+ 2
Kæŋ maak
' ' + ' 3
cɔɔn: luŋ ca loŋKææk ruu plaaw Krap 1.
' 2 ' 3 ' ' 2
cəəm: Koŋ ca may rɔɔk Krap tææ Koŋ ca caaŋ Kon 2.
2
maa Cuay

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

'
1. loŋKææk 'to hold a bee for transplanting (or harvesting) rice'
2
2. caaŋ 'to hire, employ'

---

[2] Here luŋ means 'you' used as a polite form when speaking to older persons.

Answer the following questions.

```
                '  2    +       +
  1.  luŋ cəəm ca rəəm Tay naa ruu yaŋ
                          2       2   +   '   '
  2.  Tammay luŋ cəəm cuŋ tɔŋ rɔɔ hay fon tok kɔɔn
               '     '     +    '
  3.  luŋ cəəm ca lɔŋKæək ruu plaaw
               3   2   '      '
  4.  luŋ cəəm Kit waa ca Tam yaaŋray
```

II.

```
          2   2          +    3
  cɔɔn:   Kaa caaŋ Pææŋ may Krap
               '          3  '  '   '
  cəəm:   Kɔŋ pramaan wan la yiisip baat
          2   +       '   3         '  2       '
  cɔɔn:   mua Tay naa set lææw luŋ ca tɔŋ Tam ʔaray
          '     3
          ʔiik Krap
          2    2        '     2   +     2   3           3
  cəəm:   tɔŋ Kraat naa waan klaa Tɔɔn klaa læ dam naa Krap
          +   2          2                  ' '   2
  cɔɔn:   Pom dayyin maa waa weelaa dam naa sanuk maak
              '       3      3                   3   '
  cəəm:   Kɔŋ ca ciŋ Krap   Prɔ tɔɔn dam naa raw mak ca
            '
          lɔŋKæək
```

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

Answer the following questions.

```
      2   2     '          3  2
  1.  Kaa caaŋ pramaan wan la Tawray
      2   +       '   3              '  2       '     '
  2.  mua Tay naa set lææw luŋ cəəm ca tɔŋ Tam ʔaray ʔiik
            2          2   '
  3.  cɔɔn  dayyin maa waa yaaŋray
                           3   '     '    +
  4.  tɔɔn dam naa Caawnaa mak ca lɔŋKæək ruu
```

III.

2 ' ' + + ' ' ' ' 2
cɔɔn: Puak num num saaw saaw Koŋ ca sanuk kwaa Pʊan

2 3 ' ' ' ' + 2 ' '
cəəm: Cay Krap tææ Kon kææ kææ yaaŋ Pom kɔ sanuk

+ 3 2 + 2 2 + +
mʊan kan Prɔ day hen luuk luuk laan laan

' ' ' +
sanuksanaan 1.

' + 3 ' '
cɔɔn: ʔiik naan may Krap kwaa luŋ ca dam naa

2 3 2 3
cəəm: dʊan naa Krap Cəən Kun maa duu si Krap

' 3 + 2 2
cɔɔn: KɔɔpKun Krap Pom tɔŋ maa nææ

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

' ' ' +
1. sanuksanaan 'to have fun, have a good time'

Answer the following questions.

' ' ' ' 2
1. weelaa loŋKææk dam naa Kray sanuk kwaa Pʊan

' ' 2 ' ' + +
2. Kon kææ kææ kɔ sanuk mʊan kan rʊʊ

' 2
3. luŋ cəəm ca dam naa mʊaray

3 +
4. cɔɔn rap KamCəən luŋ cəəm may

2 '
mʊay, nʊay, and Plia

Observe the overlapping but distinctive situations in which these three words are used:

2 mʊay	Sakha has just run twenty laps around the football field. His legs are stiff and sore: + + 2 2 + saaKaa mʊay(Tii) Kaa	(A tiredness which affects a part of the body regularly specified)

' nʊay	Sakha has just come off the practice field gasping for breath: + + ' saaKaa nʊay	(A tiredness which is characterized by general physical fatigue of short duration)
Plia	Sakha has not yet fully recovered from influenza. He is still very weak and run down. + + saaKaa Plia	(A tiredness which is characterized by general physical and/or mental fatigue of long duration)

9:16 Respond to the descriptions below by constructing sen-
                                                   2
tences with mʊay.

      +   '   + + 3
Teacher: Kaw ˀaan naŋsʊʊ Taŋ wan
      + 2
Student: Kaw mʊay taa

Continue the drill:

   ' '
1. ˀatsawin Paay (to row) rʊa
   2   + + ' '
2. ləət Pim naŋsʊʊ talɔɔt wan
   + +   3
3. saaKaa dəən Taŋ wan
   2 '   2
4. Pɔɔ bææk Kaaw
        ' 2
5. Caawnaa kiaw Kaaw
   3   + '   +
6. nɔɔŋCaay Pom bææk Kɔɔŋ
   + 2   3
7. Kaw tenram (to dance) Taŋ Kʊʊn
   + 2 + 2 ' ' '
8. mɔɔ hay Pom ˀaa paak kʊap sip naaTii

9:17 Respond to the descriptions below by constructing
                                                   '
sentences with nʊay.

      + 3 ' + +   ' 3
Teacher: Kaw yok krapaw laay bay say rot
      + '
Student: Kaw nʊay

Continue the drill:

```
     2         2    2   3      2  '  2   3
1.   nakkiilaa ləək len futbɔɔn mua ta kii nii ʔeeŋ
     '   '    2   2   +
2.   ʔatsawin wiŋ may way
                      '
3.   Konŋaan Tam ŋaan nak
     3       '   '   '
4.   nakrian Kii cakkrayaan maa rooŋrian
     2   3            2    2   '
5.   mææKaa Tam ŋaan may day yut ləəy
                   2  '    3    +
6.   Kruu Tam ŋaan taŋtææ Caaw Tuŋ yen
```

9:18 Respond to the descriptions below by constructing sentences with Plia.

```
               +   2   +    2
     Teacher:  Kaw Pəŋ haay Kay
               +
     Student:  Kaw Plia
```

Continue the drill:

```
     '   '        2  '  '
1.   ʔatsawin pen Kaywatyay
     3   +    +   2   '          +       3
2.   nɔɔŋsaaw Pom may sabaay maa laay wan lææw
        2   '   2       +        3
3.   KonKay ʔot Kaaw maa sɔɔŋ wan lææw
     +  +       2   '
4.   saaKaa nɔɔn may lap
     3          3       +  +   '   3
5.   nakrian Kon nan duu naŋsuu duk Tuk Kuun
     2    2   +    '
6.   ləət Pəŋ haay wat
```

```
                                                 2
9:19 Respond to the descriptions below by choosing muay,
'
nuay or Plia and constructing sentences.  When two answers

are possible, justify your choice.
```

```
               +   2   2   +   3
     Teacher:  Kaw wiŋ may way lææw
               +   '        +   2    +
     Student:  Kaw nuay (or Kaw muay Kaa)
```

Continue the drill:

```
     +   '    +  +   3
 1.  Kaw ʔaan naŋsuu Taŋ wan
     '  '     +       3
 2.  ʔatsawin Tay naa Taŋ wan
     3 '       3       +  +       '       +         3
 3.  nisit Kon nan duu naŋsuu con duk maa laay Kuun læəw
     3         2   +    '    3   3
 4.  nakkiilaa wiŋ sɔɔŋ kiloomet læəw
             2   '    2    '   2   '  2   3
 5.  Caawnaa Pəŋ kiaw Kaaw set mua ta kii nii ʔeeŋ
     '   3  '        3   2   '    2
 6.  dek nakrian Kon nan wiŋ caak baan maa rooŋrian
     3 +   2    3
 7.  nisaa Puut Taŋ wan
     3           3   3       '   '
 8.  nakrian Kon nan yok muu bɔy bɔy
     +       2   2        '
 9.  Kaw yaŋ may day Taan ʔaray ləəy
               3
10.  Kruu yuun Taŋ wan
     2        '       2   +
11.  ləət pen wat yaŋ may haay
     +   +    '  +    '   ' '
12.  Kaw Kian cotmaay sip Cabap
```

9:20 Dialogue - <u>Planting</u> <u>Rice</u>

```
        +   2   '    2       '     '                3
cɔɔn:   Pom day Kaaw waa luŋ ca loŋKææk dam naa wan nii
        2   +   3
        Cay may Krap
        2   3          '      2    +           +   3
cəəm:   Cay Krap   Kun ca maa Cuay Pom dam naa ruu Krap
         3
cɔɔn:   Krap
                            '    3
cəəm:   Kun pen Konduu dii kwaa Krap
        +   '                 2      2        3
cɔɔn:   Pom yaak lɔɔŋ dam naa baaŋ   may lɔɔŋ læəw
            2  2   3   2   +           '
        man kɔ may ruu waa Kaw dam kan yaaŋray
        2  2       '  2     '     '       '   2  3
cəəm:   suaPaa Kun ca puan plaaw plaaw   dææt kɔ rɔɔn     1.
        2      2           '    +                  +  2
        duay   hay Caawnaa yaaŋ Pom Tam dii kwaa   KɔɔToot
         3     2    '   '           3
        Krap   Puak dek dek maa kan læəw                  2.
        +   ' '               3        3
cɔɔn:   Kaw sanuk kan ciŋ ciŋ na luŋ   rɔɔŋ Pleeŋ kan
                         '    3       2   '
        Kuy kan Tam ŋaan yaaŋ nii Koŋ may nuay
        2   '    3     +               +   3
cəəm:   Tii ʔameerikaa Kaw dam naa kan may Krap
        2    '    3      +    3   3   3    2 +        '
coon:   may rɔɔk Krap   Kaw Cay rotTræktəə Tay naa waan   3.
        2    3   '  '
        Puut læ kepkiaw
        +      '          '   3  2     +   3
cəəm:   Kaw loŋKææk kan yaaŋ nii baaŋ may Krap
        '    '                 2     '    + 3        3
coon:   tææ kɔɔn mii Tam kan maak tææ diaw nii mii nɔɔy 4.
                 2             '       3  3
cəəm:   Kun Taan Kaaw klaaŋwan kap raw na Krap   weelaa
           '         2            +             3    3
        loŋKææk raw tɔŋ Tam ʔaahaan klaaŋwan liaŋ Tuk
            2       2
        Kon Tii maa Cuay
        '        3     +       2   2   2     '
coon:   KɔɔpKun Krap   Pom yaŋ may day Cuay ʔaray ləəy
                       2      3    3
cəəm:   Kun pen Konduu kɔ Pɔɔ lææw Krap
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L, R L/A, S

New Expressions:

1.	' dææt	'sunshine'
2.	' ' dek dek	'children'
3.	3 3 2 rotTræktəə	'tractor'
4.	' ' tææ kɔɔn	'in the past'

2
Compounds introduced by Tii

2
Observe that Tii compounds with a following intransitive verb:

	Verb	
+	3	2 +
Kaw	Pak	Tii nay
+	'	2 +
Kaw	yuu	Tii nay
+	2	2 +
Kaw	naŋ	Tii nay
+	2	2 2 +
Kaw pay	Tiaw	baannɔɔk ruu

	Compound as Nou		
	2		
	Tii	-	Verb
+ 2	2		3
Kaw yaŋ may mii	Tii		Pak
+ 2	2		'
Kaw yaŋ may mii	Tii		yuu
+ 2	2		2
Kaw yaŋ may mii	Tii		naŋ
2 2 2	2		2
baannɔɔk may mii	Tii		Tiaw

and with a following transitive verb and its object:

	Verb	Ob-ject	
+	'	3	2 2 2 +
Pom	cɔɔt	rot	Tii nii day may
	'	'	3
	pəət	Kuat	bay nii yaŋŋay
	+	2	+ 2 2 +
	Kwææn	sua	fon day Tii nay
'	'	' '	' 3
yaa	Kia	burii	yaaŋ nan

	Compound as Noun			
	2			
	Tii	Verb	Ob-ject	
2 2	2	'	3	2
may day	Tii	cɔɔt	rot	may mii
+	2	'	'	
Pom ʔaw	Tii	pəət	Kuat	maa
2	2	+	2	
nii	Tii	Kwææn	sua	
	2	'	' '	' 3
mii	Tii	Kia	burii	yuu bon to

Note:

2
1. When Tii combines with a following intransitive verb, the resultant compound is often a rather specific location:

2 3		2 2	
TiiPak	'lodging'	Tiinaŋ	'a seat'
2 '		2 2	
Tiiyuu	'address'	TiiTiaw	'an (interesting) place to go'

   2
2. When Tii combines with a following transitive verb and its object, the resultant compound may describe a place for a specific activity or a tool useful for a certain activity:

2 ' 3 Tiicɔɔtrot	'a parking space'	2 + 2 TiiKwæænsua	'a coat rack'
2 ' ' TiipəətKuat	'a bottle opener'	2 ' ' ' TiiKiaburii	'a place to flick ashes, an ashtray'

   2
3. Tii occasionally also forms a compound with specialized meaning when followed by certain nouns:

din	'soil'	2 Tiidin	'land'
2 baan	'house'	2 2 Tiibaan	'lot'[3]

9:21 Answer the following questions in a sentence using a
2
Tii compound.

+ ' 3 2 +
Teacher: Kaw cɔɔt rot Tii nay
+ ' 3 2 2 ' 3
Student: Kaw cɔɔt rot Tii Tiicɔɔtrot

Continue the drill:

+ 3 ' ' '
1. Kaw Cay ʔaray pəət Kuat
+ 2 2 +
2. Kaw naŋ Tii nay
+ + 2 2 +
3. Kaw Kwææn sua Tii nay
3 2 + 2 '
4. Panrayaa riak saamii waa ʔaray
+ 2 +
5. Kaw nɔɔn Tii nay
+ 2 3 2 '
6. saamii riak Panrayaa waa ʔaray
+ ' 3 2 +
7. Kaw cɔɔt rot Tii nay
' ' ' 2 +
8. raw Kia burii Tii nay
' 2 ' + ' 2 2 2
9. praTeet Kameen mii ʔaray hay raw Tiaw baaŋ
+ 2 2 2 +
10. raw Kwææn sua day Tii nay

---

2 2
[3] Tiibaan is also frequently used to mean 'spouse of the speaker or of the person spoken to.'

```
                                                        2
9:22  Rephrase the following sentences using a Tii compound:
                2  2  2     +    +        2  ' +  3        '
      Teacher:  leekTii baan Kɔɔŋ Pom Kuu haa suKumwit sɔɔy cet
                2   '    +    +       2.  ' +  3        '
      Student:  Tiiyuu Kɔɔŋ Pom Kuu haa suKumwit sɔɔy cet
```

Continue the drill:

```
          +           '    '             3
    1.    Kaw kamlaŋ ca klap rooŋrææm lææw
          +        +  2  2
    2.    Kaw mɔɔŋ haa kawʔii
          +   3            '   '
    3.    Kaw Cay man pəət Kuat
             3     +    +    '         2
    4.    rooŋrot Kɔɔŋ Kaw yuu klay baan
          2   2    2     +    +        '    ' +    +          '
    5.    leekTii baan Kɔɔŋ Kaw Kuu sip Tanon siilom sɔɔy pææt
          +                    2     ' +       2          +    +
    6.    saamii klap maa Cuay diCan Paa luuk pay haa mɔɔ
                                  2   2   ' '   2
    7.    Caayhaat (beach) pen Tii Tii sanuk maak
          2    +    '          '
    8.    baan Pom yuu klay caak rooŋrian
```

con as a sentence connective - cause and result

Observe that con connects cause and result sentences:

Cause	con	Result
+ Kaw Tam ŋaan	con	+ 2 (Kaw) pen Kay
+ 3 2 Kaw ruu maak	con	+ Pom klua
+ Kaw dii	con	+ Pom kreeŋcay

Note:

1. con is used in situations where English uses expressions like 'so...that as a result,' 'so much that,' 'to such an extent that.' The three example sentences might be translated:

'He worked so hard that as a result he got sick.'

'He knows so much that he scares me.'

'He is good to such an extent that I am reluctant to impose on him.'

2. Words like hard, much, and the like, while obligatory in English are optional in Thai. The pairs below are equally acceptable:

+   +   2   +   '   +   2
Kaw Tam ŋaan con Kaw pen Kay   Kaw Tam ŋaan nak con Kaw pen Kay
+   3   +   +   3   2   +
Kaw ruu con Pom klua   Kaw ruu maak con Pom klua

9:23 Join the following pairs of sentences with con.

                     +   '   +   +   +   '
Teacher: Kaw ʔaan naŋsuu, Kaw puat taa
                     +   '   +   +   +   '
Student: Kaw ʔaan naŋsuu con (Kaw) puat taa

Continue the drill:

       +   2   2   2   '   +   2
1.   Kaw Puut maak, Kon may yaak faŋ Kaw Puut
       +   +   +   '
2.   Kaw Tay naa, Kaw nuay
       +   '   +   +   '   '   +
3.   Kaw ʔaan naŋsuu duk duk, Kaw Plia
       +   +   +   +   +   2
4.   Pom Kian naŋsuu, Pom muay muu
       +   '   2   +   '   +
5.   Kaw kiaw Kaaw, Kaw puat Kææn
       2   2   +   +   2   2   '   2
6.   Kaaw day Pon dii, Kaw may mii TiikepKaaw
       2   2   +   2   2   '   +
7.   Tiinaŋ haa yaak, raw may yaak pay duu naŋ
       +   3   +   +   2   3   2   2
8.   Kaw maa Caa, Kaw haa TiiPak may day
       2   '   3   2   3
9.   Tiidin hæŋ nan raaKaa Pææŋ, raw may mii ŋən suu
       2   +   '   2   '   +   +
10. baan Kaw yuu klay, may mii Kray yaak pay haa Kaw
                  3   '   3   2   +
11. Kwaay tua nan kææ, Kwaay tua nan laak (to pull) Tay
       2   +
       may way
       +   2   +   +   +
12. Kaw pen Kay sia laay wan, Kaw Plia
          2   2   '
13. Kun may Kuan wiŋ, Kun nuay
       2   '   ' '   3   +   2   +   2   '   3   2   '   ' '
14. TiiKiaburii ʔan nan suay maak, Pom may yaak Cay TiiKiaburii

+   '   ' 2
con Tʊŋ, con kwaa, and con kraTaŋ as sentence connectives - time

+ 2 Pom Kɔɔy Pɔɔ	+ con (Tʊŋ)	+ sɔɔŋ mooŋ
+ 2 Pom Kɔɔy Pɔɔ	' con kwaa	2 ' Pɔɔ ca maa
+ 2 Kaw Kɔɔy Pɔɔ	' 2 con (kraTaŋ)	2 Pɔɔ maa

Note:

+
1. con Tʊŋ precedes noun phrases which signify a terminal time. The first sentence above might mean:

'I wait for father until two o'clock.'

'I'll wait for father until two o'clock.'

'I waited for father until two o'clock.'

+
Tʊŋ may be omitted.

'   ' 2
2. con kwaa and con kraTaŋ are followed by sentences which signal a terminal time.

'   '
con kwaa is followed by future sentences with ca. The second sentence above means: 'I'll wait for father until he comes.'

' 2
con kraTaŋ is followed by sentences which do not

'
contain ca. The third sentence above might mean:

'He waited for father until he came.'

'He waits for father until he comes.'

'He'll wait for father until he comes.'

+   '   ' 2
9:24 Use con Tʊŋ, con kwaa, or con kraTaŋ, whichever is appropriate, with the sentences given.

+ ' 2 2 + 2
Teacher: Pom yuu Tii baan Kaw, haa mooŋ yen

+ ' 2 2 + + 2
Student: Pom yuu Tii baan Kaw con Tʊŋ haa mooŋ yen

Continue the drill:

+ ' 2 2 2 ' ' ' '
1. Pom ca Tam ŋaan Tii nii, hɔŋ samut ca pit
+ ' 2 + + ' '
2. Kaw ca may Tay naa, fon ca tok
2 + + 2 2 2 2 + + '
3. Piisaaw Pom nuat Kaaw may pen, Piisaaw Pom maa yuu
'
kap luŋ
2
4. mææ dam naa, yen
+ ' 2 ' 2 2 2 ' '
5. Pom ca naŋ yuu Tii Tiinaŋ, Kun ca ʔɔɔk maa
+ 2 ' '
6. Kaw tenram kan, sawaaŋ
+ ' 2 2 3
7. Pom ʔɔɔk pay Kraat naa, haa mooŋ Caaw
+ ' 2 3 3 3 2 3
8. Kaw ca tɔɔŋ Cay rot Kan nan, Pruŋ nii
+ 2 3 + 3 ' '
9. Kaw may Kəəy Cay ŋən, Kaw ʔaayu sip Kuap
2 2 3 2 ' 3 2 2
10. mææ may yɔɔm suu Tiinɔɔn may, raw suu hay mææ
+ 2 3 3 + + 3 2 + 3 '
11. Pom may Kəəy Pop Panrayaa Kun, saaKaa nænam hay Pom ruucak
' ' 2 ' ' '
12. raw ca kiaw Kaaw kan, tawan ca tok din
' 2 ' 2 '
13. raw yindii ca caaŋ Kun, Kun ca may yaak Tam ŋaan
'
kap raw
+ ' 2 + 3
14. Pom Koŋ ca tɔɔŋ Tam ŋaan, tii saam Kuun nii

2
kaanTii followed by a sentence

Subject		Verb Phrase	
2 kaanTii	Sentence		
2 kaanTii	2 ' 3 Kun Puut yaaŋ nan	3 dii lææw	
2 kaanTii	+ + 2 raw Taam Kaw maak	2 2 3 may naa rak	+ ruu

Note:

2
1. kaanTii and the sentence which immediately follows it combine to serve as the subject of a following verb.

2. The sentences in the frame above might be paraphrased in English as:

'The matter of your speaking that way was good.' OR

'It was good for you to talk that way.'

'The matter of our questioning him so much wasn't nice, was it?' OR

'It wasn't very nice of us to question him so much, was it?'

9:25 Combine the following pairs of sentences.

+ 2 3 ' 2 2 3
Teacher: Kaw Tam Cen nan kap Kun, man may naa rak
2 + 2 3 ' 2 2 3
Student: kaanTii Kaw Tam Cen nan kap Kun may naa rak

Continue the drill:

+ 2 2
1. Pom kin Kaaw rew rew, man may dii
+ 2 2 3 2
2. Kaw Kuy maak Cen nan, man naa ramKaan (to be annoyed)
2 ' ' 3 2 2
3. Pɔɔ du Kun yaaŋ nan, man may naa klua ləəy
' 3 2 ' ' 2 '
4. dek rɔɔŋhaay bɔy bɔy, man naa tokcay
3 + ' 3 2 + ' +
5. Tuk Kon ʔawcay Kaw yaaŋ nan, man may dii samrap Kaw
3 + ' + + 2 2 2 '
6. nisaa kroot saaKaa maak, man may naa plææk ləəy
+ ' + ' 3 + ' 2 2
7. Pom ʔɔɔk Tay naa tææ Caaw, Pom ca Tam ŋaan day maak
3 2 ' + ' ' 3 '
8. raw sʊʊ Tiidin caak Kaw, raaKaa Tuuk kwaa sʊʊ caak
'
Kon ʔʊʊn
2 3 2 2 2 2 '
9. mææ rak luuk maak, man may naa plæækcay (to be surprised)
+ ' 2 2 +
10. Kaw Tam ŋaan nak, Kray may Kuan waa Kaw

9:26 Dialogue - Preparation for the Harvest

3 ' 2 2 + + 3
cɔɔn: pii nii pluuk Kaaw day Pon dii may Krap 1.
+ 3
cəəm: dii Pɔɔ som Kuan Krap 2.

```
         '     3    +        3
cɔɔn:    kiaw lææw ruu yaŋ Krap
              3        '           2
cəəm:    yaŋ Krap  Koŋ ca pen duan naa
         2        +   +   3          3       +   3
cɔɔn:    may mii nuu ruu malææŋ maa ropkuan ruu Krap      3.
              3  2        2     2             3
cəəm:    pii nii Cook dii maak  may mii ləəy Krap
         '   2   2                        '       2
cɔɔn:    ca nuat Kaaw kan tɔɔn klaaŋKuun yaaŋ pii Tii
         3     '    +   3
         lææw ʔiik may Krap
             2   3                 2     '   3   3
cəəm:    mii si Krap  Cəən Kun maa Tiaw ʔiik na Krap
         '        3     +            3     3   +   2
cɔɔn:    KɔɔpKun Krap  Pom kreeŋcay Krap  Prɔ Pom may
         2   2     '              2   '
         day Cuay ʔaray luŋ ləəy  day tææ maa kin        4.
         2           '     3    2     '   '   2
cəəm:    may pen ray rɔɔk Krap  Puak dek dek Cɔɔp faŋ

         Kun Kuy
         +   '    '  2    '       2        2   +   2
cɔɔn:    Pom yaak ca Cuay tææ luŋ may yɔɔm hay Pom Cuay
         '

         ʔaray ləəy
                         2    3                2   '   '
cəəm:    Kun maa Kuy pen Puan læ pen kamlaŋcay hay dek dek 5.
         2      3
         kɔ Pɔɔ lææw
         +   3  '   2   '          3
cɔɔn:    Pom ruusuk may sabaaycay Krap
         2    3   2    3                      2       2
cəəm:    ruaŋ lek maak Krap Kun  Kun maa Kuy duay raw kɔ  6.
                3
         diicay lææw
                 3      ' '   ' '   2   '     +   3
cɔɔn:    luŋ mii niTaan sanuk sanuk law ʔiik may Krap pii  7.,8.
         3
         nii
             2   3        2   2     '   3     2
cəəm:    mii si Krap  Kun law ruaŋ ʔameerikaa hay raw faŋ
         '    3   3
         ʔiik na Krap
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L, R L/A, S

New Expressions:

1.	$\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{+}{\text{Pon}}$	'successful, effective'
2.	Pɔɔ $\overset{+}{\text{somKuan}}$	'moderate, reasonable'
3.	$\overset{+}{\text{nuu}}$	'mouse'
4.	$\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{'}{\text{tææ}}$	'except, but only'
5.	kamlaŋcay	'spirit, encouragement'
6.	$\overset{2}{\text{rʊaŋ}}$ $\overset{3}{\text{lek}}$	'a small, unimportant matter'
7.	$\overset{3}{\text{ni}}$Taan	'legend, tale, story'
8.	$\overset{2}{\text{law}}$	'to tell'

9:27 Summary

Below are sentences illustrating material presented in Lesson Nine. Copy them until you know them.

1. เขาถอนกล้า
2. รัฐบาลพยายามสนับสนุนให้ชาวนาปลูกข้าวปีละสองครั้ง
3. เขาเมื่อยขา
4. เขาลงแขกอย่างนี้บ้างไหม
5. ผู้ชายคนนั้นเหนื่อย
6. เขารู้มากจนผมกลัว
7. เขาอ่านหนังสือจนเขาปวดตา
8. ที่พักของสาขาคือโรงแรม
9. ภรรยาเรียกสามีว่าที่บ้าน
10. ชายหาดเป็นที่เที่ยวที่สนุกมาก

LESSON TEN

Reading Passage - Water	10: 1	R
	10: 2 - 10: 3	R/C
	10: 4 - 10: 6	C
	10: 7	P/C
Dialogue - Climate in Thailand	10: 8	P/AC
$\overset{2}{\text{Taw}}$ray in Negative Responses	10: 9	V/G
$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{'}{\text{kii}}$ Followed by a Classifier	10:10 - 10:11	V/G
Dialogue - A Rainy Day	10:12	P/AC
Some $\overset{3}{\text{naam}}$ Compounds	10:13	V
Tam $\overset{2}{\text{hay}}$ as a Causative	10:14 - 10:15	V/G
dooy Followed by Certain Descriptive Verbs	10:16	V/G
dooy $\overset{2}{\text{may}}$ Followed by Certain Verbs and Verb Constructions	10:17	V/G
Dialogue - Winter in America	10:18	P/AC
Summary	10:19	C

10:1 Reading Passage - Water

คนไทยใช้น้ำฝนกันมาก ชาวนาใช้น้ำฝนหล่อเลี้ยงต้นข้าว ชาวสวนใช้น้ำฝนรดต้นไม้
ชาวบ้านรองน้ำฝนไว้เป็นน้ำใช้ น้ำดื่ม คนไทยส่วนมากรองน้ำฝนใส่โอ่งหรือใส่ถังเก็บน้ำ 1.
จะเห็นได้ว่าบางบ้านมีโอ่งเป็น ๒๐ – ๓๐ ลูก นอกจากน้ำฝนแล้วคนไทยก็ใช้น้ำประปา น้ำบ่อ
และน้ำแม่น้ำ น้ำประปามีแต่ในเมืองใหญ่ๆเท่านั้น และไม่ค่อยสะอาดนัก ทางที่ดีควรต้มก่อนใช้
น้ำบ่อก็มีคนใช้กันมาก เมื่อใช้น้ำบ่อควรจะกรองเอาสารที่ปนอยู่ในน้ำออกเสียก่อน มิฉะนั้นท่าน 2.
อาจจะเป็นนิ่วได้ ส่วนคนที่อยู่ริมแม่น้ำลำคลองนิยมใช้น้ำแม่น้ำกัน แต่ก่อนใช้ควรแกว่งสารส้ม 3.
เพื่อทำให้น้ำใสและต้มให้เดือดนานๆเพื่อฆ่าเชื้อโรค 4.

คนไทยใช้น้ำฟุ่มเฟือยอย่างคนอเมริกันไม่ได้ เพราะน้ำหายาก น้ำไม่ได้มาตามท่อ 5.
อย่างในอเมริกา นึกจะใช้เมื่อไรก็เปิดก๊อก ในภาคอิสานบางแห่งต้องหาบน้ำกันเป็นไมล์ไมล์ 6.
แต่อย่างไรก็ตามคนไทยส่วนมากอาบน้ำกันวันละสองครั้ง เช้าครั้งหนึ่งและเย็นอีกครั้งหนึ่ง 7.

น้ำที่สะอาดที่สุดคือน้ำกลั่น ฝรั่งที่อยู่ในกรุงเทพฯนิยมซื้อน้ำกลั่นดื่มกัน เพราะเชื่อได้แน่นอนว่าน้ำ 8.
กลั่นสะอาด ไม่มีเชื้อโรค และไม่มีสารชนิดใดที่จะทำให้เป็นนิ่วปนอยู่ 9.

เมื่อท่านไปประเทศไทยควรนึกไว้เสมอว่า บางแห่งน้ำเป็นของหายาก อย่าเทน้ำทิ้งโดย 10.
ไม่จำเป็น คิดถึงคนที่จะต้องไปหาบน้ำให้ท่านใช้ และคิดถึงคนอื่นในหมู่บ้านที่ใช้น้ำบ่อเดียวกับท่านบ้าง
ถ้าท่านใช้น้ำฟุ่มเฟือยเสียคนเดียว คนอื่นก็จะไม่มีน้ำใช้

New Expressions:

1.	rɔɔŋ	'to collect'
	' ?ooŋ	'big jar (for water)'
	+ Taŋ	'tank'
2.	krɔɔŋ	'to filter'
	+ saan	'sediment, precipitate, residue'
	pon	'to mix'
	3 ' 3 miCanan	'otherwise'
3.	2 niw	'gallstone'
	rim	'edge'
	' kwææŋ	'to stir, swing'
	+ 2 saansom	'alum'
4.	+ say	'clear'
	' dυat	'boiling'
	3 2 Cυarook	'germs, bacteria'
5.	2 fumfυay	'extravagant'

	$\overset{2}{\text{T}}$ɔɔ	'pipe'
6.	$\overset{3}{\text{k}}$ɔk	'faucet'
	$\overset{'}{\text{h}}$aap	'to carry (something) at both ends of a pole placed on one's shoulder'
7.	$\overset{'}{\text{y}}$aaŋray k$\overset{2}{\text{ɔ}}$ taam	'however'
8.	$\overset{3}{\text{n}}$aamk$\overset{'}{\text{l}}$an	'distilled water'
9.	day	'any'
10.	Tee	'to pour'
	$\overset{3}{\text{T}}$iŋ	'to throw out'
	dooy $\overset{2}{\text{m}}$ay campen	'unnecessarily'

10: 2 Below is a list of descriptions in English of word(s) appearing in the reading passage above. Write the word(s) in the Thai alphabet.

1. the safest water to drink
2. receptacles for storage of water
3. illness contracted from consumption of contaminated water
4. impurities found in untreated water
5. region in Thailand where there is an acute shortage of water
6. water found only in larger towns and cities in Thailand
7. number of times the majority of Thais bathe daily
8. the kind of water used by most Thais throughout Thailand
9. the different kinds of water used in Thailand
10. where the people live who use river water primarily

10: 3 Answer the following questions on the reading passage above. Give your answers orally, then write them in the Thai alphabet.

1. คนไทยใช้น้ำฝนกันมากไหม
2. ใครใช้น้ำฝนหล่อเลี้ยงต้นข้าว
3. ใครใช้น้ำฝนรดต้นไม้
4. คนไทยส่วนมากใช้อะไรใส่น้ำฝน
5. นอกจากน้ำฝนแล้วคนไทยใช้น้ำอะไรบ้าง
6. น้ำประปาในเมืองใหญ่สะอาดไหม
7. ก่อนใช้น้ำประปาคุณควรทำอย่างไร
8. ทำไมคุณควรแกว่งสารส้มก่อนใช้น้ำแม่น้ำ
9. น้ำหายากไหมในเมืองไทย
10. ในอเมริกาน้ำก็หายากเหมือนกันหรือ
11. ภาคไหนที่ชาวบ้านอาจจะต้องหาบน้ำกันเป็นไมล์ไมล์
12. คนไทยส่วนมากอาบน้ำกันวันละกี่ครั้ง
13. น้ำที่สะอาดที่สุดคือน้ำอะไร
14. น้ำกลั่นมีเชื้อโรคไหม

10: 4 Below are words taken from the reading passage above. Write them in the Thai alphabet.

'
1. ʔooŋ
3 ' 3
2. miCanan
+
3. say
'
4. duat
3 2
5. Cuarook
2
6. fumfuay
'
7. haap
' 2
8. yaaŋray kɔ taam
3
9. Prɔ
3 '
10. naamklan

10: 5 Below are five sentences taken from the reading passage above. Copy them until you know them.

1. น้ำที่สะอาดที่สุดคือน้ำกลั่น
2. อย่าเทน้ำทิ้งโดยไม่จำเป็น
3. คนไทยใช้น้ำฝนกันมาก
4. น้ำประปามีแต่ในเมืองใหญ่ๆเท่านั้น
5. นอกจากน้ำฝนแล้วคนไทยก็ใช้น้ำประปา น้ำบ่อ และน้ำแม่น้ำ

10: 6 Below are three sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. นอกจากน้ำฝนแล้วคนไทยก็ใช้น้ำประปา น้ำบ่อ และน้ำแม่น้ำ
2. อย่าเทน้ำทิ้งโดยไม่จำเป็น
3. น้ำประปามีแต่ในเมืองใหญ่ๆเท่านั้น

A. Below are three series of five words which can be substituted for น้ำฝน, ใช้, น้ำประปา, น้ำบ่อ, น้ำแม่น้ำ in that order in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then, without reference to the original sentence, write it with each substitution.

	+ 3 3		3		'
1.	Ponlamaay	Taan	nʊa	plaa	kay
	3	2	2	3	
2.	rotmee	naŋ	Krʊaŋbin	rotfay	rʊa
	2 2	'	2 +	'	2
3.	Kaawcaaw	pluuk	Kaawniaw	Pak	Pʊʊt

B. Do the same for Sentence 2. Replace เทน้ำผึ้ง with:

```
    '
1.  caay ŋən
    '        3
2.  pəət fay way
    +
3.  sia weelaa
    +
4.  Tɔɔn ŋən
    3   2
5.  suu sua
```

C. For Sentence 3, replace น้ำประปา with:

```
    3 +  3  3
1.  mahaawitTayaalay
        3
2.  rooŋPayaabaan
    3 +        +   ' '
3.  raanKaayʔaahaanfaraŋ
    ' +
4.  sanaambin
    '   +
5.  tuk suuŋ
```

10: 7 Rewrite the third paragraph of the narrative text as a dialogue. Memorize and recite with a classmate.

10: 8 *Dialogue* - *__Climate__ __in__ __Thailand__*

```
  +  +      2    +       '       '        2     3
  saaKaa:   Paak nua ʔaakaat pen yaaŋray baaŋ Krap
      3     2  +        '   +    2    2     +     '      2
  ruamrak:  naanaaw ʔaakaat naaw maak Ka   naaw kwaa kruŋTeep
            3
            yæ Tii diaw
  +  +          '  2   3   2  +         2    +    3
  saaKaa:   Koŋ ca tɔŋ Cay suanaaw  kan Cay may  Krap
      3     2    2   +    2    2    2  2   2   +
  ruamrak:  Ka   Taa naaw maak maak kɔ tɔŋ naŋ Piŋ fay      1.,2.
  +  +       3     '    +     '      3            +
  saaKaa:   Prɔ ʔaakaat naaw kramaŋ Krap   Konmuaŋnua cuŋ
            +    +        3   3
            suay suay kan Taŋ nan
      3     2       '    2        2    '    2   +    +    2
  ruamrak:  may ciŋ rɔɔk Ka   Kon Paak ʔuun Tii suay suay kɔ
                3
            mii yæ
```

```
+  +      +   2           '                 +   2  +   '
saaKaa:   Pom Kʊn pay Ciaŋmay mɔɔŋ pay Taaŋ nay kɔ hen tææ
              +    +        +   2   '     '   '   2
          Kon suay suay con Pom may yaak klap pak taay
    3     '   ' +    2           2    '      '    '
ruamrak:  tææ diCan waa Kon kruŋTeep tæŋtua keŋ kwaa Konmʊaŋ
          2
          maak
+  +              2   2   '   2  +            3 2    3
saaKaa:   Konmʊaŋ may tɔŋ tæŋ kɔ suay taam TammaCaat lææw
    3     '   2   2   3     '        '
ruamrak:  pak taay la Ka ʔaakaat pen yaaŋray
+  +         '    3    3     2  +       '     2  +
saaKaa:   ʔaakaat rɔɔn Krap   naanaaw ʔaakaat may naaw
    3     2  +   2  3
ruamrak:  naafon la Ka
+  +      '   2    +   '   ' '         3
saaKaa:   pak taay fon tok talɔɔt pii Krap
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	AV	NO	
Student:	L, L/A	L, L L/A	S	S	R L/A	R L/A	W/O

New Expressions:

```
      +
  1.  Piŋ    'to sit around'

  2.  fay    'fire'
```

2
Tawray in negative responses

```
                       2
Observe the use of Tawray after negated descriptive verbs.
```

		2 may	Pre-verb	Descriptive Verb	2 Tawray
Stimulus Sentence:	+ ' 2 2 + Kaw yuu Tii nan naan may				
Response:	+ ' 2 2 Kaw yuu Tii nan	2 may	2 (Kɔy)	naan	2 Tawray
Stimulus Sentence:	' + 3 ʔaakaat naaw ciŋ na				
Response:	' ʔaakaat	2 may		+ naaw	2 Tawray
Stimulus Sentence:	+ 2 ' ' 2 Kaw Puut keŋ kwaa Pʊan				
Response:	+ 2 Kaw Puut	2 may		' keŋ	2 Tawray

Note:

$\overset{2}{\text{Tawray}}$ in negative responses is used in situations where English uses such expressions as 'not too...,' 'not so very...' and tends to reflect the speaker's opinion. The responses above might be translated:

'I don't think he stayed there too long.'

'The weather doesn't seem cold to me.'

'I don't think he's such a good speaker.'

In contrast, $\overset{3}{\text{nak}}$ (Book 2, Lesson 8) is not limited to response utterances.[1]

10: 9 Insert $\overset{2}{\text{may}}$ ($\overset{2}{\text{Kɔy}}$)...$\overset{2}{\text{Tawray}}$ in response to the following sentences:

Teacher: $\overset{\prime}{\text{Ka}}\overset{+}{\text{nom}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{\prime}{\text{ʔa}}\overset{\prime}{\text{rɔy}}$

Student: $\overset{\prime}{\text{Ka}}\overset{+}{\text{nom}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ ($\overset{2}{\text{Kɔy}}$) $\overset{\prime}{\text{ʔa}}\overset{\prime}{\text{rɔy}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$

Continue the drill:

1. $\overset{\prime}{\text{dek}}$ Kon $\overset{3}{\text{nan}}$ rian $\overset{+}{\text{na}}\overset{+}{\text{ŋsuu}}$ $\overset{\prime}{\text{keŋ}}$ $\overset{+}{\text{may}}$
2. $\overset{2}{\text{Paak}}$ $\overset{+}{\text{nua}}$ $\text{ʔaa}\overset{\prime}{\text{kaat}}$ Koŋ $\overset{+}{\text{naaw}}$
3. $\overset{2}{\text{lǝǝt}}$ $\overset{+}{\text{Pɔɔm}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$ $\overset{3}{\text{na}}$
4. $\overset{2}{\text{Puak}}$ $\overset{3}{\text{nak}}\text{rian}$ pay $\overset{2}{\text{Tiaw}}$ $\overset{3}{\text{naam}}\overset{\prime}{\text{tok}}$ $\overset{\prime}{\text{bɔy}}$ $\overset{+}{\text{ruu}}$
5. $\overset{\prime}{\text{ʔooŋ}}$ bay $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{\prime}{\text{nak}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
6. $\overset{\prime}{\text{dek}}$ Kon $\overset{3}{\text{nii}}$ Tam ŋaan $\overset{\prime}{\text{nak}}$
7. $\overset{\prime}{\text{ʔat}}\overset{\prime}{\text{sa}}\text{win}$ $\overset{\prime}{\text{ʔaan}}$ $\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{+}{\text{suu}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
8. $\overset{+}{\text{naŋ}}$ $\overset{2}{\text{ruaŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{\prime}{\text{sa}}\overset{\prime}{\text{nuk}}$
9. $\overset{3}{\text{to}}$ $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{\prime}{\text{yay}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
10. $\overset{2}{\text{mææ}}\overset{3}{\text{Kaa}}$ Kon $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{2}{\text{ʔuan}}$
11. $\overset{\prime}{\text{coot}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{2}{\text{yaak}}$
12. $\overset{\prime}{\text{sa}}\overset{+}{\text{mian}}$ mii ŋǝn $\overset{2}{\text{maak}}$ $\overset{+}{\text{may}}$

---

[1] It may, however, appear along with $\overset{2}{\text{Tawray}}$ in responses:

$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Kɔy}}$ $\overset{\prime}{\text{ʔa}}\overset{\prime}{\text{rɔy}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$ $\overset{3}{\text{nak}}$ 'It's not really so very delicious.'

2 '
may kii followed by a classifier

	2 ' may kii	Classifier
+ ' 2 2 Kaw yuu Tii nan	2 ' may kii	wan
+ Kaw mii ŋən	2 ' may kii	' baat
+ 2 2 Kaw pay Tiaw kruŋTeep	2 ' may kii	3 Kraŋ

Note:

2 '
1. may kii is used to mean 'not very many,' 'only a few.'

The sentences in the frame might be translated:

'He did not stay there very many days.'

'He has only a few baht.'

'He hasn't gone to Bangkok very many times.'

2 2 2 '
2. may...Tawray negates a descriptive verb, may kii negates a classifier.[2]

---

[2] 2 '
Tawray and kii, both as question words and when used negatively in statements, may reflect similar situations:

+ ' 2 2 '
Kaw yuu Tii nan kii wan
+ ' 2 2 2
Kaw yuu Tii nan naan Tawray
How long was he there?

+ ' 2 2 2 '
Kaw yuu Tii nan may kii wan
+ ' 2 2 2 2
Kaw yuu Tii nan may naan Tawray
Not very long.

10:10 Negate the classifiers given in the manner shown.

```
               +            '
     Teacher:  Kaw mii ŋən, baat
               +           2   '   '
     Student:  Kaw mii ŋən may kii baat
```

Continue the drill:

```
      +
   1. Kaw dəən Taaŋ                              wan
      2    +   '   '    '                        '    3
   2. baan Pom yuu haaŋ caak rooŋrian            kiloomet
          2    3
   3. nay baan nan mii Kon                       Kon
      2    '    +  +                             2
   4. ləət ʔaan naŋsuu                           lem
      +   '                                      2
   5. fon tok                                    Cuamooŋ
      '       3       2
   6. dek Kon nan mii Puan                       Kon
      2   2   2       3
   7. Tii baannɔɔk mii rot                       Kan
      3        +   '   '     3
   8. nɔɔŋCaay Pom kep satæm way                 duaŋ
                3    2                           2
   9. rooŋræəm nii mii hɔŋ                       hɔŋ
      +       2    3                              3
  10. Pom pay Tiaw Talee                         Kraŋ
          3  2   +       2
  11. luŋ læ paa Pom mii luuk                    Kon
      2   3   +    ' +   2                       '
  12. mææKaa Kaay Kanom day                      hɔɔ
                  3                              '
  13. Caawnaa Kon nan mii ŋən                    baat
      2       +   3   2  +   3                   +
  14. PiiCaay Pom suu PaaKaawmaa                 Puun
      2  +        3          3                   2
  15. Puuyiŋ  Kon nan mii rɔɔŋTaaw               Kuu
```

```
            2                                2   '
10:11  Add Tawray if possible, otherwise use may kii
```

in rephrasing the following.

```
               +           2   2
     Teacher:  Kaw mii ŋən may maak
               +           2   2    2
     Student:  Kaw mii ŋən may maak Tawray
```

Continue the drill:

```
     2                 +    '    2  3
 1.  ləət mii ŋən Piaŋ sɔɔŋ baat Tawnan
     +       2        '   2   '   3
 2.  Kaw pay Tiaw Ciaŋmay may bɔy nak
     3 +   '   '   3    2   2   2
 3.  nisaa kep dɔɔkmaay day may maak
     +   2       +    +    3    2  3
 4.  Kaw naŋ rυa sɔɔŋ saam Kraŋ Tawnan
     '  '     '    +  +   2   3        2   2   +    2  3
 5.  ʔatsawin ʔaan naŋsυυ lem nii Piaŋ Kææ naa saam Tawnan
     +   '    +  +        '   2
 6.  Kaw ʔaan naŋsυυ Piaŋ sip naa
     +  +                 2    ' +    +    3    2  3
 7.  saaKaa dəən Taaŋ pay Paak ʔisaan sɔɔŋ Kraŋ Tawnan
     +        '   2            3   2
 8.  Kaw rian yuu Tii rooŋrian nan may naan
         3       2           +    2   2  3
 9.  ruamrak mii sɔyKɔɔ Piaŋ sɔɔŋ sen Tawnan
     +   2   3       2
10.  Kaw day Kanææn may dii
         3   +   '        2          2  3
11.  wan nii fon tok Piaŋ haa naaTii Tawnan
     +   +              +    3    2  3
12.  Kaw Taam Kruu Piaŋ saam Kraŋ Tawnan
```

10:12 Dialogue - A Rainy Day

```
  +  +       +   '   2   2   '    3     '   2   '
  saaKaa:    fon tok cak cak yaaŋ nii   yaa Pəŋ ʔɔɔk pay ləəy 1.
             +    '  2   '        '    '
             diaw ca may sabaay plaaw plaaw                   2.
  '  '           '         '    +   '  +
  ʔatsawin:  Koŋ ʔiik naan kwaa fon ca haay
  +  +       2   2   3   '    '  +        2  2
  saaKaa:    may nææ nak ʔaat ca haay rew kɔ day
  '  '           +       '              '  2
  ʔatsawin:  Pɔɔ fon saa nɔy   raw Kuan ca riip pay kan       3.
                  '
             dii kwaa
                     '    2  3    2   +                 '
  +  +       2
  saaKaa:    tɔŋ duu kɔɔn si Krap Taa fon yaŋ Pram Pram yuu   4.
                 2  2        '  '
             raw kɔ may Kuan ca ʔɔɔk pay
  '  '       +       3   '           +        2
  ʔatsawin:  Pom mii nat baay mooŋ   diaw pay may Tan         5.
  +  +       +       '      3   3  '   2            2   2
  saaKaa:    Tυŋ Kun ca pay Caa nitnɔy Pυan Kun Koŋ may waa
             '     '    3
             ʔaray rɔɔk Krap
```

' '   3   2   +   2   2 +   2   2   2   '
ʔatsawin: Kun ruu Cay may waa Puuyiŋ may Kɔy Kawcay ʔaray
           2   2   3
           ŋaay ŋaay nak
+ +   2   '   '   3
saaKaa: baaŋ Tii Puan Kun ʔaat ca maa Caa   6.
' '   3   '   ' +
ʔatsawin: Təə mak ca maa troŋ weelaa saməə   7.
+ +   '   2   +   2
saaKaa: Kun Kuan hat hay Təə Kɔɔy Kun sia baaŋ
' '   3   3 '   2   '   '   2   3   2
ʔatsawin: Caa nitnɔy Koŋ may pen ʔaray   tææ Taa Caa maak
               '   2   2
           Koŋ kəət ruaŋ nææ   8.
+ +   2   2   3 3   2   3   2 2
saaKaa: Taa may mii kaanTalɔ kan baaŋ Ciiwit kɔ may   9.
           2   '   2
           naa tuunten
' '   '   +   2   '   '   2   '   '
ʔatsawin: tææ Pom may yaak tuunten bɔy bɔy
+ +   +   3   '   +
saaKaa: fon saa loŋ lææw ca pay kan ruu yaŋ
' '   2   3
ʔatsawin: pay si Krap

Teacher:	LP	NP	NO
Student:	L	L L/A	R L/A

New Expressions:

1.	' 2 2 tok cak cak	'(rain) to pour heavily'
2.	' ' plaaw plaaw	'for nothing, to no avail'
3.	saa	'to let up, diminish'
4.	Pram Pram	'in a light and steady drizzle'
5.	3 mii nat	'to have a date, appointment'
6.	baaŋ Tii	'perhaps'
7.	troŋ weelaa	'to be on time, punctual'
8.	' 2 kəət ruaŋ	'to cause trouble'
9.	3 Ciiwit	'life'

Some $\overset{3}{\text{naam}}$ compounds

Observe the relationship in meaning between the words in Column I and the $\overset{3}{\text{naam}}$ compounds in Column II.

	I			II		
				Compound as Noun		
	Verb	Noun		$\overset{3}{\text{naam}}$-	Verb-	Noun
to drink	$\overset{'}{\text{dʊʊm}}$		drinking water	$\overset{3}{\text{naam}}$	$\overset{'}{\text{dʊʊm}}$	
to remain	$\overset{3}{\text{Kaaŋ}}$		dew	$\overset{3}{\text{naam}}$	$\overset{3}{\text{Kaaŋ}}$	
to fall	$\overset{'}{\text{tok}}$		waterfall	$\overset{3}{\text{naam}}$	$\overset{'}{\text{tok}}$	
pepper		$\overset{3}{\text{Prik}}$	hot shrimp-paste sauce	$\overset{3}{\text{naam}}$		$\overset{3}{\text{Prik}}$
rain		$\overset{+}{\text{fon}}$	rainwater	$\overset{3}{\text{naam}}$		$\overset{+}{\text{fon}}$
mud		Kloon	muddy water	$\overset{3}{\text{naam}}$		Kloon
well		$\overset{'}{\text{bɔɔ}}$	well water	$\overset{3}{\text{naam}}$		$\overset{'}{\text{bɔɔ}}$
water supply		$\overset{'}{\text{prapaa}}$	city water	$\overset{3}{\text{naam}}$		$\overset{'}{\text{prapaa}}$

Note:

Other combinations of $\overset{3}{\text{naam}}$ also occur, such as:

'salt water'	$\overset{3}{\text{naam}}$ Kem
'fresh water'	$\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{'}{\text{cʊʊt}}$
'unboiled water'	$\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{'}{\text{dip}}$
'boiled water'	$\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{'}{\text{suk}}$

10:13 Respond with the appropriate $\overset{3}{\text{naam}}$ expression in accordance with the following descriptions:

Teacher: $\overset{'}{\text{sa}}\overset{+}{\text{naam}}$ $\overset{'}{\text{piak}}$ tɔɔn $\overset{3}{\text{Caaw}}$

Student: $\overset{3}{\text{naam}}\overset{3}{\text{Kaaŋ}}$

Continue the drill:

```
     3        2   3
 1.  naam nay mæænaam
     3    2
 2.  naam Tii mii Kloon
     3    2   3
 3.  naam Tii Cay nay mʊaŋ
     3    2   '   '    3
 4.  naam Tii tok caak faa
     3        3    '
 5.  naam nay Taleesaap  (lake)
     3    2         3 +
 6.  naam Tii lom mɔɔrasum (monsoon) Paa maa
     3    2       2   2
 7.  naam Tii yaŋ may tom
     3        3
 8.  naam nay Talee
     3    2   3   '
 9.  naam Tii Cay dʊʊm
            ' 2
10.  nayʔæækaraa (Niagara)
     3    2   2   3
11.  naam Tii tom lææw
     3    2       2
12.  naam Tii kin day
     3
13.  naam nay Klɔɔŋ
     3    2   '       '
14.  naam Tii yuu nay bɔɔ
        +    '   '    '
15.  ʔaahaan Pet yaaŋ nʊŋ
     3    2   '              3         3
16.  naam Tii kɔ (to cling) baymaay tɔɔn Caaw
     3    2   '   '      +
17.  naam Tii tok caak PuuKaw
     3    2       '
18.  naam Tii Tam caak plaa
     3    2       2   3   2
19.  naam Tii Tam hay naamsom yen
     3    2   '    '    3
20.  naam Tii ʔɔɔk caak kɔk
```

Tam $\overset{2}{\text{hay}}$ as a Causative

Observe the position of Tam $\overset{2}{\text{hay}}$:[3]

---

[3] Compare $\overset{2}{\text{hay}}$ Book 1, Lesson 18

Subject		2 Tam hay			Verb II	Object
+ Kaw	2 may	2 Tam hay	' + diCan		+ siacay	
+ Kaw		2 Tam hay	raw	2 may	2 Cɔɔp	Kruu
+ Kaw		2 Tam hay	+ Pom		' kroot	+ (Kaw)

Note:

2
1. Tam hay is used in the meaning 'to cause, make, or force.' The three sentences above mean:

'He didn't cause me to be disappointed.'

'He made us dislike the teacher.'

'He made me mad at him.'

2
2. If the subject of Tam hay and the object of the second verb have the same referent, the object may be omitted, as in the third example in the frame above.

+ 2
10:14 Precede the following sentences with Kaw Tam hay. Delete the object of the second verb if possible:

3 ' +
Teacher: nɔɔŋ kliat Kaw
+ 2 3 '
Student: Kaw Tam hay nɔɔŋ kliat

Continue the drill:

' + 2 2
1. diCan may Cɔɔp Kun
'
2. raw tokcay
3 + ' '
3. nakrian laay Kon sɔɔp tok
3 3 2
4. naaŋPayaabaan rɔɔŋhaay
+ 3
5. Kon huarɔ
2 2
6. raw kin Kaaw may loŋ
+ ' +
7. Pom kliat Kaw

+ 2 2 ' 3 '
8. Pom may klaa duum naamprapaa
' + +
9. puu Pom klua mɔɔ
' ' 3 2 ' 3 3
10. faraŋ Kon nan may yaak kin naamPrik
+ ' 2 '
11. mɔɔ Ciit yaa may Tuuk
+ 3 3 3 3
12. saamii læ Panrayaa Talɔ kan
3 ' ' '
13. naam nay Klɔɔŋ sokkaprok
2 ' 2 ' +
14. raw may yaak Puut kap Kaw
+ + 2
15. Pom Kaaynaa (to be disgraced)
' + 2 2 +
16. diCan may Cɔɔp Kaw

Observe that the subject of Tam $\overset{2}{\text{hay}}$ can be inanimate, and may be a complex construction:

Subject	2 (may)			2 (may)	
' + + 2 (kaan)ʔaan naŋsuu maak		2 Tam hay	+ Kaw		' + puat hua
' Kwaamlambaak		2 Tam hay	+ Kaw		3 ' 2 ruucak look
+ 3 2 Kaw rɔɔŋhaay		2 Tam hay	raw		' tokcay
+ 2 saansom		2 Tam hay	3 naam		+ say

Note:

The sentences in the frame above might be translated:

'Reading a lot made his head ache.'

'Hardship made him understand the world.'

'His crying alarms us.'

'Alum makes water clear.'

```
                                      2
10:15  Construct a sentence with Tam hay using the sentence
given as a base.
               +       2    3      3   '
     Teacher:  Kaw pen niw Prɔ kin naambɔɔ
                         3   '       2   +       2
     Student:  (kaan)kin naambɔɔ Tam hay Kaw pen niw
               +   '    2     3  2
     Teacher:  Kaw nuay ŋaay Prɔ ʔuan
                    2        2   +   '    2
     Student:  Kwaamʔuan Tam hay Kaw nuay ŋaay

Continue the drill:
      +   2   '       3           '
  1.  Kaw may sabaay Prɔ Tam ŋaan nak
      +   '    3         3 +
  2.  fon tok Prɔ lom mɔɔrasum
      +   3          3  '    3    '
  3.  Kaw Tɔɔŋ dəən Prɔ duum naam dip
      +   +       2   +    3      2
  4.  Pom Tay naa may way Prɔ pen Kay
      +       +    3  ' +
  5.  Kaw fan sia Prɔ Kanom
      3    2    2   '     3  '
  6.  nɔɔŋ Puut may ʔɔɔk Prɔ tokcay
      +   2            '    3
  7.  Kaw tɔŋ Tam ŋaan nak Prɔ con
      +   '   3    3       3    '
  8.  Kaw cep Taaw Prɔ rɔɔŋTaaw kat
      +        2   '    3  +    3
  9.  Kaw nɔɔn may lap Prɔ siaŋ rot
      +   2            '    3  2
 10.  Kaw tɔŋ Tam ŋaan nak Prɔ luuk
      +   3        +  '    3  +   3
 11.  Kaw Pop Kwaamsamret Prɔ Kaw Payaayaam
      +   '    '    3  2       +  +
 12.  Kaw sɔɔp tok Prɔ may duu naŋsuu
      +   '    2    2   '    3  '    +
 13.  Kaw kiaw Kaaw may set Prɔ tuun saay
      2      +   '         3           '
 14.  naataa Kaw kææ loŋ Prɔ Tam ŋaan nak
      2    2   '    '    '    2     3     '    +
 15.  mææ may yaak ʔɔɔk caak baan Prɔ ʔaakaat naaw
      +   2   2    '         3  +      2   2   2   3   +
 16.  Kaw may Puut kap Kray Prɔ siacay Tii Pɔɔ may rak Kaw
      +   2     3      ' +   2
 17.  Kaw ʔuan Prɔ kin Kanom maak
      2    +        3      3
 18.  baan Kaw Paŋ Prɔ lom Pat
```

dooy followed by certain verbs

Observe the following:

	dooy	Descriptive Verb
' 2 ' + Kun Kuan ca Puut kap Kaw	dooy	dii
2 Kun tɔŋ pay	dooy	rew

Note:

1. dooy followed by certain verbs can be used in expressions of manner. The two sentences in the frame mean:
   'You should speak to him nicely.'
   'You have to go rapidly.'
2. Expressions with dooy regularly occur in sentence-final position. dooy $\overset{2}{\text{maak}}$ 'mostly,' 'for the most part,' however, has initial position.
3. The following verbs are frequently used with dooy:

2 3
riaprɔɔy

troŋ

dii

rew

2
ŋaay

' 3 CaPɔ		' 3 (dooy CaPɔ 'especially')
' duan	'rapidly'	
' ' ' sutcarit	'honest'	
3 ' ' Tutcarit	'dishonest'	
' ' talɔɔt	'throughout'	' ' (dooy talɔɔt 'thoroughly')
3 ' laʔiat		3 ' (dooy laʔiat 'meticulously')

10:16 Add dooy and the descriptive verb given to the following sentences.

+ ' 2 ' +
Teacher: troŋ, Pom ca Puut kap Kaw
+ ' 2 ' +
Student: Pom ca Puut kap Kaw dooy troŋ

Continue the drill:

2 3 + '
1. riaprɔɔy, Kaw Tam ŋaan set
2 + 3 + 2 2
2. maak, Pom pay Pop Kaw Tii TiiTamŋaan
' ' ' 2 ' + + 2 3
3. talɔɔt, Kun Kuan ca day ʔaan naŋsuu lem nan
' ' ' + +
4. sutcarit, Kaw Tammaahaakin
3 ' ' +
5. rew, nakrian Kuan ca tɔɔp KamTaam
' 2 ' 2 ' 2 +
6. duan, Pɔɔ ca tɔŋ soŋ ŋən pay hay Kaw
2 + ' ' 2 3 + 3 3 2
7. ŋaay, Kaw Kuan ca sɔɔp Kaw mahaawitTayaalay day
3 ' ' 2 3 2
8. Tutcarit, PuuCaay Kon nan day ŋən maa
' 3 2 3 ' + ' +
9. CaPɔ, sua tua nii tat samrap Kaw
3 ' ' 2 ' +
10. laʔiat, Kun ca tɔŋ bɔɔk Kaw
2 ' 3 2
11. maak, raw duum naamtom
+ ' 2 + ' 2 2
12. rew, Kaw bɔɔk waa Kaw ca maa Tii nii

2
dooy may followed by certain verbs and verb constructions

Observe the following:

	2 dooy may	Verb
' 3 3 yaa Tee naam Tiŋ	2 dooy may	campen
+ ' 2 2 Kaw ca maa Tii nii	2 dooy may	2 + + tɔŋ soŋsay

Note:

2
1. dooy may followed by certain verbs and verb constructions can be used as negative expressions of manner. The two sentences in the frame mean:

'Don't pour the water out unnecessarily.'

'He will come here undoubtedly.'

2. Expressions with dooy regularly have a sentence-final position.

```
3.  The following verbs and verb constructions are frequently
               2
used with dooy may.  The list differs from the verbs following
dooy.
  2                           +
  yaak                        soncay
  3                                 '
  ruu                         ʔawcaysay  'to pay attention'
                              3  '
  klua                        ruusʊktua  'conscious'

  kreeŋcay
```

```
                2
10:17  Add dooy may and the words given to the following
sentences.
                           +   2    2   3
     Teacher:  klua Kray, Kaw Puut Cen nan
               +    2   2   3        2
     Student:  Kaw Puut Cen nan dooy may klua Kray

Continue the drill:
      3     +
  1.  ruu, Kaw Tam pay
      2          '     2   2   2
  2.  yaak, Kun ca pay Tii nan day
            '     +  3     2
  3.  ʔawcaysay, Kaw liaŋ luuk
      3 '         +            2   2
  4.  ruusʊktua,  Pom dəən pay Tii nan
      2   +  +    +   3       '
  5.  tɔŋ soŋsay, Kaw Cay ŋən mot
      2            +            2   2   2      2  2
  6.  tɔŋ kreeŋcay Pom, Kun maa Tii nii mʊaray kɔ day
              '   3   3
  7.  campen, yaa Cay naam
      2              '  '    2
  8.  yaak, Kun Kuan ca sɔɔp day
      3   2   '  '    3     +          +    '
  9.  ruu waa ca puat Tɔɔŋ, Kaw kin ʔaahaan dip
      +      2                    +    +       ' '
 10.  soncay waa Kruu kamlaŋ mɔɔŋ Kaw, Kaw Kuy talɔɔt weelaa
      3 '    2   +    +       '   +
 11.  ruucak Cʊʊ Kaw, Pom Kuy kap Kaw
               +            +
 12.  mii Kray soncay ləəy, Kaw maa
```

10:18 Dialogue - Winter in America

I.

            2   '   3   +   2   3 3
KonTay: Tii ʔameerikaa Koŋ naaw maak na Ka
' '   2   2   3   3   2 ' '   2   '
faraŋ: may nææ nak Krap   man Kʊn yuu kap waa Kun yuu
            2   +   2 '   +   ' 2 +   2
            Tii nay   Taa yuu Taaŋ nʊa ʔaakaat kɔ naaw maak
            2   '   2   2 2   2   +   2
            Taa yuu Taaŋ taay kɔ may Kɔy ŋaaw Tawŗay
            2 +   ' 3 '   2   2   + 3
KonTay: naanaaw mii hima tok Tua pay Cay may Ka   1.
' '   2   2   3   3 ' 2   +   3
faraŋ: may Cay Krap   hima tok maak Taaŋ nʊa   rat   2.
                 2   '   3 2 2   ' 3
            Taaŋ taay yaaŋ flɔɔridaa may mii hima
            ' 3   '   3 3
KonTay: hima pen yaaŋray na Ka
' '   ' 3   '   3   + 3   3   +   3   + +
faraŋ: hima pen klet naamKæŋ lek lek mʊan naamKæŋsay   3.,4.
            '   3   '   3   '
            tææ lek kwaa læ baw kwaa
                 2   + 3
KonTay: kin day may Ka
' '   '   '   +   2
faraŋ: dek dek kin kan mʊan kan   baaŋ Tii kɔ ʔaw maa
                 3   + ' 2
            Tam naamKæŋkot day   5.

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

1.	' 3 hima	'snow'
2.	3 rat	'state'
3.	' klet	'flake'
4.	3 + + naamKæŋsay	'ice shavings'
5.	3 + ' naamKæŋkot	'snowcone'

Answer the following questions.

2 ' 3 ' '
1. Tii ʔameerikaa ʔaakaat pen yaaŋray
2 + ' '
2. naanaaw mii ʔaray tok
' 3 ' 2 ' 2 ' 3 +
3. hima tok Tua praTeet ʔameerikaa rυυ
3 3 2 ' 3 ' +
4. rat flɔɔridaa mii hima tok may
' 3 ' ' ' 3 + + +
5. hima pen klet yay kwaa naamKæŋsay rυυ
' ' ' 3 '
6. dek dek ʔaw hima maa Tam ʔaray

II.

' 3 3 3 2 + 3
KonTay: hima lalaay Caa Cay may Ka 1.
' ' 2 ' ' + ' 3
faraŋ: Kυn yuu kap ʔunhaPuum Kɔɔŋ ʔaakaat Krap 2.
' + + + ' 3 + '
KonTay: diCan Kəəy duu naŋ hen hima suay caŋ con yaak
+ 2
pay hen baaŋ
' ' ' 3 + 2 3 ' 2 '
faraŋ: hima suay maak Krap tææ may dii tɔɔn Kap
3 ' 3 + 2 3
rot lambaak læ naaw Tawnan ʔeeŋ
2 ' + 2 2 2 2 ' '
KonTay: Tii diCan may Kawcay kɔ Kυυ waa ʔunhaPuum tam
' ' 3 + ' ' 2 '
kwaa cut naamKæŋ tææ dek Cɔɔp ʔɔɔk pay 3.
2 ' 3 2 ' 2 +
len hima kan may pen wat yææ rυυ 4.

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

1.	3 lalaay	'to melt, dissolve'
2.	' ʔunhaPuum	'temperature'
3.	' cut	'point'
4.	2 yææ	'too bad, to be in a bad way'

Answer the following questions.

' 3 ' 3 + 2 2 ' ' '
1. hima ca lalaay rʊʊ may Kʊn yuu kap ʔaray
2 + ' 3
2. Kray yaŋ may Kəəy hen hima ciŋ ciŋ
' ' 2 ' 3 2 ' 2
3. faraŋ waa hima may dii yaaŋray baaŋ
' 3 ' ' 3 ' +
4. weelaa hima tok Kap rot lambaak may

III.

' ' 2 ' ' 2 3 2 2 ' +
faraŋ: ʔoo sanuk maak Krap len Kwaaŋ sanoobɔɔn rʊʊ 1.
2 ' 3 3 + ' 2 + + 2 +
len saketnaamKæŋ tæŋtua hay naa naa may naaw
' 3
rɔɔk Krap
' + 2 2
KonTay: diCan Koŋ may ʔaw nææ
' ' + 2 2 2 3 + + 2
faraŋ: Pom may Kɔy Cɔɔp rʊduunaaw Pom Cɔɔp
3 3 2 2 ' 2 3
rʊduubaymaayruaŋ maak kwaa tɔɔn Tii baymaay 2.
' + + + + 2 3
plian pen sii dææŋ sii luaŋ suay maak Krap
3 3 ' 2 + ' + 3
KonTay: rʊduubaymaayPli may suay kwaa rʊʊ Ka 3.
' ' 3 3 ' 3 + ' '
faraŋ: rʊduubaymaayPli pen rʊduu Kɔɔŋ Kon num num
+ + 3
saaw saaw Krap

Teacher:	LP	NP	LP
Student:	L	L, L L/A	S

New Expressions:

1.	2 Kwaaŋ	'to throw'
2.	3 3 2 rʊduubaymaayruaŋ	'fall, autumn'
3.	3 3 ' rʊduubaymaayPli	'spring (the season)'

Answer the following questions.

' 3 ' ' 3 ' 2 '
1. weelaa hima tok dek mak ca len ʔaray kan

' 2 ' 3 ' '
2. weelaa ʔɔɔk pay len nay hima Kuan tæŋtua yaaŋray

2 ' 2 2 '
3. Kray may yaak len Kwaaŋ sanoobɔɔn

3 3 2 2 3 '
4. rʊduubaymaayruaŋ tonmaay pen yaaŋray

3 3 ' '
5. rʊduubaymaayPli pen yaaŋray

10:19 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Ten. Copy them until you know them.

1. คนไทยใช้น้ำฟุ่มเฟือยอย่างคนอเมริกาไม่ได้
2. ภาคใต้อากาศไม่ค่อยหนาวเท่าไร
3. ฝนตกไม่กี่ชั่วโมง
4. ถ้าฝนยังพรำๆอยู่ เราก็ไม่ควรจะออกไป
5. เพื่อนผมจะไปเที่ยวน้ำตกพรุ่งนี้
6. เขาทำให้คนหัวเราะ
7. ความอ้วนทำให้เขาเหนื่อยง่าย
8. ลมพัดทำให้บ้านเขาพัง
9. เขาทำงานเสร็จโดยเรียบร้อย
10. ผมจะพูดกับเขาโดยตรง
11. อย่าเทน้ำทิ้งโดยไม่จำเป็น
12. คุณควรจะสอบได้โดยไม่ยาก

LESSON ELEVEN

More Verb Compounds with cay	11: 1 - 11: 3	V/G
Reading Passage - Going Away to School	11: 4	R
	11: 5 - 11: 8	C
	11: 9	R/C
Dialogue - A Trip to Chiengmai	11:10	P/AC
Kon, ^{2}Puu, ^{3}nak	11:11	V/G
Special ^{2}Puu Compounds	11:12	V/G
Dialogue - On the Train	11:13	AC
Dialogue - At the Lopburi Railroad Station	11:14	P/AC
Noun Compounds introduced by ^{2}Kruaŋ	11:15 - 11:16	V/G
dooy (^{2}Tii) as a Sentence Connective	11:17	V/G
^{3}Taŋ ^{3}Taŋ ^{2}Tii as a Sentence Connective	11:18	V/G
Summary	11:19	C

More Verb Compounds with cay

Observe that the cay compounds below fall into three categories according to the presence or absence of a following noun:

	Subject		cay Verb Compound		
1.	^{3}ni^{+}saa $^{+}$Kaw	 ^{2}may	ʔawcay $^{'}$Tuukcay	$^{+}$saa^{+}Kaa $^{+}$Pom	'Nisa tries to please Sakha.' 'He is not to my liking.'
2.	$^{+}$Kaw ^{2}mææ	 ^{2}may	^{3}Tɔɔcay p$^{'}$r$^{\cdot}$a$^{'}$laatcay		'He's discouraged.' 'Mother wasn't surprised.'
3.	$^{+}$Pom $^{+}$Pom	 ^{2}may	p$^{'}$liancay p$^{'}$liancay	$^{+}$Kaw	'I changed his mind.' 'I didn't change my mind.'

Note:

1. Other cay compounds which are followed by nouns are:
3
waycay 'to trust'
2
Cʊacay 'to have confidence in'

2. Other cay compounds which cannot be followed by nouns are:
' +
tatsincay 'to make up one's mind'
2
nææcay 'sure'

3. A noun may or may not follow:
'
pliancay
'
nakcay 'to express anxiety over a future event'
2
klumcay 'to express anxiety over a present event'

11: 1 Construct simple sentences with cay expressions with the verbs given. Wherever possible, add a noun expression.

3
Teacher: way
+ 3 +
Student: Kaw waycay Pom

Continue the drill:

3
1. Tɔɔ
'
2. Tuuk
2
3. klum
3
4. way
2
5. Cɔɔp
2
6. nææ
2
7. Cʊa
3
8. Tɔɔ
' '
9. pralaat
10. ʔaw
'
11. nak
'
12. plian
' +
13. tatsin
14. ʔaw
2
15. klum
2
16. nææ

11: 2 Repeat 11: 1 making the sentences negative.

+ 3 +
Teacher: Kaw waycay Pom
+ 2 3 +
Student: Kaw may waycay Pom

Continue the drill.

11: 3 Paraphrase the situations presented below with a cay expression.

```
               3  '      3        '  '    2   2
     Teacher:  nisit Kon nii klua ca sɔɔp may day
               +   '
     Student:  Kaw nakcay
```

Continue the drill:

```
          +   +   '    2    2      +   2  2   '
  1.  Pɔɔ Kaw hen coot yaak yaak   Kaw kɔ may yaak Tam
           '            '       3   3   2   +
  2.  Kruu faak kuncææ dek Kon nan way hay Pom
      +  +   3             '     3   '    2   3 +
  3.  saaKaa Payaayaam Tam ʔaray Tuk yaaŋ hay nisaa Pɔɔcay
      3 +            2   +       3   '
  4.  nisaa Tam ŋaan hay Pom dii Tuk yaaŋ
      3           3           2    2   2
  5.  nakrian Kon nan Tam kaanbaan may day
      +   2   2   +
  6.  Pom Cua waa Kaw pen Kon dii
      3  '      3        2   '      3      2   2
  7.  nisit Kon nan klua waa ca Tam Kanææn day may dii Pɔɔ
       '  '    2      '      '    2   2
  8.  ʔatsawin taŋcay ca pay tææ may day pay
      +   2   2   3 +       '
  9.  Pom Cua waa nisaa Koŋ ca maa
      2    2   2         '   '
 10.  ləət hay Puan yuum cakkrayaan
          3   2    +  +           2
 11.  ruamrak Cuay saaKaa Tam kaanbaan
      ' +   3   2   '  2   '       '   +
 12.  diCan Kit waa ca may tæŋŋaan kap Kaw
      ' +   3       2   +   3   ' +
 13.  diCan ruu dii waa Kaw rak diCan
      +  +   3   2   '      2        +       '   2   2
 14.  saaKaa Kit waa ca pay Cuay luŋ Tay naa tææ may day pay
      3            '  '    2   3 +  3  3        2   2
 15.  nakrian klua ca sɔɔp Kaw mahaawitTayaalay may day
      2    3   2   '  2           '   '       2  '   +
 16.  ləət Kit waa ca may pay Ciaŋmay tææ nay Tiisut Kaw
      2
      kɔ pay
      +   2   +  +
 17.  Pom hay saaKaa yuum ŋən
      3 +    2   3   2   2   '      +   +   2   2
 18.  nisaa may Kit waa Puan ca maa haa Kaw Tii baan
```

11: 4 Reading Passage - Going Away to School

นานมาแล้ว เมื่อข้าพเจ้า[1]อายุสัก ๕ – ๖ ขวบเห็นจะได้ ข้าพเจ้าชอบออกมายืนดูรถไฟ
ชอบออกมาโบกมือกับผู้โดยสารและเคยฝันว่าสักวันหนึ่งข้าพเจ้าคงมีโอกาสได้นั่งรถไฟไปเรียน 1.
หนังสือที่กรุงเทพฯ วันหนึ่งพ่อพาข้าพเจ้าเข้าไปในเมือง วันนั้นมีรถไฟจอดอยู่ที่สถานีพอดี ข้าพเจ้า 2.
ขออนุญาตพ่อไปดูหัวรถจักร และขึ้นนั่งเล่นบนรถไฟ พ่อเคยเตือนข้าพเจ้าเสมอว่าไม่ให้ไปเล่น 3.
ที่ทางรถไฟเพราะเกรงว่าจะถูกรถไฟทับ 4.

ข้าพเจ้าเคยพูดเรื่องไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯกับพ่อ พ่อเพียงแต่บอกว่าเราเป็นชาวนาจนๆ พ่อคงไม่มีเงินส่งข้าพเจ้าไปเรียนกรุงเทพฯ แต่พ่อก็บอกว่าจะพยายามที่สุดที่จะให้ข้าพเจ้าได้เรียนหนังสือ ข้าพเจ้าจะได้ไม่ต้องทำนาลำบากอย่างพ่อ

อีกหลายปีต่อมา ข้าพเจ้าจำได้ว่าวันนั้นเป็นวันที่ ๑๒ มีนาคม เป็นวันที่ข้าพเจ้าจบ มศ. ๓ จาก 5.
โรงเรียนประจำอำเภอ พ่อบอกว่า พ่อไม่มีเงินพอที่จะส่งข้าพเจ้าไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯได้ 6.
แต่จะส่งข้าพเจ้าไปเรียนที่โคราช คืนนั้นข้าพเจ้านอนไม่หลับ ดีใจอย่างบอกไม่ถูก แต่ก็อดสงสาร 7.
พ่อไม่ได้ที่จะไม่มีใครช่วยพ่อและพ่อจะต้องทำงานทุกอย่างคนเดียว ในที่สุดข้าพเจ้าตัดสินใจว่าจะ
ไม่ไปเรียนหนังสือจะอยู่ช่วยพ่อทำนา แต่พ่อไม่ยอม

แล้ววันที่ข้าพเจ้าเคยฝันไว้ก็มาถึง พ่อมาส่งข้าพเจ้าที่สถานีรถไฟ พ่อบอกให้ข้าพเจ้าขยันเรียน
หนังสือ ข้าพเจ้ากราบพ่อแล้วเดินขึ้นรถไฟ ข้าพเจ้าไปรถไฟชั้นสาม คนแน่นมากจนหาที่ยืนเกือบ 8.
ไม่ได้ รถไฟเริ่มเคลื่อนขบวน ข้าพเจ้าน้ำตาคลอพยายามจะโบกมือลาพ่อ ก็เห็นพ่อดึงผ้าเช็ดหน้า 9.
ออกมาเช็ดน้ำตาอยู่เหมือนกัน

ไม่นานนักรถไฟก็จอดที่สถานีถัดไป คนขึ้นมาอีกก็มาก ลงไปก็มาก ข้าพเจ้าโชคดีที่หาที่นั่งได้ 10.
มองออกไปทางหน้าต่างเห็นเด็กถือโอเลี้ยง เนื้อทอด และไก่ย่าง มาร้องขาย ข้าพเจ้าก็ได้แต่ 11.
มองดูคนอื่นเขาซื้อและกลืนน้ำลายเท่านั้น ข้าพเจ้าไม่อยากใช้เงินที่พ่อหามาได้ด้วยความลำบาก 12.
โดยที่ไม่จำเป็น ข้าพเจ้าคิดถึงพ่อ คิดถึงบ้าน คิดถึงอะไรหลายอย่าง และในที่สุดก็เปิดถุงหยิบ 13.
ข้าวห่อที่เอามาจากบ้านออกมากิน

---

[1] ข้าพเจ้า is used for I, me, my, mine by either men or women in formal oral discourse, official documents, or when speaking to persons of much higher rank.

New Expressions:

1.	$\overset{\text{'}}{\text{b}}$ook muu	'to wave the hand'
	$\overset{+}{\text{f}}$an	'to dream'
	ʔoo$\overset{\text{'}}{\text{k}}$aat	'opportunity, chance'
2.	$\overset{\text{'}}{\text{c}}$ɔɔt	'to stop'
	Pɔɔ dii	'just then, at that very moment'
3.	$\overset{+}{\text{h}}$uar$\overset{3}{\text{o}}$tc$\overset{\text{'}}{\text{a}}$k	'locomotive'
	tuan	'to warn, advise'
4.	kreeŋ	'to fear'
5.	$\overset{\text{'}}{\text{t}}$ɔɔ maa	'later on (in time)'
6.	rooŋrian pr$\overset{\text{'}}{\text{a}}$camʔamPəə	'a district school'
7.	$\overset{\text{'}}{\text{ʔ}}$ot	'to refrain from'
	$\overset{+}{\text{s}}$oŋ$\overset{+}{\text{s}}$aan	'to feel compassion for, pity'
8.	k$\overset{\text{'}}{\text{r}}$aap	'to prostrate oneself'
9.	K$\overset{2}{\text{l}}$uan	'to move'
	$\overset{3}{\text{n}}$aamtaa	'tears'
	Klɔɔ	'to well up'
	laa	'to take one's leave, say goodbye'
10.	$\overset{\text{'}}{\text{T}}$at	'next, adjoining (in a series)'
11.	mɔɔŋ	'to look'
	$\overset{\text{'}}{\text{k}}ayy\overset{2}{\text{a}}$aŋ	'barbecued chicken'
12.	kluun	'to swallow'
	$\overset{3}{\text{n}}$aamlaay	'saliva'
13.	$\overset{+}{\text{T}}$uŋ	'bag, sack'

11: 5 Write the following words in the Thai alphabet.

2 3 2
1. KaaPacaw
'
2. ʔookaat
' +
3. Kayan
+ +
4. soŋsaan
'
5. pracam

' 3 2
6. ʔanuyaat
+
7. hen
2 +
8. Puudooysaan
9. miinaaKom
2
10. Klυan

11: 6 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. พ่อไม่มีเงินพอที่จะส่งข้าพเจ้าไปเรียนที่กรุงเทพฯได้
2. พ่อมาส่งข้าพเจ้าที่สถานีรถไฟ
3. คนแน่นมากจนหาที่ยืนเกือบไม่ได้
4. ข้าพเจ้าโชคดีที่หาที่นั่งได้
5. ข้าพเจ้าเคยพูดเรื่องไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯกับพ่อ

11: 7

A. Below are five words which can be substituted for ข้าพเจ้า in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then, without reference to the original sentence, write it with each substitution.

+
1. Pom
3 + +
2. nɔɔŋsaaw Kaw
2 +
3. PiiCaay Pom
' +
4. diCan
+
5. Kaw

B. Do the same for Sentence 2. Replace สถานีรถไฟ with:

' +
1. sanaambin

2. rooŋrian
' + 3 '
3. saTaanii rotpracamTaaŋ
3
4. wat
2 3
5. paayrotmee

C. For Sentence 5 replace ไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ with:

3 ' '
1. sʊʊ cakkrayaan
2 3
2. pay Tiaw CaayTalee
' ' 2
3. pay rian taaŋpraTeet (foreign country)
' ' 2
4. loŋKææk kiaw Kaaw
2 2 2 '
5. pay yiam Pʊan Tii Ciaŋmay

11: 8 Write the first paragraph of the reading passage from dictation.

11: 9 Answer the following questions on the reading passage above. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. เมื่อผู้เขียนยังเป็นเด็กอยู่ เขาชอบทำอะไร
2. ผู้เขียนเคยฝันอะไรบ้าง
3. พ่อทำไมจึงไม่ให้ลูกชายเล่นที่ทางรถไฟ
4. ผู้เขียนพูดเรื่องไปเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯกับพ่อแล้วหรือยัง
5. พ่อผู้เขียนมีอาชีพทำอะไร
6. ผู้เขียนเรียนจบจากโรงเรียนไหน
7. ทำไมผู้เขียนส่งสารพ่อ

8. ที่สถานีรถไฟพ่อบอกให้ลูกชายทำอะไร
9. ทำไมผู้เขียนจึงหาที่ยืนเกือบไม่ได้
10. ที่สถานีถัดไปมีเด็กมาร้องขายอะไรบ้าง
11. ผู้เขียนใช้เงินฟุ่มเฟือยหรือเปล่า
12. ผู้เขียนเอาอะไรออกมากิน

11:10 Dialogue - <u>A Trip to Chiengmai</u>

I.

```
3 +         '          '    2     3
nisaa:  Kun ca pay Ciaŋmay mʊaray Ka
           3    2    3
cɔɔn:   ʔaaTit naa Krap
3 +               2       +  3
nisaa:  Kun pay Krʊaŋbin rʊʊ Ka
        2    '    3      +            3
cɔɔn:   may rɔɔk Krap   Pom pay Taaŋ rotfay
3 +        3    2   ' +   2  '           '   +
nisaa:  ʔaaTit naa diCan kɔ ca  pay Ciaŋmay mʊan kan
                     +   3
cɔɔn:   Kun pay wan nay Krap
3 +          3  2
nisaa:  wan Put Ka
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, S

Answer the following questions.

```
         '          '
1.  Kray ca pay Ciaŋmay
         '       2
2.  cɔɔn ca pay mʊaray
         '             2       +
3.  cɔɔn ca pay Taaŋ Krʊaŋbin rʊʊ
         '      '
4.  cɔɔn ca pay yaaŋray
    3 +    2 '           '   +        +
5.  nisaa kɔ ca pay Ciaŋmay mʊan kan rʊʊ
    3 +   '           +
6.  nisaa ca pay wan nay
```

II.

' + + 3 +
cɔɔn: wan diaw kap Pom ləəy Kun cɔɔŋ tua lææw rʊʊ 1.,2.
3
Krap
3 + 3 2 2 3
nisaa: cɔɔŋ lææw Ka Kun la Ka
3 3 + 3
cɔɔn: yaŋ ləəy Krap Kun pay Can nay Krap
3 + 3 + 2
nisaa: Can sɔɔŋ Ka
' 3 + 3 + + '
cɔɔn: yaaŋ nan Pom pay Can sɔɔŋ mʊan Kun dii kwaa
3 + ' + 2 2
nisaa: diCan waa Kun Kuan pay tuunɔɔn 3.

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, S

New Expressions:

1.	' diaw kap	'the same as'
2.	cɔɔŋ	'to reserve'
3.	2 tuunɔɔn	'sleeping berth'

Answer the following questions.

3 + ' ' +
1. nisaa ca pay wan diaw kap cɔɔn rʊʊ
3 + + +
2. nisaa cɔɔŋ tua rʊʊ yaŋ
2 + 3 + +
3. cɔɔn kɔ cɔɔŋ tua lææw mʊan kan rʊʊ
3 + 3 +
4. nisaa pay Can nay
2 3 +
5. cɔɔn tɔŋkaan pay Can nay
3 + 3 2 '
6. nisaa nænam cɔɔn waa yaaŋray

III.

2 3
cɔɔn: Tammay la Krap
3 + 3 + 2 2
nisaa: Kun pay Can sɔɔŋ Kun nɔɔn may day

+ 2 ' 2 2 2 +
cɔɔn: Pom naŋ lap pay kɔ day Kun pen Puuyiŋ yaŋ pay
2 + 2 2 ' 2
day Pom pen PuuCaay kɔ Kuan ca pay day

3 + ' 2 ' ' 2
nisaa: tææ pay tuunɔɔn sabaay kwaa Ka

+ ' 2 2 + 3 2
cɔɔn: Pom ca tɔŋ riip pay cɔɔŋ tua Pop Kun Tii
' + 3 3 3 3 ' ' 3
saTaanii rotfay wan Put na Krap sawatdii Krap

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, S

Answer the following questions.

3 + 3 2 2
1. Tammay nisaa cɯŋ nænam hay cɔɔn pay tuunɔɔn

3 2 + ' 2 ' 2 2 2 +
2. cɔɔn Kit waa Kaw ca naŋ lap pay kɔ day Cay may

3 3 + ' 2 3 + ' '
3. rotfay Can sɔɔŋ kap tuunɔɔn Can nay sabaay kwaa

2 2 '
4. cɔɔn tɔŋ riip pay Tam ʔaray

2 ' 3 + 2 ' 3 ' 2 +
5. cɔɔn Puut kap nisaa waa ca Pop kan ʔiik Tii nay
2
mʊaray

2 3
Kon, Puu and nak

+ 2
Kaw pen KonPuut
+ 2 2
Kaw pen PuuPuut
+ 3 2
Kaw pen nakPuut

Note:

2 3
1. Broadly speaking, Kon, Puu, and nak plus a verb all
2
mean 'a person who' plus the verb. Puu compounds of this type, however, do not appear under ordinary circumstances as sentence subjects.[2]

---

[2] See, however, the following section.

2. Not every verb can compound with each of these three forms, however. A definitive generalization is difficult to make. The exercise below may help establish it.

11:11 Use Kon, $\overset{2}{\text{Puu}}$ or $\overset{3}{\text{nak}}$ to form compounds as indicated.

Teacher: $\overset{3}{\text{nak}}\overset{+}{\text{Kian}}$ Everyone likes his novels.

Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ pen $\overset{3}{\text{nak}}\overset{+}{\text{Kian}}$

Continue the drill:

1. Kon$\overset{'}{\text{ʔaan}}$ It is his turn to read.
2. $\overset{2}{\text{Puu}}\overset{'}{\text{ʔaan}}$ He read the paper at the meeting.
3. $\overset{3}{\text{nak}}\overset{3}{\text{rɔɔŋ}}$ He is a singer.
4. Kon$\overset{3}{\text{rɔɔŋ}}$ He is the one who cried for help.
5. Konfaŋ He is listening to his friend's talking.
6. $\overset{2}{\text{Puu}}$faŋ He went to the concert.
7. $\overset{3}{\text{nak}}\overset{2}{\text{Puut}}$ He is an orator.
8. Kon$\overset{2}{\text{Puut}}$ He did the talking.
9. Kon$\overset{+}{\text{Kian}}$ He wrote something on the wall.
10. $\overset{2}{\text{Puu}}\overset{+}{\text{Kian}}$ He wrote a letter for me.
11. $\overset{2}{\text{Puu}}$(Kon)duu He is a spectator, not a player.
12. $\overset{3}{\text{nak}}$duu$\overset{+}{\text{naŋ}}$ He is fond of going to the movies.

Special $\overset{2}{\text{Puu}}$ Compounds

Subject		
$\overset{2}{\text{Puu}}\overset{2}{\text{Cuay}}$Kruu$\overset{'}{\text{yay}}$	Kon $\overset{3}{\text{nan}}$	$\overset{'}{\text{du}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
$\overset{2}{\text{Puu}}\overset{'}{\text{yay}}$	$\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$ Kon	pay $\overset{'}{\text{ta}}\overset{'}{\text{laat}}$
$\overset{2}{\text{Puu}}$Caay	$\overset{+}{\text{saam}}$ Kon $\overset{3}{\text{nan}}$	kin ʔaa$\overset{+}{\text{haan}}$

Note:

The following list of $\overset{2}{\text{Puu}}$ compounds with somewhat specialized meanings may be used as subjects of sentences as well as objects:

2 ' ' PuusυυKaaw	'reporter'
2 ' Puucatkaan	'manager'
2 3 Puunɔɔy	'junior person'
2 + Puuyiŋ	'female'
2 + Puudooysaan	'passenger'
2 2 2 3 PuuwaaraatCakaan	'governor'
2 2 PuuCiawCaan	'expert'
2 Puunam	'leader'
2 3 2 + PuuPiPaaksaa	'judge'
2 ' PuupokKrɔɔŋ	'guardian'

11:12 Below are twelve sentences which describe people or their activities. Respond to each sentence with a $\overset{2}{\text{Puu}}$ compound.

Teacher: $\overset{3}{\text{Tuk}}$ Kon Tam taam (to follow) $\overset{+}{\text{Kaw}}$

Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ pen $\overset{2}{\text{Puunam}}$

Continue the drill:

+ 2
1. Kaw pay Krυaŋbin
+ ' 2 +
2. Kaw yuu Tii saan
+ 2 2 2
3. Kaw may Cay PuuCaay
+ + ' 2 + +
4. Kaw haa Kaaw hay naŋsυυPim
+ + 3
5. Kaw dooysaan rotmee
+ 3 2 ' + + ' 2
6. Kaw ruu rυaŋ kaansυksaa Kɔɔŋ praTeet Tay dii
+ 2 2 2 2 +
7. Kaw Tam naaTii Tææn Pɔɔmææ Pom

      +   2   '
8.   Kaw Cuay Kruu yay
      +   '
9.   Kaw catkaan rooŋrian
      +   3 2   3
10. Kaw ʔaayu maak lææw
      +   + 2   +   2 2   3
11. Kaw pen huanaa (head) Kɔɔŋ KaaraatCakaan (government
                              '
     officials) nay caŋwat
      +   ' +
12. Kaw pen samian

11:13 Dialogue - On the Train

              +   +   2   2   '   2
cɔɔn: Pom dəən haa Kun taŋ naan   maa naŋ yuu nii ʔeeŋ
3 +   ' +   2   +   ' +
nisaa: diCan kɔ Kɔɔy mɔɔŋ haa Kun yuu mʉan kan
               2   2   +   3
         Kun naŋ Tii nay Ka
         '   2   +   +   3
cɔɔn: Tat pay Kaaŋ laŋ sɔɔŋ Kan Krap
3 +   ' +   3   2   '   '   +   '
nisaa: diCan Kit waa Kun pliancay pay wan ʔʉʉn sia ʔiik
          +   '   +   2   2   2   2 2
cɔɔn: Pom kuap cɔɔŋ tua may day   Cook dii mii Tiinaŋ
          + ' '   2
         lʉa yuu nʉŋ Tii
3 +   +   3   3   2   '   '   3
nisaa: Tʉŋ weelaa lææw Tammay rot yaŋ may ʔɔɔk ʔiik na
         3
         Ka
              +   '   2   3   3
cɔɔn: duu mʉan ca Klʉan lææw Krap
3 +   '   2   +   '   3
nisaa: Kun ʔaw ʔaray maa Taan duay rʉʉ plaaw Ka
          '   3   3 '   2   2   +   3
cɔɔn: plaaw Krap   mii rotsabiaŋ may Cay rʉʉ Krap   1.
3 +   2   '   +   2   ' +
nisaa: mii Ka   tææ ʔaahaan Pææŋ maak   diCan Tam
             3   +   2   3   + 3 3
         sææŋwit maa laay Kuu læ ʔaw Ponlamaay maa
          +   '   ' ' +   3 3
         laay yaaŋ   Taan kap diCan na Ka
          '   3   2   '   '
cɔɔn: KɔɔpKun Krap   yææŋ Kun Taan plaaw plaaw   2.
3 +   2   '   2   ' + 2
nisaa: may rɔɔk Ka   diCan taŋcay Tam maa Pʉa Kun   3.
          '   +   2   '   3
cɔɔn: dek Kaay Krʉaŋdʉʉm dəən maa lææw   Kun Taan
          2   '   '   +   3
         Krʉaŋdʉʉm ʔaray may Krap

3 + 2 2 2 ' + 2 2 3 2 ' '
nisaa: may la Ka diCan may Kɔy waycay, klua may sa?aat
2 3 ' 2 ' 3
cɔɔn: Puak naam?atlom Koŋ may pen ray rɔɔk Krap 4.
3 + ' + 2 + 2
nisaa: diCan yaŋ may hiw ləəy Ka

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A

New Expressions:

1.	3 ' rotsabiaŋ	'dining car'
2.	2 yæŋ	'to grab, scramble for'
3.	' Pua	'for (the benefit of someone)'
4.	3 ' naam?atlom	'carbonated beverages'

11:14 Dialogue - At the Lopburi Railroad Station

3 ' ' 3
cɔɔn: sææŋwit Kun ?arɔy ciŋ ciŋ Krap
3 + ' 2 2 + 3 ' 3 2 + 3
nisaa: KɔɔpKun Ka nii Tuŋ lopburii lææw Cay may Ka
2 3 ' 3 + 3 3
cɔɔn: Cay Krap mii dek maa rɔɔŋ Kaay ?ooliaŋ læ
' 2 ' 2 3 3 3
Tuatom yuu Tii CaanCalaa yə yæ 1.
3 + ' 3 3 3 + 2 3 3
nisaa: yaa suu na Ka Kɔɔŋ Puak nan malææŋwan tɔɔm 2.,3.
2 ' ' 3
Kun Taan Kaw pay ?aat ca Tɔɔŋ dəən
2 ' 3 + ' 2 3
cɔɔn: may pen ray rɔɔk Krap Pom Ciit yaa pɔŋkan way 4.
3
lææw
3 + 2 3
nisaa: taamcay Kun si Ka 5.
' 2 2 ' ' + 3 3
cɔɔn: kayyaaŋ naa Taan ?ɔɔk Kun Taan kap Pom na Krap
3 + 2 3 2 + ' + '
nisaa: may la Ka plaay Taaŋ Kɔɔŋ diCan Kuu Ciaŋmay
2 2 3
may Cay rooŋPayaabaan

```
          2       2        +   2  2
cɔɔn:     Taa Kun may Taan Pom kɔ may Taan
3 +       2       '    3   +           3      '
nisaa:    Taa Kun yaak suu Kɔɔŋ weelaa rotfay yut
          3   +  3 3    2  3
          suu Ponlamaay si Ka
          +   +   2     3      '   +    +
cɔɔn:     Pom hen duay Krap    tææ Kɔɔŋ Kaay taam              6.
          ' +      3      ' '   2
          saTaanii rotfay ʔarɔy maak
3 +       ' '    3      3   +   2  2  3
nisaa:    ʔarɔy Prɔ Kon suu hiw na si Ka
          +             3       ' '           3
cɔɔn:     Pom Kəəy lɔɔŋ lææw    ʔarɔy ciŋ ciŋ Krap
          2       2        3    '  2   3
          Taa Kun may lɔɔŋ lææw ca may ruu
```

Teacher:	LP	NP	
Student:	L	L, R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	Caan$\overset{3}{\text{C}}$alaa	'railroad station platform'
2.	$\overset{3}{\text{m}}$alææŋwan	'fly'
3.	tɔɔm	'to swarm around'
4.	$\overset{2}{\text{p}}$ɔŋkan	'to protect, defend'
5.	taamcay Kun	'as you like'
6.	taam	'at, around'

Noun Compounds introduced by K$\overset{2}{\text{r}}$uaŋ

Observe the relationship in meanings between the words or phrases in Column I and the K$\overset{2}{\text{r}}$uaŋ compounds in Column II:

I			II			
				Compound as Noun		
	Verb	Noun		$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ	Verb	Noun
to fly	$\overset{'}{\text{b}}$in		airplane	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ	$\overset{'}{\text{b}}$in	
to drink	$\overset{'}{\text{d}}$uum		beverage	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ	$\overset{'}{\text{d}}$uum	
beautiful	$\overset{+}{\text{s}}$amʔaaŋ		cosmetics	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ	$\overset{+}{\text{s}}$amʔaaŋ	
to show movies	$\overset{+}{\text{C}}$aay	$\overset{+}{\text{n}}$aŋ	motion picture projector	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ	$\overset{+}{\text{C}}$aay	$\overset{+}{\text{n}}$aŋ
to cut grass	$\overset{'}{\text{t}}$at	$\overset{2}{\text{y}}$aa	lawn mower	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ	$\overset{'}{\text{t}}$at	$\overset{2}{\text{y}}$aa
home		ruan	furniture	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		ruan
wheel		$\overset{'}{\text{c}}$ak	machinery	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		$\overset{'}{\text{c}}$ak
style		$\overset{'}{\text{b}}$ææp	uniform	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		$\overset{'}{\text{b}}$ææp
hand		muu	hand tools	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		muu
glass		$\overset{2}{\text{k}}$æw	glassware	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		$\overset{2}{\text{k}}$æw
curry		kææŋ	curry ingredients	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		kææŋ
kitchen		Krua	kitchen utensils	$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ		Krua

Note:

As illustrated in the chart above, $\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ compounds can fall into widely diverse categories. Note the following:

Apparatus, concoction, articles for a particular expressed purpose:

$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ$\overset{+}{\text{C}}$aay$\overset{+}{\text{n}}$aŋ	apparatus for showing movies	'projector'
$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋ$\overset{'}{\text{d}}$uum	concoction for drinking	'beverage'
$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋbin	apparatus for flying	'airplane'
$\overset{2}{\text{K}}$ruaŋruan	articles for home	'furniture'

Apparatus or tool to be used in a particular way:

2 Kruaŋmuu	apparatus to be used by the hands	'hand tool'

Articles made of a particular material:

2 2 Kruaŋkæw	articles of glass	'glassware'

11:15 Construct sentences as in the example, forming Kruaŋ (2) compounds with the verbs and nouns given.

Teacher:	+ 2 Kaw naŋ	bin
Student:	+ 2 2 Kaw naŋ Kruaŋbin	

Continue the drill:

1.	2 3 mææKrua Cay	kææŋ
2.	3 + raankaafææ Kaay	' duum
3.	+ 3 Konsuan Cay	' 2 tat yaa
4.	' 3 ' tamruat Kon nan tæŋ	' bææp
5.	2 ' 2 3 Caaŋlek tɔŋ Cay	muu
6.	+ Kaw pay	bin
7.	nay Krua mii	Krua
8.	2 + 2 Tii roooŋnaŋ tɔŋ mii	' + Caay naŋ
9.	2 3 roooŋaan tɔŋ Cay	' cak
10.	2 + 3 3 Puuyiŋ Tuk Kon Kuan Cay	+ samˀaaŋ
11.	2 + ' 3 mææ Pom ca pay suu	2 kæw
12.	3 3 2 2 to læ kawˀii pen	ruan

11:16 Use a Kruaŋ (2) compound to answer the questions below.

Teacher:	+ ' 2 2 ' ' Kaw pay praTeet yiipun yaaŋray
Student:	+ 2 2 Kaw naŋ Kruaŋbin pay

Continue the drill:

```
     +   3   '     '   2
1.   Kaw Cay ʔaray tæŋ naa
     2   3    3   '
2.   Caanmaay Cay ʔaray Tam naan
     2       +   +   3   '     +    +
3.   Tii rooŋnaŋ Kaw Cay ʔaray Caay naŋ
     3              '     +    2
4.   raankaafææ mii ʔaray Kaay baaŋ
              3   '     '   2
5.   Paanrooŋ Cay ʔaray tat yaa
     2   3   '     '   2
6.   mææ Cay ʔaray tæŋ baan
         2    3   3      3   2         '
7.   raw riak naammanaaw læ ʔoowantin waa ʔaray
     2       3   '           +
8.   mææKrua Cay ʔaray Tam ʔaahaan
     3       '   '
9.   nakrian say ʔaray
     2   2   3   '          '
10.  mææ tɔŋ Cay ʔaray Tam kææŋkay
         2    3   +   3        2   3 +       '   2   '
11.  raw riak Cut sii naamŋən Tii Tahaanrua say waa ʔaray
     3      '   '
12.  nakbin Kap ʔaray
     3        +   3   '     '   2   2   2
13.  nɔɔŋCaay Pom Cay ʔaray tat yaa naa baan
         2    +     2   3   2       2   '
14.  raw riak Kɔɔŋ Tii Cay nay hɔŋKrua waa ʔaray
     +   2   '     2
15.  Kaw naŋ ʔaray pay Tiaw
```

dooy ($\overset{2}{\text{Tii}}$) as a Sentence Connective

Observe that dooy ($\overset{2}{\text{Tii}}$) connects two sentences:

Sentence 1	dooy ($\overset{2}{\text{Tii}}$)	Sentence 2
$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ pay	dooy $\overset{2}{\text{Tii}}$	$\overset{+}{\text{(Pom)}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{3}{\text{Kit}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ maa $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{baan}}$	dooy	$\overset{2}{\text{may}}$ mii Kray $\overset{3}{\text{ruu}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ nɔɔn $\overset{'}{\text{lap}}$	dooy $\overset{2}{\text{Tii}}$	luum pay $\overset{2}{\text{waa}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{2}{\text{tɔŋ}}$ Tam kaan$\overset{2}{\text{baan}}$

Note:

1. When the subject of Sentence 2 repeats the subject (or object) of Sentence 1, the subject of Sentence 2 may be omitted.[3]

2. When Sentence 2 contains the negative $\overset{2}{\text{may}}$, dooy $\overset{2}{\text{Tii}}$ has the meaning of English 'without.' The first sentence in the frame above means: 'I spoke without thinking.'

3. When Sentence 2 is affirmative, dooy $\overset{2}{\text{Tii}}$ might be rendered by English *but*, *and*, or a verb with -ing. The last sentence in English is:

'He slept but forgot he had to do his homework.'

'He slept and forgot to do his homework.'

'He slept, forgetting to do his homework.'

11:17 Combine the following pairs of sentences, using dooy ($\overset{2}{\text{Tii}}$).

```
               3             ' '
     Teacher:  nɔɔŋ dəən pay talaat
               3    2   '    2       3
               nɔɔŋ may bɔɔk hay Kray ruu
               3             ' '         2   2   '
     Student:  nɔɔŋ dəən pay talaat dooy Tii may bɔɔk
               2        3
               hay Kray ruu
Continue the drill:
      +   2   3          +   2
  1.  Pom naŋ rotfay pay haa Puan
      +   2   3   2   +   '     +
      Kaw may ruu waa Pom ca pay haa
      +   '
  2.  Kaw nakcay
          2
      man may campen
      +   2       2   2   2
  3.  Pom Kaw pay naŋ Tii nan
      +   2   2   +   ' 3 2    '
      Pom may day Kɔɔ ʔanuyaat caak Kray
```

---

[3] If man 'it' would be the subject of Sentence 2, it must be omitted, e.g. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{3}{\text{Cay}}$ ŋən $\overset{2}{\text{maak}}$ dooy $\overset{2}{\text{Tii}}$ (man) $\overset{2}{\text{may}}$ campen.

```
      +        '
 4.   Pom nɔɔn lap pay
      +            2   +   '  2       3   2
      Pom lʊʊm pay waa Pom ca tɔŋ pay Pop Pɔɔ
      +       2   3
 5.   Kaw Tam Cen nan
      +   2   3   2       '
      Kaw may ruu waa man Pit
      +   2   3              '
 6.   Pom naŋ rotfay pay Ciaŋmay
      +   2   3   2   '
      Pom may ruu waa ca pay Tammay
      +       +        +
 7.   Kaw Tam Kɔɔŋ raw sia
              '     +   2   2
      raw Tam ʔɑray Kaw may day
      +   '    2   3
 8.   Kaw dʊʊm law Tuk wan
      2            3
      may mii Kray ruu
      +              2
 9.   Kaw ʔawcay Kun maak
      +   +   2       '  2    +
      Kaw waŋ waa Kun ca Cɔɔp Kaw
      +   '  +
10.   Kaw tatsincay
      +   2   2
      Kaw may nææcay
      2     '
11.   mææ pliancay
      2   2    '
      mææ may bɔɔk Kray ləəy
          2   2      2   ' +           2
12.   Kun Pɔɔ Cʊacay waa diCan Koŋ mii Pʊan dii dii
          2       2        3   2    ' +
      Kun Pɔɔ yaŋ may Kəəy Pop Pʊan diCan ləəy
```

3   3   2

Taŋ Taŋ Tii as a Sentence Connective

Sentence 1	3 3 2 Taŋ Taŋ Tii	Sentence 2
+ ' 2 Kaw yaŋ dʊʊm law	3 3 2 Taŋ Taŋ Tii	+ 2 mɔɔ haam
2 ' 2 ' raw tɔŋ tæŋ Kruaŋbææp	3 3 2 Taŋ Taŋ Tii	' 3 ʔaakaat rɔɔn

Note:

3 3 2
Taŋ Taŋ Tii is used to connect sentences which in English would be connected by 'although,' 'even though,' 'in spite of the fact that.' The sentences in the frame might be translated:

'He's still drinking in spite of the fact that the doctor forbade it.'

'We have to wear our uniforms even though it's hot.'

11:18 Combine the following pairs of sentences by using
3 3 2
Taŋ Taŋ Tii.

+ 3 2
Teacher: Kaw suu KruaŋKrua Pææŋ Pææŋ
+ 2 2
Kaw may Kɔy mii ŋən
+ 3 3 3 3
Student: Kaw suu KruaŋKrua Pææŋ Pææŋ Taŋ Taŋ
2 + 2 2
Tii Kaw may Kɔy mii ŋən

Continue the drill:

3 2 2 ' +
1. ruamrak may naa ca siacay
+ + 2 3
Pom KɔɔToot Təə lææw
2 + 2
2. Pɔɔ haa Kruaŋmuu
2 ' 2
Kruaŋmuu yuu nay muu Pɔɔ
2 ' + + + 2 2
3. Pɔɔ soŋ Pom pay rian naŋsuu Tii kruŋTeep
2 2 '
Pɔɔ tɔŋ Tam ŋaan nak
+ 3
4. Kaw Cay ŋən keŋ
+ 2 + 2 2
Kaw ʔeeŋ kɔ yaŋ haa ŋən may day
2 2 2 '
5. mææ may Puut ʔaray ləəy
2 2 ' ' '
mææ naa ca pralaatcay
3 + 2 3
6. nɔɔŋ Pom may Kəəy Tɔɔcay
3 ' 2 2
ŋaan nan ca yaak maak

```
     +  +       '   2       3
7.   saaKaa yaŋ say sʋa tua nan
     2       3   2   '       +  +
     sʋa tua nan may Tuukcay saaKaa
     '   2
8.   puu may yɔɔm Taan yaa
     '   2   '
     puu may sabaay
     3    2             '  '
9.   nɔɔŋ Kaw r̩ooŋrian fʋkhatKruu
     3    2   '
     nɔɔŋ may yaak pen Kruu
                2           3   2
10.  Təə ʔawcay PuuCaay Kon nan maak pay
     +   2   2
     Kaw may Kɔy ʔawcay Təə
     +   2   2       2          +   3    2   '  2
11.  Pom may Kawcay  waa Tammay Kaw sʋʋ Krʋaŋtatyaa
     2    +   2       ' +   2
     baan Kaw may m̩ii sanaamyaa (l̩awn)
     +   3   2   '  2        2
12.  Pom Kit waa praTeet Tay naa yuu
     +       2             ' 2
     Pom yaŋ may Kəəy pay praTeet Tay
```

11:19 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Eleven. Copy them until you know them.

1. ผมเปลี่ยนใจเขา
2. เขาท้อใจ
3. เขาเป็นนักเขียน
4. ผู้ชายสามคนนั้นกินอาหาร
5. ช่างไม้ใช้เครื่องมือ
6. ผมแน่ใจว่าเขาเป็นคนดี
7. ผู้ช่วยครูใหญ่คนนั้นดุมาก
8. เขามาที่บ้านโดยที่ไม่มีใครรู้
9. เขาเป็นผู้น้อย
10. เราต้องแต่งเครื่องแบบทั้งๆที่อากาศร้อน
11. ผมพูดไปโดยที่ไม่ได้คิด
12. ปู่ไม่ยอมทานยาทั้งๆที่ไม่สบาย

LESSON TWELVE

3 3 3 ' + Cana, Pææ, saməə	12: 1 - 12: 7	V/G
Dialogue - At a Soccer Game	12: 8	P/AC
Reading Passage - A Letter to Dad	12: 9 12:10 - 12:16 12:17 - 12:18	R C R/C
2 ' + ' day priap, sia priap	12:19 - 12:21	V
' ' 3 hat, fʊk, sɔɔm	12:22 - 12:25	V
Dialogue - Boxing in Thailand	12:26	P/AC
' An Additional Use of yuu	12:27 - 12:28	V/G
' yaŋ...yuu and a Descriptive Verb	12:29 - 12:30	G
Dialogue - American Football	12:31	P/AC
Summary	12:32	C

3 3 3 ' +
Cana, Pææ and saməə

3 3 3 ' +
Observe that Cana and Pææ are transitive, and that saməə is intransitive:

	Transitive Verb		
3 rooŋrian ʔaaCiiwa	3 3 Cana	' ' rooŋrian fʊkhatKruu	+ ' ' sɔɔŋ tɔɔ nʊŋ[1]
3 rooŋrian ʔaaCiiwa	3 3 Cana	3 futbɔɔn	
' ' rooŋrian fʊkhatKruu	3 Pææ	3 rooŋrian ʔaaCiiwa	' ' + nʊŋ tɔɔ sɔɔŋ
' ' rooŋrian fʊkhatKruu	3 Pææ	3 futbɔɔn	

' + ' '
[1] tɔɔ is used where English here uses 'to' sɔɔŋ tɔɔ nʊŋ 'two to one.'

	Intransitive Verb	
Tiim $\overset{3}{\text{fut}}$bɔɔn $\overset{2}{\text{Kooraat}}$	$\overset{\prime\,+}{\text{sa}}$məə	$\overset{\prime}{\text{kap}}$ Tiim $\overset{\prime}{\text{ʔubon}}$ $\overset{\prime}{\text{nʊŋ}}$ $\overset{\prime}{\text{tɔɔ}}$ $\overset{\prime}{\text{nʊŋ}}$
Tiim $\overset{3}{\text{fut}}$bɔɔn $\overset{2}{\text{Kooraat}}$ $\overset{\prime}{\text{kap}}$ Tiim $\overset{\prime}{\text{ʔubon}}$	$\overset{\prime\,+}{\text{sa}}$məə	kan

Note:

1. $\overset{3}{\text{Ca}}\overset{3}{\text{na}}$ is used in sports and games where English might use 'to win' or 'to defeat' transitively. The first two sentences in the frame might be translated:

   'The vocational school beat the teacher training school two to one.'

   'The vocational school won the soccer game.'

2. $\overset{3}{\text{Pææ}}$ is used in sports and games where English might use 'to lose to' or 'to lose.' The second two sentences in the frame might be translated:

   'The teacher training school lost to the vocational school two to one.'

   'The teacher training school lost the soccer game.'

3. Note that the score is not mentioned in the second of each of the above pairs of examples. If a second school is mentioned, the score can be added, e.g.:

   rooŋrian $\overset{\prime}{\text{fʊk}}\overset{\prime}{\text{hat}}$Kruu $\overset{3}{\text{Pææ}}$ $\overset{3}{\text{fut}}$bɔɔn rooŋrian ʔaaCii$\overset{3}{\text{wa}}$ $\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$ $\overset{\prime}{\text{tɔɔ}}$ $\overset{\prime}{\text{nʊŋ}}$

4. The intransitive verb $\overset{\prime\,+}{\text{sa}}$məə means 'to tie.' It is followed by $\overset{\prime}{\text{kap}}$. The third pair of sentences can be translated:

   'The Korat football team tied the Ubol team one to one.'

   'The Korat football team and the Ubol team tied (each other.'

12: 1 Construct a sentence using $\overset{3}{\text{Ca}}\overset{3}{\text{na}}$ to state the score of the game.

```
                       2                   +
     Teacher:  Tiim Kooraat                saam
                    '                      +
               Tiim ʔudɔɔn                 suun
                      2     3 3       '      +    '   +
     Student:  Tiim Kooraat Cana Tiim ʔudɔɔn saam tɔɔ suun

Continue the drill:
      3 +  3  3        ' '   '             2
  1.  mahaawitTayaalay kaseetsaat          haa
      3 +  3  3           3 '              +
      mahaawitTayaalay Tammasaat           sɔɔŋ
               '  '                        '
  2.  rooŋrian fʊkhatKruu                  sii
                     3                     2
      rooŋrian ʔaaCiiwa                    haa
      '            3 +  3  3               +
  3.  culaaloŋkɔɔn mahaawitTayaalay        saam
      3 +  3  3           3 '              '
      mahaawitTayaalay Tammasaat           sii
               '                           +
  4.  Tiim Ciaŋmay                         sɔɔŋ
           '                               '
      Tiim ʔubon                           nʊŋ
               +   +                       +
  5.  rooŋrian soŋKlaa                     saam
                  '                        '
      rooŋrian Puuket                      nʊŋ


                                          3
12: 2  Repeat 12:1 above, this time using Pææ to

state the score of the game.
                       2          +
     Teacher:  Tiim Kooraat       saam
                    '             +
               Tiim ʔudɔɔn        suun
                    '      3           2    +    '   +
     Student:  Tiim ʔudɔɔn Pææ Tiim Kooraat suun tɔɔ saam

Continue the drill.


                                  ' +
12: 3  Construct a sentence using saməə to state the score
of the game.
```

' 3 3 +
Teacher: rooŋrian ʔayutTayaa sɔɔŋ
2 +
rooŋrian Kooraat sɔɔŋ
' 3 3 ' + ' 2
Student: rooŋrian ʔayutTayaa saməə kap rooŋrian Kooraat
+ ' +
sɔɔŋ tɔɔ sɔɔŋ
' 3 3 ' 2
OR rooŋrian ʔayutTayaa kap rooŋrian Kooraat
' +
saməə kan

Continue the drill:

' 3 + 3 3 '
1. culaaloŋkɔɔn mahaawitTayaalay sii
3 + 3 3 3 ' '
mahaawitTayaalay Tammasaat sii
3 +
2. rooŋrian ʔaaCiiwa saam
' ' +
rooŋrian fukhatKruu saam
3 ' + +
3. Tiim naKɔɔnpaTom sɔɔŋ
' 3 3 +
Tiim ʔayutTayaa sɔɔŋ
3 + 3 3 3 ' 2
4. mahaawitTayaalay Tammasaat haa
3 + 3 3 ' ' ' 2
mahaawitTayaalay kaseetsaat haa
2 '
5. Tiim Kooraat nʊŋ
' '
Tiim ʔudɔɔn nʊŋ

3 3 3 ' +
12: 4 Construct a sentence using Cana, Pæsæ, or saməə according to the scores your teacher gives.

' +
Teacher: Tiim ʔudɔɔn sɔɔŋ
' +
Tiim ʔubon sɔɔŋ
' ' + ' ' + ' +
Student: Tiim ʔudɔɔn saməə kap Tiim ʔubon sɔɔŋ tɔɔ sɔɔŋ

Continue the drill.

12: 5 Answer the pattern questions as given in the example using the information in 12: 1.

2 3 3 ' ' 2
Teacher: Tiim Kooraat Cana Tiim ʔudɔɔn kii tææm (points)
2 3 3 ' + 2
Student: Tiim Kooraat Cana Tiim ʔudɔɔn saam tææm
3 3
Teacher: Kray Cana
2
Student: Tiim Kooraat

Continue the drill.

12: 6 Answer the pattern questions as given in the example using the information in 12: 2.

' 3 2 2
Teacher: Tiim ʔudɔɔn Pææ Tiim Kooraat Tawray
' 3 2 + 2
Student: Tiim ʔudɔɔn Pææ Tiim Kooraat saam tææm
+ 3
Teacher: Tiim nay Pææ
' 3
Student: Tiim ʔudɔɔn Pææ

Continue the drill.

12: 7 Answer the pattern question as given in the example using the information in 12: 3.

3 3
Teacher: Kray Cana
' 3 3 ' 2
Student: rooŋrian ʔayutTayaa kap rooŋrian Kooraat
' +
saməə kan

Continue the drill.

12: 8 Dialogue - At a Soccer Game

2 3 +
ləət: pay duu futbɔɔn kan may
2 2 3 2 ' ' 2
Caat: pay si wan nii tɔŋ sanuk nææ
2 2 ' 3 3
ləət: Kun waa Kray ca Cana

```
2      '        2   3
Caat:  culaa[2] si Krap
2      +   2      3 '    2   3 3
ləət:  Pom waa Tammasaat toŋ Cana
2               +      2
Caat:  pay kan ruu yaŋ la
2          2     +        2
ləət:  pay si   diaw Kon næn
2      3             '  +    3
Caat:  nakkiilaa loŋ sanaam lææw
            3       '
          (Tuk Kon top muu)                               1.
2      2    2       3     3
ləət:  rəəm len kan lææw Krap
2      '     2    '   3       +   '        3     2
Caat:  culaa rəəm buk lææw    Pom bɔɔk Kun lææw  Cay      2.
       +   2   '     2   3 3
       may waa culaa toŋ Cana
2      '            '    '         2    3     +   +    3
ləət:  ʔaray kan   culaa Tuuk Tam Toot lææw  hen may Krap 3.
2      3     2              +    '   '   2
Caat:  waa   may pen ray   diaw buk may day
2      +    +        3 '    2   '    '     3
ləət:  hen may   Tammasaat day nuŋ pratuu lææw            4.
2      '      '   '    3       '         2   '    '
Caat:  culaa buk ʔiik lææw    culaa yiŋ day nuŋ pratuu
       +
       muan kan
2      ' '        3   3
ləət:  sanuk dii na Krap
2        3     '    '          '  3 3    2   2   '  ' +
Caat:  Krap    tææ culaa  Kuan ca Cana   may naa ca saməə

       kan ləəy
2      ' +       2       3    3
ləət:  saməə kan na dii lææw Krap
```

Teacher:	LP	NP	NO
Student:	L	L L/A	R L/A

New Expressions:

1.	top	'to clap'
2.	buk	'to be on the offensive, invade'
3.	Tuuk Tam Toot	'to be penalized'
4.	pratuu	'goal'

```
    '                              '            3 + 3  3
[2] culaa is the shortened form of culaaloŋkɔɔn mahaawitTayaalay
```

12: 9 Reading Passage - *A Letter to Dad*

โรงเรียนฝึกหัดครูนครราชสีมา
นครราชสีมา
๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

กราบเท้าคุณพ่อที่เคารพ[3] 1.
ปีนี้ผมได้เป็นหัวหน้าทีมฟุตบอลของโรงเรียน เพื่อนๆบอกว่าผมเล่นฟุตบอลได้ดี คุม 2.
ลูกบอลได้เก่ง ผมต้องขอบคุณพ่อที่สอนให้ผมเตะตะกร้อ การเตะตะกร้อทำให้ผมรู้จักใช้ขาและ 3.
รู้จักคุมฟุตบอลได้ดี ปีนี้ทีมโรงเรียนผมชนะเลิศ ถ้าพ่อได้เห็นผมเล่นวันแข่งขันจริงชนะเลิศ 4.
พ่อคงภูมิใจในผมมาก ผมยิงประตูได้สามประตู นอกจากฟุตบอลแล้วผมก็ชอบเล่น บาสเกตบอล 5.
และปิงปอง ส่วนตะกร้อนั้นผมเล่นเสมอ เล่นตะกร้อทีไร ผมคิดถึงพ่อทุกครั้ง ผมชอบดูพ่อเตะ 6.
ลูกหลัง ผมพยายามจะทำอย่างพ่อแต่ทำไม่ได้สักที พ่อคงจำได้ว่าเวลาว่างๆเรามักจะเล่นหมากรุก 7.
กันเสมอ ที่โรงเรียนผมมีอาจารย์คนหนึ่งเล่นหมากรุกเก่งมาก ผมเคยเล่นกับท่านบ่อยๆแต่แพ้ท่าน
ทุกที ผมอยากให้พ่อได้เล่นหมากรุกกับอาจารย์คนนั้นสักครั้ง ผมแน่ใจว่าพ่อต้องสู้ได้แน่ๆ 8.

ผมมีโอกาสรู้จักนักเรียนหญิงคนหนึ่งที่นี่ เธอเป็นนักเรียนฝึกหัดครูเหมือนกันแต่อยู่คนละ 9.
โรงเรียนกับผม เธออยู่หลังผมหนึ่งปี เธอชื่อจุไร ถ้าพ่อได้พบพ่อคงชอบเธอมากเพราะเธอ
เป็นคนน่ารักและพูดจาเพราะ บ้านเธออยู่อยุธยาแต่ขึ้นมาเรียนหนังสือที่โคราช ผมคิดว่าเธอชอบ
ผมมากเหมือนกัน เราตกลงกันว่าเราจะเป็นเพื่อนที่ดีต่อกัน ผมรู้ดีว่าผมยังไม่เป็นผู้ใหญ่พอที่จะมี
คู่รักได้ แต่พ่อคงไม่ว่านะครับที่ผมมีเพื่อนผู้หญิง 10.

อาทิตย์หน้าผมก็จะสอบไล่แล้ว ถ้าผมสอบได้ผมก็จะได้ป.กศ.[4] พอสอบเสร็จผมจะรีบกลับ 11.
บ้านมาช่วยพ่อเกี่ยวข้าว อาจารย์ใหญ่บอกผมว่าถ้าผมสอบได้ดี ท่านจะเสนอชื่อผมให้ได้รับทุนไป 12.
เรียนปริญญาตรีต่อที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาในกรุงเทพฯ ผมจะพยายามทำให้ดีที่สุดเพื่อพ่อจะได้รู้สึก
ภูมิใจในตัวผม ผมเองก็อยากไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ แต่ก็อดเป็นห่วงพ่อไม่ได้ เพราะถ้าไปเรียน 13.

---

[3] กราบเท้า...ที่เคารพ is a salutation used when writing to persons related to you.

[4] ป.กศ. is the common abbreviation for ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

จะต้องใช้เวลาถึงสี่ปี ผมคิดว่าบางทีผมอาจจะหยุดเรียน ออกมาสอนหนังสือที่โรงเรียนใกล้ๆบ้านเรา ผมจะได้มีโอกาสช่วยเบาแรงพ่อได้บ้าง 14.

ผมคงจะต้องจบแค่นี้เพราะผมจะต้องดูหนังสือ ผมหวังว่าพ่อคงเอาใจช่วยให้ผมสอบได้ได้ดีๆ 15.

ด้วยความเคารพรัก

สันติ

New Expressions:

1.	$\overset{'}{\text{kraap}}\overset{3}{\text{Taaw}}$	'to prostrate oneself at someone's feet'
	$\text{Kaw}\overset{3}{\text{rop}}$	'to show respect'
2.	Kum	'to control'
3.	$\overset{'}{\text{ta}}\overset{2}{\text{krɔɔ}}$	'rattan ball used in playing takraw'
4.	$\overset{2}{\text{ləət}}$	'excellent, top, best, first'
	$\overset{'}{\text{Kæŋ}}\overset{+}{\text{Kan}}$	'to compete'
	Ciŋ	'to contest for, vie with, snatch away (from another)'
5.	Puumcay	'to be proud of'
6.	Tii ray	'whatever time'
7.	$\overset{2}{\text{luuk}}\overset{+}{\text{laŋ}}$	'a ball kicked over one's own head with the back of the heel'
	$\overset{'}{\text{maa}}\overset{3}{\text{kruk}}$	'chess'
8.	$\overset{2}{\text{suu}}$	'to compete with'
9.	$\text{Kon }\overset{3}{\text{la}}$	'different'
10.	$\overset{2}{\text{Kuu}}\overset{3}{\text{rak}}$	'(one's) love, steady'
11.	$\overset{'}{\text{sɔɔp}}\overset{2}{\text{lay}}$	'to take a final examination'
12.	$\overset{'}{\text{sa}}\overset{+}{\text{nəə}}$	'to submit'
	Tun	'scholarship, fellowship'
13.	$\text{pen }\overset{'}{\text{huaŋ}}$	'to be worried, concerned about'
14.	bawrææŋ	'to be labor-saving, relieve (another)'
15.	$\text{ʔawcay }\overset{2}{\text{Cuay}}$	'to give moral support to'

12:10 Write the following words in the Thai alphabet.

3
1. Kawrop

2. Puumcay

3. ʔaacaan

2 3
4. naa rak

3
5. Prɔ

'
6. set

' +
7. sanəə

3 3
8. Cana

' 2
9. sɔɔplay

' 3
10. maakruk

2
11. ləət

'
12. ʔookaat

12:11 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. ผมต้องขอบคุณพ่อที่สอนให้ผมเตะตะกร้อ
2. ผมพยายามจะทำอย่างพ่อแต่ทำไม่ได้สักที
3. ที่โรงเรียนผมมีอาจารย์คนหนึ่งเล่นหมากรุกเก่งมาก
4. ผมคงจะต้องจบแค่นี้เพราะผมจะต้องดูหนังสือ
5. เธออยู่หลังผมหนึ่งปี

12:12

A. Substitute the following for พ่อ and เตะตะกร้อ in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then, without reference to the original sentence, write it with each substitution.

```
      2                   +
1.   mææ        Tam ʔaahaan
      2         '    2
2.   Pɔɔ        kiaw Kaaw
      2         3
3.   paa        rɔɔŋ Pleeŋ
      +   +     2    2
4.   saaKaa     waat ruup
```

B. Do the same for Sentence 2. Replace พ่อ with:

```
1.   Kruu
      +
2.   mɔɔ

3.   ʔaacaan
      2
4.   Pʋan
```

C. For Sentence 3, replace อาจารย์ , เล่นหมากรุก with:

```
      2             2   3
1.   Pʋan          len futbɔɔn
      3             2       +       '
2.   nakrian       Puut Paasaa ʔaŋkrit
      3       +     2
3.   nakrianyiŋ    tenram
      3             '  '  2
4.   nakrianCaay   te takrɔɔ
```

D. For Sentence 4, replace ดูหนังสือ with:

1. Tam ŋaan
     3   +   2 ' '
2. pay sɯɯ Kɔɔŋ Tii talaat
   3 2
3. sak Paa
         2
4. Tam kaanbaan

E. For Sentence 5, replace หนึ่ง with:

   +
1. sɔɔŋ
   +
2. saam
   '
3. sii
   2
4. haa

12:13 Write the third paragraph of the reading passage from your teacher's dictation.

12:14 Write a note to your servant containing the following information. You're leaving town for a few days and expect to return next Saturday. Tell her to prepare dinner for three guests for Saturday evening at seven. Thank her. Usually no salutation or closing is used except the servant's name at the beginning of the note.

12:15 Write a thank-you note to a Thai friend. You've received a nice gift from him. Make a comment or two on the gift and thank him. Tell him you'll stop in to see him and his family next month. Use the following:

Salutation: Name + ที่รัก Closing: คิดถึง

12:16 Write a brief letter to a Thai friend describing your experiences at school this year. Follow the same general format as illustrated above with these changes:

Salutation: Name + ที่รัก Closing: คิดถึง

12:17 Substitute พ่อ , สันติ , or จุไร for เขา in the sentences below based on information contained in the reading passage.

1. เขาเรียนอยู่ที่โรงเรียนฝึกหัดครูนครราชสีมา
2. เขาเป็นเพื่อนผู้หญิงของผู้เขียน
3. บ้านเขาอยู่อยุธยา
4. เขาอยากไปเรียนที่กรุงเทพฯ
5. เขามีอาชีพทำนา
6. เขาจะได้รับจดหมายฉบับนี้
7. เขาเรียนอยู่หลังผู้เขียนหนึ่งปี
8. อาทิตย์หน้าเขาจะสอบไล่

12:18 Answer the following questions based on the reading passage above. Give your answers orally, then write them in the Thai alphabet.

1. ใครเป็นคนเขียนจดหมายฉบับนี้
2. ผู้เขียนเรียนอยู่ที่ไหน
3. พ่อสอนให้สันติเตะอะไร
4. พ่อได้เห็นสันติเล่นฟุตบอลวันแข่งขันชนะเลิศหรือ
5. สันติยิงประตูได้กี่ประตู
6. สันติไม่เล่นตะกร้อแล้วหรือ
7. นอกจากฟุตบอลแล้วสันติชอบเล่นอะไรอีก
8. เวลาว่างพ่อกับสันติมักจะเล่นอะไรกัน
9. พ่อสันติเล่นหมากรุกเก่งไหม
10. จุไรและสันติเรียนอยู่ในชั้นเดียวกันหรือ
11. ทำไมสันติจึงคิดว่าพ่อคงชอบจุไร
12. สันติจะสอบไล่เมื่อไร
13. ถ้าสันติไปเรียนต่อ เขาจะต้องใช้เวลากี่ปี
14. สันติอยากไปเรียนที่ไหน

2 ' + '
day priap, sia priap

Observe the following:

	Verb Compound	
+ Kon tua suuŋ	2 ' day priap	2 Kon tua tia
2 Kon tua tia	+ ' sia priap	+ Kon tua suuŋ
3 2 + nakmuay Tii Kææn yaaw	2 ' day priap	3 2 + 2 nakmuay Tii Kææn san
3 2 + 2 nakmuay Tii Kææn san	+ ' sia priap	3 2 + nakmuay Tii Kææn yaaw

Note:

2 '
1. day priap means 'to gain by comparison with.' The first and third sentences in the frame above might be rendered in English as:

'Tall persons enjoy a height advantage.'

'A boxer with a long reach has the edge over an opponent with short arms.'

+ '
2. sia priap means 'to lose by comparison with.' The second and fourth sentences in the frame might be rendered in English as:

'Short persons suffer from a height disadvantage.'

'A boxer with a short reach is handicapped.'

2 '
12:19 Combine the following phrases using day priap.

3 2 +
Teacher: nakmuay Tii Kææn yaaw
3 2 + 2
nakmuay Tii Kææn san

3 2 + 2 ' 3 2
Student: nakmuay Tii Kææn yaaw day priap nakmuay Tii
+ 2
Kææn san

Continue the drill:

Continue the drill:

        2   ' +
1. Kon Tii mii kaansuksaa
        2   2   3   + +
   Kon Tii may ruu naŋsuu
        2
2. Kon Tii mii Kwaamcam dii
        2   2
   Kon Tii luum ŋaay
        2   3   '   3
3. Kon Tii ruucak Cay ŋən
        2   3   2
   Kon Tii Cay ŋən may pen
        2   '   2
4. Kon Tii yuu nay kruŋTeep
        2   '   '   '
   Kon Tii yuu taaŋcaŋwat
        2   2
5. Kon Tii mii ŋən maak

   Kon con
        ' '
6. Kon Calaat (intelligent)
        2
   Kon ŋoo (stupid)

7. Kon tua too
            3
   Kon tua lek
        2   3   '   2
8. Kon Tii ruucak Kon maak
        2   3   '   3
   Kon Tii ruucak Kon nɔɔy
        2   2
9. Kon may Kii'aay
        2
   Kon Kii'aay
   2 +   +
10. Puuyiŋ suay
   2 +   2   +
   Puuyiŋ may suay

                                                  +   '
12:20 Repeat 12:19 but this time use sia priap.

              3   2   +
   Teacher: nakmuay Tii Kææn yaaw
              3   2   +   2
            nakmuay Tii Kææn san
              3   2   +   2   +   '   3   2
   Student: nakmuay Tii Kææn san sia priap nakmuay Tii
            +
            Kææn yaaw

Continue the drill.

12:21 You will be given a description of a person. Respond
+ ' 2 '
with a sentence using sia priap or day priap, whichever is appropriate.

3 3 ' 2
Teacher: nakkiilaa Kon nan tua too kwaa Puan
+ 2 '
Student: Kaw day priap

Continue the drill:

+ + 2 + ' ' ' 2
1. saaKaa Puut Paasaa ʔaŋkrit keŋ kwaa Puan
3 3 ' 3 ' 2
2. nakrian Kon nan ʔaan Caa kwaa Puan
3 3 + ' 2
3. ʔaacaan Kon nan mii Kwaamruu suuŋ kwaa Puan
2 2 2 2 2
4. ləət mii ŋən may maak Taw Puan
3 ' ' 2
5. cæk lɔɔ kwaa Puan
3 3 3 2 ' 2
6. nakfutbɔɔn Kon nan wiŋ rew kwaa Puan
3 + ' ' 2 ' ' '
7. nisaa dəən Taaŋ pay taaŋpraTeet bɔy kwaa Kon ʔuun
' 3 + + 3 ' 2
8. dek Kon nan rian naŋsuu nɔɔy kwaa Puan
3 3 ' 2 3 2 + 2 2
9. nakbaatsaketbɔɔn Kon nan may suuŋ Taw Puan
3 + ' 2
10. ruamrak suay kwaa Puan

' ' 3
The Verbs hat, fuk and sɔɔm

3
Observe how hat, fuk and sɔɔm differ in meaning:

Sakha wants to learn to swim. He has just started to take swimming lessons: ' hat 'to learn how to do something'	\+ ' 2 3 Kaw hat waaynaam
Sakha has already learned the fundamental strokes. Now he's practicing to develop and improve his swimming ability: ' fuk 'to practice what you have learned to do'	\+ ' 2 3 Kaw fuk waaynaam

Sakha has been swimming for a long time now. This year he's a member of the school swimming team in training for a swimming meet: 3 sɔɔm 'to train, practice or rehearse for a scheduled performance of what you've learned how to do'	+ 3 2 3 Kaw sɔɔm waaynaam

Note:

     2   3   +   3   3
1. len is omitted after sɔɔm: Kaw sɔɔm futbɔɔn
                                  ' '

2. These words are sometimes combined: kromfukhatKruu 'teacher training department.'

                                  '
12:22 Make sentences using hat and the expressions below.

          2 3
Teacher: waaynaam
          + ' 2 3
Student: Kaw hat waaynaam

Continue the drill:

   2   +   '
1. Puut Paasaa ʔaŋkrit
   2 3 ' 2
2. len baatsaketbɔɔn
   ' 3
3. Kap rot
   2 3
4. waaynaam
   2
5. len piannoo
   3
6. rɔɔŋ Pleeŋ

7. yiŋ puun
   2
8. tenram

9. muay Tay
       +
10. dəən Tæw (to march, parade)

                                  '
12:23 Repeat 12:22, this time using fuk.

          2 3
Teacher: waaynaam
          + ' 2 3
Student: Kaw fuk waaynaam

Continue the drill.

                                                        3
12:24 Repeat 12:22 above, this time using sɔɔm.
          2   3
Teacher: waaynaam
          +   3   2   3
Student: Kaw sɔɔm waaynaam

Continue the drill.

                                        '   '   3
12:25 Make a new sentence using hat, fɯk, or sɔɔm to
describe the following situations.
          +   2   3   3   2
Teacher: Kaw pay waaynaam pen Kraŋ rææk
          +   ' 2   3
Student: Kaw hat waaynaam

Continue the drill:
        +   +   '   2   2   '
1. dææŋ Kian Paasaa ʔaŋkrit day may kii Kam
    3 +   ' 2   ' + 2   3   2
2. nisaa ca Kaw KæŋKan tenram ʔaaTit naa
    +   2   '   + 2   2   2   3
3. Kaw yaŋ Tam ŋaan may keŋ, Kaw tɔŋ pay Cuay Caaŋmaay
    3   2   +   '   2
4. nakrian Puut Paasaa ʔaŋkrit yaŋ may pen
    3   ' ' + 3   + 3
5. nakkiilaa ca KæŋKan futbɔɔn wan saw nii
    3   ' '   '   +
6. nakrian fɯkhatKruu ʔɔɔk sɔɔn
    3 +   +   ' 3   2   '   2
7. nisaa Pim Paasaa ʔaŋkrit Tuk wan Pɯa ca Pim day rew
    3   +   2 ' 2   3   2
8. nɔɔŋCaay Pom Pəŋ ca rəəm dəən pen Kraŋ rææk
    3 '   ' '   3   +   3
9. nisit ca sadææŋ laKɔɔn (play, drama) wan saw nii
    ' '   '   3   3   2 '   2   2
10. ʔatsawin Kap rot Tuk wan Pɯa Kap hay dii Kɯn
    +   '   '   ' ' 2   3   3
11. Kaw ca pay sɔɔp ʔaw bayKapKii Pruŋ nii   wan nii
    +   '   3   3
    Kaw Kap rot Taŋ wan
    + +   2   2   2
12. saaKaa Pəŋ rəəm len wayʔoolin

12:26 Dialogue - Boxing in Thailand

```
  2      2    3      5    +  2   '     2
  ləət:  Kaaŋ naamŋən duu ca day priap Kaaŋ dææŋ         1.
  2                  '   3    2         '   '     2
  Caat:  Pɔɔ Pɔɔ kan læ Krap  Kaaŋ dææŋ te keŋ    Kaaŋ   2.
         3       3   '   3  '    '
         naamŋən Cay Kaw læ sɔɔk keŋ                     3.,4.
  2      2      '  '       '       2  3
  ləət:  mɯaray ca tɔy kan sak Tii la Krap
  2      2   2       6 '    2  3
  Caat:  tɔŋ way Kruu  kɔɔn si Krap
  2      3     2    3       2         '       2
  ləət:  raKaŋ rəəm lææw    Kaaŋ dææŋ te Kaaŋ Kaaŋ       5.,6.
         3       2   3    2
         naamŋən Kaw lææw si
  2      2   '    '    3     2   '    2  3       3    2
  Caat:  may Tuuk rɔɔk Krap  Taa Tuuk kɔ lom pay lææw si 7.
  2      2    3           '    2   2         3   +
  ləət:  Kraŋ naamŋən tii sɔɔk Kaw Tii plaay Kiw Kɔɔŋ    8.
         2         3
         Kaaŋ dææŋ lææw
  2      2  '   2   2    '  +
  Caat:  rɯɯsɯk waa luat ca lay                          9.,10.
  2         3      '       2    3            2
  ləət:  kammakaan cap mɯɯ Kaaŋ naamŋən Cuu  Kaaŋ        11.,12.
         3       3 3               +   '        3
         naamŋən Cana Tii Kee ʔoo  Pom bɔɔk Kun lææw
         2   2    3       '   '
         waa Kaaŋ naamŋən keŋ kwaa
  2      '    2   '          '  2       3
  Caat:  ʔiik Kuu nɯŋ kamlaŋ ca Kun maa lææw
  2           2   3   2   2
  ləət:  muay Kuu nii may naa duu ləəy
  2             2  3      +   2  +   3       2
  Caat:  Tammay la Krap   Pom kɔ hen Tuk Kon Cɔɔpcay
             2
         kan nii
  2      '    '  '   3   3        2   +   '      '
  ləət:  kɯap ca mot yok lææw yaŋ may hen te kan sak     13.

         Tii
  2                   3 3   2   2   3        +      2
  Caat:  Kun lɯɯm pay lamaŋ waa Kuu nii muay saakon may  14.
         2
         Cay muay Tay
  2         3   +
  ləət:  yaŋŋan rɯɯ
```

```
              2    3
5 In English, Kaaŋ naamŋən approximates 'the boxer in dark
  blue trunks.'  Traditionally, one boxer wears dark blue
  trunks and his opponent red.

  2
6 way Kruu is a ritual of obeisance and invocation performed
  by a Thai boxer before each bout.
```

Teacher:	LP	NP	
Student:	L	L, R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	2 Kaaŋ	'side'
2.	Pɔɔ Pɔɔ kan	'to be about equal, the same'
3.	' Kaw	'knee'
4.	' sɔɔk	'elbow'
5.	3 raKaŋ	'bell'
6.	Kaaŋ	'chin'
7.	3 lom	'to fall (from an upright position)'
8.	3 Kiw	'eyebrow'
9.	2 luat	'blood'
10.	+ lay	'(liquids) to flow, run'
11.	3 kammakaan	'referee'
12.	Cuu	'to raise, lift, elevate
13.	3 yok	'round (boxing)'
14.	+ muay saakon	'boxing of European or American style'

'
An Additional Use of yuu

'
Compare the use of yuu in these sentences:

	' yuu I		' yuu II	
3 + nɔɔŋCaay Pom 3 + nɔɔŋCaay Pom	' yuu kin	2 2 Tii baan + ʔaahaan	' yuu	2 3 3 3 Tii raan naŋ wan nii

Note:

' 2 2
1. yuu I functions as a regular verb like kin, len, Puut, etc. and means 'is, is located.' The first sentence in the frame might mean: 'My young brother is at home.'

2. yuu II follows the regular verb and has a time meaning. The second sentence might be translated: 'My young brother is eating in that restaurant today.'

3. yuu II follows descriptive verbs, intransitive verbs, the objects of transitive verbs, and kan.

' man yaŋ dii yuu	'It's being good.'
+ 2 ' Kaw Puut kan yuu	'They're speaking.'
+ 3 + ' Kaw suu Kɔɔŋ yuu	'He's shopping.'

4. If the main verb is either pay or maa, yuu II must follow an expression of place.[7] If yuu comes before the expression of place, it is yuu I.

+ ' 2 2 ' Kaw ca pay Tii nan yuu	'He is going to go there.'
+ ' ' 2 2 Kaw ca pay yuu Tii nan	'He will go to stay there.'

5. yuu II cannot be negated. The main verb which it accompanies may be however.

+ 2 2 ' Kaw may Puut yuu	'He isn't speaking.'

6. Sentences with yuu II may include preverbs:

' 2 2 3 ' dek kamlaŋ len taay to yuu	'The child's playing under the table right now.'
3 + + ' 2 ' nɔɔŋsaaw Pom kamlaŋ ca Puut yuu	'My young sister is about to speak.'

---

[7] Notice that in the sentence dek len yuu taay to, it is difficult to determine whether yuu is I or II, because both yuu taay to (I), and dek len yuu (II) occur. Thai speakers tend to respond to such sentences including both meanings simultaneously.

           '
12:27 Add yuu (II) in any appropriate position.
               +   2
     Teacher: Kaw kamlaŋ Tam kaanbaan
               +   2   '
     Student: Kaw kamlaŋ Tam kaanbaan yuu

Continue the drill:
                      '
  1. Kun kamlaŋ Tam ʔaray
      +   2   '   +
  2. Pom kamlaŋ day priap Kaw
      +   3   3
  3. Kaw kamlaŋ sɔɔm futbɔɔn kan
      2   +   +   '   '   3
  4. luuksaaw Pom hat Kap rot
      3   ' '   '   '   +
  5. nakrian fukhatKruu kamlaŋ ʔɔɔk fuk sɔɔn
      3   +   ' +
  6. Taŋ sɔɔŋ Tiim kamlaŋ saməə kan
                   3   2 ' 2
  7. raw nam Tiim nan yiisip tææm
      2   2   3 '
  8. mææ Puut Toorasap
      2   +   2   2   3
  9. mææ haa sua hay nɔɔŋ
      2   '   3
 10. Pɔɔ kamlaŋ ʔaapnaam
      2
 11. Pii Tam ŋaan
      3   '
 12. Tuk Kon kamlaŋ nɔɔn lap
      '   3   3   2
 13. dek Kon nan kamlaŋ rɔɔŋhaay
                   3   3   '   '
 14. Tiim raw yaŋ Pææ Tiim nan nuŋ pratuu
      +   +   '   2   2   2
 15. maa sɔɔŋ tua kat kan Tii naa baan
      +   +   +   2   ' +   +
 16. Pom hen Kaw dəən Tii Tanon saaTɔɔn

           '
12:28 Add yuu in any appropriate position to the cue sentence.
               +   3   ' +
     Teacher: Kaw maa rooŋPayaabaan saməə   OR
               +   3   '   ' +
     Student: Kaw maa rooŋPayaabaan yuu saməə
               +   '   3   ' +
               Kaw maa yuu rooŋPayaabaan saməə

Continue the drill:

```
     +          '      2   2
 1.  Pom kamlaŋ ca pay Tii nan
     3    2   '   2
 2.  nɔɔŋ len kap Puan
                2
 3.  raw kamlaŋ tenram kan
     +   2      '      3   +
 4.  Pom taŋcay ca pay Pop Kaw
                '      2
 5.  raw kamlaŋ ca maa baan Kun
     +          2    '
 6.  Kaw kamlaŋ Puut kap Kruu
         '    '          3
 7.  raw yaak ca pay duu futbɔɔn
     +        '      ' 3  3
 8.  Pom Kuan ca pay ʔayutTayaa
     +       2    '   '
 9.  Can kin Kaaw kap puu
     3  3  2          3    3  2
10.  nakrakbii kamlaŋ sɔɔm rakbii kan
```

$\overset{\prime}{\text{yaŋ}}$...yuu and a descriptive verb

Observe that yaŋ must accompany $\overset{\prime}{\text{yuu}}$ (II) in affirmative sentences with descriptive verbs:

	yaŋ	Descriptive Verb	' yuu(II)	3 lææw
' ' 2 3 samut lem nan	yaŋ	' may	' yuu	
2 + 3 baan laŋ nii	yaŋ	+ suay	' yuu	
2 + 3 baan laŋ nii	2 may	+ suay		3 lææw

Note:

1. The first two sentences approximate English:
'That book is still new (looking).'
'This house is still pretty (although it's an old house).'
2. yaŋ...$\overset{\prime}{\text{yuu}}$ (II) may be replaced by $\overset{2}{\text{may}}$...$\overset{3}{\text{l}}$ææw in negative sentences with descriptive verbs. The third sentence means 'This house isn't pretty any more.'

           '
12:29 Add yuu to the following sentences.
               3
     Teacher: rot Kun yaŋ dii
               3   '
     Student: rot Kun yaŋ dii yuu

Continue the drill:
      2   +   '
  1. sʊa Pom yaŋ piak
      2 +   3   +
  2. Puuyiŋ Kon nan yaŋ saaw
       3   '
  3. Prik yaŋ yaap
      +   +
  4. Pom yaŋ Pɔɔm
          3   ' '
  5. rɔɔŋTaaw Kun yaŋ saʔaat
      3 2   '
  6. mamuaŋ yaŋ dip
      2   2   +   ' '
  7. Tii baan Kaw fay yaŋ sawaaŋ
      +   2
  8. Kaw yaŋ ŋiap
                  3
  9. kaafææ yaŋ rɔɔn
      '   3   3   +
 10. dɔɔkmaay nii yaŋ hɔɔm
         '   +
 11. ʔaakaat yaŋ naaw
      + +   3   3   '
 12. naŋsʊʊ Cut nii yaŋ Kaat
      2   3   ' ' '
 13. hɔŋ nii yaŋ sokkaprok
           '   3   ' '
 14. kææŋPet nii yaŋ ʔarɔy

                                                2   3
12:30 Negate the sentences in 12:29 above with may...lææw.
               3   '
     Teacher: rot Kun yaŋ dii yuu
               3   2   3
     Student: rot Kun may dii lææw

Continue the drill.

12:31 Dialogue - American Football

I.
  + +   3 '   3 + 3 3   '   3   2
  saaKaa: nisit mahaawitTayaalay nay ʔameerikaa Cɔɔp kiilaa
           '   3
           ʔaray kan Krap
           '   3   3   3
  cɔɔn: ʔameerikan futbɔɔn Krap
  + +   ' '   2   3   3
  saaKaa: Kɔŋ sanuk maak na Krap
           ' '   2   3   3   '   +   2
  cɔɔn: sanuk maak Krap   Tuk baay wan saw Tii mii
               '   + 3   ' 2   '
           kaanKæŋKan futbɔɔn raw ca may Tam ʔaray kan
               '   3   2   ' +
           raw ca pay duu futbɔɔn Tii sanaamkiilaa
  + +   '   3   3   +   3   3   +   3
  saaKaa: ʔameerikan futbɔɔn mʉan futbɔɔn Tammadaa may Krap
           2   2   +   3   3   2   2   3   3
  cɔɔn: may Kɔy mʉan nak Krap   luukbɔɔn Tii Cay Klaay
           2   3 2   '   2 +   '   3 2
           luuk rakbii   pratuu kɔ mʉan pratuu rakbii

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, S

Answer the following questions.
      '   3   3   ' '   +
  1. ʔameerikan futbɔɔn sanuk may
              '   + 2
  2. mii kaanKæŋKan mʉaray
      3 '   3   2   +
  3. nisit pay duu futbɔɔn Tii nay
      '   3   3   +   3   3   +
  4. ʔameerikan futbɔɔn mʉan futbɔɔn Tammadaa may
       '   '   3   3   2   +   '   3 2   +
  5. pratuu ʔameerikan futbɔɔn may mʉan pratuu rakbii rʉʉ

II.
  + +   2   2   3   '   3
  saaKaa: mii Kon len Kaaŋ la kii Kon Krap
           ' '   3
  cɔɔn: sipʔet Kon Krap
  + +   3 2   2   3   ' 2   3 '   2   3
  saaKaa: rakbii mii Kaaŋ la siphaa Kon læ suan maak Cay
               2   2   '   3
           mʉʉ len maak kwaa Taaw

```
         '    3     3       2  +               ' 3
cɔɔn:    ʔameerikan futbɔɔn kɔ mʊan kan  dooy Capɔ
              2    2        2    2   2   '   2    2
         kaanKwaaŋ luuk pay Kaaŋ naa naa tʊʊnten maak   1. ✓
+  +     3  2   '   2        2    2   2   2
saaKaa:  rakbii soŋ luuk pay Kaaŋ naa may day
             3   2     2  '   '   3  2        2   2
cɔɔn:    kaannap tææm kɔ Pit kap rakbii   Kun tɔŋ day  2. ✓
                 '  3   2   ' '
         duu cʊŋ ca ruu waa sanuk
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, S

New Expressions:

```
           2
  1.  kaanKwaaŋ   'throwing' ('passing' in American football)
          3
  2.  kaannap     'counting' ('scoring' in sports and games)
```

Answer the following questions:

```
      '    3     3                2   2    3  '
  1.  ʔameerikan futbɔɔn mii Kon len Kaaŋ la kii Kon
      3  3  2   3   3    2   2     '       +
  2.  nakrakbii Cay Taaw len maak kwaa mʊʊ rʊʊ
      '    3     3       '   2        2    2   2   +
  3.  ʔameerikan futbɔɔn soŋ luuk pay Kaaŋ naa day may
      3  2   '   2        2    2   2   2   +
  4.  rakbii soŋ luuk pay Kaaŋ naa may day rʊʊ
      '    3     3       3   2     +    '   3  2   +
  5.  ʔameerikan futbɔɔn nap tææm mʊan kap rakbii may
```

III.

```
  +  +     +           2   2  3   '  2       ' '   2
  saaKaa:  Pom faŋ Kun law kɔ ruusʊk waa Koŋ sanuk maak
                     '    3         2   +      3
           Tammay Konʔameerikan cʊŋ may soncay futbɔɔn kan
           2   3
           la Krap
               2    +          3               2
  cɔɔn:    raw rəəm soncay kan lææw   mii Kon Cɔɔp duu
           2   3    +
           may nɔɔy mʊan kan
```

```
+  +             '    '        '     '    3
saaKaa:  kiilaa yaaŋ ʔuun mii ʔaray ʔiik Krap
         3    '      3
cɔɔn:    beetsabɔɔn Krap
+  +     +            +  '     2    '   '    3
saaKaa:  Pom Kəəy duu naŋKaaw  naa bua ʔɔɔk Krap
              2          3  3  '        2     2    ' ' '
cɔɔn:    Kun tɔŋ duu pen læ ruucak tua Puulen cuŋ ca sanuk
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, S

Answer the following questions.

```
     +  +            2    2    '    3      3      +   3  '
1.   saaKaa faŋ cɔɔn law ruaŋ ʔameerikan futbɔɔn Kaw ruusuk
     '

     yaaŋray
         '   3       2   +      3       +
2.   Konʔameerikan  rəəm soncay futbɔɔn ruu yaŋ
             '    '        '     '
3.   kiilaa yaaŋ ʔuun mii ʔaray ʔiik
     +  +   2            3    '      +
4.   saaKaa may Kəəy duu beetsabɔɔn ruu
            +  +       2   3    '     2    ' '
5.   Tammay saaKaa cuŋ waa beetsabɔɔn may sanuk
```

12:32 Summary

Below are sentences illustrating material presented in Lesson Twelve. Copy them until you know them.

1. โรงเรียนฝึกหัดครูแพ้ฟุตบอล
2. โรงเรียนอาชีวะชนะโรงเรียนฝึกหัดครูสองต่อหนึ่ง
3. อาทิตย์หน้าผมก็จะสอบไล่แล้ว
4. คนตัวโตได้เปรียบคนตัวเล็ก
5. ผู้หญิงไม่สวยเสียเปรียบผู้หญิงสวย
6. เขาหัดขับรถ
7. นักเรียนฝึกพูดภาษาอังกฤษ

8. นักกีฬาซ้อมฟุตบอล
9. พ่อกำลังอาบน้ำอยู่
10. เขากำลังทำการบ้านอยู่
11. ดอกไม้นี้ยังหอมอยู่
12. ห้องนี้ไม่สกปรกแล้ว
13. เขากินอาหารที่ร้านนั้นอยู่
14. มีคนเล่นข้างละกี่คน

AL 001 409

Foundations of Thai

Book II

Part 2

Edward M. Anthony
University of Pittsburgh

Jackson T. Gandour, Jr.
University of Pittsburgh

Udom Warotamasikkhadit
University of Pittsburgh
and
College of Education, Bangkok

The research reported herein was performed pursuant to Contract OEC-1-7-070045-2639 with the United States Department of Health, Education, and Welfare, Office of Education, under the provisions of the National Defense Education Act, P.L. 85-864, Title VI, Section 602, as amended, and P.L. 81-152, Title III, Section 302(c)(15) as amended.

LESSON THIRTEEN

The Organization of the Government of Thailand	13: 1 - 13: 4	V
2 2 Taw Tii Introducing the First of Two Sentences	13: 5	V/G
' ' Three Functions of taaŋ haak	13: 6 - 13: 8	V/G
Dialogue - Applying for a Job	13: 9	P/AC
Reading Passage - A Diary Entry	13:10	R
	13:11	R/C
	13:12 - 13:13	C
' 2 bɔɔk, law	13:14	V
2 2 may saap in Polite Questions	13:15	V
Dialogue - An Unscheduled Office Appointment	13:16	P/AC
Dialogue - Reporting a Theft	13:17	AC
Summary	13:18	C

The Organization of the Government of Thailand

The Thai government is headed by a hereditary king who reigns but does not govern. Government of the kingdom is carried out by a group of ministers which is called คณะรัฐมนตรี, the Council of Ministers, the chief of which is called นายกรัฐมนตรี, the Prime Minister. The chart below illustrates the major administrative divisions and the titles of those in charge on the central and provincial level.

Central Administration

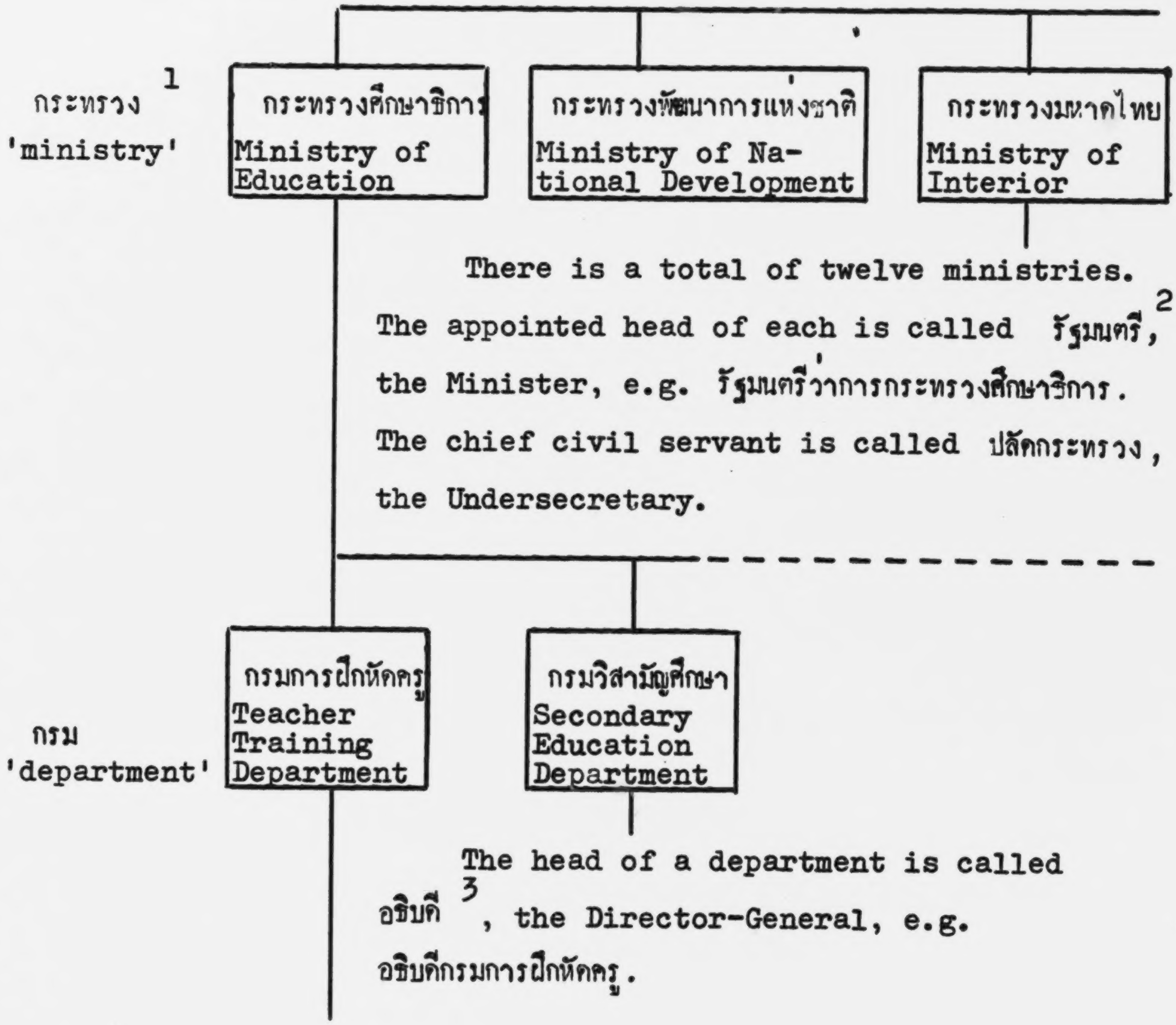

There is a total of twelve ministries. The appointed head of each is called รัฐมนตรี,[2] the Minister, e.g. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. The chief civil servant is called ปลัดกระทรวง, the Undersecretary.

The head of a department is called อธิบดี[3], the Director-General, e.g. อธิบดีกรมการฝึกหัดครู.

---

[1] กระทรวง is pronounced krasuaŋ. Remember that ทร is occasionally pronounced as ซ .

[2] Both รัฐ and มนตรี are borrowed Sanskrit words. When combined, the vowel/a/is inserted between the two words. Thus, รัฐมนตรี is pronounced ratTamontrii. (See Appendix C.)

[3] Note that บ in อธิบดี is pronounced bɔɔ.

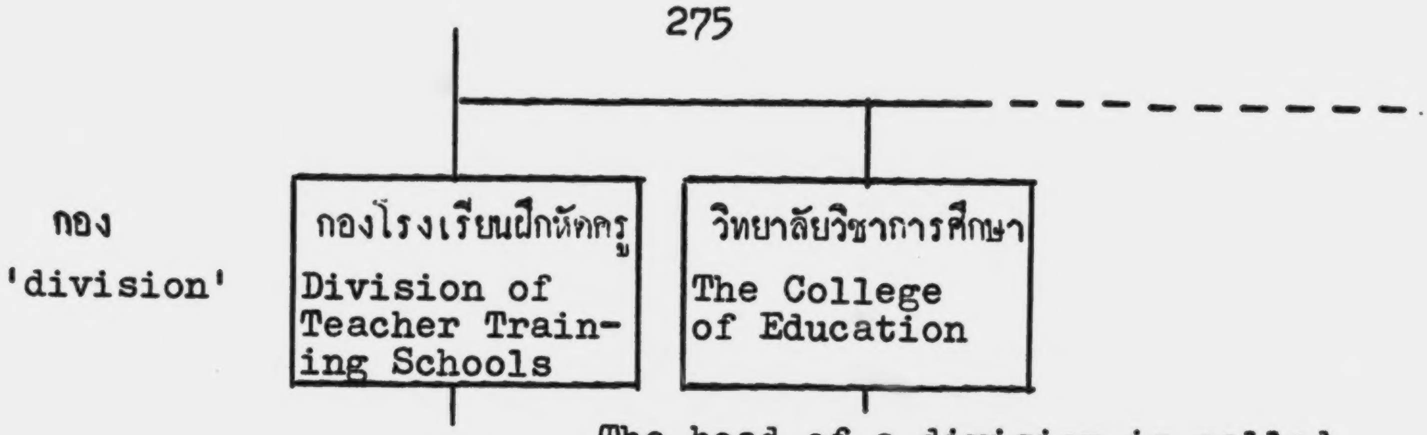

The head of a division is called หัวหน้า, e.g. หัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู

Provincial Administration

In the frames below, the territorial divisions appear on top and their head(s) on the bottom.

จังหวัด	'province, changwad'
ผู้ว่าราชการ	'governor'
อำเภอ	'district, amphur'
นายอำเภอ	'district officer'
	The deputy district officer is called ปลัดอำเภอ
ตำบล	'precinct, township'
กำนัน	'chief of the village headmen'
หมู่บ้าน	'village (cluster of houses)'
ผู้ใหญ่บ้าน	'village headman'

Note:

1. Below are the names of other ministries, departments, and divisions on the central administrative level.

กระทรวงเกษตร[4]	'Ministry of Agriculture'
กระทรวงสาธารณสุข	'Ministry of Public Health'
กรมตำรวจ	'Police Department'
กรมไปรษณีย์โทรเลข	'Post and Telegraph Department'
กองคลัง	'Finance Division'
กองโรงเรียนราษฎร์[5]	'Private School Division'

2. Review Book I, Lesson 15.

13: 1 State which is larger.

Teacher: krom, krasuaŋ

Student: krasuaŋ yay kwaa krom

Continue the drill:

1. kɔɔŋ, krom
2. krom, krasuaŋ
3. caŋwat, muu^{2}baan
4. ʔampəə, caŋwat
5. kɔɔŋ, krasuaŋ
6. tambon, ʔampəə
7. caŋwat, tambon
8. muu^{2}baan, tambon
9. krasuaŋ, krom
10. krom, kɔɔŋ

---

[4] เกษตร is pronounced kaseet. Note that final ปร is pronounced p as in กอปร /kɔɔp/, final clusters ฎร, ตร, ทร are pronounced t as in บาตร /baat/, นิทร /^{3}nit/, final clusters กร, คร are pronounced k as in จักร /cak/, สมัคร /samak/. When ร is silenced by ์, the preceding consonant is also silenced as in พระจันทร์.

[5] กองโรงเรียนราษฎร์ is pronounced kɔɔŋrooŋ^{2}rianraat See footnote 1 above.

13: 2 Repeat 13:1 above stating which is smaller.

'
Teacher: krom, krasuaŋ
3 ' '
Student: krom lek kwaa krasuaŋ

Continue the drill.

13: 3 Below are listed administrative divisions in the Thai government. Give the highest-ranking official(s) associated with each.

'
Teacher: caŋwat
2 2 2 3
Student: PuuwaaraatCakaan

Continue the drill:

1. krom
'
2. krasuaŋ
3. ʔamPəə
4. tambon
5. kɔɔŋ
' 2
6. muubaan
'
7. caŋwat
8. krom
'
9. krasuaŋ
10. ʔamPəə
'
11. caŋwat
12. tambon
' 2
13. muubaan
14. kɔɔŋ
'
15. krasuaŋ

13: 4 This drill is the reverse of 13:3.

2 2 2 3
Teacher: PuuwaaraatCakaan
'
Student: caŋwat

Continue the drill:

' 3
1. ʔaTibɔɔdii
' ' '
2. palatkrasuaŋ
3. naayʔamPəə
4. kamnan
2 2 2 3
5. PuuwaaraatCakaan
3 '
6. ratTamontrii
2 ' 2
7. Puuyaybaan
8. kamnan
' '
9. palatʔamPəə
' 3
10. ʔaTibɔɔdii

$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ Introducing the First of Two Sentences

$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$	Sentence I	Sentence II
$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$	Kun $\overset{+}{\text{Taam}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ maa	$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{\prime}{\text{tɔɔp}}$ Kun $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$
$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$	raw $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{\prime}{\text{kap}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{3}{\text{rak}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$

Note:

$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ is a generalized introductory expression preceding the first of two sentences. It implies that the activity of the first sentence is repetitive and is broadly equivalent to some English expressions with 'ever.' The two sentences in the frame might be translated:

However often
No matter how much — you've asked me, I (still) can't answer you.
As much as

As much as
However much — we talk to her, she continues to be very lovable.
No matter how much

13: 5 Use $\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ to introduce the following pairs of sentences.

Teacher: Kun $\overset{\prime}{\text{bɔɔk}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ maa
$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{Cua}}$ Kun $\overset{3}{\text{Tuk}}$ $\overset{\prime}{\text{yaaŋ}}$

Student: $\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ Kun $\overset{\prime}{\text{bɔɔk}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ maa $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{Cua}}$ Kun $\overset{3}{\text{Tuk}}$ $\overset{\prime}{\text{yaaŋ}}$

Continue the drill:

1. $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{\prime}{\text{kap}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$
   $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Kawcay}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$
2. $\overset{+}{\text{hua}}\overset{2}{\text{naa}}\text{kɔɔŋ}$ $\overset{\prime}{\text{saŋ}}$
   $\overset{3}{\text{Tuk}}$ Kon $\overset{2}{\text{Cuafaŋ}}$

```
     +   3
 3.  Pom ruu maa
     +               2
     Kaw pen Kon dii maak
                +    '  +
 4.  naayʔamPəə Kian cotmaay maa
            3  2  '  2           2
     kamnan læ Puuyaybaan Pɔɔcay maak
     +   +   3       3
 5.  Pom hen rot Kan nan
     3       3   2
     rot Kan nan may dii ləəy
         2   2    3
 6.  Kun law ruaŋ nan
     2    3   ' '   2
     ruaŋ nan sanuk maak
     +   3  '   +
 7.  Pom ruucak Kaw
     +   2   3   2
     Kaw naa rak maak
     +   2   +  '
 8.  Pom day saŋkeet duu
            2        +
     KonTay Cɔɔp duu naŋ
         '    +  +   2   3
 9.  Kun ʔaan naŋsuu lem nii
         3  '   2       '       2
     Kun ruusuk waa pen yaaŋray baaŋ
     ' +   2
10.  diCan dayyin maa
     +   2    3       2  '
     naŋ ruaŋ nan dii Tiisut
         +  '    +   '      3
11.  raw saŋkeet Kaw nuŋ ʔaaTit
     +   3     '       '   ' +
     Kaw mak Tam ʔaray Pit saməə
     ' +   3   +       +     3
12.  diCan Pop Kaw maa sɔɔŋ Kraŋ
     +               ' '   2
     Kaw pen Kon Kuy sanuk maak
```

'   '

Three Functions of taaŋ haak

Observe the direction of modification:

Subject	ˈtaaŋ ˈhaak (I)	Verb Expression	Object	ˈtaaŋ ˈhaak (II)	^{3}(lææw)	ˈtaaŋ ˈhaak (III)
$^{+}$Kaw	ˈtaaŋ ˈhaak	pay				
$^{+}$Kaw		pay		ˈtaaŋ ˈhaak	^{3}lææw	
$^{+}$Kaw		pay			^{3}lææw	ˈtaaŋ ˈhaak
$^{+}$Kaw		kin ^{2}Kaaw		ˈtaaŋ ˈhaak		
$^{+}$Kaw		kin	^{2}Kaaw			ˈtaaŋ ˈhaak

Note:

1. ˈtaaŋ ˈhaak modifies a subject, a verb expression, or an object.

2. The meaning of ˈtaaŋ ˈhaak differs somewhat in these three functions. In general it means 'in a different way,' 'in contrast to something else previously mentioned.'

3. In the first sentence in the frame above ˈtaaŋ ˈhaak(I) follows and modifies the subject. It is used in response-type sentences which in English might be described:

(She didn't go.) He, in contrast, went.
He, on the other hand, left.
He, however, did.

4. In the second sentence, ˈtaaŋ ˈhaak (II) follows and modifies the verb pay and it means:

He went separately. (He didn't go with us.)

In the third sentence, ˈtaaŋ ˈhaak (III) also follows and modifies the verb pay. The sentence might mean:

(He didn't stay.) He left, on the other hand.
He left, however.

5. In the fourth and fifth sentences ˈtaaŋ ˈhaak follows the object of the transitive verb kin. Observe the ambiguity: kin ^{2}Kaaw may mean simply 'to eat,' or, more specifically, 'to eat rice.'

' '
In the fourth sentence taaŋ haak (II) is taken to modify the
2
entire verb expression kin Kaaw and might mean:

'He ate separately from us.'
'He ate but at a different table from the rest.'

' '
In the fifth sentence taaŋ haak (III) is taken to modify only
2
the object Kaaw and might mean:

'He ate rice (not noodles).'
'He dined on rice (rather than potatoes).'

3 ' '
6. Note the position of læw in relation to taaŋ haak (II) and (III).

' '
13: 6 Make a sentence using taaŋ haak and the subject given.
Be sure you know what taaŋ haak modifies.

```
                   3   2   '   2   2        3 +
     Teacher:  ruamrak may tat sʊa hay raw, nisaa
               3 +   '    '    '   2   2
     Student:  nisaa taaŋ haak tat sʊa hay raw
```

Continue the drill:

```
      +  +   2                    '  '
  1.  saaKaa may pen naayʔamPəə,  ʔatsawin
      2           3   2            2    '     3 '
  2.  PuuCaay Kon nan may Tam ŋaan Tii krasuaŋmahaatTay,
      2  +       3
      Puuyiŋ Kon nan
      +   2       ' '          +
  3.  Kaw may pen palatʔamPəə, Pom
      ' +   ' +  3   2   '        +         2     ' +   3  '
  4.  Tanon suKumwit may Paan rooŋnaŋ Kooliisiam, Tanon Petburii
      2  +       3   2   2   2   +    3  '          2  +
  5.  Puuyiŋ Kon nan may Cay luuksaaw ratTamontrii, Puuyiŋ Kon
      3
      nii
      2    +   2   '    2    '     '  +  3        2    +
  6.  baan Kaw may yuu klay krasuaŋsʊksaaTikaan,  baan Pom
      2       +   2   2       +  2              2      3
  7.  PiiCaay Kaw may day pen huanaakɔɔŋrooŋrianraat,  nɔɔŋCaay
      +
      Kaw
      +  +   3   '            ' '         2       '    '  '
  8.  saaKaa may yaak pay pen palatʔamPəə Tii Ciaŋmay, ʔatsawin
      ' '   '      '  2                 '    3      3  '
  9.  palatkrasuaŋ ca may dəən Taaŋ pay ʔameerikaa, ratTamontrii
      +  2       2   2   3        '    ' '   '       ' 3
 10.  huanaakɔɔŋ may day rap Cəən caak palatkrasuaŋ, ʔatibɔɔdii
```

```
                              '    '
13: 7  Make a sentence using taaŋ haak and the cue word given.
                '  '     2   2       +  2           '
     Teacher:  ʔatsawin may day pen huanaakɔɔŋ, tamruat
                '  '            '    '    '
     Student:  ʔatsawin pen tamruat taaŋ haak

Continue the drill:
       +   2   2       +   +    3     +   +    2
  1.  Kaw may day kin kuaytiaw naam, kuaytiaw hææŋ
       +   2   '        2  '  2
  2.  Kaw may yaak pen Puuyaybaan, kamnan
           2   2   '    '  +         +    '  +
  3.  raw may day ʔaan cotmaay kan, Kian cotmaay kan
       +   2   '        2  3   2  2   3
  4.  Kaw may yaak pen PɔɔKaa,KaaraatCakaan
       ' +   3   2   '    2    +     '     3 '
  5.  Tanon nii may Paan baan Pom, krasuaŋmahaatTay
           3   2   2       +        '
  6.  wan nii may Cay wan saw, wan suk
       +   2   '    3   2       3    2       3
  7.  Pom may yaak suu sua tua nan, sua tua nii
       +   2   3  '   2  2  2   3
  8.  Pom may ruucak PuuwaaraatCakaan, naayʔamPəə
       ' +   '  2             2   3
  9.  diCan ca may dəən pay, naŋ rotmee pay
       2   '  2   +    '  +    +   +       3 '   +   +
 10.  Pɔɔ ca may Kian cotmaay Tuŋ Kaw, Toorasap Tuŋ Kaw
           '  2   '   3            +    +
 11.  raw ca may Kap rot pay, dooysaan Kaw pay
           '  2           +       3 3
 12.  raw ca may pay duu naŋ, TooraTat
```

```
                              '    '
13: 8  Make a sentence using taaŋ haak.
                +   2       '
     Teacher:  Kaw may pay kap raw
                +       '    '
     Student:  Kaw pay taaŋ haak

Continue the drill:
       +   2       2    '
  1.  Kaw may kin Kaaw kap raw
       +   2   2            '   2    3
  2.  Pom may day dəən pay kap Puak nan
                  2           2    '   2
  3.  naayʔamPəə may pay kruŋTeep kap Puak Kruu
       2       +   2   2            '
  4.  PiiCaay Pom may day Tam ŋaan kap Kray
          3     +   2   2        2   +    '   3 2
  5.  Panrayaa Pom may Cɔɔp kin Kaawniaw kap mamuaŋ
```

```
      +  2   2    '     + +    '  2
 6.  Pom may Cɔɔp ʔaan naŋsuu kap Puan
     ' +   2    '        3   +    '   +
 7.  diCan may yaak pay suu Kɔɔŋ kap Kaw
          '  2       '  2         +
 8.  Kun ca may pay kap Puak raw ruu
          '  2       2   '   2    3
 9.  raw ca may pay naŋ kap Puak nan
     2  +     +   '  2           +   '   2
10.  Piisaaw Pom ca may pay duu naŋ kap Puak Kun
```

13: 9 Dialogue - Applying for a Job

I.

```
3 +     '   3         '               2    +  3
nisaa:  cop læew Kun ca pay Tam ŋaan Tii nay Ka
2       +   2       ' ' '        2     '    3 '
ləət:   Pom taŋcay ca samak ŋaan Tii krasuaŋmahaatTay
         3
        Krap
3 +          ' '    '       2    '     3 '       3
nisaa:  Kun tittɔɔ kap Kray Tii krasuaŋmahaatTay læew    1.
        +        3
        ruu yaŋ Ka
2       '  '   3      3     +          +       ' '   '
ləət:   tittɔɔ læew Krap    Pom kamlaŋ Kian baysamak yuu
3 +         '  2   '    +    '     3
nisaa:  Kun ca tɔŋ sɔɔp ruu plaaw Ka
2           2   '     3
ləət:   Kɔŋ tɔŋ sɔɔp Krap
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	AV
Student:	L	L L/A	S	S	W/O

New Expressions:

```
      '  '
  1.  tittɔɔ    'to communicate with, get in touch with'
```

Answer the following questions.

```
      2         '   3     +
  1.  ləət rian cop læew ruu yaŋ
      2             2    '     3 '       3     +
  2.  ləət Tam ŋaan Tii krasuaŋmahaatTay læew ruu yaŋ
      2    +    '     '
  3.  ləət Kian ʔaray yuu
      2    2   2   '    +
  4.  ləət may tɔŋ sɔɔp ruu
```

II.

3 + ' ' 2 + 3
nisaa: Kun yaak pay pen palatʔamPəə Tii nay Ka
2 + ' ' ' 3
ləət: Pom yaak pay yuu Ciaŋmay Krap
3 + ' + 3 2 ' ' '
nisaa: diCan ruu waa Tammay Kun yaak pay yuu Ciaŋmay
2 + ' ' ' 3 + + 3
ləət: Pom yaak pay yuu Ciaŋmay Prɔ Pom pen Caawnua Krap
3 + ' + + 2 2 ' ' 2
nisaa: diCan waŋ waa Kun Kɔŋ day pay Ciaŋmay yaaŋ Tii
2 3 3
Kun tɔŋkaan na Ka
2 ' 3
ləət: KɔɔpKun Krap
3 + ' ' 2 ' + 2 + 3
nisaa: Kun mii ʔaray ca hay diCan Cuay may Ka
2 2 2 2 2 +
ləət: Kun Cuay rian Kun Pɔɔ Kun duay waa Pom pen 1.
2 ' ' ' ' 2 3
Puusamaksɔɔp Kon nuŋ kɔ lææw kan 2.
3 + 2 2 2 ' 2 2 '
nisaa: Ka tææ Kun Pɔɔ Kɔŋ Cuay ʔaray Kun may day rɔɔk
2 2 ' 3
ləət: may pen ray rɔɔk Krap

Teacher:	LP	NP	LP	NP	AV
Student:	L	L L/A	S	S	W/O

New Expressions:

1.	rian	'to inform, tell' (used in speaking to superiors)
2.	2 ' ' ' Puusamaksɔɔp	'(a) test applicant'

Answer the following questions.

2 ' ' '
1. ləət yaak ca pen ʔaray
2 ' ' ' 2 +
2. ləət yaak pay pen palatʔamPəə Tii nay
2 ' ' '
3. Tammay ləət cuŋ yaak pay yuu Ciaŋmay
2 + 2 3 + 2 '
4. ləət Kɔɔ hay nisaa Cuay Tam ʔaray
2 3 + ' 2 ' 2 2 2 +
5. Pɔɔ nisaa ca Cuay ʔaray ləət day baaŋ may

13:10 Reading Passage - A Diary Entry

วันนี้ได้รับจดหมายจากจุไร เธอบอกว่าเธอตัดสินใจไม่เรียนต่อที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา
แล้ว เธอจะออกเป็นครูโรงเรียนเทศบาลที่อยุธยา ทำไมนะเธอจึงไม่อยากเรียนต่อ เธอ 1.
อ้างว่าเธอเรียนไม่เก่ง กลัวสอบเข้าไม่ได้ แต่ถ้าเธอไม่ลองสอบ เธอจะรู้ได้อย่างไร เธอ 2.
อาจจะไม่อยากพบผมมากกว่า เธอเคยฝันว่าจะมาเรียนต่อที่กรุงเทพฯอย่างที่ผมเคยฝัน แต่
ความฝันของเธอใกล้ความจริงกว่าของผม คุณพ่อเธอมีเงินพอที่จะส่งเธอมาเรียนได้ สำหรับผม
ถ้าหากไม่ได้รับทุนผมก็คงไม่ได้มานั่งเขียนอนุทินอยู่นี่ ที่จริงแล้ว จุไรก็เรียนเก่งมาก เธอมา 3.
เป็นที่สามหรือที่สี่ของชั้นเสมอ ในจดหมายเธอบอกว่าเธอเกรงใจคุณพ่อเธอที่ต้องทำงานหาเงิน
ส่งให้เธอเรียน เธอควรจะออกทำงานหาเลี้ยงตัวเองเสียบ้าง เธอคิดว่าการออกทำงาน 4.
จะทำให้เธอเป็นผู้ใหญ่ขึ้น รู้จักมีความรับผิดชอบมากขึ้น เธอว่ามหาวิทยาลัยไม่ได้สอนเรื่องของ 5.
ชีวิต การทำงาน การเกี่ยวข้องกับคนต่างหากที่สอนให้เธอรู้จักชีวิต มีคนเยอะแยะที่ไม่จบปริญญา 6.
แต่มีความสำเร็จในชีวิต และก็มีคนที่จบปริญญาอีกเยอะแยะที่ไม่มีความสำเร็จในชีวิต เธอคิดว่า
เธอจะออกไปหาความรู้เรื่องชีวิตจากการทำงาน เมื่อผมอ่านจดหมายของจุไร ผมแทบไม่เชื่อว่า 7.
เธอเขียน เด็กผู้หญิงอายุ ๑๘ ปีไม่น่าจะเขียนได้อย่างนี้เลย ผมอยากจะค้านเธอว่าเธอคิดผิด 8.
ผมอยากจะบอกเธอว่าสมัยนี้คนที่ไม่มีความรู้เสียเปรียบคนที่มีความรู้ ใครๆเขาก็อยากเรียนกันสูงๆ 9.
ทั้งนั้น เท่าที่เธอเขียนมาก็เป็นจริงอยู่บ้าง อาจารย์ไม่ได้สอนปรัชญาชีวิตในห้องเรียน แต่ผมแน่ 10.
ใจว่ามหาวิทยาลัยสอนผมให้รู้จักโลกมากขึ้น ให้รู้จักตัดสินใจได้ดีขึ้น และเตรียมผมให้เผชิญกับโลก 11.
ภายนอกได้ดีขึ้น มันเป็นสิทธิ์ของเธอที่จะเลือกทำอะไรตามใจเธอชอบ ผมได้แต่หวังว่าเธอตัดสิน 12.
ใจถูก

New Expressions:

1.	roo$\overset{2}{\text{ŋrian}}$ $\overset{'}{\text{Teet}}$sabaan	'municipal school'
2.	$\overset{2}{\text{ʔaaŋ}}$	'to claim, assert'
3.	$\overset{2}{\text{Taa}}$ $\overset{'}{\text{haak}}$	'supposing that, if, in the event that'

	' 3 ʔanuTin	'diary'
	maa pen	'to rank (to come to be)'
4.	+ 3 haa liaŋ tua	'to earn one's living'
5.	3 ' 2 KwaamrapPitCɔɔp	'responsibility'
6.	' 2 ' kiawKɔŋ kap	'to have dealings with'
7.	2 Tææp	'almost, nearly'
8.	3 Kaan	'to take the opposite side (in an argument or debate), challenge'
9.	' + 3 samay nii '	'at the present time, nowadays'
10.	pratyaa '	'philosophy'
11.	PaCəən	'to face, confront'
12.	2 Paaynɔɔk	'outside'

13:11 Below is a list of true-false statements based on the reading passage above. If true, repeat the statement. If false, correct the statement to make it true. Give your answers orally. Then copy them in the Thai alphabet.

1. จุไรเป็นผู้เขียนอนุทินนี้
2. สันติจะออกเป็นครูโรงเรียนเทศบาลที่อยุธยา
3. จุไรตัดสินใจเรียนต่อที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา
4. จุไรไม่อยากเรียนต่อเพราะเรียนไม่เก่ง
5. ทั้งจุไรและสันติเคยฝันว่าจะไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ
6. ความฝันของสันติใกล้ความจริงกว่าของจุไร
7. พ่อจุไรมีเงินพอที่จะส่งเธอไปเรียนได้
8. พ่อสันติมีเงินมาก
9. จุไรเรียนเก่งมาก
10. จุไรเรียนมาเป็นที่หนึ่งของชั้นเสมอ

11. จุไรคิดว่าการออกทำงานจะทำให้เธอเป็นผู้ใหญ่ขึ้น
12. สันติว่ามหาวิทยาลัยไม่ได้สอนเรื่องของชีวิต
13. คนที่จบปริญญาต้องมีความสำเร็จในชีวิต
14. สันติเห็นด้วยกับความคิดของจุไร
15. จุไรเป็นผู้ใหญ่แล้ว
16. คนที่ไม่มีความรู้ได้เปรียบคนที่มีความรู้
17. มีน้อยคนนักที่อยากเรียนชั้นสูงๆ
18. สันติว่ามหาวิทยาลัยไม่ได้สอนให้รู้จักอะไรเลย
19. จุไรมีสิทธิ์ที่จะเลือกทำอะไรตามใจชอบ
20. สันติหวังว่าจุไรตัดสินใจไม่ผิด

13:12 Write the following words in the Thai alphabet.

1.	$\overset{2}{\text{?}}$aaŋ	7.	Cii$\overset{3}{\text{w}}$it
2.	$\overset{\text{'}}{\text{?}}a\overset{3}{\text{n}}$uTin	8.	$\overset{\text{'}}{\text{s}}a\overset{+}{\text{m}}$ay
3.	$\overset{\text{'}}{\text{k}}iaw\overset{2}{\text{K}}$ɔŋ	9.	$\overset{3}{\text{K}}$aan
4.	$\overset{+}{\text{s}}$am$\overset{\text{'}}{\text{r}}$et	10.	$\overset{2}{\text{P}}$uu$\overset{\text{'}}{\text{y}}$ay
5.	p$\overset{\text{'}}{\text{r}}$atyaa	11.	Kwaa$\overset{3}{\text{m}}$r$\overset{\text{'}}{\text{a}}pP\overset{2}{\text{i}}$tCɔɔp
6.	$\overset{\text{'}}{\text{P}}$aCəən	12.	$\overset{\text{'}}{\text{s}}$it

13:13 Make the following entry in your diary: a brief chronological account of your activities for a typical day.

$\overset{\text{'}}{\text{b}}$ɔɔk, $\overset{2}{\text{l}}$aw

Observe the distinction in meaning between $\overset{\text{'}}{\text{b}}$ɔɔk and $\overset{2}{\text{l}}$aw.

$\overset{+}{\text{K}}$aw	$\overset{\text{'}}{\text{b}}$ɔɔk	$\overset{2}{\text{C}}$ʊʊ rooŋrian	$\overset{2}{\text{h}}$ay $\overset{+}{\text{P}}$om
$\overset{+}{\text{K}}$aw	$\overset{2}{\text{l}}$aw	$\overset{3}{\text{n}}$iTaan	$\overset{2}{\text{h}}$ay $\overset{+}{\text{P}}$om faŋ

Note:

'   2
1. Both bɔɔk and law mean 'to tell.'
2
2. law is used with longer narrative descriptions, e.g. stories, incidents, accounts, experiences, etc.
'
3. bɔɔk, however, is used only with brief information or description. A verb cannot follow
2 +
hay Pom when an object intervenes, as in the first sentence in the frame.

'   2
13:14 Use either bɔɔk or law according to the cue given and construct a sentence on the model patterns illustrated in the frame above.

2 3
Teacher: ruaŋ futbɔɔn
+ 2 2 3 2 +
Student: Kaw law ruaŋ futbɔɔn hay Pom faŋ

Continue the drill:

2 + +
1. Cuu naŋsuu
' ' ' '
2. prawattisaat Tay
'
3. Taaŋ pay rooŋrian
2 '
4. ruaŋ Kamooy
2 ' '
5. ruaŋ talok
2
6. raaKaa sua
' '
7. Taaŋ pay talaat
2
8. baan Kun
2 ' +
9. Cuu Tanon
2
10. kaanbaan
2 +
11. ruaŋ naŋ
2
12. ruaŋ rian
2 '
13. Tiiyuu
2 3
14. ruaŋ laKɔɔn

2 2
may saap in Polite Questions

2 2
Observe that may saap makes a preceding question more polite.

Question		
2 ' Kun Cuu ʔaray		
2 ' Kun Cuu ʔaray		3 Krap
2 ' Kun Cuu ʔaray	+ 2 2 (Pom) may saap	3 Krap

Note:

1. The sentences cited above are successively more polite. To ahcieve similar degrees of politeness in English, we use either intonation or common polite expressions. For example, 'What is your name, please?'
2. Note that $\overset{+}{\text{Pom}}$ here is normally omitted.

13:15 Change the following questions to their formal, polite form by adding $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{saap}}$ ($\overset{3}{\text{Krap}}$).

Teacher: Kun $\overset{3}{\text{ʔaayu}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$

Student: Kun $\overset{3}{\text{ʔaayu}}$ $\overset{2}{\text{Tawray}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{saap}}$ $\overset{3}{\text{Krap}}$

Continue the drill:

1. Kun $\overset{'}{\text{yuu}}$ rooŋrian $\overset{+}{\text{nay}}$
2. Kun maa $\overset{'}{\text{caak}}$ $\overset{'}{\text{caŋwat}}$ $\overset{+}{\text{nay}}$
3. Kun mii ŋən $\overset{2}{\text{Tawray}}$
4. Kun mii fææn $\overset{3}{\text{lææw}}$ $\overset{+}{\text{ruu}}$ yaŋ
5. $\overset{2}{\text{baan}}$ Kun $\overset{'}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{nay}}$
6. Kun $\overset{2}{\text{Cɔɔp}}$ pay $\overset{2}{\text{Tiaw}}$ $\overset{+}{\text{ruu}}$ $\overset{'}{\text{plaaw}}$
7. $\overset{+}{\text{naŋ}}$ $\overset{2}{\text{ruaŋ}}$ $\overset{'}{\text{ʔaray}}$
8. Kun kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$ $\overset{+}{\text{ruu}}$ yaŋ
9. Kun mii $\overset{2}{\text{luuk}}$ $\overset{'}{\text{kii}}$ Kon
10. Kun $\overset{'}{\text{tæŋŋaan}}$ $\overset{2}{\text{muaray}}$
11. Kun $\overset{2}{\text{Cuu}}$ $\overset{'}{\text{ʔaray}}$
12. Kun Tam ŋaan $\overset{'}{\text{set}}$ $\overset{+}{\text{ruu}}$ yaŋ
13. Kun $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ dəən Taaŋ $\overset{2}{\text{muaray}}$
14. Kun $\overset{'}{\text{cop}}$ $\overset{'}{\text{caak}}$ $\overset{+}{\text{nay}}$
15. Kun $\overset{'}{\text{yuu}}$ rooŋrian $\overset{+}{\text{nay}}$

13:16 Dialogue - An Unscheduled Office Appointment

```
3 +      ' +    +  3    2   ' 3        '   2   +   3
nisaa:   diCan Kɔɔ Pop Tan ʔaTibɔɔdii nɔy day may Ka
' +      2    ' 3            2   2    3
samian:  Tan ʔaTibɔɔdii yaŋ may waaŋ Krap
3 +      2      2    ' 2    3
nisaa:   mʊaray Tan ca waaŋ Ka
' +      2              '     3      +   3  '    2
samian:  Tan kamlaŋ mii Kææk Krap    Pom ruusʊk waa
         2   '  2   2      '   '   2   3  '         2
         Tan ca tɔŋ Kaw praCum kap Tan ratTamontrii duay
3 +          3   2   ' +   '          '   3   2   +   3
nisaa:   Kun Kit waa diCan ca mii ʔookaat Pop Tan may Ka
' +              3   '   2   +    '    3
samian:  Kun mii nat kap Tan rʊʊ plaaw Krap
3 +      2       2
nisaa:   may mii Ka
' +                  +   2   +   3
samian:  Kun maa wan laŋ day may Krap
3 +      ' +       3 3   '   2    ' +       '
nisaa:   diCan mii Tura duan Ka   diCan maa caak            1.
         +  3     3  3  '
         samnaknaayokratTamontrii                           2.
' +      +  2     3       2   '     2   2
samian:  KɔɔToot Krap Kun Cʊʊ ʔaray may saap
3 +      ' +   2   3 +   2  2   3   2   ' +
nisaa:   diCan Cʊʊ nisaa Ka Tan rʊʊ waa diCan pen Kray
' +              +    3   3     +   '           2   2
samian:  Kun rɔɔ diaw na Krap   Pom ca pay rian hay Tan
         2
         saap
3 +      2           2
nisaa:   may pen ray Ka
' +      2   '    2            2       2    3    3
samian:  Tan bɔɔk waa Cəən Kun Kaw pay day lææw Krap
3 +      '       2
nisaa:   KɔɔpKun Ka
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L L/A, L	S	S

New Expressions:

```
    3 3   '
1.  Tura duan                'urgent business'
    +  3     3  3  '
2.  samnaknaayokratTamontrii 'Office of the Prime Minister'
```

13:17 Dialogue - Reporting a Theft

```
   '         +     2   ' +         '     3 ' +      3
tamruat:  hanloo   nii saTaanii tamruat PraKanooŋ[6] Krap
3 +       ' +   2   3 +      2    2    +   2    '
nisaa:    diCan Cʊʊ nisaa bunnaak Ka   Kɔɔ Puut kap
              3         '   2   +   3
          naayrɔɔy ween nɔy day may Ka                         1.,2.
   '      ' 3         +    3   3
tamruat:  karunaa rɔɔ diaw na Krap
'  '      '  '     3 3  +  ' 2    2     3
ʔatsawin: ʔatsawin PiTaksantiraat Puut Krap
3 +       ' +   '             2    '      2   2    2
nisaa:    diCan yaak raayŋaan rʊaŋ Kamooy Kaw baan Ka         3.
          +        ' 3     '      '        '   2
          Kɔɔ Kwaamkarunaa soŋ tamruat maa nɔy day              4.
          +   3
          may Ka
'  '      2         '  2   +    3
ʔatsawin: baan Kun yuu Tii nay Krap
3 +       '   '   '   +    ' +  3   2
nisaa:    cet cet sii sɔɔŋ suKumwit Ka
'  '      +   '      +    3    3
ʔatsawin: Pom ca pay diaw nii Krap
3 +       ' +   2   3 +   2         2        2  3
nisaa:    diCan Cʊʊ nisaa Ka  Cəən Kaaŋ nay si Ka
'  '          +    +    +    '    +    3
ʔatsawin: mii Kɔɔŋ haay laay yaaŋ may Krap
3 +       +    '    2    '    2        2    2  2
nisaa:    laay yaaŋ Ka   suan maak pen Puak sʊaPaa
'  '          2    2      2   +        +
ʔatsawin: Kun saap mʊaray waa Kɔɔŋ Kun haay
3 +       2   ' +    '      2    2
nisaa:    mʊa diCan klap maa baan Ka
'  '           3            '   2     3
ʔatsawin: tɔɔn nan mii Kray yuu baaŋ Krap
3 +           '      3   '   2
nisaa:    mii dek KonCay yuu Ka                                5.
'  '      '      3   +   +    '
ʔatsawin: dek KonCay hen rʊʊ plaaw
3 +       +   2
nisaa:    hen Ka
'  '               2   '      +   +        2   2   3
ʔatsawin: Tammay cʊŋ hay Kamooy Kon Kɔɔŋ pay day la Krap  6.
3 +             3   2  ' +    3   2       +
nisaa:    kææ[7] Kit waa diCan Cay hay maa Kon
```

```
  3 ' +
[6] PraKanooŋ is the name of a district in Bangkok.
```

[7] kææ is a third person pronoun normally referring to someone of lower status.

' ' + + 2 ' ' 3 + ' 2
ʔatsawin: Pom Kɔɔ Puut kap dek KonCay Kɔɔŋ Kun nɔy day
+ 3
may Krap
3 + 2 2
nisaa: day Ka
' ' + 2 2 ' 2
ʔatsawin: waŋ waa kææ cam naa Kamooy day

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L

New Expressions:

1.	3 naayrɔɔy	'lieutenant'
2.	ween	'to be on duty'
3.	raayŋaan	'to report'
4.	' 3 Kwaamkarunaa	'kindness'
5.	' 3 dek KonCay	'servant boy'
6.	+ Kon	'to carry'

13:18 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Thirteen. Copy them until you know them.

1. เท่าที่คุณบอกผมมาผมเชื่อคุณทุกอย่าง
2. เขากินข้าวต่างหาก
3. คุณพ่อเธอมีเงินพอที่จะส่งเธอมาเรียนได้
4. อธิบดีเป็นหัวหน้าในกรม
5. เท่าที่คุณอ่านหนังสือเล่มนี้คุณรู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง
6. เขาไปต่างหาก
7. เขาเล่าเรื่องฟุตบอลให้ผมฟัง
8. เขาบอกที่อยู่ให้ผม

9. เขานั่งต่างหาก
10. เขากินก๋วยเตี๋ยวแห้งต่างหาก
11. ผู้หญิงคนนั้นต่างหากทำงานที่กระทรวงมหาดไทย
12. เขาอยากไปเป็นปลัดอำเภอที่ไหน

LESSON FOURTEEN

Compounds Introduced by $\overset{2}{\text{caw}}$	14: 1 - 14: 2	V
Dialogue - Wedding Preparations	14: 3	P/AC
Dialogue - The Forthcoming Marriage	14: 4	P/AC
Reading Passage - Courtship and Marriage in Thailand	14: 5	R
	14: 6 - 14: 9	C
	14:10	R/C
$\overset{2}{\text{T̩aw}}$ $\overset{2}{\text{T̩ii}}$ Bet̩ween Two Sentences	14:11	G
t̩aaŋ kap, t̩aaŋ kan	14:12 - 14:14	G
t̩aaŋ Kon taaŋ	14:15	V/G
Dialogue - At the Wedding	14:16	P/AC
Dialogue - Marital Obligations	14:17	AC
diaw kan and Kon $\overset{3}{\text{la}}$	14:18 - 14:19	V/G
Summary	14:20	C

2
Compounds Introduced by caw

Observe the meaning relationships:

	2 caw	Noun		
		2 2 naaTii		duty, function
person in charge	2 caw	2 2 naaTii		
		+ Kɔɔŋ		things, property
owner	2 caw	+ Kɔɔŋ		
house owner, landlord	2 caw	+ Kɔɔŋ	2 baan	
store owner	2 caw	+ Kɔɔŋ	3 raan	
		+ baaw		young man
groom	2 caw	+ baaw		
		+ saaw		young woman
bride	2 caw	+ saaw		

Note:

    2
1. caw compounds with a following noun to specify a person who is in charge or who is the central figure within a particular framework. Sometimes the meaning is somewhat specialized:

2 2 cawPaap	'host, hostess'
2 cawmuu	'a person who treats by paying the bill' OR 'the banker in a gambling game'

    2
2. caw is also used in compounds applied to royalty:

2 3 cawfaa	'child of a king and queen'

    2
3. caw is also used in compounds applied to religious or quasi-religious entities:

3 2 Pracaw	'monotheistic god'
2 ' cawpaa	'wood spirit'

14: 1 Substitute the words given where appropriate.

2 '
Teacher: cawbaaw
+ + 2 '
Student: saaKaa pen cawbaaw

Continue the drill:

2
1. cawmʊʊ
3
2. ruamrak
2 +
3. cawsaaw
2 2
4. cawPaap
+
5. luŋ Pom
2 2 2
6. cawnaaTii
2 + 3
7. cawKɔɔŋraan
2 +
8. Pɔɔ Pom
2 + 2
9. cawKɔɔŋbaan
2
10. cawmʊʊ

2
14: 2 Rephrase the following sentences using a caw compound.

3 + ' '
Teacher: nisaa ca tæŋŋaan
3 + 2 +
Student: nisaa pen cawsaaw

Continue the drill:

3 3 3 + +
1. raan nan pen raan Kɔɔŋ luŋ Pom
2 ' 3 + 2
2. ləət ʔɔɔk ŋən liaŋ ʔaahaan Pʊan
' '
3. ʔatsawin pen naayʔamPəə
+ + ' '
4. saaKaa ca tæŋŋaan
2 + ' 3
5. Pʊan Pom cat ŋaanliaŋ
2 3 + '
6. baan nan pen Kɔɔŋ Kruuyay
3 ' '
7. ruamrak ca tæŋŋaan
3 3 + 2 +
8. rotyon Kan nan pen Kɔɔŋ Pɔɔ Pom
' ' ' 3 ' 2
9. ʔatsawin cat ŋaanliaŋsoŋ Pʊan
2 + ' 2 '
10. Pɔɔ Pom Tam ŋaan yuu Tii kromtamruat

14: 3 Dialogue - Wedding Preparations

```
    3     '   '           2   '   2    +  3
ruamrak:  ca tæŋŋaan duan naa tuunten may Ka
 '        3  '   2
curay:    nitnɔy Ka
    3         '        3       '     2   2   2     2   2  3
ruamrak:  wan tæŋŋaan nɔɔŋ mii ʔaray hay Pii Cuay baaŋ la Ka
 '            +    '    2
curay:    mii laay yaaŋ Ka
    3     '     2   2   '  2    2   2          2    3
ruamrak:  ʔaray Tii Pii ca Cuay day Pii temcay Cuay Tuk
          '
          yaaŋ
 '        2   2       '   3    3    3  3    2
curay:    Pii tɔŋ maa tææ Caaw Caaw na Ka   Pii maa
          3    2   2        2        '   +   3
          Kaaŋ Tii baan raw may dii kwaa ruu Ka          1.
    3     2            3        '          3         2
ruamrak:  Pii maa tɔɔn Caaw dii kwaa   maa Kaaŋ Kuun yuŋ       2.
          '   3    '     '
          kap nɔɔŋ plaaw plaaw
 '        2   '    2    '        2   2   '  2
curay:    may rɔɔk Ka   yaa luum waa Pii ca tɔŋ dəən Taaŋ
          2   '    '   2  '    3  3  3
          taŋ pæætsiphaa kiloomet na Ka
    3     2   '  2       '   '        '   '   3
ruamrak:  Pii ca hay Kun ʔatsawin maa sɔŋ tææ Caaw
 '        3    '    2   2   2    '       2
curay:    nɔɔŋ yaak hay Pii Cuay tæŋtua  Ka
    3     2   2    3    '  '   3       +   '
ruamrak:  day si   nɔɔŋ ca tæŋ Cut Tay ruu plaaw        3.
 '        '   2
curay:    tæŋ Ka
    3     '   3       2  +
ruamrak:  tæŋ Cut Tay na suay dii
 '        '        3    3        3    3    '  '
curay:    tææ tɔɔn liaŋ Pra tɔɔn Caaw nɔɔŋ ca tæŋ
             3
          Tammadaa
    3     2               3    3
ruamrak:  Pii Koŋ maa Tan liaŋ Pra
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L L/A, L	S	S

New Expressions:

```
      3
  1.  Kaan     'to stay, stay over'
      2
  2.  yuŋ      'to bother, inconvenience, put (someone) out'
      3
  3.  Cut Tay  '(a) Thai dress, outfit'
```

14: 4 Dialogue - The Forthcoming Marriage

```
+  +     '     '  '       2      3
saaKaa:  curay ca tæŋŋaan muaray na
+  '         2   2  '  +         2    3
santi:   wan Tii yiisipsɔɔŋ duanˌnaa Krap
+  +         '          '       +
saaKaa:  Kun ca pay ŋaantæŋŋaan may                       1.
+  '          3         +  +   2   3
santi:   pay Krap   Kun saaKaa laˌKrap
+  +     +       2   2          ' 3  3     2   2    '
saaKaa:  Pom yaŋ may nææ ləəy   ʔayutTayaa Kɔŋ Kaaŋ ca    2.
                  '   '

         klay pay sak nɔy
+  '     +   2       2      2        ' 2   '
santi:   Pom tɔŋ pay nææ  ˌ may payˌca naa kliat
+  +     '     '  '       '        3
saaKaa:  curay ca tæŋŋaan kap Kray na
+  '     2  '        ' '         2    ' 3  3      3
santi:   cawbaaw pen palatʔamPəə Tii ʔayutTayaa Krap
+  +     '        3  2      3
saaKaa:  curay ʔaayu Tawray na
+  '     '  2         3
santi:   sipkaaw pii Krap
+  +     2   '       +   2   '  '
saaKaa:  may dek pay ruu Tii ca tæŋŋaan
+  '     2   '     3
santi:   may rɔɔk Krap
+  +     +   3  '   2       '                  3      3
saaKaa:  Pom ruusuk waa yaŋ dek kəənˌpay    ʔaayu yaŋ nɔɔy
                    2    '       2  2   3
         Tammay cuŋˌriip tæŋŋaan kɔ may ruu
+  '     +  '      '      '       2   '       '     3
santi:   samrap KontaaŋcaŋwatˌKoŋ may dek pay rɔɔkˌKrap
+  +     2   '  2            '   2       2    +   '
saaKaa:  naa ca Kaw maaˌrian tɔɔ Tii kruŋTeep sia kɔɔn
         2      2      2   2   '  2   3
         naataa kɔ dii mayˌnaaˌca riiprɔɔn ləəy
+  '     '    ' '         '   '   2      2   2    3
santi:   tææ palatʔamPəə num num kɔ mii may maak na
          3
         Krap
```

+ \+ 3 2 \+ ' \+ 2 2 3
saaKaa: ciŋ Krap Taa Pom pay Kun pay kap Pom kɔ day na
+ ' ' 3
santi: KɔɔpKun Krap

Teacher:	LP	NP	
Student:	L	L, R L/A	R L/A

New Expressions:

1.	ŋaantæ'ŋŋaan	'wedding'
2.	Kɔn² Kaaŋ²	'rather, somewhat'

14: 5 Reading Passage - Courtship and Marriage in Thailand

เมื่อเริ่มรู้จักกัน เด็กหนุ่มและเด็กสาวไทยมักจะไม่ไปเที่ยวด้วยกันสองต่อสอง ปกติแล้ว 1.
ผู้ชายจะชวนเพื่อนมาเที่ยวบ้านผู้หญิง ถ้าจะออกไปเที่ยวกันก็มักจะไปกันเป็นกลุ่ม กลุ่มหนึ่งอาจจะ 2.
มีผู้หญิงมากกว่าผู้ชายหรือผู้ชายมากกว่าผู้หญิงก็ได้ เมื่อคู่ใดคู่หนึ่งเกิดรักกันขึ้น คู่นั้นอาจจะปลีกตัว 3.
ออกจากกลุ่มไป ฝ่ายชายอาจจะไปหาฝ่ายหญิงที่บ้านโดยลำพัง หรืออาจจะออกไปเที่ยวกันสองต่อ 4.
สอง ถ้าได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ของฝ่ายหญิง เมื่อทั้งสองถูกใจกันมากขึ้นและตัดสินใจจะแต่งงาน
กัน ผู้ชายก็ส่งผู้ใหญ่ไปสู่ขอกับญาติผู้ใหญ่ของผู้หญิง ทั้งสองฝ่ายจะกำหนดวันหมั้น ฝ่ายชายจะต้อง 5.
นำของหมั้นไปให้ฝ่ายหญิง อาจจะเป็นแหวนเพชรหรือทองก็ได้ หลังจากหมั้นกันแล้วทั้งสองคนไป 6.
เที่ยวกันได้ตามลำพังโดยไม่ต้องขออนุญาตใคร ขณะเดียวกันผู้ชายจะเริ่มปลูกเรือนหอถ้าหากเขา 7.
มีเงินพอ ฝ่ายหญิงก็จะให้คนหาฤกษ์วันแต่งงาน 8.

พิธีแต่งงานแบ่งออกเป็นสามตอน ตอนเช้าจะมีการเลี้ยงพระที่บ้านเจ้าสาว ตอนบ่าย 9.
มีพิธีรดน้ำ แขกผู้ใหญ่เท่านั้นที่จะไปพิธีรดน้ำ พิธีรดน้ำอาจจะทำที่บ้านหรือที่อื่นก็ได้แต่ไม่ใช่ที่วัด 10.
เจ้าสาวและเจ้าบ่าวจะนั่งเอาแขนเท้าหมอนยื่นมือที่ประนมให้แขกผู้ใหญ่รดน้ำ เจ้าบ่าวนั่งทาง 11.
ขวา เจ้าสาวนั่งทางซ้าย ตอนกลางคืนจะมีการกินเลี้ยง แขกทั้งเด็กและผู้ใหญ่ไปงานกินเลี้ยงได้ 12.
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดฝ่ายชายเป็นคนออกทั้งสิ้น แต่ปัจจุบันนี้ฝ่ายหญิงก็อาจจะช่วยออกบ้าง หลังจากกิน 13.
เลี้ยงแล้วเจ้าบ่าวและเจ้าสาวจะกลับไปเรือนหอหรือบ้านของฝ่ายชายเพื่อทำพิธีส่งตัว ถ้าหากฤกษ์ 14.
ส่งตัวเป็นคนละวันกับวันแต่งงาน เจ้าบ่าวจะต้องนอนคนเดียวจนกว่าจะถึงวันส่งตัว วันที่ส่งตัวจะ

มีสามีภรรยาคู่ที่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขเป็นคนปูที่นอนและเอาเงิน ทอง และดอกไม้โรยบนที่นอน 15.
ให้คู่บ่าวสาว พ่อแม่ของฝ่ายหญิงจะส่งตัวเจ้าสาวให้เจ้าบ่าว ถือกันว่าเจ้าสาวและเจ้าบ่าวจะออก
จากห้องนอนไม่ได้จนกว่าจะรุ่งเช้า 16.

New Expressions:

1.	+ ' + sɔɔŋ tɔɔ sɔɔŋ	'as couples'
	' ' ' ' ' ' pokkati or pakati	'usually, normally'
2.	' klum	'group'
3.	2 2 ' Kuu day Kuu nɯŋ	'any couple'
	' 2 kəət...Kɯn	'to develop'
	' pliik tua	'to separate oneself from'
4.	' faay	'side, party'
	dooy lamPaŋ	'by oneself, alone'
5.	' + suuKɔɔ	'to ask for a girl's hand in marriage'
	' kamnot	'to schedule'
	2 man	'to become engaged, betrothed'
6.	nam	'to take'
	+ 2 Kɔɔŋman	'engagement gift'
	+ 3 wææнPet	'diamond ring'
	Tɔɔŋ	'gold'
7.	' ' Kana diaw kan	'at the same time'
	+ rɯanhɔɔ	'a house built for a newly wedded couple'
8.	2 rəək	'auspicious time'

9.	$\overset{3}{\text{P}}$iTii	'ceremony, ritual'
10.	$\overset{3}{\text{r}}$ot $\overset{3}{\text{n}}$aam	'to pour water'
11.	$\overset{3}{\text{T}}$aaw	'to rest on'
	$\overset{2}{\text{y}}$ʊʊn	'to extend'
12.	$\overset{3}{\text{T}}$aŋ...$\overset{3}{\text{l}}$æ	'both...and'
13.	$\overset{3}{\text{T}}$aŋ $\overset{2}{\text{s}}$in	'all of it'
14.	$\overset{'}{\text{s}}$oŋtua	'to send the bride and groom to bed'
15.	puu $\overset{2}{\text{T}}$iinɔɔn	'to make a bed'
	rooy	'to scatter about (on top of something)'
16.	$\overset{2}{\text{r}}$uŋ $\overset{3}{\text{C}}$aaw	'daybreak'

14: 6 Write the following words in the Thai alphabet.

1. $\overset{2}{\text{K}}$uu
2. $\overset{'}{\text{f}}$aay
3. $\overset{+}{\text{K}}$ɔɔŋ$\overset{2}{\text{m}}$an
4. $\overset{+}{\text{w}}$ææn$\overset{3}{\text{P}}$et
5. $\overset{2}{\text{r}}$əək
6. $\overset{3}{\text{P}}$iTii
7. $\overset{2}{\text{K}}$aa $\overset{3}{\text{C}}$ay$\overset{'}{\text{c}}$aay
8. Pan$\overset{3}{\text{r}}$ayaa
9. Kwaam$\overset{'}{\text{s}}$uk
10. $\overset{2}{\text{c}}$aw$\overset{'}{\text{b}}$aaw
11. $\overset{'}{\text{p}}$ok$\overset{'}{\text{k}}$a$\overset{'}{\text{t}}$i

14: 7 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. ปกติแล้วผู้ชายจะชวนเพื่อนมาเที่ยวบ้านผู้หญิง
2. ฝ่ายชายจะต้องนำของหมั้นไปให้ฝ่ายหญิง
3. พิธีแต่งงานแบ่งออกเป็นสามตอน
4. พ่อแม่ของฝ่ายหญิงจะส่งตัวเจ้าสาวให้เจ้าบ่าว
5. ปัจจุบันนี้ฝ่ายหญิงก็ช่วยออกเงินบ้าง

14: 8 Answer the following questions according to the model in the example.

Teacher: พิธีแต่งงานแบ่งออกเป็นกี่ตอน
Student: พิธีแต่งงานแบ่งออกเป็นสามตอน

Continue the drill:

1. ประเทศไทยแบ่งออกเป็นกี่ภาค
2. ชั้นมัธยมแบ่งออกเป็นกี่ตอน
3. หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็นกี่บท
4. ประเทศไทยแบ่งออกเป็นกี่จังหวัด
5. สหรัฐอเมริกาแบ่งออกเป็นกี่รัฐ
6. วันหนึ่งแบ่งออกเป็นกี่ชั่วโมง

14: 9 Substitute the words below for เด็ก , ผู้ใหญ่ in the model sentence. Write them in the Thai alphabet. Then, without reference to the original sentence, write it with each substitution.

แขกทั้งเด็กและผู้ใหญ่ไปงานกินเลี้ยง

1. ฝรั่ง ไทย
2. ครู พ่อค้า
3. ชาวนา ชาวสวน
4. ผู้ชาย ผู้หญิง
5. คนต่างจังหวัด คนกรุงเทพฯ

14:10 Answer the following questions on the reading passage. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. เด็กหนุ่มและเด็กสาวไทยมักจะไปเที่ยวกันอย่างไร
2. ในกลุ่มหนึ่งต้องมีผู้ชายมากกว่าผู้หญิงหรือ
3. หลังจากฝ่ายชายส่งผู้ใหญ่ไปสู่ขอแล้วจะมีพิธีอะไร
4. ฝ่ายชายอาจจะให้อะไรเป็นของหมั้นแก่ฝ่ายหญิง
5. ผู้ชายจะเริ่มปลูกเรือนหอได้เมื่อไร
6. พิธีแต่งงานแบ่งออกเป็นกี่ตอน
7. ตอนเช้าจะมีการเลี้ยงพระที่ไหน
8. ตอนบ่ายมีพิธีอะไร
9. ใครบ้างที่จะไปพิธีรดน้ำได้
10. มีการกินเลี้ยงกันตอนไหน
11. ค่าใช้จ่ายทั้งหมดใครเป็นคนออก
12. หลังจากกินเลี้ยงแล้วเจ้าบ่าวและเจ้าสาวไปไหน

$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ Between Two Sentences

Observe that the same verb is used in both sentences, and that $\overset{'}{\text{ca}}$...$\overset{2}{\text{day}}$ accompanies it in the second sentence:[1]

Sentence I			$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$	Sentence II			
	Verb				$\overset{'}{\text{ca}}$	Verb	$\overset{2}{\text{day}}$
$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$	$\overset{2}{\text{Cuay}}$	Kun	$\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$	($\overset{+}{\text{Pom}}$)	$\overset{'}{\text{ca}}$	$\overset{2}{\text{Cuay}}$	$\overset{2}{\text{day}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ maa	rew	$\overset{2}{\text{Tii}}\overset{'}{\text{sut}}$	($\overset{2}{\text{Taw}}$) $\overset{2}{\text{Tii}}$	($\overset{+}{\text{Kaw}}$)	$\overset{'}{\text{ca}}$	rew	$\overset{2}{\text{day}}$

Note:

1. The verb which is repeated in both sentences is normally transitive or descriptive. Observe that the English equivalents of the two sentences in the frame are variously expressed:
   'I'll help you as much as I can.'
   'I'll help you the most that I can.'
   'He'll come as quickly as he can.'
   'He'll come the fastest that he can.'
2. pay (and maa) however, may appear with $\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$:
   $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{3}{\text{Payaayaam}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ pay $\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ pay $\overset{2}{\text{day}}$

   'I'll try to go (as often as) I can.'
3. $\overset{2}{\text{Taw}}$ can be omitted when the repeated verb is a descriptive verb.
4. When both a transitive and descriptive verb occur in Sentence I, either may be repeated in Sentence II.

---

[1] Note that $\overset{2}{\text{Tii}}\overset{'}{\text{sut}}$ is obligatory after descriptive verbs in Sentence 1 except when the descriptive verb is preceded by $\overset{2}{\text{hay}}$, e.g. $\overset{'}{\text{bɔɔk}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{hay}}$ maa $\overset{2}{\text{hay}}$ rew $\overset{2}{\text{Taw}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ rew $\overset{2}{\text{day}}$

'Tell him to come as fast as he can.'

```
           2   2     '    2
14:11  Use Taw Tii...ca...day with the following sentences.
               +   '  3                 2
     Teacher:  Pom ca Payaayaam Tam kaanbaan
               +   '  3                 2    2   2    +    '
     Student:  Pom ca Payaayaam Tam kaanbaan Taw Tii (Pom) ca
                   2
               Tam day

Continue the drill:
      2   2       '     2       2  '
  1.  mææ taŋcay ca pay hay rew Tiisut
      2   ' 3        '  2
  2.  Tan ʔaTibɔɔdii ca Cuay Kun
      +   3         '      2       2  '
  3.  Kaw Payaayaam ca Tam hay dii Tiisut
                    2   2    2  '
  4.  Kun Kuan nɔɔn hay maak Tiisut
               '    3    2   '   2  '
  5.  Kun Kuan dʊʊm naam hay bɔy Tiisut
               '      2   '   2  '
  6.  Kun Kuan ca maa hay bɔy Tiisut
      +   '  2    2       2  '
  7.  Pom ca Puut hay dii Tiisut
      +   '  '
  8.  Pom ca bɔɔk Kun
          2   +       2   2    2  '
  9.  raw tɔŋ haa ŋən hay maak Tiisut
      +   '       2   2   2             2  '
 10.  Pom ca rian hay Tan saap dooy rew Tiisut
          2   '  '       2       2  '
 11.  Kun naa ca tæŋŋaan hay rew Tiisut
      +   '        '    '        2  '
 12.  Kaw yaak pen soot yuu naan Tiisut
              '       2   +   '      +    2  '
 13.  nay wan tæŋŋaan cawsaaw tæŋtua suay Tiisut
      +   '      2
 14.  Pom ca Tam hay Kun
```

```
'    '    '
taaŋ kap, taaŋ kan,
                                                    +
     Observe that taaŋ patterns grammatically like mʊan in
these sentences:
```

Subject	' ' taaŋ kap		' taaŋ kan
+ 3 Kaw mii KwaamKit 3 raw mii KwaamKit	+ ' mυan kap	+ Pom	+ mυan kan
+ 3 Kaw mii KwaamKit 3 raw mii KwaamKit	' ' taaŋ kap	' + diCan	' taaŋ kan

Note:

'
taaŋ here means 'to differ,' and means the opposite
+
of mυan (Book I, Lesson 18).

' '
14:12 Use taaŋ kap with the following sentences.
3 + + 2 ' 2 + 2 +
Teacher: nisay Kɔɔŋ cawbaaw may mυan cawsaaw
3 + + 2 ' ' ' 2 +
Student: nisay Kɔɔŋ cawbaaw taaŋ kap cawsaaw

Continue the drill:

+ + + 2 +
1. Kwaamhen Kɔɔŋ Kaw may mυan raw
3 2 + + 2 + '
2. PiTii man Kɔɔŋ Kaw may mυan Kon ʔυυn
' ' 3 2 2 + '
3. faraŋ Kon nan Puut may mυan Kon ʔυυn
2 + 3 + 2 + 2 + '
4. baan laŋ nii Taa sii may mυan baan laŋ ʔυυn
3 3 + 2 + 3 3
5. rotmee Kan nii Taa sii may mυan rotmee Kan nan
+ 2 +
6. KonTay kin ʔaahaan may mυan Konciin
+ ' 2 2 +
7. Kaw say sυa may mυan raw
' ' 2 + 3 +
8. tamruat tæŋtua may mυan Tahaan
' 2 + + +
9. boot may mυan saalaa rυυ
' 2 ' 3 2 + ' ' 2
10. kaankiawKaaw nay ʔameerikaa may mυan kap kaankiawKaaw nay ʔindia

'
14:13 Add taaŋ kan to the sentences or phrases given.
+ 3
Teacher: sɔɔŋ Kon nan Tam ŋaan
+ 3 '
Student: sɔɔŋ Kon nan Tam ŋaan taaŋ kan

Continue the drill:

2
1. raw mii Kwaamtɔŋkaan
2
2. raw mii ʔaaCiip
2 ' + 2 ' 3 2 2 '
3. Krɯaŋtæŋtua Kɔɔŋ cawbaaw læ Pɯan cawbaaw
+ 3 ' '
4. Kaw Cay sabuu
2 2 2 + 3 '
5. cawnaaTii sɔɔŋ Kon nan tæŋtua
3 ' + 3 ' 3
6. PiTii tæŋŋaan Kɔɔŋ KonTay læ Konʔameerikan
+ 3 2
7. sɔɔŋ Kon nan Puut
+ 3
8. kaaŋkeeŋ sɔɔŋ tua nii
'
9. raw tæŋtua
+ +
10. Kwaamhen Kɔɔŋ raw
2 + + 3 +
11. baan sɔɔŋ laŋ nii Taa sii
' 3 2 ' 3
12. dek læ Puuyay mii KwaamKit
+ 3 + 3
13. wææнPet saam woŋ nii
' +
14. dek kin ʔaahaan

'
14:14 Repeat 14:13, this time negating taaŋ kan.
+ 3
Teacher: sɔɔŋ Kon nan Tam ŋaan
+ 3 2 '
Student: sɔɔŋ Kon nan Tam ŋaan may taaŋ kan

Continue the drill.

$\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$

Observe the direction of modification of the special phrase $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$:

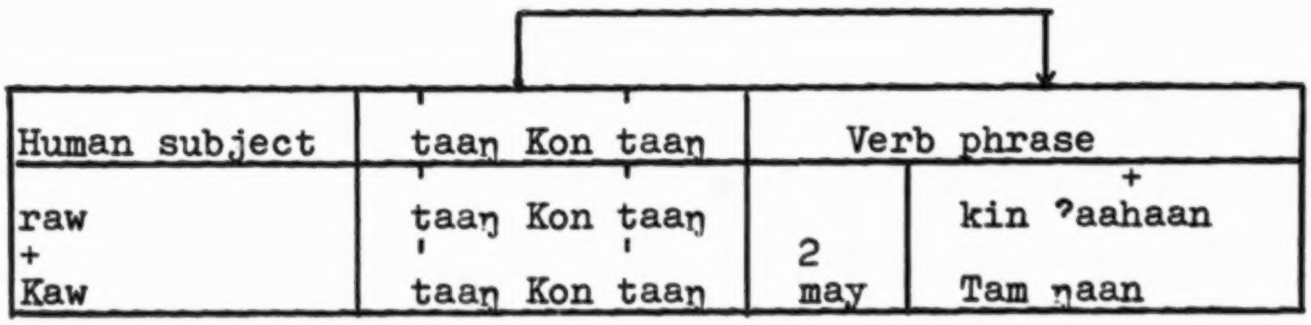

Human subject	$\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$	Verb phrase	
raw	$\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$		kin $\overset{+}{\text{ʔaahaan}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$	$\overset{2}{\text{may}}$	Tam ŋaan

Note:

$\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ means 'separately, apart from others.' The sentences in the frame above might be paraphrased as follows:

'Each of us is eating by himself.'

'Not one of them is working.'

$\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ is used as the lexical opposite of $\overset{2}{\text{duay}}$ kan:[2]

raw kin $\overset{+}{\text{ʔaahaan}}$ $\overset{2}{\text{duay}}$ kan	'We are eating together.'
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ Tam ŋaan $\overset{2}{\text{duay}}$ kan	'They don't work together.'

14:15 Add $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ to the sentences given.

Teacher: raw dəən pay $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$

Student: raw $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ dəən pay $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$

---

[2] Note that $\overset{+}{\text{mʊan}}$ kan, which describes similar situations occurring separately, is not inconsistent with $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ (raw $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ kin $\overset{+}{\text{ʔaahaan}}$ $\overset{+}{\text{mʊan}}$ kan), but that $\overset{2}{\text{duay}}$ kan which describes similar situations occurring together contradicts $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$ Kon $\overset{\text{ˈ}}{\text{taaŋ}}$:

raw pay duu $\overset{+}{\text{naŋ}}$ $\overset{+}{\text{mʊan}}$ kan	'We went to the movies too (but not with him).'
raw pay duu $\overset{+}{\text{naŋ}}$ $\overset{2}{\text{duay}}$ kan	'We went to the movies together (with him).'

Continue the drill:

```
      3       '
  1.  nakrian sɔɔp
           2       2    3
  2.  Kruu hay kaanbaan nakrian
      +   2   2
  3.  Kaw may Puut kan
      2   3  2    '   3
  4.  Pɔɔ læ mææ Kap rot pay
      3 +
  5.  Tahaan nɔɔn
              +
  6.  Caawnaa Tay naa
      '   2
  7.  dek wiŋ
         2        +
  8.  KonKay Kɔɔy mɔɔ
      '            +
  9.  Kææk kin ʔaahaan
         '
 10.  tamruat Tam ŋaan
      ' +        '  +
 11.  samian Pim cotmaay
      2  2  2   3         '            '     2       2
 12.  PuuwaaraatCakaan caŋwat loŋ pay praCum Tii kruŋTeep
```

14:16 Dialogue - At the Wedding

```
I.
  +  '    ' '       3
  santi:  sawatdii Krap ʔaacaan
  2                  + '        +        +
  ləət:   pen yaŋŋay santi  maa mʊan kan rʊʊ
  +  '    +   2   3   2   '  3           2   2
  santi:  Pom may Kit waa ca Pop ʔaacaan Tii nii
  2       '          +
  ləət:   sabaay dii rʊʊ
  +  '    '           3                     '       2
  santi:  sabaay dii Krap   ʔaacaan loŋ maa caak Kooraat
          +    3
          rʊʊ Krap
  2        '      +    3   +   +    2            '  '
  ləət:   plaaw   diaw nii Pom sɔɔn Tii rooŋrian fʊkhatKruu
          ' 3  3
          ʔayutTayaa
  +  '    +    3     +   2   2    2           3
  santi:  rʊʊ Krap   Pom may saap waa ʔaacaan yaay maa      1.
          '   2
          yuu nii
```

New Expressions:

```
      3
  1.  yaay      'to move, transfer'
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	AV
Student:	L	L L/A	S	S	W/O

Answer the following questions.

```
      2         '     '  +   '
  1.  ləət pen ʔaray kap santi
      +  '   '  '      2    3   2   2        '      +
  2.  santi pralaatcay Tii Pop ləət Tii ŋaantæŋŋaan rυυ
      +  '  '          +
  3.  santi sabaay dii rυυ
      2            '        2    +
  4.  ləət loŋ maa caak Kooraat rυυ
      2     +    +  +   2   +
  5.  ləət sɔɔn naŋsυυ Tii nay
      +  '  2     +   2   2    3        '   2   ' 3  3
  6.  santi saap may waa ləət yaay maa yuu Tii ʔayutTayaa
```

II.

```
  2           2   3       '   +     '
  ləət:   yaŋ len futbɔɔn yuu rυυ plaaw
  +  '    2    3     +   2   3  2   2     3
  santi:  len Krap   Pom len rakbii duay Krap
  2             +  +       '       2
  ləət:   rian naŋsυυ pen yaaŋray baaŋ
  +  '    ' '   2     3          3     2   2    3
  santi:  sanuk maak Krap   mii wiCaa hay lυak yæ
  2       + '   3  '   '          2   2   +
  ləət:   santi ruucak curay dii may Cay rυυ
  +  '     3        '      2
  santi:  Krap tɔɔn yuu Kooraat
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	AV
Student:	L	L L/A	S	S	W/O

Answer the following questions.

```
      +  '      2   3       '   +    '
  1.  santi yaŋ len futbɔɔn yuu rυυ plaaw
      +  '  2   3  2   2    +
  2.  santi len rakbii duay rυυ
      +  '  2   3          +  +  +
  3.  santi may Cɔɔp rian naŋsυυ rυυ
      +  '  3   '  '          2  +
  4.  santi ruucak curay dii Cay may
      +  '  3   '  '          '    2   +
  5.  santi ruucak curay maa caak Tii nay
```

III.
2 ' 3 3 ' + 2 2 3 ' '
ləət: mii Kæək yæ na tææ Pom may Kɔy ruucak Kray kii Kon
+ ' ' 2 ' 3 3 2 + 3
santi: suan maak Koŋ pen Kon?ayutTayaa Cay may Krap
2 2 2 3 3 3 2 ' 2
ləət: may Cay lamaŋ Prɔ cawbaaw pen KonkruŋTeep
+ ' 3 ' 2 ' + 3
santi: ?aacaan ruucak cawbaaw dii may Krap
2 3 ' + ' ' 2
ləət: Pop kan saməə palat pen Kon dii maak
+ ' + 2 2 + ' '
santi: Pom diicay Tii Puan Pom tæŋŋaan kap Kon dii dii

Teacher:

LP	NP	LP	NP	AV
L	L L/A	S	S	W/O

Answer the following questions.

2 ' ' 3 +
1. Tii ŋaantæŋŋaan mii Kæək yə may
2 3 ' ' 2 ' 2 +
2. ləət ruucak Kæək may kii Kon Cay may
2 ' ' ' +
3. cawbaaw pen Kon taaŋcaŋwat ruu
2 3 2 ' +
4. ləət Kəəy Pop cawbaaw ruu yaŋ
+ '
5. Tammay santi cuŋ diicay

14:17 Dialogue - Marital Obligations
+ ' + ' + ' ' 3 '
santi: Kun saŋkeet hen Kwaamtæktaaŋ rawaaŋ Tamniam 1.,2.,3.
' ' ' 2 +
Tay kap Tamniam faraŋ baaŋ may
+ ' 3 ' ' 3 '
cɔɔn: laay yaaŋ Krap faraŋ Tam PiTii nay boot
2 3 '
KonTay may Tam PiTii nay boot
+ ' + 2 3 ' '
santi: Kray pen Kon sia Kaa Caycaay nay kaantæŋŋaan
3 ' 2 + + 2 '
Krap faay cawsaaw ruu cawbaaw
' 2 + 2 3
cɔɔn: faay cawsaaw si Krap
+ ' ' 2 + + 3 2 2 2 ' 3 '
santi: faay cawsaaw ruu Krap Tii nii PuuCaay ?ɔɔk Tuk yaaŋ

```
       '         +   2   +   2   3  '  3
cɔɔn:  faay Caay sia Kaa wæænman læ dɔɔkmaay                    4.
+ '    '              '    '    +   2
santi: faay Caay ʔaw priap faay yiŋ maak pay
             '   '          3     '         '  2   3
cɔɔn:  ʔaw priap ʔaray kan Krap   faay Caay ca tɔŋ rap
       3                ''       3
       liaŋduu pay  con talɔɔt Ciiwit
+ '    '        2   2  2   2 +     2   +   2   3
santi: yaa luum waa Pɔɔmææ cawsaaw tɔŋ sia Kaa liaŋduu
       2 '    '
       taŋtææ kəət con too                                      5.
       '             3     3        2   3    2
cɔɔn:  faay Caay maa rap Paara Tææn hay lææw kɔ                 6.
       2   '  '       '
       naa ca Kɔɔpcay faay Caay
+ '    '   2 +     '  2                +   2    3
santi: tææ cawsaaw ca tɔŋ pay Tam ŋaan huŋ Kaaw liaŋ
       2    2   2 '      2   2       2
       luuk hay cawbaaw  may Cay pay naŋ kin nɔɔn kin
       '           3    2  2   2                 2   3
cɔɔn:  tæŋŋaan kan lææw kɔ tɔŋ Cuay kan Tam ŋaan si Krap
+ '            3     3   3    +    3
santi: Kun mii PiTii rot naam may Krap
       2        3
cɔɔn:  may mii Krap
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L

New Expressions:

```
        ' '
1.  Kwaamtæktaaŋ       'difference'
    3 '
2.  rawaaŋ             'between'

3.  Tamniam            'custom, tradition'
    +   2
4.  wæænman            'engagement ring'
    '
5.  kəət               'to be born'
      3
6.  Paara              'responsibility, burden'
```

                                        3
diaw kan and Kon la

Observe how classifiers are used with diaw kan 'same':

	Noun			Noun	Clas-si-fier	diaw kan
+ + 2 saaKaa naŋ 3 + 2 2 nisaa kɔ naŋ	3 to 3 to	3 nii 3 nii	+ + 3 3 + 2 saaKaa læ nisaa naŋ	3 to	tua	diaw kan
2 + 3 Paa Puun nii 2 + 3 Paa Puun nan	+ sii + sii	+ Kiaw + Kiaw	2 + + 3 Paa sɔɔŋ Puun nii(pen)		+ sii	diaw kan

Note:

1. diaw kan directly follows the classifier.

2. The noun is not repeated if it duplicates the classifier.

3. Numbers are not used in classifier constructions with

   diaw kan.

   2 3
4. baan or to can serve as its own classifier before diaw kan,
   + + 3 3 + 2 3
   e.g. saaKaa læ nisaa naŋ to diaw kan
   + + 3 3 + ' 2
   saaKaa læ nisaa yuu baan diaw kan

14:18 Combine the two sentences you are given into one sentence

using diaw kan.

2 3 ' ' 3
Teacher: sua tua nii Kanaat (size) lek
2 3 2 ' ' 3
sua tua nan kɔ Kanaat lek
2 + 3 ' '
Student: sua sɔɔŋ tua nii (pen) Kanaat diaw kan

Continue the drill:

2 ' 2 3 3
1. cawbaaw naŋ rot Kan nii
2 + 2 3 3
cawsaaw naŋ rot Kan nii

3 ' 2 3
2. Panrayaa yuu baan nii
+ ' 2 3
saamii yuu baan nii
+ + 2 ' '
3. saaKaa pay Tiaw caŋwat Ciaŋmay
3 + 2 ' '
nisaa pay Tiaw caŋwat Ciaŋmay
+ ' 3 '
4. Kaw kəət dʊan miTunaayon
+ ' 3 '
Pom kəət dʊan miTunaayon
3 2 ' + 3
5. ruamrak nuŋ kraprooŋ sii faa
3 + 2 ' + 3
nisaa nuŋ kraprooŋ sii faa
' ' ' 3 3
6. curay ca tæŋŋaan wan ʔaaTit nii
' ' 2 ' ' 3 3
ʔatsawin kɔ ca tæŋŋaan wan ʔaaTit nii
2 2 3
7. mææ pay Krʊaŋbin lam nii
2 2 2 3
Pɔɔ kɔ pay Krʊaŋbin lam nii
2 + ' 2 2
8. baan Kaw yuu Paak taay
2 + 2 ' 2 2
baan Pom kɔ yuu Paak taay
+ 2 ' '
9. Kaw Tam ŋaan Tii kromfʊkhatKruu
3 + + 2 2 ' '
nɔɔŋsaaw Pom kɔ Tam ŋaan Tii kromfʊkhatKruu
3 ' + + +
10. ratTamontrii pay haa mɔɔ sɔɔn
' 3 2 + + +
ʔaTibɔɔdii kɔ pay haa mɔɔ sɔɔn

Observe the differing position of classifiers used with Kon $\overset{3}{\text{la}}$ 'different':

	Noun			Noun	Kon $\overset{3}{\text{la}}$	Classifier
+ + 2 saaKaa naŋ 3 + 2 nisaa naŋ	3 to 3 to	3 nii 3 nan	+ + 3 3 + 2 saaKaa læ nisaa naŋ	3 to	3 Kon la	tua
2 + 3 Paa Pʊʊn nii 2 + 3 Paa Pʊʊn nan	+ sii + sii	dææŋ + Kiaw	2 + + 3 Paa sɔɔŋ Pʊʊn nii(pen)		3 Kon la	+ sii

Note:

```
        3
1.  Kon la directly precedes the classifier.
```

2. The noun is not repeated if it duplicates the classifier.

```
    2       3                                            3
3.  baan or to can serve as its own classifier after Kon la, e.g.
     +  +  3  3 +   '       3  2
    saaKaa læ nisaa yuu Kon la baan
     +  +  3  3 +   2       3  3
    saaKaa læ nisaa naŋ Kon la to
```

```
14:19 Combine the two sentences you are given into one sentence
          3
using Kon la.
               2    3 +   '   2    +
     Teacher:  baan nisaa yuu Paak nua
               2     +  +  '   2    2
               baan saaKaa yuu Paak taay
               2    3 +   3  2    +  +   '       3  2
     Student:  baan nisaa læ baan saaKaa yuu Kon la Paak
```

Continue the drill:

```
        +  3   2   3   ' '    '  +
   1.  TuŋTaaw Kuu nii Kanaat sipsɔɔŋ
        +  3   2   3   ' '    '
       TuŋTaaw Kuu nan Kanaat pææt
       2   +       '       '       '
   2.  cawsaaw maa caak caŋwat Ciaŋmay
       2  '        '       '   '
       cawbaaw maa caak caŋwat ʔubon
          '               +
   3.  wantæŋŋaan pen wan saw
           '                 3
       wan soŋtua pen wan ʔaaTit
       2        2           3
   4.  Pɔɔ pay Kruaŋbin lam nan
       2        2           3
       mææ pay Kruaŋbin lam nii
       +  '  '          2         +
   5.  santi ca pay kruŋTeep wan saw
       2    '          2
       ləət ca pay kruŋTeep wan can
       3   '             3            '    '
   6.  rotpracamTaaŋ Kan nan pay Taaŋ tawantok
       3   '             3            '    '
       rotpracamTaaŋ Kan nii pay Taaŋ tawanʔɔɔk
       3 +   '    '       +   3
   7.  nisaa say kraprooŋ sii faa
           3   '    '       +   +
       ruamrak say kraprooŋ sii luaŋ
```

2 + 2 ' 2 + 2
8. cawKɔɔŋbaan say sʊa sii som
2 + 2 + 2 ' 2 +
luuksaaw cawKɔɔŋbaan say sʊa sii ComPuu
2 + 3 ' + 3 '
9. cawKɔɔŋraan say wææenPet woŋ nʊŋ
3 + 2 + 3 ' + ' ' '
nɔɔŋsaaw cawKɔɔŋraan say wææenPet ˀiik woŋ nʊŋ
2 2 2 2 3 3
10. cawPaap PuuCaay naŋ rot Kan lek
2 2 2 + 2 3 '
cawPaap Puuyiŋ naŋ rot Kan yay
2 2 2 3
11. cawnaaTii dəən Taaŋ pay ˀamPəə nan
2 2 2 3 3
PuuwaaraatCakaan dəən Taaŋ pay ˀamPəə nii
+ 3 3 3
12. Pom sʊʊ to tua nan
+ 3 3 ' '
Kaw sʊʊ to ˀiik tua nʊŋ

14:20 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Fourteen. Copy them until you know them.

1. พ่อผมเป็นเจ้าของร้าน
2. ผมจะพยายามทำการบ้านเท่าที่ผมจะทำได้
3. เราต้องหาเงินให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
4. กางเกงสองตัวนี้ต่างกัน
5. เราแต่งตัวไม่ต่างกัน
6. บ้านหลังนี้ทาสีต่างกับบ้านอื่น
7. ผู้ว่าราชการจังหวัดต่างคนต่างลงไปประชุมที่กรุงเทพฯ
8. อาจารย์รู้จักเจ้าบ่าวดีไหม
9. เจ้าบ่าวและเจ้าสาวนั่งรถคันเดียวกัน
10. เจ้าหน้าที่และผู้ว่าราชการเดินทางไปคนละอำเภอ

LESSON FIFTEEN

Thai Musical Instruments	15: 1 - 15: 4	V
Reading Passage - Entering a Buddhist Monastery	15: 5 15: 6 - 15: 8 15: 9	R C R/C
Dialogue - Becoming a Novice	15:10	P/AC
Pronouns for Use with Buddhist Monks	15:11	V
Dialogue - A Conversation with a Monk	15:12	AC
Dialogue - A Conversation about the Evening before Ordination	15:13	AC
Special Phrases with $\overset{2}{\text{naa}}$	15:14 - 15:17	V
$\overset{3}{\text{na}}$ after Statements and Questions	15:18 - 15:19	V/G
$\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{2}{\text{na}}$, and $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$ after Sentences	15:20	V/G
Summary	15:21	C

Thai Musical Instruments

Percussion Instruments:

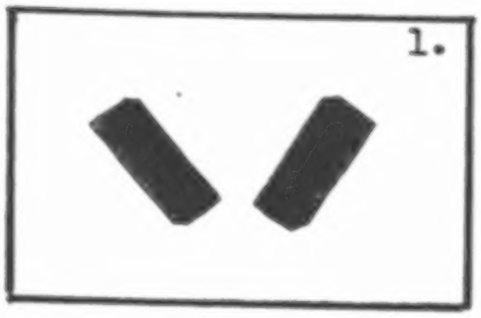	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ tii $\overset{\prime}{\text{krap}}$ เขาตีกรับ	'wooden clappers'
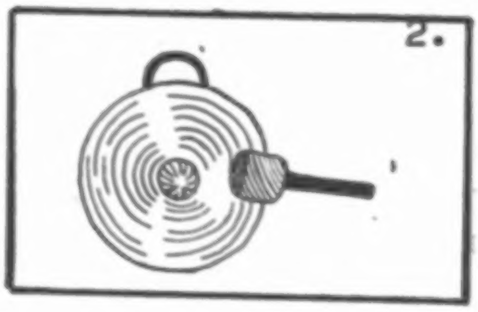	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ tii $\overset{3}{\text{Kɔɔŋ}}$ เขาตีฆ้อง	'a small brass gong'
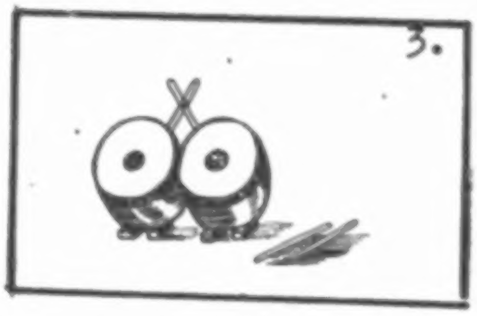	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ tii klɔɔŋ เขาตีกลอง	'a kind of Thai drum'
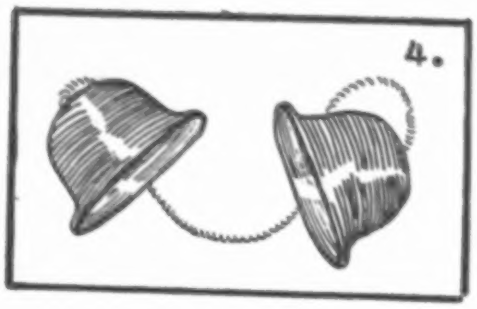	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ tii $\overset{\prime}{\text{Ciŋ}}$ เขาตีฉิ่ง	'small thick cup-like cymbals' (It is the time-keeper of the musical group.)
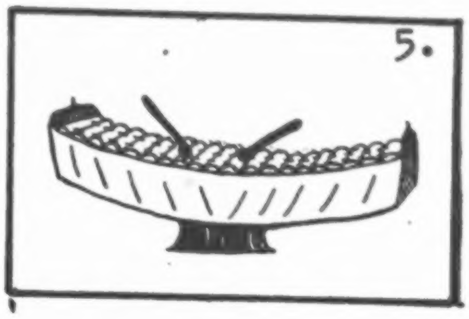	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ tii $\overset{3\ 2}{\text{ranaat}}$ เขาตีระนาด	'a xylophone type of instrument made of bamboo'

String Instruments:

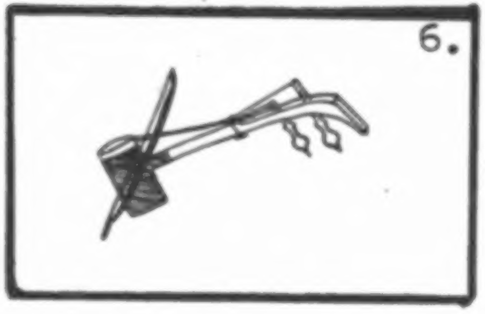

+ + 2
Kaw sii sɔɔduaŋ

เขาสีซอด้วง

'a two-stringed treble fiddle'

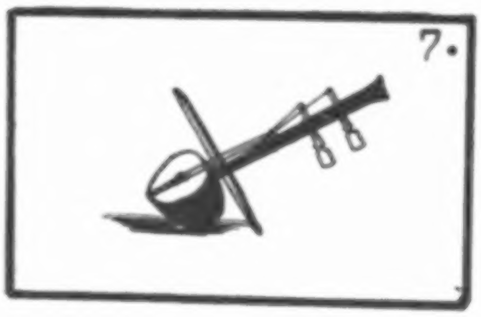

+ + 2
Kaw sii.sɔɔʔuu

เขาสีซออู้

'a two-stringed alto fiddle with bowl-shaped base'

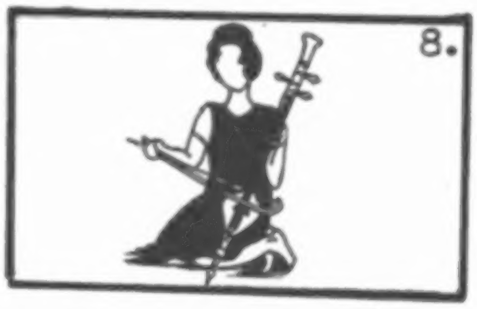

+ + + +
Kaw sii sɔɔsaamsaay

เขาสีซอสามสาย

'a three-stringed fiddle'

Wind Instruments:

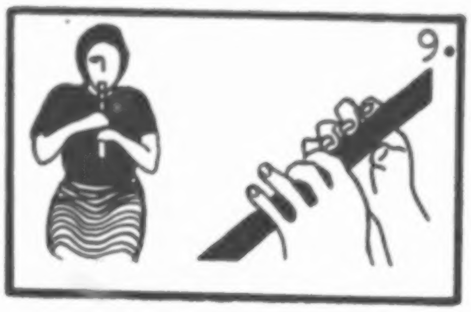

+ ' '
Kaw paw Kluy

เขาเป่าขลุ่ย

'a flute-like instrument made of bamboo'

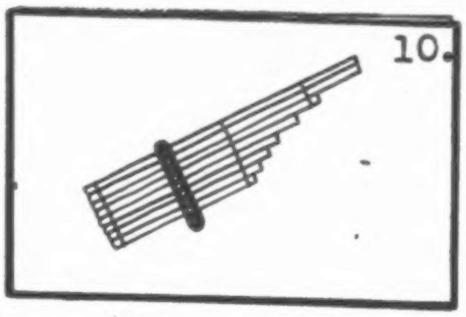

+ '
Kaw paw Kææn

เขาเป่าแคน

'a set of graduated pierced bamboo reeds, which when blown produce a sound similar to that of a bagpipe'

Note:

1. tii 'to play a percussion instrument'
     +
2. sii 'to play a stringed instrument'
     '
3. paw 'to play a wind instrument'

15: 1

                     +   '
     Teacher: Kaw tii krap
                    2   '
     Student: ruup nuŋ

Continue the drill:

     +   +   2
1. Kaw sii sɔɔʔuu
     +   3
2. Kaw tii Kɔɔŋ
     +
3. Kaw tii klɔɔŋ
     +   '   '
4. Kaw paw Kluy
     +   3 2
5. Kaw tii ranaat
     +   +   2
6. Kaw sii sɔɔduaŋ
     +   '
7. Kaw tii krap
     +   3
8. Kaw tii Kɔɔŋ
     +   +   +   +
9. Kaw sii sɔɔsaamsaay
     +   '   '
10. Kaw paw Kluy
     +   '
11. Kaw tii Ciŋ
     +
12. Kaw tii klɔɔŋ
     +   '
13. Kaw paw Kææn
     +   +   +   +
14. Kaw sii sɔɔsaamsaay
     +   '   '
15. Kaw paw Kluy
     +   '
16. Kaw tii krap
     +   +   2
17. Kaw sii sɔɔduaŋ
     +   '
18. Kaw tii Ciŋ
     +   '
19. Kaw paw Kææn
     +   +   2
20. Kaw sii sɔɔʔuu

15: 2

                    2   '
     Teacher: ruup nuŋ
                    +   '
     Student: Kaw tii krap

Continue the drill:

     2   +
1. ruup sɔɔŋ
     2   '
2. ruup sip
     2   2
3. ruup kaaw
     2   '
4. ruup pææt
     2   '
5. ruup cet
     2   '
6. ruup hok
     2   '
7. ruup nuŋ
     2   +
8. ruup saam

2 2
9. ruup haa
2 '
10. ruup sii
2 +
11. ruup saam
2 '
12. ruup nuŋ
2 '
13. ruup sii
2 +
14. ruup sɔɔŋ

2 2
15. ruup haa
2 '
16. ruup cet
2 '
17. ruup hok
2 2
18. ruup kaaw
2 '
19. ruup pææt
2 '
20. ruup sip

15: 3 Insert the proper verb with the musical instrument given.

+ + 2
Kaw sii sɔɔʔuu

Teacher: klɔɔŋ
+
Student: Kaw tii klɔɔŋ

Continue the drill:

2
1. sɔɔduaŋ
3 2
2. ranaat
3. wayʔoolin
'
4. Ciŋ
+ +
5. sɔɔsaamsaay
'
6. Kluy

'
7. krap
'
8. Ciŋ
2
9. sɔɔʔuu
3
10. Kɔɔŋ
11. klɔɔŋ
12. Kææn

15: 4 Answer the following questions either affirmatively or negatively.

+ 3
Teacher: Kun tii klɔɔŋ pen may Krap
+ 3
Student: (Pom tii) pen Krap OR
+ 2 3
(Pom tii) may pen Krap

Continue the drill:

+ 2 +
1. Kun sii sɔɔduaŋ pen may
3 +
2. Kun tii Kɔɔŋ pen may

' ' +
3. Kun paw Kluy pen may
3 2 +
4. Kun tii ranaat pen may
' +
5. Kun tii Ciŋ pen may
3 +
6. Kun tii Kɔɔŋ pen may
+ 2 +
7. Kun sii sɔɔˀuu pen may
+
8. Kun tii klɔɔŋ pen may

15: 5 Reading Passage - Entering a Buddhist Monastery

ผู้ชายไทยส่วนมากที่อายุครบ ๒๐ ปีแล้วมักจะบวชเป็นพระ ๑ พรรษา แต่บางคนก็บวชไม่ถึงพรรษาบางคนก็บวชหลายพรรษา สำหรับข้าราชการจะต้องลาราชการก่อนจึงจะบวชได้ ผู้ที่จะบวชจะต้องนำดอกไม้ ธูป เทียนไปลาญาติผู้ใหญ่และผู้ที่เคารพนับถือเพื่อขออโหสิกรรม ผู้ที่จะบวชจะเริ่มไปนอนที่วัดเพื่อสังเกตดูกิจวัตรของพระและรับใช้พระ ระหว่างนี้เราเรียกผู้นั้นว่า นาค ตอนเย็นก่อนวันบวชนาคจะกลับมาบ้านเพื่อโกนผม คิ้ว หนวด และเครา เสร็จแล้วจะเข้าพิธีทำขวัญนาค นาคเข้าไปนั่งประนมมือหมอบอยู่ข้างๆบายศรี ข้างๆบายศรีจะมีไตร บาตร และเครื่องบริขารอื่นๆ ข้างๆนาคจะมีคนทำขวัญนาคขานนาคเป็นทำนองเพลงถึงเรื่องการเกิด ความเจ็บปวดของแม่เมื่อตอนนาคเกิด และการรู้จักกตัญญูต่อพ่อแม่ เมื่อว่าจบไปตอนหนึ่งจะมีการตีฆ้องและร้องโห่กัน เมื่อจบแล้วจะมีการเวียนเทียน

วันรุ่งขึ้นจะมีการแห่นาคจากบ้านไปวัด อาจจะเดินไป ขี่ม้าไป นั่งรถไป หรือนั่งเรือไปก็ได้ ในขบวนแห่มักจะมีกลองยาว สาม หรือสี่ใบ ฉาบ ฆ้อง และกรับนำหน้าขบวน แม่นาคมักจะอุ้มไตร พ่อนาคสะพายบาตร ญาติพี่น้องถือเครื่องบริขาร ส่วนนาคนั้นมักจะมีกลดกั้น เมื่อถึงวัดจะเวียนรอบโบสถ์ตามเข็มนาฬิกา ๓ ครั้ง แล้วหยุดจุดธูปเทียนบูชาเสมาหน้าโบสถ์

ก่อนจะเข้าโบสถ์จะมีการโยนทาน เมื่อนาคเข้าโบสถ์ ญาติพี่น้องและเพื่อนๆจะตามเข้าไปในโบสถ์ด้วย ในโบสถ์จะมีพิธีทางศาสนาซึ่งต้องใช้เวลา ๒ – ๓ ชั่วโมง เมื่อเสร็จพิธีแล้วพระจะออกจากโบสถ์มีพระบวชใหม่เดินตามหลัง

New Expressions:

1.	' buat	'to enter the priesthood (as a novice or as a priest)'
	+ Pansaa	'the Buddhist Lent which lasts for three months normally from July to September or October'
2.	2 2 Puu Tii	'those who'
3.	+ ' + ' Kɔɔ ʔahoosikam	'to ask forgiveness for sins'
4.	' ' 3 kitcawat	'routine'
	3 3 rapCay	'to serve'
	3 ' 3 rawaaŋ nii	'during this period'
	2 naak	'novice'
5.	Kraw	'beard'
	+ Tam Kwan	'to perform a ceremony in order to encourage and strengthen'
6.	' mɔɔp	'to crouch'
	+ baaysii	'a symbolic decorative spiritual offering of rice and eggs in folded banana leaves'
	tray	'three pieces of cloth: robe, sarong, cold-weather attire consisting of a folded robe worn over the left shoulder'
	2 3 + KrʊaŋbɔɔriKaan	'the eight requisites for Buddhist monks such as alms bowl, a needle, a razor, etc.
7.	+ 2 Kaan naak pen Tamnɔɔŋ Pleeŋ	'to chant melodiously'
8.	' katanyuu	'gratitude'
	' tɔɔ	'to, toward'
	3 ' rɔɔŋhoo	'to shout, yell, scream'
9.	wian Tian	'the light-waving rite (to move candles in rotation)'
10.	' hææ	'to walk in a procession, parade'

11.	' ' Kabuanhææ	'procession, parade'
	klɔɔ̣ŋyaaw	'a long narrow goblet-shaped drum'
	' Caap	'a type of cymbal about 6" - 12" diameter'
12.	' saPaay	'to carry something suspended from the shoulder'
	' klot	'a big umbrella with a long handle'
	2 kan	'to shelter, cover'
13.	wian	'to encircle'
	+ 3 taam Kem naalikaa	'clockwise'
	buuCaa	'to pay homage to...'
	+ seemaa	'eight boundary stones placed around the temple'
14.	kaanyoonTaan	'throwing money away as alms-giving'
15.	2 sɯŋ	'which, that, who (as a relative pronoun)'

15: 6 Write the following words in the Thai alphabet.

1. '
   buat
2. +
   Pansaa
3. ' ' 3
   kitcawat
4. 2
   naak
5. 3
   Kiw
6. Kraw
7. 2 3 +
   KrʊaŋbɔɔriKaan
8. wian Tian
9. ' '
   Kabuanhææ
10. 2
    sɯŋ

15: 7 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. ผู้ชายไทยส่วนมากที่อายุครบ ๒๐ ปีแล้วมักจะบวชเป็นพระ ๑ พรรษา
2. ผู้ที่จะบวชจะเริ่มไปนอนที่วัดเพื่อสังเกตดูกิจวัตรของพระและรับใช้พระ

3. เมื่อจบแล้วจะมีการเวียนเทียน
4. เมื่อถึงวัดจะเวียนรอบโบสถ์ ๓ ครั้ง
5. เมื่อนาคเข้าโบสถ์ ญาติพี่น้องและเพื่อนๆจะตามเข้าไปในโบสถ์ด้วย

15: 8 Substitute the words below for วัด, จะเวียนรอบโบสถ์ ๓ ครั้ง in Sentence 4 above. Write them in the Thai alphabet. Then without reference to the original sentence, write it with each substitution.

        3   '   2   3
1. CaayTalee, ca loŋ pay waaynaam
    2   '   2
2. baan, ca Taan Kaaw
    ' '   '   3   2
3. talaat, ca pay suu Kaaw
        2   '   +   2 3
4. kruŋTeep, ca pay haa TiiPak
    ' +   3   ' 3   +   '
5. saTaanii rotfay, ca suu tua sii bay

15: 9 Answer the following questions on the reading passage. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. ผู้ชายไทยมักจะบวชเมื่ออายุเท่าไร
2. ผู้ชายไทยส่วนมากบวชมากกว่าหนึ่งพรรษาหรือ
3. บวชไม่ถึงพรรษาได้ไหม
4. ข้าราชการจะต้องทำอะไรก่อนจึงจะบวชได้
5. ผู้ที่จะบวชจะต้องเอาอะไรไปลาญาติผู้ใหญ่
6. ผู้ที่จะบวชไปลาญาติผู้ใหญ่ทำไม
7. ทำไมผู้ที่จะบวชจึงไปนอนที่วัด
8. ระหว่างที่ผู้ที่จะบวชนอนที่วัดเราเรียกผู้นั้นว่าอะไร
9. ตอนเย็นก่อนวันบวช นาคจะกลับมาทำพิธีอะไรที่บ้าน
10. ในพิธีทำขวัญนาคนอกจากที่ต้องร้องไห้แล้วเขาทำอะไรกันอีก

11. การแห่นาคนั้นไปทางเรือเท่านั้นหรือ
12. ในขบวนแห่นั้นแม่นาคมักจะทำอะไร
13. ในขบวนแห่นั้นพ่อนาคทำอะไร
14. เมื่อถึงวัดจะเวียนรอบโบสถ์กี่ครั้ง
15. พิธีศาสนาในโบสถ์ใช้เวลาประมาณกี่ชั่วโมง

15:10 Dialogue - Becoming a Novice

```
I.
  '  '       +   2      2       '  '
  ʔatsawin:  Pom dayyin waa Kun ca buat
  2           3     +        '   '   +
  ləət:      Krap  Pom Kuan ca buat sia Tii
  '  '              2   3
  ʔatsawin:  Tammay la Krap
  2              2    ' 2   +    '    2  +      3  2  '
  ləət:      Kun mææ ca hay Pom buat mʊa Pom ʔaayu yiisip
                  3   +            +  +   2   '
             tɔɔn nan Pom yaŋ rian naŋsʊʊ may cop
  '  '           '   '   2       3
  ʔatsawin:  Kun ca buat mʊaray Krap
  2              2   '  2    '  3 '        3
  ləət:      wan Tii siphaa karakadaaKom Krap
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	
Student:	L, L L/A	L L/A, L	S	S	R L/A

Answer the following questions:

```
                  '
1.  Kray pen Kon buat
    2         '    3    +
2.  ləət Kəəy buat lææw rʊʊ yaŋ
        2   '  2   2    '    2
3.  Kun mææ ca hay ləət buat mʊaray
    2           2   '   2         3  2  '
4.  ləət Tammay cʊŋ may buat mʊa ʔaayu yiisip
    2    '  '    2
5.  ləət ca buat mʊaray
```

II.

```
'  '       2   3   +    3
ʔatsawin:  Tii wat nay Krap
2          3        3
ləət:      wat Poo Krap
'  '               2   3      3     +
ʔatsawin:  Kun laa raatCakaan lææw rɯɯ                  1.
2          2   3    3     3
ləət:      riaprɔɔy lææw Krap
'  '           2    +    3                  2   +
ʔatsawin:  laa yaak may Krap  baaŋ Tii pii naa Pom
           '  '    2        '    2        3
           ca buat baaŋ cuŋ yaak saap ʔaw way
2          2   2    '    3
ləət:      may yaak rɔɔk Krap
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	
Student:	L, L L/A	L L/A, L	S	S	R L/A

New Expressions:

1.	raatCakaan (2 3)	'government (job, service)'

Answer the following questions.

```
    2    '  '    2   3   +
1.  ləət ca buat Tii wat nay
    2        2   3      3    +
2.  ləət laa raatCakaan lææw rɯɯ yaŋ
    '  '     2  '  '        3   +        +
3.  ʔatsawin kɔ ca buat pii nii mɯan kan rɯɯ
    2    3   2       2   3      2    +
4.  ləət Kit waa laa raatCakaan yaak may
```

III.

```
'  '           '  '         +   3
ʔatsawin:  Kun ca buat naan may Krap
2              '   '      +
ləət:      Koŋ sak nɯŋ Pansaa
'  '       2   3      2       2   '       3   3
ʔatsawin:  raatCakaan hay laa day kii wan na Krap
2          3    2  '        3
ləət:      rɔɔy yiisip wan Krap
'  '       +   2    '     2   2    2  '    3  3
ʔatsawin:  Pom Cuay ʔaray day baaŋ kɔ bɔɔk na Krap
2          '        3       2            2   2
ləət:      KɔɔpKun Krap Koŋ tɔŋ kuan Kun nææ nææ        1.
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	
Student:	L, L L/A	L L/A, L	S	S	R L/A

New Expressions:

1. kuan 'to trouble, bother, disturb'

Answer the following questions.

1. $\overset{2}{\text{ləət}}$ $\overset{\text{'}}{\text{ca}}$ $\overset{\text{'}}{\text{buat}}$ naan $\overset{2}{\text{Tawray}}$
2. $\overset{2}{\text{raat}}\overset{3}{\text{Ca}}\text{kaan}$ $\overset{2}{\text{hay}}$ $\overset{2}{\text{ləət}}$ laa $\overset{2}{\text{day}}$ $\overset{\text{'}}{\text{kii}}$ wan
3. $\overset{2}{\text{ləət}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{tɔŋ}}\text{kaan}$ $\overset{2}{\text{hay}}$ $\overset{\text{'}}{\text{ʔat}}\overset{\text{'}}{\text{sa}}\text{win}$ $\overset{2}{\text{Cuay}}$ $\overset{+}{\text{ruu}}$

Pronouns for use with Buddhist Monks

Special pronouns are used when speaking to or about Buddhist monks. (Review $\overset{2}{\text{Tan}}$, Book I, Lesson 11):

When speaking to or about:	A senior monk	use	$\overset{3}{\text{Pra}}\overset{2}{\text{Kun}}\text{caw}$
	A junior monk		$\overset{2}{\text{Tan}}$
	A monk who is your age and a close friend		$\overset{+}{\text{luaŋ}}$ $\overset{2}{\text{Pii}}$

Note:

Use $\overset{+}{\text{Pom}}$ (or $\overset{\text{'}}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$) when speaking to monks. (Monks use $\overset{\text{'}}{\text{ʔaat}}\overset{\text{'}}{\text{ta}}\text{maa}$, sometimes $\overset{+}{\text{Can}}$, when speaking to laymen. A Thai, speaking to a monk who is an older relative, uses $\overset{+}{\text{luaŋ}}$ followed by the term of relationship - e.g. $\overset{+}{\text{luaŋ}}$ luŋ.)

15:11 Recite the dialogue below three times using the three terms in the chart above to fill in the blanks. Note that
```
3
nimon is used in place of Cəən when speaking to monks.
```

```
              3            '    +
Kon Tammadaa: ____ ca pay nay ____
 3            '        '   '     2
Pra:          ʔaattamaa ca pay kruŋTeep
       3      3         2   2   2  '    2
Kon Tammadaa: nimon ____ naŋ Tii nii kɔɔn si ____
              2          '
Pra:          may pen ray rɔɔk
```

15:12 Dialogue - A Conversation with A Monk

```
 3                  3    +
Pra:      maa Kɔɔy naan lææw ruu
+ +       +   2       '  '  2  3      3
saaKaa:   Pom Pəŋ maa mua ta kii nii ʔeeŋ Krap
 3        '  '          2   2    3 ' +
Pra:      ʔaattamaa pay Teet Tii PraKanooŋ maa                1.
+ +       '  2  '   +  '     3   +
saaKaa:   dek kɔ bɔɔk Pom yaaŋ naŋ muan kan
 3           3 3  '    '   '   '    +
Pra:      mii Tura ʔaray kap ʔaattamaa ruu
+ +       3     3         2     3    '    '    '    3
saaKaa:   nimon PraKuncaw PakPɔɔn kɔɔn dii kwaa Krap
          +   2   2   3    '
          Pom may riiprɔɔn ʔaray
 3        '  '      2  2   '     '             '   +   3
Pra:      ʔaattamaa may day nuay ʔaray ləəy   dek haa naam
              2        2    +   '
          maa hay Taan baaŋ ruu plaaw
+ +       +       2   3    3
saaKaa:   haa maa hay lææw Krap
 3             2     '           +
Pra:      Taaŋ baan sabaay kan dii ruu
+ +       '              3    2    '    2
saaKaa:   sabaay kan dii Krap   nɔɔkcaak Kun Pɔɔ
 3             '        2
Pra:      pen ʔaray pay la
+ +           2                    '  +    3
saaKaa:   pen rookKwaamdanloohitsuuŋ Krap                      2.
 3        '  '      2   3
Pra:      ʔaattamaa may ruu ləəy
+ +            3   +   3     3
saaKaa:   tɔɔn nii haay lææw Krap
 3        3    3       2 '             +
Pra:      nɔɔŋ nɔɔŋ Kun la sabaay dii ruu                      3.
```

```
+  +     '               3      3   +         3  '
saaKaa:  sabaay kan dii Krap    nɔɔŋsaaw Kon lek ca
         '            2         2    2   +       3
         tæŋŋaan duan naa   Kun mææ hay Pom maa nimon
          3    2       '        3   2   2
         PraKuncaw pay suatmon Caaw Tii baan
 3       2   2
Pra:     day si
+  +     +   '      3   '   '        3    '
saaKaa:  Pom ca maa rap sak cet mooŋ Caaw ca rew pay
         +    3
         may Krap
 3       2       '
Pra:     may rew rɔɔk
+  +     +   2    '        3   3     '        '  3
saaKaa:  Pom tɔŋ kraap laa la Krap   yuu naan ca ropkuan
          3    2   2
         PraKuncaw maak kəən pay
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L L/A, L

New Expressions:

1.	2 Teet	'to sermonize, preach'
2.	2 ' + rookKwaamdanloohitsuuŋ	'high blood pressure'
3.	3 3 nɔɔŋ nɔɔŋ	'younger brothers and sisters'

15:13 Dialogue - A Conversation about the Evening Before Ordination

```
'  '       2        +   2   +                      +
ʔatsawin:  mua Kuun Pom may hen Kun ləəy tɔɔn Tam Kwan
           +   2   '   2    2     3     +       +
cɔɔn:      Pom naŋ yuu Kaaŋ nɔɔk Krap   Pom yaŋ hen

           Kun ləəy
'  '               +
ʔatsawin:  ciŋ ciŋ ruu
               2       '   '
cɔɔn:      Kun naŋ Kuy yuu kap naayʔamPəə
```

```
'  '       2    3     2        3   ' '   +
ʔatsawin:  Cay Krap   mua Kuun nii sanuk may
           '  '   3          ' 3       '   3      3
cɔɔn:      sanuk Krap   dooy CaPɔ tɔɔn hoo læ tii Kɔɔŋ
'  '           2    +   '   +    '
ʔatsawin:  Kun Cuay Kaw hoo ruu plaaw
           2            '   2   3
cɔɔn:      Cuay con Kɔɔ cep næ Krap                        1.
'  '           2   2    2    2  2   2             2   3
ʔatsawin:  Kun naŋ Kaaŋ nɔɔk kɔ may day wian Tian si Krap
           +            '       '         2
cɔɔn:      Pom klua Tam Pit Tam Tuuk ləəy naŋ duu dii   2.
            '
           kwaa
'  '                '   '    +   2     +   2   +
ʔatsawin:  Kun Koŋ klap tææ hua Kam    Pom may hen      3.
                         2         +
           Kun ləəy tɔɔn ləək Tam Kwan
           +       2   2   2   +    3
cɔɔn:      Pom pay naŋ len Pay sia Krap                    4.
'  '       +   2   3   2   +   2   2       2
ʔatsawin:  Pom may ruu waa Kaw len Pay kan duay
           +   2   '           +               2   '
cɔɔn:      Pom len yuu con tii sɔɔŋ   baaŋ Kon len yuu
               ' '
           con sawaaŋ                                      5.
'  '       +    '        +         +   '  2
ʔatsawin:  Pom klap raaw sɔɔŋ yaam hen ca day
           +   '  2    '    2        3       3
cɔɔn:      Kaw ca rəəm hææ naak pay wat kan lææw    raw
                   +       2   3
           pay kan ruu yaŋ la Krap
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L L/A, L

New Expressions:

```
      2
  1.  næ                 'a particle used for emphasis'
          '       '
  2.  Tam Pit Tam Tuuk 'to do or perform imperfectly'
      +   2
  3.  hua Kam            'dusk (early evening)'
      2   2
  4.  len Pay            'to play cards'
      ' '
  5.  sawaaŋ             'dawn, daybreak'
```

Special Phrases with $\overset{2}{\text{naa}}$

I. Observe that $\overset{2}{\text{naa}}$ 'face' combines with certain following descriptive verbs to form a combination which sometimes has a specialized meaning:

General Use			Use with $\overset{2}{\text{naa}}$		
$\overset{3}{\text{rot}}$ $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{+}{\text{sii}}$	dææŋ	'The car is red.	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$	dææŋ	'He is embarrassed.'
$\overset{+}{\text{naŋ}}$ $\text{rɔɔŋ}\overset{3}{\text{Taaw}}$	$\overset{2}{\text{daan}}$	'The shoe leather is dull	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$	$\overset{2}{\text{daan}}$	'He is shameless.'
$\overset{3}{\text{faa}}$	$\overset{2}{\text{mɯɯt}}$	'The sky is dark.'	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$	$\overset{2}{\text{mɯɯt}}$	'He blacked out.'
lek	ŋɔɔ	'The iron is bent.'	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$	ŋɔɔ	'He looks displeased.'
$\overset{+}{\text{Pon}}\overset{3}{\text{la}}\overset{3}{\text{maay}}$	$\overset{+}{\text{sia}}$	'The fruit is spoiled.'	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$	$\overset{+}{\text{sia}}$	'He looks upset.'

Note:

1. Other expressions with $\overset{2}{\text{naa}}$ are more predictable from the English point of view:

$\overset{2}{\text{bɯŋ}}$	'unsmiling'	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{2}{\text{bɯŋ}}$	'He is disgruntled.'
$\overset{2}{\text{saw}}$	'sad'	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{2}{\text{saw}}$	'He's got a sad look on his face.'
$\overset{2}{\text{siit}}$	'pale in color'	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{2}{\text{siit}}$	'He's white as a ghost.'

2. These expressions resemble some previous expressions grammatically (Book I, Lesson 17):

$\overset{+}{\text{Kaw}}$ taa dam	'She has black eyes.'
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ tua too	'He's big.'
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ dææŋ	'He's blushing.'

15:14 Omit $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ and shift $\overset{+}{\text{Kaw}}$ to the beginning of the sentence.

Teacher: $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ dææŋ

Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ dææŋ

Continue the drill:

1. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{siit}}$
2. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{bʊŋ}}$
3. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{+}{\text{sia}}$
4. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{muʊt}}$
5. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ ŋɔɔ
6. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{saw}}$
7. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ dææŋ
8. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{daan}}$
9. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{+}{\text{sia}}$
10. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{bʊŋ}}$
11. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{muʊt}}$
12. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ ŋɔɔ
13. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ dææŋ
14. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{daan}}$
15. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{saw}}$
16. $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{siit}}$

15:15 Substitute the word given into the following sentence.

$\overset{+}{\text{saa}}\overset{+}{\text{Kaa}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ dææŋ

Teacher: $\overset{+}{\text{sia}}$

Student: $\overset{+}{\text{saa}}\overset{+}{\text{Kaa}}$ $\overset{2}{\text{naa}}$ $\overset{+}{\text{sia}}$

Continue the drill:

1. $\overset{3}{\text{ni}}\overset{+}{\text{saa}}$
2. dææŋ
3. $\overset{2}{\text{daan}}$
4. $\overset{'}{\text{ʔat}}\overset{'}{\text{sa}}\text{win}$
5. $\overset{2}{\text{siit}}$
6. $\overset{2}{\text{muʊt}}$
7. $\overset{2}{\text{Pʊan}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$
8. $\overset{2}{\text{saw}}$
9. $\overset{+}{\text{sia}}$
10. $\overset{+}{\text{Kaw}}$
11. $\overset{2}{\text{bʊŋ}}$
12. ŋɔɔ
13. $\overset{2}{\text{ləət}}$
14. dææŋ
15. $\overset{2}{\text{bʊŋ}}$
16. $\overset{2}{\text{siit}}$
17. $\overset{3}{\text{cæk}}$
18. $\overset{+}{\text{sia}}$

15:16 Below is a list of descriptions of persons and events.

Describe the person in each case by using an appropriate
2
naa expression. Where more than one answer may be possible,

explain your choice.

                        +   '   '
Teacher: Kaw Tuuk du
                        +   2   2
Student: Kaw naa siit

Continue the drill:
     ' +   '   +   +
1. krapaw sataaŋ Kaw haay
     2   +
2. Puan Kaw taay (to die)
     +   '   2   3 + 3 3   2   2
3. Kaw sɔɔp Kaw mahaawitTayaalay may day
     +
4. Kaw pen lom
     +   2   '   3
5. Kaw dayyin Kaaw raay (bad news)
     3 +   2   '   2   3
6. nisaa yuun Kɔɔy Puan tææ Puan maa Caa
     +   2   2   '
7. Kaw dayyin Kon Puut Kam yaap
     +   ' 2
8. Kaw nuay maak
     +   2   3
9. Kaw may yim
     +   3   2   +   ' 2   3 +
10. Kaw ruu waa Kaw ca tɔŋ pay pen Tahaan
     +   +   3   2   3   +
11. Kaw yuum ŋən Pom pay   lææw may Cay Pom Kuun (to return)
     +   2
12. Kaw may Pɔɔcay
     2 +   3   '   3
13. Puuyiŋ Kon nan hok lom (to fall over)
     2 +   3   '   +   3
14. Puuyiŋ Kon nan Tuuk Kɔɔ Kwaamrak
     + 3   2   '   '
15. Kaw ruu waa sɔɔp tok
       3   '   +
16. Panrayaa kroot saamii
     +   2   3   '
17. Kaw may ruucak ʔaay
     +
18. Kaw ʔaay

            +   2   + 2
II. Observe the meanings of Kaaynaa and sianaa

Situation	Example
A student is reprimanded in front of the class for coming to school in sloppy clothes.	3 + 2 2 nakrian Kaaynaa Puan
+ 2 Kaaynaa is used to describe situations in which a person feels embarrassment. 'The student was embarrassed in front of his friends.'	

Situation	Example
A teacher promises to help his student, but does not do so.	+ 2 Kruu sianaa
+ 2 sianaa describes situations in which a person fails to fulfill his obligations, or incurs disgrace because of bad behavior. 'The teacher lost face.'	

Note:

     +   2
     Kaaynaa may have an object, as in the first example
           + 2
above, but sianaa cannot.

            +   2   + 2
15:17 Use Kaaynaa or sianaa in response to the situations listed below. Explain your choice.

                +   2   2   '   2   2
     Teacher: Kaw may day Tam yaaŋ Tii Puut
                +   + 2
     Student: Kaw sianaa

Continue the drill:

       2 + 2   '   2   3   +
  1.   cawKɔɔŋbaan Cəən Kææk maa Taan Kaaw   lææw ʔaahaan
       2
       may Pɔɔ kin
       +   2   '   2   2   +
  2.   Kaw Paa fææn pay kin Kaaw tææ mii ŋən may Pɔɔ Kaa ʔaahaan

```
          '       +    3       2   2   '   '
 3.  Kruu tɔɔp KamTaam nakrian may day bɔy bɔy
     +   '    '  '   2                 2
 4.  Kaw Tuuk du tɔɔ naa (in front of) Puan
     +   '   +  3        3  2
 5.  Kaw say TuŋTaaw Kon la Kaaŋ
     +   +      2   '      3    2
 6.  Kaw sanyaa waa ca Tam lææw may Tam
     +   '      2   2  3
 7.  Kaw tæŋtua may riaprɔɔy pay ŋaan
     3       3   2   +      '
 8.  Tuk Kon ruu waa Kaw koohok (to lie)
     +       2   +   '            '   +   '   2
 9.  Kaw Kuy waa Kaw paw Kææn pen tææ Kaw paw may pen
     2       2   2  3    +    2  +
10.  PuuCaay Kaw hɔŋnaam Kɔɔŋ Puuyiŋ
     ' +        3       '  +    '
11.  samian Kon nan Pim cotmaay Pit
     2   2   3      3    '    3
12.  Pii day Kanææn nɔɔy kwaa nɔɔŋ
     2    2    2   '      2         '   3    '   +
13.  ləət Puut waa ca maa Cuay ŋaan tææ Caaw tææ Kaw
     2
     may maa
         '        2    +   '   2    +   2   2  3
14.  mii Kææk maa yiam Kaw tææ baan Kaw may riaprɔɔy
```

$\overset{3}{\text{na}}$ after Statements and Questions

I. Observe that the meaning of $\overset{3}{\text{na}}$ after a statement depends upon the type of subject taken together with the type of verb:

	Statement				$\overset{3}{\text{na}}$		
		Verb type					
Subject type		Descriptive Verb	Other Verb				Meaning
First person:	$\overset{\text{'}}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$		pay		$\overset{3}{\text{na}}$	$\overset{3}{\text{Ka}}$	Permission
Second person:	Kun		pay	$\overset{\text{'}}{\text{kap}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{3}{\text{na}}$		Suggestion
Third person:	$\overset{2}{\text{baan}}$ $\overset{+}{\text{laŋ}}$ $\overset{3}{\text{nan}}$	$\overset{+}{\text{suay}}$			$\overset{3}{\text{na}}$	$\overset{3}{\text{Krap}}$	Expectation of Agreement

The sentences above mean approximately:

'(I'm letting you know) I'm going.'

'Why don't you go with him?'

'That's a pretty house, isn't it?'

II. Note that $\overset{3}{\text{na}}$ after a question may mean 'please repeat,' if it follows an utterance by another person, but means 'I'd like to know' if it does not.

```
       +        +  3
A:  dinsɔɔ pay nay na
         +  '     3  3
B:  Kun haa ʔaray na Ka
       +    3
A:  dinsɔɔ Krap
```

The sentences above mean approximately:

A: 'Where in the world has that pencil disappeared to?'

B: 'What did you say you are looking for?'

A: 'A pencil.'

Note:

1. When the feminine polite word follows $\overset{3}{\text{na}}$, $\overset{3}{\text{Ka}}$ rather than $\overset{2}{\text{Ka}}$ is used.

2. $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{na}}$ (or $\overset{3}{\text{la}}$) used after a statement with a first person subject signifies intent:

```
  ' +         2   '    3  3  3
  diCan Taan Kaaw kɔɔn la na Ka
```

'I'm going to eat first.'

3. If $\overset{3}{\text{la}}$ is used without $\overset{3}{\text{na}}$, the final particle used must be $\overset{2}{\text{Ka}}$ (not $\overset{3}{\text{Ka}}$) or $\overset{3}{\text{Krap}}$.

```
  ' +         2   '    3  2
  diCan Taan Kaaw kɔɔn la Ka
```

'I'm going to eat first.'

```
    3                                +      2   +
4.  na never follows a question with ruu or Cay may.
    3
5.  na with the meaning 'please repeat' never follows a
+
may question.


           3     3  3
15:18  Add na or la na to the following sentences.  Add an
English word or phrase to show that you understand the meaning
                       3       3
of your sentence.  Use Krap or Ka.  Do the exercise twice.
               +   '  2
     Teacher:  Pom ca Kaw nɔɔn
               +   '  2        3  3  3
     Student:  Pom ca Kaw nɔɔn la na Krap (intent)

Continue the drill:
                   3
  1.  Təə dəən pay wat ʔeeŋ
                  '     '            '
  2.  raw pay duu Kabuanhææ kan dii kwaa
           '  '
  3.  Kray ca buat
          '   2    3           2
  4.  ŋaanbuatnaak nii mii Kon maak
                      +   '      3
  5.  Kun tii klɔɔŋ   Pom ca tii Kɔɔŋ
      ' +   '          +
  6.  diCan ca pay duu naŋ
      '   2           '
  7.  yaa Kaw pay nay boot
      +   '   '        +
  8.  Kaw paw Kluy pen may
         +   +        3   +
  9.  sɔɔsaamsaay Kan nii suay
      +   '
 10.  Pom ca pay Tam ŋaan
      +   2    '     2   2    2  '    +
 11.  Pom Cuay ʔaray day baaŋ kɔ bɔɔk Pom
      2   3      2       2   '
 12.  raatCakaan hay laa day kii wan

           3     3  3     3
15:19  Add na or na Krap (Ka) to the following sentences, if
possible.  Add an English word or phrase to show that you
understand the meaning of the sentence.  Do the exercise twice.
```

```
               '  +    +  +   +
Teacher:  Kruu ca sɔɔn naŋsuu may
               '  +    +  +   +   3
Student:  Kruu ca sɔɔn naŋsuu may na ('I'd like to know.')
```

Continue the drill:

```
     +   '  '    2   +
 1.  Kaw ca buat Cay may
          '       +   2    2   +
 2.  Kray ca Tam Kwan naak hay Kaw
     +   2       '
 3.  Kaw tɔŋkaan ʔaray
     2       3          2
 4.  sua tua nii raaKaa Tawray
         '      3
 5.  Kun ca maa Pop Kray
     2        2   2        +   '    +
 6.  naak yaŋ may day koon Pom ʔiik ruu
      3 '   '   '    '    '    +
 7.  Prabuatmay ʔɔɔk caak boot ruu yaŋ
               2    '   '   2   +
 8.  klɔɔŋyaaw luuk yay yuu Tii nay
     2      +   '  '        +
 9.  muaray Kaw ca ʔɔɔk maa sia Tii
         2       3 +   2   '   2   +
10.  Kun waa Kun nisaa naŋ yuu Tii nay
         3       2    '  '       +
11.  wan nii Kun ləət ca tæŋŋaan ruu
     '     '           2   +   3   2   +
12.  Kabuanhææ yaŋ maa may Tuŋ wat Cay may
```

$\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{2}{\text{na}}$ and $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$ after Sentences

Observe the various meanings added through the use of $\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{2}{\text{na}}$, or $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$:

	$\overset{2}{\text{la}}$	$\overset{2}{\text{na}}$	$\overset{2}{\text{si}}$	Meaning
Kray $\overset{\text{'}}{\text{ca}}$ maa	$\overset{2}{\text{la}}$			'Well, who's coming?'
$\overset{3}{\text{ma}}\overset{2}{\text{muaŋ}}$ $\overset{2}{\text{luuk}}$ $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{+}{\text{waan}}$ $\overset{+}{\text{may}}$	$\overset{2}{\text{la}}$			'Is that mango sweet?'
(Kun) $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{\text{'}}{\text{bɔɔk}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{2}{\text{la}}$			'Now don't go telling him!'
raw pay kan $\overset{\text{'}}{\text{Təət}}$		$\overset{2}{\text{na}}$		'Let's go together eh?'
(raw) $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ pay $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$ ləəy		$\overset{2}{\text{na}}$		'Aw, let's not go there!'
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{\text{'}}{\text{yaak}}$ $\overset{\text{'}}{\text{buat}}$		$\overset{2}{\text{na}}$	$\overset{2}{\text{si}}$	'After all, he doesn't want to become a monk.'
Kun $\overset{2}{\text{Cɔɔp}}$ kin $\text{ʔaa}\overset{+}{\text{haan}}$ $\overset{\text{'}}{\text{Pet}}$		$\overset{2}{\text{na}}$	$\overset{2}{\text{si}}$	'After all, you do like hot food!'

Note:

1. $\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{2}{\text{na}}$ and $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$ frequently function to connect utterances by different persons, e.g.

A:	$\overset{\prime}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$ pay $\overset{\prime}{\text{kɔɔn}}$ $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{na}}$ $\overset{3}{\text{Ka}}$	'I guess I'd better be going.'
B:	$\overset{2}{\text{riip}}$ pay $\overset{+}{\text{nay}}$ $\overset{2}{\text{la}}$	'So soon?'
	$\overset{\prime}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Pəŋ}}$ pay ləəy $\overset{2}{\text{na}}$	'Don't go yet.'
A:	yen $\overset{3}{\text{lææw}}$	'It's getting dark.
	$\overset{\prime}{\text{yut}}$ $\overset{3}{\text{Pak}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nii}}$ dii $\overset{\prime}{\text{kwaa}}$ $\overset{2}{\text{na}}$ (or $\overset{3}{\text{na}}$)	How about stopping here?'
B:	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ dii $\overset{+}{\text{mʊan}}$ kan	'That's all right with me.'
A:	$\overset{2}{\text{sʊa}}$ tua $\overset{3}{\text{nii}}$ dii $\overset{+}{\text{rʊʊ}}$ yaŋ $\overset{2}{\text{la}}$	'Is the blouse all right now?'
B:	dii $\overset{3}{\text{lææw}}$ $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{2}{\text{Ka}}$	'Yes, it's fine now.'
A:	$\overset{2}{\text{sʊa}}$ tua $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{+}{\text{suay}}$ $\overset{3}{\text{na}}$	'That is a pretty blouse.'
B:	tua $\overset{+}{\text{nay}}$	'Which one do you mean?'
A:	tua $\overset{+}{\text{sii}}$ dææŋ $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{\prime}{\text{yaaŋray}}$ $\overset{2}{\text{la}}$	'I mean that red one there.'
A:	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{+}{\text{hen}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{rəəm}}$ Tam ŋaan $\overset{\prime}{\text{sak}}$ Tii	'Why, he hasn't even begun working yet.'
B:	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{\prime}{\text{kiat}}$ $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$	'That's because he's lazy.'

2. $\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{2}{\text{na}}$, and $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$ are used only among friends or by superiors to inferiors.

3. Only $\overset{2}{\text{la}}$ (not $\overset{2}{\text{na}}$ or $\overset{2}{\text{na}}$ $\overset{2}{\text{si}}$) is used:

   a. with questions (but not $\overset{+}{\text{rʊʊ}}$ questions)

   b. with (Kun) $\overset{\prime}{\text{yaa}}$

```
         2       2     2  2
4.  Only na (not la or na si) is used:

        a.  with raw as the subject of the sentence
                       '
        b.  with (raw) yaa...ləəy
         2  2       2     2
5.  Only na si (not na or la) is used with statements in

sentences with second and third person subjects.[1]


           2   2      2  2
15:20  Add la, na, or na si to the following sentences.

Add an English paraphrase to show that you understand the

meaning of the sentence.  Do the exercise twice.
               '   2   '
     Teacher:  yaa Pəŋ ʔɔɔk pay
               '   2   '        2
     Student:  yaa Pəŋ ʔɔɔk pay la ('Now don't just leave.')

Continue the drill:
      2          '  '
  1.  mʊaray Kun ca buat
      '           +
  2.  yaa pay duu naŋ ləəy
          '   3       2        '
  3.  raw Kap rot pay Tiaw kan Təət
      +             2
  4.  Kaw tii klɔɔŋ may pen
          2   '        2
  5.  Kun may yaak pay naŋ wian Tian
      2    +   '   2   +
  6.  baan Kaw yuu Tii nay
      '       +       +   '
  7.  yaa maa Kɔɔ ŋən Can ʔiik
      +   '      2   2   2   '
  8.  Pom ca pay Tii nan day yaaŋray
                           '
  9.  raw maa Kuy kan dii kwaa
          '          +        +   2        2
 10.  Kun ca pay duu Kaw Tam Kwan naak kan mʊaray
      +   2  '
 11.  Kaw Kiikiat dəən
          '      '       +
 12.  Kun ca pay kap raw may
          2   '    3   2  2
 13.  Kun may yaak yok kawʔii
      '   2   '   '       3   '
 14.  yaa len kap dek Kon nan ʔiik
```

---

[1] Sentences with (Kun) yaa are requests rather than statements.

15:21 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Fifteen. Copy them until you know them.

1. เขาตีฉิ่ง
2. เขาเป่าขลุ่ย
3. เขาสีซออู้
4. ระหว่างนี้เราเรียกผู้นั้นว่านาค
5. คุณจะบวชเมื่อไร
6. คุณต้องกลับแต่หัวค่ำ
7. เขาหน้าด้าน
8. เขาหน้างอ
9. เขาหน้าเสีย
10. นักเรียนขายหน้าเพื่อน
11. ครูเสียหน้า
12. บ้านหลังนั้นสวยนะครับ
13. คุณต้องการพบใครนะ
14. ผมจะเข้านอนละนะครับ
15. ใครจะมาล่ะ
16. อย่าไปที่นั่นเลยน่ะ

LESSON SIXTEEN

Theatrical Entertainment 16: 1 - 16: 4 V
Reading Passage - A Thai Funeral 16: 5 R
16: 6 - 16: 7 C
16: 8 R/C
Congratulatory and Consolatory Expressions 16: 9 V
Dialogue - Planning to Attend Funeral Services 16:10 AC
ŋaan Compounds 16:11 - 16:12 V
Dialogue - Customary Attire for Funerals 16:13 P/AC
Dialogue - At the Wake 16:14 AC
 3 2   3 ' 3
Kraŋ ræsk and Kraŋ sutTaay 16:15 - 16:18 V/G
2   2
Kɔn Kaaŋ 16:19 V/G
'   '
nuŋ...day (day...nuŋ) 16:20 V/G
2   2
may...kɔ 16:21 V/G
Summary 16:22

Theatrical Entertainment

2   3   + '   3   +   + '
PaapPayon, naŋtaluŋ, likee, Koon, naŋsot - all forms of theatrical entertainment, are illustrated below.

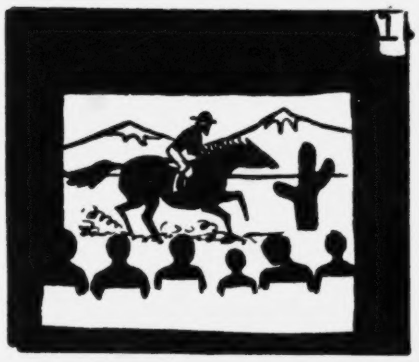

1. เขาดูภาพยนตร์

ภาพยนตร์ 'movie'

2. เขาดูหนังตะลุง

หนังตะลุง 'shadow play'

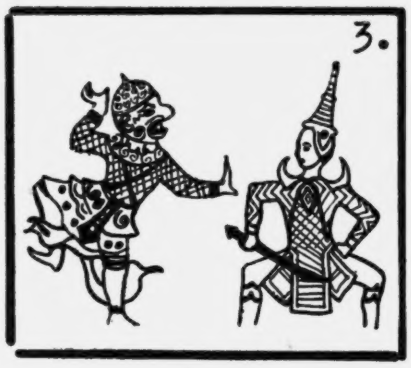

3. เขาดูโขน

โขน 'a drama which enacts scenes from the Ramayana pantomimed by actors wearing headmasks and actresses wearing pointed crowns. It is narrated by a person at the side of the stage.'

4. เขาดูหนังสด

หนังสด 'a modified version of โขน which is acted out with dialogue. The actors wear masks on top of their heads.'

5. เขาดูลิเก

ลิเก 'a folk drama in which the actors sing or speak extemporaneously'

16: 1

Teacher: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{3}{\text{likee}}$
Student: $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{2}{\text{haa}}$

Continue the drill:

1. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{2}{\text{Paap}}\overset{3}{\text{Payon}}$
2. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{\text{'}}{\text{sot}}$
3. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{\text{'}}{\text{ta}}\text{luŋ}$
4. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{+}{\text{Koon}}$
5. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{3}{\text{likee}}$
6. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{2}{\text{Paap}}\overset{3}{\text{Payon}}$
7. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{3}{\text{likee}}$
8. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{\text{'}}{\text{ta}}\text{luŋ}$
9. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{+}{\text{Koon}}$
10. $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{+}{\text{naŋ}}\overset{\text{'}}{\text{sot}}$

16: 2

Teacher: $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{2}{\text{haa}}$
Student: $\overset{+}{\text{Kaw}}$ duu $\overset{3}{\text{likee}}$

Continue the drill:

1. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$
2. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{\text{'}}{\text{nʊŋ}}$
3. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sii}}$
4. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{2}{\text{haa}}$
5. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{+}{\text{saam}}$
6. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sii}}$
7. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{+}{\text{saam}}$
8. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$
9. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{2}{\text{haa}}$
10. $\overset{2}{\text{ruup}}$ $\overset{\text{'}}{\text{nʊŋ}}$

16: 3 Match the descriptions below to the nouns illustrated in the boxes above. Use $\overset{2}{\text{Paap}}\overset{3}{\text{Payon}}$ only when the other terms cannot apply.

Teacher: travelogue
Student: $\overset{2}{\text{Paap}}\overset{3}{\text{Payon}}$

Continue the drill:

1. a staged drama in which the actors don't follow a script
2. a black and white movie
3. the actors wear masks on top of their heads
4. shadow figures are projected on a screen
5. pantomimed performances of the Ramayana
6. shadow figures made from hides
7. performances of the Ramayana acted out with dialogue
8. a cowboy movie
9. the actors wear head masks
10. a documentary film

16: 4 Substitute the words given in the model sentence.

2 3
Teacher: PaapPayon
+ ' 2 3
Student: Kaw ca pay duu PaapPayon

Continue the drill:

+ '
1. naŋtaluŋ
3
2. likee
2 3
3. PaapPayon
+
4. Koon
+ '
5. naŋsot
3
6. likee
+ '
7. naŋtaluŋ
+
8. Koon
+ '
9. naŋsot
2 3
10. PaapPayon

16: 5 Reading Passage - A Thai Funeral

เมื่อมีคนตาย ตอนบ่ายจะมีการรดน้ำศพ ผู้ที่ไปรดน้ำศพถ้าเป็นผู้หญิงต้องแต่งชุดดำ ผู้ชาย 1.
แต่งชุดขาวหรือชุดสีคล้ำๆใส่แขนทุกข์ เมื่อรดน้ำเสร็จแล้ว จะเอาใส่โลง ตอนค่ำจะมีพิธีสวด 2.
หน้าศพซึ่งอาจจะทำที่บ้านหรือที่วัดก็ได้ ปกติแล้วพระเริ่มสวดราว ๒ ทุ่ม สวดบ้างหยุดบ้างไปจน
๕ ทุ่มหรือสองยาม ระหว่างนั้นจะมีการเลี้ยงข้าวต้มแขกที่ไปในงานด้วย ตามปกติจะมีคนอยู่
เป็นเพื่อนศพจนสว่าง นั่งเล่นหมากรุกกันบ้าง คุยกันบ้าง รุ่งเช้าจะมีการทำบุญเลี้ยงพระ 3.
งานสวดหน้าศพและทำบุญหน้าศพอาจจะทำกี่วันก็ได้ เสร็จแล้วจะเอาไปเก็บในโกดังรอวันเผา 4.
แต่เมื่อถึงวันที่เจ็ด จะมีงานทำบุญเลี้ยงพระตอนเช้า เรียกว่า ทำบุญเจ็ดวัน หลังจากนั้น
อาจจะมีการทำบุญห้าสิบวัน หรือร้อยวันอีกก็ได้ ญาติพี่น้องและลูกหลานของผู้ตายจะไว้ทุกข์ 5.
๑ เดือน ๓ เดือน ๖ เดือน หรือ ๑ ปีก็ได้ตามใจสมัคร ระหว่างอยู่ในทุกข์สมาชิกของครอบครัว 6.
ผู้ตายจะแต่งงานไม่ได้

พิธีเผาศพจะต้องทำที่วัด เอาศพออกจากโกดังมาตั้งที่ศาลา คืนนั้นจะมีสวดหรือมีมหรสพ 7.
ฉลองซึ่งอาจจะเป็น โขน หนังตะลุง หนังสด ภาพยนตร์ หรือ ลิเก ก็ได้ สำหรับ 8.
เจ้าภาพที่รวยอาจจะมีการจุดดอกไม้ไฟฉลองศพด้วย 9.

รุ่งขึ้นจะมีการเลี้ยงพระตอนเช้าและตอนเพล ตอนบ่ายจะมีเทศน์และสวด เสร็จแล้วพระ 10.
จะชักศพไปที่เมรุ เวียนรอบเมรุทวนเข็มนาฬิกา ๓ รอบ เอาศพขึ้นวางบนเชิงตะกอน เจ้า 11.
ภาพอาจจะถวายผ้าบังสุกุลแก่พระ เสร็จแล้วแขกจะขึ้นไปเคารพศพเป็นครั้งสุดท้าย เอาธูป 12.
เทียนและดอกไม้จันทน์ไปวางใต้โลง ตอนนี้อาจจะมีการจุดพลุ เมื่อแขกขึ้นไปหมดแล้วก็จะเริ่ม 13.
จุดไฟเผาศพ ตอนกลางคืนอาจจะมีมหรสพฉลองอีก

วันรุ่งขึ้นจะมีการทำบุญฉลองอัฐิ ญาติของผู้ตายจะเก็บกระดูกที่เหลืออยู่ในเชิงตะกอนใส่ 14.
โกศเอาไปไว้ที่บ้านเพื่อเป็นที่ระลึก บางคนก็สร้างเจดีย์ที่วัดเพื่อบรรจุกระดูกก็มี 15.

New Expressions:

1.	ศพ	'corpse'
2.	คล้ำ	'dark'
	แขนทุกข์	'(a) black mourning band worn on the left arm'
	โลง	'coffin'
	ตอนค่ำ	'in the evening, at night'
3.	ทำบุญ	'to make merit, perform meritorious deeds'
4.	โกดัง	'warehouse'
	เผา	'to cremate'
5.	ไว้ทุกข์	'to be in mourning (for)'
6.	สมาชิก	'member'
7.	ตั้ง	'to set, place'
	มหรสพ	'entertainment'
8.	ฉลอง	'to celebrate'
9.	ดอกไม้ไฟ	'fireworks'
10.	รุ่งเช้า	'the next day'
11.	ชัก	'to lead'
	เมรุ	'a tiered canopy over the coffin on the cremation pyre'
	ทวนเข็มนาฬิกา	'to move counter-clockwise'
	เชิงตะกอน	'a pedestal supporting the coffin during a cremation'
12.	ถวาย	'to give, to present (to the monks)'
	ผ้าบังสุกุล	'a piece of cloth which may be used as a robe or a sarong laid on top of the coffin'

13.	ดอกไม้จันทน์	'an artificial bouquet made of sandalwood used in funeral ceremonies'
	พลุ	'giant firecracker'
14.	อัฐิ	'bone fragments (after cremation)'
	กระดูก	'bone'
15.	โกศ	'urn'
	ที่ระลึก	'relic'
	บรรจุ	'to hold, fill with, contain'

16: 6 Write the following words in the Thai alphabet.

'
1. sop

3
2. Klam

3. looŋ

' '
4. sawaaŋ

5. Tam bun

+
6. Paw

3   3
7. way Tuk

'   3
8. samaaCik

3 + 3 '
9. mahɔɔrasop

2
10. Teet

'
11. koot

'
12. bancu

16: 7 Below are three sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. ปกติแล้วพระเริ่มสวดราว ๒ ทุ่ม
2. เสร็จแล้วพระจะชักศพไปที่เมรุ
3. เมื่อแขกขึ้นไปหมดแล้ว ก็จะเริ่มจุดไฟเผาศพ

A. Below are words which can be substituted for พระ, สวด, ๒ ทุ่ม in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then without reference to the original sentence, write it with each substitution.

```
    3          3    3        +
1.  nakkiilaa, sɔɔm futbɔɔn, saam mooŋ
    3                2     '   2
2.  nakrian, Tam kaanbaan, nʊŋ Tum
    2                +     2
3.  mææKrua, Tam ʔaahaan, haa mooŋ yen
             +        +         3
4.  Caawnaa, Tay naa, sɔɔŋ mooŋ Caaw
```

B. Do the same for Sentence 2. Replace พระ, ชักศพไป, เมรุ with:

```
    ' +        +  +        '   2  ' '
1.  diCan, ʔaw naŋsʊʊ pay soŋ, hɔŋsamut
    2  3                '     3
2.  PɔɔKaa, ʔaw ŋən pay faak, TanaaKaan
    +        2   3         '+
3.  Pom, pay len futbɔɔn, sanaam kiilaa
    2    +    2            '        3    2
4.  yaat Kɔɔŋ Puutaay, ʔaw koot pay way, baan
```

C. For Sentence 3, replace แขกขึ้นไป, เริ่มจุดไฟเผาศพ with:

```
    +   3            +       '    2    '
1.  Kaw Cay ŋən, maa Kɔɔ ŋən caak mææ ʔiik
    '       3   '    3         2       3
2.  dek Kon nan dʊʊm naam, ʔaw kæw pay laaŋ
        3   3    '        '   '
3.  Kon rot naam sop, ʔaw sop say looŋ
    2    2    2   3        2    +   2
4.  mææ riit sʊa Tuk tua, rəəm huŋ Kaaw
```

16: 8 Answer the following questions on the reading passage. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. เมื่อมีคนตายจะมีการรดน้ำศพตอนไหน
2. ผู้หญิงต้องแต่งชุดสีอะไร
3. ผู้ชายก็ต้องแต่งชุดสีเดียวกับผู้หญิงหรือ
4. ผู้ชายแต่งชุดสีอะไรได้บ้าง
5. ผู้หญิงก็ใส่แขนทุกข์เหมือนกันหรือ
6. เมื่อรดน้ำศพเสร็จจะทำอะไรกับศพ
7. ตอนค่ำจะทำพิธีสวดหน้าศพที่ไหน
8. พระเริ่มสวดเวลาเท่าไร
9. ระหว่างที่พระสวดจะมีการเลี้ยงอะไรแขก
10. คนที่อยู่เป็นเพื่อนศพทำอะไรบ้าง
11. รุ่งเช้าจะมีอะไร
12. การทำบุญในวันที่เจ็ดเรียกว่าอะไร
13. ใครจะไว้ทุกข์บ้าง
14. ญาติจะไว้ทุกข์กี่เดือน
15. ระหว่างอยู่ในทุกข์สมาชิกของครอบครัวจะแต่งงานได้ไหม
16. พิธีเผาจะต้องทำที่ไหน
17. คืนก่อนวันเผาอาจจะมีมหรสพอะไรบ้าง
18. รุ่งขึ้นจะมีการเลี้ยงพระตอนไหน
19. พระชักศพเวียนรอบเมรุตามเข็มนาฬิกาหรือทวนเข็มนาฬิกา
20. แขกเอาอะไรไปวางใต้โลง
21. จะเริ่มจุดไฟเผาศพเมื่อไร
22. ใครจะเก็บกระดูกที่เหลืออยู่ในเชิงตะกอนไป
23. ทำไมญาติของผู้ตายจึงเก็บกระดูกใส่โกศไปไว้ที่บ้าน

Congratulatory and Condolatory Expressions

```
+   '                  2
Kɔɔ sadææŋ Kwaamyindii duay  'Let me offer my congratulations.'
+   '            +     2
Kɔɔ sadææŋ Kwaamsiacay duay  'Let me offer my condolences.'
```

Note:

The expressions above are used to express congratulations and condolences. Note, however, that the cultural occasions for using these expressions are fewer in Thai than English, and that their use is much less casual.

16: 9 Respond to the following with an appropriate expression.

```
      +   2                 '   2   3 + 3  3
  1.  Pom day Tun pay rian tɔɔ Tii mahaawitTayaalay
               3 3  2        3
  2.  Tiim raw Cana ləət pii nii
      +   '  '       '     3      3   2
  3.  Pom ca tæŋŋaan kap ruamrak ʔaaTit naa
          '   +   +   2        3
  4.  Kun puu Pom sia mʊa waan nii
      +   '    2   2   '
  5.  Pom sɔɔp day Tii nʊŋ
      +   '   3     3 3 + '
  6.  Pom tok wiCaa Kanittasaat
      +   '    2   3 + 3  3        2   3
  7.  Pom sɔɔp Kaw mahaawitTayaalay day lææw
      ' + 2                   2   '
  8.  diCan day raaŋwan (prize) Tii nʊŋ
```

16:10 Dialogue - Planning to Attend Funeral Services

```
  '   '           2    +     '     2       '        3 +   +
  ʔatsawin:  Kun saap ruʊ plaaw waa Kun puu Kun nisaa sia   1.
             2        3
             mʊa waan nii
  2          2   2               2   2    2         '    2   '
  ləət:      may saap ləəy   Pəŋ saap mʊa Kun bɔɔk nii læ   2.
  '   '      +   3   2   +  +   '        3    +   '
  ʔatsawin:  Pom Kit waa Kun saaKaa bɔɔk Kun lææw sia ʔiik
```

2 + 2 2 3 + + 2
ləət: Pom yaŋ may day Pop Kun saaKaa ləəy Kun saap
+ 2 2 '
may waa Tan pen ʔaray
' ' + 2 2 2 +
ʔatsawin: Pom kɔ may saap mʊan kan
2 2 + + 3 + 3 2 2
ləət: mʊa sɔɔŋ saam wan nii Pom yaŋ Pop Tan Tii
2 ' +
raatprasoŋ ləəy
' ' ' ' ' 2 + 2
ʔatsawin: pokkati Tan pen Kon Kæŋrææŋ maak
2 3 2 2 2 2 2 2 +
ləət: ʔaayu Tan yaŋ may maak Tawray may Cay rʊʊ
' ' ' ' 3 3
ʔatsawin: cetsip kwaa lææw Krap
2 2 + 2 ' ' 2 +
ləət: Kun saap may waa ca mii suat Tii nay 3.
' ' 2 3 2 3
ʔatsawin: Tii wat TaatTɔɔŋ[1] Krap
2 2 3 2 2 3 +
ləət: ciŋ si Prɔ klay baan Kun nisaa
' ' ' ' + + 3 + 3 2
ʔatsawin: Kun ca pay kap Pom may Krap Pom maa rap day
2 ' 3 ' ' ' 3
ləət: KɔɔpKun Krap Kun ca pay sak kii mooŋ Krap
' ' ' 2 2 3
ʔatsawin: sak Tum Krʊŋ pen yaŋŋay Krap

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, L

New Expressions::

1.	+ sia	'to die'
2.	' læ	'a particle used as an intensifier'
3.	' suat	'to chant'

---

[1] 3 2
wat TaatTɔɔŋ is the name of a temple in Bangkok.

ŋaan Compounds

Observe that ŋaan combines with both verbs and nouns.

	Compound as Noun				
	ŋaan -	Verb -	Noun -	Verb	
	ŋaan	$\overset{3}{\text{liaŋ}}$			
	ŋaan	$\overset{3}{\text{liaŋ}}\overset{'}{\text{soŋ}}$			
	ŋaan	kin$\overset{3}{\text{liaŋ}}$			'dinner party'
	ŋaan	$\overset{'}{\text{tæŋ}}$ŋaan			
$\overset{'}{\text{raw}}$ ca mii	ŋaan	$\overset{3}{\text{rap}}$	$\overset{3}{\text{nɔɔŋ}}$	$\overset{'}{\text{may}}$	
	ŋaan	$\overset{'}{\text{buat}}$	$\overset{2}{\text{naak}}$		
	ŋaan		pii	$\overset{'}{\text{may}}$	'New Year's party'
	ŋaan		wan	$\overset{'}{\text{kəət}}$	'birthday party'
	ŋaan		$\overset{'}{\text{sop}}$		'funeral'
	ŋaan		$\overset{3}{\text{wat}}$		'temple fair'

Note:

ŋaan compounds with certain verbs and nouns designate organized ceremonies, festivals or parties.

16:11 Below is a list of activities or events which can be described by one of the ŋaan compounds above. Complete the model sentence with the appropriate ŋaan compound. In a few instances, more than one answer may be possible.

Teacher: $\overset{2}{\text{Puan}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{3}{\text{yaay}}$ pay kruŋ$\overset{2}{\text{Teep}}$

Student: $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ pay ŋaan$\overset{3}{\text{liaŋ}}\overset{'}{\text{soŋ}}$

Continue the drill:

+ + ' ' + '
1. saaKaa ca Calɔɔŋ wan kəət
2 2 ' 2 3 3 '
2. Puak Piikaw tɔɔnrap nɔɔŋmay
' ' ' 3
3. ʔaacaanyay ca dəən Taaŋ pay ʔameerikaa
2 + 3 ' 2 2 2 +
4. Puan Cuan Pom pay rappraTaan Kaaw Tii baan Kaw
2 3 3
5. Tii wat nan kamlaŋ mii ŋaan
' 3 + 2
6. tɔɔn klaaŋKuun ca mii PiTii TamKwannaak
2 3 3 2 2 +
7. raw tenram læ rɔɔŋ Pleeŋ kan Tii baan Kaw
' + ' 3 + 3 '
8. Kuun kɔɔn wan Paw ca mii mahɔɔrasop
+ 2 3 2 ' + ' 2
9. Pom day rap Cəən hay pay Calɔɔŋ wan piimay duay
' ' 3 3 '
10. tɔɔn baay ca mii kaanrotnaamsop
' 3 3 2 ' 3 2 +
11. Kæək rot naam bon muu cawbaaw læ cawsaaw
' ' ' ' ' ' 2
12. curay ca tæŋŋaan kap palatʔamPəə wan can naa

16:12 Answer the questions below with an appropriate time expression.

' + 2
Teacher: ŋaantæŋŋaan Kaw muaray
' + + 2
Student: ŋaantæŋŋaan Kaw wan saw naa

Continue the drill:

3 2 2 3 + 2
1. ŋaanliaŋ Tii baan nisaa muaray
' ' 2
2. ŋaansop Kun puu Kun muaray
3 ' 2
3. ŋaanliaŋsoŋ naayʔamPəə muaray
3 3 2
4. ŋaanwat nan muaray
3 2 2 2 2 2 3 2
5. ŋaankinliaŋ Tii baan PuuwaaraatCakaan muaray
' 2 + + 2
6. ŋaanbuatnaak saaKaa muaray
' 2
7. ŋaanTambuncetwan muaray
' 3 + 2
8. ŋaanwankəət nɔɔŋsaaw Kun muaray
3 3 ' 2 ' 3 + 3 3 2
9. ŋaanrapnɔɔŋmay Tii culaaloŋkɔɔn mahaawitTayaalay muaray
' 2 2
10. ŋaantæŋŋaan PiiCaay Kun muaray

16:13 Dialogue - Customary Attire for Funerals

I.

```
 ' '          +   2   3        2               '        +        '
faraŋ:     Pom day rap Cəən hay pay ŋaansop    Pom Kuan ca
                '      2
           Tam yaaŋray baaŋ
                      3     +      +       3
KonTay:    Kun mii nekTay sii dam ruu yaŋ Krap
 ' '            3      +    '    '    2    '       2   3
faraŋ:     mii Krap    Pom Puuk yuu nii yaaŋray la Krap
                3   3   2   2   2         +     3
KonTay:    ʔan nan Cay may day tɔŋ pen sii dam luan          1.
 ' '        +   3    '   2    '      '      '
faraŋ:     Pom ruusuk waa ca mii yuu ʔan nuŋ
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, L	S	S

New Expressions:

```
       3
1.   luan    'solid (of color)'
```

Answer the following questions.

```
            2   3       2        '
1.   Kray day rap Cəən hay pay ŋaansop
     ' '    '    3        +     '    '
2.   faraŋ Puuk nekTay sii ʔaray yuu
     3       2    ' '    '     '   3   2    +
3.   nekTay Tii faraŋ Puuk yuu Cay day may
     3       '  2       +    '
4.   nekTay ca tɔŋ pen sii ʔaray
     ' '    3    '    2   +         3          +       3      '
5.   faraŋ ruusuk waa Kaw mii nekTay sii dam luan kii ʔan
```

II.

```
                    +    3     +
KonTay:    Kun mii KææŋTuk may
 ' '       2        3
faraŋ:     may mii Krap
                +     +      3    '    2   3
KonTay:    ʔaw Kɔɔŋ Pom pay Cay kɔɔn si Krap
 ' '       2            '           +        3
faraŋ:     may pen ray rɔɔk   Koŋ mii Kaay taam raan
```

' 3 2 + ' ' 3 '
KonTay: yaa pay suu hay sia sataaŋ ləəy Kun ca Cay sak
' +
kii hon Ciaw
' ' + 2 ' 3 + 2 + 3
faraŋ: Pom tɔŋ tæŋ Cut Kaaw Cay may Krap
2 ' ' 3 + 2 +
KonTay: may campen rɔɔk tæŋ Cut sii Cen sii
3 2 + 3 ' + + 2 2
naamtaan may sii naamŋən kææ ruu sii Taw kɔ day 1.,2.

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, L	S	S

New Expressions:

1.	3 2 naamtaan may	'dark brown'
2.	Taw	'gray'

Answer the following questions:

' ' + 3 +
1. faraŋ mii KæænTuk may
2 ' 2 ' ' 3 + 3
2. Tammay KonTay cuŋ may yaak hay faraŋ pay suu KæænTuk
' ' ' 2 ' 3 + +
3. faraŋ campen ca tɔŋ tæŋ Cut Kaaw may
2 ' 3 + ' ' 3 + ' 2 '
4. nɔɔkcaak Cut Kaaw ca tæŋ Cut sii ʔaray day ʔiik

III.

' ' 3 + 2 3 ' '
faraŋ: Panrayaa Pom la Krap Kuan tæŋtua yaaŋray
2 ' 3 ' 2 2 + ' +
KonTay: tɔŋ tæŋ Cut dam tææ may tɔŋ suam muak ruu 1.,2.
+
Tuŋmuu 3.
' ' + + 2 3 + 3
faraŋ: Pom waŋ waa Panrayaa Pom mii Cut dam
2 2 3 + 3 3 2 2
KonTay: Taa may mii ciŋ ciŋ Cut sii Klam Klam kɔ day
' ' ' 2 3 2 + 3 ' + 3
faraŋ: KɔɔpKun maak Krap ʔɔɔ Kææn Tuk say Kææn saay
+ + 3
ruu Kwaa Krap
+ 3 3
KonTay: Kææn saay Krap

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, L	S	S

New Expressions:

```
      +
  1.  suam       'to wear'
      '
  2.  muak       'hat'
      +
  3.  Tuŋmʊʊ     'gloves'
```

Answer the following questions:

```
         3     ' '   '  2    '  3   +   '
  1.  Panrayaa faraŋ ca tɔŋ tæŋ Cut sii ʔaray
         3     ' '   '  2   +    '    2    +
  2.  Panrayaa faraŋ ca tɔŋ suam muak duay rʊʊ
      ' '    2      +   2      3     +       3
  3.  faraŋ nææcay may waa Panrayaa Kaw mii Cut dam
      2   2       3        '  '  3   +    3    3   2   +
  4.  Taa may mii Cut dam ca tæŋ Cut sii Klam Klam day may
      +    3   '   +    3    +   +    +
  5.  KææŋTuk say Kææn saay rʊʊ Kææn Kwaa
```

16:14 Dialogue - <u>At the Wake</u>

เลิศ	ผมขอแสดงความเสียใจด้วยครับ	
นิสา	ขอบคุณค่ะ ที่กรุณามา	
เลิศ	ผมเพิ่งทราบข่าวจากคุณอัศวินเมื่อตอนบ่ายนี้เอง	
นิสา	ดิฉัน<u>มัวยุ่ง</u> ไม่ได้โทรศัพท์ไปบอกใครเลย	1.,2.
เลิศ	ผมเห็นใจครับ	
นิสา	เราไม่ได้คิดว่าท่านจะเสีย<u>กระทันหัน</u>อย่างนี้	3.
เลิศ	จะมีสวดสักกี่คืนครับ	
นิสา	คงสามคืนเท่านั้นค่ะ	
เลิศ	ผมต้องขอโทษด้วยที่ภรรยาผมมาไม่ได้	
นิสา	ไม่เป็นไรหรอกค่ะ	
เลิศ	เราได้รับเชิญให้ไปงานแต่งงาน เลยต้อง<u>แยก</u>กันไป	4.
นิสา	ขอบคุณจริงๆค่ะ ที่กรุณามา	

เลิศ พรุ่งนี้ภรรยาผมคงมาได้

นิสา นี่คุณพ่อยังไม่ทราบว่าคุณปู่เสียเลย

เลิศ ทำไมล่ะครับ

นิสา ท่านไปราชการที่เชียงใหม่ คุณแม่ส่งโทรเลขไปแล้ว 5.

เลิศ คุณคงยุ่งมากนะครับ

นิสา ค่ะ

เลิศ มีแขกมาอีกแล้ว เชิญนะครับ ไม่ต้องเป็นห่วงผม

นิสา เชิญข้างในซิคะ

เลิศ ครับ ผมจะเข้าไปเคารพศพก่อน

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A, L

New Expressions:

1.	มัว	'to be occupied with'
2.	ยุ่ง	'busy'
3.	กระทันหัน	'suddenly'
4.	แยก	'to separate'
5.	ไปราชการ	'to go on official government business'

$\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ and $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sut}}\overset{3}{\text{Taay}}$

Observe the grammatical differences between the first and second sentences of each pair.

		$\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ Phrase	$\overset{2}{\text{Tii}}$	
$\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ maa	pen pen	$\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$	$\overset{2}{\text{Tii}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$ maa
$\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{\text{'}}{\text{ca}}$ pay	pen pen	$\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sut}}\overset{3}{\text{Taay}}$ $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sut}}\overset{3}{\text{Taay}}$	$\overset{2}{\text{Tii}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{\text{'}}{\text{ca}}$ pay

Note:

1. $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ means 'the first time' and $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{\text{'}}{\text{sut}}\overset{3}{\text{Taay}}$ means the 'last time.'

2. The first and second sentences of each pair though grammatically different have about the same meaning, namely;

'This is the first time that I've come.'

'This is the last time that I'll go.'

16:15 Your teacher will provide sentences like the first of each pair in the frame. Respond with a sentence like the second.

Teacher: $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ pen $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ maa $\overset{2}{\text{Tiaw}}$ $\overset{3}{\text{naam}}\overset{\text{'}}{\text{tok}}$

Student: $\overset{+}{\text{Pom}}$ maa $\overset{2}{\text{Tiaw}}$ $\overset{3}{\text{naam}}\overset{\text{'}}{\text{tok}}$ pen $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$

Continue the drill:

1. $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ pen $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{naŋ}}$ $\overset{2}{\text{Kruaŋ}}\text{bin}$
2. $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ pen $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{\text{'}}{\text{ca}}$ pay rian $\text{taaŋ}\overset{\text{'}}{\text{pra}}\overset{2}{\text{Teet}}$
3. $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ pen $\overset{3}{\text{Kraŋ}}$ $\overset{2}{\text{rææk}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$ lɔɔŋ kin $\overset{3}{\text{Tu}}\text{rian}$

```
       3   3        3   2     2    +   3   3    '
  4.  Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii  Pom rot naam sop
       3   3        3   2     2    +   +
  5.  Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii  Pom Tay naa
       3   3        3   2     2    +   2   '   3
  6.  Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii  Pom len maakruk
       3   3        3   2     2    +       +
  7.  Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii  Pom duu Koon
       3   3        3   2     2    +   '    2
  8.  Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii  Pom kiaw Kaaw
       3   3        3   2     2    +   '      2     '     '
  9.  Kraŋ nii pan Kraŋ rææk Tii  Pom ca pay Tiaw taaŋcaŋwat
       3   3        3   2     2    +   '   3
 10.  Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii  Pom Kii maa


16:16 This exercise is the same as the previous one except
      3   '  3              3   2
that Kraŋ sutTaay replaces Kraŋ rææk.
                3   3        3   '  3
     Teacher:  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay
               2       '  3
               Tii raw ca Pop Kan
                   '  3            3   '  3
     Student:  raw ca Pop kan pen Kraŋ sutTaay

Continue the drill:
       3   3        3   '  3    2    +       2   2
  1.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  Pom maa Tii nii
       3   3        3   '  3    2    +   '   '  +
  2.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  Pom ca KæŋKan kiilaa
      2                              2
      Tii rooŋrian
       3   3        3   '  3    2    +   '      '    3
  3.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  Pom ca Tam yaaŋ nan
       3   3        3   '  3    2    +   '   +   '  +    +
  4.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  Pom ca Kian cotmaay Tuŋ
         3
      ruamrak
       3   3        3   '  3    2    +   '       2    2
  5.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  Pom ca Taan Kaaw Tii
      3    3
      raan nii
       3   3        3   '  3    2    ' +   2    '           3
  6.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  diCan nuŋ kraprooŋ tua nii
       3   3        3   '  3    2    +   '       +    3
  7.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  Pom ʔaan KamTaam nan
       3   3        3   '  3    2        '           2    2
  8.  Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii  raw ca maa Taan Kaaw Tii
      3    3
      raan nii
```

     3   3   3   ' 3   2   ' +   '   ' +
9. Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii diCan ca Pim cotmaay
 ' ' 3
Cabap nii
     3   3   3   ' 3   2   +   '   '   '   '
10. Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii Pom ca Kii cakkrayaan
maa rooŋrian

16:17 Repeat 16:15, reversing the teacher's and the students' parts.

              +   2   3   '   3   2
Teacher: Pom maa Tiaw naamtok pen Kraŋ rææk
              3   3   3   2   2   +   2   3   '
Student: Kraŋ nii pen Kraŋ rææk Tii Pom maa Tiaw naamtok

Continue the drill.

16:18 Repeat 16:16, reversing the teacher's and the students' parts.

                   ' 3   3   ' 3
Teacher: raw ca Pop kan pen Kraŋ sutTaay
              3   3   3   ' 3   2
Student: Kraŋ nii pen Kraŋ sutTaay Tii
                   ' 3
              raw ca Pop kan

Continue the drill.

2 2
Kɔn Kaaŋ

Subject		2 2 Kɔn Kaaŋ	' (ca)			Descriptive Verb
' ʔaakaat	Koŋ	2 2 Kɔn Kaaŋ	' ca			+ naaw
3 2 2 3 mamuaŋ luuk nii		2 2 Kɔn Kaaŋ			2 may	dii
+ ' 3 Kaw Kap rot		2 2 Kɔn Kaaŋ	' ca			rew
+ Kaw		2 2 Kɔn Kaaŋ	' ca	' 3 Kap rot		rew

Note:

1. $\overset{2}{\text{Kɔn}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ is always followed by a descriptive verb, although a verb of another type may intervene, as in the last sentence in the frame above.

2. $\overset{2}{\text{Kɔn}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ means 'to some extent.' It is used in situations which in English would be described in affirmative sentences by 'rather' and in negative sentences by 'so' or 'very.' The sentences above might be translated:

'The weather will probably be rather cold.'

'This mango is not so good.'

'He drives rather fast.'

The third and fourth sentence have approximately the same meaning.

3. Koŋ is not used with $\overset{2}{\text{Kɔn}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ when the subject of the sentence is itself a sentence, as in the third example above.

16:19 Add $\overset{2}{\text{Kɔn}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ ($\overset{'}{\text{ca}}$) to the following sentences.

Teacher: $\overset{'}{\text{dek}}$ Kon $\overset{3}{\text{nan}}$ dəən rew

Student: $\overset{'}{\text{dek}}$ Kon $\overset{3}{\text{nan}}$ dəən $\overset{2}{\text{Kɔn}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ rew OR

$\overset{'}{\text{dek}}$ Kon $\overset{3}{\text{nan}}$ $\overset{2}{\text{Kɔn}}$ $\overset{2}{\text{Kaaŋ}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ dəən rew

Continue the drill:

1. $\overset{3}{\text{Pra}}$ $\overset{'}{\text{sua}}$tmon rew
2. $\overset{3}{\text{rot}}$mee Kan $\overset{3}{\text{nii}}$ $\overset{3}{\text{Caa}}$
3. $\overset{+}{\text{Koon}}$ $\overset{3}{\text{Ka}}\overset{3}{\text{na}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ len $\overset{2}{\text{dii}}$
4. $\overset{2}{\text{sua}}$ tua $\overset{3}{\text{nii}}$ raaKaa Pææŋ
5. $\overset{2}{\text{naa}}\overset{+}{\text{fon}}$ $\overset{+}{\text{fon}}$ $\overset{'}{\text{tok}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
6. $\overset{2}{\text{caw}}\overset{2}{\text{Paap}}$ $\overset{'}{\text{ŋaan}}$sop $\overset{3}{\text{nii}}$ ruay

2 3 2 3 ' '
7. PaapPayon ruaŋ nii sanuk
+ 2
8. Kaw Kiiluum
3 2
9. ʔaacaan Kon nan Puut naan
+ ' '
10. Kaw Kuy sanuk
+ 3
11. Kaw Tam ŋaan Caa
+ 2
12. Pom luum ŋaay
+ ' + + ' 3
13. Kaw ʔaan naŋsuu duk Tuk Kuun
2 3 +
14. Kruaŋbin lam nan bin suuŋ
3 3 2 + + 3
15. Pra ʔoŋ nan Cɔɔp Can ʔaahaan rɔɔn
3 3 2 ' '
16. ŋaanwat nii may sanuk
' 2 2
17. ŋaanbuatnaak mii Kon maak
+ ' 2
18. Kaw Koŋ ca ʔuan

' '
nuŋ...day (day...nuŋ)

	Classi- fier	' nuŋ day	Classi- fier	day ' nuŋ	
' 3 2 Kun ca kin mamuaŋ	2 luuk	' nuŋ	2 luuk	day	2 2 kɔ day
' 3 2 Kun ca kin mamuaŋ	2 luuk	day	2 luuk	' nuŋ	2 2 kɔ day
+ dinsɔɔ	2 Tæŋ	' nuŋ	2 Tæŋ	day	2 + tɔŋ haay pay
+ dinsɔɔ	2 Tæŋ	day	2 Tæŋ	' nuŋ	2 + tɔŋ haay pay

Note:

' '
The use of nuŋ...day (day...nuŋ) implies an indifference of choice, and might be rendered in English by 'it doesn't matter which one,' 'some one of,' 'one of,' 'any one of.' The two sentences in the frame mean:

'You'll be able to eat any one of the mangoes.' OR
'It won't matter which one of the mangoes you eat.'
'One of the pencils must be gone.' OR
'Some one of the pencils must have disappeared.'

```
           '                   '
16:20 Add nʊŋ...day or day...nʊŋ with an appropriate classi-

fier to the following sentences:
                3       '    '      2   2   2  '        '
     Teacher:   nakrian yaak ca pay Tii nan kɔ bɔɔk Kruuyay
                3                   '   '    '      2   2
     Student:   nakrian Kon day Kon nʊŋ yaak ca pay Tii nan
                2  '        '
                kɔ bɔɔk Kruuyay

Continue the drill:
         '    2   +  +   2  '       2  3
  1.   Kun yaak day naŋsʊʊ kɔ yip pay kɔ lææw kan
       2   2       +    +   +   '   '    +   3
  2.   Taa PuuCaay Taam Tʊŋ Pom yaa bɔɔk Kaw na
       2   '   2           2    +   '  '        2
  3.   Taa dek may Tam kaanbaan Kaw ca Tuuk Tam Toot
       2        2       +        '   '  2   +
  4.   Taa Kruu may maa sɔɔn Kruuyay ca tɔŋ sɔɔn
       2                 3   '          '   '
  5.   mʊa mii Kray taay mak ca mii ŋaansuatsop
           2        2   2       2           2  3
  6.   Kun lʊak ʔaw sʊa Tii Kun tɔŋkaan pay kɔ lææw kan
       2   3      2   2          2   2   2
  7.   Taa rotmee næn kɔ pay Kan Tii may næn
       '   ' 2        +  +   3
  8.   dek ca tɔŋ lʊʊm naŋsʊʊ way
       '  2            '   +  +   +    +
  9.   ca tɔŋ mii Kray yip naŋsʊʊ Kɔɔŋ Pom pay
            '  2   '       2    3
 10.   Kray ca tɔŋ yuu nay baan nan
       2    2   +   '  3           3       '    3
 11.   baan Tii Kaw ca sʊʊ mii Kon sʊʊ pay kɔɔn Tuk Tii
        3  ' 2   '       2
 12.   Pra ca tɔŋ suatmon may pen
```

```
2       2
may...kɔ
```

	2 may		2 kɔ	
	2 may	+ Kaw	2 kɔ	' 2 Kun ca tɔŋ pay
+ Kaw	2 may	ruay	2 kɔ	con
+ Kaw	2 may	nɔɔn	2 kɔ	' + + Kon ʔaan naŋsuu
+ ' 3 Pom ca suu	2 may	3 3 rot Kan nan	2 kɔ	3 3 rot Kan nii

Note:

```
    2      2
1.  may...kɔ signals alternative possibilities, and is often
```

rendered in English by 'either...or.' The first sentence in the frame above means:

'Either he or you will have to go.'

2. The order of alternative pronouns in Thai carries no implication of politeness or impoliteness. The two sentences below are equally acceptable:

```
2        2   +    '  2
may Kun  kɔ  Pom  ca tɔŋ pay
2   +    2        '  2
may Pom  kɔ  Kun  ca tɔŋ pay
```

```
                +               2      2
16:21  Delete  ruu and add may...kɔ to the following sentences.
                2        +   2    +    '     '     3
     Teacher:  Pɔɔ Kun  ruu Pɔɔ  Pom  ca  pay  ʔameerikaa
                2   2        2   2    +    '     '    3
     Student:  may Pɔɔ Kun  kɔ  Pɔɔ  Pom  ca  pay  ʔameerikaa
```

Continue the drill:

```
          3     3     +      3    2    +    '   '
  1.  ʔaaTit nii ruu ʔaaTit naa  Kaw  ca  tæŋŋaan
            +         '         '
  2.  yaay ruu taa ca maa ŋaansop
       ' +      '    +            3      +     2     3      2    3
  3.  CaləəmKeet ruu Paaraamaw  Caay  PaapPayon  ruaŋ  nan
      2  +        +   2   '    '       +   2     '
  4.  cawsaaw ruu cawbaaw ca pay haa rəək tæŋŋaan
               +        +    '   2
  5.  Caawnaa ruu Caawsuan ca tɔŋ pay ʔamPəə
                      +    '        +    '      '     2
  6.  duan kanyaayon ruu tulaaKom Pom ca pay pak taay
```

```
             +       '   +   '      +
 7.  wan day ruu wan nuŋ Pom ca pay haa Kun
         '   +   2  2       '   2        '     2    '
 8.  Kruuyay ruu PuuCuayKruuyay tɔŋ pay praCum Tii krasuaŋ
     +   '  2           3   '       +  +   +       '
 9.  Pom ca tɔŋ pay ŋaanliaŋsoŋ Kun saaKaa ruu ŋaantæŋŋaan
     '
     curay
     +       +
10.  Kaw pay ruu maa
     2       +   +   2           '  '    '       2
11.  PiiCaay Pom ruu PiiCaay Kun ca Tuuk soŋ pay wiatnaam
     +   +      3     +   '  2           '       '       3 +
12.  Pom ruu Panrayaa Pom ca tɔŋ pay ŋaansop Kun puu Kun nisaa
     2    +   +   2    +  +   2              3
13.  baan Kaw ruu baan saaKaa tɔŋ mii ŋaankinliaŋ
     2            +   2   '   3
14.  Pii Tam ŋaan ruu len maakruk
     2       3   +   2       3   '
15.  sua tua nii ruu sua tua nan Kaat
         '  2           '    +       +  '
16.  raw ca tɔŋ pay ŋaansuat ruu ŋaanPawsop
     ' +   3   2       '      +    +   +  '
17.  diCan Kit waa raw ca mii Koon ruu naŋsot
            '   +       3  3   '   '  2
18.  ŋaanpiimay ruu ŋaanrapnɔɔŋmay ca tɔŋ mii Kon maw (to be
     drunk, intoxicated)
```

16:22 Summary

Below are sentences illustrating material presented in Lesson Sixteen. Copy them until you know them.

1. เขาดูภาพยนตร์
2. เขาดูหนังตะลุง
3. ผมจะไปงานศพ
4. งานบวชนาคสาขาเมื่อไร
5. ผมได้รับเชิญให้ไปงานศพ
6. คุณมีแขนทุกข์ไหม
7. ผมขอแสดงความเสียใจด้วย
8. ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ผมมา

9. ครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายที่เราจะพบกัน
10. เรามาทานข้าวที่ร้านนี้เป็นครั้งสุดท้าย
11. รถเมล์คันนี้ค่อนข้างจะช้า
12. เครื่องบินลำนั้นค่อนข้างจะบินสูง
13. คุณจะกินมะม่วงลูกใดลูกหนึ่งก็ได้
14. เมื่อมีใครคนใดคนหนึ่งตายมักจะมีงานสวดศพ
15. ไม่เขาก็คุณจะต้องไป
16. ไม่อาทิตย์นี้ก็อาทิตย์หน้าเขาจะแต่งงาน

LESSON SEVENTEEN

Dancing in Thailand	17: 1 - 17: 3	V
2 2 3 ' 3 may Cay Prɔ...tææ Prɔ as Sentence Connectives	17: 4	V/G
The Verb taam	17: 5	V/G
Dialogue - Planning a Boat Excursion	17: 6	AC
Reading Passage - A Friendly Letter	17: 7	R
	17: 8 - 17:13	C
	17:14 - 17:15	R/C
Three Additional Uses of pen	17:16 - 17:20	V/G
Dialogue - Making a Kratong	17:21	AC
' 2 yaak...kɔ as a Sentence Connective	17:22	V/G
Dialogue - At Night	17:23	AC
Summary	17:24	C

Dancing in Thailand

2 Observe the different styles of dancing described by tenram, ram and ramwoŋ.

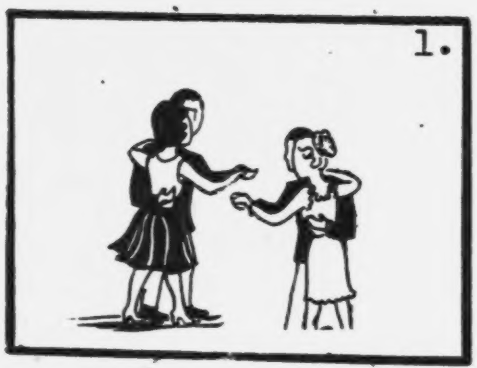

+ 2
Kaw tenram kan

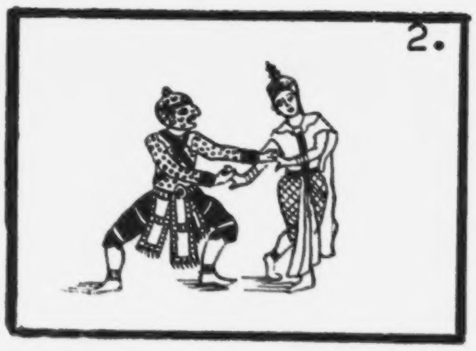

+
Kaw kamlaŋ ram

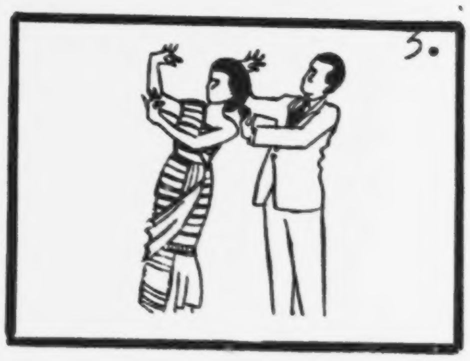

+
Kaw ramwoŋ kan

Notes:

1. tenram refers to ballroom dances (most of which have been imported from the West), e.g. waltz, fox trot. ram is a generic term for Thai dancing activity and it may also refer to interpretive Thai dances which re-enact legendary stories of the past.

2. ramwoŋ refers to a Thai folk dance in which the couples move around in circles. In frame 3 above, note especially the hand positions and the distance between the dancing partners.

17: 1

+ 2
Teacher: Kaw tenram kan
2 '
Student: ruup nuŋ

Continue the drill:

+
1. Kaw kamlaŋ ram
+ 2
2. Kaw tenram kan
+
3. Kaw ramwoŋ kan
+
4. Kaw kamlaŋ ram
+ 2
5. Kaw tenram kan
+
6. Kaw ramwoŋ kan
+
7. Kaw kamlaŋ ram
+
8. Kaw ramwoŋ kan

17: 2 This drill is the reverse of 17: 1 above.

2 '
Teacher: ruup nuŋ
+ 2
Student: Kaw tenram kan

Continue the drill.

17: 3 Give answers to the following questions based on your own experiences.

+
1. Kun Kəəy ramwoŋ ruu yaŋ
2 2 +
2. Kun Cɔɔp tenram may
+
3. Kun ramwoŋ pen may
2 +
4. Kun Kəəy tenram may
+ +
5. Kun Kəəy hen KonTay ram ruu yaŋ
+
6. Kun ram pen may

2 2 3 ' 3
may Cay Prɔ...tææ Prɔ Connecting Three Sentences

Observe the alternative orders of the following sequences of sentences:

Sequence	Sentences	
1. Result:		$\overset{+}{\text{Pom}}$ maa $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$
2. Wrong Cause:	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{3}{\text{Kit}}$ $\overset{+}{\text{Tʊŋ}}$ Kun
3. Right Cause:	$\overset{'}{\text{tææ}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{tit}}$ $\overset{2}{\text{raat}}\overset{3}{\text{Cakaan}}$
1. Wrong Cause:	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{3}{\text{Kit}}$ $\overset{+}{\text{Tʊŋ}}$ Kun
2. Right Cause:	$\overset{'}{\text{tææ}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{tit}}$ $\overset{2}{\text{raat}}\overset{3}{\text{Cakaan}}$
3. Result:		$\overset{+}{\text{Pom}}$ cʊŋ maa $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$
1. Result:		raw $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cɔɔp}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$
2. Wrong Cause:	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
3. Right Cause:	$\overset{'}{\text{tææ}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{'}{\text{Ka}}\text{mooy}$
1. Wrong Cause:	$\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$
2. Right Cause:	$\overset{'}{\text{tææ}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$	$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{Kii}}\overset{'}{\text{Ka}}\text{mooy}$
3. Result:		raw cʊŋ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cɔɔp}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$

Note:

1. In three-sentence sequences whose meanings are, respectively, result, wrong cause, right cause; $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$ precedes the second and $\overset{'}{\text{tææ}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$ precedes the third.

2. If the order of the sentences is wrong cause, right cause, result; cʊŋ follows the subject of the result sentence.

17: 4 Use $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{Cay}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$...$\overset{'}{\text{tææ}}$ $\overset{3}{\text{Prɔ}}$ with the following sentences.

Teacher: $\overset{'}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$ pay lɔɔy $\overset{'}{\text{kra}}\text{Toŋ}$[1] $\overset{'}{\text{kap}}$ Kun $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{2}{\text{day}}$, $\overset{'}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{'}{\text{yaak}}$ pay, $\overset{'}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$ $\overset{2}{\text{waay}}\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{2}{\text{may}}$ pen

---

[1] $\overset{'}{\text{kra}}\text{Toŋ}$ is a receptacle made of banana leaves.

```
          ' +            '      '       2   2
Student:  diCan pay lɔɔy kraToŋ kap Kun may day
          2   2   3   ' +   2   '        '   3   ' +
          may Cay Prɔ diCan may yaak pay tææ Prɔ diCan
          2   3    2
          waaynaam may pen
```

Continue the drill:

```
     +   2        +        +       2    +    +    +
 1.  Pom hay ŋaan Kaw Tam, Kaw pen yaat Kɔɔŋ Pom, Kaw Tam

     ŋaan dii
         3   2   +    '  +         3   2  '         3
 2.  ruamrak may Kian cotmaay, ruamrak Kiikiat, ruamrak mii
          2
     ŋaan yuŋ
     +   2             +   '    +   2    2   3   2     +
 3.  Pom lay (to fire) Kaw ʔɔɔk,Kaw Puut may ruu ruaŋ, Kaw
     2  '
     Kiikiat
     2        '    3 +    3 +           '    3 +       '
 4.  mææ pen huaŋ nisaa, nisaa yaŋ pen dek, nisaa yaŋ Kap
     3   2   '
     rot may keŋ
     +  +   '      '    3       +  +   '        2     +  +
 5.  saaKaa ca pay ʔameerikaa, saaKaa yaak pay Tiaw, saaKaa
     '             +  +
     yaak pay rian naŋsuu
     +   2   2    ' 3   ' 3  2   +        '    +
 6.  Pom may Cɔɔp hima, hima may suay, ʔaakaat naaw
     '     '  +      '        '     2   '         +  +
 7.  curay tatsincay tæŋŋaan, curay may yaak rian naŋsuu,
     '     '        2
     curay yaak mii KrɔɔpKrua (family)
     +  '  2   '             +  +    +  '  2  '
 8.  santi may yaak pay rian naŋsuu, santi Kiikiat rian,
     +     '    2    2
     santi yaak Cuay Pɔɔ Tam ŋaan
     '  '     2   2             '      '  '     2   '
 9.  ʔatsawin may day pay lɔɔy kraToŋ, ʔatsawin may yaak pay,
     '  '     '   2   3
     ʔatsawin tit raatCakaan
         3                3       +  +   '        3
10.  ruamrak pen lom, ruamrak duu naŋsuu duk, ruamrak
     3         '   '  +
     Payaayaam ʔot ʔaahaan
     +       +       2   2    +   2   '        +
11.  Pom maa haa Kun may day, Pom may yaak maa haa Kun,
     +   2       '   2
     Pom tɔŋ pay pak taay
     +   2   '    2       +   2      2       +   3    '
12.  Kaw may yaak tenram, Kaw tenram may pen, Kaw Taaw cep
```

    +   +   2   +   2   3 + 3 3   2   2   2
13. Kaw siacay maak, Kaw Kaw mahaawitTayaalay may day, Pɔɔ
+
Kaw taay

3   2 2   +   +   +   ' 3
14. Tuk Kon may Cɔɔp Kaw, Kaw con, Kaw mii KwaampraPrʊt
2
may dii

The Verb taam

	taam		
+ Kaw	taam	2 mææ	
+ Kaw dəən	taam	' + Tanon	
+ ' 3 Kaw Kap rot	taam	+ Pom	
+ Kaw maa	taam	weelaa	
' 2 ' dek (Tii yuu)	taam	' + Tanon	' pen dek keeree

Note:

1. taam is used in situations of accompaniment or proximity in time or place, although it can rarely be translated with words so general in meaning. taam sometimes means 'go and get' when pay or maa precedes it, and its object is an animate noun. Other English words used to express the meaning of taam are 'follow, follow along, follow after.' The sentences above mean:

'He followed his mother.'
'He walked along (he followed) the road.'
'He followed me in his car.' OR 'He went to get me in his car.'
'He came on time(he followed the schedule).'
'Street urchins (children following the road) are rough, mischievous children.'

2. taam may be negated only when it is the main verb: e.g.
+   2   2
Kaw may taam mææ
    2   '
3. Tii yuu may be omitted before taam.

17: 5 Substitute taam for any appropriate word in the following sentences. Be sure you understand the meanings of the sentences.

                         2   2   3
Teacher: raw pay Tiaw Tii CaayTalee
                         2   3
Student: raw pay Tiaw taam CaayTalee

Continue the drill:
     '   2   '   2   2   ' +   2
1. dek Tii yuu baannɔɔk Kayan maak
     +   2   ' +
2. Kaw wiŋ bon Tanon
     3   '
3. rotfay ˀɔɔk troŋ weelaa
     3 +   +   3
4. nisaa maa haa ruamrak
     +   3   '   '
5. Kɔɔŋ nay raan yay yay raaKaa Pææŋ
         '   3   ' +   ' + 3
6. raw Kap rot pay bon Tanon suKumwit
     +   2   +   2   +   3
7. Kaw dəən Kaaŋ laŋ Puuyiŋ Kon nan
     +   '   2   3   '   2
8. Pom ca tɔŋ pay ˀaw nɔɔŋ klap baan
     2 3   '   +   2
9. tonmaay nay paa suay maak
          2   3   2   2   3   3   3
10. raw may Kuan pay suu sua Tii raan lek lek
     3   3   2   '
11. nakrian Tuk Kon Puut yaaŋ Kruu
     +   '   +   ' +
12. Kaw tæŋtua muan diCan

17: 6 Dialogue - Planning a Boat Excursion

สาขา   คืนนี้คุณจะไปลอยกระทงที่ไหนหรือเปล่าครับ

รวมรัก   ยังไม่แน่เลยค่ะ คุณล่ะคะ

สาขา   เราตั้งใจจะไปล่องเรือกันตลอดคืนครับ   1.

รวมรัก   คงจะสนุกนะคะ

สาขา ไปกับเราไหมครับ ชวนคุณอัศวินไปด้วย

รวมรัก คุณจะไปถึงไหนกันคะ

สาขา เราว่าจะขึ้นไปเรื่อยเรื่อยตามแม่น้ำเจ้าพระยา[2] 2.

รวมรัก กลางคืนจะเห็นอะไรคะ

สาขา เราไม่ได้ไปชมธรรมชาตินะครับ เราไปลอยกระทง 3.,4.

รวมรัก เรือลำใหญ่ไหมคะ

สาขา ใหญ่พอควรครับ 5.

รวมรัก มีรายการอะไรบ้างคะ

สาขา เรือจะออกจากท่าช้าง[3]ราวสองทุ่ม ในเรือมีวงดนตรีด้วยครับ 6.,7.

รวมรัก มีเต้นรำด้วยหรือเปล่าคะ

สาขา มีซิครับ มีเต้นรำตลอดคืนเลย

รวมรัก อยากไปบ้างจังแต่คุณพ่อคงไม่ให้ไปเพราะดิฉันว่ายน้ำไม่เป็น

Teacher:	LP	NP
Student:	L, L L/A	L, L L/A

New Expressions:

1.	ล่อง	'to drift downstream'
2.	เรื่อยเรื่อย	'continuously'
3.	ชม	'to admire, view'
4.	ธรรมชาติ	'nature, scenery'
5.	พอควร	'moderately, reasonably'
6.	ท่า	'dock'
7.	วงดนตรี	'a group of musicians'

---

[2] $\overset{2}{\text{m}}$ææ$\overset{3}{\text{n}}$aam $\overset{2}{\text{c}}$aw$\overset{3}{\text{P}}$rayaa is the name of an important river in Thailand which runs through Bangkok.

[3] $\overset{2}{\text{T}}$aa $\overset{3}{\text{C}}$aaŋ is the name of a dock along the Chao Praya River in Bangkok.

17: 7 Reading Passage - A Friendly Letter

อยุธยา
[illegible] พฤศจิกายน ๒๕๑๑

รวม ที่รัก

คืนนี้พระจันทร์สวยมาก ผมไม่เคยนั่งดูพระจันทร์วันเพ็ญเดือน ๑๒ นานๆอย่างคืน 1.
นี้เลย ป่านนี้คุณคงไปลอยกระทงกับเพื่อนที่ไหนที่หนึ่งแล้ว คุณจะลอยกระทงเผื่อผมไหมนะ 2.
คุณจะอธิษฐานอะไรให้ผมบ้างนะ คุณจะคิดถึงผมสักนิดบ้างไหมนะ แต่ผมคิดถึงคุณมาก หากไม่ 3.
ติดราชการผมก็คงได้ไปลอยกระทงกับคุณอย่างทุกปี อาจจะเป็นเพราะปีกลายนี้กระทงที่เราลอย
ล่มกระมัง ปีนี้ผมจึงอยู่ห่างคุณเช่นนี้ แต่อย่างไรก็ตามถึงเราจะไม่ได้ลอยกระทงด้วยกัน ผมก็
รู้ว่าเราก็ยังลอยกระทงในแม่น้ำสายเดียวกัน

ผมไปลอยกระทงกับเขาเพิ่งกลับมาสักครู่นี้เอง งานลอยกระทงที่ต่างจังหวัดก็สนุกไม่
แพ้ที่กรุงเทพฯ แม้ว่ากระทงของเขาจะไม่สวยเท่ากระทงของชาวกรุง เขาก็มีกระทงที่ทำด้วย 4.
ใบตองหรือกาบกล้วย ถึงเขาจะไม่มีดนตรีสากลที่เล่นจังหวะเร่งเร้า เขาก็มีโทนและรำมะนา 5.
ที่เล่นจังหวะละมุนละไม ถึงเขาไม่รู้จักเต้นรำ เขาก็มีรำวงและเพลงเรือ 6.

ที่นี่เขาลอยกระทงกันแต่หัวค่ำ ๓ ทุ่ม ๔ ทุ่ม ก็เริ่มลอยกันแล้ว บางคนก็คอยจนสอง
ยาม ตอนที่ผมลอยคงราว ๕ ทุ่มเห็นจะได้ หวังว่าโชคร้ายต่างๆของผมลอยไปกับกระทงหมด
แล้ว ตอนสองยามพระตามวัดย่ำฆ้องและตีระฆังได้ยินถนัด บางคนก็ลงอาบน้ำเพ็ญในแม่น้ำ 7.
ตอนสองยาม เพราะเชื่อกันว่าจะชำระบาปกรรมต่างๆได้ ผมไม่ได้อาบหรอก ไม่ใช่เพราะ 8.
ไม่อยากชำระบาป แต่เพราะอากาศมันค่อนข้างหนาว นี่จะตีหนึ่งอยู่แล้ว พวกรำวงยังไม่เลิก
กันเลย เห็นว่าจะรำกันโต้รุ่ง ผมขึ้นมาก่อนเพราะทนนั่งคิดถึงคุณและดูคนอื่นเขาสนุกสนานกันอยู่ 9.
ไม่ได้ ถ้าคุณอยู่ที่นี่ด้วย เราคงรำวงจนสองยาม ตีหนึ่ง หรือโต้รุ่งอย่างคนอื่นเขาบ้าง

ป่านนี้คุณคงจะกลับจากลอยกระทงแล้ว คุณอาจจะกำลังนั่งทานข้าวต้มหรือโจ๊กอยู่แถว 10.
ถนนสุขุมวิท แต่ใครจะรู้คุณอาจจะไปลอยเรือโต้รุ่งและเต้นรำเพลินจนลืมผมแล้วก็ได้ อีกสักครู่ 11.
ผมคงจะเข้านอน และคงจะนอนคิดถึงคุณจนกว่าจะหลับ

รัก

อัศวิน

New Expressions:

1.	วันเพ็ญ	'full moon night'
2.	ป่านนี้	'by this time, by now'
3.	อธิษฐาน	'to make a wish, pray'
4.	แม้	'even though, although'
5.	กาบกล้วย	'fibrous layer on the trunk of a banana tree'
	สากล	'universal, Occidental'
	จังหวะ	'a beat (in music), rhythm'
	เร่งเร้า	'fast'
	โทน	'a drum enclosed at one end'
	รำมะนา	'a small drum'
6.	ละมุนละไม	'sweet, pleasant'
	เพลงเรือ	'love songs sung extemporaneously by men in one boat and women in another boat'
7.	ย่ำ	'to beat (a gong or drum)'
	ถนัด	'clear, clearly'
	น้ำเพ็ญ	'river water under the full moon'
8.	ชำระ	'to wash away, cleanse'
	บาปกรรม	'sin'
9.	โต้รุ่ง	'until dawn'
	ทน	'to bear, stand, endure'
10.	โจ๊ก	'a thick, watery rice soup'
	แถว	'section, district (of a town or place)'
11.	เพลิน	'to be engrossed, absorbed (in something)'

17: 8 Write the following words in the Thai alphabet.

1. $\overset{3}{\text{P}}\text{racan}$
2. Pen
3. $\overset{\text{'}}{\text{P}}\text{ʊa}$
4. $\overset{\text{'}}{\text{?}}\text{a}\overset{3}{\text{T}}\text{it}\overset{+}{\text{T}}\text{aan}$
5. $\overset{+}{\text{s}}\text{aakon}$
6. $\overset{\text{'}}{\text{T}}\text{a}\overset{\text{'}}{\text{n}}\text{at}$
7. $\text{Ca}\overset{3}{\text{m}}\text{ra}$
8. $\overset{\text{'}}{\text{b}}\text{aapkam}$
9. Ton
10. Pləən

17: 9 Write the first paragraph of the reading passage from your teacher's dictation.

17:10 Fill in the blanks with the words missing from the last paragraph of the reading passage. Do not refer to the text until you have finished the exercise.

ป่านนี้คุณคงจะกลับจากลอย ______ แล้ว คุณอาจจะกำลังนั่ง ______ ข้าวต้มหรือโจ๊ก อยู่แถว ______ สุขุมวิท แต่ใครจะรู้คุณอาจจะไปลอยเรือโต้รุ่ง ______ เต้นรำเพลิน __ ลืมผมแล้วก็ ______ อีกสัก ______ ผมคงจะเข้านอน และคงจะนอนคิด ______ คุณจน ____ จะหลับ

17:11 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat it orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. คุณจะลอยกระทงเผื่อผมไหมนะ
2. หากไม่ติดราชการผมก็คงได้ไปลอยกระทงกับคุณอย่างทุกปี
3. งานลอยกระทงที่ต่างจังหวัดก็สนุกไม่แพ้ที่กรุงเทพฯ
4. ถึงเขาไม่รู้จักเต้นรำ เขาก็มีรำวงและเพลงเรือ
5. ที่นี่เขาลอยกระทงกันแต่หัวค่ำ

17:12

A. Substitute the following for ลอยกระทง in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then, without reference to the original sentence, write it with each substitution.

```
    2    3   '
1.  Tiaw naamtok
        3
2.  kin liaŋ
        +
3.  duu naŋ

4.  Tam bun
    '
5.  ca ʔaw ŋən maa
```

B. Do the same for Sentence 2. Replace ติดราชการ, ไปลอยกระทงกับคุณอย่างทุกปี with:

```
    2                             +   '
1.  tɔŋ Tam ŋaan con duk, pay duu naŋ kap Kun
            2    2     '        2
2.  mii kaanbaan maak, ʔɔɔk pay Tiaw
           2   2    2   +            2   3    '   2
3.  campen tɔŋ Cuay Pɔɔ Tay naa, pay waaynaam kap Pυan
    2        '     2                 '       2   2
4.  tɔŋ pay praCum Tii rooŋrian, pay soŋ Kun Tii baan
        3 3      '      '   '   '               2
5.  mii Tura pay taaŋcaŋwat bɔy bɔy, mii weelaa waaŋ
    2    2
    maak Kυn
```

C. For Sentence 3 replace งานลอยกระทง with:

```
1.  ŋaantæŋŋaan
        '
2.  ŋaansop
        3
3.  ŋaanwat
        3
4.  ŋaanliaŋ
           '
5.  ŋaanpiimay
```

D. For Sentence 4 replace เขาไม่รู้จักเต้นรำ, เขา, มีรำวงและเพลงเรือ with:

```
    +   '           +    2          '
1.  Kaw ca mii ŋən, Kaw,may mii Kwaamsuk
    +   '  '   '       '        3
2.  fon ca tok nak, ʔaakaat,yaŋ rɔɔn
    3    '   '   '    3     3    '      3
3.  nɔɔŋ ca tʊʊn tææ Caaw, nɔɔŋ,tæŋtua Caa
     3       3   '  '        3'    '    3      2     '   3   +
4.  Pra ʔoŋ nan ca ʔɔɔk binTabaat tææ Caaw, Tan,klap wat saay
     2   +   '  3    2     +   2   '   2
5.  baan Kaw ca lek, baan Kaw,naa yuu maak
```

E. For Sentence 5 replace เขาลอยกระทง , หัวค่ำ with:

```
        3   '      ' '     3
1.  Kon mak ca pay talaat, Caaw
    3                               3
2.  nakrian dəən pay rooŋrian, mooŋ Caaw
    +   '     '        3
3.  Kaw tʊʊn, hok mooŋ Caaw
    2  3   '    3     '          3
4.  PɔɔKaa pəət raan, pææt mooŋ Caaw
            2         +    2
5.  Caawnaa Kaw nɔɔn, sɔɔŋ Tum
```

17:13 The nine sentences below are presented in random order. Copy them, changing the order so that a well-constructed paragraph results.

1. สันตินัดกับเพื่อนผู้หญิงไว้เวลาทุ่มครึ่ง
2. ทั้งสองคนไปลอยกระทงกัน
3. สันติพาเพื่อนผู้หญิงกลับบ้านเวลาสองยาม
4. คืนนี้เป็นคืนวันเพ็ญเดือนสิบสอง
5. เธอยังแต่งตัวไม่เสร็จ
6. สันติไปที่บ้านเธอเวลาทุ่มสิบห้านาที
7. เมื่อลอยกระทงเสร็จแล้ว
8. เขาพาเธอไปหาอะไรทาน
9. สันติคอยอยู่ครึ่งชั่วโมง

17:14 Answer the following questions based on the reading passage above. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. ใครเป็นผู้เขียนจดหมายฉบับนี้
2. จดหมายฉบับนี้เขียนวันที่เท่าไร
3. อัศวินเขียนจดหมายฉบับนี้ถึงใคร
4. อัศวินเขียนจดหมายฉบับนี้ตอนกลางคืนหรือตอนกลางวัน
5. อัศวินคิดถึงรวมรักมากไหม
6. ทำไมอัศวินจึงไปลอยกระทงกับรวมรักไม่ได้
7. อัศวินคิดว่าเขาอยู่ห่างรวมรักเพราะอะไร
8. เขาจะลอยกระทงด้วยกันหรือเปล่า
9. อัศวินและรวมรักลอยกระทงในแม่น้ำสายเดียวกันใช่ไหม
10. อัศวินลงไปลอยกระทงหรือเปล่า
11. งานลอยกระทงที่ต่างจังหวัดไม่สนุกเท่าที่กรุงเทพฯหรือ
12. กระทงของชาวกรุงหรือของคนต่างจังหวัดสวยกว่ากัน
13. คนต่างจังหวัดใช้อะไรทำกระทง
14. ต่างจังหวัดไม่มีดนตรีสากลแต่เขาก็มีอะไร
15. ที่อยุธยาเขาเริ่มลอยกระทงกันกี่ทุ่ม
16. อัศวินลอยกระทงเวลาเท่าไร
17. ตอนสองยามพระตามวัดทำอะไร
18. ทำไมบางคนจึงลงไปอาบน้ำเพ็ญในแม่น้ำ
19. อัศวินก็อาบน้ำเพ็ญเหมือนกันหรือ
20. ทำไมอัศวินจึงไม่ได้อาบน้ำเพ็ญ
21. ขณะที่อัศวินเขียนจดหมายพวกรำวงเลิกกันหรือยัง
22. อัศวินคิดว่ารวมรักกำลังทำอะไรอยู่

17:15 Below is the first paragraph of the reading passage with some parts missing. Replace the missing parts to make the paragraph match the original. Then check your work for accuracy against the original.

ค●นนี้พระจัน●●●สวยมาก ผมไม่เค●นั่งดูพระจันทร์วันเพ็ญเดือน ๑๒ นานๆอย่างคืนนี้เลย ป่านนี้คุณคงไปลอยกระทงกับเพื่อนที่●●ที่●●●แล้วคุณจะ●●●กระทงเผื่อผมไหมนะ คุณจะอธิษฐานอะไร●●●ผมบ●างนะ คุณจะ●●●ถึงผมสักนิดบ้าง●หมนะ แต่ผมคิดถึงคุณมาก หาก●●●ติดราชกา● ผม●●คงได้ไปลอยกระทง●●●คุณอย●างทุกปี อา●จะเป็นเพราะปีกลายนี้กระทงที่เราลอยล่ม●●● มัง ปีนี้ผมจึง●ยู่ห●างคุณเช่นนี้ แต่อย่างไร●●ตาม ถึงเราจะไม่ได้ลอยกระทง●วยกัน ผมก็รู้ว่าเราก็ยังลอยกระทง●●แม่น●้า●●●เดียว●●●

Three Additional Uses of pen

I. pen followed by a descriptive verb

Observe that pen followed by a member of one group of descriptive verbs forms a constituent which functions as a main verb, while pen followed by a member of another group of descriptive verbs forms a constituent which functions as a verb modifier:

	Main Verb			Verb Modifier	
		Descriptive Verb		pen	Descriptive Verb
3 + nisaa kamlaŋ	pen	' suk			
+ + saaKaa	pen	3 Tuk			
2 ləət yaŋ	pen	' dek			
+ Kaw	Tam		tua	pen	' dek
+ ' Pom ca	Tam		2 hay Kun	pen	3 ' Piseet
+ Kaw	maa		2 2 Tii nii	pen	3 nit

Note:

1.a. The first three sentences in the frame above might be translated as follows:

'Nisa's happy now.'
'Sakha is worried.'
'Lert is still young.'

b. Other pen + descriptive verb constituents which function as main verbs are:

+ pen saaw	'unmarried, young' (woman)
' pen num	'unmarried, young' (man)
' pen soot	'unmarried' (man)
2 pen bay	'mute, dumb'
pen klaaŋ	'neutral, in the middle'
pen ciŋ	'true, real'
' pen yay	'important, big'
' pen ?antaraay	'dangerous'
2 pen maay	'to be widowed, divorced'

c. Below is an illustration of the contrast between a descriptive verb used alone as a main verb and pen with a descriptive verb as a main verb:

+ 2 Kaw baa	'He's been walking down the middle of a busy street. He must be crazy''
+ 2 Kaw pen baa	'He's been acting strangely ever since his accident. He's losing his mind.'

The use of pen here implies that a change has been taking place over a span of time.

2.a. The last three sentences in the frame might be translated:

'He's acting childishly.'

'I'll make this for you in a special way.'

'He comes here constantly.'

b. Other descriptive verbs which follow pen to form verb modifiers are:

3 pen Tammadaa	'naturally, normally'
2 ' pen manmɔ	'definitely, firmly'

17:16 Add pen to the sentences given, if possible.

3 '
Teacher: Kon nan kææ
3 '
Student: Kon nan kææ
3 '
Teacher: Kon nan yaŋ dek
3 '
Student: Kon nan yaŋ pen dek

Continue the drill:

2 2 2 ' 2 + '
1. Pii yaŋ may day tæŋŋaan Pii yaŋ saaw yuu
+ + 2 3
2. naŋsʊʊ lem nan Pææŋ
+ ' 3 3 '
3. Pom ca Kit raaKaa Kun Piseet

```
    2        +          '
 4. luukCaay Pom kamlaŋ num
    +       2
 5. Kaw dii maak
    +   2    3   2   '
 6. naŋ ruaŋ nii naa ca ciŋ
    +       '   '
 7. Kaw yaŋ num yuu
    +
 8. Kaw ruay
    +       3   2
 9. maa tua nan baa
    2  2   3          3   '
10. KaaraatCakaan Kon nan kææ
        3       '  2
11. Kon nan Koŋ ca bay
    3      3   3
12. to tua nii lek
             '  '
13. raw Kuan ca yuu klaaŋ
    +   +      '   +   2  '  2   +   '
14. Kaw sanyaa kap Pom manmɔ waa Kaw ca maa
    2      +    +   '
15. sɔyKɔɔ Kɔɔŋ Kaw plææk
    +   '   '   +   3
16. Kaw suk tææ Pom Tuk
    2   +   '           2  '    '  '                   '
17. Taa Kaw ca pay ʔeeŋ kɔ ʔaat ca kəət (to happen) ʔantaraay
    '        3   '
18. ʔooŋ bay nii nak
    ' '     '   '          '   3
19. palatcaŋwat yay nay caŋwat nan
        3    +   +    +    +   ' '
20. rɔɔŋTaaw sii Kaaw Kɔɔŋ Kaw saʔaat
```

17:17 Paraphrase the following descriptions using pen plus a descriptive verb.

```
          +   2    2   2
Teacher:  Kaw Puut may day
          +       2
Student:  Kaw pen bay
```

Continue the drill:

```
     2  +       3       2   2   '
 1.  Puuyiŋ Kon nan yan may day tæŋŋaan
     +   2       '       3            2
 2.  Kaw tɔŋ pay yuu rooŋPayaabaan Konbaa
         3   2   2  2
 3.  Kon nan may KawKaaŋ (to take side) Kray
     +   2    3   2   '  2   2
 4.  naŋ ruaŋ nii naa ca Cua day
     2           3            '    +   '
 5.  PuuCaay Kon nan yaŋ Tam ʔaray muan dek
         3       '  3
 6.  Kon nan mii ʔitTiPon
             3   '        3 +   +    2  '
 7.  nay wan rap parinyaa nisaa suay Tiisut
     +   2               2   3            3   '+
 8.  Kaw naŋ kin kaafææ Tii raan kaafææ nan saməə
     +   '    +   '    2    2
 9.  Kaw bɔɔk Pom yaaŋ nææ nææ
     +   '    3
10.  Kaw Tuuk rot Con
     2  +       3            +     '    +
11.  Puuyiŋ Kon nan Kəəy mii saamii tææ saamii taay
     3        +      3      3
12.  nɔɔŋCaay Pom ʔaayu yaŋ nɔɔy
     +   2   '  '   '
13.  Kaw naa ca suk sabaay dii
     2    2   '
14.  mææ may sabaaycay
     2  +       3      3      3
15.  Puuyiŋ Kon nan ʔaayu yaŋ nɔɔy
     2    2   +   2   2   '
16.  ruaŋ Tii Kaw law naa ca ciŋ
        3  3  '                2
17.  naayokratTamontrii mii ʔamnaat (power, authority)
         '      2       '
18.  raw ca Tam hay Kun yaaŋ dii
     +   2   2    2
19.  Kaw Puut may day
     +   '     2   2   '
20.  santi yaŋ may day tæŋŋaan
     2  +       3   2    '   +
21.  Puuyiŋ Kon nan ləək kap saamii
```

II. pen followed by other verbs

Observe that pen may be followed by verbs which are not descriptive, and that specialized meanings may result:

	Main Verb			
	pen	Verb		
2 3 ruaŋ nan	pen	pay		2 2 may day
2 3 ruaŋ nan	pen	pay		2 day
+ Pom	pen	' huaŋ	+ Kaw	
+ ' Kaw ca	pen	' prakan	2 + hay Pom	

Note:

1. The sentences in the frame can be translated approximately as follows:

'That story is impossible.'

'That story is possible.'

'I'm worried about him.'

'He will vouch for me.'

2 ' +
2. hay is obligatory after prakan, (although words like Pom in the example are optional when the context allows).

17:18 Paraphrase the following sentences using pen and a verb.

2 2 2 ' '
Teacher: mææ klua waa luuk ca pen ʔantaraay
2 ' 2
Student: mææ pen huaŋ luuk

Continue the drill:

2 3 2 2 2
1. ruaŋ nii Cua may day
2 2 3 2 3 ' '
2. mææ may Kit waa nɔɔŋ ca pen ʔaray
+ 3 2 2 3 ' 2
3. Pom Kit waa ruaŋ nan kəət Kun ciŋ
' 3 +
4. Kray ca raprɔɔŋ Kaw
2 3 2 2
5. ruaŋ nii naa Cua

+ 3 2 + ' 3 2 2
6. Pom raprɔɔŋ waa Kaw ca Cay ŋən hay Kun dʊan naa
+ 2 2 ' 2 3 2
7. Pom kreeŋ waa Pɔɔ ca Kun rotfay may Tan
2 2 + 2 3 2 '
8. rʊaŋ Tii Kaw law nan pen rʊaŋ koohok

III. pen followed by a noun

Observe that pen followed by a member of one group of nouns functions by itself as a main verb, while pen followed by a member of another group of nouns forms a constituent which functions as a verb modifier: (See Book 1, Lesson 25).

	Main Verb	Noun		Verb modifier		
				pen	Noun	
' + Tanoŋ	pen	Kloon				2 + ' mʊa fon tok
+ ' Pom ca	pen	+ huu	pen taa			2 + hay Kaw
3 3 rot Kan nan	pen	' + sanim				
+ Kaw	2 Puut	' ʔaŋkrit		pen	3 naam	
+ Kaw	maa			pen	' kiat	' + nay ŋaantæŋŋaan Pom

Note:

1.a. The first three sentences in the frame above might be translated:

'The road is muddy when it rains.'

'I'll look after his belongings for him.' ('I'll be his ears and eyes.')

'That car is rusting out.'

b. Other nouns which regularly follow a main verb pen are:

pen ŋaw	'to be shiny'
2 pen nii	'to owe, be indebted'

```
     ' '
pen prayoot          'to be useful, advantageous'
    3
pen Pit              'to be poisonous'
    '    +    '
pen paak siaŋ kap    'to argue with'
```

2.a. The last two sentences in the frame might be translated:

'He speaks English fluently.' ('It flows like water.')

'He came; honoring my wedding.'

b. Other nouns which follow pen to form verb modifiers are:

```
pen fuun pen fay     'angrily'
    3
pen Kuŋ pen Kwææ     'at great length and in detail'
    +
pen siaŋ diaw kan    'in harmony, agreement'

pen weelaa           'regularly'
```

17:19 Paraphrase the following sentences using pen plus noun.

```
          +   '  2   3       +
Teacher:  Kaw ca toŋ Cay ŋən Pom
          +       2   +
Student:  Kaw pen nii Pom
```

Continue the drill:

```
     ' +       '
 1.  Tanon mii tææ Kloon
     2         ' '    '    2              2
 2.  Kaaw mii prayoot kææ raaŋkaay (body) maak
     +   3 3  '   +  2
 3.  Kaw Talɔ kap huanaakɔɔŋ
     +   '                          2    2   ' 3
 4.  Kaw ca duulææ (to look after) baan hay ʔaTibɔɔdii
     2   2    3       ' +
 5.  mɔɔ luuk nii mii sanim
     +   2   '
 6.  Kaw may sabaay
     +       3
 7.  Kaw ʔay læ  caam
         3    +   2   3   2
 8.  rɔɔŋTaaw naŋ Kuu nan Kun ŋaw
        +    3       '      2   2
 9.  ʔaahaan nan Koŋ ca kin may day
         2        3 3  '   2  '
10.  Kun may Kuan Talɔ kap Puuyay
```

17:20 Paraphrase the following sentences using pen plus noun as a verb modifier.

```
               +   2    '   2
     Teacher:  Kaw Puut keŋ maak
               +   2        3
     Student:  Kaw Puut pen naam
```

Continue the drill:

```
      +    '    +   2
  1.  Kaw kroot Pom maak
      +   2          '
  2.  Kaw Puut Tay keŋ
      +   2   2    3   +    +   2   +
  3.  Kaw law ruaŋ nan muan Kaw day hen maa
                      +
  4.  Kun Kuan kin ʔaahaan troŋ weelaa
      3       +   2     '  +
  5.  Tuk Kon hen duay kap Kaw
      +   2    2                    '    2   2   2
  6.  Kaw Puut yuutyaaw (lengthily) tææ Cua may day
               '  2               '   2   3
  7.  Kun Kuan ca Kaw nɔɔn weelaa sii Tum Tuk Kuun
      +   +   '       2   2   ' 3         2
  8.  Pom Kɔɔ KɔɔpKun Tii Tan karunaa maa ruam (to join) nay
           3
      ŋaan nii
```

17:21 Dialogue - Making a Kratong

I.

```
+ +               '     +
saaKaa:  Kun mii kraToŋ ruu yaŋ
3 +              2    +     '  '        3
nisaa:   yaŋ ləəy Ka   diaw ca ʔɔɔk pay suu
+ +      '       3   2   +                          2  2
saaKaa:  yaa pay suu hay sia ŋən ləəy   Tam ʔaw ʔeeŋ kɔ day
3 +          2       2   3            2   2
nisaa:   Tam may pen nii Ka   Kun Tam hay si
+ +                  +    3
saaKaa:  mii baytɔɔŋ may Krap
3 +          2
nisaa:   mii Ka
+ +          3    '       2    3   3
saaKaa:  ʔaw maayklat maa duay na Krap                        1.
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L L/A, L

New Expressions:
     3   '
1. maayklat   'a pin made of wood'

Answer the following questions.
     3 +   '   +
1. nisaa mii kraToŋ ruu yaŋ
     + +   2   2   3 +   3   '
2. saaKaa Tammay may yɔɔm hay nisaa pay suu kraToŋ
     3 +   '   +
3. nisaa Tam kraToŋ pen may

4. Kray mii baytɔɔŋ
     + +   +   2   3 +   '   2   2
5. saaKaa Kɔɔ hay nisaa ʔaw ʔaray maa hay duay

II.
3 +   ' +   2   2   2   '   3   '
nisaa: diCan may saap waa Kun yep kraToŋ pen   1.
+ +   3   +   3   3   3
saaKaa: yep maa laay rɔɔy bay lææw Krap
3 +   2   +   3 2   '
nisaa: nææcay ruu Ka waa ca lɔɔy
+ +   2 3   2   '   3
saaKaa: com kɔ ruu ʔeeŋ mua tɔɔn lɔɔy kraToŋ Kuun nii   2.
                 2   3 '   3   '   2   3
         ʔaw Tuup Tian læ dɔɔkmaay maa say si Krap
3 +   2 + '   '   2   '   '   ' 2   '
nisaa: tɔŋ haa ʔaray maa say kon kraToŋ kɔɔn ca day pak   3.,4.
         2   2
         Tuup Tian day

```
+  +     +   '  '                      +   '   3    2
saaKaa:  Pom ca catkaan ʔeeŋ   Kun pay haa dɔɔkmaay Tuup
                  2  3
         Tian maa kɔ lææw kan
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L L/A, L

New Expressions:

```
      3
  1.  yep       'to sew'

  2.  com       'to sink'
      2
  3.  kon       'the bottom'
      '
  4.  pak       'to stick in, insert'
```

Answer the following questions.

```
      +  +   3    '         +
  1.  saaKaa yep kraToŋ pen may
      +  +       2   3    '          '      '   3
  2.  saaKaa Kuy waa yep kraToŋ maa pramaan kii bay lææw
      2      +   '  3   2    '      '       '   '
  3.  mʊaray Kaw ca ruu waa kraToŋ ca lɔɔy ruʊ com
      +  +   '    3 +   2       '         '    '
  4.  saaKaa bɔɔk nisaa hay ʔaw ʔaray maa say kraToŋ
      +  +                +   '   3    2             '
  5.  saaKaa pen Kon pay haa dɔɔkmaay Tuup Tian maa say
       '     2   +
      kraToŋ Cay may
```

III.

```
  3 +                '    2   '   '         ' '   3
  nisaa:   Kun yaay bɔɔk hay say maak Pluu burii læ          1.
           '      2
           sataaŋ duay
  +  +     ' +   3   +   2    '   '             3
  saaKaa:  samay nii Kaw ləək say maak Pluu kan lææw
  3 +                    +   3    +        2
  nisaa:   Tam bay diaw ruʊ Ka   Kɔɔŋ Kun la
  +  +              2               2  3
  saaKaa:  raw lɔɔy duay kan yaŋŋay la Krap
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L L/A, L

```
      '
New Expressions:

  1.  maak Pluu      'betel'
```

Answer the following questions.

```
              '    2   '   '     2
1.   Kun yaay bɔɔk hay say ʔaray duay
     ' +   3   +       '   '         +    '
2.   samay nii Kaw yaŋ say maak Pluu ruu plaaw
     +  +         '     '
3.   saaKaa Tam kraToŋ kii bay
     +  +   '       '         +
4.   saaKaa ca ʔaw kraToŋ bay nay lɔɔy
```

```
'      2  '   '      2
yaak...kɔ ca, yaak...kɔ ləəy
```

	' yaak	2 may		2 kɔ		
+ Kaw	' yaak		3 2 + rɔɔŋhaay Pom	2 kɔ	ləəy	' + du Kaw
+ Kaw	' yaak	2 may	+ pay Pom	2 kɔ	' ca	2 may pay
+ Kaw	' yaak	2 may	+ pay Pom	2 kɔ	ləəy	2 may pay
+ Kaw	' yaak	2 may	+ Tam ŋaan (Kaw)	2 kɔ	ləəy	2 3 may mii ŋən Cay

Note:

```
    '      2  '
1.  yaak...kɔ ca or ləəy connects two sentences the first of
which describes a circumstance, the second of which describes
its consequence.
    '
2.  yaak precedes the verb of the circumstance sentence and
2
kɔ follows the subject of the consequence sentence.
```

3. ləəy follows $\overset{2}{\text{kɔ}}$ to signal past time in consequence sentences; $\overset{'}{\text{ca}}$ may follow $\overset{2}{\text{kɔ}}$ in place of ləəy only if the circumstance sentence has a negative main verb and the consequence sentence signals future time. (See Book I, Lesson 7.)

4. The second and third sentences in the frame above mean respectively:

'Since he didn't go, I'm not going to go.'

'Since he didn't go, I didn't go.'

17:22 Use $\overset{'}{\text{yaak}}$...$\overset{2}{\text{kɔ}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ or $\overset{2}{\text{kɔ}}$ ləəy with the following pairs of sentences.

```
               +    2        '
     Teacher:  Kaw may Tam kraToŋ
                    2             '
               raw may pay lɔɔy kraToŋ
               +    '    2        '         2       2
     Student:  Kaw yaak may Tam kraToŋ raw kɔ ləəy may
                          '
               pay lɔɔy kraToŋ
```

Continue the drill:

```
           2       2     +   '   2
  1.  Təə may kin Kaaw, Can kep Kaaw
       3       2       +  +    3       '    '
  2.  nakrian may duu naŋsuu, nakrian sɔɔp tok
           2   2      '   +    +   2      '       '
  3.  Təə may tenram kap Pom, Pom tenram kap Kon ʔuun
       +   2   2    '            2   2    '   +
  4.  Kaw may Puut kap raw, raw may Puut kap Kaw
       +   2          ' +    ' +   2          +
  5.  Kaw may ʔawcay diCan, diCan may ʔawcay Kaw
           3   2   '   2   3     2   2   2       3       2
  6.  ruamrak may hat waaynaam, Pɔɔ may hay ruamrak pay Tiaw
            3
      Taaŋ naam
```

```
     +  +       3    3 +     '    2   '      3
 7.  saaKaa maa Caa, nisaa plian Krʊaŋtæŋtua lææw
     '  '     2      3 '            3    '    '  '
 8.  ʔatsawin may Toorasap maa, ruamrak kroot ʔatsawin
     +   2   2    '   ' +            '+   2   2   +
 9.  Kaw may Puut kap diCan dii dii, diCan may hay Kaw maa
     +   '
     haa ʔiik
     +       '      +        2   2    '   +
10.  Kaw Tam kraToŋ sia, raw may Puut kap Kaw
     +  ' 2   +   '     '              '        '
11.  santi may Kɔɔ curay tæŋŋaan,  curay tæŋŋaan  kap Kon
     '
     ʔʊʊn
     2    '       3        2        2
12.  ləət tæŋtua  Caa, raw may Kɔɔy ləət
     '       3       2     +   '
13.  dek Kon nan son maak, Kaw Tuuk tii
     +               '        2       +       2    2
14.  Kaw Tam tua pen dek, raw may ʔaw Kaw pay Tiaw duay
```

17:23 Dialogue - At Night

```
3 +           3       3  3  3
nisaa:   Kʊʊn nii rʊa yæ na Ka
+  +      3     3     3   3     +    3    '      '
saaKaa:  Krap   rawaŋ na Krap   diaw naam kraden piak   1.

         Kun
3 +      ' +   2   3   2       2    '  +    '    3
nisaa:   diCan may Kit waa kruŋTeep ca suay yaaŋ nii

         weelaa klaaŋKʊʊn
+  +          '        +    3
saaKaa:  Kun ca ramwoŋ may Krap
3 +              '    +        '   2
nisaa:   duu Kon ʔʊʊn Kaw dii kwaa Ka
+  +             2         +  '   2      3          2
saaKaa:  dontrii len Pleeŋ samrap tenram lææw   pay tenram
             '   3
         kan Tə Krap
```

(later)

```
3 +      '  +        3           '   2             '  2
nisaa:   ca sɔɔŋ yaam lææw   pay cut Tuup Tian kan Tə Ka
+  +     +   2       3   '
saaKaa:  Pom may mii maayKiit
3 +      ' +                 2
nisaa:   diCan triam ʔaw maa Ka
+  +     '   3           ' 3  +    2
saaKaa:  cut lææw    Kun ʔaTitTaan si
3 +      ' 3  +    '   3    2
nisaa:   ʔaTitTaan set lææw Ka
+  +         ' 3  +    2   '       3
saaKaa:  Kun ʔaTitTaan waa yaaŋray Krap
3 +      '    2   2   2       2  3  '  ' 3  +    2
nisaa:   bɔɔk may day Ka  Kun la Ka ca ʔaTitTaan waa
         '

         yaaŋray
+  +     +   2  '        2   2   +
saaKaa:  Pom kɔ bɔɔk Kun may day muan kan
3 +      '    '   2   2   +   3
nisaa:   bɔɔk nɔy may day ruu Ka
+  +     +   ' 3  +    +        2  '
saaKaa:  Pom ʔaTitTaan muan Kun na læ
3 +      ' +   ' 3  +    2     2     '    2   2   2
nisaa:   diCan ʔaTitTaan waa   ʔaa   bɔɔk may day Ka     2.
+  +                   '
saaKaa:  raw pay lɔɔy kraTɔŋ kan Tə
3 +          2  3     '         2   3          +
nisaa:   duu si Ka    kraTɔŋ tem mæænaam  ləəy  suay dii  3.
         3 3
         na Ka
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A

New Expressions:

1.	' kraden	'to splash'
2.	2 ʔaa	'uh'
3.	tem	'full'

17:24 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Seventeen. Copy them until you know them.

1. เขารำวงกัน
2. คุณเคยเห็นคนไทยรำหรือยัง
3. ผมมาไม่ได้ ไม่ใช่เพราะผมไม่คิดถึงคุณ แต่เพราะผมติดราชการ
4. คืนนี้คุณจะไปลอยกระทงที่ไหนหรือเปล่า
5. เขาทำตัวเป็นเด็ก
6. สาขาเป็นทุกข์
7. เขาจะเป็นประกันให้ผม
8. แม่เป็นห่วงลูก
9. ถนนเป็นโคลนเมื่อฝนตก
10. เขาพูดเป็นน้ำ
11. ทุกคนเห็นเป็นเสียงเดียวกัน
12. เขาอยากไม่ทำงานเขาก็เลยไม่มีเงินใช้
13. นักเรียนอยากไม่ดูหนังสือก็เลยสอบตก
14. เขาเดินตามถนน
15. รถไฟออกตามเวลา

LESSON EIGHTEEN

A Transitive Verb Followed by tua	18: 1 - 18: 2	V/G
Reading Passage - The Legend of Pra Pathom Chedi	18: 3	R
	18: 4 - 18: 8	C
	18: 9 - 18:11	R/C
Various Words for 'to carry'	18:12 - 18:14	V
Dialogue - Opening Day of a Temple Fair	18:15	AC
ʔ̍ɔɔk used as a Transitive Verb	18:16 - 18:17	V/G
k̍ææ as a Preverb	18:18	V/G
Dialogue - At the Fair	18:19	AC
The Use of c̍a Plus a Verb Expression after $\overset{2}{\text{t}}$ɔŋkaan, p̍raatT̍a$\overset{+}{\text{n}}$aa, and $\overset{+}{\text{h}}$en	18:20	V/G
Dialogue - Fairs in America and Thailand	18:21	AC
Summary	18:22	C

A Transitive Verb Followed by tua

Observe the following:

	Transitive Verb	tua	Descriptive Verb
+ Kaw	' tæŋ	tua	' (keŋ)
+ Kaw	' kep	tua	2 (maak)
+ Kaw	3 ruu	tua	(dii)

Note:

1. tua after transitive verbs has a broadly reflexive meaning.

The sentences in the frame mean:

'He dresses well.'

'She keeps to herself a great deal.'

'He knew himself well.'

2. Other specialized expressions with tua after transitive verbs are:

lυυmtua	'to forget oneself'
2 lentua	'to play hard to get'
2 kææetua	'to find an excuse'
waaŋtua	'to conduct oneself'
+ Tυυtua	'to be conceited'
3 ' ruusυktua	'to realize, to recover consciousness'
Tamtua	'to behave'
+ ' henkææetua	'selfish'
' Tɔmtua	'modest'
' mottua	'to be broke' (A descriptive verb cannot follow mottua.)

18: 1 Paraphrase the following sentences using a verb and tua.

Teacher: + ' 2
Kaw kamlaŋ say sua

Student: + '
Kaw kamlaŋ tæŋtua

Continue the drill:

1. + 3 '
Kaw Cay ŋən mot

2. + 2 '
Kaw Tam pen may yaak pay

       +   '   '   + 2   ' +   2   +   2   '
3.   Kaw keŋ tææ Kaw Puut saməə waa Kaw may keŋ
       +   '   2
4.   Kaw ca pay Tiaw
       +   2   +   +   '   '   2
5.   Kaw may pay nay Kaw yuu tææ (only) nay baan
       +   2   2   +   2 '
6.   Kaw may Cuaylʊa Puu ʔʊʊn
       +
7.   Kaw pen Kon dii
       +   ' +
8.   Kaw pen klaaŋ saməə
       +   2   3   '
9.   Kaw may yɔɔm rap Pit
       +   2   +   3
10. Kaw lʊʊm waa Kaw Kəəy pen Kon con maa lææw
       +   2
11. Kaw may mii ŋən ləəy
       +   3   2   +   '   3
12. Kaw ruu waa Kaw Tam Pit pay lææw
       +   2   2   2   '
13. Kaw may Cɔɔp Puut kap Kon con
       +   '   2   + 2   '   +   2   2
14. Kaw bɔɔk ʔaacaan waa Kaw may sabaay Kaw cuŋ maa may day
       +   2   +   ' '   +   +   2 3
15. Kaw Tam Pua Ponprayoot (benefit, advantage) Kɔɔŋ Kaw Tawnan
       +   3   2   +   2   '
16. Kaw ruu waa Kaw may keŋ

18: 2 Add any appropriate descriptive verb to the sentences given.

                  +
Teacher: Kaw waaŋtua
                  +
Student: Kaw waaŋtua dii

Continue the drill:

       +
1.   Kaw Tamtua
       +   +   '
2.   Kaw henkææetua
       +   '
3.   Kaw Tɔmtua
       +   '
4.   Kaw keptua
       +   3   '
5.   Kaw ruusʊktua
       +   +
6.   Kaw Tuʊtua
       +   2
7.   Kaw kæætua
       +   +   '
8.   Kaw henkææetua
       +   3
9.   Kaw ruutua
       +   '
10. Kaw tæŋtua

18: 3 Reading Passage - The Legend of Pra Pathom Chedi

พระปฐมเจดีย์ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครปฐมซึ่งอยู่ห่างจากกรุงเทพฯราว ๓๐ ไมล์ มีเรื่องเล่า 1.
กันมาว่าครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยายหอมพบเด็กเกิดใหม่ที่มีคนมาวางทิ้งไว้ในป่า ยายหอมจึงเก็บ 2.
เอาไปเลี้ยง แต่ต่อมายายหอมแก่ตัวลงไม่สามารถจะเลี้ยงดูเด็กคนนั้นได้เต็มที่ จึงยกให้คนอื่น 3.
ที่อยู่เมืองใกล้ๆกันไปเลี้ยงแทน เมื่อเด็กผู้ชายคนนั้นโตเป็นหนุ่มขึ้น ก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นแม่ทัพ 4.
ของเมืองนั้น วันหนึ่งจึงยกกองทัพมาตีนครปฐม พญากงเจ้าเมืองนครปฐมออกรบแต่ถูกแม่ทัพ 5.
หนุ่มฆ่าตาย พญาพาน(แม่ทัพหนุ่มซึ่งครั้งหนึ่งถูกทิ้งไว้ในป่า) ได้ครองเมืองนครปฐม เมื่อพญาพาน 6.
เข้าไปในวังของพญากง ก็พบหญิงคนหนึ่งสวยมากจึงคิดอยากได้หญิงคนนั้นเป็นภรรยา แต่วันหนึ่ง 7.
ขณะที่พญาพานลงเดินชมสวนก็ได้ยินเสียงเหมือนคนพูดว่า อย่าเอาอย่างพญาพานที่ฆ่าพ่อและคิดจะ
แต่งงานกับแม่ของตัวเอง พญาพานสงสัยจึงตามหาเจ้าของเสียง ปรากฏว่าเป็นเสียงของแม่ 8.
แมวสอนลูกแมว

พญาพานไม่สบายใจมาก จึงออกไปเยี่ยมยายหอม และถามยายหอมว่าเรื่องที่ตนได้ยิน 9.
มานั้นจริงหรือไม่ ยายหอมก็เล่าความจริงให้พญาพานฟังว่า เมื่อพญาพานเกิดโหร[1]ทำนายว่า 10.
พญาพานจะฆ่าพ่อ พญากงผู้เป็นพ่อจึงสั่งให้เอาพญาพานไปทิ้งในป่าโดยที่หวังว่าสัตว์ป่าคงจะมา
คาบไป 11.

พญาพานได้ฟังดังนั้นก็โกรธมากจนลืมตัว คิดว่าเป็นความผิดของยายหอมที่ไม่บอกให้รู้ 12.
จนทำให้ตัวเองต้องฆ่าพ่อและคิดจะแต่งงานกับแม่ จึงฆ่ายายหอมเสีย แต่แล้วพญาพานก็สำนึก 13.
ผิดได้ภายหลัง จึงไปปรึกษาพระว่าควรจะทำอย่างไรดี เพื่อจะลดบาปกรรมที่ทำไปได้บ้าง 14.
พระแนะนำให้พญาพานสร้างพระเจดีย์สูงระดับนกเขาบิน พญาพานจึงสั่งให้สร้างพระเจดีย์ตาม 15.
ที่พระแนะนำ

จะเห็นได้ว่าตำนานพระปฐมเจดีย์นี้เป็นเรื่องที่คล้ายกับเรื่อง เอดดิปุส ของกรีกมาก 16.
นักประวัติศาสตร์เชื่อกันว่าพระปฐมเจดีย์สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๔๐๐ และได้มีการปฏิสังขรณ์และ 17.
สร้างพระเจดีย์องค์ใหม่ครอบพระเจดีย์องค์เก่าหลายครั้งหลายหน ครั้งหลังสุดทำเมื่อปี พ.ศ. 18.
๒๔๐๓ ตามพระบรมราชโองการของรัชกาลที่ ๔ 19.

---

[1] โหร is pronounced $\overset{+}{h}$oon.

New Expressions:

1.	พระปฐมเจดีย์	'a famous pagoda located in Nakorn Pathom'
	ตั้งอยู่	'to be situated, located'
2.	ครั้งหนึ่ง	'once upon a time'
	ยายหอม	'the name of the woman who raised Phya Pan in his childhood'
	วางทิ้ง	'to abandon'
3.	แก่ตัวลง	'to get older'
	เต็มที่	'fully'
4.	ได้รับแต่งตั้ง	'to be appointed'
	แม่ทัพ	'commander in chief'
5.	กองทัพ	'troops'
	ตี	'to attack'
	พญากง	'the name of the father of Phya Pan'
	เจ้าเมือง	'ruler of a city or country'
	รบ	'to fight, battle'
6.	พญาพาน	'the name of the son of Phya Kong'
	ครอง	'to rule over'
7.	วัง	'palace'
8.	สงสัย	'to doubt, suspect'
	ปรากฏ	'to become evident, clear'
9.	ตน	'oneself'
10.	โหร	'astrologer'
	ทำนาย	'to foretell, prophesy'
11.	คาบ	'to hold in the mouth or in the beak'

12.	ดังนั้น	'like that'
13.	สำนึก	'to be conscious of, aware of (especially one's shortcomings, guilt)
14.	ภายหลัง	'afterwards, later on'
	ปรึกษา	'to consult'
	ลด	'to reduce, decrease'
15.	นกเขา	'dove'
16.	ตำนาน	'legend'
	เอดดิปุส	'Oedipus'
	กรีก	'Greece'
17.	พ. ศ.	'an abbreviation for Buddhist Era (to convert A.D. to B.E., add 543)
	ปฏิสังขรณ์	'to repair, renovate'
18.	ครอบ	'to cover up'
	ครั้งหลังสุด	'the last time'
19.	พระบรมราชโองการ	'an order'
	รัชกาล	'reign'

18: 4 Write the following words in the Thai alphabet.

```
       2                    +   3
  1.  temTii          6.   samnʊk
         3
  2.  kɔɔŋTap         7.   tamnaan
      '   2                3    '  '   '  '
  3.  tæŋtaŋ          8.   nakprawattisaat
                           '  '  +   +
  4.  waŋ             9.   patisaŋKɔɔn
         '                 3   3
  5.  praakot        10.   ratCakaan
```

18: 5 Write the third paragraph of the reading passage from your teacher's dictation.

18: 6 Below is the first paragraph of the reading passage with some parts missing. Replace the missing sections to make the paragraph match the original. Then check your work for accuracy against the original.

พระปฐมเจดี●● ตั้งอยู่●●จัง●●●●นค●ปฐมซึ่งอยู่ห่าง●●●กรุงเทพ●ราว ๓●ไมล● มีเรื่องเล●า
กันว่าครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยายหอมพบเด็กเก●ด●หม่ที่มีคนมาวางทิ้ง●●ในป่า ยายหอมจึงเก็บเอา
ไปเลี้ยง แต่ต่อมายายหอมแก●ตัว●●ไม่สามา●●จะเลี้ยงดูเด็กคนนั้น●●เต็มที่ จึงยก●●●คนอื่นที่อยู่
เมืองใกล้ๆกันไปเลี้ยง●●● เมื่อเด็ก●●ชายคนนั้นโต●●●●หนุ่มขึ้น ก็ได้รับ●●●●ตั้งให้เป็นแม่ทัพของเมือง
นั้น วันหนึ่ง●●●ยกกองทัพมา●●นครปฐม พญากงเจ้าเมืองนครปฐมออกรบแต่●●●แม่ทัพหนุ่ม●●●ตาย
พญาพาน(แม่ทัพหนุ่มซึ่งครั้งหนึ่งถูกทิ้ง●●ในป่า) ได้ครองเมืองนครปฐม เมื่อพญาพานเข●าไปในวัง
ของพญากง ก็พบหญิง●●หนึ่งสวยมาก●●●คิด●ยากได้หญิงคนนั้นเป็นภ●●ยา แต่วันหนึ่ง●ณะที่
พญาพานลงเดินชมสวน ก็ได้●●●เสียงเหมือนคนพูด●●● ●ย่าเอาอย่างพญาพานที่●●พ่อและคิดจะ
แต่งงาน●●●แม่ของตัว●●● พญาพานสงสัยจึง●●●หาเจ้า●●●เสียง ปรากฏว่าเป็น●●●●●ของ
แม่แมวสอนลูกแมว

18: 7 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat it orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation. Check your orthography.

1. พระปฐมเจดีย์ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครปฐม
2. เขาได้รับแต่งตั้งให้เป็นแม่ทัพของเมืองนั้น
3. พญากงถูกพญาพานฆ่า
4. พญาพานไปปรึกษาพระว่าควรจะทำอย่างไรดี
5. พระแนะนำให้พญาพานสร้างพระเจดีย์สูงระดับนกเขาบิน

18: 8

A. Substitute the words below for พระปฐมเจดีย์ , ที่ จังหวัดนครปฐม in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then without reference to the original sentence, write it with each substitution.
     3   3 2   2
1.   wat Prakæw, nay kruŋTeep
     '   3
2.   Kuat, bon to
     3 + 3 3   ' '   '   2
3.   mahaawitTayaalay kaseetsaat, nay kruŋTeep
              ' '   +
4.   rooŋrian fukhatKruu, bon PuuKaw
         '   2   '   +
5.   praysanii, troŋ Kaam kap saan

B. For Sentence 2, replace เขา , แม่ทัพของเมืองนั้น with:
     2   +   ' 3   3 +   ' +
1.   Puan Pom, ʔaTibɔɔdii kromwisaamansuksaa
     2   '   '
2.   Pɔɔ, Kruuyay rooŋrian pracamʔamPəə
     3   +   + 2 3
3.   nɔɔŋCaay Pom, huanaaCan
         +   + 2   2
4.   luŋ Pom, huanaakɔɔŋrooŋrianraat
          2   3   2 2   '
5.   Kruu PuuCaay Kon nan, PuuCuayKruuyay

C. For Sentence 3, replace พญากง , พญาพานฆ่า with:
     +   '
1.   Kaw, Kruu du
     '   '   +   '   '
2.   cakkrayaan Pom, Kamooy Kamooy
     3   +   2
3.   nɔɔŋCaay Pom, Pɔɔ tii
     3   3   3
4.   nakrian Kon nan, rotyon Con
     3   '   2 '   3
5.   nɔɔŋmay, Piikaw yoon naam

D. For Sentence 4 replace พญาพาน, พระ, ควรจะทำอย่างไรดี

with:

3 ' ' 2
1. nakrian, Kruu, Kuan ca Tam yaaŋray cuŋ Puut Paasaa
' '
?aŋkrit keŋ
2 3 2 ' 3 ' '
2. PɔɔKaa, Puucatkaan TanaaKaan, Tam yaaŋray ca yuum
2
ŋən day
' 2 ' ' + ' ' + 2
3. curay, mææ, tæŋŋaan kap santi ca dii ruu may
+ + ' ' ' 2 +
4. saaKaa, Kruuyay, ca pay rian tɔɔ Tii nay dii
' ' ' 2 ' '
5. Kruu, Kruuyay, ca ?ɔɔk Kɔɔsɔɔp yaaŋray dii

E. For Sentence 5, replace พระ, พญาพาน, สร้าง

พระเจดีย์สูงระดับนกเขาบิน with:

+ 2 ' 3 '
1. luŋ, Pom, pay Tam ŋaan Tii krasuaŋmahaatTay
' 2 + '
2. ?aacaanyay, PiiCaay Pom, pay rian parinyaaToo
2 ' 2 3 3 2 + + +
3. Caaŋtatsua, nisaa, Cay Paamay sii Kiaw
3 + + 2 2
4. Kruu, nakrian, duu naŋsuu maak Kun
+ 2 ' ' 2 ' 3
5. Kaw, Puak raw, ?ɔɔk caak baan weelaa cet mooŋ Caaw

18: 9 Begin the sentences below with the name or relationship term of the character described.

3 ' '
1. ____ Pop dek nay paa
2 3 ' +
2. ____ pen cawmuaŋ naKɔɔnpaTom
2 3 ' 2 2 2 3
3. ____ day rap tæŋtaŋ hay pen mææTap
+ 2 ' 2 2
4. hoon Tamnaay waa ____ ca Kaa Pɔɔ
3 3
5. PayaaPaan Pop ____ nay waŋ
2 2 3
6. ____ law Kwaamciŋ hay PayaaPaan faŋ

```
         '    2      3             3   3       '
7.  ____ saŋ hay ʔaw PayaaPaan pay Tiŋ way nay paa
    3         '     2           3
8.  PayaaPaan yaak day ____ pen Panrayaa
         '    3         2   +
9.  ____ Tuuk PayaaPaan Kaa sia
         3   3               3     ' +
10. ____ yok kɔɔŋTap pay tii naKɔɔnpaTom
     3  3     2        2    3
11. Pra næнam hay ____ saaŋ Praceedii
         '    3         2
12. ____ Tuuk PayaaPaan Kaa
```

18:10 The fourteen sentences below are arranged in random order. Rearrange them so that they correspond to the chronological sequence of the reading passage above.

1. พญาพานยกกองทัพมาตีนครปฐม
2. ยายหอมเล่าความจริงให้พญาพานฟัง
3. พญาพานได้ครองเมืองนครปฐม
4. พญาพานได้ยินเสียงแม่แมว
5. พญาพานได้รับแต่งตั้งให้เป็นแม่ทัพ
6. ยายหอมยกเด็กให้คนอื่นไปเลี้ยงแทน
7. พระแนะนำให้พญาพานสร้างพระเจดีย์
8. พญากงถูกพญาพานฆ่าตาย
9. พญาพานเข้าไปอยู่ในวัง
10. พญาพานอยากได้หญิงคนหนึ่งเป็นภรรยา
11. ยายหอมถูกพญาพานฆ่า
12. พญาพานสั่งให้สร้างพระเจดีย์
13. ยายหอมพบเด็กในป่า
14. ยายหอมเก็บเด็กเอาไปเลี้ยง

18:11 Answer the following questions based on the reading passage above. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. พระปฐมเจดีย์ตั้งอยู่ที่ไหน
2. นครปฐมอยู่ห่างจากกรุงเทพฯราวกี่ไมล์
3. ใครเป็นคนพบเด็กในป่า
4. ทำไมยายหอมจึงไม่สามารถจะเลี้ยงดูเด็กคนนั้นได้เต็มที่
5. ยายหอมยกให้ใครไปเลี้ยงแทน
6. เมื่อเด็กคนนั้นโตขึ้นได้รับแต่งตั้งให้เป็นอะไร
7. ใครเป็นคนยกกองทัพไปตีนครปฐม
8. เจ้าเมืองนครปฐมชื่ออะไร
9. พญากงออกรบกับใคร
10. แม่ทัพหนุ่มซึ่งครั้งหนึ่งถูกทิ้งไว้ในป่าชื่ออะไร
11. พญาพานได้ยินเสียงเหมือนคนพูดว่าอย่างไร
12. ใครเป็นเจ้าของเสียง
13. ทำไมพญาพานจึงไม่สบายใจ
14. พญาพานออกไปเยี่ยมใคร
15. เมื่อพญาพานเกิดโหรทำนายว่าอย่างไร
16. ทำไมพญากงจึงสั่งให้เอาพญาพานไปทิ้งในป่า
17. ทำไมพญาพานจึงโกรธยายหอม
18. ต่อมาพญาพานรู้สึกอย่างไร
19. พญาพานไปปรึกษาใคร
20. พระแนะนำให้พญาพานทำอย่างไร
21. พญาพานทำตามคำแนะนำของพระหรือเปล่า
22. ตำนานพระปฐมเจดีย์คล้ายกับเรื่องอะไร
23. นักประวัติศาสตร์เชื่อกันว่าพระปฐมเจดีย์สร้างขึ้นเมื่อไร

Various Words for 'to carry'

The transitive verbs $\overset{+}{\text{Tʊʊ}}$, $\overset{2}{\text{hiw}}$, $\overset{'}{\text{haap}}$, $\overset{2}{\text{ʔum}}$, $\overset{'}{\text{bææk}}$, $\overset{'\ '}{\text{kradiat}}$ and $\overset{'}{\text{hɔɔp}}$ all can be translated by English 'to carry.' They are not, however, interchangeable. The illustrations below show how they differ from one another.

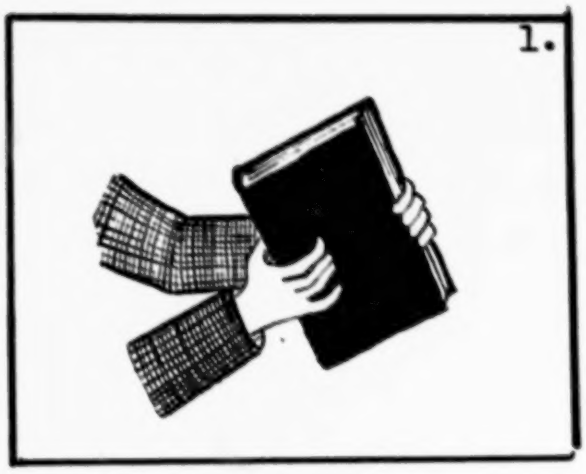

ถือ 'to carry in the hands'

คนถือหนังสือ

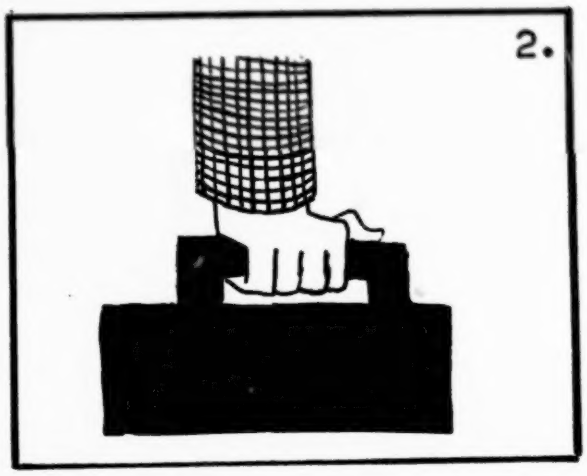

หิ้ว 'to carry by a handle'

ผู้โดยสารหิ้วกระเป๋าเดินทาง (luggage)

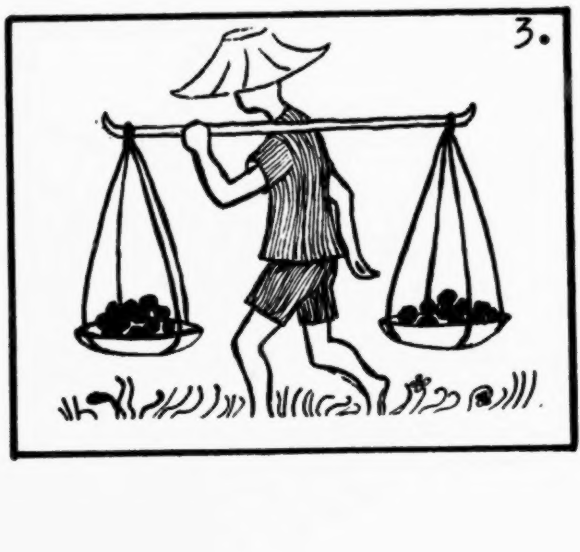

หาบ 'to carry at both ends of a shoulder pole'

พ่อค้าหาบผลไม้

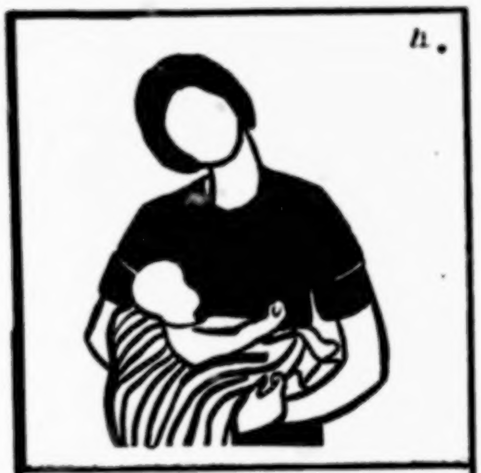

4.

อุ้ม 'to carry in the arms against the body'

แม่อุ้มลูก

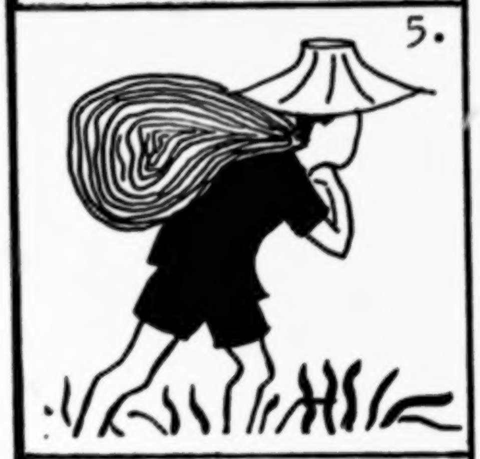

5.

แบก 'to carry on the shoulders'

ชาวนาแบกข้าว

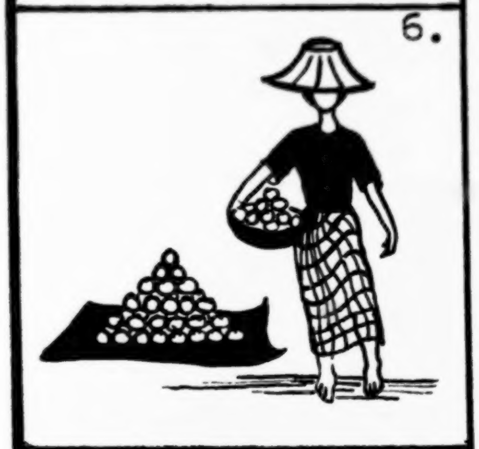

6.

กระเดียด 'to carry against the hip or waist'

(กระจาด a deep basket woven with bamboo or rattan)

แม่กระเดียดกระจาด

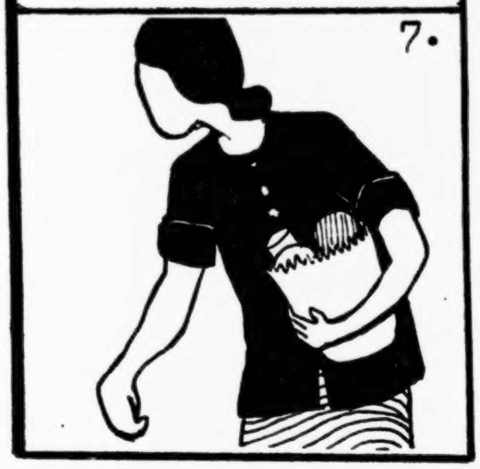

7.

หอบ 'to carry something light in the crook of the arm'

ผู้หญิงหอบของ

18:12

                 +   +   +
Teacher: Kon Tʊʊ naŋsʊʊ
          2   '
Student: ruup nʊŋ

Continue the drill:

      2   2   2
1. mææ ʔum luuk
             '   2
2. Caawnaa bææk Kaaw
   2   ' '   ' '
3. mææ kradiat kracaat
   2   +   2   ' +
4. Puudooysaan hiw krapawdəənTaaŋ
   2   2   2
5. mææ ʔum luuk
   2 +   '   +
6. Puuyin hɔɔp Kɔɔŋ
   2   ' '   ' '
7. mææ kradiat kracaat
       +   +   +
8. Kon Tʊʊ naŋsʊʊ
   2 3   '   + 3 3
9. PɔɔKaa haap Ponlamaay
            '   2
10. Caawnaa bææk Kaaw
    2   +   2   ' +
11. Puudooysaan hiw krapawdəənTaaŋ
    2 3   '   + 3 3
12. PɔɔKaa haap Ponlamaay
    2 +   '   +
13. Puuyiŋ hɔɔp Kɔɔŋ
        +   +   +
14. Kon Tʊʊ naŋsʊʊ

18:13 This drill is the reverse of 18:12.

          2   '
Teacher: ruup nʊŋ
                 +   +   +
Student: Kon Tʊʊ naŋsʊʊ

Continue the drill.

18:14 Construct a simple sentence to describe how you might carry the objects or persons listed below. For each item, you should also demonstrate or describe in English.

```
             +  +
Teacher:     naŋsɯɯ
             +   +    +  +
Student:     Pom Tɯɯ naŋsɯɯ pay rooŋrian
```

Continue the drill.

```
      '                                2
1.   dek                    7.    miit
      +                                ' '
2.   Kɔɔŋ                   8.    kracaat
      2                                2
3.   Kaaw                   9.    luukCaay
      3 3 '                            ' +
4.   Tanabat               10.    krapawdəənTaaŋ
      ' +                              3
5.   krapaw                11.    to
      '                                +  +
6.   kay                   12.    naŋsɯɯ
```

18:15 Dialogue - Opening Day of a Temple Fair

เล็ก	คุณเป็นชาวกรุงเทพฯคงไม่เคยเที่ยวงานวัดใช่ไหมคะ	
สันติ	ถ้าจะเรียกงานภูเขาทองว่างานวัดละก็ผมก็เคยไป	1.,2.
เล็ก	งานภูเขาทองใหญ่กว่างานวัดตามบ้านนอกหลายเท่านักค่ะ	3.
สันติ	ที่นี่จะมีงานอะไรหรือครับ	
เล็ก	ที่วัดกลาง[2] จะมีงานปิดทองพระค่ะ คุณอยากจะไปลองเที่ยวดูไหมคะ	4.
สันติ	ไปซิครับ เขาจะมีกันเมื่อไรครับ	
เล็ก	เขาจะเริ่มคืนนี้และมีอยู่เจ็ดวันเจ็ดคืน คุณควรจะไปปิดทองพระด้วยนะคะ	
สันติ	ตกลงครับ คุณจะไปเมื่อไรล่ะ	
เล็ก	เย็นๆหน่อยดีกว่าละมังกะ ตอนนี้อากาศร้อนเหลือเกิน	
สันติ	คนแยะไหมครับ	
เล็ก	วันแรกๆคนคงแยะ	

---

[2] $\overset{3}{\text{wat}}$ klaaŋ is the name of a temple in the country.

สันติ คุณจะไปทั้งเจ็ดคืนหรือเปล่าครับ

เล็ก ไม่หรอกค่ะ คุณยายซิคะคงจะไปทุกคืน

สันติ คุณยายคงศรัทธามากนะครับ จึงไปทุกคืน 5.

เล็ก คุณยายไปดูลิเกค่ะ

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A

New Expressions:

1.	ภูเขาทอง	'Golden Mount Fair'
2.	ละก็	'why then ...'
3.	หลายเท่า	'many times'
4.	งานปิดทองพระ	'a ceremony for covering a Buddha image with gold leaf'
5.	ศรัทธา	'devout, pious'

ʔɔɔk used as a Transitive Verb

Observe that ʔɔɔk as a transitive verb carries the meaning 'to produce, make, create':

	ʔɔɔk	Object
Kruu	ʔɔɔk	Kɔɔsɔɔp
ratTabaan Tay	ʔɔɔk	lɔttəərii
kay tua nan	ʔɔɔk	Kay

Note:

1. The sentences in the frame might be translated:

'The teachers made up an examination.'

'The Thai government runs a lottery.'

'That chicken lays eggs.'

2. Below are some common expressions which use $\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ as a transitive verb:

$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{+}{\text{siaŋ}}$	'to pronounce, utter, vote'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{'}{\text{Kamsaŋ}}$	'to issue an order'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{'}{\text{kot}}\overset{+}{\text{maay}}$	'to promulgate a law'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\text{Kwaam}\overset{+}{\text{hen}}$	'to express an opinion'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ kamlaŋ	'to exercise'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ rææŋ	'to expend energy'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{'}{\text{dɔɔk}}$	'to blossom out'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{3}{\text{raan}}$	'to set up a temporary stall or booth'
$\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{2}{\text{luuk}}$	'to bear young (of animals)'[3] OR 'to bear fruit'

18:16 Paraphrase the following sentences using an $\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ expression.

Teacher: $\overset{3}{\text{ma}}\overset{3}{\text{Praaw}}$ $\overset{2}{\text{ton}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ yaŋ $\overset{2}{\text{may}}$ mii $\overset{2}{\text{luuk}}$

Student: $\overset{3}{\text{ma}}\overset{3}{\text{Praaw}}$ $\overset{2}{\text{ton}}$ $\overset{3}{\text{nii}}$ yaŋ $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{'}{\text{ʔɔɔk}}$ $\overset{2}{\text{luuk}}$

Continue the drill:

---

[3] However, $\overset{2}{\text{Klɔɔt}}$ $\overset{2}{\text{luuk}}$ 'to have a baby' is used with humans.

2 2 2 '
1. cawnaaTii saŋ
3 3 2 + '
2. nakrian Kon nan Puut Paasaa ʔaŋkrit
2 3 3 2 ' ' '
3. tonmaay nan yaŋ may mii dɔɔk sak dɔɔk
3 ' 3 ' + ' 2
4. ratTabaan Cay kotmaay may dʊan naa
2 3 2 3 ' '
5. tonmaay ton nii kamlaŋ ca mii dɔɔk
2 3 2 3 2 3
6. PɔɔKaa taŋ raan Tii ŋaanwat
+ + 2 2 ' 2 +
7. Kaw mii Kwaamhen waa raw may Kuan ca hay Kaw pay
3 2
8. nakrian waa taam Kruu
+ 2 3 2
9. Kaw tɔŋ Cay rææŋ maak
+ 2 2 2 ' +
10. Kaw kamlaŋ wiŋ rɔɔp rɔɔp sanaam
3 ' + 3 2 3 3
11. ratTabaan Kaay lɔttəərii Tuk ʔaaTit
2 '
12. Kruu Tam Kɔɔsɔɔp
' 3 2 '
13. kay tua nii Pəŋ mii Kay
2 2 + 2 '
14. mææw Tii baan Pom mii luuk sii tua
+ ' 2 3 2 3
15. Kaw ca pay taŋ raan Tii ŋaanwat
3 3 ' ' 3 2 '
16. naayokratTamontrii saŋ yaay Kun Pɔɔ pay Ciaŋmay
+ + 2 3 + '
17. Kaw mii Kwaamhen waa nisaa pen Kon Pit
' ' ' 2
18. raw Kuan ca kradoot Cʊak

'
18:17 Choose an appropriate ʔɔɔk expression to construct a sentence, using the nouns or noun phrases below as subjects. Make your sentences meaningful.

Teacher: Kruu

' 2 ' + '
Student: Kruu kamlaŋ ʔɔɔk Kɔɔsɔɔp Paasaa ʔaŋkrit

Continue the drill:

'
1. tamruat
+
2. Konsuan
3
3. nakrian
2 3 2 3
4. tonmaay ton nii
3 '
5. ratTabaan
2
6. Pɔɔ
3
7. nakkiilaa
3
8. ŋɔ
9. naay?amPəə
10. mææw
2 3
11. PɔɔKaa
3 '
12. nakpratyaa

'
kææ as a Preverb

'
Observe the position of kææ in the sentences below.

+ Kaw		' kææ	Kuy	
+ Kaw	2 may	' kææ	kin	2 law
Kruu		' kææ	' du	3 nakrian

Note:
'
1. kææ as a preverb means 'in excess':

'He talks too much.'

'He doesn't drink too much liquor.'

'The teacher scolds the students.'

'
2. kææ in this sense is used only in informal conversation.

' '
3. A transitive verb of consumption (kin, duum, suup) may be omitted after kææ with no change of meaning:
'
+ ' ' '
Kaw kææ burii 'He smokes too much.'

'
4. Some common phrases with kææ have specialized meanings:

+ '
Kaw kææ diikrii 'He drinks a lot.'
+ ' '
Kaw kææ dææt 'He is precocious.'
' + 3 '
Kanom nii kææ fay 'These cookies are overdone.'

                 '
18:18 Add kææ to the following sentences. Delete the main verb if possible.

                  3   '   ' '
Teacher: nɔɔŋCaay Kun suup burii
                  3   '   '   ' '
Student: nɔɔŋCaay Kun kææ suup burii   OR
                  3   '   ' '
          nɔɔŋCaay Kun kææ burii

Continue the drill:
     +   '   + +
1. Kaw ʔaan naŋsʊʊ
     3 +   2
2. nisaa Puut
     2   3
3. PuuCaay Kon nan nɔɔn
     2 +   3   2
4. Puuyiŋ Kon nan Koŋ may Kuy
                      2
5. luŋ cəəm kin law
         '
                  3   '   2 3
6. tamruat Kon nii cap Puuraay
     3   3   '   2   +   +
7. nakrian Kon nii say sʊa sii Kiaw maa rooŋrian
                3   '   2   '   2   2
8. Kruu Kon nan ʔɔɔk Kɔɔsɔɔp yaak yaak
     '   3   3   2   ' +
9. dek Kon nan rɔɔŋhaay saməə
     +   '   +
10. Kaw ʔɔɔk Kwaamhen
     +   '   +   +   '
11. Kaw yip Kɔɔŋ Kɔɔŋ Kon ʔʊʊn
     +   '
12. Kaw dʊʊm kaafææ

18:19 Dialogue - At the Fair

I.
 + '   +   2   3   2   '   2   2   '
santi: Pom may Kit waa ca mii Kon maa Tiaw maak yaaŋ
        3
        nii ləəy
3   2   3   3 3   2   2   '   '   '
lek: nii yaŋ nɔɔy na Ka rɔɔ hay Kam ʔiik nɔy Koŋ ca
        2   '   3   '
        maak kwaa nii ʔiik

```
+ '      + +     '   '   3  3      '    '   2
santi:   soŋsaan dek dek na Krap   Tuuk biat yææ          1.
3             '    '          3  +   3
lek:     Kun ca pay pit Tɔɔŋ Pra may Ka
+ '      2      +       3
santi:   kɔ dii mʊan kan Krap
3                 2        2    2    3 3  3 2    2  3
lek:     Tammay Kun may maa Kaaŋ naa PraPutTaruup la Ka
+ '      +   2     '      +   3 4   3       2    '
santi:   Pom Cɔɔp pit Tɔɔŋ laŋ Pra  Krap   Kun Cɔɔp pit
         2   +     +   3
         Tii Kææn rʊʊ Krap
3          '   2   ' +    '    +          +       3
lek:     plaaw Ka  diCan pʊat Kææn maa laay wan lææw
             '           2    +   3   '    +    '  +
         ləəy pit Tɔɔŋ Tii Kææn Pra Pʊa Kææn ca haay
         '    2
         pʊat baaŋ
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L L/A, L

New Expressions:

```
        '
  1.  biat     'to crowd into'
```

Answer the following questions.

```
             2      3    2        +
  1.  Kon maa Tiaw ŋaanwat maak tɔɔn nay
      +    ' + +
  2.  santi soŋsaan Kray
              + +      + +     '
  3.  Tammay santi cʊŋ sonsaan dek
      + '  '  '     3   +
  4.  santi ca pit Tɔɔŋ Pra may
              + '      2      2    2    3 3  3 2
  5.  Tammay santi cʊŋ may maa Kaaŋ naa PraPutTaruup
      3   2    '          2   +    3 +
  6.  lek Cɔɔp pit Tɔɔŋ Tii Kææn Pra rʊʊ
      3   '    +            2      3
  7.  lek pʊat Kææn maa naan Tawray lææw
             3       '      2   +    3
  8.  Tammay lek cʊŋ pit Tɔɔŋ Tii Kææn Pra
```

```
 '         +   3
```
[4] pit Tɔɔŋ laŋ Pra is a Thai idiom which means 'to do something for someone without receiving gratitude or recognition.'

II.

```
+  '     '                +    3
santi:  siaŋ siamsii kan may Krap                       1.,2.
3           2  3    '  ' '  ' +   2   2       '
lek:    ʔaw si Ka   pokkati diCan day may dii sak Tii
+  '     '   3         +   '              '   3
santi:  set lææw pay haa ʔaray Taan kan Tə Krap
3           '         '     2  3    +  2    3    3
lek:    Kun yaak Taan ʔaray la Ka  hɔyTɔɔt raan nan      3.
        ' '   2    3  3
        ʔarɔy maak na Ka
+  '    +   3   '         ' + 2
santi:  Pom nʊk yaak Taan Kanombʊaŋ yuan                4.
3       3    ' +  2         '   '   '   3    +  2
lek:    raan Kanombʊaŋ yuan yuu tit kap raan hɔyTɔɔt
        2   '  2
        nan læ Ka
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L L/A, L

New Expressions:

1.	siaŋ	'try your luck, to risk, take a chance'
2.	siamsii	'a set of numbered sticks in a container which correspond to matching fortunes'
3.	+ hɔy	'shellfish (of all kinds)'
4.	' + 2 Kanombʊaŋ yuan	'a thin folded pancake filled with bean sprouts and chopped radishes'

Answer the following questions.

```
    3   '  '            '   +  '  +
1.  lek ca siaŋ siamsii kap santi may
         ' ''    3   '            2        +
2.  taam pokkati lek siaŋ siamsii day dii may
    3   3   2   +  2    2   3            3   ' '   +
3.  lek Kit waa hɔyTɔɔt Tii raan nay ŋaanwat ʔarɔy may
    +  ' 3    '         '
4.  santi nʊk yaak Taan ʔaray
    3    '+  2          '    2  +
5.  raan Kanombʊaŋ yuan yuu Tii nay
```

III.

```
+  '       +    ' '           3   3
santi:  ʔaahaan ʔarɔy ciŋ ciŋ na Krap
3           '          3+   3  '  '     +   3    +
lek:    Kun ca pay duu mahɔɔrasop ʔaray may Ka   Kaw
            2   3                 3     3  3   2
        mii PaapPayon Tay dontrii likee læ ŋiw Ka       1.
+  '    '   2   '  +            3
santi:  yaa Pəŋ tatsincay ləəy Krap   pay dəən duu
        3   +   +         '
        raanKaayKɔɔŋ dii kwaa
3           2  3             '  3   +    3
lek:    pay si Ka   Kun Kuan ca suu Kɔɔŋ Puunmuaŋ       2.
            '    2    2  +   2       2    2    3  3
        pay faak Puan Puuyiŋ Tii kruŋTeep baaŋ na Ka
+  '    2   2  2    '    +   2   3   '  3       '
santi:  nan na si  tææ Pom may ruu ca suu pay faak
             2    3
        Kray nii Krap
3               2    2  +   +            2   3   '  3
lek:    Kun mii Puan Puuyiŋ laay Kon con may ruu ca suu
        +     '       +       2   +   3
        Kɔɔŋ faak Kon nay dii Cay may Ka
+  '    2           '        2   2      '      3   3
santi:  Taa pen ciŋ yaaŋ Kun waa kɔ Kɔŋ ca dii na Krap
3              2    2   2   2   '  2   3  3
lek:    KonkruŋTeep Cua may Kɔy ca day na Ka
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L L/A, L

New Expressions:

```
    3
1.  ŋiw           'a Chinese comedy'
    3
2.  Puunmuaŋ      'native, local'
```

Answer the following questions.

```
    2       3       3 +  3  '  '     2
1.  Tii ŋaanwat mii mahɔɔrasop ʔaray baaŋ
    +   '  +              '         +    '
2.  Kaw tatsincay pay duu ʔaray kan ruu plaaw
    +   '               '
3.  Kaw ca pay dəən Tam ʔaray kan
    3   3      2   +  '  3   '
4.  lek nænam hay santi suu ʔaray
           3       3   2   +   '     2    2  +   +
5.  Tammay lek cuŋ Kit waa santi mii Puan Puuyiŋ laay Kon
    3  3    2          2    2   2   +
6.  lek Kit waa KonkruŋTeep Cua day may
```

' 2 ' ' +
The Use of ca Plus a Verb Expression after tɔŋkaan, praatTanaa
+
and hen

'
Observe that ca separates two verb expressions:

	Verb	' ca plus verb	
+ Pom	2 tɔŋkaan	' 2 ca Puut	' + kap Kaw
2 raw may	' ' + praatTanaa	' 3 ca Kop	+ 2 Kaw pen Puan
2 2 Pii may	+ hen	' 2 ca tɔŋ pay	2 2 Tii nan ləəy

Note:

2 ' ' +
1. tɔŋkaan and praatTanaa both mean 'want, wish.'
' ' +
praatTanaa is normally limited to questions and negative
2 ' ' + 2
sentences. may praatTanaa is a stronger negative than may
2
tɔŋkaan. The first two sentences may be translated:

'I want to talk to him.'

'We do not wish to have him as a friend.'

+ '
2. hen ca means 'apparently,' or 'to seem.' The last sentence in the frame above might be translated:

'My brother seems not to have to go there.' OR

'My brother apparently doesn't have to go there.'

' + '
3. Kuan or yaak may separate hen and ca.

2 +
4. ləəy normally occurs at the end of sentences with may hen
'
ca...

2 ' ' + + '
18:20 Insert tɔŋkaan, praatTanaa or hen and ca, whichever is appropriate, in the following sentences.

3 2
Teacher: kaaŋkeeŋ tua nan may dii
3 2 + '
Student: kaaŋkeeŋ tua nan may hen ca dii

Continue the drill:
3 2 + 3
1. raw Pop Puuyiŋ Kon nan
+ 2 ' ' ' ' +
2. Can may kradiat kracaat Kɔɔŋ Təə
+ ' + + '
3. Kaw yip naŋsʉʉ Pit
2 3 3 2 ' ' + 2 ' '
4. mææKaa Kon nan may haap Pak pay Kaay Tii talaat
+ ' 3 3
5. Kaw pay ʔɔɔk raan nay ŋaanwat
+ 2 ' + '
6. Pom may ʔɔɔk Kwaamhen ʔiik
2 + 2 ' +
7. Puudooysaan hiw krapawdəənTaaŋ ʔeeŋ
' ' 2 3 3 2 2
8. tamruat cap Puuraay Kon nan hay day
2 2 ' 3 ' 3
9. raw may ʔum dek Kon nan ʔiik lææw
3 ' 2 ' 2 ' '
10. Kruu Kon nan ʔɔɔk Kɔɔsɔɔp yaak kwaa Kruu Kon ʔʉʉn
2 3 2 +
11. sʉa tua nan may suay ləəy
+ ' 3 2 2 3 3 2 ' 2
12. Pom tat mamuaŋ ton nii Prɔ may Kəəy ʔɔɔk luuk ləəy

18:21 Dialogue - Fairs in America and Thailand
' ' 3 2 2 ' ' ' ' 3
faraŋ: ŋaanwat Tii nii sanuk kwaa ŋaanʔɔɔkraan baaŋ 1.
' 2 ' + '
hææŋ Tii ʔameerikaa sia ʔiik
3 + 3 ' + 2 2 '
lek: ciŋ rʉʉ Ka diCan may Cua rɔɔk
' ' ' 2 2 2 2 2
faraŋ: Pit kan troŋ Tii waa Tii nii may mii biŋkoo 2.
2 3 ' 2 3
paapaw læ yoonhuaŋ Tawnan ʔeeŋ 3.,4.
3 2 2 ' 2 3 + 2 2
lek: mii may day rɔɔk Ka Prɔ Tuu waa biŋkoo paapaw
3 ' 3
læ yoonhuaŋ pen kaanPanan 5.
' ' ' 3 2 + 2 2 3 2
faraŋ: tææ Tammay lɔttəərii Kaay day la Krap may 6.
2 3 +
Cay kaanPanan rʉʉ

```
3            '        2   3     2   3   3  '      '
lek:    Kun yaa luum waa lɔttəərii nan ratTabaan ʔɔɔk ʔeeŋ
' '           3   2   '    3     2      3     2   +
faraŋ:  tɔɔn nii Tii ʔameerikaa kɔ mii lɔttəərii Kaay
        2     +                 3
        baaŋ muan kan nay baaŋ rat
3            '   3    2   '    3                 2    2
lek:    ŋaanʔɔɔkraan Tii ʔameerikaa mii Kon pay Tiaw maak
        +   3
        may Ka
' '     2   2    2    '     3     '    2        '   '
faraŋ:  may Kɔy maak rɔɔk Krap    suan maak pen dek dek
        +        '
        ruu Kon kææ
3       2   2    3           2        3       3   3
lek:    Tii nii Tuk Kon maa Tiaw ŋaanwat kan Taŋ nan
        2  '   '   3        ' 2       '
        taŋtææ dek lek con kraTaŋ Kon kææ
' '     3       2       2    3   3
faraŋ:  wat Koŋ day ŋən maak na Krap
3       2    3       +   2                  3  2   2
lek:    Ka   Tuk Kon Tuu waa pen kaanTambun læ day Tiaw
        ' '       2          2   2        2   3
        sanuk pay duay   Kun tɔŋ may luum waa wat Tay
        2           2         3          3   '
        may mii kaanriaraynən Tuk wan ʔaaTit yaaŋ        7.
        '    ' '   3  3
        boot faraŋ na Ka
```

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A

New Expressions:

```
        '   3
1.  ŋaanʔɔɔkraan     'fair, carnival'

2.  biŋkoo           'bingo'
       2
3.  paapaw           'target games (to throw at a target)'
        '
4.  yoonhuaŋ         'ring-tossing game (to toss rings
                      or hoops)'
        3
5.  kaanPanan        'gambling'
    3     2
6.  lɔttəərii        'lottery'
        2
7.  kaanriaraynən    'money collection'
```

18:22 Summary

Below are sentences illustrating material presented in Lesson Eighteen. Copy them until you know them.

1. เขากำลังแต่งตัว
2. เขารู้ตัวดี
3. ผู้โดยสารหิ้วกระเป๋า
4. แม่กระเดียดกระจาด
5. รัฐบาลไทยออกกฎหมายใหม่
6. มะพร้าวต้นนี้ยังไม่ออกลูก
7. ครูแก่ดุนักเรียน
8. ผู้หญิงคนนั้นแก่คุย
9. คนกรุงเทพฯเชื่อไม่ค่อยจะได้นะคะ
10. ผมต้องการจะพูดกับเขา
11. พี่ไม่เห็นจะต้องไปที่นั่นเลย
12. ผมไม่ปรารถนาจะออกความเห็นอีก

LESSON NINETEEN

Shapes and Contours	19: 1 - 19: 3	V/G
Dialogue - A Spooky Night	19: 4	AC
$\overset{2}{\text{yiŋ}}$...($\overset{2}{\text{kɔ}}$) $\overset{2}{\text{yiŋ}}$	19: 5	V/G
Reading Passage - A Thai Ghost Story	19: 6	R
	19: 7 - 19: 8	R/C
	19: 9 - 19:13	C
Some Combinations with $\overset{+}{\text{mɔɔ}}$	19:14 - 19:15	V
Dialogue - A Thai Spirit House	19:16	P/AC
Dialogue - Superstitions	19:17	AC
Two Uses of $\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii	19:18 - 19:19	V/G
pay...pay and Plaaŋ...Plaaŋ	19:20 - 19:21	V/G
Summary	19:22	C

Shapes and Contours

Observe the use of ลักษณะ 'physical shape or form' in the sentences below. Note the use of the phrase เป็นรูป before descriptive nouns (I) and its omission before descriptive verbs (II):

				Descriptive Noun	Descriptive Verb
I.	2 leek	3 ṭo	3 ' ' mii ḷakṣaṇa	2 pen ṛuup	' ' sịi ˌliam	
		2 kæw	3 ' ' mii ḷakṣaṇa	2 pen ṛuup	' ' krabɔɔk	
		kruay	3 ' ' mii ḷakṣaṇa	2 pen ṛuup	kruay	
		+ ṣuun	3 ' ' mii ḷakṣaṇa	2 pen ṛuup	woŋklom	
		' Kay	3 ' ' mii laksana	2 pen ruup	' Kay	
II.		+ Kem	3 ' ' mii ḷakṣaṇa			+ lææm
		2 ṃiit	3 ' ' mii ḷakṣaṇa			Kom
		' saPaan	3 ' ' mii laksana			3 Kooŋ

Note:

1. The sentences in I might be translated:

'The table is four-sided.'	2 ' ' (ruup sii liam	'a four sided
'The table is rectangular.'		figure')
'A glass is cylindrical.'	2 ' ' (ruup krabɔɔk	'a cylindrical
		shape')
'A funnel is conical.'	2 (ruup Kruay	'a conical shape')
'Zero is circular.'	2 (ruup woŋklom	'a circular form')
'An egg is egg-shaped.'	2 ' (ruup Kay	'an egg-shape')

2.a. The sentences in II might be translated:

'A needle is pointed.'	+ (lææm	'sharp')
'Knives are sharp.'	(Kom	'pointed')
'The bridge is arched.'	3 (Kooŋ	'curved')

b. Additional descriptive verbs commonly used in these circumstances are:

klom	'spherical'
bææn	'flat, flattened'
2 Klum	'bowl-shaped'
kluaŋ	'hollow'
' pɔŋ	'protuberant'[1]

3. Questions eliciting replies specifying shape or form use
'
yaaŋray.

3 3 ' ' ' to mii laksana yaaŋray	3 3 ' ' 2 ' ' to (mii laksana) pen ruup sii liam
2 3 ' ' ' look mii laksana yaaŋray	2 3 ' ' look (mii laksana) klom

19: 1 In this drill the first student constructs a question based on the answer given by the teacher. Then the second student repeats the answer.

```
                3     2   '   '
    Teacher:    to pen ruup sii liam
                3     3 ' ' '
    Student 1:  to mii laksana yaaŋray
                3      3 ' '     2     '   '
    Student 2:  to (mii laksana) pen ruup sii liam
```

Continue the drill:

```
   '
1  pɔŋ is always followed by a phrase which specifies the lo-
```

cation of the protuberance, e.g.:

```
 ' +   +        3 ' '  '  2    2
krapaw Kaw mii laksana pɔŋ Kaaŋ Kaaŋ   'Her purse bulges at
                                         the sides.'
 '         3          3 ' '  '
ʔooŋ bay nii mii laksana pɔŋ troŋ klaaŋ'This jar bulges out
                                         in the middle.'
```

' +   2   ' '
1. krapɔŋ (can, bucket) pen ruup krabɔɔk
                 2
2. kruay pen ruup kruay
 3   2
3. Pracan wan Pen pen ruup woŋklom
2   2   ' '
4. kæw pen ruup krabɔɔk
2   +   2
5. leek suun pen ruup woŋklom
2   2   ' '
6. hɔŋrian pen ruup sii liam
2 +   2
7. tonson (pinetree) pen ruup kruay
   +   2   '
8. taa pen ruup Kay
' '   2   '   '
9. kracok (mirror) pen ruup sii liam
          3   2   '
10. caan bay nan pen ruup Kay

19: 2 The directions for this drill are the same as 19: 1 above.

              +   +
Teacher: Kem læəm
              +   3 ' ' '
Student 1: Kem mii laksana yaaŋray
              +   3 ' '   +
Student 2: Kem (mii laksana) læəm

Continue the drill:
2 3   +   3 3
1. mææenaam saay nii Kooŋ
          3   2
2. Caam bay nii Klum
'   2   3 2
3. Kuat luuk nii Kaaŋ nay kluaŋ
2
4. look klom
2
5. miitkoon Kom
  + +
6. dinsɔɔ læəm
'   3 3
7. saPaan nii Kooŋ
2
8. luukbɔɔn klom
+
9. rian bææn
' '   2
10. kracaat Klum

'   +
11. Pænsiaŋ bææn
'   '
12. ʔooŋ pɔŋ troŋ klaaŋ
+   +
13. Kem lææm
'
14. lɔɔtkaafææ (straw) kluaŋ

19: 3 In this drill the first student constructs a question based on the teacher's cue. The second student gives an appropriate answer. Remember that more than one answer may be possible.

3
Teacher: to
3   3 ' ' '
Student 1: to mii laksana yaaŋray
3   3 ' '   2   '   '
Student 2: to (mii laksana) pen ruup sii liam

Continue the drill:

2
1. miit
'
2. Kay
' +
3. krapɔŋ
3 ' 2
4. baatsaketbɔɔn
2
5. look

6. caan
2
7. kæw
2
8. rom
3   3
9. PraʔaaTit
+   +
10. naŋsuu

2 3
11. Tɔɔnaam
2   3
12. mæænaam

13. Toŋ (flag)

14. kruay
'
15. paakkaa
3
16. futbɔɔn
'
17. ʔooŋ
3
18. ruŋ (rainbow)

19. Caam
' '
20. kracaat

19: 4 Dialogue - A Spooky Night

เลิศ คุณสาขา คุณสาขา

สาขา มีอะไรหรือครับ

เลิศ ผมถูกผีหลอก 1.,2.

สาขา พูดเป็นเล่นไปน่ะ

เลิศ จริงๆ เมื่อตะกี้นี้ได้ยินเสียงหมาหอนไหม 3.

สาขา ได้ยิน ผมยังไม่หลับเลย

เลิศ ผมหลับไปแล้ว พอรู้สึกตัวเห็นเด็กโผล่หน้าอยู่นอกหน้าต่าง 4.

สาขา เราอยู่ชั้นสอง เด็กจะมาโผล่หน้าได้อย่างไร

เลิศ ก็นั่นน่ะซิครับ ผมจึงว่าผีหลอกผมแน่ๆ

สาขา คุณฝันไปละมัง

เลิศ เปล่า ผมได้ยินเสียงคล้ายๆกับว่า ลุก ลุก แล้วทำตาเหลือกด้วย 5.

สาขา คุณลุกขึ้นไปดูหรือเปล่า

เลิศ ใครจะกล้าไปดู ลุกขึ้นผมก็รีบมาเรียกคุณนี่แหละ

สาขา เป็นไปไม่ได้น่ะ

เลิศ ผมได้ยินมาว่านานแล้วมีเด็กคนหนึ่งถูกงูกัดตายที่นี่ 6.

สาขา จริงครับ แต่นานมาแล้วก่อนเราจะมาปลูกบ้านที่นี่เสียอีก

เลิศ แกอาจจะมาหลอกผมก็ได้ หมาหอนอีกแล้ว

สาขา ให้ผมเข้าไปดูหน่อยซิ

เลิศ คุณนำหน้านะ ยังเห็นเป็นเงาๆอยู่เลย

สาขา พุทโธ่ นกฮูกน่ะเองแหละ กลัวไปได้ 7.,8.

Teacher:	LP	NP
Student:	L	L, L L/A

New Expressions:

1.	ผี	'ghost, spirit'
2.	หลอก	'to scare, spook, haunt'
3.	หอน	'to howl'
4.	โผล่	'to appear'
5.	เหลือก	'to roll the eyes up'
6.	งู	'snake'
7.	พุทโธ่	'an exclamation expressing surprise'
8.	นกฮูก	'owl'

$\overset{2}{\text{yiŋ}}$...($\overset{2}{\text{kɔ}}$) $\overset{2}{\text{yiŋ}}$

	$\overset{2}{\text{yiŋ}}$			$\overset{2}{\text{kɔ}}$ $\overset{2}{\text{yiŋ}}$	
$\overset{2}{\text{mææ}}$	$\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{'}{\text{du}}$ $\overset{3}{\text{nɔɔŋ}}$	$\overset{3}{\text{nɔɔŋ}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ $\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{3}{\text{rɔɔŋ}}\overset{2}{\text{haay}}$
$\overset{3}{\text{ni}}\overset{+}{\text{saa}}$	$\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{'}{\text{tæŋ}}\text{tua}$		$\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{+}{\text{suay}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$	$\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{2}{\text{may}}$ Tam ŋaan		$\overset{2}{\text{kɔ}}$ $\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{2}{\text{may}}$ mii ŋən
	$\overset{2}{\text{yiŋ}}$	$\overset{2}{\text{maak}}$		$\overset{2}{\text{yiŋ}}$	dii $\overset{+}{\text{ruu}}$

Note:

1. $\overset{2}{\text{yiŋ}}$...$\overset{2}{\text{yiŋ}}$ describes proportional increases and decreases. With affirmative pairs of sentences, this expression is similar to English 'the more ... the more' or the comparative form of adjectives, e.g. 'the faster the better.' When followed by a negative it is similar to 'the less ... the less.'
2. Questions with $\overset{2}{\text{yiŋ}}$...$\overset{2}{\text{yiŋ}}$ use $\overset{+}{\text{ruu}}$ rather than $\overset{+}{\text{may}}$.
3. When the subjects of both sentences of the pair are the same, the second is not used.

2 2 2
19: 5 Add yiŋ...(kɔ) yiŋ to the following pairs of sentences.

2 '
Teacher: mææ Tam ŋaan nak
2 '
mææ puat hua
2 2 ' 2 2 '
Student: mææ yiŋ Tam ŋaan nak kɔ yiŋ puat hua

Continue the drill:

2 2 +
1. Kun law ruaŋ Pii, raw klua
+ + 2 '
2. Kun klua Pii, Pii Cɔɔp lɔɔk Kun
2 3 2 2 2 ' '
3. PuuCaay ʔaayu maak, PuuCaay may yaak tæŋŋaan
+ + 2 2 3
4. mɔɔPii (witch doctor) tii KonKay, KonKay rɔɔŋ
3 2
5. Kun kin naamtaan, Kun ʔuan
3 2 3 + 2
6. Kray Kit maak, Kon nan fan maak
2 + 2 3 2 + 2 3
7. Puuyiŋ Puut Prɔ, Puuyiŋ naa rak
+ 3 ' + 3 +
8. wææn woŋ nii kaw, wææn woŋ nii suay
+ 2 2 +
9. Kaw mii luuk maak, Kaw con
+ + ' '
10. Kaw con, Kaw Tuuk Kamooy
2 2 3
11. Təə may pay rooŋrian, Təə may mii Kwaamruu
2 + 2 2 2 ' 2
12. Tii nay mii Kon maak, Tii nan mii Kamooy maak
+ 2 ' ' + +
13. Kaw may Tuuk du, Kaw son ruu
3 2 2 2 +
14. Kon nan Puut, may mii Kray Cua Kaw

15. Kun kaw (to scratch), Kun Kan (itchy)
+ ' + +
16. Kaw kææ, Kaw suay

19: 6 Reading Passage - A Thai Ghost Story

เชื่อกันว่าผู้หญิงที่เป็นผีกระสือไม่ยอมมองตาใคร เพราะตุ๊กตาในตาของผู้หญิงคนนั้นหกคะเมน 1.
เวลากลางคืนผีกระสือจะออกจากร่างของผู้หญิงที่เป็นผีกระสือในรูปของดวงไฟ ออกไป 2.
หากินตามที่สกปรก เช่น ส้วมหรือหลุมฝังศพ เมื่อหากินเสร็จแล้วผีกระสือจะกลับเข้าร่างของ 3.
ผู้หญิงคนนั้นตามเดิม แต่ระหว่างทางที่กลับบ้านถ้าพบผ้าที่คนตากทิ้งไว้ ผีกระสือจะหยุดเช็ดปาก 4.
และทิ้งรอยด่างไว้บนผ้า นอกจากกินของสกปรกแล้วผีกระสือชอบเข้าสิงคนที่เจ็บหนัก เชื่อกัน 5.
ว่าผีกระสือจะมากินอาหารที่คนเจ็บกินเข้าไป คนเจ็บที่ผีกระสือเข้าสิงมักจะไม่ค่อยยอมสู้หน้าใคร
ถ้าญาติคนเจ็บสังเกตเห็นอาการเช่นนั้น ก็มักจะตามหมอผีมาไล่ หมอผีจะท่องคาถาและถามชื่อ 6.
คนไข้ ถ้าผีกระสือเข้าสิงจริง คนไข้จะออกชื่อผู้หญิงคนที่เป็นผีกระสือแทนที่จะออกชื่อตัวเอง
หมอผีมักจะถามว่าทำไมจึงมาเข้าคนเจ็บและบอกให้ออกไปเสีย ถ้าผีกระสือไม่ยอมออก ก็จะ
ต้องไล่ให้ออกโดยใช้คาถาหรือใช้ไม้ตีคนเจ็บค่อยๆ เมื่อคนไข้รู้สึกตัว พูดจาได้เหมือนคน
ธรรมดา ก็แสดงว่าผีกระสือออกไปแล้ว หมอผีอาจจะเอาสายสิญจน์ผูกข้อมือข้อเท้าคนไข้ 7.
และเอาหนังควายตากแห้งทำเป็นเส้นคล้ายเชือกติดข้างฝารอบห้องที่คนเจ็บนอน 8.

ชาวบ้านมักจะเกลียดคนที่เป็นผีกระสือ บางแห่งถึงกับขว้างปาและขับไล่ผู้หญิงที่เป็น 9.
ผีกระสือให้ออกจากหมู่บ้าน แต่โดยทั่วไปชาวบ้านมักจะไม่กล้าเถียงหรือขัดใจผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ 10.
เพราะเกรงว่าผีกระสือจะมาทำร้ายตนทีหลัง ผู้หญิงที่เป็นผีกระสือมักจะไม่ได้รับเชิญให้ไปงาน 11.
อะไร ทั้งนี้เพราะไม่มีใครอยากคบหาสมาคมด้วย บ้านไหนยิ่งมีคนเจ็บบ้านนั้นยิ่งไม่อยากต้อนรับ 12.
ผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ

ก่อนที่คนเป็นผีกระสือจะตาย เขาจะพยายามถ่ายทอดความเป็นผีกระสือให้ลูกหลาน 13.
หรือญาติผู้หญิง เพราะฉะนั้นเวลาผู้หญิงที่เป็นผีกระสือเจ็บหนักมักจะไม่มีใครไปเยี่ยม แม้แต่ลูก 14.
สาวของผู้หญิงคนนั้นเองก็กลัว ไม่กล้าเข้าใกล้ เพราะเชื่อกันว่าถ้าน้ำลายของผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ
ถูกใครเข้าคนนั้นจะเป็นผีกระสือต่อไป ญาติที่เป็นผู้ชายเท่านั้นที่จะเข้าไปหาเพราะเชื่อกันว่าผู้
ชายเป็นผีกระสือไม่ได้ ดังนั้นก่อนจะตายผู้หญิงที่เป็นผีกระสือจะพยายามใช้เพทุบายทุกอย่างที่จะ 15.
เรียกลูกหลานผู้หญิงเข้าไปใกล้ๆแล้วบ้วนน้ำลายรด 16.

New Expressions:

1.	ผีกระสือ	'the female evil spirit reputed to feed on putrid matter and dead bodies, a woman possessed by an evil spirit'
	ตุ๊กตา	'reflected image in the eye'
	หกคะเมน	'to be upside down'
2.	ร่าง	'body'
	รูป	'form, shape'
	ดวงไฟ	'ball of fire'
3.	หลุมฝังศพ	'grave'
4.	ตามเดิม	'as before'
	ตาก	'to hang up, expose (to light, air, etc.)'
5.	รอยด่าง	'spot, blotch'
	สิง	'to haunt, possess'
6.	อาการ	'symptom, condition'
	ไล่	'to drive out, exorcise, expel'
	ท่อง	'to recite aloud'
	คาถา	'incantation, magic words'
7.	สายสิญจน์	'a protective thread of cotton used to ward off evil influences'
	ข้อเท้า	'ankle'
8.	ฝา	'wall'
9.	ถึงกับ	'so ... that, to the point that'
	ขว้างปา	'to hurl, throw (something) at'
	ขับไล่	'to drive away, chase away'
10.	โดยทั่วไป	'in general'

	เถียง	'to argue with, talk back to'
	ขัดใจ	'to annoy, get in the way'
11.	ทีหลัง	'the next time, later on'
12.	คบหาสมาคม	'to associate with'
13.	ถ่ายทอด	'to transmit, hand down'
14.	แม้แต่	'even'
15.	เพทุบาย	'trick'
16.	บ้วน	'to spit out'

19: 7 Answer the following questions based on the reading passage above. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. ทำไมผีกระสือจึงไม่ยอมมองตาใคร
2. ผีกระสือออกจากร่างผู้หญิงที่เป็นผีกระสือเวลาไหน
3. เชื่อกันว่าเวลากลางคืนผีกระสือออกจากร่างไปในรูปอย่างไร
4. ผีกระสือออกไปหากินที่ไหนบ้าง
5. เมื่อหากินเสร็จแล้วผีกระสือจะไปไหน
6. นอกจากกินของสกปรกแล้วผีกระสือชอบทำอะไรอีก
7. ทำไมผีกระสือจึงชอบเข้าสิงคนไข้
8. คนเจ็บที่ผีกระสือเข้าสิงมักจะทำอะไร
9. ญาติจะตามใครมาไล่ผีกระสือ
10. หมอผีจะทำอะไรบ้าง
11. ถ้าผีกระสือเข้าสิงคนไข้ คนไข้จะออกชื่อใคร
12. ถ้าผีกระสือไม่ยอมออกหมอผีจะทำอย่างไร
13. ถ้าคนเจ็บพูดจาได้เหมือนคนธรรมดาแล้วแสดงว่าอย่างไร
14. หมอผีอาจจะเอาสายสิญจน์มาทำอะไร

15. หมอผีใช้หนังควายติดที่ไหน
16. ชาวบ้านมักจะเกลียดคนที่เป็นผีกระสือหรือ
17. ทำไมคนส่วนมากจึงไม่กล้าเถียงหรือขัดใจผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ
18. ทำไมจึงไม่มีใครอยากเชิญผู้หญิงที่เป็นผีกระสือให้ไปงานพิธีต่างๆ
19. ผู้หญิงที่เป็นผีกระสือก่อนจะตายจะพยายามทำอะไร
20. ผู้หญิงที่เป็นผีกระสือจะพยายามถ่ายทอดความเป็นผีกระสือให้ใครบ้าง
21. เวลาผู้หญิงที่เป็นผีกระสือเจ็บหนักจะมีใครไปเยี่ยมไหม
22. ทำไมคนจึงไม่กล้าเข้าใกล้ผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ
23. ทำไมญาติผู้ชายกล้าเข้าไปหา

19: 8 Insert the correct noun or noun phrase in the blanks provided. Then copy the sentence.

1. —— ออกไปหากินตามที่สกปรก
2. —— ท่องคาถาและถามชื่อคนไข้
3. —— มักจะเกลียดคนที่เป็นผีกระสือ
4. —— เป็นผีกระสือไม่ได้
5. —— มักจะไม่กล้าเถียงหรือขัดใจ ——
6. ถ้า —— คนเจ็บสังเกตเห็นอาการเช่นนั้นก็มักจะตาม —— มาไล่
7. —— มักจะไม่ได้รับเชิญให้ไปงานอะไร
8. ถ้าน้ำลายของ —— ถูกใครเข้าคนนั้นจะเป็น —— ต่อไป
9. ตุ๊กตาในตาของผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ ——
10. —— จะพยายามถ่ายทอดความเป็นผีกระสือให้ ——

19: 9 Write the following words in the Thai alphabet.

```
    +  +  '
1.  lumfaŋsop
    3
2.  Cet
    +
3.  siŋ

4.  ʔaakaan
    '  2
5.  Kaplay
    +
6.  Tiaŋ
    3 +  '
7.  KophaasamaaKom
    '  2
8.  TaayTɔɔt
    3
9.  naamlaay
    2
10. buan
```

19:10 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat them orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation. Check your orthography.

1. คนไข้จะออกชื่อผู้หญิงที่เป็นผีกระสือแทนที่จะออกชื่อตนเอง
2. เมื่อคนไข้รู้สึกตัวก็แสดงว่าผีกระสือออกไปแล้ว
3. ถ้าผีกระสือไม่ยอมออกก็จะต้องไล่ให้ออก
4. ชาวบ้านมักจะเกลียดคนที่เป็นผีกระสือ
5. บ้านไหนยิ่งมีคนเจ็บบ้านนั้นยิ่งไม่อยากต้อนรับผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ

19:11

A. Substitute the words below for คนไข้จะออกชื่อ ผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ , ออกชื่อตนเอง in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then without reference to the original sentence, write it with each substitution.

```
    2       +         3   3   '    3               2
1.  Puudooysaan Kon nan mak ca pay rotfay, pay Kruaŋbin
    2  '    '  2  2          '   ' '            '   ' '
2.  mææ ʔaat ca hay luuk pay caay talaat, pay caay talaat

    ʔeeŋ
```

+ ' 2 ' 2 ' 2
3. Pom kamlaŋ ca Tam kaanbaan, ʔɔɔk pay Tiaw kap Pʊan
3 3 ' + + 2 2 ' ' 2
4. nakrian Kon nan ca duu naŋsʊʊ Tii hɔŋsamut, naŋ Kuy
' 2 +
kap Puuyiŋ
3 + ' ' 2 2 3
5. Kuʊn nii Pom ca yuu baan, pay Tiaw ŋaanwat

B. Do the same for Sentence 2. Replace คนไข้รู้สึกตัว ,ผีกระสือออกไปแล้ว

with:

+ ' + 2 2 + 2 2 + +
1. Kaw tɔɔp KamTaam may day, Kaw may day duu naŋsʊʊ
2 2 3 2 3
2. KonTay faŋ raw Kawcay, raw Puut Cat maak lææw
+ 2 2 + ' ' 2
3. Pom Taan Kaaw maak, ʔaahaan ʔarɔy maak
+ 2 3 3 ' '
4. raw hen fay Tii raankaafææ nan yaŋ pəət yuu,
3 2 '
raan yaŋ may pit
3 ' ' ' 3 ' ' 3
5. Pra ʔɔɔk caak boot, Pra suatmon set lææw

C. For Sentence 3, replace ผีกระสือไม่ยอมออก , ไล่ให้ออกไป

with:

2 ' ' ' 2 ' 2
1. Kray may yɔɔm samak, tæŋtaŋ Kray Kon day Kon nʊŋ hay Tam
+ 2 ' 2 +
2. Kaw yaŋ Tam ŋaan may set, Cuay Kaw
+ ' ' ' 2
3. fon tok nak, yuu nay baan
+ 2 +
4. Kaw may mii ŋən, haa ŋaan Tam
' 2 2
5. Kon ʔʊʊn may yɔɔm Cuay, Tam ʔeeŋ

D. For Section 4, replace ชาวบ้าน, เกลียด , เป็นผีกระสือ

with:

2 ' 2 2 3
1. raw, Cɔɔp, mii KwaampraPrʊt riaprɔɔy
+ 3 + 3 '
2. Pom, waycay, Pom ruucak
' 2 '
3. raw, kliat, Kiibon

     2   ' '
4. raw, Cɔɔp, Kuy sanuk
       2   2   3   '   '   '
5. Caawbaan, tɔɔnrap, maa caak taaŋcaŋwat

E. For Sentence 5, replace บ้านไหน , มีคนเจ็บ , บ้านนั้น , ไม่ยอมต้อนรับผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ with:

     +   2   '   +   2   3   2
1. Kaw, pay Tiaw bɔy, Kaw, day Kanææn may dii
     2   '   '   2
2. Pɔɔ, suup burii, Pɔɔ, ʔay
     +   +   +   +   2
3. Kaw, pay haa mɔɔduu, Kaw, cay may dii
            3   +   2   2   +
4. raw, Kop Kaw, raw, may Cɔɔp Kaw
     2   '   2   2   2   2   '
5. mææ, bon Pɔɔ, Pɔɔ, Tam hay mææ kroot

19:12 Below is the first paragraph of the reading passage with some parts missing. Replace the missing sections to make the paragraph match the original. Then check your work for accuracy against the original.

เชื่อ••ว่าผู้หญิงที่เป็นผีกร•สือ ไม่ยอมมองตา•คร เพราะตุ๊กตาในตาของผู้หญิงคนนั้นหกคะเมน เวลา••••คืนผีกระสือจะออก•••ร่างของผู้หญิงที่เป็นผีกระสือในรูปของดวงไฟออกไป••กินตามที่สกปรก เช่น ส้วมหรือหลุมฝัง•พ เมื่อหากินเสร็จ•••ผีกระสือจะกลับเข้าร่างของผู้หญิงคนนั้นตามเดิมแต่ระหว่างที่กลับบ้านถ้าพบผ้าที่คนตากทิ้งไว้ ผีกระสือจะ•ยุดเช็ดปากและทิ้งรอยด่างไว้บนผ้า นอก•••ของสกปรกแล้วผีกระสือชอบเข้าสิง••ที่เจ็บหนัก เชื่อกันว่าผีกระสือจะมากิน•••••ที่คนเจ็บหนักกินเข้าไป ถ้า•••คนเจ็บสัง•••เห็นอาการเช่นนั้น ••มักจะ•••หมอผีมาไล่ หมอผีจะท่องคาถา•••ถามชื่อคนไข้ ถ้าผีกระสือเข้าสิงจริง คนไข้จะ•••ชื่อผู้หญิงที่เป็นผีกระสือ•••ที่จะออกชื่อ••••• หมอผีมักจะถามว่าทำไมจึงมาเข้าคนเจ็บและบอกให้ออกไปเสีย ถ้าผีกระสือ•••ยอม•••ก็จะต้องไล่ให้ออกโดยใช้คาถา•รือใช้ไม้ตีคนเจ็บค่อย• เมื่อคนไข้•••ตัว••จาได้เหมือนคน••••ดา ก็•สดงว่าผีกระสือออกไปแล้ว หมอผี•าจจะเอาสายสิญจน์••ข้อมือข้อเท้าคนไข้ และเอาหนังควายตากแห้งทำเป็นเส้นคล้ายเชือก•••ข้างฝารอบห้องที่คนเจ็บนอน

19:13 Write the last paragraph of the reading passage from your teacher's dictation.

                                              +
Some Combinations with mɔɔ

                                      +
Observe that mɔɔ preceding certain verbs and nouns includes the notion of specialization.

	+ mɔɔ	Verb	Noun	
+ Kaw pen	+ mɔɔ	duu		'fortune teller'
	+ mɔɔ	2 nuat		'masseur'
	+ mɔɔ	+ sɔɔn	' ' + saatsanaa	'missionary'
	+ mɔɔ	' pracam	2 baan	'family doctor'
	+ mɔɔ		+ Pii	'witch doctor'

Note:

     2
1. nuat 'to massage'

     '
   pracam 'to be assigned to'

                   +
2. Note that mɔɔ is used for persons who specialize in the cure of bodily or spiritual ills.

                                      +
19:14 Use one of the mɔɔ expressions in the chart above to paraphrase the following.

               +   +   '   ' +
     Teacher: Kaw sɔɔn saatsanaa
               +   + +   '   ' +
     Student: Kaw pen mɔɔsɔɔnsaatsanaa

Continue the drill:

      +   +
  1. Kaw duu laaymuu (lines in hands) Pom
      +   2   2   +
  2. Kaw nuat hay Pom
      +   2   +   2   +
  3. Kaw Tɔɔŋ KaaTaa lay Pii
      +   +   '   ' +
  4. Kaw sɔɔn saatsanaa
      +   2   +   2   2
  5. Kaw nuat laŋ hay mææ
      +   '   2   2
  6. Kaw truat raaŋkaay Pɔɔ
      +   2   3   2   2
  7. Kaw duu CookCataa (fortune) hay mææ
      +   2   +   '   '   2
  8. Kaw lay Pii ʔɔɔk caak KonKay
      +   '   2   2   '
  9. Kaw Ciit yaa hay Pɔɔ pen pracam
      +   +   '   ' +
 10. Kaw sɔɔn saatsanaa

19:15 This drill is the reverse of 19:14 above. Describe
                                             +
an activity normally associated with the mɔɔ specialists given.

               +   + +   '   ' +
     Teacher: Kaw pen mɔɔsɔɔnsaatsanaa
               +   +   '   ' +
     Student: Kaw sɔɔn saatsanaa   OR
               +   2
               Kaw Teet

Continue the drill:

      +   +
  1. Kaw pen mɔɔduu
      +   + 2
  2. Kaw pen mɔɔnuat
      +   + +
  3. Kaw pen mɔɔPii
      +   + +   '   ' +
  4. Kaw pen mɔɔsɔɔnsaatsanaa
      +   + 2
  5. Kaw pen mɔɔnuat

      +   +   '   2
  6. Kaw pen mɔɔpracambaan
      +   +
  7. Kaw pen mɔɔduu
      +   + +
  8. Kaw pen mɔɔPii
      +   +   '   2
  9. Kaw pen mɔɔpracambaan
      +   + +   '   ' +
 10. Kaw pen mɔɔsɔɔnsaatsanaa

19:16 Dialogue: A Thai Spirit House

I.

```
        2    +   3   3   3   2   3       3   3
cɔɔn:   baan laŋ lek lek nan naa rak dii na Krap
3 +     2    +    3       2
nisaa:  nan saan PraPuum Ka                                    1.,2.
        +    3   2       3   2   3   '   +   '
cɔɔn:   Pom nʊk waa ʔaw way hay nok yuu sia ʔiik
3 +     2   2   '    2    3   2   2   2        '
nisaa:  may Cay rɔɔk Ka   nok may klaa Kaw pay rɔɔk
            3          3   3
cɔɔn:   mii way Tammay na Krap
3 +         3   2   2 2    '            +   2     2
nisaa:  mii way hay cawTii yuu   KonTay Tʊʊ waa kaanTii 3.
                   '  2                 2             2
        raw maa pluuk baan loŋ bon Tii pen kaanmaayæŋ
        2 '     +   +   2 2      ' 3          2
        Tiiyuu Kɔɔŋ Pii cawTii   Canan raw cʊŋ taŋ      4.
        +    3       2    3          2   2  2     '
        saan PraPuum Kʊn  læ æw Cəən hay cawTii pay yuu
        2    +    3
        Tii saan PraPuum
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L	L L/A, S	S

New Expressions:

1.	+ saan	'spirit house'
2.	3 PraPuum	'the guardian spirit of one's land (Puum 'land')'
3.	2 2 cawTii	'a synonymous term for PraPuum' (3 over PraPuum)
4.	' 3 Canan	'therefore, so'

Answer the following questions.

```
    2    +   3   3   3       '
1.  baan laŋ lek lek nan Kuu ʔaray
    +     3       3   2   3   '   2   +
2.  saan PraPuum mii way hay nok yuu Cay may
    3   2    2       2    +    3       +
3.  nok klaa Kaw pay klay saan PraPuum may
        +     3       3
4.  mii saan PraPuum way Tammay
    2   2   +     3       3              '              '
5.  mʊa taŋ saan PraPuum læ æw ca Cəən Kray pay yuu
```

II.

2 2 2 + 3 ' ' ' 2 3
cɔɔn: Taa may taŋ saan PraPuum ʔaray ca kəət Kɯn Krap
3 + 2 2 ' ' 2 ' ' 2
nisaa: cawTii ca kroot Kon nay baan ʔaat ca cep Kay
+ ' ' 2 2
ruu kəət ʔantaraay Kɯn day
+ + ' + ' + 2 3 2
cɔɔn: Pom saŋkeet hen mii kraTaaŋ Tuup læ cæækan Tii 1.,2.
2 + 3 2
naa saan PraPuum duay
3 + 2 2 2 2 2 + 2 2
nisaa: Cay Ka tɔɔn Kam Kam baaŋ Tii cawKɔɔŋbaan kɔ
' 2 3 ' 3
cut Tuup Tian læ ʔaw dɔɔkmaay maa buuCaa
+ 3 2 +
saan PraPuum baaŋ Tii tɔɔn klaaŋwan kɔ ʔaw ʔaahaan
' + 2 3
maa Tawaay duay pen Kraŋ Kraaw 3.

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L	L L/A,S	S

New Expressions:

1.	' + kraTaaŋ	'pot'
2.	cæækan	'vase'
3.	3 pen Kraŋ Kraaw	'on various occasions'

Answer the following questions.

2 2 2 + 3 ' ' ' 2
1. Taa may taŋ saan PraPuum ʔaray ca kəət Kɯn
' 2 2 + 3 2
2. mii ʔaray Tii naa saan PraPuum baaŋ
2 2 + 2 3 ' '
3. tɔɔn Kam cawKɔɔŋbaan mak ca Tam ʔaray
2 + 2 + ' + 3 3 +
4. cawKɔɔŋbaan ʔaw ʔaahaan maa Tawaay PraPuum Tuk wan ruu
'
plaaw

III.

2 2 2 ' 2 + 3
cɔɔn: dəən Kaw pay duu klay klay nɔy day may Krap
3 + 3 3 3 ' ' ' 2 + 3
nisaa: rawaŋ na Ka yaa pay cap ʔaray Tii saan PraPuum
+ 2 2 ' '
diaw cawTii ca kroot ʔaw
2 2 ' 2 + 3
cɔɔn: cawTii du maak ruu Krap
3 + 2 ' 2 2 ' 2 2
nisaa: Taa haak raw Tam may dii may Tuukcay cawTii
2 ' ' ' ' 2 2 2
kɔ ʔaat ca kroot tææ Taa raw Tam dii cawTii
2 ' 3 2 2 2
kɔ ca Kɔɔy KumKrɔɔŋ pɔŋkan hay Kon nay baan 1.
' '
yuuyenpensuk 2.

Teacher:	LP	NP	LP	LP	NP
Student:	L	L	L L/A	S	S

New Expressions:

1.	3 KumKrɔɔŋ ' '	'to protect, watch over'
2.	yuuyenpensuk	'content, happy'

Answer the following questions.

' 2 + 3 2 2
1. Kray yaak dəən Kaw pay duu saan PraPuum klay klay
3 + 2 '
2. nisaa tuan cɔɔn waa yaaŋray
2 2 ' '
3. Tammay cawTii ca kroot
2 ' ' ' 2
4. Taa raw Tam dii ʔaray ca kəət Kun

19:17 Dialogue: Superstitions

3 2 3 + + 3
ruamrak: nii nɔɔŋsaaw Kun ruu Ka
' 2 3 + 3 2
curay: Ka nɔɔŋsaaw Kon lek Ka 1.

3 2 2 ' 2 '
ruamrak: naataa naa kliat caŋ[2] Taaŋ baan sabaay kan
+ 3
dii rʊʊ Ka
' 2 ' 2 2 2 ' 3 ' 2
curay: Ka tææ Cook may Kɔy dii sunak ʔɔɔk luuk 2.
'
hok tua
3 2 3 2 + ' + + 2
ruamrak: ciŋ si na mææw haa maa hok[3] Kaw Tʊʊ waa
3 3 ' 2 2
liaŋ way ca hay Toot 3.
' 2 2 3 ' +
curay: Pii la Ka sabaay dii rʊʊ
3 ' 2 2 + + ' 2
ruamrak: sabaay dii Ka mʊa sɔɔŋ saam Kʊʊn kɔɔn Pii
+ 2 ' '
fan waa Tuuk ŋuu kat
' + 3 2 3 2 3 2
curay: ciŋ rʊʊ Ka Pii Koŋ Pop Kʊʊ rew rew nii nææ 4.
2
Ka
3 2 2 ' ' 2
ruamrak: Pii kɔ kamlaŋ rɔɔ yuu tææ yaŋ may mii
2
wiiwææw ləəy 5.
' 2 2 2 2 2 2
curay: Pii tɔŋ Cook dii nææ nææ Ka
3 3 3 2 ' 3
ruamrak: nɔɔŋ rʊʊ day yaaŋray Ka
' 2 2 2 + 3 3 3 2
curay: Pii may dayyin rʊʊ Ka tukkææ rɔɔŋ kaaw Tii 6.

---

[2] Ugly babies are not likely to be harmed by unfriendly spirits. To call a baby 'ugly' traditionally protects him from harm.

[3] mææw haa maa hok (2 + ') is a shortened version of mææw haa tua maa hok tua (2 + '). It is considered a bad omen when an owner's dog bears six puppies or his cat five kittens.

```
    3     +      2  2   2   '      2        '        2
ruamrak:  mɔɔduu kɔ waa Pii ca mii Cook dii tææ yaŋ may
              '
          mii sak Tii
'         2       3            +   2    2  3
curay:    Pii Paa nɔɔŋ pay duu mɔɔ baaŋ si Ka
    3         2    3         3  2  3
ruamrak:  ʔaw si   nɔɔŋ Taan ŋɔ si Ka
'         '       2              '  2   +   3  '
curay:    KɔɔpKun Ka   naan naan ca day hen ŋɔ fææt      7.
          '
          sak Tii
    3     3    '        3  3    +        2    '
ruamrak:  nɔɔŋ yaa Taan na Ka   diaw mii luuk fææt
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP
Student:	L	L	L L/A	L L/A, L

New Expressions:

1.	Kon $\overset{3}{\text{lek}}$	'the youngest (of a family)'
2.	$\overset{\text{'}}{\text{su}}\overset{3}{\text{nak}}$	'dog'
3.	$\overset{2}{\text{hay}}$ $\overset{2}{\text{Toot}}$	'to bring bad luck, to do harm'
4.	$\overset{2}{\text{Kuu}}$	'mate, intended'
5.	$\overset{2}{\text{wii}}$wææw	'indication, sign, evidence'
6.	$\overset{3}{\text{tuk}}$kææ	'the gecko, a large house lizard'
7.	$\overset{\text{'}}{\text{fææt}}$	'twin, paired'

Two Uses of $\overset{2}{\text{kɔ}}$...mii

I. $\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii...$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii

Subject I	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii	Subject II	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii
$\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$ $\overset{\text{'}}{\text{dek}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii	($\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$) $\overset{2}{\text{Puu}}\overset{\text{'}}{\text{yay}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii
$\overset{+}{\text{mɔɔ}}\overset{+}{\text{Pii}}$ $\overset{2}{\text{Tii}}$ pen $\overset{2}{\text{Puu}}\overset{+}{\text{yiŋ}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii	($\overset{+}{\text{mɔɔ}}\overset{+}{\text{Pii}}$) $\overset{2}{\text{Tii}}$ pen $\overset{2}{\text{Puu}}$Caay	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii
$\overset{2}{\text{Puu}}$Caay tua $\overset{3}{\text{lek}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii	($\overset{2}{\text{Puu}}$Caay) tua too	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii
$\overset{2}{\text{Puu}}\overset{+}{\text{yiŋ}}$ $\overset{\text{'}}{\text{suup}}$ $\overset{\text{'}}{\text{bu}}$rii	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii	$\overset{2}{\text{Puu}}$Caay $\overset{2}{\text{may}}$ $\overset{\text{'}}{\text{suup}}$ $\overset{\text{'}}{\text{bu}}\overset{\text{'}}{\text{rii}}$	$\overset{2}{\text{kɔ}}$ mii

Note:

```
    2        2
1.  kɔ mii...kɔ mii means 'There are some ... and some ...'
```

2. Subject I and Subject II can be parallel nouns, noun expressions, or sentences.

3. If the first word(s) of Subject I and of Subject II are the same, the first word(s) of Subject II can be omitted.

```
    2
4.  kɔ mii cannot be negated.
```

```
          2        2
19:18 Add kɔ mii...kɔ mii to the following expressions.
               +   3     +
     Teacher:  Pii raay, Pii dii
               +   3    2       +        2
     Student:  Pii raay kɔ mii (Pii) dii kɔ mii
```

Continue the drill:

```
           2    +         '    +
   1.  Kon Cɔɔp Kaw, Kon kliat Kaw
           2        +   ' +        2   2        +   ' +
   2.  Kon Tii klua Piikrasuu, Kon Tii may klua Piikrasuu
       '   +         '   2   +
   3.  dek Kæŋrææŋ, dek may Kæŋrææŋ
       2   +          2   3   3    2   +          2   3   3
   4.  Paa sii ComPuu Tii raan nan, Paa sii ComPuu Tii raan nii
       2    +    '     2    '   '
   5.  ruup saam liam, ruup sii liam
        ' '      2     ' '     2   2
   6.  kracaat Klum, kracaat may Klum
       '      3     '      2   3
   7.  saPaan Kooŋ, saPaan may Kooŋ
           '         +
   8.  Kon kææ, Kon saaw
                        2    '
   9.  caan klom, caan ruup Kay
       2          +      2          2   +
  10.  miit plaay lææm, miit plaay may lææm
           2   2    +        2   2   2    +
  11.  Kon Tii Cɔɔp Kaw, Kon Tii may Cɔɔp Kaw
           2   2    2         2   2     '
  12.  Kon Tii Cɔɔp nuat, Kon Tii Cɔɔp ʔɔɔk kamlaŋkaay
       2  +   +     2  +   2   +
  13.  Puuyiŋ suay, Puuyiŋ may suay

  14.  KonTay, Konciin
```

II. 2
kɔ mii

	2 kɔ mii
' + 3 ' 3 3 krapɔŋ baaŋ luuk Tuuk rot Tap con bææn	2 kɔ mii
2 3 Kon Tii Cɔɔp kin nok	2 kɔ mii
2 baaŋ wan may mii Kon maa ləəy	2 kɔ mii

Note:
2
kɔ mii 'there are some...' can be added to the end of a sentence.

2
19:19 Add kɔ mii to the following sentences.

2 2 '
Teacher: sua baaŋ tua raaKaa haa Pan baat
2 2 ' 2
Student: sua baaŋ tua raaKaa haa Pan baat kɔ mii

Continue the drill:

3 2 3
1. nakrian baaŋ Kon day Kanææn tem
2 2 2 ' 2 +
2. PuuCaay Tii Cɔɔp tæŋtua pen Puuyiŋ
+ + + 2
3. mɔɔduu baaŋ Kon pen mɔɔPii duay
+ + ' ' + 2 2 ' '
4. mɔɔsɔɔnsaatsanaa may Cay faraŋ
2 2 '
5. baaŋ baan may mii Kon yuu
2 2
6. somʔoo baaŋ luuk klom
2 ' '
7. ʔaacaan baaŋ Kon may cop parinyaa
2 2 2 '
8. PuuCaay Tii may yɔɔm tæŋŋaan
+ + 2 2 2
9. naŋsuu baaŋ lem may mii ruup ləəy
+ 2 ' ' 2 3
10. baaŋ duan Kaw tɔŋ pay taaŋcaŋwat haa Kraŋ

pay...pay and Plaaŋ...Plaaŋ

I. pay...pay

	pay		pay	
+ 2 Kaw kin Kaaw	pay	Kuy	pay	'He's eating while he's talking.'
' dek dəən	pay	kin	pay	'The child walks while he eats.'
+ 2 Kaw Puut	pay	' 3 Kap rot	pay	'He talked while he was driving.'

Note:

1. pay...pay means 'while.'

2. pay...pay cannot be used with sentences containing descriptive verbs or negative verbs.

19:20 Add pay...pay to the following pairs of sentences.

```
               +   2    +   2
     Teacher:  Kaw wiŋ, Kaw Puut
               +   2       2
     Student:  Kaw wiŋ pay Puut pay
```

Continue the drill:

```
      +        +   +  3
  1.  Kaw Kuy, Kaw huarɔ
      2        2     2    '  2
  2.  mææ tii luuk, mææ du luuk
      2   3    2   '       3
  3.  Pɔɔ Kit, Pɔɔ duum ˀooliaŋ
              +        '    '  '
  4.  raw duu naŋ, raw suup burii
          '    +  +            ' +
  5.  raw ˀaan naŋsuu, raw kin Kanon
         '        3                  '        3   +  3
  6.  tamruat Kon nan yiŋ puun, tamruat Kon nan huarɔ
      +  +   '   3    +  +       3  3 3
  7.  saaKaa Kap rot, saaKaa faŋ witTayu
      3    3   2     3            2
  8.  nɔɔŋ rɔɔŋhaay, nɔɔŋ Tam kaanbaan
      3+   '   3     3 + 3
  9.  nisaa ˀaapnaam, nisaa rɔɔŋ Pleeŋ
```

' + ' + ' + ' 3 2
10. samian Pim cotmaay, samian duum naamsom
+ 2 + 3
11. Kaw Puut, Kaw yim
2 3 + + + +
12. Pɔɔ Kit, Kaw Kian naŋsuu

II. Plaaŋ...Plaaŋ

+ 2 Kaw kin Kaaw	Plaaŋ	Kuy	Plaaŋ
' dek dəən	Plaaŋ	kin	Plaaŋ
+ 2 Kaw Puut	Plaaŋ	' 3 Kap rot	Plaaŋ

Note:

Plaaŋ...Plaaŋ is a formal equivalent for pay...pay.

19:21 Repeat exercise 19:20 above using Plaaŋ...Plaaŋ to replace pay...pay.

+ 2 2
Teacher: Kaw wiŋ, Kaw Puut
+ 2 2
Student: Kaw wiŋ Plaaŋ Puut Plaaŋ

Continue the drill.

19:22 Summary

Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Nineteen. Copy them until you know them.

1. โลกมีลักษณะอย่างไร
2. โต๊ะมีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยม
3. เขายิ่งไม่ทำงานก็ยิ่งไม่มีเงิน
4. คุณยิ่งกลัวผีผีก็ยิ่งชอบหลอกคุณ

5. ชาวบ้านมักจะเกลียดคนที่เป็นผีกระสือ
6. เขาเป็นหมอสอนศาสนา
7. รูปสามเหลี่ยมก็มีสี่เหลี่ยมก็มี
8. ผู้หญิงสวยก็มีไม่สวยก็มี
9. ส้มโอบางลูกกลมก็มี
10. เราอ่านหนังสือไปกินขนมไป
11. เขาพูดไปยิ้มไป
12. เสมียนพิมพ์จดหมายพลางดื่มน้ำส้มพลาง

LESSON TWENTY

More Fruits and Crops	20: 1 - 20: 2	V
Useful mii Expressions	20: 3	V
Reading Passage - The Economy of the Regions of Thailand	20: 4	R
	20: 5 - 20: 6	R/C
	20: 7 - 20:11	C
Some Compounds with $\overset{2}{\text{luuk}}$	20:12 - 20:13	V/G
Dialogue - A Family in the Northeast	20:14	P/AC
Dialogue - Going Fishing	20:15	P/AC
Deletion of First or Second Person Pronouns	20:16 - 20:18	G
Dialogue - Flooding	20:19	P/AC
Summary	20:20	C

More Fruits and Crops

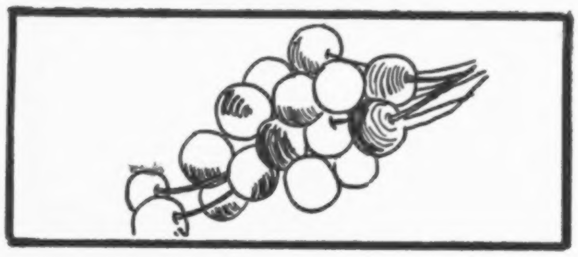

lamyay, 'longan'

a dark brown fruit about the size of a walnut

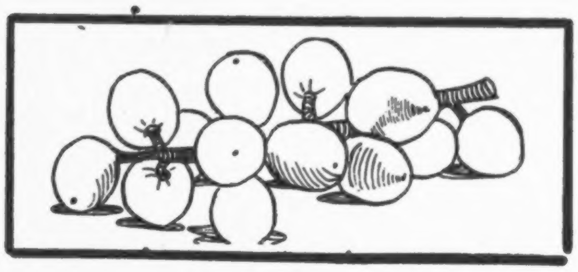

'
laaŋsaat, 'lansa'

a light tan fruit about the size of a walnut

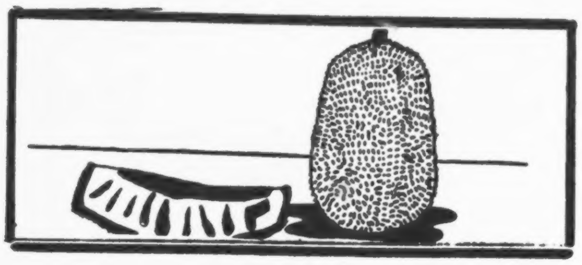

' +
Kanun, 'jackfruit'

a football sized fruit with spiny covering similar to the durian

Some additional crops found in Thailand are included in the frame below.

+ ' Kaw pluuk	' yaasuup	'tobacco'
	2 faay	'cotton'
	' fin	'opium'
	yaaŋPaaraa	'rubber'
	2 ʔɔɔy	'sugar cane'
	' paan	'jute'
	+ ' + mansampalaŋ	'cassava'
	2 2 KaawPoot	'corn, maize'

'
20: 1 Make a simple sentence using pluuk and the noun given as in the example.

2
Teacher: ʔɔɔy
+ ' 2
Student: Kaw pluuk ʔɔɔy

Continue the drill:

'
1. fin
2
2. ʔɔɔy
' +
3. Kanun
2 2
4. KaawPoot
5. yaaŋPaaraa
'
6. yaasuup
'
7. paan
2
8. faay
+ ' +
9. mansampalaŋ
'
10. laaŋsaat
11. lamyay
2
12. ʔɔɔy
13. yaaŋPaaraa
'
14. paan
'
15. fin
16. lamyay
+ ' +
17. mansampalaŋ
2 2
18. KaawPoot
'
19. laaŋsaat
' +
20. Kanun

20: 2 You will be given a product made from one of the crops listed above. Make a sentence as in the example.

3
Teacher: naamtaan
3 ' 2
Student: naamtaan Tam caak ʔɔɔy

Continue the drill:

' '
1. burii
3
2. yaaŋrot (automobile tire)
2 2 2
3. KaawPootKua
2
4. Cʊak
3
5. naamtaan

+
6. saaKuu (tapioca)
2
7. Paa
3
8. yaaŋlop (rubber eraser)
9. kaaŋkeeŋ
' ' 2
10. krasɔɔpKaaw (rice sack)

Useful mii Expressions

Observe the following:

	Transitive Verb	Noun
+ Kaw	mii	2 + Cʊʊ siaŋ
2 + Pɔɔ Pom	mii	3 3 Tura
2 + mææ Kaw	mii	3 Tɔɔŋ

Note:

1. The sentences in the frame above might be translated:

'He is famous (has a name and voice).'

'My father has business matters to tend to (has business).'

'His mother is pregnant.' OR

'His mother is expecting (has stomach).'

2. Some additional mii expressions are:

         2
    mii Kaa   'valuable, precious'
         ' '
    mii prayoot   'useful, advantageous'
           3
    mii ʔaayu   'elderly, up in years'
        3
    mii Pit   'poisonous'
        ' 3
    mii ʔitTiPon   'influential, powerful'
        2
    mii Cook   'lucky'

20: 3 Paraphrase the following sentences using one of the mii expressions above.

               +   2   '   '   3
    Teacher: Kaw yuŋ yuu kap ŋaan Taŋ wan
               +   3 3
    Student: Kaw mii Tura

Continue the drill:

        ' 3
    1. wææŋPet raaKaa Pææŋ
        2   3   '   3
    2. PuuCaay Kon nan kææ lææw
          3 3   3 '
    3. ŋuu Canit nii kat Kon taay
        +   '   3   2
    4. Kaw Tuuk lɔttəərii
        +   2   3 '
    5. Kaw pen Kon Tii Kray Kray ruucak
        2   2
    6. Pɔɔ mii ŋaan maak
        2 +   3   '   2
    7. Puuyiŋ Kon nan kamlaŋ ca mii luuk
        2 + 3   3   ' '   2 +   '
    8. PaaKaawmaa Cay prayoot day laay yaaŋ
         2
    9. Kruaŋŋən (silverware) raaKaa Pææŋ
        '   ' 2
    10. puu kææ maak
        2   3 3 '
    11. Tan pen naayokratTamontrii
        2 +   3 '   2   2   3
    12. Puuyiŋ Kon nan ca Klɔɔt luuk rew rew nii
        +   3   ' +
    13. Kaw day rap raaŋwan saməə
        +   '   '   +   '   '   2 2
    14. Kaw ca Tam ʔaray ruu ca ʔaw ʔaray kɔ day

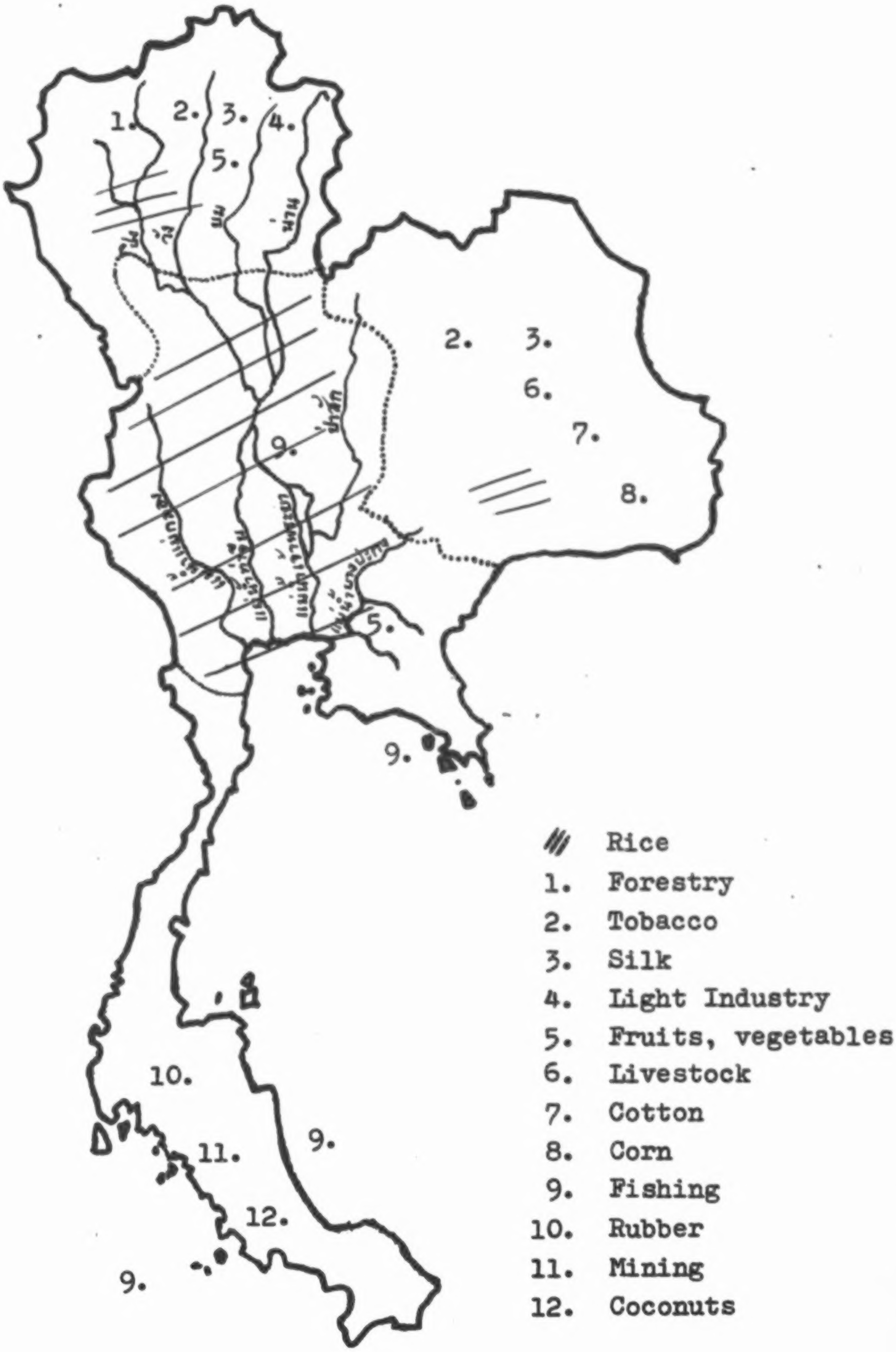
/// Rice
1. Forestry
2. Tobacco
3. Silk
4. Light Industry
5. Fruits, vegetables
6. Livestock
7. Cotton
8. Corn
9. Fishing
10. Rubber
11. Mining
12. Coconuts

20: 4 Reading Passage - The Economy of the Regions in Thailand

ประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคอิสาน ภาคกลาง และ
ภาคใต้ ภาคเหนือเป็นที่สูง อากาศหนาวกว่าภาคอื่น มีภูเขาอันเป็นแหล่งกำเนิดของแคว ปิง 1.
วัง ยม น่านและป่าสัก ซึ่งไหลลงทางใต้มารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยาในภาคกลาง เกษตรกรรม 2.
ของภาคเหนือก็มีการทำป่าไม้ ซึ่งมีไม้สักเป็นสินค้าออกที่สำคัญที่สุด และการปลูกข้าว ผัก ยาสูบ 3.
ลำไย และ ส้ม ส่วนชาวเขาบางพวกมีอาชีพปลูกฝิ่น อุตสาหกรรมของภาคเหนือก็มี การ 4.
ทอผ้า การทำร่ม การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเขิน และการแกะสลัก 5.

ภาคอิสานเป็นภาคที่แห้งแล้งที่สุด แม้จะมีฝนตกพื้นดินก็แห้งเร็ว เพราะเป็นพื้นที่ราบสูง 6.
เทลาดลงทางตะวันออก ทดน้ำได้ยาก จึงไม่เหมาะแก่การทำนา ถึงทำได้ก็ได้ผลน้อย 7.
เกษตรกรรมของภาคอิสานก็มีการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงไหม ปลูกฝ้าย ข้าวโพด และยาสูบ
อุตสาหกรรมก็มีการทอผ้า ทอไหม

ภาคกลางเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำที่สำคัญทั้ง ๔ สาย คือ เจ้าพระยา ท่าจีน แม่กลอง 8.
และบางปะกงไหลผ่าน ภาคกลางเหมาะแก่การทำสวน ทำนา ข้าวเจ้าเป็นผลิตผลที่สำคัญที่สุด 9.
ของภาคกลาง การเพาะปลูกอย่างอื่นก็มี การปลูกกล้วย อ้อย มะม่วง ส้ม สับปะรด 10.
มันสำปะหลัง ฯลฯ นอกจากนั้นก็ยังมีการจับปลาน้ำจืดตามลุ่มแม่น้ำ ลำคลอง และการจับปลา 11.
น้ำเค็มตามแถบชายทะเล 12.

ภาคใต้มีฝนตกตลอดปี ผลิตผลที่สำคัญที่สุดของภาคใต้คือ ยางพารา ซึ่งส่งเป็นสินค้า
ออกปีละมากๆ การทำเหมืองแร่ ดีบุก วุลแฟรม ยิบซัม และลิกไนท์ถือว่าเป็นที่สอง 13.
ประเทศไทยส่งดีบุกออกไปขายต่างประเทศปีละสองแสนตัน มะพร้าวเป็นผลิตผลที่สำคัญเป็นที่สาม
ผลิตผลจากมะพร้าวก็มี มะพร้าวแห้งเป็นลูกๆ เนื้อมะพร้าวตากแห้ง น้ำมันมะพร้าว และเชือก 14.
ที่ทำจากกาบมะพร้าว การประมงมาเป็นที่สี่ นอกจากนั้นแล้วภาคใต้ยังมีชื่อเสียงในการผลิตผลไม้ 15.
นานาชนิด เช่น เงาะ ทุเรียน ขนุน และลางสาดเป็นต้น 16.

New Expressions:

1.	อัน	'that, which' (relative pronoun)
	แหล่งกำเนิด	'source'
	แคว	'tributary'
2.	รวมกัน	'to flow together, combine, put together'
	เกษตรกรรม	'agriculture'
3.	สินค้าออก	'export'
4.	ชาวเขา	'hill tribes'
	อุตสาหกรรม	'industry'
5.	เครื่องเขิน	'lacquerware'
	การแกะสลัก	'carving'
6.	แห้งแล้ง	'dry, arid'
	พื้นดิน	'ground'
	พื้นที่ราบสูง	'plateau'
7.	ลาด	'to slant, incline, slope'
	แก่	'for'
8.	ลุ่ม	'to be low-lying'
9.	ผลิตผล	'product, commodity'
10.	การเพาะปลูก	'cultivation'
11.	การจับปลา	'fishing'
12.	แถบชายทะเล	'offshore regions'
13.	เหมือง	'mind'
	แร่	'ore'
	ดีบุก	'tin'
	วุลแฟรม	'tungsten'
	ยิบซัม	'gypsum

	ลิกไนท์	'lignite'
14.	เนื้อมะพร้าวตากแห้ง	'copra'
	น้ำมันมะพร้าว	'coconut oil'
15.	กาบมะพร้าว	'fragment of coconut husk, coir'
	การประมง	'fishing'
16.	นานาชนิด	'various kinds, of all sorts, of every description'

20: 5 Answer the following questions on the reading passage. Give your answers orally. Then write them in the Thai alphabet.

1. ประเทศไทยแบ่งออกเป็นกี่ภาค
2. มีภาคอะไรบ้าง
3. ภาคไหนอากาศหนาวที่สุด
4. แหล่งกำเนิดของแควน่านอยู่ที่ไหน
5. แควอะไรบ้างที่ลงมารวมกันเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา
6. เกษตรกรรมของภาคเหนือมีอะไรบ้าง
7. สินค้าออกที่สำคัญที่สุดของภาคเหนือคืออะไร
8. ชาวเหนือปลูกอะไรบ้าง
9. ชาวเขาบางพวกมีอาชีพทำอะไร
10. อุตสาหกรรมของภาคเหนือมีอะไรบ้าง
11. ภาคไหนแห้งแล้งที่สุด
12. ทำไมพื้นดินในภาคอิสานจึงแห้งเร็ว
13. ทำไมภาคอิสานจึงไม่เหมาะแก่การทำนา
14. เกษตรกรรมของภาคอิสานมีอะไรบ้าง
15. ภาคกลางเป็นที่สูงเหมือนอย่างภาคเหนือหรือ

16. ภาคกลางมีแม่น้ำที่สำคัญกี่สาย
17. มีแม่น้ำอะไรบ้าง
18. พื้นดินในภาคกลางเหมาะแก่การทำอะไร
19. ผลิตผลที่สำคัญที่สุดของภาคกลางคืออะไร
20. ภาคกลางมีการเพาะปลูกอะไรบ้าง
21. คนภาคกลางจับปลาน้ำจืดที่ไหน
22. คนภาคกลางจับปลาน้ำเค็มที่ไหน
23. ภาคใต้มีลักษณะอย่างไร
24. ผลิตผลที่สำคัญที่สุดของภาคใต้คืออะไร
25. มีการทำเหมืองแร่กันในภาคไหน
26. มีแร่อะไรบ้าง
27. ให้ผลิตผลอะไรบ้าง
28. คนภาคใต้ใช้กาบมะพร้าวทำอะไร

20: 6 Below are listed some of the most important crops and products of Thailand. Identify the region in which you're most likely to find them. With some, more than one answer may be possible.

```
    3   '                         '  '  '
1.  maaysak               9.  kaankæsalak
    3  3
2.  liknay               10.  yaaŋPaaraa
    2
3.  faay                 11.  wunfræsæm
     2   +                    '
4.  KrυaŋKəən            12.  fin
    +                            '
5.  may                  13.  yaasuup
       '                      3  2
6.  diibuk               14.  yipsam
    2   2                     2
7.  Kaawcaaw             15.  rom
     2                        3  3
8.  Krυaŋŋən             16.  maPraaw
```

20: 7 Write the following words in the Thai alphabet.

```
    '       '
1.  læænkamnəət
    ' '   '
2.  kaseettakam
    '  +  '
3.  ʔutsaahakam
        ' ' '
4.  kaankæsalak
    2    3
5.  hææŋlææŋ

    3
6.  Puundin
    3   '
7.  Pɔpluuk
    '  ' 3
8.  sapparot
    2
9.  faay
        3   '
10. kaanliaŋsat
```

20: 8 Below is the first paragraph of the reading passage with some parts missing. Replace the missing parts to make the paragraph match the original. Then check your work for accuracy against the original.

ประเท●ไทยแบ่ง●●●เป็น ๔ ภา●ค●อ ภาคเหนือ ●●●อิสาน ภาคกลาง ●●●ภาค●ต้ ภาคเหนือเป็นที่สูง อากา●หนาว●●●ภาคอื่น มีภูเขาอันเป็นแหล่งกำเหนิดของแคว ปิง วัง ยม น่าน และป่าสัก ซึ่งไห●ลง●●●ใต้มารวมกัน●●●แม่น้ำเจ้าพระยาในภาคกลาง เกษตร●●●● ของภาคเหนือก็●กา●ทำป่าไม้ ซึ่งมีไม้สักเป็นสินค●าออกที่สำคั●ที่●● และการ●●●ข้าว ผัก ยาสูบ ลำไย และ ส้ม ส●วนชาวเขาบางพวก●●อาชีพปลูกฝิ่น อุตสา●●●●●ของภาคเหนือ ●●มี การ●●ผ้า การทำร่ม การทำเครื่องเงิน การทำเครื่องเขิน และการแกะสลัก

20: 9 Below are five sentences taken from the reading passage. Study each of them until you can repeat it orally without reference to the written text. Then write each in the Thai alphabet from your own dictation and check your orthography.

1. ภาคอิสานเป็นภาคที่แห้งแล้งที่สุด
2. แม้จะมีฝนตกพื้นดินก็แห้งเร็ว
3. ภาคกลางเหมาะแก่การทำนา
4. ประเทศไทยส่งดีบุกออกไปขายต่างประเทศ
5. นอกจากนั้นแล้วภาคใต้ยังมีชื่อเสียงในการผลิตผลไม้นานาชนิด

20:10

A. Substitute the following for ภาคอิสาน, ภาค, แห้งแล้ง in Sentence 1 above. Write them in the Thai alphabet. Then, without reference to the original sentence, write it with each substitution.

```
    2    2     2         +   '   2
1.  Paak taay, Paak, mii fon tok maak
    3 +    2  +    2   3
2.  nisaa, Puuyiŋ, naa rak
    2    +    2     +
3.  Paak nʊa, Paak, naaw
    2   3   2  3       2   3
4.  mæænaam cawPrayaa, mæænaam, yaaw
        2           '
5.  kruŋTeep, mʊaŋ, yay
```

B. Do the same for Sentence 2. Replace มีฝนตก, พื้นดิน, แห้งเร็ว

with:

```
            2    2       +    3   '
1.  mii ŋən maak Tawray, Kaw, Cay mot
    2       2     +    2   3  '   '
2.  day ŋən maak, Kaw, may ruucak kep
                2     +            2   2
3.  mii Kon maa Cuay, Kaw, yaŋ Tam may day
    2   '       2
4.  may sabaay, Pɔɔ, yaŋ pay Tam ŋaan
    2                2     +    '
5.  may mii Kray pay duay, Pom, ca pay Kon diaw
```

C. For Sentence 3, replace ภาคกลาง, การทำนา

with:

```
    2    2          '
1.  Paak taay, kaanpluuk yaaŋPaaraa
    2                  +
2.  Paak klaaŋ, kaanTamsuan
    ' 2     ' '  '          '    ' '
3.  praTeet faraŋseet, kaanpluuk ʔaŋun
    ' 2     '    3            '   2   2
4.  praTeet ʔameerikaa, kaanpluuk KaawPoot
    2    +         '       '
5.  Paak nua, kaanpluuk yaasuup
```

D. For Sentence 4, replace ดีบุก with:

```
    2
1.  Kaaw
    3   '
2.  maaysak
    +
3.  may

4.  wunfrææm

5.  yaaŋPaaraa
```

E. For Sentence 5, replace ภาคใต้, การผลิตผลไม้นานาชนิด

with:

```
     ' 2    2  '        ' '   3
1.  praTeet yiipun, kaanPalit rotyon
     ' 2    '    3          ' '   2
2.  praTeet ʔameerikaa, kaanPalit Kruaŋbin
     ' 2                       +   2       '
3.  praTeet maaleesia, kaanTam muaŋrææ diibuk
    2    +            '  3   '
4.  Paak nua, kaanTam paamaaysak
     ' 2    '    3          2          '    '
5.  praTeet ʔameerikaa, kaanlen kiilaa taaŋ taaŋ
```

20:11 Construct a paragraph to describe the geographic, climatic, and economic (industrial and agricultural) features of the city or state in which you live. Follow the general format used in the reading passage above. Use English (as it might be pronounced in Thai) for place names.

Some Compounds with 2 luuk

Observe that luuk (2) combines with a following verb or noun to form a noun compound.[1]

I. luuk (2) compounds signifying persons

A. Kinship or heredity

Noun Compound			
Noun	Noun		
2 luuk	+ Kəəy	' nɯŋ Kon	'one son-in-law'
2 luuk	2 Krɯŋ	+ sɔɔŋ Kon	'two offsprings of parents of different races'
2 luuk	' 3 saPay	+ saam Kon	'three daughters-in-law'

Note:

```
    +                          ' 3
1.  Kəəy means 'male in-law'; saPay means 'female in-law.'
                              2
2.  Two other common luuk compounds of this type are:
2          '   3
luuk(Kon) sut Tɔɔŋ 'youngest child'  (the last from the stomach)
2          +
luuk(Kon) hua pii  'oldest child'    (the head-man in years)
```

```
 2              '   2    +   +        2    2   +    +
1luuk mææw tua nɯŋ, luuk maa sɔɔŋ tua, luuk kuŋ laay laay
 tua are not considered to be compounds in Thai, since in
                +
 each instance Kɔɔŋ can separate them, in contrast to the
 other expressions in this lesson.
```

B. Subordinate or dependent relationship

Noun Compound				
Noun	Noun	Verb		
$\overset{2}{\text{luuk}}$	$\overset{'}{\text{sit}}$		$\overset{'}{\text{sii}}$ Kon	'four students'[2]
$\overset{2}{\text{luuk}}$	$\overset{3}{\text{Kaa}}$		$\overset{2}{\text{haa}}$ Kon	'five customers'
$\overset{2}{\text{luuk}}$	$\overset{2}{\text{nii}}$		$\overset{'}{\text{hok}}$ Kon	'six debtors'
$\overset{2}{\text{luuk}}$		$\overset{2}{\text{caaŋ}}$	$\overset{'}{\text{cet}}$ Kon	'seven employees'

II. $\overset{2}{\text{luuk}}$ compounds signifying things

Noun Compound					
Classifier	Noun	Verb			
$\overset{2}{\text{luuk}}$		$\overset{3}{\text{Kit}}$	$\overset{'}{\text{cet}}\overset{'}{\text{sip}}\overset{'}{\text{cet}}$	$\overset{2}{\text{luuk}}$	'seventy-seven abacus counters'
$\overset{2}{\text{luuk}}$		$\overset{3}{\text{Kit}}$	$\overset{'}{\text{nuŋ}}$	raaŋ	'one abacus'
$\overset{2}{\text{luuk}}$		$\overset{+}{\text{men}}$	$\overset{'}{\text{sip}}$	$\overset{2}{\text{luuk}}$	'ten mothballs'
$\overset{2}{\text{luuk}}$	$\text{ten}\overset{3}{\text{nit}}$		$\overset{+}{\text{sɔɔŋ}}$	$\overset{2}{\text{luuk}}$	'two tennis balls'
$\overset{2}{\text{luuk}}$	bɔɔn		$\overset{'}{\text{pææt}}$	$\overset{2}{\text{luuk}}$	'eight balls'

Note:

1. $\overset{3}{\text{Kit}}$ means 'to think, calculate'; $\overset{+}{\text{men}}$ means 'to smell bad.' $\text{ten}\overset{3}{\text{nit}}$ and bɔɔn are borrowed from English.

2. The usual classifier for these compounds is $\overset{2}{\text{luuk}}$. Observe however that 'abacus' is followed by raaŋ, while its subordinate parts use the classifier $\overset{2}{\text{luuk}}$.

---

[2] $\overset{2}{\text{luuk}}\overset{'}{\text{sit}}\overset{3}{\text{wat}}$ or the informal $\overset{'}{\text{dek}}\overset{3}{\text{wat}}$ means 'a boy who serves monks.'

20:12 Answer the model question using one of the luuk compounds above.
(tone mark over luuk: 2)

Teacher: raw riak luuk Kon too waa ʔaray
2 2 2 '

Student: raw riak luuk Kon too waa luukKonhuapii
2 2 2 2 +

Continue the drill:

1. raw riak saamii Kɔɔŋ luuksaaw waa ʔaray
2 + + 2 + 2 '
2. raw riak Kon Tii Pɔɔ pen faraŋ mææ pen ciin waa ʔaray
2 2 2 ' ' 2 2 '
3. raw riak luuk Kon lek waa ʔaray
2 2 3 2 '
4. raw riak luuk klom klom samrap len tennit waa ʔaray
2 2 + ' 2 3 2 '
5. raw riak Kon Tii maa rap caaŋ Tam ŋaan waa ʔaray
2 2 3 2 ' 2 '
6. raw riak Kon Tii maa suu Kɔɔŋ pen pracam waa ʔaray
2 2 3 + ' 2 '
7. raw riak luuk Kon too waa ʔaray
2 2 2 '
8. raw riak dekwat waa ʔaray
2 ' 3 2 '
9. raw riak Kon Tii pen nii TanaaKaan waa ʔaray
2 2 2 3 2 '
10. raw riak Panrayaa Kɔɔŋ luukCaay waa ʔaray
2 3 + 2 2 '

20:13 Give the luuk compound that is related to or can be associated with the cue given.
(tone mark over luuk: 2)

Teacher: Kruu

Student: luuksit
2 '

Continue the drill:

1. luukKonlek
2 3
2. Pɔɔtaa (Pɔɔ Kɔɔŋ Panrayaa)
2 2 + 3
3. cawnii (creditors)
2 2
4. mææPua (mææ Kɔɔŋ saamii)
2 + 2 + +
5. naaycaaŋ (employer)
2

3
6. Pra
2 2 2
7. tuusʋaPaa
' + 3
8. sanaamtennit
2 3
9. PɔɔKaa

10. ʔaacaan
2 ' ' 2
11. Pɔɔ pen faraŋ mææ pen Tay
3 3
12. Konciin Cay Kit ŋən

20:14 Dialogue - A Family in the Northeast

I.

' ' ' + 2 3 + 3
ʔatsawin: luŋ yuu kan sɔɔŋ Kon taa yaay Tawnan ruu Krap 1.
3 2 3 2 2 + +
cəəm: Krap naa nii luuk luuk Kaw pay haa ŋaan Tam
2 2 '
Tii kruŋTeep kan mot
' ' 2 ' 2 2 3
ʔatsawin: luuk luŋ pay Tam ŋaan ʔaray Tii kruŋTeep Krap
2 + 3 2 +
cəəm: luukCaay sɔɔŋ Kon pay pen kammakɔɔn luuksaaw 2.
' 3 ' '
Kon nuŋ pay pen KonCay ʔiik Kon nuŋ pay pen
2 2
luukcaaŋ
' ' ' 2 ' 3
ʔatsawin: weelaa cep Kay luŋ Tam yaaŋray Krap
2 2 2 ' ' 2 3
cəəm: kɔ Cuay kan pay Taa kəət cep Kun maa Taŋ
2 2 + 2 3 '
Kuu kɔ ʔaasay Kon Tii ruucak

Teacher:	NP	LP	NP
Student:	L	S	S

New Expressions:

+ 1. sɔɔŋ Kon taa yaay	'an elderly couple'
3 2. kammakɔɔn	'laborer'

Answer the following questions.

```
      2                 +                2   +
  1.  luuk luŋ cəəm pay haa ŋaan Tam kan Tii nay
      2                              '     2       2
  2.  luukCaay luŋ cəəm pay Tam ŋaan ʔaray Tii kruŋTeep
      2   +                          '     2       2
  3.  luuksaaw luŋ cəəm pay Tam ŋaan ʔaray Tii kruŋTeep
             '   2                ' 
  4.  weelaa cep Kay luŋ cəəm Tam yaaŋray
```

II.

```
  '  '       '  ' '          2   2    2   2   +   3
  ʔatsawin:  pokkati luŋ Tam ray faay may Cay ruu Krap
             2   3      '   2   +   2
  cəəm:      Cay Krap   tææ day Pon may dii ləəy
  '  '       2           ' '        +   3
  ʔatsawin:  may Pɔɔ kin talɔɔt pii ruu Krap
             2           +   2  2   2   2    2        '
  cəəm:      Taa Pɔɔ kin Pom kɔ may hay luuk luuk pay lambaak
             2       2    2  3
             Tii kruŋTeep si Krap
  '  '           2   3   3        2   '    +   3
  ʔatsawin:  luŋ may Kit yaay pay Tii ʔuun ruu Krap
                     '   3      '    2   2       2   2
  cəəm:      raw man kææ lææw   kəət Tii nii too Tii nii     1.
             3   2      '       2   2       2   '    3
             læ  kɔ Koŋ ca taay Tii nii cuŋ may yaak yaay
                 +
             pay nay
  '  '       2   3   '      '       2    '   2    2
  ʔatsawin:  may Kit ca pay yuu kruŋTeep kap luuk luuk
             +   3
             ruu Krap
                2   2    '   2   2        '      '    3
  cəəm:      Konbaannɔɔk yuu baannɔɔk Koŋ sabaay kwaa Krap
```

Teacher:	NP	LP	NP
Student:	L	S	S

New Expressions:

1. man 'first person appositive'(See Appendix B.)

Answer the following questions.

```
      '  ' '                    '
  1.  pokkati luŋ cəəm Tam ŋaan ʔaray
                '    2    2   +       +
  2.  luŋ cəəm pluuk faay day Pon dii may
                          2   2        +            2
  3.  Tammay luŋ cəəm cuŋ hay luuk pay haa ŋaan Tam Tii
          2
      kruŋTeep
                          2   '    3        +
  4.  Tammay luŋ cəəm cuŋ may yaak yaay pay nay
```

III.

```
  '  '       '       +        2        2  3    +    3
  ʔatsawin:  yuu kan sɔɔŋ Kon may klua Puuraay ruu Krap
             +       2       '         '       3      2
  cəəm:      Kaw Kɔŋ may Tam ʔaray raw rɔɔk   Prɔ raw may
                 '     '  2   +
             mii ʔaray ca hay Kaw
  '  '               '     2   '    '  2   3  '      2
  ʔatsawin:  luŋ mii ʔaray Tii yaak ca hay ratTabaan Cuay
             +    3
             may Krap
             2       '     '     3     2   '    '    2
  cəəm:      may mii ʔaray rɔɔk Krap   nɔɔkcaak yaak hay
             '  +            2   2  3     '   2   +    2
             cotmaay maa rew Kun Tawnan   yaa hay Tuŋ Kruŋ
                  '     +    3        3
             duan yaaŋ diaw nii ləəy Krap
  '  '       +   '  '       2    3
  ʔatsawin:  Pom ca catkaan hay Krap
```

Teacher:	NP	LP	NP
Student:	L	S	S

Answer the following questions:

```
                          2        2  3
  1.  Tammay luŋ cəəm cuŋ may klua Puuraay
               '    2   3  '      2        '     2   2
  2.  luŋ cəəm yaak hay ratTabaan Cuay Tam ʔaray hay baaŋ
      '  +    '        2    +   2             +
  3.  cotmaay caak kruŋTeep Tuŋ baan luŋ cəəm sia weelaa
      '
      kii wan
      '  '     '             2   '
  4.  ʔatsawin bɔɔk luŋ cəəm waa yaaŋray
```

20:15 Dialogue - Going Fishing

สาขา	วันนี้ไปตกปลากันไหมครับ	1.
เลิศ	อยากไปเหมือนกันครับ แต่ยังไม่มีเบ็ด	2.
สาขา	ผมมีเบ็ดหลายคัน เอาของผมซิ	3.
เลิศ	คุณจะใช้เหยื่ออะไร	4.
สาขา	ไส้เดือนครับ	5.
เลิศ	ผมเกลียดไส้เดือน ใช้ลูกกุ้งไม่ได้หรือ	
สาขา	ได้ครับ	
เลิศ	ถ้าอย่างนั้นรอเดี๋ยวนะครับ ผมจะเอาสวิงไปช้อนลูกกุ้ง	6.,7.
สาขา	ไม่ต้องหรอกครับ ผมมีลูกกุ้งแล้ว ไปกันเถอะ	
เลิศ	ผมว่าเอาแหไปด้วยดีกว่า ถ้าปลาไม่กินเหยื่อจะได้ไปทอดแหกันต่อ	8.,9.
สาขา	ดีเหมือนกันครับ แต่ผมทอดแหไม่เป็น	
เลิศ	ผมทอดเป็น คุณเป็นคนพายเรือก็แล้วกัน	
สาขา	ที่ปากคลองนั้นปลาชุมมาก ไปที่นั่นกันดีกว่า	10.
เลิศ	คุณเคยตกกุ้งไหมครับ	
สาขา	เคยครับ คืนนี้ตกกุ้งกันไหมครับ	
เลิศ	ถ้าคุณรับปากว่าจะเป็นคนเกี่ยวเหยื่อให้ผม	11.,12.
สาขา	ตกลงครับ	

Teacher:	LP	NP	LP	NP	LP	NP	AV
Student:	L	L	L L/A	L L/A	S	S	

New Expressions:

1.	ตกปลา	'to fish'
2.	เบ็ด	'fishing gear consisting of pole, line and hook'
3.	คัน	'clf. for bet'
4.	เหยื่อ	'bait'
5.	ไส้เดือน	'earthworm, fishing worm'
6.	สวิง	'a kind of small fishing net' (attached to a handle)
7.	ช้อน	'to scoop, dip up, skim'
8.	แห	'a cast net' (the edge being weighted with a lead chain)
9.	ทอดแห	'to cast a fishing net'
10.	ชุม	'abundant, plentiful'
11.	รับปาก	'to agree to, commit oneself' (verbally)
12.	เกี่ยว	'to hook'

Deletion of First and Second Person Pronouns

I. In sentences with ləəy or $\overset{2}{\text{na}}$; $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{na}}$; $\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{3}{\text{na}}$, $\overset{'}{\text{T}}$əət or $\overset{'}{\text{T}}$ə and $\overset{2}{\text{si}}$:

A. (raw) $\overset{'}{\text{y}}$aa pay kan ləəy
(raw) kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$ kan $\overset{'}{\text{T}}$əət $\overset{2}{\text{na}}$

Note:

A plural first person pronoun, raw, can be omitted if the sentence contains ləəy or $\overset{'}{\text{T}}$əət ($\overset{2}{\text{na}}$).

B. ($\overset{+}{\text{Pom}}$) laa $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{na}}$

Note:

A singular first person pronoun $\overset{+}{\text{Pom}}$, $\overset{\text{'}}{\text{di}}\overset{+}{\text{Can}}$, $\overset{+}{\text{Can}}$ can be omitted if the sentence contains $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{na}}$.

C. (Kun) $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{+}{\text{Taam}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{la}}$
(Kun) $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ lʊʊm $\overset{\text{'}}{\text{bɔɔk}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{3}{\text{na}}$
(Kun) maa $\overset{\text{'}}{\text{ʔiik}}$ $\overset{3}{\text{na}}$
(Kun) pay $\overset{\text{'}}{\text{Təət}}$
(Kun) kin $\overset{\text{'}}{\text{Tə}}$
(Kun) $\overset{+}{\text{Taam}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{2}{\text{si}}$

Note:

1. A second person pronoun can be omitted if the sentence contains $\overset{2}{\text{la}}$, $\overset{3}{\text{na}}$, $\overset{\text{'}}{\text{Təət}}$ ($\overset{\text{'}}{\text{Tə}}$), or $\overset{2}{\text{si}}$.

2. A sentence without a subject, and which contains kan $\overset{\text{'}}{\text{Təət}}$ is ambiguous:

(Kun) pay kan $\overset{\text{'}}{\text{Təət}}$
(raw) pay kan $\overset{\text{'}}{\text{Təət}}$

20:16 Supply a correct pronoun for the following sentences.

Teacher: $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$ $\overset{3}{\text{nak}}$ $\overset{2}{\text{si}}$
Student: Kun $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{2}{\text{Puut}}$ $\overset{2}{\text{maak}}$ $\overset{3}{\text{nak}}$ $\overset{2}{\text{si}}$

Continue the drill:

1. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ yiŋ $\overset{3}{\text{nok}}$ nay $\overset{3}{\text{bɔɔriween}}$ $\overset{3}{\text{wat}}$ $\overset{3}{\text{na}}$
2. $\overset{\text{'}}{\text{yaa}}$ $\overset{+}{\text{Taam}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ ləəy
3. $\overset{+}{\text{Taam}}$ $\overset{+}{\text{Kaw}}$ dii $\overset{\text{'}}{\text{kwaa}}$ $\overset{2}{\text{na}}$
4. pay $\overset{3}{\text{la}}$ $\overset{3}{\text{na}}$

```
              2    2        3
 5.   maa kin Kaaw duay kan na
      +    +   2
 6.   Taam Kaw si
      '   '    +   '   3
 7.   yaa bɔɔk Pom Pit na
      2               3
 8.   len kan dii dii na
                   3
 9.   pay Kon diaw na
          2   '   3       '  2
10.   maa len maakruk kan Tə na
      2       '
11.   Kaw pay Təət
      '       2   2   '    2
12.   yaa maa Tii nii ʔiik la
                   '
13.   Tam ŋaan pay Təət
      '        '   +   2
14.   yaa nɔɔn lap sia la
      '       2   '   +
15.   yaa pay yuŋ kap Kaw ləəy
               2   2            '   2
16.   dəən pay Tii nan kan dii kwaa na
                   2
17.   dəən rew rew si
      2    '   +           2
18.   Puut kap Kaw dii dii si


                       +    2       ' 3
II.  In sentences with Kɔɔ; Cuay or karunaa:
       +    +   2         2  '  '
  A.  (Pom) Kɔɔ lææk ŋən yiisip baat
       +    +        +  +       2   '   2   +
      (Pom) Kɔɔ yuum naŋsuu Kun lem nuŋ day may
           2    '    ' '    2    +    '
       Kun Cuay yip kradaat hay (Pom) nɔy

Note:
                                      +
     A first person pronoun preceding Kɔɔ or following
2      2
Cuay...hay can be omitted.
```

```
            2    '    ' '    2   '
  B.  (Kun) Cuay yip kradaat hay nɔy
            ' 3     '     '     2   2  +       3   2
      (Kun) karunaa pəət pratuu hay Puuyiŋ Kon nan duay
       +    +        +   +        2   '   2   +
      (Pom) Kɔɔ yuum naŋsuu (Kun) lem nuŋ day may
```

Note:

```
                                       2       ' 3
     A second person pronoun preceding Cuay or karunaa or
          +
following Kɔɔ...Object Noun can be omitted.
```

20:17 Supply a correct pronoun for the following sentences.

```
               2    3   2   '   2   '   2   +
     Teacher:  Cuay suu KaawPat hay nɔy day may
                   2    3   2   '   2       '   2   +
     Student:  Kun Cuay suu KaawPat hay raw nɔy day may
```

Continue the drill:

```
      +   2       2   2       3
  1.  Kɔɔ hay maa Tii nii wan nii
      ' 3     +        2   2    3  3
  2.  karunaa Tɔɔn ŋən hay duay na Krap
      2                2   '   3
  3.  Cuay ʔaw yaa maa hay nɔy na
      +   3    2     +   +
  4.  Kɔɔ suu kluay sɔɔŋ wii
      +   +    '   2   +    3
  5.  Kɔɔ Taam nɔy day may Krap
      ' 3     '        2   2        +   2
  6.  karunaa Ciit yaa hay luukCaay Pom duay
      +       +    '  2    2    2   +    3
  7.  Kɔɔ ʔaasay klap baan duay day may Krap
      +   '     '  +   '        2   2    2   +
  8.  Kɔɔ ʔaan cotmaay caak Kun Pɔɔ baaŋ day may
      +   3   2    '3         '  '
  9.  Kɔɔ Pop Tan ʔaTibɔɔdii sak sip naaTii
      +   ' 3 2        2    2     3
 10.  Kɔɔ ʔanuyaat pay Kaaŋ nɔɔk Krap
      2    +    +   2       3
 11.  Cuay Taam Kaw hay Tii na
      +   '     3  3       2        +    2    2   +
 12.  Kɔɔ faak maPraaw pay hay cɔɔn sɔɔŋ luuk day may
      ' 3     '   '  +    2   '   3   3
 13.  karunaa sɔŋ cotmaay hay nɔy na Krap
      2    '         2   2    2   +   2   '
 14.  Cuay bɔɔk Kruu hay duay waa Pom may sabaay
```

III. In questions and answers

Question	Answer
' 3 (Kun) kamlaŋ Tam ʔaray Krap	+ ' + + 3 (Pom) ʔaan naŋsʊʊ Krap
' + (Kun) ca pay nay	+ ' ' ' 3 (Pom) ca pay talaat Krap
2 2 + (Təə) may kin Kaaw rʊʊ	' + 2 3 2 (diCan) may kin la Ka

Note:

1. In questions, a second person pronoun can be omitted.
2. In answers, a first person pronoun can be omitted.

20:18 Supply a correct pronoun for the following sentences.

```
          '      ' +    +
Teacher:  ca kin Kanom may
              '      ' +   +
Student:  Təə ca kin Kanom may
```

Continue the drill:

```
                      2    '  2
  1.  kamlaŋ Tam kaanbaan yuu Ka
             2   '    '  +    +
  2.  Tammay may tɔɔp cotmaay Pom
      '          2    2       3
  3.  ca pay kruŋTeep mʊaray Krap
           2    3
  4.  dəən len Krap
          '    3   2   '    3
  5.  yaŋ ʔaapnaam may set Krap
            +   +   +
  6.  Kəəy hen Pii may
      '      '   2
  7.  ca pay pak taay Tammay
      2       '     +    3
  8.  tɔŋkaan ʔaray rʊʊ Krap
          2              3
  9.  yaŋ may nɔɔn ləəy Krap
      '          +
 10.  sabaay dii rʊʊ
      '          2
 11.  sabaay dii Ka
          2        '       +
 12.  pay Tiaw Ciaŋmay kan may
```

```
              2   2    3
 13.  Koŋ pay may day Krap
      2   3       '     3
 14.  may suu dii kwaa Krap


20:19  Dialogue - Flooding
           3    2    2    '    3   3       +   3
  naarii:  naam Tuam maak yaaŋ nii Tuk pii ruu Ka           1.
            3              2  2    2     '   3   '     3
  maa:     Krap   baaŋ pii kɔ Tuam maak kwaa nii ʔiik Krap
           2  '        '       2    3  '       3
  naarii:  taŋtææ mii Kuan Caynaat læ Kuan PuumiPon Koŋ     2.,3.
           2    2   2  2   +   3
           Cuay day yæ Cay may Ka
           2    2   3  '    3
  maa:     Cuay day nitnɔy Krap
           2  3    2    3                 2        +   3
  naarii:  tonmaay Cææ naam yuu naan naan may taay ruu Ka
           2        2    2        3     '   2   3  3
  maa:     Taa naan maak kɔ taay Krap   tææ som læ Turian
           3   2    3    2   2
           nan Cææ naam may day ləəy
           3 2    2  3     +   3   2    '    3   2
  naarii:  mamuaŋ la Ka   hen naam Tuam kuap mit yɔɔt       4.,5.
           3 2         3    2    3
  maa:     mamuaŋ Ton naam maak Krap
            '   '   2   2       2  3              '
  naarii:  dek dek Tii nii Koŋ waaynaam Paay rua keŋ kan
           3       3  3
           Tuk Kon na Ka
                    2   3    '   3       2  2    '
  maa:     loŋ pay len naam yuu Tuk wan kɔ waay keŋ pay
                      '                   2   +    3
           ʔeeŋ    Kun yaak pay cææw rua len may Krap       6.
            '       2    ' +         2         +        2
  naarii:  KɔɔpKun Ka    diCan cææw may pen    diaw rua lom
                2 '   '   3     '     '
           Kun kɔ ca duatrɔɔn plaaw plaaw                   7.
                '    '  '        '   2   2  2   3  3
  maa:     Kun yaak ca tok plaa tok kuŋ kɔ day na Krap
                +        2    2   '       2    2  2   2
  naarii:  dii muan kan Ka    naŋ tok bon baan kɔ day may
           2    +   3
           Cay ruu Ka
            3
  maa:     Krap
```

Teacher:	LP	NP	LP	NP	LP	NP	AV
Student:	L	L	L L/A	L L/A	S	S	

New Expressions:

1.	T$\overset{2}{\text{u}}$am	'to flood'
2.	$\overset{\text{'}}{\text{K}}$uan Cayn$\overset{2}{\text{a}}$at	'the Chainat dam' (located in Chainat province)
3.	$\overset{\text{'}}{\text{K}}$uan Puum$\overset{3}{\text{i}}$Pon	'(the) Bhumipol dam' (named after King Bhumipol)
4.	m$\overset{3}{\text{i}}$t	'to be submerged'
5.	y$\overset{2}{\text{ɔ}}$ɔt	'top'
6.	cææw	'to scull'
7.	$\overset{\text{'}}{\text{d}}$uatr$\overset{3}{\text{ɔ}}$ɔn	'to be in trouble'

20:20 Below are sentences illustrating the material presented in Lesson Twenty. Copy them until you know them.

1. เขามีชื่อเสียง
2. เราเรียกสามีของลูกสาวว่าลูกเขย
3. เราเรียกภรรยาของลูกชายว่าลูกสะใภ้
4. ลูกชายสองคนไปเป็นกรรมกร
5. เราอย่าไปกันเลย
6. ผมลาละนะ
7. คุณมาอีกนะ
8. ผมขอยืมหนังสือคุณเล่มหนึ่งได้ไหม
9. เธอไม่กินข้าวหรือ
10. ลุงมีอะไรที่อยากจะให้รัฐบาลช่วยไหมครับ

APPENDICES

The preceding twenty lessons comprise the core of the text. A following set of three appendices includes extra material for additional study if time allows.

Appendix A surveys and reviews various patterns of grammar presented in the text earlier, but here reclassified on a different basis. These can be treated as regular drill material for class practice.

Appendix B serves as a reference-explanation of five minor grammar patterns which are not accompanied by drills. The material may, if the teacher wishes, be used as a basis for the construction of additional exercises.

Appendix C offers a number of statements about some intricacies of the Thai writing system. Like Appendix B it is intended for reference rather than as lesson material.

Appendix A	Selective Grammatical Review
Appendix B	Grammar Addenda
Appendix C	The Thai Writing System: Miscellaneous Addenda

Appendix A

Selective Grammatical Review

This review focuses on significant grammatical and lexical material presented in the text, but here summarized and reordered into more comprehensive categories.

I. Sentence Connectives

```
          '      2  '     2
  A.  Use yaak...kɔ ca or kɔ ləəy with the following pairs of

sentences.
               +   2        '
     Teacher:  Kaw may Tam kraToŋ
                   2             '
               raw may pay lɔɔy kraToŋ
               +   '    2        '         2
     Student:  Kaw yaak may Tam kraToŋ raw kɔ ləəy
               2             '
               may pay lɔɔy kraToŋ

Continue the drill:
      +   2   2    '            2   2    '   +
  1.  Kaw may Puut kap raw, raw may Puut kap Kaw
      +        '     +         '    +
  2.  Kaw Tam kraToŋ sia, raw kroot Kaw
      3       2       +  +    3       '    '
  3.  nakrian may duu naŋsuu, nakrian sɔɔp tok
      +               '        2       +       2    2
  4.  Kaw Tam tua pen dek, raw may ʔaw Kaw pay Tiaw duay
      2    2             +   2
  5.  Puan may Tam ŋaan, Pom may Tam ŋaan
      '       3       2     +   '
  6.  dek Kon nan son maak, Kaw Tuuk tii
      2    2   2   +    '  +         3 +    '    2
  7.  ləət may day Kian cotmaay maa, nisaa kroot ləət
      +                                  2   2    +
  8.  Kaw mii KwaampraPrut may dii,  raw may Cɔɔp Kaw
      2    2           2     2   2   2   +   '        2
  9.  luuk may Tam kaanbaan, Pɔɔ may hay Kaw ʔɔɔk pay Tiaw
      +   2   +               2    '     +   2   2
 10.  Kaw may Taam Kruu, Kruu Cuay ʔaray Kaw may day
      2    +   2        +   2
 11.  Puan Pom may pay, Pom may pay
      +   2                +       3       3     2   '   2   2
 12.  Kaw may ʔaw ŋən maa, Kaw pay suu rɔɔŋTaaw Kuu may may day
```

2 2 2
B. Add yiŋ...(kɔ) yiŋ to the following pairs of sentences.

2 '
Teacher: mææ Tam ŋaan nak
2 ' +
mææ puat hua
2 2 ' 2 2 ' +
Student: mææ yiŋ Tam ŋaan nak kɔ yiŋ puat hua

Continue the drill:

+ + 2 '
1. Kun klua Pii, Pii Cɔɔp lɔɔk Kun
3 2
2. Kun kin naamtaan, Kun ʔuan
3 2 2 2
3. Kon nan Puut, may mii Kray Cʊa
+ + 2 '
4. Pom nɔɔn, Pom Kiikiat
+ 2 + 3 2
5. Pom mii ŋən maak, Pom Cay maak
+ 2 + '
6. Kaw may mii ŋaan Tam, Kaw bʊa
+ ' ' 2 + ' '
7. Kaw te takrɔɔ, Kaw sanuk
3 '
8. Kun rawaŋ, Kun Tam Pit
2 + 3 2 + 2 + +
9. Puuyiŋ Cay Krʊaŋsamʔaaŋ, Puuyiŋ suay
3 2 3 + 2
10. Kray Kit maak, Kon nan fan maak
+ 2 2 + ' 2
11. Kaw Puut maak, Kaw koohok maak
3
12. Kruu cay dii, nakrian son

' ' 2
C. Use con, con kwaa, or con (kraTaŋ), whichever is appropriate, with the sentence given.

+ ' + + + '
Teacher: Kaw ʔaan naŋsʊʊ, Kaw puat taa
+ ' + + + '
Student: Kaw ʔaan naŋsʊʊ con (Kaw) puat taa

Continue the drill:

+ ' 2 + + ' '
1. Kaw ca may Tay naa, fon ca tok
+ 2 2
2. Kaw Kɔɔy Pɔɔ, Pɔɔ maa
' 2 ' +
3. Caawnaa kiaw Kaaw, Caawnaa puat Kææn

+ ' 2 2 '
4. Kaw ca Kɔɔy Pɔɔ, Pɔɔ ca maa
+ 3 + + 2 3 2 2
5. Kaw maa Caa, Kaw haa TiiPak may day
+ 2 + 2 ' '
6. Kaw nɔɔn maak, Kaw may yaak Tam ʔaray
2 + 3 + + 2 2 2 2
7. Puuyiŋ Kon nan suay, Pom may klaa Puut duay
+ ' 2 2 2 3 ' '
8. Pom ca naŋ Kɔɔy Tii nii, raankaafææ ca pit
' 2 3
9. Kruu du maak, nakrian klua
+ +
10. Kaw dii, Pom kreeŋcay
2 2 3 2 ' ' 2
11. mææ may yɔɔm suu Tiinɔɔn may, raw maa yuu duay
+ + '
12. Kaw Taam ŋaan, Kaw nuay
2 ' 2 3 2 3 + '
13. raw Kuan naŋ yuu Tii tokinKaaw, Tuk Kon Taan ʔaahaan set
+ ' + ' 2
14. Pom ca sɔɔn Kun, Kun ca Tam day ʔeeŋ
2 2 3 3 ' 2 2 3 '
15. yaatPiinɔɔŋ rɔɔŋ hoo kan, yaatPiinɔɔŋ Kɔɔ cep
' 2 3 ' 2 '
16. dek waaynaam, dek muay pay mot
+ ' 2 ' 2 3 '
17. Pom ca naŋ Kuy kap Puan, rotmee ca maa
+ 2 2 + 2 2 2 +
18. Kaw ʔuan maak, Kaw wiŋ may Kɔy way
+ 2 ' 3 + 3 2 '
19. Kaw may Kəəy Kap rot, Kaw ʔaayu yiisip pii
+ 2 3 3 + + 3 2 +
20. Pom may Kəəy Pop Panrayaa Kun, saaKaa nænam hay Pom
3 '
ruucak
+ 2 + ' 2 + 2
21. Kaw Puut Paasaa ʔaŋkrit may pen, Kaw maa rian Tii
' 3
ʔameerikaa
+ ' ' 2 2 + ' 2 '
22. Kaw ca rian yuu Tii nii, Kaw ca day parinyaaToo
+ 2 + + 2 +
23. Kaw Tɔɔt hææ, Kaw muay Kææn
2 2 + 2 2 ' +
24. Tiinaŋ haa yaak, raw may yaak pay duu naŋ

2 2 ' 2
D. Use Taw Tii...ca...day with the following sentences.
+ ' 3 2
Teacher: Pom ca Payaayaam Tam kaanbaan
+ ' 3 2 2 2 +
Student: Pom ca Payaayaam Tam kaanbaan Taw Tii (Pom)
' 2
ca Tam day

Continue the drill:
+ ' + 2 '
1. Kaw ca rian suuŋ Tiisut
2 ' 3 3
2. raw tɔŋ faak ŋən way nay TanaaKaan
+ ' ' 2 '
3. Kaw yaak pen soot yuu naan Tiisut
2 ' + 2 ' ' 2 '
4. mææ ca Tam ʔaahaan hay ʔarɔy Tiisut
+ ' 2 2
5. Pom ca Tam hay dii Tiisut
' 2
6. luŋ ca Tam hay Kun
' ' + +
7. tamruat ca Taam Kaw
2 3 ' 2
8. Caaŋmaay ca Cuay Kun
' 2 ' ' ' 2 '
9. nay wantæŋŋaan cawbaaw tæŋtua lɔɔ Tiisut
2 ' + 2 +
10. Pɔɔ ca haa ŋən hay Kaw

2 2
E. Use Taw Tii to introduce the following pairs of sentences.
' +
Teacher: Kun bɔɔk Pom maa
+ 2 3 '
Pom Cua Kun Tuk yaaŋ
2 2 ' + + 2
Student: Taw Tii Kun bɔɔk Pom maa Pom Cua Kun
3 '
Tuk yaaŋ

Continue the drill:
+ 2 + ' 2 +
1. Pom day saŋkeet duu, KonTay Cɔɔp duu naŋ
+ 2 3 + 2 '
2. Pom dayyin maa, Kruu Kon nan sɔɔn dii Tiisut
3 ' 3 ' ' 2
3. Kun rian Puummisaat, Kun ruusuk pen yaaŋray baaŋ

```
    +   3   '       3    '       3   '      2   2   3
4.  Pom Pop dek Kon nan, dek Kon nan tæŋtua may riaprɔɔy
               +    '  +                3  2  '  2
5.  naayʔamPəə Kian cotmaay maa, kamnan læ Puuyaybaan
           2
    Pɔɔcay maak
        +  '    +   '      3    +   3       '     '   ' +
6.  raw saŋkeet Kaw nuŋ ʔaaTit, Kaw mak Tam ʔaray Pit saməə
    +   3  '   +    +               ' '   2
7.  Pom ruucak Kaw, Kaw pen Kon Kuy sanuk maak
    +        2           2   2    3   +   '
8.  Pom Kəəy dayyin maa, Tii baan nan Pii du
    +        '   '   2     '   2    +   '   ' '
9.  Pom Kəəy yuu pak taay, pak taay fon tok talɔɔt pii
    +   3  '   2   '  +       3    +   2       ' 2    2
10. Pom ruucak CaaŋtatPom Kon nan, Kaw Puutcaa suPaap maak
```

```
                                               2     2
F.  Join the following pairs of sentences with Taa...kɔ.
          +          +       '   2   '
Teacher:  Kaw faŋ Paasaa ʔaŋkrit may ʔɔɔk
          +          +       '   2   '
          Pom faŋ Paasaa ʔaŋkrit may ʔɔɔk
          2   +          +       '   2   '
Student:  Taa Kaw faŋ Paasaa ʔaŋkrit may ʔɔɔk
          +   2      2   '
          Pom kɔ faŋ may ʔɔɔk
```

Continue the drill:

```
    +   '    +  +   2  '   2   '
1.  Kaw ʔaan naŋsuu yiipun may ʔɔɔk
    +   '    +  +   2  '   2   '
    Pom ʔaan naŋsuu yiipun may ʔɔɔk
       3     2            +
2.  Panrayaa Cɔɔp pay duu Koon
    +      2            +
    saamii Cɔɔp pay duu Koon
    2    '  '        '
3.  ləət ca saŋ kææŋPet
    ' +   '  '        '   2
    diCan ca saŋ kææŋPet duay
    +                2   '
4.  Kaw yaŋ Tam ŋaan may set
    +           '       2   2
    Kaw Koŋ pay kap Kun may day
        2   '        ' '    '
5.  Kun may yaak pay talaat sot
                     ' '    3
    Kun Kuan pay duu talaat nat
```

3 '
6. Kun Kit kɔɔn
2 ' 3
Kun may Tam yaaŋ nan
2 '
7. Kruu may du
3
nakrian Koŋ son
2 ' 2
8. Pɔɔ bææk Kaaw
2 2 +
Pɔɔ Koŋ mυay laŋ
2 '
9. Kun may yaak pay duu muay Tay
+ 2 '
Pom may yaak pay duu muay Tay
+ 2 2
10. Kaw naa bυŋ
+ 2 2 ' +
Pom may Puut kap Kaw
+ ' ' 2 + 3 '
11. Kaw ca ʔɔɔk Kaa dooysaan rotpracamTaaŋ
+ ' 2 2 3
Pom ʔɔɔk Kaa TiiPak
2 + 2
12. Pυan Pom may mii ŋən
+ 3 3 2 2
Kaw pay sυυ rotyon may day
2 3
13. raw pay Tiaw taam CaayTalee
' '
raw Koŋ sanuk
2 ' 3 +
14. Kruu Tam ŋaan taŋtææ Caaw Tυŋ yen
' 2
Kruu Koŋ nυay maak

+ 2 2
G. Delete rυυ and add may...kɔ to the following sentences.
+ ' + + + + ' +
Teacher: Kaw ʔaan naŋsυυ rυυ Kian cotmaay
+ 2 ' + + 2 + ' +
Student: Kaw may ʔaan naŋsυυ kɔ Kian cotmaay

Continue the drill:
3 + 2 + ' 2 3 ' 2 2
1. pii nii rυυ pii naa luŋ Pom ca day rap tæŋtaŋ hay pen
+ 2
huanaakɔɔŋ

' + 2 ' 3 ' ' ' '
2. puu ruu yaa ca maa ŋaanliaŋsoŋ palatcaŋwat
+ ' ' + ' 2 ' +
3. duan kanyaayon ruu tulaaKom diCan ca pay Paak ʔisaan
2 ' 2 2 + 3 2
4. Pii ca naŋ Kruaŋbin ruu rotfay maa kruŋTeep
' 2 ' + + '
5. raw ca tɔŋ pay ŋaansuat ruu ŋaanPawsop
3 + 2 2 ' '
6. plaay duan nii ruu ton duan naa Caawnaa ca loŋKææk
' 2
kiaw Kaaw
3 2 + +
7. nɔɔŋ Tam kaanbaan ruu pay duu naŋklaaŋplææŋ
2 ' ' 2 ' +
8. Puak ʔaacaan ca ʔɔɔk dəən Taaŋ wan Tii pææt ruu wan
2 2
Tii kaaw
3 + + + + 2 2
9. nɔɔŋCaay Pom duu naŋsuu ruu Cuay Pɔɔ dam naa
' + 2 2 ' 2 ' 2 '
10. Kruuyay ruu PuuCuayKruuyay tɔŋ pay praCum Tii krasuaŋ

II. Preverbs

3 2 '
A. Insert mak, Pəŋ, or cuan with or without ca, whichever is appropriate, in the following sentences. Your teacher may ask you additional questions to be sure you understand the meanings of your sentences.

3 2 ' +
Teacher: nɔɔŋ may pay kap Kaw
3 3 ' 2 ' +
Student: nɔɔŋ mak (ca) may pay kap Kaw

Continue the drill:

3 + 2 3 ' +
1. nɔɔŋCaay Pom day Kanææn dii saməə
2 3 ' ' ' + 3
2. Kruaŋbin lɛm nan ʔɔɔk caak sanaambin lææw
2 2 2 3 3 ' 2 2
3. PuuwaaraatCakaan yaay maa yuu Tii nii
+ '
4. Kaw Koŋ ca cææw rua pen
+ 2 ' 3 2 2 3
5. mii Kon maa haa Tan ʔaTibɔɔdii Tii TiiTamŋaan Tuk wan
' 3 2 2 2
6. Kruu du nakrian Tii may Tam kaanbaan
2 3 ' '
7. Kuu nan Koŋ ca tæŋŋaan

2   '   ' '   '   3
8. mææ pay caay talaat tææ Caaw
3   2   2   3   +   3   ' +
9. kammakɔɔn pay kin Kaaw Tii raanʔaahaan nan samәә
3   '   '   '
10. nakrian Koŋ ca sɔɔp set
2   2   2   2   +   2
11. luukcaaŋ may klaa Tiaŋ naaycaaŋ
+   2   3
12. naŋ lәәk læææw
3   3   '   2   3
13. nakrian Kon nan tæŋtua riaprɔɔy
3   + ' 2   ' ' ' '   3
14. nɔɔŋCaay Pom ca rәәm rian prawattisaat pii nii
+   ' ' 2   2   3   3
15. Kaw samak Kaw rian Tii rooŋrian nan wan nii
2 ' 2   3   ' 2   2   3 '
16. CaaŋTaayruup Kon nan ʔat ruup hay raw dii pen Pisәet
' +
samәә
3 '   ' '   '   3
17. nisit Koŋ ca sɔɔp set læææw
2 +   +   '   +   '   3
18. Taa Kaw kin ʔaahaan Pet Kaw puat Tɔɔŋ
' 2   ' ' 2
19. dek Cɔɔp te takrɔɔ
3 '   '   3
20. nɔɔŋ tuun weelaa hok mooŋ Caaw

       2   '
B. Insert Tii ca between verbs or between a preverb and a verb in the following sentences.

+   2   3
Teacher: Kaw naa Tam læææw
+   2   2   '   3
Student: Kaw naa Tii ca Tam læææw

Continue the drill:

' 2   2   ' 3   '   3
1. dek may naa praPrut yaaŋ nan
2 '   2   3 '
2. Puuyay Kuan way Pra kɔɔn
    2   2   2   +   +
3. raw may tɔŋkaan Tam hay Kaw siacay
    2   '   ' +   2   2   2   '
4. raw may praatTanaa pay Tiaw Tii nan ʔiik
    2   '   +   '
5. Kun may Kuan cap hua Kon ʔuun
+   '   ' 2   '   2
6. Pom ʔeeŋ yaak pay kin kayyaaŋ tææ may mii ŋәn Pɔɔ
           2
7. raw yindii Cuay Kun

```
     '       3   2   +           +  +
 8.  dek Kon nan may soncay rian naŋsʊʊ
         2   '        2   3   2
 9.  raw may ʔaat Tam Cen nan day
     +   2          +   2
10.  Pom taŋcay pay haa Pʊan
     +    ' +   2   3        2   +   '
11.  Kaw prasoŋ day rap KwaamCuaylʊa caak Kun
         '        '
12.  raw yaak pay kap Kun
                    2        3     '   +
13.  raw Pɔɔcay pay Tiaw CaayTalee kap Kaw
     +   +   2       2   2   2  '   2   2
14.  Tʊŋ Kaw reŋ ʔaw sʊa Pii kɔ tat hay may Tan
     2    2            +
15.  ləət Cɔɔp pay duu naŋklaaŋplææŋ
              '        3    2   2   2
16.  raw Kuan Tɔɔt rɔɔŋTaaw mʊa Kaw baan


         2   2
 C.  Add may Kɔy to the following sentences.
              2    +   3   +
    Teacher:  baan laŋ nii suay
              2    +   3   2   2   +
    Student:  baan laŋ nii may Kɔy suay

Continue the drill:
     +        2       +   ' +
 1.  Kaw Kəəy Puut Paasaa ʔisaan
     +   '    '      2  ' '
 2.  Pom yaak ca pay hɔŋsamut
     +   3           3
 3.  Kaw rɔɔŋ Pleeŋ Prɔ
     +   '  '  2   '
 4.  Kaw te takrɔɔ keŋ
     +   2   3
 5.  Kaw day Kanææn dii
     +   +    +  +   +
 6.  Kaw Kian naŋsʊʊ suay
        +       '   2
 7.  Paasaa ʔaŋkrit yaak
     +   '       2
 8.  Kaw tæŋtua  riaprɔɔy
         3   +        '    +
 9.  nay ruduunaaw ʔaakaat naaw
     +            3
10.  Kaw mii Kwaamruu
     3    3   '        ' '
11.  raan nan pəət fay sawaaŋ
     '       3   2   3
12.  dek Kon nan waaynaam pen
```

       +   2   +   2
13.   Kaw cam naa Pom day
       2 3   3
14.   PɔɔKaa Kon nan ruay
       +   3
15.   wææn woŋ nii raaKaa Pææŋ
       +   '   2
16.   Kaw yaak len kiilaa

               2   '   ' +   +   '
D. Insert tɔŋkaan, praatTanaa, or hen,and ca, whichever is appropriate, to the following sentences.

                                    3   2
Teacher: kaaŋkeeŋ tua nan may dii
                                    3   2   +   '
Student: kaaŋkeeŋ tua nan may hen ca dii

Continue the drill:

          '   '   2 3   3 2   2
1.   tamruat cap Puuraay Kon nan hay day
     2   +   2   ' +
2.   Puudooysaan hiw krapawdəənTaaŋ pay ʔeeŋ
     2   '   2   2   3   2 +   +   +
3.   Caaŋtatsua may Cay Paamay sii Kiaw
     2 3   3 2   '   '   +   2   ' '
4.   mææKaa Kon nan may haap Pak pay Kaay Tii talaat
     ' +   2   '   '   3
5.   diCan may Taan kææŋPet ʔiik lææw
     2 3 3   '   2
6.   tonmaPraaw ʔɔɔk luuk
     2   +   '
7.   PiiCaay Pom pay rian parinyaaTоo
     2   2   2   2
8.   Kaa Caw baan may Pææŋ ləəy
     3   2   ' '
9.   likee may sanuk ləəy
              3   '   2   '   2   '   3
10. Kruu Kon nii ʔɔɔk Kɔɔsɔɔp yaak kwaa Kruu Kon nan

III. Negative Sentence Constructions

                                                     3
A. Negate the following sentences and add lææw

                 '   '   '
Teacher: puu ʔaat ca maa
                 '   '   ' 2   3
Student: puu ʔaat ca may maa lææw

Continue the drill:

    ' +   '   +   2
1. diCan ca pay haa Puan
    +   2 '   '   2   3
2. Pom kɔ yaak ca pay Tiaw ŋaanwat
                   3   '   2   '
3. naayʔamPəə Koŋ yaay pay yuu Tii ʔuun
        '   '   +   2   ' +   3
4. raw ʔaat pay soŋ Kaw Tii saTaanii rotfay
    3   +   +   2 '
5. nɔɔŋsaaw Pom pen Kaywat
    3   2   2   '   2   2 2   '
6. nakrian Koŋ klaa Puut tɔɔ naa PuuCuayKruuyay
    2 +   3   '
7. Puuyiŋ Kon nan Koŋ yaak ramwoŋ
    '   +
8. curay mii panhaa
    2 3   3   '
9. PɔɔKaa Kon nan Koŋ ca ruay
    2   '   3 3
10. Pɔɔ Koŋ ca mii Tura
           '   '   3   3
11. ʔaacaanyay ca dəən Taaŋ pay ʔameerikaa
    +   ' 2   '   ' +   2
12. Kaw Koŋ ca Cuay cat saTaanTii

B. Your teacher will supply the main verbs and the objects.
                      '   +
Form a question using ʔɔɔk may, for one of your classmates to
answer. Continue the drill as a class exercise according to
the example below.

            '   '
Teacher: pəət pratuu
                '   '   '   +
Student 1: Kun pəət pratuu ʔɔɔk may
            +   '   2   '
Student 2: Pom pəət may ʔɔɔk
            '   +
Teacher: Ciik tua
                '   +   '   +
Student 2: Kun Ciik tua ʔɔɔk may
            +   '   2   '
Student 3: Pom Ciik may ʔɔɔk
            +   + +
Teacher: Kian naŋsuu

Continue the drill.

C. Using the following model sentence, substitute the word or expression provided:

2 3 2 + 3
som nii may waan nak
' + 3
Teacher: Kanom nii
' + 3 2 + 3
Student: Kanom nii may waan nak

Continue the drill:

' '
1. ʔarɔy
' 3
2. kææŋcuut nii
3. yen
'
4. ʔaakaat
5. dii
' ' 3
6. cakkrayaan Kan nii
3 3
7. rotyon Kan nan
'
8. kaw
+
9. suay
2 + 3
10. Puuyiŋ Kon nan
2
11. ʔuan
'
12. kææ
3
13. Kruu Kon nan
+
14. suuŋ
3 +
15. nɔɔŋCaay Pom
' '
16. Calaat
2
17. tia
2 +
18. mææ Pom
'
19. du
' +
20. puu Kaw

2 2 2 '
D. Use either may...Tawray or may kii, whichever is appropriate, with the following sentences.

+ 2
Teacher: Kaw mii ŋən maak
+ 2 2 2
Student: Kaw mii ŋən may maak Tawray

Continue the drill:

2 ' 2 3 2 + 2
1. CaaŋTaayruup laaŋ ruup Piaŋ saam ruup
2 3 2 3 '
2. Puak nakrian pay Tiaw Talee bɔy
2 + ' 2 3 + 3 3
3. PiiCaay Kaw rian yuu Tii mahaawitTayaalay naan
' 2 + 2 2 3
4. curay mii sɔyKɔɔ Piaŋ sɔɔŋ sen Tawnan

        3   +   '   '
5. wan nii fon tok nak
    2 3   +   ' +   2   +   '   2 3
6. mææKaa Kaay Kanom day Piaŋ saam hɔɔ Tawnan
                 3   '
7. Paanrooŋ Kon nii Tam ŋaan nak
    2   +   3   2 +   3   +   +   2 3
8. PiiCaay Pom suʊ PaaKaawmaa Piaŋ sɔɔŋ Puʊn Tawnan
    2   +   3   2   2   '
9. Puudooysaan Kon nan naŋ Krʊaŋbin bɔy
        2   +   +   ' 2   '   +
10. nay Paak nʊa Kɔɔŋ praTeet Tay ʔaakaat naaw
    2   +   '   '   '   '   '   3   2 3
11. baan Pom yuu haaŋ caak rooŋrian Piaŋ sii kiloomet Tawnan
    2   2   3   +
12. somʔoo luuk nii waan
        2   '   +   2   2 3
13. mii Pʊan pay soŋ Kaw Piaŋ haa Kon Tawnan
       3   2   3   '
14. naalikaaKɔɔmuʊ rʊan nii may
    +   2   3   ' '
15. naŋ rʊaŋ nii sanuk
    +   '   2   2   2   2 3
16. fon tok cak cak Piaŋ haa naaTii Tawnan
    2 2   3   '   ' '   2
17. PuuCiawCaan Kon nan suup burii maak
    3   3   +
18. nakkiilaa Kon nan suuŋ
    ' +   + '   +   3   2 3
19. diCan pay duu naŋtaluŋ Piaŋ sɔɔŋ Kraŋ Tawnan
        3   '   2   3   3 3   '
20. Kon nan faak ŋən Tii TanaaKaan Piaŋ dʊan la rɔɔy baat
    2 3
    Tawnan

IV. Descriptive Verb Constructions

            ' '   '
A. Add saduak or lambaak,whichever is meaningful, to the following.

              '   '   +
Teacher: fon tok, Kaw pay
              +   '
Student: Kaw pay lambaak

Continue the drill:

```
     ' +   2         +
 1.  Tanon may dii, Kaw dəən Taaŋ
     +    3  '      2      +   +            2
 2.  Kaw ruucak Kon maak, Kaw haa ŋaan Tam day
     2    2         '   '         '    '+   2
 3.  baan Puan raw yuu nay paa, raw pay haa Puan
         2       2  '   '         '    '
 4.  raw may mii TiipəətKuat, raw pəət Kuat
     +    '  2   2        '   3
 5.  fon tok cak cak, raw Kap rot
     +   2                +
 6.  Tay may dii, Caawnaa Tay naa
                   +                        +
 7.  mii rooŋŋaan laay rooŋ, Konŋaan Tammaahaakin
     ' '     '   2     2        '    ' '
 8.  talaat yuu klay, mææ pay caay talaat
     +   2    3       2        +   +
 9.  Kaw day Kanææn may dii, Kaw haa ŋaan Tam
         3    '         +    +                       2
10.  mii rotpracamTaaŋ laay saay, Kun dəən Taaŋ pay day
```

B. Your teacher will describe a situation in Thai. Summarize the situation using a cay compound as in the example.

```
          3           3   2            2    2  '
Teacher:  nakrian Kon nan naŋ mɔɔŋ pay nɔɔk naataaŋ
          +
Student:  Kaw cay lɔɔy
```

Continue the drill:

```
         3   '     2
 1.  Kon nii kroot ŋaay
     +   2    '   2        '
 2.  Kaw may yaak Cuay Kon ʔuun
         +   +   2    3   2     +   2  3   2    2
 3.  Pɔɔ Kaw hen Puan rɔɔŋhaay  Kaw kɔ rɔɔŋhaay duay
     +        '   '            '   +  2   2   2
 4.  Tuŋ Kon ʔuun ca Tam ŋaan nak Kaw kɔ may Cuay
              3           2    3       ' +
 5.  Kruu Kon nan temcay Cuay nakrian saməə
     +       ' +        '    2    '   '
 6.  Kaw ʔaw Kanom maa faak Puan bɔy bɔy
     +   3   2     2
 7.  Kaw rɔɔŋhaay maak
     3           3   2   2       '
 8.  nakrian Kon nan may dayyin Kamsaŋ Kruu
         3    '    2
 9.  Kon nii kroot yaak
     +   2    +   '                   +  2
10.  Tuŋ Puan Kaw ca pen Kon keeree  Kaw kɔ pen Kon dii
```

        +   '   3
11.   Kaw Tam kɔɔn Kit
             +   2   '   '
12.   cay Kaw may yuu kap tua

                           3   3   2
C.   Substitute yə yæ for maak or a numeral and classifier
in the following sentences, where possible.

                       +   3   2
Teacher: Kaw suu lamyay maa maak
                       +   3   3   3
Student: Kaw suu lamyay maa yə yæ

Continue the drill:

        '   2   +   '   2
1.   pak taay fon tok maak
       2   2   2   +   3   2
2.   Tii baannɔɔk mii saamlɔɔ maak
       +   3   '   2   +   +   +
3.   Kaw ruucak Puuyiŋ suay laay Kon
       2   '   3   2   2   3   '
4.   Puucatkaan TanaaKaan mii ŋən taŋ haa laan baat
                                 3   3   2
5.   rooŋrian ʔaaCiiwa mii nakrian maak
       2 2   '   2
6.   PuuCiawCaan keŋ maak
       2   3   2
7.   Pɔɔ Cay ŋən maak
                              2 '
8.   mii Kon maa yiisip Kon
       2   '   3   3   +   2
9.   luuksitwat Kon nan suuŋ maak
       +   3   2   +   +
10.   Kaw suu kluay laay wii
                                  '   '   2
11.   mii Kon pay ŋaansuatsop maak
       2 '   +   +   2
12.   PuupokKrɔɔŋ Kɔɔŋ Kaw dii maak

                '
D.   Add yuu to the following sentences.

                      3
Teacher: rot Kun yaŋ dii
                      3   '
Student: rot Kun yaŋ dii yuu

Continue the drill:

```
              +       '
 1.  kaaŋkeeŋ Pom yaŋ piak
     3        +       2
 2.  nɔɔŋCaay Kaw yaŋ ʔuan
     2       '  '  '
 3.  hɔŋ yaŋ sokkaprok
     2   2   3       '
 4.  kæw Cut nii yaŋ Kaat
     2   3           3           ' '
 5.  Tii raankaafææ nan fay yaŋ sawaaŋ
      2   +
 6.  Kruaŋsamʔaaŋ yaŋ dii
     +    3  3        3        3
 7.  siaŋ nakrɔɔŋ Kon nan yaŋ Prɔ
     ' +        3       ' '
 8.  Kanom ciin nii yaŋ ʔarɔy
      3       '
 9.  Prik yaŋ yaap
     3        3
10.  naam yaŋ rɔɔn
     2           3       '
11.  PuuCaay Kon nan yaŋ num
        '        3
12.  ʔaakaat yaŋ rɔɔn
```

E. Below is a series of sentences each describing characteristics of a person. Use an appropriate $\overset{2}{\text{Kii}}$ compound to respond to the description as in the example.

```
          +   2   2
Teacher:  Kaw may Cɔɔp Tam ŋaan
          +   2  '
Student:  Kaw Kiikiat
```

Continue the drill:

```
     +   2        2   +    +
 1.  Kaw may Kəəy hay KɔɔŋKwan Kray ləəy
     +   2    '
 2.  Kaw Cɔɔp bon
     +   2   2    '
 3.  Kaw may Cɔɔp ʔɔɔk rææŋ
     3        +   2    +         '   '
 4.  nɔɔŋCaay Pom Cɔɔp Taam Kruu bɔy bɔy
     3           3            2    3   2   2    ' +
 5.  nakrian Kon nan luum kaanbaan way Tii baan saməə
     '   2   '      '   '
 6.  puu may sabaay bɔy bɔy
     +   '
 7.  Kaw kææ diikrii
```

+ 2 2 ' +
8. Kaw may Cɔɔp ʔaakaat naaw
3 '
9. Kruu Kon nan luum keŋ
+ ' 3 2 2
10. Kaw Ton ʔaakaat rɔɔn may day
3 2 2 2
11. Kon nan cam Cuu Kun may day
3 2 ' 3 ' '
12. Kon nan pen rookkraPɔ bɔy bɔy
2 3 2 3
13. PuuCaay Kon nan may yɔɔm Cay muu Tam ŋaan ləəy
3 + ' + 2 2 2 ' 2
14. nɔɔŋsaaw diCan may klaa Puut kap PuuCaay

V. Transitive Verbs

+ 2
A. Precede the following sentences with Kaw Tam hay.

3 ' +
Teacher: nɔɔŋ kliat Kaw
+ 2 3 '
Student: Kaw Tam hay nɔɔŋ kliat

Continue the drill:

' 3 2
1. dek rɔɔŋhaay
3 + ' 2
2. nakrian laay Kon Tuuk Tam Toot
3 + +
3. nɔɔŋCaay Pom klua maa
' + 2 2 +
4. diCan may Cɔɔp Kaw
2 ' ' +
5. raw may yaak Kuy kap Kaw
2 + 2 2 2 2
6. mææ Pom may klaa naŋ Kruaŋbin
+ 3
7. Kon huarɔ
2 '
8. raw nɔɔn may lap
+ 2 2 3
9. Pom may klaa lɔɔŋ kin Turian
+ ' '
10. Pom Tam Pit Tam Tuuk
' + ' +
11. diCan kliat Kaw
+ + 2
12. Pom Kaaynaa
+
13. raw klua Pii
' + ' +
14. diCan kroot Kaw

```
                                  2
B.  Construct a sentence with Tam hay using the sentence

given as a base.
          +   '    2     3  2
Teacher:  Kaw nuay ŋaay Prɔ ʔuan
               2        2   +   '    2
Student:  Kwaamʔuan Tam hay Kaw nuay ŋaay

Continue the drill:
     +   2            '    3
 1.  Kaw tɔŋ Tam ŋaan nak Prɔ con
     2    +        3      3
 2.  baan Kaw Paŋ Prɔ lom Pat
     +       2        3  '    +
 3.  Kaw maa may Tan Prɔ tuun saay
     ' +   2   '    '    '    2     3  '     3
 4.  diCan may yaak ʔɔɔk caak baan Prɔ dææt rɔɔn
     '       3   '    2   2   '    3  ' +
 5.  dek Kon nan sɔɔp day Tii nuŋ Prɔ Kayan
     '   '     3  '           2
 6.  dek nuay Prɔ ʔɔɔk kamlaŋ maak
     +   2    +     3  '    +        +    '
 7.  Kaw muay Kææn Prɔ bææk Kɔɔŋ maa laay hɔɔ
     +        2   '    3  +    '  ' 3
 8.  Kaw nɔɔn may lap Prɔ siaŋ ʔukkaTuk
     '   2    +   2   +    3  +        '
 9.  dek Tɔɔt hææ may way Prɔ Kææn yaŋ ʔɔɔn
     +   '    +    3  '    +  +   2
10.  Kaw puat hua Prɔ ʔaan naŋsuu maak


C.  Paraphrase the following using a verb and tua.
          +          '   2
Teacher:  Kaw kamlaŋ say sua
          +          '
Student:  Kaw kamlaŋ tæŋtua

Continue the drill:
     +   2
 1.  Kaw may mii ŋən ləəy
     +   3   2   +   '  2   3      2
 2.  Kaw ruu waa Kaw ca day Kanææn may dii
     +   '   '   +   2    ' +   2   +   2   '
 3.  Kaw keŋ tææ Kaw Puut saməə waa Kaw may keŋ
     +   '            2   +   '    +   +           2   2
 4.  Kaw bɔɔk ʔaacaan waa Kaw puat hua Kaw cuŋ maa may day
     2  +       3   2    2    '   2       '   '   2  3
 5.  Puuyiŋ Kon nan Cɔɔp Puut kap PuuCaay lɔɔ lɔɔ Tawnan
     +   2        2        '
 6.  Kaw may yɔɔm Cuay Kon ʔuun
     +   2   2    3  +  '        '
 7.  Kaw may Cɔɔp KophaasamaaKom kap Kray
```

+ 3 2 + 2 2
8. Kaw ruu waa Kaw Tam ʔeeŋ may day
+ 2 + ' 3
9. Kaw luum waa Kaw Kəəy lambaak maa lææw
2 + 2 '
10. Puuyiŋ kamlaŋ nuŋ kraprooŋ
+ 2 2 +
11. Kaw may Cuaylua Kray
3 + 3 '
12. nisaa Cay ŋən mot

'
D. Choose an appropriate ʔɔɔk expression to construct a sentence, using the noun phrases below as subjects. Be sure your sentences are meaningful.

Teacher: Kruu
' 2 ' + '
Student: Kruu kamlaŋ ʔɔɔk Kɔɔsɔɔp Paasaa ʔaŋkrit

Continue the drill:

3 '
1. ratTabaan
'
2. taw

3. ʔaacaan
2 3
4. ton ŋɔ
3
5. kammakɔɔn
3
6. nakrian
2 3
7. mææKaa
+
8. maa
3
9. nakmuay
' 3 3 + ' +
10. ʔaTibɔɔdii kromwisaamansuksaa
' '
11. kulaap (rose, rosebush)

12. Kruu

VI. Secondary Verbs

3
A. Add way to the following sentences.
+ ' 2
Teacher: Pom ca tɔŋ cam
+ ' 2 3
Student: Pom ca tɔŋ cam way

Continue the drill:
2 + 3 ' 3
1. Pɔɔ Pom liaŋ sat rɔɔy tua
2 3 ' 2 3
2. PɔɔKaa faak ŋən Tii TanaaKaan

    +   '   3   3
3. Pom saŋ KonCay lææw
    3   2   '
4. nakrian naa ca faŋ Kruu
    2   3   2 +   3   +   +
5. Pii pay suu PaaKaawmaa saam Puun
    2   '   ' + 2
6. mææ ca Tam Kanom hay raw
    +   '   2   '   '
7. Pom saŋ KaawPat nuŋ caan
    +   3   '   2 '
8. Kaw liaŋ kay yiisip tua
             3 +   +   +   '
9. raw Kuan suu Kɔɔŋ laay laay yaaŋ
    +   3   2 2   '
10. Kaw yok kawʔii kɔɔn
    +   2   '
11. Pom ʔaw ruup pay ʔat
    2   '   2   3
12. Caaŋlek Tam miit lææw

B. Your teacher will supply a descriptive verb and a sentence. Insert the descriptive verb in the sentence
           2
along with hay.
          '   '   + +   3
Teacher: keŋ - Kun Kuan ca rian naŋsuu way
                   '   + +   3   2   '
Student: Kun Kuan ca rian naŋsuu way hay keŋ

Continue the drill:

    '   +   2   ' +   ' +
1. set - Kaw naa ca Kian cotmaay
    2   3   +   3
2. maak - raw Kuan suu Kɔɔŋ way
    +   2   '   2   ' '   2
3. suay - CaaŋTaayruup ca ʔat ruup
          2   2   ' +   ' 3
4. dii - mua dəən Kaam Tanon Kun Kuan ca rawaŋ
    '   ' '   +
5. Tuuk - Kun Kuan ca ʔɔɔksiaŋ
    2   3   2   2   2   3   3
6. riaprɔɔy - mææ riit Paa way lææw
    2   '   +   '   ' +   3
7. næn - Kun Kuan ca ʔaw Kɔɔŋ say nay krapawdəənTaaŋ way
    3   2   2   +   3
8. rɔɔn - mææKrua tɔŋ Tam ʔaahaan way
    '   ' '   '   2   2   2
9. keŋ - Təə ca sɔɔp tok Taa Təə may Payaayaam rian
    + +   3
    naŋsuu way
    ''   3   3   2
10. saʔaat - nɔɔŋ Kuan sak Paa

2
C. Insert hay and an appropriate noun in the sentences given.

+ ' 2 ' 3 '
Teacher: Pom saŋ KaawPat way nʊŋ caan
+ ' 2 ' 3 2 '
Student: Pom saŋ KaawPat way hay Kun nʊŋ caan

Continue the drill:

2 2 3 3 ' 3 3 3 3 +
1. CaaŋsɔmTooraTat faak TooraTat way lææw rʊʊ yaŋ
2 2 2 3 +
2. mææ Tam Kaawtom way saam Caam
+ ' 2 3 ' 2
3. Kaw pɔɔk somʔoo way sii luuk
2 ' 2 3 2 3 3 +
4. Pɔɔ saŋ Caaŋmaay hay Tam to way sɔɔŋ tua
+ 2 ' 2 3 3
5. Kaw naa ca Cææ tææŋmoo way lææw
2 + + 3
6. mææ huŋ ʔaahaan way
2 ' 3 2 3
7. Pɔɔ faak ŋən way Tii TanaaKaan
' ' + ' 3 + '
8. dek ʔaw Kanom pay faak way sɔɔŋ hɔɔ
2 2 2 3 3 3
9. mææKrua tɔŋ riip pay sʊʊ nʊa way
+ ' 3 2 3 2 '
10. Pom pəət naamsom way haa Kuat

'
D. Add yuu (the secondary verb) in any appropriate position.

+ 2 3 3 ' +
Teacher: Kaw maa Tii raankaafææ nii saməə
+ 2 3 3 ' ' +
Student: Kaw maa Tii raankaafææ nii yuu saməə

Continue the drill:

'
1. Kun kamlaŋ Tam ʔaray
3 + + 2 3 3
2. nɔɔŋCaay Pom kin ʔaahaan Tii raan nan
+ 2 '
3. Kaw kamlaŋ Puut kap Kruu
3 + 2 3
4. nɔɔŋ pay taam mɔɔ Tii rooŋPayaabaan
2 3 ' 2 3
5. Puak nakrian kamlaŋ ca pay Tiaw CaayTalee

6. raw kamlaŋ ramwoŋ kan
2 + 2 2 3
7. mææ haa sʊa hay nɔɔŋ

    3   2   '   2
8. nɔɔŋ len kap Puan
         '   + +
9. Kruu ʔaan naŋsuu
    +   +   '   2   2   2
10. maa sɔɔŋ tua kat kan Tii naa baan
    3   2   2   '   2   3
11. nakmuay Kaaŋ dææŋ kamlaŋ day priap Kaaŋ naamŋən
    +   +   +   2   ' +   +
12. Pom hen Kaw dəən Tii Tanon saaTɔɔn
    '   2   3
13. dek waaynaam
    +   2   3
14. Kaw yaŋ duu PaapPayon

               2
E. Add either Kʊn or loŋ to the main descriptive verbs

in the sentences below.

          2   3   2
Teacher: PuuCaay Kon nan ʔuan
          2   3   2   2
Student: PuuCaay Kon nan ʔuan Kʊn

Continue the drill:

    2 2   2   2
1. PuuCiawCaan day ŋən maak
    2   +   +
2. Pɔɔ Pom Pɔɔm
    2   '   +   ' 3
3. luuksit Kaw praPrʊt tua dii
    2 +   '
4. Paamay raaKaa Tuuk
    +   '   3
5. fon tok nɔɔy
    2 +   +   +
6. Piisaaw Kaw suay
    2   +
7. luukCaay Kaw too
    '   3   '   3
8. puu naamnak nɔɔy
    ' '   3   '
9. palatʔamPəə Kon nan lɔɔ
       +   2   3   2
10. dinsɔɔ Tæŋ nii san
            +   + +
11. ʔaacaan sɔɔn naŋsuu dii
    2 +   +   3   3
12. Piisaaw Pom rɔɔŋ Pleeŋ Prɔ
    2 3   3   2
13. mææKaa Kon nan ʔuan
         2   3   2
14. Tian lem nii san

F. Your teacher will provide a sentence or a noun phrase.

The first student adds an appropriate descriptive verb plus
2
Kʊn; the second student responds by giving the descriptive

verb opposite in meaning plus loŋ.

```
            +   2
  Teacher:  Kaw day ŋən
            +   2       2    2
Student 1:  Kaw day ŋən maak Kʊn
            +   2       3
Student 2:  Kaw day ŋən nɔɔy loŋ
```

Continue the drill:

```
        '   2
 1.  dek kin Kaaw
     +      '  3
 2.  Kaw praPrʊt

 3.  Paanrooŋ Tam ŋaan
     +    '
 4.  fon tok
        '
 5.  ʔaakaat
     3       '
 6.  rotpracamTaaŋ maa
     3         2
 7.  nakkiilaa wiŋ
     2   3
 8.  mææKaa
     3     '   +
 9.  naamnak Kaw
     3           3    '     +   +
10.  nakrian Kon nan ʔaan naŋsʊʊ
```

VII. Noun Compounds

A. Answer the following questions, using a Caaŋ compound. (tone: Caaŋ = 2)

```
                         2
Teacher:  Kray Tam miit
          2    '       2
Student:  Caaŋlek Tam miit
```

Continue the drill:

```
          2   3  3 3
 1.  Kray sɔm witTayu
          '   +   2
 2.  Kray tat Pom PuuCaay
          ' 2      3
 3.  Kray tittaŋ fayfaa
```

         2   3 '
4. Kray sɔm Toorasap
         '   +   2 +
5. Kray dat Pom Puuyiŋ
         '
6. Kray tat kaaŋkeeŋ
             3
7. Kray Tam to
         3   2
8. Kray laaŋ ruup
         2   3 3
9. Kray sɔm TooraTat
         2   2
10. Kray saaŋ baan
         '   2
11. Kray ʔat ruup
         '   +   3
12. Kray tit saay fayfaa

                                          2   2
B. Substitute the words given to form Caaŋ or Puu

compounds in the model sentence.

    +   +   2   ' +   2   '   2 +
    Pom hen CaaŋdatPom Puut kap Puuyiŋ

             '
Teacher: yay
         +   +   2   ' +   2   '   2 '
Student: Pom hen CaaŋdatPom Puut kap Puuyay

Continue the drill:

    '   2
1. Taay ruup
    2   2 3
2. waa raatCakaan
    3 2   +
3. PiPaaksaa
    '   +
4. tat Pom
    '
5. catkaan
       3
6. fayfaa
    2   3 '
7. sɔm Toorasap

    '
8. pokKrɔɔŋ
    2
9. CiawCaan
    2   3 3
10. sɔm TooraTat
    '   '
11. suu Kaaw
    3
12. maay
    2   '
13. Cuay Kruuyay
14. Caay

                                          2   3
C. Substitute the words given to form luuk or raan

compounds in the model sentence.

    2   3   +   2   3   +   +
    luukKaa Kaw pay Tii raanKaayKɔɔŋ

+
Teacher: Kaay yaa
2 3 + + 2 3 +
Student: luukKaa Kɔɔŋ Kaw pay Tii raanKaayyaa

Continue the drill:

+
1. Kəəy

2. kaafææ
+
3. ʔaahaan
'
4. sit

5. ciin
' +
6. tat Pom
2
7. caaŋ
+
8. ʔaahaan
' 2
9. Taay ruup
+
10. huapii
2 '
11. yiipun
3 2
12. sak Paa
' 3
13. saPay
' +
14. dat Pom
+ +
15. Kaay Kɔɔŋ
+
16. ʔaahaan

2
D. Answer the following questions using a Tii compound as shown in the example.

+ ' ' 2 +
Teacher: Kaw pəət Kuat day may
2 3 + 2 ' '
Student: day Krap Kaw mii TiipəətKuat

Continue the drill:
+ ' 3 2 +
1. Kaw cɔɔt rot day may
+ + 2 2 +
2. Kaw Kwææn sʊa day may
+ 3 2 2 2 +
3. Kaw Pak Tii nii day may
+ ' ' ' 2 +
4. Kaw Kia burii day may
+ 2 2 +
5. Kaw pay Tiaw day may
+ 2 2 2 2
6. Kaw nɔɔn Tii nii day may
+ 2 2 +
7. Kaw naŋ day may
+ ' ' 3 2 +
8. Kaw pəət Kuat nii day may

2
E. Use a Kruaŋ compound to answer the questions below.
+ ' 2 2 ' '
Teacher: Kaw pay praTeet yiipun yaaŋray
+ 2 2
Student: Kaw naŋ Kruaŋbin pay

Continue the drill:
2 2 3 ' 3
1. mææKrua tɔŋ Cay ʔaray Tam kææŋnʋa
2 3 2 2 '
2. raw riak kaafææ læ law waa ʔaray
3 3 ' ' 2
3. kammakɔɔn Cay ʔaray tat yaa
2 + 2 ' 2
4. Puudooysaan naŋ ʔaray pay Tiaw
2 ' 3 2 3 '
5. mææ ʔaw ʔaray waaŋ way nay hɔŋrapKææk
' ' '
6. tamruat say ʔaray
2 + 3 ' ' 2
7. Piisaaw Kun Cay ʔaray tæŋ naa
+ 3 ' + 2 3
8. rooŋnaŋ Cay ʔaray Caay PaapPayon
2 3 3 ' 3
9. Caaŋmaay Cay ʔaray Tam to
3 ' + 2
10. raankaafææ mii ʔaray Kaay baaŋ
2 2 3 ' '
11. mææ tɔŋ Cay ʔaray Tam kææŋkay
2 2 3 3 3 3 ' 2 3 3 3
12. CaaŋsɔmwitTayu Cay ʔaray sɔm witTayu

VIII. Some Lexical Items

' 2
A. Choose say or nʋŋ in responding to the teacher's cue in the manner shown adding the correct classifier and
'
the number nʋŋ.

2
Teacher: sʋanɔɔn
+ ' 2
Student: Kaw say sʋanɔɔn

Continue the drill:

1. kaaŋkeeŋPrææ
   2 2
2. Paanʉŋ
   2 +
3. sʉafon
     3   2
4. naalikaaKɔɔmʉʉ
   ' '
5. sarooŋ
       3   '
6. rɔɔŋTaawtæ
   2 +
7. sʉanaaw
   2
8. wæntaa
9. kaaŋkeeŋnɔɔn
   '
10. kraprooŋ
    2 3 +
11. sʉaCəətKææŋyaaw
    2 + 3
12. PaaKaawmaa
          + 2
13. kaaŋkeeŋKaasan
    2 2
14. sɔyKɔɔmʉʉ
          +
15. kaaŋkeeŋKaayaaw
    + 3
16. wææŋPet
    ' '
17. sarooŋ
    2 3 + 2
18. sʉaCəətKææŋsan

B. Your teacher will provide a clothing term. The first student forms a question; the second student answers as shown in the example.

2 + 3
Teacher: PaaKaawmaa
3 2 + 3 ' +
Student 1: Kun sʉʉ PaaKaawmaa kii Pʉʉn
+ 3 2 + 3 + +
Student 2: Pom sʉʉ PaaKaawmaa saam Pʉʉn
3
Teacher: rɔɔŋTaaw

Continue the drill.

2 '
C. Construct a sentence choosing mʉay, nʉay, or Plia in response to the descriptions below. Where more than one answer is possible, explain your choice.

3 3 3 ' 2 ' 2 3
Teacher: nakkiilaa sɔɔm futbɔɔn set mʉa ta kii nii ʔeeŋ
+ '
Student: Kaw nʉay

Continue the drill:

+ 2 3 2 + 3
1. Kaw waaynaam may way lææw
' '
2. ʔatsawin Paay rʊa
3 + 3
3. nisaa ramwoŋ Taŋ Kʊʊn
2 ' 3 +
4. Kruu Tam ŋaan taŋtææ Caaw Tuŋ yen
3 + 2 2 2
5. nisaa may day kin Kaaw klaaŋwan
' 3 2 ' 3
6. dekwat wiŋ caak wat maa rooŋrian
2 ' 2 + 3
7. KonKay ʔot Kaaw maa saam wan lææw
2 + ' 2 ' 2 3
8. Caawnaa Pəŋ Tay naa set mʊa ta kii nii ʔeeŋ
3 ' + 2 ' 2
9. nisit Kian riaŋKwaam yiisip naa
+ 2 + 2
10. Kaw Pəŋ haay Kay
+ 2 ' + 3
11. Kaw may sabaay maa laay wan lææw
2 ' 3
12. Kruu Pim Kɔɔsɔɔp Taŋ wan
3
13. Kruu yʊʊn Taŋ wan

IX. Two-way Verbs

A. Combine the following pairs of sentences.

+ ' + + 2 3
Teacher: Kaw ʔaan naŋsʊʊ lem nii
+ + 2 3 2
naŋsʊʊ lem nii yaak
+ + 2 3 ' 2
Student: naŋsʊʊ lem nii ʔaan yaak

Continue the drill:
2 + ' 2 3
1. Pʊan Pom Taay ruup nii
2 3 3
ruup nii Cat dii
' ' ' + ' ' 3
2. yaa soŋ cotmaay Cabap nan
' + ' ' 3
cotmaay Cabap nan rew
3 ' 3 + 2 3
3. nisit Kon nan Kian riaŋKwaam rʊaŋ nii
2 3
riaŋKwaam rʊaŋ nii dii

3 2 2 3
4. nakrian waat ruup nii
2 3 +
ruup nii suay
2 ' 2 ' ' 3
5. Caaŋtatsua tat kraprooŋ tua nii
' 3 +
kraprooŋ tua nii suay
' 3 +
6. Kruu ʔaTibaay panhaa
+ 2
panhaa yaak
+ + + 2 3
7. Kaw plææ naŋsuu lem nii
+ + 2 3 2
naŋsuu lem nii yaak
2 ' + 2 3
8. mææ Tam Kanombuaŋ yuan nii
' + 2 3 ' '
Kanombuaŋyuan nii ʔarɔy
' + ' + ' ' 3
9. samian Pim cotmaay Cabap nan
' + ' ' 3 2
cotmaay Cabap nan ŋaay
+ 2 + 3
10. Caawnua Tɔɔ Paamay nii
2 + 3 +
Paamay nii suay

B. Construct a new sentence with an animate subject from the sentence given. Add duay or dooy plus an appropriate noun.
2

+ 3 3 2 2 + 3
Teacher: Kaw Cay maay saaŋ baan laŋ nii
2 + 3 2 2 3
Student: baan laŋ nii saaŋ duay maay

Continue the drill:
2 3 3 ' ' ' +
1. mææKaa Cay kradaat hɔɔ Kɔɔŋ
2 3 3 3 3
2. Caaŋmaay Cay naamman Taa to
3 3 + ' + 2 3
3. rɔk hatsan sadææŋ naŋ ruaŋ nii
+ + ' 2 3
4. saaKaa Taay ruup nii
3 ' ' + + 2 3
5. nakpratyaa tææŋ naŋsuu lem nii

```
     3 '        +  +   2   3
 6.  nisit plææ naŋsʊʊ lem nan
     3       '      3   '         '
 7.  nakrian cat ŋaanliaŋsoŋ ʔaacaanyay .
     +   3   +       2  2
 8.  Kaw Cay may Tam Paanuŋ
     +   3   2        2
 9.  Kaw Cay faay Tam daay
     3       '       '      3
10.  nakrian cat kaansadææŋ nii
     +   3   +   +         2
11.  Kaw Cay sii Kiaw Taa baan
     2    '   '    2    3
12.  ləət ʔɔɔkbææp baan nii
     +   3   3        2  2
13.  Kaw Cay maay Tam kawʔii
          '       3      2    3
14.  Kray sadææŋ laKɔɔn rʊaŋ nii
```

Appendix B

Grammar Addenda

Five minor grammatical patterns are presented for reference in Appendix B.

I. Third Person Pronoun after an Animate Subject

Subject	Third Person Pronoun	
2 Pɔɔ	2 Tan	2 ' yaŋ may tuun
3 + nisaa	+ Kaw	3 pay Tam ŋaan læœw
' 3 dek Kon nan	kææ	2 3 2 naa rak maak
+ 3 maa tua nan	man	' du ciŋ ciŋ
raw	man	' 3 kææ læœw
+ Pom	man	2 may dii ʔeeŋ
Təə	man	2 3 may rak dii
+ Kaw	man	2 2 may Cuafaŋ Kray
man	–	2 2 yuŋ maak

Note:

2
1. Tan is used after a subject which refers to a social superior.

+ '
2. Kaw is used after other human noun subjects except dek.

'
3. kææ is used with dek. (Some speakers use kææ with any human noun subject.)

'
4. man is used with a subject which refers to animals (sometimes with dek). It is also used after pronoun subjects except man. It is used somewhat disparagingly.

II. Alternative Position of $\overset{2}{\text{mʊaray}}$

$\overset{2}{\text{mʊaray}}$					$\overset{2}{\text{mʊaray}}$
	Kun		$\overset{'}{\text{sɔɔp}}$	$\overset{'}{\text{set}}$	$\overset{2}{\text{mʊaray}}$
	Kun	$\overset{'}{\text{ca}}$	$\overset{'}{\text{sɔɔp}}$		$\overset{2}{\text{mʊaray}}$
$\overset{2}{\text{mʊaray}}$	Kun	$\overset{'}{\text{ca}}$	$\overset{'}{\text{sɔɔp}}$		

Note:

1. $\overset{2}{\text{mʊaray}}$ normally comes at the end of the sentence before $\overset{3}{\text{Krap}}$ or $\overset{3}{\text{Ka}}$. (See Book 1, Lesson 14.)
2. $\overset{2}{\text{mʊaray}}$ can begin a sentence which contains $\overset{'}{\text{ca}}$.

III. $\overset{'}{\text{kɔɔn}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$...cʊŋ

	$\overset{'}{\text{kɔɔn}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$		cʊŋ $\overset{+}{\text{Tʊŋ}}$		
Kun pay $\overset{'}{\text{ʔaap}}\overset{3}{\text{naam}}$ $\overset{+}{\text{sia}}$	$\overset{'}{\text{kɔɔn}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$	(Kun)	cʊŋ	$\overset{2}{\text{Kɔy}}$	maa kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$
$\overset{+}{\text{Pom}}$ $\overset{'}{\text{ca}}$ $\overset{'}{\text{ʔaap}}\overset{3}{\text{naam}}$	$\overset{'}{\text{kɔɔn}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$	($\overset{+}{\text{Pom}}$)	cʊŋ	$\overset{'}{\text{ca}}$	kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ $\overset{+}{\text{Taam}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$	$\overset{'}{\text{kɔɔn}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$	($\overset{+}{\text{Kaw}}$)	cʊŋ	($\overset{2}{\text{day}}$)	Tam
$\overset{+}{\text{Kaw}}$ pay $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nan}}$	$\overset{'}{\text{kɔɔn}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$	($\overset{+}{\text{Kaw}}$)	$\overset{+}{\text{Tʊŋ}}$	($\overset{2}{\text{day}}$)	maa $\overset{2}{\text{Tii}}$ $\overset{2}{\text{nii}}$
$\overset{+}{\text{Pom}}$ kin $\overset{2}{\text{Kaaw}}$	$\overset{'}{\text{kɔɔn}}$	$\overset{3}{\text{lææw}}$	($\overset{+}{\text{Pom}}$)	$\overset{+}{\text{Tʊŋ}}$	($\overset{2}{\text{day}}$)	kin $\overset{'}{\text{Ka}}\overset{+}{\text{nom}}$

Note:

1. $\overset{'}{\text{kɔɔn}}$ $\overset{3}{\text{lææw}}$...cʊŋ mean '... first and then ...'
2. If the subject is a second person pronoun, $\overset{2}{\text{Kɔy}}$ replaces $\overset{'}{\text{ca}}$ to signify future.
3. The subject of the second clause is normally omitted.
4. $\overset{+}{\text{Tʊŋ}}$ can replace cʊŋ in past time sentences.
5. $\overset{2}{\text{day}}$ is optional.

IV. Reduplication of Certain Nouns to Show Plurality; Reduplication of $\overset{3}{\text{Tuk}}$.

A. Nouns

$\overset{'}{\text{dek}}$ $\overset{'}{\text{dek}}$	$\overset{'}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{baan}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$	'children'
$\overset{+}{\text{saaw}}$ $\overset{+}{\text{saaw}}$		'young women'
$\overset{'}{\text{num}}$ $\overset{'}{\text{num}}$		'young men'
$\overset{2}{\text{Pii}}$ $\overset{2}{\text{Pii}}$		'older siblings'
$\overset{3}{\text{nɔɔŋ}}$ $\overset{3}{\text{nɔɔŋ}}$		'younger siblings'
$\overset{+}{\text{laan}}$ $\overset{+}{\text{laan}}$		'nieces, nephews, grandchildren'
$\overset{2}{\text{yaat}}$ $\overset{2}{\text{yaat}}$		'relatives'

B. $\overset{3}{\text{Tuk}}$

$\overset{2}{\text{yaat}}$ $\overset{+}{\text{Kɔɔŋ}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$	$\overset{3}{\text{Tuk}}$ $\overset{3}{\text{Tuk}}$	Kon $\overset{'}{\text{yuu}}$ $\overset{2}{\text{baan}}$ $\overset{+}{\text{Pom}}$

'Every last one of my relatives is in my house!'

V. Lexically Overlapping Pairs

Words with similar meanings are often joined to form a type of redundant compound. These pairs are sometimes used for euphonious effect. (Partially analogous examples in English are 'a great big house,' 'a tiny little baby.')

2 baan	'house'	ruan	'home'	2 baanruan	'house, home'
' cit	'mind'	cay	'heart'	' citcay	'mind, feeling'
+ Pii	'ghost'	+ saaŋ	'ghost'	+ + Piisaaŋ	'ghost'
2 Tɔy	'word'	Kam	'word'	2 TɔyKam	'words'
' Kaaw	'news'	+ saan	'letter'	' + Kaawsaan	'news'
3 Kraŋ	'time'	Kraaw	'time'	3 KraŋKraaw	'occasionally'
' Kaat	'to lack'	Klææn	'to lack'	' KaatKlææn	'to be short of'
duu	'to look'	lææ	'to look'	duulææ	'to look after'
3 Kap	'tight'	2 Kææp	'narrow'	3 2 KapKææp	'to be cramped'
2 reŋ	'to hurry'	2 riip	'to hurry'	2 2 reŋriip	'to speed up'
2 Kem	'dark'	+ Kæŋ	'strong'	2 + KemKæŋ	'vigorous'
3 Kop	'to be friends with'	+ haa	'to seek'	3 + Kophaa- ' samaaKom	'to associate with'
' samaaKom	'to associate'				

Appendix C

The Thai Writing System: Miscellaneous Addenda

The following section contains a variety of additional information about the letters and symbols of the Thai writing system which may be of interest to the advanced student.

I. Alphabetical Order of Thai Consonants (Read from left to right.)

ก ข ฃ ค ฅ ฆ ง
จ ฉ ช ซ ฌ ญ
ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ
ด ต ถ ท ธ น
บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม
ย ร ล ว
ศ ษ ส
ห ฬ
อ ฮ

Note:

1. The circled consonant letters are of Thai origin; the rest are borrowed from the Devanagari alphabet of India.

2. Each Thai letter is characteristically identified by a key word (B as in 'baker'). These are:

ก	ไก่	kɔɔ	$\overset{'}{\text{k}}$ay	'ก as in chicken'
ข	ไข่	$\overset{+}{\text{K}}$ɔɔ	$\overset{'}{\text{K}}$ay	'ข as in egg'
ฃ	ขวด	$\overset{+}{\text{K}}$ɔɔ	$\overset{'}{\text{K}}$uat	'ฃ as in bottle'
ค	ควาย	Kɔɔ	Kwaay	'ค as in water buffalo'
ฅ	คน	Kɔɔ	Kon	'ฅ as in person'

ฆ	ระฆัง	Kɔɔ	3 raKaŋ	'ฆ	as in bell'
ง	งู	ŋɔɔ	ŋuu	'ง	as in snake'
จ	จาน	cɔɔ	caan	'จ	as in plate'
ฉ	ฉิ่ง	+ Cɔɔ	' Ciŋ	'ฉ	as in small cymbal'
ช	ช้าง	Cɔɔ	3 Caaŋ	'ช	as in elephant'
ซ	โซ่	sɔɔ	2 soo	'ซ	as in chain'
ฌ	กะเฌอ	Cɔɔ	' kaCəə	'ฌ	as in tree'
ญ	หญิง	yɔɔ	+ yiŋ	'ญ	as in woman'
ฎ	ชฎา	dɔɔ	3 Cadaa	'ฎ	as in crown'
ฏ	ปฏัก	tɔɔ	' ' patak	'ฏ	as in goad'
ฐ	ฐาน	+ Tɔɔ	+ Taan	'ฐ	as in platform'
ฑ	มณโฑ	Tɔɔ	monToo	'ฑ	as in giant's wife'
ฒ	ผู้เฒ่า	Tɔɔ	2 2 PuuTaw	'ฒ	as in old man'
ณ	เณร	nɔɔ	neen	'ณ	as in acolyte'
ด	เด็ก	dɔɔ	' dek	'ด	as in child'
ต	เต่า	tɔɔ	' taw	'ต	as in turtle'
ถ	ถุง	+ Tɔɔ	+ Tuŋ	'ถ	as in bag'
ท	ทหาร	Tɔɔ	3 + Tahaan	'ท	as in soldier'
ธ	ธง	Tɔɔ	Toŋ	'ธ	as in flag'
น	หนู	nɔɔ	+ nuu	'น	as in mouse'
บ	ใบไม้	bɔɔ	3 baymaay	'บ	as in leaf'
ป	ปลา	pɔɔ	plaa	'ป	as in fish'
ผ	ผึ้ง	+ Pɔɔ	2 Puŋ	'ผ	as in bee'
ฝ	ฝา	+ fɔɔ	+ faa	'ฝ	as in cover'
พ	พาน	Pɔɔ	Paan	'พ	as in tray with pedestal, compote'

ฟ	ฟัน	fɔɔ	fan	'ฟ as in tooth'
ภ	สำเภา	Pɔɔ	$\overset{+}{\text{s}}$amPaw	'ภ as in Chinese junk'
ม	ม้า	mɔɔ	$\overset{3}{\text{m}}$aa	'ม as in horse'
ย	ยักษ์	yɔɔ	$\overset{3}{\text{y}}$ak	'ย as in giant'
ร	เรือ	rɔɔ	rʊa	'ร as in boat'
ล	ลิง	lɔɔ	liŋ	'ล as in monkey'
ว	แหวน	wɔɔ	$\overset{+}{\text{w}}$ææn	'ว as in ring'
ศ	ศาลา	$\overset{+}{\text{s}}$ɔɔ	$\overset{+}{\text{s}}$aalaa	'ศ as in pavilion'
ษ	ฤาษี	$\overset{+}{\text{s}}$ɔɔ	ruu$\overset{+}{\text{s}}$ii	'ษ as in hermit'
ส	เสือ	$\overset{+}{\text{s}}$ɔɔ	$\overset{+}{\text{s}}$ʊa	'ส as in tiger'
ห	หีบ	$\overset{+}{\text{h}}$ɔɔ	$\overset{'}{\text{h}}$iip	'ห as in trunk'
ฬ	จุฬา	lɔɔ	$\overset{'}{\text{c}}$ulaa	'ฬ as in star-shaped kite'
อ	อ่าง	ʔɔɔ	$\overset{'}{\text{ʔ}}$aaŋ	'อ as in basin'
ฮ	นกฮูก	hɔɔ	$\overset{3}{\text{n}}$o$\overset{2}{\text{k}}$huuk	'ฮ as in owl'

3. Vowel symbols ($\overset{'}{\text{s}}$a$\overset{'}{\text{r}}$a $\overset{'}{\text{ʔ}}$a –ะ , etc.) are not considered part of the alphabet. In a dictionary they follow a particular order after the consonant letters. Within a particular section of the dictionary (say ก), the first hypothetical entries go from ก to กก , then to the last consonant letter กฮ . (อ is always alphabetized as a consonant letter even if used as a vowel.) The order of vowel symbols is then:

–ะ as in กะ
–ั as in กัน
–ัวะ as in ผัวะ

-า	as in	กา
-ำ	as in	กำ
-ิ	as in	กิ
-ี	as in	กี
-ึ	as in	กึ
-ื	as in	กื
-ุ	as in	กุ
-ู	as in	กู
เ-	as in	เก
เ-ะ	as in	เกะ
เ-า	as in	เกา
เ-าะ	as in	เกาะ
เ-ิ	as in	เกิน
เ-ีย	as in	เมีย
เ-ียะ	as in	เผียะ
เ-ือ	as in	เชือ
เ-ือะ	as in	เกือะ
แ-	as in	แก
แ-ะ	as in	แกะ
โ-	as in	โก
โ-ะ	as in	โปะ
ใ-	as in	ใจ
ไ-	as in	ไก

II. Special Characteristics of Some Thai Consonant Letters.

The Devanagari alphabet, originally used with an Indian language, was modified several hundred years ago so that it would be more suitable for the Thai language. Ten consonant letters were added:

A. ฃ and ฅ, now obsolescent, were used only for words considered to be etymologically Thai.

B. ซ was added as an $\overset{'}{\text{ʔa}}\text{k}\overset{+}{\text{sɔɔn}}$ $\overset{'}{\text{tam}}$ to parallel $\overset{'}{\text{ʔa}}\text{k}\overset{+}{\text{sɔɔn}}$ $\overset{+}{\text{suuŋ}}$: ศ, ษ and ส. This allowed the writing of even and high tone syllables beginning with /s/.

C. ฎ was added as a literary alternative to ฏ, e.g. กุฎี or กุฏิ 'abode for monks.' Certain artistic uses of Thai allow the substitution of /t/ for /d/.

D. ด was added as a literary alternative to ต, e.g. เดชะ or เตชะ 'power.' Although the Devanagari use of ท in Pali and Sanskrit was /d/, Thai uses the letter for /T/, thus forcing the addition of ด as a symbol for /d/.

E. บ was added as a literary alternative to ป, e.g. บิดา or ปิดา 'father.' Although พ in Pali and Sanskrit was /b/, Thai uses the letter for /P/; thus forcing the addition of บ as a symbol for /b/.

F. ฝ and ฟ were added for sounds in Thai not present in Sanskrit and Pali.

G. อ was added for initial /ʔ/ for the same reason.

H. ฮ (like ซ) was added as an $\overset{'}{\text{ʔa}}\text{k}\overset{+}{\text{sɔɔn}}$ $\overset{'}{\text{tam}}$ to parallel ห.

III. Recognizing Words Which are Etymologically Thai.

A. Words which have the following characteristics are probably Thai:

1. A single final consonant belonging to this list:

   ง น ม ก ด บ ย ว

2. A final vowel symbol.

3. A monosyllable (There are some genuine Thai polysyllabic words, of course. These probably derive from a series of monosyllables: e.g. หมาก+ ม่วง became มะม่วง.)

4. An initial ง ซ ฝ ฟ. (A few borrowed words use these letters in syllable-initial position however; อาเซีย 'Asia,' ฝรั่ง 'westerner,' ฟรี 'free.')

5. A syllable containing -ัว, -ัวะ, -ื, or เ-ือ.

6. A syllable containing ่ or ๊ tone marks. (A few words borrowed from Sanskrit which have ห์ in word-final position use ่ tone mark; พ่าห์ 'arm,' เสน่ห์ 'charm,' พยุ่ห์ 'troop.')

B. Words which have these characteristics probably originated in Pali or Sanskrit:

1. Two or more final consonant letters.

2. A kaaran symbol. (Although some English borrowings also use ์ : e.g. ไทยแลนด์ ; and one Thai word -- ผิว์ 'if.'

3. More than one syllable.

IV. Consonant Letter Division into Series and Non-series Groups.

Thai consonant letters can be grouped or classified in a number of different ways. The classification into the three

+ ˈ
suuŋ, klaaŋ, and tam groups is significant for determining syllable tones. The grouping into a particular standard order (I above) is useful for alphabetization.

A third classification is helpful in determining, for example, whether or not to pronounce an 'intrusive' vowel /a/ (see V below). Here the thirty-four Devanagari consonant letters, but not the ten Thai-originated letters, are classified into Series and Non-series groupings. The subclassifications below are based on points of articulation in Sanskrit rather than Thai, to which they are not completely applicable. The Series/Non-series dichotomy is, however, useful in reading Thai.

			Classification	
			Series	Non-series
Sub-classifications	กะ	(Velar)	ก ข ค ฆ ง	ห
	จะ	(Palatal)	จ ฉ ช ฌ ญ	ย ศ
	ฏะ	(Retroflex)[1]	ฏ ฐ ฑ ฒ ณ	ร ษ ฬ
	ตะ	(Alveolar)	ต ถ ท ธ น	ล ส
	ปะ	(Labial)	ป ผ พ ภ ม	ว

V. Syllables with Intrusive /a/

Two vowel sounds in Thai are frequently signaled, not by separate vowel symbols, but by certain arrangements of types

---

[1] Alveolar in Thai

of consonant letters. In general, it will be remembered that the unwritten vowel /o/ appears between consonants, and the unwritten vowel /a/ is intruded after consonants. The word
' +
ขนม /Kanom/ illustrates both of these.

The principle of the so-called 'intrusive' /a/ is subject to refinement through subsidiary rules, some of which are cited below for reference. Basic information necessary to predict the presence or absence of intrusive /a/ includes:

1. The identification of consonant letters as series, non-series, or Thai invented.

2. The recognition of words either as borrowed from Sanskrit (or Pali) or as native Thai.

(Some indications of Sanskrit or Pali origin are shown by the particular letters with which words are spelled. (See III above.) In other instances a dictionary or a native speaker of Thai must ultimately be consulted before a pronunciation is confirmed. Exceptions are frequent.)

A. Absence of an expected 'intrusive' /a/

An /a/ syllable is not intruded between two successive syllables of a word under the following conditions:

1. First syllable: Any final consonant letter
   Second syllable: The same consonant letter initially

กัตติกา	' ' /kattikaa/	'the constellation Pleiades'
มัคคุเทศก์	3 3 2 /makKutTeet/	'guide'
วิญญาน	/winyaan/	'spirit'

อุกกา	' /ʔukkaa/	'torch'
อุยยาน	/ʔuyyaan/	'recreation park'

2. First syllable: Any series or non-series final consonant letter

Second syllable: Any non-series initial consonant except ย ร ล ว

กัณหา	+ /kanhaa/	'black'
ชิวหา	+ /Ciwhaa/	'tongue'
อักษร	' + /ʔaksɔɔn/	'letter'

3. First syllable: The final (nasal) consonant letters ง ญ ณ น ม

Second syllable: The initial consonant letters ย ร ล ว

กันยายน	/kanyaayon/	'September'
ตุลาคม	/TanwaaKom/	'December'
สังโยค	+ 2 /saŋyook/	'link, connection'
สังวาล	+ /saŋwaan/	'chain'
หิรัณยา	' /hiranyaa/	'gold, silver'

4. First syllable: The final consonant letter ษ

Second syllable: The initial consonant letter ฐ

เชษฐา	2 + /CeetTaa/	'the eldest, best, greatest'
อธิษฐาน	' 3 + /ʔaTitTaan/	'to make a wish'

Exceptions: The only two exceptions to this generalization are:

พิษฐาน	3 ' + /PitsaTaan/	'intention'
ประดิษฐาน	' ' ' + /praditsaTaan/	'to enshrine'

5. First syllable: Any final series consonant

Second syllable: Any initial series consonant except ฌ น ม

ปรัชญา	' /pratyaa/	'philosophy'
โพชฌงค์	2 /PootCoŋ/	'the seven requisites for attaining the supreme knowledge of a Buddha'
มัจฉา	3 + /matCaa/	'fish'
สันติ	+ ' /santi/	'peace'

Exception: (See V.B.5 below.)

B. /a/ as an 'intrusive' vowel sound

A syllable ending with /a/ is intruded between two otherwise successive syllables under the conditions outlined below. The final consonant letter of the first syllable also serves as the initial consonant letter of the intruded syllable, and its pronunciation changes if necessary. As an example: ล is pronounced as /n/ finally but /l/ initially. In the word กัลยา , the first syllable is kan, the intruded syllable $\overset{3}{\text{la}}$, and the whole word /$\overset{3}{\text{kan}}$layaa/ 'girl.'

Syllables are intruded under the following conditions:

1. First syllable: Any series or non-series final consonant letter except ง ญ น

Second syllable: The initial consonant letters ย ร ล ว[2]

---

[2] Provided the initial consonant letter differs from the final consonant letter of the first syllable (see V.A.1 above).

อพยพ	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$op$\overset{3}{\text{P}}$a$\overset{3}{\text{y}}$op/	'to emigrate'
อยุธยา	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$a$\overset{3}{\text{y}}$ut$\overset{3}{\text{T}}$ayaa/	'Ayuthia'
บุษรา	/$\overset{'}{\text{b}}$ut$\overset{'}{\text{s}}$araa/	'yellow'
อิสระ	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$it$\overset{'}{\text{s}}$a$\overset{'}{\text{r}}$a/	'free'
กัทลี	/$\overset{'}{\text{k}}$at$\overset{3}{\text{T}}$alii/	'banana'
มัสลิน	/$\overset{3}{\text{m}}$at$\overset{'}{\text{s}}$alin/	'muslin'
อุทลุม	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$ut$\overset{3}{\text{T}}$alum/	'the doctrine that children cannot file suit against parents'
จัตวา	/$\overset{'}{\text{c}}$at$\overset{'}{\text{t}}$awaa/	'four' (in a special numerical series)
อวัยวะ	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$away$\overset{3}{\text{y}}$a$\overset{3}{\text{w}}$a/	'part of the body'
อัศวิน	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$at$\overset{'}{\text{s}}$awin/	'knight'

2. First syllable: Any non-series final consonant letter except ษ when followed by ร (see V.A.4 above)

Second syllable: Any series initial consonant letter except ร when preceded by ษ

กัลปา	/kan$\overset{3}{\text{l}}$apaa/	'period of time'
พฤศจิกายน	/P$\overset{3}{\text{r}}$υt$\overset{'}{\text{s}}$a$\overset{'}{\text{c}}$ikaayon/	'November'
พฤษภาคม	/P$\overset{3}{\text{r}}$υt$\overset{'}{\text{s}}$aPaaKom/	'May'
พิสดาร	/$\overset{3}{\text{P}}$it$\overset{'}{\text{s}}$adaan/	'intricately'
พิสมัย	/$\overset{3}{\text{P}}$it$\overset{'}{\text{s}}$a$\overset{+}{\text{m}}$ay/	'love'
ศาสนา	/$\overset{'}{\text{s}}$aat$\overset{'}{\text{s}}$a$\overset{+}{\text{n}}$aa/	'religion'

Exceptions:

จงกลนี	/coŋkonnii/	'red lotus'
สวัสดี	/$\overset{'}{\text{s}}$a$\overset{'}{\text{w}}$atdii/	'good day'

3. First syllable: Any series final consonant letter except ง ญ ณ น ม

Second syllable: The initial consonant letters ณ น ม

รมณี	/rom$\overset{3}{\text{m}}$anii/	'woman'
ราพณาสูร	/$\overset{2}{\text{r}}$aap$\overset{3}{\text{P}}$anaa$\overset{+}{\text{s}}$uun/	'demon'
สามเณร	/$\overset{+}{\text{s}}$aam$\overset{3}{\text{m}}$aneen/	'acolyte'
พรรณนา	/Pan$\overset{3}{\text{n}}$anaa/	'to describe'
รัชนี	/$\overset{3}{\text{r}}$at$\overset{3}{\text{C}}$anii/	'night'
รัตนา	/$\overset{3}{\text{r}}$at$\overset{'}{\text{t}}$anaa/	'gem'
วัฒนา	/$\overset{3}{\text{w}}$at$\overset{3}{\text{T}}$anaa/	'to develop, increase'
อัตโนมัติ	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$at$\overset{'}{\text{t}}$anoo$\overset{3}{\text{m}}$at/	'automatic'
ยัชมาน	/$\overset{3}{\text{y}}$at$\overset{3}{\text{C}}$amaan/	'worshipper'
อาตมา	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$aat$\overset{'}{\text{t}}$amaa/	'I' (used by monk)

4. First syllable: The final consonant letter ช

Second syllable: The initial consonant letters ก ฎ ฏ ด ต (ฐ)[3]

ขัชก	/$\overset{'}{\text{K}}$at$\overset{3}{\text{C}}$a$\overset{'}{\text{k}}$a/	'something edible'
รัชฎา	/$\overset{3}{\text{r}}$at$\overset{3}{\text{C}}$adaa/	'silver'
รัชฏา	/$\overset{3}{\text{r}}$at$\overset{3}{\text{C}}$ataa/	'silver'
รัชดา	/$\overset{3}{\text{r}}$at$\overset{3}{\text{C}}$adaa/	'silver'
รัชต	/$\overset{3}{\text{r}}$at$\overset{3}{\text{C}}$a$\overset{'}{\text{t}}$a/	'silver'

---

[3] For some speakers

5. In the following native Thai words (exceptions to V.A.5)

จั๊กจี้	3 ' 2 /cakkacii/	'to tickle'
จากพราก	' ' 2 /caakkaPraak/	'a kind of bird'
ตุ๊กตา	3 ' /tukkataa/	'doll'
สกปรก	' ' ' /sokkaprok/	'to be dirty'
สัปดน	' ' /sappadon/	'to be obscene, indecent'
อัตคัด	' ' 3 /ʔattaKat/	'to be poor, needy'
อุตพิต	' ' 3 /ʔuttaPit/	'a kind of plant'

6. Conditions governing conjoint words

When two words of Pali or Sanskrit origin are conjoined in Thai to form one word, a syllable ending with /a/ is intruded between them.

เทศบาล	2 ' /Teetsabaan/	'municipality'
ธรรมชาติ	3 2 /TammaCaat/	'nature'
รัฐมนตรี	3 ' /ratTamontrii/	'ministers'
ราชการ	2 3 /raatCakaan/	'government service'
วรรณยุกต์	3 3 /wannayuk/	'a tone mark'
ราชบัณฑิตยสถาน	2 3 ' ' /raatCabandittaya- ' + saTaan/	'Royal Academy'

Exceptions: Some exceptions to this generalization are:

รสชาติ	3 2 /rotCaat/	'taste, flavor'
โยคเกณฑ์	2 /yookkeen/	'astrological calculations'

Other exceptions are often made in the case of commonly used place names:

ปทุมวัน	' /paTumwan/	'a district in Bangkok'
เพชรบุรี	3 ' /Petburii/	'city in Thailand'
ชัยนาท	2 /Caynaat/	'city in Thailand'
สยามรัฐ	' + 3 /sayaamrat/	'kingdom of Siam'

Note:

1. Should the first of the two Pali or Sanskrit words end with กร, คร , ชร, ตร, or ทร, the ร is not ordinarily pronounced. (See VI.A.2a below.)

จักรพรรดิ	' ' 3 /cakkaPat/	'ruler, emperor'
จักรวาล	' ' /cakkawaan/	'the universe'
เพชรบูรณ์	3 3 /PetCabuun/	'the name of a town'
เอกอัครราช- ทูต	' ' 3 2 3 /ʔeekʔakKaraatCa- 2 Tuut/	'ambassador'
จิตรกร	' ' /cittakɔɔn/	'artist'
มิตรภาพ	3 ' 2 /mittaPaap/	'friendship'
จันทรคราส	3 2 /canTaKraat/	'lunar eclipse'
สมุทรโฆษ	' ' 3 2 /samutTaKoot/	'title of a famous literary work'

2. Syllables following intruded syllables in conjoint words of this group are exempt from the rules governing lead $\overset{+}{\text{suuŋ}}$ and klaaŋ consonant letters. (See Book I, Lesson 19.) While one might expect the syllable วิท of จิตวิทยา to show low tone because of the initial klaaŋ letter ต of the intruded syllable, the word is in fact pronounced $\overset{'\ \ '\ 3\ 3}{\text{/cittawitTayaa/}}$.

จิตวิทยา	' ' 3 3 /cittawitTayaa/	'psychology'
เอกราช	' ' 2 /ʔeekkaraat/	'independent'
รัฐมนตรี	3 ' /ratTamontrii/	'Minister'

Exceptions:

ศักราช	' ' ' /sakkaraat/	'era'
อุปราช	' ' ' /ʔupparaat/	'second king'

3. Certain words of Pali or Sanskrit origin contain ◌ิ or ◌ุ (see VI.C.) which is unpronounced when the word is used alone. When such a word becomes the first element of a conjoint word, ◌ิ or ◌ุ is then pronounced in a type of intruded syllable.

เกียรติ	' /kiat/	'honor';	but	เกียรติยศ	' ' 3 /kiattiyot/	'honor, prestige'
เชตุ	2 /Ceet/	'a kind of tree'	but	เชตุพน	2 ' /CeettuPon/	'name of a monastery where Buddha resided'

Exceptions:

เหตุ	' /heet/	'cause'	การณ์	and	เหตุการณ์	' /heetkaan/	'event'
เหตุ	' /heet/	'cause'	ผล	and	เหตุผล	' + /heetPon/	'reason'

C. A special characteristic of ร and ว

A ร or ว which both follows a vowel sound and precedes a consonant letter is not pronounced as a syllable-final sound, but normally begins a new syllable:

ยูรยาตร	3 2 /yuurayaat/	'to travel'
เยียรบับ	3 ' /yiarabap/	'cloth woven with gold thread'
สาธารณะ	+ 3 3 /saaTaarana/	'public'
สุรภี	' 3 /suraPii/	'one kind of scented flowering tree'

อารยะ	3 3 /ʔaaraya/	'civilized'
เทวดา	3 /Teewadaa/	'a god'
ภาวนา	3 /Paawanaa/	'to pray'
เสวก	+ 3 /seewok/	'an attendant'

The five words below are exceptions to this generalization:

เจรจา	3 /ceenracaa/	'to converse'
ภรรยา	3 /Paanrayaa/	'wife'
มารดา	/maandaa/	'mother'
มารยา	/maanyaa/	'pretense, fraud'
มารษา	+ /maansaa/	'lie'

VI. Miscellaneous Pronunciation Rules

A. Consonant Letters

1. ห is not pronounced in the following words:

พรหม	/Prom/	'Brahma'
พราหมณ์	/Praam/	'Brahmin'

2. ร is not pronounced

a. when it follows ก ค ช ต ท ป at syllable final.

จักร	' /cak/	'discuss'
สมัคร	' /samak/	'to make application'
เพชร	3 /Pet/	'diamond'
มิตร	3 /mit/	'friend'
ภัทร	3 /Pat/	'lovely, good'
กอปร	' /kɔɔp/	'to consist of'

b. in the following words

เกียรติ	/$\overset{'}{\text{k}}$iat/	'honor'
จริง	/ciŋ/	'true'
บุรพ	/$\overset{'}{\text{b}}$up/	'before'
ปรารถนา	/p$\overset{'}{\text{r}}$aat$\overset{'}{\text{T}}$a$\overset{+}{\text{n}}$aa/	'to want'
ปารษณี	/$\overset{'}{\text{p}}$aat$\overset{'}{\text{s}}$anii/	'heel'
มารค	/$\overset{2}{\text{m}}$aak/	'way'
ศรี	/$\overset{+}{\text{s}}$ii/	'beauty'
ศีรษะ	/$\overset{+}{\text{s}}$ii$\overset{'}{\text{s}}$a/	'head'
ศารท	/$\overset{2}{\text{s}}$aat/	'autumn'
เศรษฐี	/$\overset{'}{\text{s}}$eet$\overset{+}{\text{T}}$ii/	'millionaire'
เศร้า	/$\overset{2}{\text{s}}$aw/	'sad'
สรรเสริญ	/$\overset{+}{\text{s}}$an$\overset{+}{\text{s}}$əən/	'to praise'
สรวง	/$\overset{+}{\text{s}}$uaŋ/	'sky, heaven'
สรวม	/$\overset{+}{\text{s}}$uam/	'to wear'
สรวล	/$\overset{+}{\text{s}}$uan/	'to laugh'
สร้อย	/$\overset{2}{\text{s}}$ɔy/	'necklace'
สระ	/$\overset{'}{\text{s}}$a/	'pond'
สร่าง	/$\overset{'}{\text{s}}$aaŋ/	'to subside, abate'
สร้าง	/$\overset{2}{\text{s}}$aaŋ/	'to build, construct'
สารท	/$\overset{'}{\text{s}}$aat/	'autumn'
เสร็จ	/$\overset{'}{\text{s}}$et/	'to be completed'
เสริด	/$\overset{'}{\text{s}}$əət/	'to escape'
เสริม	/$\overset{+}{\text{s}}$əəm/	'to supplement, augment'
โสรจ	/$\overset{'}{\text{s}}$oot/	'to bathe'
อาเกียรณ	/ʔaakian/	'to be strewn about'

3. ฑ pronounced as /d/

ฑ which normally is pronouned as /T/ is pronounced as /d/ in these words:

ฑังสะ	/daŋ$\overset{'}{\text{s}}$a/	'horsefly'
ตัณฑุล	/tan$\overset{'}{\text{d}}\overset{3}{\text{u}}$la/	'husked rice'
บัณฑิต	/ban$\overset{'}{\text{d}}$it/	'scholar'
บัณฑุ	/ban$\overset{'}{\text{d}}$u/	'yellowish white'
บัณเฑาะก์	/ban$\overset{'}{\text{d}}$ɔ/	'eunuch'
บัณเฑาะว์	/ban$\overset{'}{\text{d}}$ɔ/	'small double-ended drum'
ปาณฑพ	/paan$\overset{'}{\text{d}}$op/	'whitish, pale'
ปาณฑุ	/paan$\overset{'}{\text{d}}$u/	'whitish, pale'
มณฑป	/mon$\overset{'}{\text{d}}$op/	'canopy, tent'
เลฑฑุ	/$\overset{2}{\text{l}}$eet$\overset{'}{\text{d}}$u/	'lump, chunk'

B. The uses of ́ (การันต์)

1. A consonant-vowel syllable or a consonant letter over which ́ is written is not pronounced:

อาทิตย์	/ʔaa$\overset{3}{\text{T}}$it/	'week'
สิทธิ์	/$\overset{'}{\text{s}}$it/	'right'
รงค์ุ	/roŋ/	'antelope'
โพธิ์	/Poo/	'Bodhi tree'
สาส์น	/$\overset{+}{\text{s}}$aan/	'order'
ชอล์ก	/$\overset{3}{\text{C}}$ɔk/	'chalk'

2. When a ́ is written over a final consonant letter which itself is directly preceded by one, two or three other consonant letters, all except the first are silenced.

สัตว์	/$\overset{\prime}{\text{s}}$at/	'animal'
จันทน์	/can/	'sandal wood'
วลัญชน์	/$\overset{3}{\text{w}}$alan/	'depending upon'
ลักษณม์	/$\overset{3}{\text{l}}$ak/	'name of the younger brother of Rama'

3. บ pronounced as /bɔɔ/

When บ forms the first syllable of the words below, it is read as /bɔɔ/. (See Book I, Lesson 23.)

บ่	/$\overset{\prime}{\text{b}}$ɔɔ/	'not'
บดินทร์	/bɔɔdin/	'monarch'
บดี	/bɔɔdii/	'ruler'
บโทน	/bɔɔToon/	'servant'
บพิตร	/bɔɔ$\overset{3}{\text{P}}$it/	'worthy of respect'
บพิธ	/bɔɔ$\overset{3}{\text{P}}$it/	'to build, found'
บวร	/bɔɔwɔɔn/	'excellent'

C. Unpronounced –ิ and –ุ

The kaaran (์) is usually used to signal an unpronounced consonant or syllable. Single, unpronounced vowel symbols are rare, limited to –ิ and –ุ , and are not accompanied by kaaran. These are examples:

1. Unpronounced –ิ :

กษัตริย์	/$\overset{\prime}{\text{k}}a\overset{\prime}{\text{s}}$at/	'ruler'
เกียรติ	/$\overset{\prime}{\text{k}}$iat/	'honor'
ชาติ	/$\overset{2}{\text{C}}$aat/	'nation'
ญาติ	/$\overset{2}{\text{y}}$aat/	'relatives'

ปฏิบัติ	' ' ' /patibat/	'to practice'
ประวัติ	' ' /prawat/	'record, biography'
ประสูติ	' ' /prasuut/	'to be born'
พยาธิ	3 2 /Payaat/	'parasitic worm'
โลกนิติ	2 ' 3 /lookkanit/	'general custom'
สมบัติ	+ ' /sombat/	'property'
อนุมัติ	' 3 3 /ʔanumat/	'to approve'

2. Unpronounced –ุ :

เกตุ	' /keet/	'flag'
เชตุ	2 /Ceet/	'a kind of tree'
ธาตุ	2 /Taat/	'element'
เมรุ	/meen/	'a tiered canopy over the coffin on the cremation pyre'
เหตุ	' /heet/	'cause'

D. Long vowel symbols pronounced as short vowel sounds:

1. Some borrowed words which are written with the long vowel symbol เ– or แ– are pronounced with the short vowel /e/ or /æ/ respectively:

From English:

เทคนิค	3 3 /Teknik/	'technique'
เบนซิน	/bensin/	'benzine'
เมตร	3 /met/	'meter'
แสตมป์	' /satæm/	'stamp'

From Sanskirt:

เบญจ	/ben$\overset{'}{\text{c}}$a/	'five'
เพชร	/$\overset{3}{\text{P}}$et/	'diamond'
เวจ	/$\overset{3}{\text{w}}$et/	'excrement'
อเนจอนาถ	/$\overset{'}{\text{ʔ}}$a$\overset{'}{\text{n}}$et$\overset{'}{\text{ʔ}}$a$\overset{'}{\text{n}}$aat/	'sorrowful'

From Chinese:

กุยเฮง	/kuyheŋ/	'Chinese-style shirt'
เฮง	/heŋ/	'good luck'

2. Native Thai words with rising tone signaled by a $\overset{+}{\text{s}}$uuŋ consonant letter (including ห นำ) and ending with อย are pronounced with the short vowel /ɔ/.

ถอย	/$\overset{+}{\text{T}}$ɔy/	'to retreat'
ฝอย	/$\overset{+}{\text{f}}$ɔy/	'minute particles'
สอย	/$\overset{+}{\text{s}}$ɔy/	'to pick fruit with a long handled basket'
หยอย	/$\overset{+}{\text{y}}$ɔy/	'speedily'
หอย	/$\overset{+}{\text{h}}$ɔy/	'shell'

E. Alternative pronunciations of ฤ

The symbol ฤ represents the consonant /r/ followed by a vowel. The vowel may be /u/, /i/, or /əə/:

1. ฤ is pronounced /ru/ in most words:

คฤหาสน์	/$\overset{3}{\text{K}}$a$\overset{3}{\text{r}}$u$\overset{'}{\text{h}}$aat/	'big house'
นฤมิต	/$\overset{3}{\text{n}}$a$\overset{3}{\text{r}}$u$\overset{3}{\text{m}}$it/	'to create by wishing'

พฤกษา	3 + /Prʊksaa/	'tree'
มฤค	3 3 /m[illegible]ʊk/	'wild animal, deer'
ฤดู	3 /rʊduu/	'season'
หฤทัย	' 3 /harʊTay/	'heart'

2. ฤ is pronounced /ri/:

a. when it follows:

ก	อังกฤษ	' /ʔaŋkrit/	'English'
ต	ตฤณมัย	3 /trinnamay/	'covered with grass'
ท	ทฤษฎี	3 ' /Tritsadii/	'theory'
ป	ปฤษฎ์	' /prit/	'back'
ศ	ศฤงคาร	' /sariŋKaan/	'love'
ส	สฤก	' 3 /sarik/	'white lotus'

Exception:

ท	ทฤฆะ	3 3 3 /TarʊKa/	'long'

b. in the following words:

นฤตย์	3 3 /narit/	'active'
ฤณ	/rin/	'suty'
ฤทธิ์	3 /rit/	'power'
เสาหฤท	+ ' 3 /sawharit/	'a friend'

3. ฤ is pronounced /rəə/ in

ฤกษ์	2 /rəək/	'auspicious time'

F. Some tone rule details

Words with low tone where falling or high tone is expected:

The second syllable of the following words is pronounced with low tone:

กำเนิด	/kamnəət/	'to be born'
กำราบ	/kamraap/	'to threaten, intimidate'
จักรวรรดิ	/cakkawat/	'boundary'
จำรด	/camrot/	'to touch'
จำรัส	/camrat/	'to be bright, shining'
ดำริ	/dəmri/	'to think, consider'
ดิลก	/dilok/	'excellent'
ตำรวจ	/tamruat/	'police'
ตำรับ	/tamrap/	'formula, recipe'
บุรุษ	/burut/	'a male'
ประมาท	/pramaat/	'to be careless, negligent'
ประโยค	/prayook/	'sentence'
ประโยชน์	/prayoot/	'to be useful, advantageous'
ประวัติ	/pra[illegible]/	'biography, report, record'
ยุโรป	/yuroop/	'Europe'
ศักราช	/sakkaraat/	'era'
สำเร็จ	/samret/	'to be finished, completed'
อำมาตย์	/ʔammaat/	'councilor'

VII. A Limitation of the Distribution of Certain Consonant Letters

A. The following consonant letters are not used to terminate a written syllable:

ฉ ฌ
ผ ฝ
ห ฮ

B. The $\overset{+}{\text{s}}$uuŋ consonant letters for /s/ are used in these ways:

1. ศ is used when immediately followed by a series consonant of the จะ type:

ปรัศจิม	/p$\overset{\prime}{\text{r}}at\overset{\prime}{\text{s}}$acim/	'west'
พฤศจิกายน	/P$\overset{3}{\text{r}}$ut$\overset{\prime}{\text{s}}a\overset{\prime}{\text{c}}$ikaayon/	'November'
อัศจรรย์	/$\overset{\prime}{\text{ʔ}}at\overset{\prime}{\text{s}}$acan/	'miraculous'

2. ษ is used when immediately followed by a series consonant of the ฎะ type:

ทฤษฎี	/T$\overset{3}{\text{r}}$it$\overset{\prime}{\text{s}}$adii/	'theory'
ราษฎร	/$\overset{2}{\text{r}}$aat$\overset{\prime}{\text{s}}$adɔɔn/	'populace'
อธิษฐาน	/$\overset{\prime}{\text{ʔ}}a\overset{3}{\text{T}}it\overset{+}{\text{T}}$aan/	'to make a wish'

3. ส is used when immediately followed by a series consonant of the ตะ type:

สตรี	/$\overset{\prime}{\text{s}}$atrii/	'woman'
สถาน	/$\overset{\prime}{\text{s}}a\overset{+}{\text{T}}$aan/	'place'
พัสดุ	/$\overset{3}{\text{P}}$at$\overset{\prime}{\text{s}}a\overset{\prime}{\text{d}}$u/	'goods, things'

พิสดาร	3 ' /Pitsadaan/	'peculiar, extraordinary'
อัสดร	' ' /ʔatsadɔɔn/	'horse'

Exceptions:

ทัศน์	3 /Tat/	'view, scenery'
ปรัศนี	' ' /pratsanii/	'question mark'
ปริศนา	' ' + /pritsanaa/	'question'
รศนา	3 ' /rasanaa/	'a woman's belt'

C. In words borrowed from Sanskrit or Pali, the use of ณ rather than น is obligatory

1. before a series consonant letter of the ฏะ type.

2. after ฤ, ร, or ษ. (This is true even if a vowel symbol or a vowel symbol plus ปะ series consonant, ย, ว, or ห intervenes.)

ตฤณ	/trin/	'grass, herbs'
อรุณ	' /ʔarun/	'morning, daybreak'
อุษณีย์	' ' /ʔutsanii/	'crown'
นารายณ์	/naaraay/	'Narayana'
พราหมณ์	/Praam/	'Brahmin'
สาธารณะ	+ 3 3 /saaTaarana/	'public'
กระษาปณ์	' ' /krasaap/	'coin'
ไอราวัณ	/ʔayraawan/	'the three-headed elephant of India'
อารมณ์	/ʔaarom/	'emotion'

VIII. Symbolization of /a/

A. /a/ between consonant letters of the same syllable, /a/ is written –ั :

มัน	/man/	'potato'
ฉัน	$/\overset{+}{\text{C}}\text{an}/$	'I'
สั่ง	$/\overset{\text{'}}{\text{s}}\text{aŋ}/$	'to order'
ชัย	/Cay/	'victory'

B. /a/ as the final sound of a syllable is sometimes written –ะ :

1. In native Thai words:

กะทะ	$/\overset{\text{'}}{\text{k}}\text{a}\overset{3}{\text{t}}\text{a}/$	'pan'
ค่ะ	$/\overset{2}{\text{K}}\text{a}/$	'final particle'
จะ	$/\overset{\text{'}}{\text{c}}\text{a}/$	'will'
ทะเล	$/\overset{3}{\text{T}}\text{alee}/$	'sea'
ปะ	$/\overset{\text{'}}{\text{p}}\text{a}/$	'to patch'
ละ	$/\overset{3}{\text{l}}\text{a}/$	'each'

2. In words which are derived from two or more words:

ฉันนั้น	→	ฉะนั้น	$/\overset{\text{'}}{\text{C}}\text{a}\overset{3}{\text{n}}\text{an}/$	'therefore'
ตาวัน	→	ตะวัน	$/\overset{\text{'}}{\text{t}}\text{awan}/$	'sun'
ต้นเคียน	→	ตะเคียน	$/\overset{\text{'}}{\text{t}}\text{aKian}/$	'a kind of tree'
หมากม่วง	→	มะม่วง	$/\overset{3}{\text{m}}\text{a}\overset{2}{\text{m}}\text{uaŋ}/$	'mango'
อันไร	→	อะไร	$/\overset{\text{'}}{\text{ʔ}}\text{aray}/$	'what, something'

3. In the shortened first syllable of certain reduplicated words:

ครื้นครื้น	→	คระครื้น	3 3 /KraKruun/	'merry, joyful, full of fun'
ยิ้มยิ้ม	→	ยะยิ้ม	3 3 /yayim/	'to smile'
แย้มแย้ม	→	ยะแย้ม	3 3 /yayææm/	'to burst into bloom'
รินริน	→	ระริน	3 /rarin/	'to pour off slowly'

4. If the /a/ is the final vowel of a word:

คณะ	3 3 /Kana/	'group'
พละ	3 3 /Pala/	'force, power'
ลักษณะ	3 ' ' /laksana/	'shape, appearance'
อารยะ	3 3 /ˀaaraya/	'civilization'

Exceptions:

พุทธมามก	3 3 3 ' /PutTamaamaka/	'a Buddhist'
ศิลป	+ 3 ' /sinlapa/	'art'

' ' ' '

5. When /sa/ and /ta/ or /sa/ and /kra/ are alternative first syllables of certain lexically equivalent word pairs:

สะเทือน	' /saTuan/	กระเทือน	' /kraTuan/	'to shake, vibrate'
สะพัง	' /saPaŋ/	กระพัง	' /kraPaŋ/	'well'
สะพัง	' /saPaŋ/	ตะพัง	' /taPaŋ/	'well'
สะพาน	' /saPaan/	ตะพาน	' /taPaan/	'bridge'
สะพาย	' /saPaay/	ตะพาย	' /taPaay/	'to wear suspended from the shoulder'

6. Certain words borrowed from Malay:

บุหงาปะหงัน	' + ' + /buŋaapaŋan/	'a kind of flower'
มะงุมมะงาหลา	3 3 + /maŋummaŋaalaa/	'to wander in the forest'
มะเดหวี	3 + /madeewii/	'a title of the second queen of a Javanese king'

7. Words of unknown origin and a few words borrowed from Cambodian.

กะละมัง	' 3 /kalamaŋ/	'enameled bowl'
มะละกอ	3 3 /malakɔɔ/	'papaya'
ระเบียบ	3 ' /rabiap/	'order'
ระมาด	3 2 /ramaat/	'rhinoceros'

C. /a/ as a syllable-final sound is sometimes not written.

1. In conjoint words with an intrusive /a/ syllable (see V.B.6 above):

กิจกรรม	' ' /kitcakam/	'activity'
พลศึกษา	3 3 ' + /Palasuksaa/	'physical education'
อาชีวศึกษา	3 ' + /ʔaaCiiwasuksaa/	'vocational education'
อารยธรรม	3 3 /ʔaarayaTam/	'civilization'

2. In the non-final syllable of Sanskrit and Pali borrowings:

คณะ	3 3 /Kana/	'group'
ดนัย	' /danay/	'son'
มหา	3 + /mahaa/	'great'
สมาคม	' /samaaKom/	'club, association'

3. In the names of foreign countries and in words borrowed from Cambodian:

ชวา	$/\overset{3}{\text{C}}\text{awaa}/$	'Indonesia'
พม่า	$/\overset{3}{\text{P}}\text{a}\overset{2}{\text{m}}\text{aa}/$	'Burma'
มลายู	$/\overset{3}{\text{m}}\text{alaayuu}/$	'Malaysia'
ชไม	$/\overset{3}{\text{C}}\text{amay}/$	'both'
ผสม	$/\overset{\text{'}}{\text{P}}\text{a}\overset{+}{\text{s}}\text{om}/$	'to mix'
ขนม	$/\overset{3}{\text{P}}\text{anom}/$	'mountain'

4. Exceptions:

ชนะ	$/\overset{3}{\text{C}}\text{a}\overset{3}{\text{n}}\text{a}/$	'to win'
ชนิด	$/\overset{3}{\text{C}}\text{a}\overset{3}{\text{n}}\text{it}/$	'kind'
อร่อย	$/\text{ʔ}\overset{\text{'}}{\text{a}}\overset{\text{'}}{\text{r}}\text{ɔy}/$	'delicious'

IX. The Symbolization of /ay/

The vowel-consonant combination /ay/ is symbolized in four ways:

A. Most words use ไ :

ไกล	/klay/	'far'
ไข	$/\overset{+}{\text{K}}\text{ay}/$	'to unlock'
ไถ	$/\overset{+}{\text{T}}\text{ay}/$	'to plow'
ไป	/pay/	'to go'
ไว้	$/\overset{3}{\text{w}}\text{ay}/$	'to keep'
ไอ	/ʔay/	'to cough'

B. Twenty words use ใ :

(Note that some words with the same pronunciation but with different meanings are spelled with ไ .)

ใกล้	/k$\overset{2}{\text{l}}$ay/	'near'			
ใคร	/Kray/	'who'			
ใคร่	/K$\overset{2}{\text{r}}$ay/	'to wish'	ตะไคร่	/$\overset{\text{'}}{\text{t}}aK\overset{2}{\text{r}}$ay/	'moss, mold'
ใจ	/cay/	'heart'	ไจ	/cay/	'a skein of yarn'
ใช่	/$\overset{2}{\text{C}}$ay/	'to be so'			
ใช้	/$\overset{3}{\text{C}}$ay/	'to use'			
ใด	/day/	'any'	ได	/day/	'hand'
ใต้	/$\overset{2}{\text{t}}$aay/	'south'	ไต้	/$\overset{2}{\text{t}}$aay/	'torch'
ใน	/nay/	'in'	ไน	/nay/	'spinning wheel'
ใบ	/bay/	'leaf'	ตะไบ	/tabay/	'file'
ใบ้	/$\overset{2}{\text{b}}$ay/	'mute'			
ใฝ่	/$\overset{\text{'}}{\text{f}}$ay/	'to be interested in'			
ใย	/yay/	'fiber'	ไย	/yay/	'why'
หลงใหล	/$\overset{+}{\text{l}}$oŋ$\overset{+}{\text{l}}$ay/	'to be crazy about'	ไหล	/$\overset{+}{\text{l}}$ay/	'to flow'
สะใภ้	/$\overset{\text{'}}{\text{s}}a\overset{3}{\text{P}}$ay/	'female relative by marriage (except mother-in-law)'			
ใส	/$\overset{+}{\text{s}}$ay/	'clear'	ไส	/$\overset{+}{\text{s}}$ay/	'to push'
ใส่	/$\overset{\text{'}}{\text{s}}$ay/	'to put'			
ให้	/$\overset{2}{\text{h}}$ay/	'to give'	ร้องไห้	/$\overset{3}{\text{r}}$ɔɔŋ$\overset{2}{\text{h}}$aay/	'to cry'
ใหญ่	/$\overset{\text{'}}{\text{y}}$ay/	'big'			
ใหม่	/$\overset{\text{'}}{\text{m}}$ay/	'new'			

An anonymous Thai grammarian wrote a nonsense poem to help in the memorization of these twenty words. ('i before e, except after c...'):

ผู้ใหญ่ หาผ้าใหม่
ให้สะใภ้ ใช้คล้องคอ
ใฝ่ใจ เอาใส่ห่อ
มิหลงใหล ใครขอดู
จะใคร่ ลงเรือใบ
ดูน้ำใส และปลาปู
สิ่งใด อยู่ในตู้
มิใช่อยู่ ใต้ตั่งเตียง
บ้าใบ้ ถือใยบัว
หูตามัว มาใกล้เคียง
เล่าท่อง อย่าละเลี่ยง
ยี่สิบม้วน จำจงดี

Approximate translation:

An adult got a new piece of cloth,
For his daughter-in-law to use as a neck scarf.
He was careful to wrap it up,
Whenever he let someone look at it he was always sure to get it back.
He wanted to ride in a sailboat,
To look at the clear water, fish and crabs.
Whatever was in the cabinet,
Was not under the stool or bed.
A myopic deaf mute carrying lotus fibers,
Came close to him.
Remember this well:
maay^3 muan^3 is used in only twenty Thai words.

C. Some Sanskrit or Pali borrowings, which had /aya/ and which appear in Thai as /ay/ are spelled -ัย :

ชัย	/Cay/	'victory'
นัย	/nay/	'meaning'
นัยน์	/nay/	'eye'
นิสัย	3 + /nisay/	'habit, disposition'
ปัจจัย	' /patcay/	'course'
วิจัย	3 /wicay/	'research'
สงสัย	+ + /soŋsay/	'to doubt'
สมัย	' + /samay/	'time, age'
หฤทัย	' 3 /haruTay/	'heart'

D. Some Sanskrit or Pali borrowings, which had /eyya/ and which appear in Thai as /ay/ are spelled ไ-ย :

ไชย	/Cay/	'better, preferable'
ไทย	/Tay/	'Thai'[4]
นามาภิไธย	3 /naamaaPiTay/	'conferred title'
ประชาธิปไตย	' 3 ' /praCaaTipatay/	'democracy'
อสงไขย	' + + /ʔasoŋKay/	'innumerable, countless'

---

[4] ไทย is not a Sanskrit or Pali loan word.

PA-48

BR-7-0045
PA-48

FINAL REPORT

Contract No. OEC-1-7-070045-2639

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION & WELFARE
OFFICE OF EDUCATION

THIS DOCUMENT HAS BEEN REPRODUCED EXACTLY AS RECEIVED FROM THE PERSON OR ORGANIZATION ORIGINATING IT. POINTS OF VIEW OR OPINIONS STATED DO NOT NECESSARILY REPRESENT OFFICIAL OFFICE OF EDUCATION POSITION OR POLICY.

DEVELOPMENT OF INTRODUCTORY THAI MATERIALS FOR UNIVERSITY STUDENTS - PHASE II

June 1968

ED023072

U.S. DEPARTMENT OF
HEALTH, EDUCATION, AND WELFARE

Office of Education
Bureau of Research

AL 001 409

DEVELOPMENT OF INTRODUCTORY THAI MATERIALS FOR UNIVERSITY STUDENTS - PHASE II

Contract No. OEC-1-7-070045-2639

Edward M. Anthony,
Principal Investigator

June 1968

The research reported herein was performed pursuant to a contract with the Office of Education, U.S. Department of Health, Education, and Welfare. Contractors undertaking such projects under Government sponsorship are encouraged to express freely their professional judgment in the conduct of the project. Points of view or opinions stated do not, therefore, necessarily represent official Office of Education position or policy.

University of Pittsburgh

Pittsburgh, Pennsylvania 15213

Acknowledgments

The Principal Investigator is grateful to those who invested so much time and effort in the completion of this project. Dr. Udom Warotamasikkhadit and Mr. Jackson T. Gandour were the chief architects of the texts which result. Miss Doris Gold assisted greatly in the final stages of the work. Business management of the project and the typing of the final camera-ready copy were competently done by Mrs. Faye Orlove. Thanks are also due to the consultants and to the several Thai students who freely contributed to the development of the materials.

Introduction

The present project is basically a continuation of project OE-5-14-049 DEVELOPMENT OF INTRODUCTORY THAI MATERIALS FOR UNIVERSITY STUDENTS - PHASE I. The work of Phase I resulted in Foundations of Thai, Book I, Parts 1 and 2 (University of Michigan Press, 1968), a text intended for the first year of Thai language study at the university level. Foundations of Thai, Book II, Parts 1 and 2 have been produced during the second phase of the project and are intended for the second year of Thai language instruction.

The rationale for Phase II is the same as that for Phase I. The excerpt following is taken from the Final Report for Phase I, and fairly represents Phase II as well:

> "The Thai language is spoken by more than 20 million people, the Thai nation is an important country in the heart of an area where the United States is deeply involved. Yet the Thai language is not extensively taught in the United States as part of the regular curricula of university language departments. This is partially because the texts currently available are primarily for a specialized student body (books employed by the Defense Language Institute, West Coast); are not readily available to the general public (texts used by the Foreign Service Institute); are intended for intensive work (the various texts used by the Peace Corps); or because they either reflect unacceptable methodologies or are out of date."

The broad approach to Phase II reflects the same aural-oral assumptions which underlie Phase I. These are primarily that the language as heard and spoken should be presented before the language as written. In contrast to the first year materials, however, the second set of texts not unexpectedly places more attention on the expansion of vocabulary, the enlargement of reading and writing skills, and the introduction of extensive dialogue materials relating to the indigenous culture of Thailand on varying levels. Pronunciation and grammar drill is not neglected, although it naturally becomes more complex. Predictably, the sharp division between grammar and lexicon becomes obscured as the lessons become more advanced.

The professional project team consisted of Edward M. Anthony, Professor and Chairman of the Department of General Linguistics, as Principal Investigator; Dr. Udom Warotamasikkhadit, on loan from the College of Education, Bangkok, as Assistant Research Professor: and Jackson T. Gandour, a returned Peace Corps Volunteer from Thailand, as Research Assistant. Doris Gold, formerly an escort-interpreter for the U.S. Department of State and also a former Peace Corps Volunteer in Thailand, served during the closing phases of the work as the one primarily responsible for the tape-recording of the lesson materials. More than twenty hours of drill and dialogue were recorded. Technical help was given by a number of Thai graduate students and the part-time employment of a professional illustrator.

The team was completed by Mrs. Faye Orlove, who typed the camera-ready copy, and who served as administrative assistant.

Method

Standard procedures for the text development were employed, and repeated those used for Phase I. Professors Anthony and Udom, along with Research Assistant Gandour, devoted the first months of the project to planning textbook content in broad terms, then attempting to sketch out lesson content in a tentative way for each of the proposed units. Professor Udom continued his exploration and analysis of Thai grammar, sorting the resultant data into graded lesson-sized portions. Mr. Gandour's responsibilities included, but were not limited to, the development of lexical areas and exercises, the drafting of dialogue materials, and the creation of new exercise types. As materials developed, parts of them were presented to students in classes so that they might be tested and modified.

Two consultants visited Pittsburgh to evaluate the materials as they were being written. One, University of California at Los Angeles Professor Russell N. Campbell, came during the second quarter of the project; a second, Dr. William Smalley, a specialist in Thai language and linguistics, visited the team in January of 1968. Both offered valuable suggestions for the books.

Results

The following items resulted from the work of the project staff and form the Subject Data as they were outlined in the accepted proposal:

1. One camera-ready copy of Foundations of Thai, Book II, Parts 1 and 2. Part 1 contains 272 pages: Part 2 contains 273 pages. The text includes twenty numbered lessons and a 70-page appendix containing additional material: comprehensive grammar review, notes on the writing system, etc. equivalent to approximately five additional lessons. The matters covered in Parts 1

and 2 are ample for at least two full semesters of college-level second-year Thai language instruction.

2. Tapes to accompany Foundations of Thai, Book II, Parts 1 and 2. This material represents in excess of twenty hours of recorded drills and dialogues. All Thai language matters are recorded by native speakers of the language. Arrangements can be made for copying these tapes for interested parties.

3. 225 copies each of Part 1 and Part 2 of Foundations of Thai.

4. The present Final Report.

Item 1 is at present at the Central Printing Office of the University of Pittsburgh, where printing of the texts is going forward. Item 2 is complete and is being held in the Department of General Linguistics. Item 3 is in the hands of the Central Printing Office. In accordance with previous practice, twenty-five of these copies will be forwarded to the Office of Education when the printing process is complete. The remaining 200 copies will be distributed on behalf of the Office of Education to those eligible to receive them, and a distribution list will be provided to the Office. Item 4 is submitted herewith. The submission of these items fulfills the contractual obligation of the University of Pittsburgh for both Phase I and Phase II of the project.

Discussion

The texts emerging from Phase II of the project are, as stated, a continuation of those already published by the University of Michigan Press as a consequence of the work of Phase I. Reports from the Press show that 75 copies of Part 1 and 68 copies of Part 2 of Foundations of Thai were sold during the first two months after publication. Adding to these the 225 copies of each part which formed an item of the Subject Data for Phase I, we reach a total of more than 293 copies distributed. This is a respectable number of textbooks for a language taught no more widely than is Thai, and presumably represents to some degree an increase in the number of those who study that language. It seems reasonable to predict that, *ceteris paribus*, texts resulting from Phase II will enjoy a similar distribution.

Because increasing the number of students of Thai in the United States was a primary purpose of the project, the members of the team are satisfied that they have fulfilled not only the provisions of the contract, but its intent as well.

One factor of limitation should perhaps be mentioned. While efforts were made to test parts of the developing lessons, it is undeniable that sounder texts would have resulted if time factors had allowed more thorough testing and consequent revisions. It is difficult to write and test texts intended for use during an academic year in the 18-month period allowed by the contract.

Conclusions

This project, then, produced a textbook for second-year, university-level Thai language with accompanying tape recordings. A basic professional team of three linguists, including one native speaker of Thai and, in addition, a full-time secretary-administrative assistant accomplished this task over a period of some 18 months. The team was assisted by part-time help for illustrations, voicing of tapes, and clerical tasks.

Recommendations

Recommendations in this report will take the form of suggested responses to problems arising during or subsequent to projects of this sort.

Problem 1: The time period (18 months) is insufficient to both write and test language-teaching materials.

The Office of Education might give consideration to one-year follow-up grants two years after the expiration of an 18-month language text grant. This would allow project teams to reconvene, consider criticisms of the texts after a period of use, and to revise them. Mechanical timing problems would inevitably arise, but the notion seems worth consideration.

Problem 2: The Office of Education supports projects for writing texts for little-taught languages. Obviously, and by definition, there are insufficient students who study these languages.

Means should be found to encourage the study of these languages, by a) subsidization of students for experimental classes accompanying text-writing grants, and b) including text-writing grants in larger area studies programs, either within one university or through the consortium concept.

Problem 3: The obligation of the text-writing team ceases with the termination of the grant period, and provision is not made for making texts available beyond the contract-required 225 copies. (As a case in point, team efforts to insure publication of the Phase I text Foundations of Thai, Parts 1 and 2 were beyond any requirements of the Office of Education grant, time consuming, and awkward to arrange because of uncertainty of copyright. Since the publishing contract included no royalty provision, this requires a type of academic altruism that inevitably receives a low priority rating when a textbook writing team completes its obligations and returns to its more routine pursuits.)

Means should be found to insure the continuing publication of texts resulting from Office of Education grants through a) clear assignment of copyright to the authors of the texts, making due allowance for profit motivation, or b) governmental obligation to continue the publication of the texts. It seems obvious that a) would be more preferable to authors and probably more efficient than b).

Summary

The professional project team, composed basically of three persons having knowledge of linguistics and the Thai language, developed second-year language textbooks on the aural approach model, and based on team-developed first year materials. The texts are intended for conventionally-timed university-level language classes and are Foundations of Thai, Book II, Part 1 (272 pages), and Part 2 (273 pages), accompanied by more than twenty hours of taped drills and dialogues voiced by native speakers of Thai. 225 copies of each part were to be produced under the contract.